

FRYSKE AKADEMY

Genealogysk Jierboek 2019

2018

2017

2016

2015

2014

2013

2012

2011

2010

2009

2008

2007

2006

afûk

Genealogysk Jierboek 2019

FA nr. 1119

Genealogysk Jierboek 2019

© 2019 Fryske Akademy (Postbus 54, 8900 AB Ljouwert)

Basis foarmjouwing: Roelof Koster BNO, Mildaam

Afûk, Postbus 53, 8900 AB Ljouwert

NUR 680

ISSN 0928-0480

ISBN 978-94-93159-18-1

Neat út dizze útjefte mei op hokker wize dan ek fermannichfâldige wurde sûnder dat dêr skriftlike tastimming fan de útjouwer oan foarôf giet.

De redaksje kin net oansprutsen wurde op ynhâld of strekking fan ûndertekene stikken.

www.afuk.nl

www.fryskeakademy.nl

ûnder redaksje fan YPE BROUWERS, HARMEN FOEKEMA, ANDRIES KOORNSTRA,
ANNE HIELKE LEMSTRA EN PIETER NIEUWLAND
heraldysk meiwurker: RUDOLF J. BROERSMA

Genealogysk Jierboek 2019

... *Ynhâld*

Jan T. Anema	Heslinga fan Marsum	7
Otto Schutte	Peaux	81
Jan de Vries	Nakomelingen van Anck Boldewyns te Hindeloopen	91
Fryske Rie foar Heraldyk	Wapenregistraasje	299

... *Heslinga fan Marsum*

Heslinga fan Marsum

Ynlieding

De namme Heslinga is ôflaat fan de foarnamme Hessel. It docht jin dan ek gjin nij, dat der ferskate famyljes Heslinga besteane, dy't net oan inoar besibbe binne. Yn de registers fan oannimming fan famyljenammen yn 1811/1812¹ fine wy sechstjin akten dêr't de namme Heslinga by oannommen of befêstige wurdt; yn alve gefallen hiene se in Hessel yn it foarteam, meastentiids in heit of in pake. Dêrnjonken is yn Fryslân de namme fan in state of sate dêr't men eigener fan is of op wennet gauris de reden om in famyljenamme oan te nimmen.

De namme komt al ier yn de midsiuwen foar. Yn de libbensbeskriuwing fan de hillige Freerk fan Hallum (±1113-1175), abt fan Mariëngaarde, (*Vita Frederici*) wurdt al sprutsen fan de 'Heslinga-mannen'.² Dat sil it gefolch fan in haadling mei de namme Hessel west ha. Yn de fyftjinde iuw binne der trije staten of stinzen dêr't de bewenners har Heslinga fan neame. Oft hja de namme oan de state ûntliend hawwe of dat de state just nei har neamd waard, is net út te meitsjen.

Yn *Pitersbierrum* libbet yn 1424 Sywirt Heslinga, grytman fan Frjentsjerteradiel.³ In neikommeling sil west hawwe Syeuw Hesseling, troude earst mei Goslick Hiddema, dêrnei mei Doecke Dotyngama, dy't wy gauris as Doecke Hesseling yn de quaclappen en de sivile sentinsjes fan it Hof fan Fryslân tsjinkomme.⁴ It slachte stjert mei Syeuw út, de neiteam hjit Hiddema, Sassinga en Sytzama.⁵

Yn *Poppenwier* bewennet yn 1446 it hearskip Botthe Heslinga in stins.

-
- 1 Utjûn troch P. Nieuwland et al., *Repertorium van familienamen in 1811-1812 in Friesland aangenomen of bevestigd*, 8 dln. (Leeuwarden 1980-1982) mei *Klapper op het Repertorium ...* troch Johannes Tjaardstra (Leeuwarden 1984); ek opnommen yn it webstek AlleFriezen.
 - 2 H.Th.M. Lambooy en J.A. Mol, m.m.v. M. Gumbert-Hepp en P.N. Noomen, *Vita Abbatum Orti Sancte Marie, vijf abtenlevens van het klooster Mariëngaarde in Friesland* (Hilversum 2001).
 - 3 OFO II 12.
 - 4 HvF 16687, 16688, 16480 (1528-1533).
 - 5 Y. Brouwers, 'Sytzama', *De Ned. Leeuw* 117 (2000), 89-113, dêre 106.

De neiteam neamt him Albada.⁶ Gæle Jarichsz, op Haexta te Tersoal en begoedige yn Poppenwier yn 1511,⁷ heart by dizze groep; guon fan syn neiteam neame har gauris Heslinga, mar it slachte is útstoarn.

Yn *Marsum* besit Heercko Feyckez, ‘heerscip’, in sate mei in hierwearde fan 17 floreen.⁸ Yn 1505 wurdt Hercko Heslinga neamd as ealman⁹ en yn 1515 bringt hy Karel V hulde.¹⁰ Syn soan Feycke Heerckes hat it rjocht om swannen te hâlden¹¹ en syn lannen wurde neamd yn 1543.¹² Hy stjert yn ofkoart foar 1566¹³ en hie gjin bern. Syn besit ferervet op syn omkesizzer Auck Donia, stoarn 1567, dochter fan syn suster Jets Heslinga en Jan Keympes Donia. Auck en har man Sierck Donia hiene trije bern, de soan stjert 1582 as studint yn Orléans, de âldste dochter wie net troude en de jongste dochter Auck stjert begjin 17de iuw.¹⁴ Te Ingelum wurdt yn 1511 in Douwe Heslinga, heerschap, neamd; it is net bekend oft hy besibbe is oan Hercko Heslinga.

Fierder wurdt de namme Heslinga noch neamd te Penjum, Heslinga staten en stins 1640, en Heslinga of Hesselinga-saten yn Doaium (ûnder Frjentsjer) en yn Rie.¹⁵ Safier as wy witte binne der gjin famyljes dy’t harren namme oan ien fan dizze staten of saten ûntliene; de trije aadlike famyljes binne útstoarn.

It is de sate yn Marsum, dêr’t it slachte dat yn dit artikel behannele wurdt, syn namme oan ûntliend hat. Yn 1614/15 wurdt de sate yn twa dielen oankocht troch Sybrandt Hansz (III). Eigeners wiene yn 1613 Hero van Hottinga en Anna van Eelsma. Nei it ferstjerren fan har man

-
- 6 P.N. Noomen en H. Walsweer, ‘De genealogie van de Friese adel volgens Upcke van Burmania’ (Albada), *GJb* 1997 161-200.
 - 7 *RvdA* I 274, 282.
 - 8 *RvAVD* nr. 1648.
 - 9 Pierius Winsemius, *Chronique ofte historische geschiedenis van Vrieslant* (Franeker 1622), 402-404: ‘Registers van den edelingen in Friesland’.
 - 10 G.F. thoe Schwartzenberg en Hohenlandsberg, *Groot Placaat en Charter-boek van Vriesland* 5 dln. (deel I, Leeuwarden 1768), 302.
 - 11 Tsj.Gs. de Vries, *It boek fan de swan, swannejacht en swannemerken yn Fryslân* (Drachten 1959), 42: ‘Feycke Hesslinge’.
 - 12 *BB* passim: ‘Hesselinghe’.
 - 13 *HvF* 16693 208.
 - 14 Auck Donia tr. 1. Tiepcke Goslinga, stoarn 1584; tr. 2. Fedde Pybesz Haerda, stoarn 1604; tr. 3. Marten van Naerden. [Ms. oantekeningen Onno Hellinga (1960-2011) *sub* Heslinga.]
 - 15 G. Overdiep en J.C. Tjessinga, *De rechtsomgang van Franekeradeel, 1406-1438* (Franeker 1950). Ferl. Noomen, *Stinzen CD-Rom* 256, 301, 312, 341, 412.

yn dat jier hie Anna grutte jildpine. Hja ferkeapet mei dekreet fan it Hof $\frac{3}{4}$ diel fan Heslinga en dêrnei it restearjende $\frac{1}{4}$ diel. Dêr docht út bliken dat har man de helte urven hat en dat se steande houlik de oare helte oankocht hawwe. Yn dat $\frac{3}{4}$ part wiene de minderjierrige bern belutsen en dêrtroch waard in dekretale ferkeaping needsaaklik. It is net bekend wurden hoe't Hottinga oan dizze sate kommen is. Fan sibskep mei Hercke Heslinga blykt neat. Hero syn beppe wie in Eelck Heslinga, mar har heit is net bekend. Sels jhr. mr. M. de Haan Hetteema seit dat hy net wit wa't de heit fan Eelck wie. Hy neamt har in Gæledr, mar dat sil optocht wêze, want it Burmaniaboek seit dat Eelck sa't it liket (*'videtur'*) in dochter fan Lolcke Hesselinga wie,¹⁶ fan wa't wy ek net witte wêr't er genealogysk sjoen thúsheart.

Wy moatte derfan útgean dat de trije famyljes Heslinga te Pitersbierrum, Poppenwier en Marsum net besibbe binne. En der bestiet dus gjin bân tusken ien fan dy famyljes en de hjoeddeiske Heslinga's, want stamheit Sybrandt Hansz hat syn namme ûntliend oan syn besit Heslinga-sate. Yn 1616 keapet Sybrandt Hansz ek Pynnama-sate te Marsum (SC 25) en letter komt ek Groestra-sate (Marsum SC 24 en Ingelum SC 4) der noch by. Dizze saten en lannen leine as ien grut kompleks súd fan de Ingelumer tsjerke, mear as 250 pm. Soan Claes Sybrens brûkt yn 1640 Pynnama-sate fan syn heit en heit sels brûkt mei syn bern Heslinga. Ut keapakten wurde wy gewaar dat heit, doe al aardich op jierren, it Read Pan Hûs bewenne. Yn 1664 is dat ôfbrutsen. It is wol begryplik dat de lannen fan de ferskillende stimnûmers trochinoar rekke binne. Heslinga wie yn 't earstoan 93 pm, mar yn 1700 116 pm; yn 1641 hat Sybren Hansen it hûs fan Heslinga mei de brûkme fan net mear as 70 pm oan syn soan Keymppe oerdroegen. En Pynnama wie kocht as 108 pm, yn 1700 lykwols 70 pm en yn 1748 wer 109 pm. Guon ûndersikers binne sadwaande op 'e doele rekke, sa fynt men in boer wolris op it ferkearde spul fermeld. Dêrom haw ik as bylage in oersjoch tafoege fan de pleatsen dêr't de Heslinga's in stikmennich generaasjes efter inoar buorke hawwe. In kaartsje makket dúdlik wêr't de trije saten, Heslinga, Pynnama en Groestra te Marsum stiene mei it lân neffens de floreenkohieren fan 1700. Dizze trije pleatsen binne noch te finen op de OAT fan it kadaster fan 1832, mar binne letter ôfbrutsen. De neiteam fan Sybrandt Hansz (of Sybren Hansen, sa't er letter neamd wurdt) neamde him nei dit besit Heslinga. Fan de fiif soannen is de neiteam fan de twa âldsten nei ien generaasje útstoarn, út de oaren sprute trije staken. Yn de Frânske tiid wie der lykwols mar ien staak

16 *Burmaniaboek*, T 323-1 (EVC) 2575 34; *GJb* 1998 136; *SFA* I 223, II 150 (dêre 151 nt. 19).

Heslinga oerbleaun, dy fan Klaas Matheus (VIIIa). Syn pakesizzer Gerben (1833-1889) hat mar ien pakesizzer, ek wer in Gerben Heslinga. Mar der soene wer folle mear Heslinga's komme troch it dekreet fan keizer Napoleon dat elts in fêste famyljenamme oannimme moast.¹⁷

Der binne trije famyljes dy't foar 1811 al de namme Heslinga fierd hawwe.

De earste is de famylje dy't yn dit artikel behannele wurdt.

De twadde is in menistelaach, neiteam fan Theunis Foppes, keapman te Harns (troud 1665); syn oerpakesizzer Dirk Brefo Heslinga (1755-1821) lit, as iennichste út dat laach, syn namme yn desimber 1811 te Harns befêstigje.¹⁸

En de tredde bestiet út de trije soannen fan Jacob Hessels, op it kalkpanwerk op de Streek ûnder Ealsum, dy't ein 18de iuw de namme fiere. Ut harren skaait neiteam Heslinga, Schotanus à Steringa Heslinga en Van Eijck van Heslinga.

Inkeldris komt men foar 1811 in persoan tsjin mei de namme Heslinga, dy't net oan ien fan de trije boppeneamde famyljes te keppeljen is. Mar alle Heslinga's dy't hjoed-de-dei libje, skaaie ôf fan ien fan dizze trije famyljes, of fan in famylje dy't de namme yn 1811 oannommen hat.

Fan de sechstjin akten dêr't de namme Heslinga yn oannommen of befêstige wurdt, hawwe der mar trije betrekking op de Marsumer Heslinga's. Eins mar twa, want Willem Petrus naam de namme oan doe't hy te Jistrum wenne yn 1811, en nei syn ferhuzing nei Baard jitris yn 1813. It swiertepunt fan de Heslinga's lei fanâlds yn Menameradiel en krekt fan dy gritenij binne de akten fan it oannimmen fan famyljenammen net bewarre bleaun. Der moatte in bulte gesinshaden dêre de namme Heslinga oannommen hawwe. Lykwols skaaiden dy foar it meast yn froulike liny út Sybren Hansen. Dat wie ek it gefal by de twa mannen dêr't wol in akte fan is, Gerrit Gerbens te Baard en de boppeneamde Willem Petrus. By it kiezen fan in namme naam men gauris de namme fan in mem of beppe dy't in goede klank hie foar kar; Gerrit keas foar de namme fan syn frou as famyljenamme.

Bruorren en neven namen lang net altyd deselde namme oan. De jongste staak fan Hans Sybrens (IVe) is gjin boer bleaun en fierde op it

17 Décret impérial du 18 août 1811 N° 7178, *Bulletin des lois* N° 387.

18 Theunis Foppes syn pake, Tiaerd Sioerds, lekkenkeaper te Harns 1642, hie seis soannen wêrút fiif staken mei ferskillende skaainammen: van der Sluijs, Jollema, Heslinga, Sivarda en Laquart. Wêr't se de namme Heslinga wei hawwe is net dúdlik (ferl. *Frysk Kertiersteatboek* (Ljouwert 1996), 347 (G.L. Meesters, kw. 100-200), boarne: HAR 135 25 en 138 d.d. 4 maart 1644).

lêst fan de 18de iuw de namme Heslinga net mear. Harren stamhâlder Jelle Sybrens is wever wurden. By it oannimmen fan de famyljenammen keas hy, nei syn berop, foar de namme Spoelstra.¹⁹

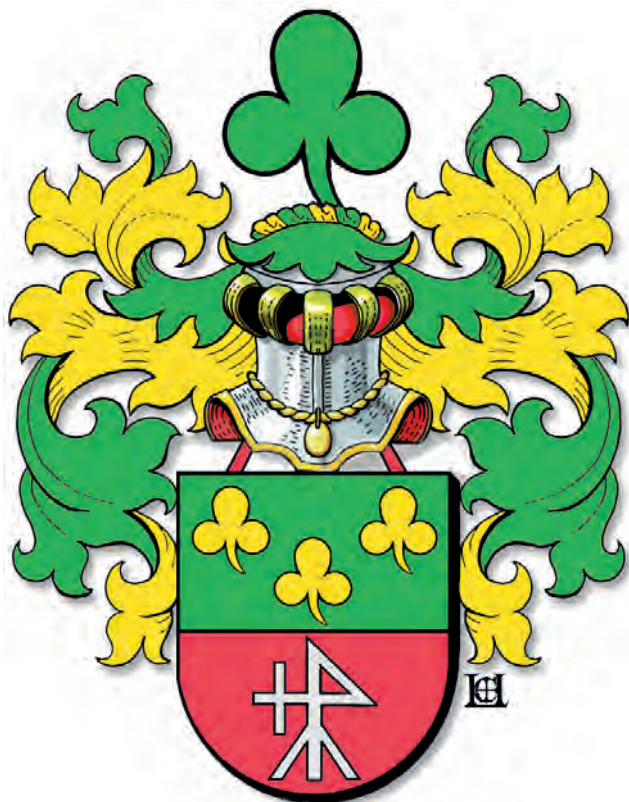
En sa komt it dat der hjoed-de-dei noch gâns nammedragers binne: yn 1947 libben der yn Nederlân 314 persoanen mei de namme Heslinga, dêrfan 156 yn Fryslân. Dat is ynklusyf de famyljes dy't har nei in Hessel neamd hawwe. Mar it nuvere is dat fan de Marsumer Heslinga's de measte nammedragers yn *froulike* liny fan Sybren Hansen skaaie, wylt fan syn neiteam yn *manlike* liny it grutste part Spoelstra hjit!

De neiteam fan Sybren Hansen is útwurke oant en mei de generaasje dy't yn 1811 in famyljenamme oannimt.

Nei dit slachte is al jierren lyn in bulte ûndersyk dien, dêr't ik rynsk gebrûk fan makke haw. Benammen D.D. Osinga (1886-1960), R.S. Roarda (1894-1965), drs. K.M. van der Kooi (1907-1995), M.A. Hibma (1916-1995), D.J. van der Meer (1917-2002) en P. Nieuwland moatte neamd wurde. Fan dokter Van der Kooi krige ik al yn 1966 de nedige ynformaasje, letter bin ik sels ek de argiven yndûkt. Mar dat wie doe in tiidslinende beuzichheid foar ien dy't fier fan Ljouwert wennet. Myn freon en mearfâldige sibbe Pieter Nieuwland hat my skewield mei syn gegevens Heslinga, dêr't ik him op dit plak graach tank foar sizze wol. Ek Ype Brouwers komt in hiel soad tank ta foar it neisjen fan it materiaal dat ik yn de rin fan de jierren sammele en fan oaren krigen haw en foar alle nije fynsten dy't er oanlevere hat.

19 Herman Spoelstra, *Het geslacht Spoelstra uit Oosterend, oorspronkelijk ontstaan uit een welgestelde familie Heslinga in Menaldumadeel* (eigen útjefte, Leiden 2010). Dit boek is net op Tresoar mar wol by it CBG te Den Haach yn te sjen.

HESLINGA

Tekening C.E.G. ten Houte de Lange

Wapen

Trochsien, A. yn grien trije gouden klaverblêden; B. yn read in sulveren húsmerk yn de foarm fan in omdraaid sifer 4, mei twa skeane staken ûnder tsjin de steande poat fan de 4 en in lyts steand staakje dwers op it rjochts útstekkende diel fan de lizzende poat fan de 4. Helmteken: in grien klaverblêd. Dekkleden: grien fuorre mei goud.

De kleuren binne tafoege troch de ynstjoerders by de registraasje fan it wapen troch de Fryske Rie foar Heraldyk.²⁰

Der binne trije boarnen fan it wapen.

1. In sulveren leppel mei alliânsjewapens Heslinga-Metsma, hingjend oan in tûke, derûnder it jiertal 1663 en boppe de skylden de letters

²⁰ Gjb 2016 262.

I C H H M M, dat stiet foar Iacobus Claeses Heslinga (Va) en Hanck Matthæus Metsma, troud febrewaris 1663. De leppel is dus makke foar it houlik.

Manswapen (Heslinga): dield, I. de Fryske earn; II. trochsnien, a. trije klaverblêden; b. it húsmerk as hjirboppe beskreaun.

Frouswapen (Metsma): dield, I. de Fryske earn; II. in hert trochstutsen fan twa pylken, de punten omleech, boppe en ûnder beselskippe fan in klaverblêd.

Gjin kleuren oanjûn, mar it leit foar de hân en meitsje it hert read, de pylken goud en de klaverblêden grien op in sulveren fjild.

Sjoch de ôfbyldings by dit pear (Va).²¹

2. In lakôfprinting fan Jacobus Claessen Heslinga (Va), 1679.²²

It wapen is gelyk oan dat sub 1 beskreaun, mar sûnder de Fryske earn.

De lakôfprinting hat gjin arsearring en hat gjin helm, helmteken of dekkleden.

3. Op it tsjerkhôf van Drylts lei in grêfsark fan it echtpear Wibrandus Tjeerd van der Leij (1772-1829) en Ynske Sybrens Heslinga (1772-1814) mei wapens.²³

Manswapen: in manneskyld, dield, I. de Fryske earn; II. trochsnien, a. in stjer; b. in klaverblêd;

Frouswapen in frouweskyld (rút), dield, I. de Fryske earn; II. trije klaverblêden (1, 2).

It wapen Van der Leij is fanâlds allyksa, yn sulver in reade stjer en in grien klaverblêd, allinne hat it ornaris (heraldysk) lofts in weagjende blauwe dwersbalke oer de snijline hinne.

Op de sark wiene gjin arsearringen oanbrocht. It wapen Heslinga mist hjir it húsmerk en hat de klaverblêden pleatst 1, 2 ynstee fan it wenstige 2, 1. De grêfsark haw ik yn 2018 op it tsjerkhôf net weromfine kinnen.

It húsmerk waard al brûkt troch Jacobus syn pake Sybrandt Hansz. Yn 1647 tekenet er in akte mei it merk sûnder de 4, mei allinne in stôk mei in dwersstaak en ûnder twa steunstaken tsjin de stôk oan.²⁴ Letter brûke syn bern itselde hânmerk as yn it boppe beskreaune wapen, mar dan krekt omdraaid (dus in gewoane 4, net yn spegelbyld, mei steunstaken en (heraldysk lofts) in lyts rjochtopsteand staakje troch de lizzende staak fan de 4).

21 Mei tank oan Jan Schipper Zilverstudie, 2018; leppel yn partikulier besit.

22 HvF 8221 (byl. CS 78-24).

23 Tresoar, koll. ms. grêfskriften, map Drylts.

24 MEN 130 223v-224 (akte 6 maaie 1647, reg. 20 jann. 1652).

Genealogy

I. Jorryt Hansz, einierde boer te Ingelum 1511, ek einierd yn Jorritsmasate te Easterwierrum en yn Heringa-sate te Hinnaard (stim 12, neamd 1532/38), (deselde?) noch neamd 1543, stoarn foar 1557, tr. Rints, nei alle gedachten dochter fan Douwa op In Heem, mei-eigener fan Heringa te Hinnaard.

Heringa-sate te Hinnaard hjoed-de-dei. Yn 1832 noch in kop-hals-romp mei de foarein nei it noarden, krekt oarsom as no. It grutte hoarnleger en de brede grêften litte sjen dat dit in âld stee is. Fjouwer pleatsen lizze hjirre om in terp hinne. Foto J.T. Anema, 2019

Jorryt Hansz blykt in einierde boer te wêzen mei besit yn Menameradiel, Baarderadiel en Hinnaarderadiel. Yn trije saten hat hy in oandiel fan elts sa'n 20 pm. Dit slachte heart ta de boppelaach fan de einierden, syn soan Hans wurdt ek meunstere mei in harnas. Yn it ferline haw ik my noch wolris ôffrege oft dy fermeldingen wol allegearre op deselde man slaan koene.²⁵ Dat blykt wol it gefal: syn soan Hans besit yn 1588 noch lân te Ingelum dat hy ferhiert en yn 1614 besitte dy syn bern dêre sa'n 14 pm dêr't se dat jier mei de pachter oer yn proses lizze. Jorrit syn besit yn Jorritsmasate te Easterwierrum stiet yn 1511 op namme fan Ees Ingelum, doe al mei deselde

25 P. Nieuwland joech al yn 1987 fermeldingen yn Ingelum, Hinnaard, Easterwierrum en Boksum foar de man.

brûker Peter Takoz as yn 1532/43, wierskynlik hat Jorryt it fan Ees urven.²⁶ It waard ferhierd en letter ferkocht oan de pachter. It besit yn Heringa te Hinnaard kaam fan de frou har kant. It is net dúdlik wêr't de sate te Ingelum fan Jorryt krekt lei. Yn 1529 wurdt fan him sein 'te Menaam'; is hy ferhuze of wisten se it yn Easterwierrum net sa goed? De doarpen Ingelum en Menaam grinzje oan inoar. En yn 1594 wennet syn pakesizzer Sybrandt Hansz te Boksum, sadat it wol foar de hân leit dat se dêr ek besit hiene en dan kin ek Jorryt yn 1543 deselde man wêze.

regesten

1511: Joryt Hansz, op in sate fan 69 pm (fl. 47-4½) te Ingelum, sels eig. 21½ pm (fl. 14-4). De tekst begjint: 'Joris Hans zoen', dúdlik in kopiearflater want fierderop yn de tekst stiet: 'Joryt foars.'²⁷

1511: de bern fan Douwa op In Heem binne eigeneren fan fl. 17-8 (sawat 41 pm) yn Heringa te Hinnaard.²⁸

De hiele pleats is 82 pm, Rints sil de helte fan Douwa syn oandiel yn Heringa urven ha, dy wie 1511 al stoarn. It kin skoan har heit wêze.

1511: Peter Takoz brûkt in pleats fan 31 pm te Easterwierrum, hierwearde fl. 15. Eigeneren binne Ees Ingelum fl. 10½, Jacla fl. 2, Peter sels fl. 2 en de patroan 14 st.²⁹

1529/30: Jorryt Hansz te Menaam keapet 1 pm lân op it nijlân ûnder Easterwierrum fan Elcke Piers te Nijtsjerk foar 23 goudg.³⁰

1532: Petter Tæcke *contra* Jorryt Hansz.³¹

1533: Jorryt Hansz *contra* Petter Tæcklez; Petter moat him 22 pm 11 einse folgje litte.³²

1534: oerienkomstich it fûnis fan it Hof fan 30 juny 1534 wurde de lannen 'tot Jorritsma saete' te Easterwierrum troch broer Pieter van Thabor opmetten. Der binne trije partijen by belutsen: Jorrit Hansz, Pieter Tæcke mei fanwegen syn minderjierrige bern, syn soan Hayo en dochter Ricxt, en de preesters en tsjerkfâden fan Easterwierrum. De sate mjit 31 pm 11 einse 3 penjes, ôfsjoen fan it lân dêr't de huzing op stiet, want dat heart oan Pieter ta. Neffens sentinsje fan it Hof fan 18 febr. 1533 komt 23 pm minus 1 einse fan it lân oan Jorrit Hansz ta. Fanâlds hearde oan Jorrit in stik lân yn de pleats ta, neamd de 'grootte Monicke horne', neffens de

26 Mei Ees Ingelum sil bedoeld wêze: Ees, wenjend te Ingelum. Wenjend by Jorryt Hansz, soe men dan tinke, soe hja syn mem west ha? Jorryt wie boer op syn (diels) eigen pleats dus syn heit sil foar 1511 ferstoarn wêze. De oerienkomst fan Jorryt syn namme mei de namme fan de sate falt ek op; soe de sate te Easterwierrum syn namme ûntliene oan in Jorrit dy't rjochtsfoargonger wie fan Ees en fan him?

27 RvAVD nr. 1624.

28 RvAVD nr. 1331.

29 RvAVD nr. 2087.

30 RR 40 (ferl. GJb 2013 242: Walpert #53).

31 HvF 16687 535.

32 HvF 16687 566.

nije mjitting grut 2 pm 9½ einse. Dêrboppe wurde him no oare perselen tadield om op syn 23 pm minus 1 einse te kommen.³³

1534: Jorryt Hansz *contra* Peeter Tæcke en syn soan Haye; Jorryt syn eask wurdt tawiisd.³⁴

1538: Lyeuwe Reynsz fanwegen syn bern *contra* Meynte Jacobs en (dizze?) Jorryt Hansz as fâden fan de bern fan Lyeuwe Jacopsz.³⁵

1539: Pieter Tæcke fanwegen syn bern *contra* de pastoar en tsjerkfâd Dye Jarichz fan Easterwierrum. Foar it nedergerjocht hiene pastoar en tsjerkfâd 1½ pm fan Pieter easke út syn pleats. Pieter is yn heger berop gongen by it Hof en bestriidt dat, mar it Hof jout him gjin gelyk.³⁶

1542: Pieter Tæcke brûkt in pleats fan 31 pm te Easterwierrum. Hy is sels lânhear, op in perseel nei dat eigen is oan Hessell Boeytsma.³⁷

1543: Peter Tæcke hiert 1½ pm, de Dyckstal, fan de patroan fan Easterwierrum foar 1½ goudg.; oan de patroan komt 6 st. ta fan ½ pm en oan de pastory 3 st. út 'Horritsma guedt' dêr't Peter op buorket.³⁸

1543: (dizze?) Jorrit(h) Hansz is nêstlizzer te Boksum.³⁹

Ut dit houlik wierskynlik sân bern, wy kenne der nei alle gedachten seis:⁴⁰

1. Hans Jorrytsz, folget II.

2. Sybren Jorrytz, te Boksum, stoarn foar 1577, tr. Bints Feyckedr. Ut dit houlik (net by namme neamde) bern, noch minderjerrich yn 1577.

1558: Sybren Jorrytz ferkeapet 1/7 fan it lân yn Heringa te Hinnaard oan Johannes Jorrytz en Taets, syn frou.⁴¹

1559: (dizze?) Sybren Jorritz *contra* Inthie Hettez.⁴²

1577: Gerrolt Intez te Easterwierrum as fâd oer de bern fan Sybren Jorrits en mei folmacht fan Ryoert Sickez en Baucke Douwez te Ysbrechtum as fâden oer de bern fan Johannes Douwes, Hylck Tzialincx widdo, en Hylck de frou fan

33 T 347 (Hânskriften út de Prov. Bibl.) 1042.

34 HvF 16688 20.

35 HvF 16481 63; 16689 45.

36 HvF 16481 255.

37 RvABAA 10.

38 BB 717, 719.

39 BB 700, 701.

40 De folchoarder fan de bern is net bekend, mar Hans sil neffens syn ferneaming wol de âldste wêze (berne om 1515/1520 hinne) en Wybe sil de jongste wêze, want dy wie 1557 blykber noch minderjerrich. Mei sân folwoeksen bern binne bertejierren tusken sis 1510/15 en 1535 oannimlik.

41 HEN 38 12 (bls. 23).

42 HvF 16692 11.

mr. Aernt, sjirurgyn te Berltsum, mei-inoar de erven fan Lioets Sickedr frou fan Gerbe Bottes, beide ferstoarn. Lioets hie in protte skulden dy't noch net allegearre ôflost binne en dêrom wolle de erven by dekreet lannen ferkeapje, yn totaal 19½ pm, meast te Berltsum en ek in hoekje op de Menamer mieden.⁴³ 1577: Gerrolt Intez te Easterwierrum as fâd oer de bern fan Sybrant Jorritsz silger by Bints Feyckedr te Boksum wol fanwegen de skulden by dekreet 1/5 part fan in saete âld- en nijlân te Boksum ferkeapje, dêr't Wopcke Hansz op buorket, útsein de 4 pm yn dat fiifde part dat al ferkocht is. De sate is belêste mei 24 floreen. Mei syn bod fan 344 goudg. it pûnsmiet wurdt Aucke Aemes keaper.⁴⁴

3. Johannes Jorrytz, tr. Taets NN, beide stoarn nei 1559.
1550: (dizze?) Johannes Jorrytz, eigener fan de helte fan in hûs mei syn broer Gerben (sjoch sub I, 4).
1559: Johannes Jorrytz ferkeapet mei syn frou 2/7 fan 21 pm 9½ einse lân [de lizzing wurdt net neamd, mar it moat Heringa te Hinnaard wêze] oan Hans Jorrytz en Anna Ryoerdsdr te Hidaard 1559.⁴⁵
4. Gerben Jorrytz (?), wennet te Boksum 1550.
1550: Gerben Jorrytz te Boksum keapet de helte fan it hûs dêr't er wennet fan syn broer Johannes Jorrytz foar 38 goudg.⁴⁶
5. Wybe Jorrytz, [berne tinklik nei 1532], stoarn nei 1557 (miskien wol nei 1578).
1557: Wybe Jorrytz ferkeapet 1/7 fan lân yn Heringhe-zate te Hinnaard oan Hans Jorrytz en Anna Ryoerdsdr te Hidaard, mei ynstimming fan syn mem Rins (blykber wie hy noch minderjierrich).⁴⁷
1578: Wybe Jorrytz te Reduzum wurdt oanslein foar £ 6, in rike boer. Dat soe deselde man wêze kinne.⁴⁸
6. [Skoansoan of pakesizzer fan Jorryt:] Sipcke Doeckez, boer op Sandtlaen te Easterein (stim 9) 1579, 1583, 1585,⁴⁹ (1588).

43 HvF 16802 178. Gerrolt Intez tr. Tyam Ruyrdsdr [Atsma]. Hy wurdt letter drost fan It Amelân (1591) en is in soan fan Inte Pytersz Kingum (in pakesizzer fan Jelle Kingum op Kingma-sate te Sweins 1514). Ryoert Sickez (1517-1590) is de heit fan Tyam; hy is in soan fan Syecke Jarichz Atsma (±1477-1527), boer op it Heechhiem alias Attiema-sate 1511, in kleasterpleats fan 66 pm te Easterwierrum (stim 14), en Hylck ['Jaersma' neffens it ms. Siderius]. Sjoch Johannes Woudstra, *Siderius, de Familie en het Handschrift* (Engelum 2002) 482.

44 HvF 16802 288.

45 HEN 38 32 (bls. 63).

46 MEN 1 27.

47 HEN 38 5 (bls. 17).

48 Pers. Imp. nr. 1880.

49 HEN 40 41; 41 144, 270v.

1580 nov. 23: Hans Jorrytz en Anna Ryuerdtsdr, man en frou te Hidaard, keapje 1/7 part yn likernôch 20 pm yn Heringa-sate te Hinnaard fan Sipcke Doekez te Easterein foar 78 goudg.⁵⁰

1588: Hans Jorryts te Hidaard en Sipke Douues [lê: Doeckez] te Easterein protestearje tsjin de hieropsizzing troch Geet [lê: Geert] Syrcx widdo te Ingelum fan lannen dy't hja fan har brûkt.⁵¹

1588: Hynne Fongers leit as sibbe fan ferkeaper Haytse Wpckez it near op in oankeap troch Sypke Doeckez.⁵²

II. Hans Jorrytz, berne wierskynlik (wol in jiermennich) foar 1520, neamd te Hidaard 1544, boer op in kleastersate te Hidaard (stim 7, eig. Aldekleaster) 1557/1559, warber mei 'harnas, speetse en degen' dêre 1552, ek einierd [yn Heringa, stim 12] te Hinnaard 1580, stoarn nei 1597, tr. 1. foar 1544 Auck NN, tegearre neamd 1544;⁵³ tr. 2. foar 1552 Anna Ruyrdsdr, man en frou libje beide noch 1597, dr fan Rywrtd Bottez, 'toe Hoeckwerdt', einierd boer op Hockwerdt te Winsum, en Aeck (Eeck) Anedr.

It wenplak Hidaard en de eigendom yn Heringa te Hinnaard hat foar betizing soarge. Yn de literatuer fynt men oer him: 'op Altena (stim 3) te Hidaard', mar ek 'op Heeringa te Hinnaard' (stim 12).⁵⁴ It pear wenne te Hidaard en hie besit yn Hinnaard, dat fan de memmekant oankommen wie. Hans keapet yn de 21 pm 9½ einse dy't hja yn Heringa-sate te Hinnaard urven hiene, nêst syn eigen erfpard, yn 1557, 1559 en 1580 sânde parten fan syn bruorren en suster, sadat hy úteinlik 5/7 part yn besit hie. (Sjoch gen. I, 3, 5 en 6).

It Aldekleaster (Bloemkamp, te Hartwerd) hie twa pleatsen te Hidaard: stim 3 (doe 58 pm) en stim 7 (70 pm). Neffens *BbHEN* wie Hans Jorrytz boer op stim 7, en dat strykt, want yn 1606 fine wy hjir syn soan Jorryt Hansz as hierder fan 64 pm en yn 1618 fan 70 pm. Pakesizzer Hans Jorrits is yn 1640 brûker fan stim 7, earder kleasterlân dat yn 1639 ferkocht is. Yn 1700 is de sate ek 70 pm (fl. 24).

50 HEN 41 9v (bls. 14).

51 MEN 2 107.

52 HEN 42 118.

53 Hans Jorrytz en Auck wurde dan tegearre neamd, hja sil syn earste frou wêze. It ferklearret it grutte ferskil yn leeftiid mei de bern, dy't út it twadde boask stamme moatte, ek al omdat Sybrandt Hansz in soan en Jorryt Hansen in pakesizzer Ruyrdt hat.

54 K.M. van der Kooi, 'Kertiersteat M.D. van der Kooi', *GJb* 1958 45; *GJb* 1987 71 (nr. 5024); *BbHEN* p. 17 seit: 'e.l. te Hennaard', dat is in fersin, want op s. 167 stiet goed: 'Hidaard', dat strykt ek mei de dêr opjûne boarne (HEN K 6, bls. 14, dat is HEN 41 fol. 9v).

Hockwerdt en de Hockwerda's

De ferkeap yn 1597 fan lân troch Anna Ruyrdsdr tegearre mei Ruyrdt Tæckles tsjut op erfgoed. Ruyrdt wie in generaasje jonger, berne ±1562, stoarn 1619 en einierde boer op Grut Hockwerdt te Winsum (1585). Hy keapet dan as erfgenamt fan syn heit Tæckle Piersz lân te Waaksens (Hinn.),⁵⁵ yn dat doarp wenne syn pake Pier Tæcklez 1537/1552. Hockwerdt waard yn 1542 bebuorke troch Rywrdt Bottis toe Hoeckwerdt, dy't ek eigener fan sawat in fjirde fan de sate wie.⁵⁶ Dat hat laat ta de konklúzje dat Rywrdt Bottis de pake fan memmekant wêze moat fan Ruyrdt Tæckles op Hockwerdt en de heit fan Anna Ruyrdsdr. It ferklearret de oergong fan de sate en fan de namme Ruyrdt.

regesten

1544: Hans Jorrytz en Auck te Hidaard keapje 3 pm 5 einse lân te Easterein fan Jan Claesz en Dirck Ysbrantz fanwegen Anna en Tied Auckedrs, dy't ferkeapers fan harren âlden urven hiene.⁵⁷

1552: Hans Jorrytz te Hidaard warber mei 'harnas, speetse en degen'.⁵⁸

1569: Hans Jorrytz te Hidaard klaget Hotse Boetez dêr oan om't er him by of yn in herberge te Boalsert 'metter vuyst aen thooft sloege datt hy ter aerde storte ende in swimminghe leggen bleeff'.⁵⁹

1574: Gerben Sipckes hat de lannen dy't er hierde fan Hans Jorritsz ferlitten op betingst dat Hans dy op eigen kosten ôfgrave lit.⁶⁰

1575: Ryoerd van Roorda *contra* Gerben Sipckez te Hinnaard en Hans Jorritsz en frou te Hidaard, oer de pleats dêr't Hans neffens ôfspraak mei Gerben yn totaal 27 pm fan brûkt.⁶¹

1597: Aeltien Sakles en Rixt Hesselsdr te Baard keapje 5 pm te Britswerd, brûkt troch Jelle Hancks, fan Hans Jorrits en Anna Ruyrdsdr te Hidaard en teffens 5 pm fan Ruyrdt Takles te Winsum, beide foar 199 goudg.⁶²

55 HEN 41 34v (bls. 68).

56 RvABAA 27.

57 HEN 37 27v.

58 Monstercedels p. 250.

59 HEN 39 112.

60 HEN 39 298 (bls. 669).

61 HEN 40 119.

62 BAA 63 28.

Ut it twadde houlik:⁶³

1. Sybrandt Hansz, folget III. (Heslinga)
2. Jorryt Hansen, boer op in sate fan 70 pm te Hidaard (1607, 1618, 1640 br. stim 7), eigener fan lân te Hidaard, te Hinnaard en te Warkum, testearret 12 aug. 1647, stoarn foar 1653 (ynv. 7 jann. 1653), tr. Goyts Gældr, stoarn (sa't blykt út it testamint) nei 1647.

1606/07: Jorrydt Hansz hiert 64 pm à 35 st. (£ 112-0-0) te Hidaard fan Aldekleaster (Bloemkamp).⁶⁴

1618: Jorrit Hansz hiert 70 pm fan it eardere Aldekleaster.

1647 aug. 12: Jorryt Hansen en Goyts Gældr te Hidaard meitsje harren testamint. Unreplik guod: 35 pm ûnder Warkum, 20 pm te Hidaard en 6 pm te Hinnaard. Harren soan Hans Jorryts hat by Doetie Binsedr in dochter Siouck en harren dochter Rinck Jorryts hat by Keimpe Oenes Jorna trije bern.⁶⁵

1653 jann.: ynventaris stjerhûs Jorryt Hansen en Goyts Gældr. It besit fan 20 pm lân te Hidaard is 'affgecomen' fan Tiebbinga-sate (stim 8).⁶⁶

Ut dit houlik:

- a. Rincke Jorrits, berne Hidaard ±1603, stoarn foar 1647, tr. Boalsert 14 sept. 1623 Keimpe Oenes Jorna, berne Wergea, [boer] te Skearnegoutum 1629, ferkeapet syn hûs mei ûntromjen fan 70 pm lân dêre 1634, ferfart nei Boalsert, brouwer 1649 en boargerhopman 1656 dêre, stoarn Boalsert 1657/62, begr. dêre (Martinitjerke), sn fan Oene Keimpes Jorna, boer te Wergea, en Tzietske Oenes Bangama.

63 Te Boksum wurdt yn 1578 [Pers. Imp. nr. 2236, oanslach £ 3] neamd Wopcke Hanss, trouw mei Mary Gerrolt Piersdr en wierskynlik heit fan Pier Wopckes te Boksum (1619) en fan Jorrit Wopckes, boer op de tsjerkepleats te Deinum (1610). Ut dizze Jorrit skaait it slachte Swierstra. Yn harren famyljeboek wurdt Wopcke in soan fan Hans Jorrytz neamd, sûnder boarne, wierskynlik ynspirearre troch de namme Jorryt, dy't net folle foarkomt. Dizze filiaasje wurdt ek (as hypoteze) fermeld yn de koll. Pieter Nieuwland. Hy soe wat de tiid oanbelanget (berne rûsd sa 1540/50) in soan út Hans Jorrytz syn earste houlik wêze kinne. Wopcke Hansz is hierder fan lân te Boksum, eigen oan de bern fan Sybren Jorrytz yn 1577. Wopke Hans te Boksum wurdt neamd yn 1588 mei syn frou Marie, dy't erfgenamt is fan har heit Gerrolt Piers [HvF 16703 62]. De namme Wopcke komme wy lykwols fierder net tsjin en der is gjin bewiis fûn dat Wopcke besibbe is. [Tjerk E. en Erik Swierstra, *De familie Swierstra. Geschiedenis en stamboom* (eigen útjefte, Amsterdam 1992) 36.]

64 Kleasteropkomsten nr. 1042.

65 HvF 16778 116v.

66 HEN 29 927. Ferl. *BbHEN* 168; de feiten oer dizze sate earder as it jier 1601 steane by fersin fermeld ûnder stim 10 (p. 169).

Hja hiene fjouwer dochters, yn 1647 wiene der noch trije bern; úteinlik binne twa dochters troud.⁶⁷

- b. Hans Jorryts, berne ±1607, boer te Hidaard (1640 br. stim 7), stoarn Hidaard 7 april 1676, tr. Doedtie Bienses Bantert.
1653-1656: Keympe Oenes Jorna e.o. út namme fan de erven fan de pake en beppe fan syn bern prosedearje tsjin Hans Jorrits en Doedtie Bienses Bantert te Hidaard oer de sate dêre, in hûs mei sawat 72 pm lân, troch harren bewenne, mei kij en húsmanne-ark mei in wearde fan 6500 goudg.⁶⁸
Ut dit houlik in dochter Siouck, libbet 1647, en in soan Ruurd Hanses, wierskynlik berne Hidaard om 1635 hinne.⁶⁹
3. Rints Hansdr, tr. Folckert Pietersz, neamd 1614, 1617.
1614: Sybrant Hansz te Tsjom, Jorit Hansz en Folckert Pietersz fanwegen syn frou Rints Hanses en mei-erven wolle de hierders de hier opsizze (sjoch by III. Sybrant Hansz).
1617: Folckert Pieters is skuldeasker yn de neilittenskip fan Rinck Feddrixz te Dronryp.⁷⁰
4. Johannes Hansz, tr. Tziets Lolleedr.
1633: op fersyk fan Tziets Lolleedr widdo Johannes Hansz wurde ta fâden oer har minderjierrige soan Frans Johannes, 19 jier, beneamd Sybren en Jorryt Hansen (dy't nei alle gedachten wol omkes fan de curandus binne).⁷¹

Heslinga

III. Sybrandt Hansz, [berne rûsd om 1570 hinne of wat earder], neamd te Boksum 1594, te Tsjom 1614, te Ingelum 1615, dêrnei te Marsum, einierde boer op Heslinga-sate en Pynnama-sate te Marsum (1640 eig. stim 26 en 25, br. stim 25 mei syn bern), stoarn 1647/1652 (wierskynlik ±1652), tr. 1. foar 1594 Ydt Keympedr,⁷² stoarn [wierskynlik] foar 1600; tr. 2. [foar 1600] Rixt Syuerdtsdr, neamd as pear 1615, mar al troude lju om 1600 hinne, stoarn 1616/17, dr fan Syurd'tyebbez, boer op Tritsum ûnder Tsjom, en Jets Hotzedr.

De âldste soan sil Keympe wêze út it earste houlik; dizze hie in dochter Ydt. De soan Ryuerd, ferneamd nei heitekant (nei syn oerpake), trout yn 1623 en sil de twadde wêze, ek út it earste houlik, om't it erfskip fan de twadde frou yn fjouwer parten giet.

67 Johan Nota, 'Jorna I', *GJb* 1997 7-71 dêre 24.

68 As de foarige noat.

69 Koll. P. Nieuwland.

70 MEN 51 1.

71 MEN 57 347 (bls. 707).

72 Suster fan Rints Keympedr, tr. Andries Clasen, troude lju 1594. Dit pear leit letter yn proses mei harren sweager Sybrandt Hansen (1617, 1626).

De omkriten fan Marsum en Ingelum op de kaart fan Schotanus (1698) mei de nammen fan de pleatsen yntekene troch D.J. van der Meer en de saten Heslinga, Pynnama en Groestra yntekene op de kaart fan Eekhoff (1849/59).

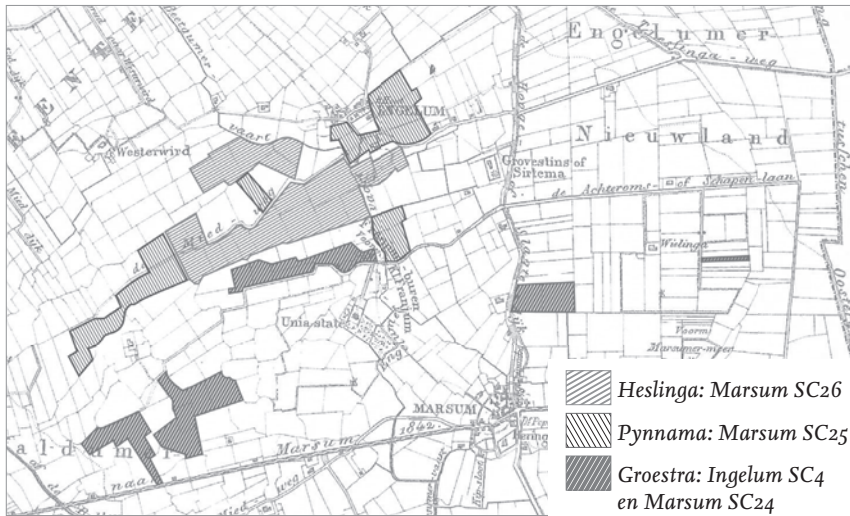
De folgjende trije soannen hiene allegearre in dochter Rixt (likegoed as in dochter Ytje), dus moatte se út it twadde houlik skaaie. Se lykje net folle yn âldens te skelen. Claes en Sioerdrt wurde gauris tegearre neamd, Claes meastentiids as earste. Hans wie dúdlik de jongste soan, miskien wie pake net earder ferneamd om't er tige âld wurden is (hy libbet noch yn 1597); ek kin der in eardere soan Hans west ha dy't jong ferstoarn is. Sybrandt syn iennichste dochter Ydt (Idtie), dêr't wy de âldens net fan witte, is blykber neamd nei de earste frou fan har heit. Wêr't de namme Claes weikomt is net dúdlik wurden.

Sybrandt hat op ferskate plakken wenne, û.o. te Tsjom dêr't de famylje fan syn twadde frou besit hie op Tritsum. Uteinlik hat er him delset deun by it doarp fan syn pake en hat dêr twa mânske pleatsen kocht dy't pal súd fan Ingelum leine, tsjin it tsjerkelân fan dat doarp oan, mar lykwols ûnder de klokslach fan Marsum foelen.

regesten

1594 maart 3: Jan Jacobz en Reynsck Sybedr by Ljouwert keapje 1½ pm op it nijlân fan Marsum fan Rints Keympedr, frou fan Andries Claesz, en Yd Keympedr, frou fan Sybrant Hansz, te Boksum foar 125 goudg.⁷³

1614: Sybrandt Hansz te Tsjom, Jorrit Hansz en Folckert Pietersz fanwegen syn frou Rints Hanses, mei rjocht fan skieding fan de oare erven fan Hans Jorrits, binne eigeners fan 14 pm 8 einse, lizzend oan ferskillende stikken 'opt Conslandt [en] Dickstelaent', al inkelde jierren brûkt troch Sytze Pyettersz tegearre mei Meinert Reinsz; se wolle harren de hier opsizze;

idem, jr. Edsart van Groustens te Ingelum fanwegen syn meier Zitse Pietersz te Ingelum *contra* Sibrant Hansz;

idem, Sybrandt Hansz te Tsjom, Jorit Hansz en Sitze [trochhelle] Lolcke Pietersz fanwegen syn frou Rins Hanses en mei-erven *contra* Meynert Reyms te Ingelum, dy't tegearre mei Zitse 13 [sic!] pm 8 einse nijlân brûkt, lizzend oan ferskillende stikken op 'Coslandt en Diecksterlandt'; de hier wurdt harren opsein.⁷⁴

1614: Anna van Eelsma widdo Hero van Hottinga⁷⁵ wol fanwegen grutte skulden in 'saete' te Marsum fan harren bern, brûkt troch Jan Tyerckxz, ferkeapje. By dekreet wurdt $\frac{3}{4}$ fan Heslinga-sate, yn it gehiel grut 93 pm, ynklusyf in 'heerlijkce terp' fan omtrint 5 pm, ferkocht oan Sybren Hansz te Marsum mei syn bod fan 92 goudg. it pm.⁷⁶

1615 (1ste prokl. 8 aug.): Sibren Hansz en Ricxt 'Simensdr' [lê: Syuerdtsdr] te Ingelum keapje $\frac{1}{4}$ fan in 'sate landt gelegen tot Marssum, Heslinga genaampt', yn it gehiel grut 93 pm, ynklusyf omtrint 5 pm terp en oandiel yn de huzing, fan jfr. Anna van Elsma foar 92 goudg. it pm.⁷⁷

74 MEN 7 5-6. It binne trije prosesposysjes yn deselde saak. De klerk ferskriuwt him mei 14 of 13 pm en mei Folkert of Lolcke, dy't hy earst Sitze neame woe.

75 Anna van Eelsma, stoarn 24 febr. 1626, wie sûnt 25 april 1613 widdo fan Here van Hottinga. By *Spoelstra* 41 en by Noomen, *Stinzen*, CD-rom 301 lêze wy dat Anna Eelsma ek widdo west hat fan Siuck Winia, mar dat kin net wier wêze, want dy trout op 'e nij yn 1627. It ûl ûntliend wêze oan Kingma, *Bitgum* 290: dy ferwiist lykwols allinne nei de ferkeap fan 1615, mar dêr blykt soks net út. [Ferl. SFA I 97, II 64 (Eelsma); I 223, II 150 (Hottinga).]

76 HvF 16808 270.

77 MEN 7 226 (bls. 501).

1616: Jr. Julyus fan Eysinga, luitenant te Wurdum, keapet in sate te Marsum brûkt troch Andries Classen, grut sawat 108 pm, fan jr. Sjuck van Winia, foar 95 goudg. per pm. Sybrandt Hansz en Rixt Siuertsdr lizze der it near op en dat wurdt har tawiisd.⁷⁸ N.B. Dit is dus Pynnama-sate, hoewol't dy sate yn 1700 te boek stiet as 70 pm. Mar it lân fan Heslinga en Pynnama is trochinoar rekke.

1616: Sybrant Hansz te Marsum 'voor hem ende alls coniuuncta persona van zijn medeerffgenamen van wilen Hans Jorits hun overleede vaader' easket fan Sytse Pieters te Ingelum 80 goudg. fanwegen lânhier. De eask wurdt tawiisd, mar Sytse giet yn appel by it Hof.⁷⁹

1617: Sibrand Hansz, mei as heit fan syn bern by Ricxt Sieurdsdr, *contra* Siuck van Winia⁸⁰ te Marrum en ek Andries Claesz en Rints Kempedr te Marsum.⁸¹

1624: Sibrant Hansz, mei fanwegen syn bern by Ricxt Siuertsdr, *contra* Georch vrijheer thoe Swartsenburch en dr. Albertus Monckhuys, advokaat.⁸²

1626: Sybrandt Hanssen, mei fanwegen syn bern, *contra* Andries Claesz *cum uxore*. Sybrandt hie yn 1616 troch nearkeap de pleats te Marsum fan 108 pm, dêr't Andries op wennet, yn eigendom krigen fan Siucke van Winia en Julyus van Eysinga foar £ 14.000. No hat hy fan Andries 3870 goudg. efterstallige hier tegoede.⁸³

1640: Sybrant Hans fanwegen syn bern is eig. ½ Tsjom stim 33 en krap 12 pm yn stim 31 (beide op Tritsum).

1642: Wlbe Tyallings en Eelck Douuedr te Tsjom keapje 12 pm minus 4 eins yn harren sate op Tritsum en 5 einse yn Ducklemeer te Kúbaard, fan Claes en Hans Sybrens te Marsum elts foar ¼ en Sioerd Sybrens foar ½, foar 1200 goudg.⁸⁴

1646: Gerryt Jansen Munckhuys te Spannum keapet ¼ fan Tritsumer sate fan 48 pm, brûkt troch Jelle Melles, belêste mei 14 fl. minus 'een riaal' en 3 fl. rinte fan Hans Sybrens Heslinga te Bitgum foar 150 goudg. it pûnsmiet.⁸⁵

1652: Sybren Hansen te Marsum hat syn soan silger Keimpe Sybrants en Trijntie Goslix te Marsum, dy't no op 'e nij trouw is mei Heyn Claessen, ferkocht it hûs mei gebrûk fan omtrint 70 pm neamd Heslinga-sate, mei rjocht fan hier foar 21 jier, yngeande 1641, foar 2500 goudg., wat keapsters Tryntie Goslickx en Ittie en Sytske Keimpes mei harren mannen yn 1652 befêstigje. Fanwegen it ferstjerren fan Sybren Hanses is de saak

78 MEN 7 233.

79 MEN 7 217.

80 Siuck van Winia, rekkenmaster fan Fryslân, tr. 1. [1595?] Lisck (Ygedr) Heslinga; tr. 2. Ljouwert 22 aug. 1627 Katharina (Tryn Ygesdr) van Galama, widdo jr. G. van Eminga. Syn earste frou skaait út it slachte fan Poppenwier, mar Siuck hie gjin besit yn Heslinga. [SFA I 201 (Heslinga van Galama); II 153 (IJsma oantek. 10).]

81 HvF 16712 281.

82 HvF 16494 388.

83 HvF 16496 196.

84 FRL 98 118v.

85 FRL 98 166v.

tekene troch Tryntie Goslickx, merk fan Ryurd Sybrens, Tacke Aetes Wolcama, Ittie Keimpes, Tiaerd Jacobs, Sytske Keimpes, Claes Sybrens, Sioerd Sybrens Heslinga.⁸⁶

1656 febr. 2: de erfgenamten fan harren 'w: vader ende resp. bestevader Sybren Hansen in leven woonachtigh tot Marssum', 'een yder yn sijn qlt.' jouwe mei-inoar opdracht om oer it stjerhûs te beskikken of jild te lienen ('te negotieren ofte op interessen te nemen') de somma fan £1200 om Groetstra-sathe c.a. te beteljen neffens folmacht fan 20 febr. 1654, 'ende alsoo Hans Sybrens onse Broeder ende resp. oom volgens sententie van den Hove fan Friesland d.d. 27 Octob. Anni vsn. onder Ede bij hem Hans gepræsteert is ontlast fan seeckere 1000 golde glns (...) waerover alsnoch proces yn cas fan restitutie indecijs⁸⁷ is hangende'. Om't dizze 1000 goudg. net yn de keapsom fan Groetstra-sathe jilde meie, jouwe de ûnderskreunen harren omkes Claes en Sioerd Sybrants folmacht om safolle jild op te nimmen as foldwaande is om Groetstra-sathe te beteljen foar de somma fan £4011-16. Claes hannelet ek as kurator oer de bern fan Jan Gerryts Eysma by syn ferstoarne suster Ittie Sybrens.⁸⁸

1687: Jfr. Eelckien Kann, frou fan François de Swart, deputearre steat te Ljouwert, keapet omtrint 12 pm yn de pleats te Tritsum dêr't hja de oare 24 pm al fan besit, fan Jacob Heslinga, meirjochter fan Menameradiel, en Tryntie Classen Heslinga foar 54 goudg. it pûnsmiet.⁸⁹ (Dat is Tsjom stim 33).

Ut it earste houlik:

1. Keympes Sybrands, folget IVa. (A)
2. Ryuerd Sybrensz, folget IVb. (B)

Ut it twadde houlik:

3. Claes Sybrens, folget IVc. (C)
4. Sioerd Sybrens, folget IVd. (D)
5. Hans Sybrens, folget IVe. (E)
6. Idtie Sybrants, stoarn 1651/56, tr. foar 1651 Jan Gerryts Eysma, te Marsum, sn fan Gerryt Jelkes, einierde boer op Eysma-sate te Boerum, en Jantien Jans.

Sjoch foar Jan Gerryts Eysma en syn ôfkomst ek ûnder IVd.

1651: Jan Gerryts en Idtye Sybrants te Marsum liene 250 goudg. fan Siurd Sybrens en Marij Gerryts te Ljouwert.⁹⁰

Ut dit houlik fjouwer bern:

- a. Rixst Jans Eyssma, tr. Marsum 23 july 1654 Claes Minnes Crabbe, mr. goudsmid te Beetstersweach.
- b. Jilje (ek: Julius) Jans, te Marsum, tr. 1. Ljouwert 11 aug. 1658 Andrieske Feddrix; tr. 2. Marsum 13 maaie 1660 Antie Dircks.

86 MEN 132 24.

87 Noch net beslist, de saak hinget noch by it Hof.

88 MEN 132 20.

89 FRL 99 285v.

90 MEN 130 225.

- c. Hans Jansen Eisma, te Marsum, tr. foar 1659 Epck Fransdr, dr fan Frans Scheltes.⁹¹
- d. Antie Jans, oer wa't Claes Sybrants Heslinga yn 1659 fâd wie. Dizze bern ferkochten 1659 har oanparten yn trije saten te Marsum oan Sæckle Ruyrds Heslinga (IVb, 1), sjoch dêre.

A

IVa. Keympe Sybrands, boer op Heslinga-sate te Marsum, stoarn Marsum foar 1647, tr. 1. NN; tr. 2. ûndertr. Marsum 11 april 1631 Tryn Goslycx, fan Goutum; hja tr. 2. Ingelum 10 july 1647 Heyn Claessen.

1641 (of earder?): Sybren Hansen hat syn soan Keympe Sybrands ferkocht it hûs op Heslinga-sate mei brûkme fan omtrint 70 pm lân en hat him en syn skoandochter Tryntie Goslix yn 1641 in hierkontrakt jûn foar 21 jier. (Sjoch by Sybrandt Hansz (III), 1652).

1647: ynventarisaasje fan de neilittenskip fan Keympe Sybrens te Marsum; de widdo Tryntie Goslycksdr is op 'e nij troud mei Heyn Claessen. Unreplik guod: de huzing op de 70 pm lannen fan Sybren Hanses, 1½ pm, ôfkommen fan Keympe syn mem, in rinte fan 1 goudg. út it hûs dêr't Sybren Hansen wennet. Der is in tegoed op Hans Sybrens as boarch foar Siuerdt Sibrens. Sybren Hansen en Claes Sybrens soene oansteld wurde as fâden oer dochter Sitske Keympes mar hja binne net opdage. Der moat in skieding komme mei de widdo en mei Jitie Keympedr, frou fan Tæcke Aetes.⁹²

Ut it earste houlik:

1. Ydtie Keympes, fan Marsum, beide lidmaat te Britsum 1651, hja wurdt, fan Britsum, lidmate te Stiens 6 nov. 1670,⁹³ tr. Marsum 7 juny 1646 Tæcke Ates Wolcama, fan Britsum, neamd dêre 1661, stoarn Stiens foar 30 okt. 1680,⁹⁴ sn fan Ate Tæckes Wolcama, te Britsum, en Auckje Clases.
2. Sydtske Keimpes Heslinga, stoarn nei 1660, tr. Ingelum 4 jann. 1652 Tiaerdt Jacobs, berne ±1628, einierde boer op Heslinga-sate te Marsum 1660/61, te Ingelum 1663, sn fan Jacob Tierdtss en Ryxtie Claeses.⁹⁵

1660: Tiaerdt Jacobs en Sytske Keimpes Heslinga te Marsum keapje 1/3 fan Heslinga-sate dêre, grut 70 pm, dêr't hja op wenje, en ek 1/3 fan it 'roodt pand

91 MEN 69 393.

92 MEN 63 161.

93 De man niver genôch net, hoewol't hy yn Britsum yn 1651 wol as lidmaat te boek stie en hy noch libbe sa't blykt út de omskriuwing 'Ydtie Keimpes huisvrouw van Tæcke Ates'.

94 LWL 70 *in dato*.

95 GFL IV 133.

huys' dêr't eartiids harren pake Sybrant Hansen wenne hat, en ek 1/3 fan 2 pm lân, fan Sæckle Ruyrts Heslinga foar 466o goudg.⁹⁶

166o: Tiaerd Jacobs en Sytske Keimpes Heslinga te Marsum keapje de helte minus 1/6 fan de helte fan 5 pm bou, it Korslandt neamd, op it nijlân ûnder Ingelum fan Hans Sybrens Heslinga c.s. foar 245 goudg. It wurdt neard troch Sioerd Sybrens Heslinga as sibbe.⁹⁷

1663 okt. 31: Claes Sibrens Heslinga te Marsum en Tieerd Jacobs te Ingelum binne in skieding oerienkommen oangeande Heslinga-sate en it 'nieu rood pand huijs' te Marsum, sjoch sub IVc.

B

IVb. Ryuerd Sybrensz Heslinga, neamd 1627-166o, einierde boer (*nom. uxoris*) op Sandstra-sate te Itens (164o eig.-br. 28 pm yn stim 7), tr. (3de prokl. Hinnaarderadiel (gerjocht) 2o aug. 1623⁹⁸ Hiske Sybrensd, stoarn foar 1642, dr fan Sybren Sæckles, boer op 't Sand (Sandstra-sate) te Itens 1596,⁹⁹ en Saeck Wopkedr Popta.

164o Itens stim 7, Sanstera: eig. Gosse Watses 31 pm, Ruyrd Sibrens 28 pm, Fonger Sibrens 16 pm, Doecco Sibrens 5 pm, mei inoar 8o pm, 18 floreen. Yn 17o0 FC 17+18: 83 pm, fl. 21-o-o.

Ut dit houlik:

Sæckle Ruyrts Heslinga, doopt Marsum (as 'Sacle') 3 juny 1627, te Marsum 1659, stoarn tusken 5 maart 166o en 15 jann. 1661, tr. (3de prokl. Ingelum 2 jann.) 1648 Antje Jacobsdr, fan Ingelum.

1642: Fonger Sybrens en Gaatske Jelledr Hobbema te Hidaard foar 2/3 en Riuerd Sybrens foar syn soan Sæckle by His Sybrens silger foar 1/3 keapje foar 118 goudg. it pûnsmiet 31 pm lân yn Sanstera-sate te Itens, gehiel grut 8o pm belêste mei fl. 18, fan Gosse Watses Heringa, dy't dit kocht hie fan Goslyck Riuers.

Frans Gosses Heringa leit as sibbe it near en jout 825 goudg. yn konsinjaasje. Claes Sybrens te Marsum en Suierd Sybrens te Ljouwert mei lêst fan Riuerd Sybrens jouwe yn 1647 kwitânsje foar 8oo goudg. 1o st. fan it jild troch Frans yn konsinjaasje jûn.^{1oo}

N.B. Fonger Sybrens is in broer fan His Sybrens, Goslyck Riuers har sweager.

96 MEN 16 325v.

97 MEN 16 338.

98 De ûndertrouynskriuwing seit: hy is in soan fan Sybren Hansens te Marsum, Hiske Sybrens is in dochter fan Sybren Sæckles te Itens.

99 Sybren is stoarn 4 (maaie) 1632, soan fan Sæckle Ruyrds en Syuerdke Fongers Jousma; Saeck Popta stoarn 11 sept. 163o, ferl. *BbHEN* 31.

1oo HEN 46 317v (bls. 62o).

1659: Sæckle Ruyrds Heslinga te Marsum keapet 1/12 oer heech en leech yn Groustera-sate, derûnder begrepen 1/12 yn de huzing, fan Jilje Jans mei lêst fan Rixtie Jans, frou fan Claes Minnes te Beetstersweach, en Antie Jansdr, sterke mei har kurator Claes Sybrants, foar 182 goudg. Protest fan Hans Sybrens Heslinga dy't spiert om't hy keaper en eigener fan Groustra-sate is, mar der is noch in proses oer geande by it Hof.¹⁰¹

1659: Deselde Sæckle keapet 1/12 fan Groustera sathe fan Jilse Jans en Antie Dirckx en fan Hans Jans en Ebbcke Fransesdr te Marsum foar 182 goudg. Protest troch Hans Sybrens Heslinga;

idem, deselde Sæckle keapet 1/6 fan Pynama-sathe, brûkt troch Claes Sybrens; 1/6 fan Heslinga-sathe brûkt troch Tiaerdt Jacobs; 1/6 fan it saneamde 'rood pandt huys' neilitten troch Sybrand Hansen; en 1/6 fan 2 pm lân, brûkt troch keaper; alles ûnder Marsum en kocht fan Hans Sybrants Heslinga, doarpsrjochter te Bitgum, en Pyttrick Diurres Wiglama foar 4900 goudg. Protest fan Claes Sybrens, mei foar de oare erven fan harren heit Sybrant Hansen, en fan Tieerd Jacobs te Marsum as man fan Sytske Keimpes Heslinga.¹⁰²

1659: deselde Sæckle keapet 1/6 fan Pynama, Heslinga, it 'rood pand huys' en 2 pm as foaren fan Jillie Jans en Antie Dirckx, Hans Jans en Ebbcke Franses te Marsum en fan Jillie Jans fanwegen Rixtien Jans, frou fan Claes Minnes, en de minderjierrige Antie Jans, sterke troch kurator Claes Sybrants, foar 4550 goudg. Protest fan Claes Sybrens Heslinga.¹⁰³

1661 (1ste prokl. 15 jann.): de erven fan Sæckle Ruyrts Heslinga keapje 1/2 fan 4 1/2 pm nijlân te Ingelum, troch Sæckle Ruyrts Heslinga by syn libben kocht fan Hans Sybrants Heslingha foar 224 goudg. it pûnsmiet.¹⁰⁴

1661 (1ste prokl. 5 maart): de erven fan Sæckle Ruyrts Heslinga keapje 8 pm lân te Marsum fan Jorryt Diorres Wiglama foar 233 goudg.¹⁰⁵

C

IVc. Claes Sybrens Heslinga, berne om 1600 hinne, einierde boer op Heslinga-sate (yn 1640 noch eigendom fan syn heit) en Pynnama-sate te Marsum, ûntfanger dêre 1646, 1652, 1654, 'papist', stoarn Marsum koart foar 23 juny 1670,¹⁰⁶ tr. Ljouwert 27 sept. 1629 Tet Hobbes Hiddinga,

101 MEN 16 320v.

102 MEN 16 320v, *in fine*.

103 MEN 16 321v.

104 MEN 16 345.

105 MEN 16 352.

106 Dy dei waard boelgoed holden yn it stjerhûs. Ut it proses fan 1702 blykt dat hy earder dat jier stoarn is.

berne [Penjum] ±1605,¹⁰⁷ wurdt lidmate te Ingelum 6 febr. 1657, mei har bern eig. en boerinne op Heslinga en Pynnama-sate 1670, testearret 26 nov. 1678, wurdt 75 jier âld, stoarn yn 1680,¹⁰⁸ dr fan Hobbe Jelbes, boer op Nijhuystera-sate en einierde boer op Hiddinga-sate te Penjum, en Gaets Eelckedr en widdo fan Jacob Hessels.¹⁰⁹

Claes en Tet ûndertrouden te Marsum, mar soene pas 21 moannen letter trouwe (al kaam dat yn dy tiid faker foar):

1627 des. 27: 'Claes Sybrands tho Marsum ende Tett Hubbedr weduwe tho Pynghum. Na proclamatien Attestatie.'¹¹⁰

1629 sept. 27: Claes Sybrans, fan Marsum en Tette Hobbes, fan Piaam, mei attestaasje.¹¹¹
regesten

1649 maaie 5: Sierck Sipckes en Ibel Johannisdr te Marsum liene 300 goudg. fan Claes Sybrens en Tettie Hubbedr ek te Marsum.¹¹²

1654 nov. 30 (reg. 7 july 1669): Claes en Sioerd Sybrens Heslinga wenjend te Ljouwert en Marsum resp. [N.B. de wenplakken binne ferwiksele], binne fanwegen foarsjitten piningen skuldich oan Folckert Tietes, 'apothecquer', en Adriaentie Douwedr, troude lju te Ljouwert, de somma fan £ 1000; yn margine: 'Claes Sybrens soan Jacob Claesen genaempt' hat de skuld ôfbetelle 17 juny 1670.¹¹³

1655: Claes Sybrens 'zijnde een openbaar papist' neffens stikken oer predikantsferkiezing.¹¹⁴

1655 okt. 27: Claes Sybrants *cum uxore* te Marsum *contra* Hans Sybrens te Bitgum en as erven fan Sybrant Hansen harren heit en skoanheit [d.w.s heit fan Hans en Claes en skoanheit fan Claes syn frou]. It Hof fan Fryslân 'condemneert de reqden aen de reqt. te laten volgen de affcoop der sate ende landen bij hem bewoont'.¹¹⁵

Dêr folget út dat Claes, de easker, as iennichste it rjocht hie op de ôfkeap.

107 It trouboek seit: fan Piaam, mar dat sil in fersin wêze foar Penjum.

108 Har man wie 9¾ jier earder ferstoarn, blykt út in prosesdossier, en om't hy maitiid 1670 ferstoarn wêze moat, is hja yndie yn it jier 1680 ferstoarn. [HvF 8807 (byl. CS 146-7)] Roarda seit: stoarn foar 4 maart 1684, op dy datum wie der (in earste) skieding makke fan it erfskip; hja wie doe al in hoartsje út de tiid en de erven soene it noch jierren mei-inoar oan de stôk hawwe.

109 Soan fan Hessel Lieuwes Sasma, einierde boer te Penjum, en Ansck Haytses Bonnema. Neffens Tet har testamint wiene de bern út har earste houlik allegearre ferstoarn foar de mem, dy't harren erfgenamt wurden is.

110 DTB 516 (Marsum herf. tsjerke).

111 DTB 973 (Ljouwert, herf. tsjerke; yn 1629 wiene se ek nochris yn ûndertrou gongen op it stedhûs, DTB 898).

112 MEN 132 159.

113 MEN 133 237v.

114 GFL IV 112.

115 MEN 132 27.

1663 okt. 31 (reg. 26 febr. 1666): Claes Sibrens Heslinga te Marsum en Tieerd Jacobs te Englum binne in skieding oerienkommen wêrby't Tieerd oan Claes yn eigendom ôfstiet 1/3 fan huzinge, hōvinge ensfh. op Heslinga-state te Marsum mei omtrint 10 pm lân, sawol yn Heslinga-sate as yn it pleatske troch Douwe Douwes brûkt en noch 1/3 fan Outger Rinses hússteed, Claes stiet dêrtsjinoer oan Tieerdt ôf 2/3 fan it 'nieu roodpand huys bij w: Sibrant Hansen, onser contrahenten vader ende bestevader resp. gebout ende metter dootd ontruymt' mei trettjindeheal (12½) pm lân yn Heslinga-sate, mei Sioerd Andles as brûker east, de Laen súd, mysels [= Claes] west en noard, en boppedat 1½ pm terp mei it 'Pastoors Hoff fan Englum met een afgedeeft lapcke fan't selve Terp ten oosten'. Tieerd sil it 'rood pande huijs' ôfbrekke en it stee foar maaie 1664 'ontledigen'. Claes moat tajaan 1950 goudg. mei in gouden dukaton foar de húsfrou fan Tieerd [i.e. Syts Keimpedr], foar elts fan de trije soannen in dûbelde dukaat en foar de dochter in inkelde dukaat.¹¹⁶

1667 maaie 3: Claes Sybrens Heslinga te Marsum as man fan Tettie Hobbedr bekennt skuldich te wêzen oan Sierck Tania, keapman binnen Ljouwert, en Claeske Piers, troude lju, de somma fan £ 1400 fanwegen foarsketten pinningen (reg. 5 july 1669, royearre 19 nov. 1669).¹¹⁷

1670 okt. 5: Jakob Klaasen Heslinga te Boksum út namme fan syn mem Tettje Hobbes widdo Klaas Sybrens Heslinga oan de iene kant en Teeke Jelbes Hiddinga te Penjum en Klaas Klaasen Balk, âld-boargemaster te Boalsert, út namme fan Rienkjen Jelbes frou fan Klaas Klaasen Balk de jonge, syn soan, erfgenamten fan Jelbe Hobbes harren heit, oan de oare kant, slute in akkoart oer de proseduere dy't se fierd hawwe by it Hof. Tettje wie foar in tredde part erfgenamt fan har heit Hobbe Jelbes en foar de helte fan har broer Eelke Hobbes, neffens akte fan likwidaasje fan 30 maart 1653. Alle 'prætensen' dy't partijen tsjinoer inoar hawwe mochten, sille 'weesen dood ende effen'. Foarroppenen sille binnen seis wiken £ 632-10 oan easkers betelje en dêrmei sil alles dien wêze. Tettje Hobbes stelt: + har 'eigen gestelt merk', de oaren tekenje de akte mei harren namme.¹¹⁸

1672 maaie 25: Tettje Hobbedr widdo Klaas Sibrands te Marsum en Klaas Klaasen Balk, mr. sulversmid te Boalsert en keurmr.-generaal fan it sulver yn Fryslân, as man fan Rintk Jelbedr, elts foar de helte, ferhiere oan Obbe Douwes as man fan Bauk Sikkedr te Penjum as hierders, in sate en lannen mei huzinge, skuorre, hovinge *c.a.* te Penjum grut 76 pm, dy't lêstens troch ferhierders sels brûkt west hat, foar sân jier 1672-1679, foar 1½ goudg. en in reaal it pûnsmiet plus alle lêsten, mei £ 1000 ferskot

116 MEN 132 252 (s. 275).

117 MEN 133 236v.

118 HvF 8221 (byl. CS 78-24). It prosesstik is in ôfskrift makke foar it proses út 1703, hjirnei neamd, opmakke 15 nov. 1698 troch J. Buritius, notaris te Arum. De nammen sille wierskynlik modernisearre wêze: de namme Claes Claesen Bal(c)k (sawol sr. as jr.) wurdt ornaris mei C's skreaun.

(boarchsom); [tekene:] C. Clasen Balk, Obe Douwes, Tettje Hobbes stelt: + har 'eigen gesteld merk', en hantekeningen fan de tsjûgen.¹¹⁹

1678 nov. 26: Teth Hobbes Hiddinga lêst widdo fan Claes Sibrandts Heslinga te Marsum makket har testamint. Hja wie erfgenamt wurden fan de bern út har earste houlik mei Jacob Hessels. Ta erfgenamten beneamt hja har fjouwer bern by Claes Sibrandts: Rixtie, Jacobus, Gatske en Tryntje Claeses Heslinga. Hja besit flink wat lân te Penjum, dêrûnder Hiddinga-sate, it measte mandelich mei de erven fan [har broer] Jelbe Hobbes [boer op Hiddinga-sate te Penjum, waans bern de namme Hiddinga fiere sille].¹²⁰

1680 febr. 17: Claes Sybrens erven wurde neamd as nêstlizzers te Marsum.¹²¹

1684 maart 4: skieding en dieling fan it erfskip fan Tettie Hobbes Hiddinga silger; op 23 juny 1670 wie der boelguod holden by de widdo fan Claes Sybrens Heslinga te Penjum [bedoeld sil wêze: Marsum], lykas blykt út tsjûgenis d.d. 20 des. 1703 fan Gatske Claeses Heslinga widdo dr. Jacobus van Campen, erfgenamt fan Tettie Hobbes Hiddinga, 'haar w: moeder', yn in proses tsjin Gerland Heslinga te Marsum sterke mei Sybe Gerlofs [Baerdt, har man] en tsjin Hanck Mattheus Metsma te Boksum widdo Jacob Claessen Heslinga út namme fan har twa oare bern.¹²²

1702 des. 20: Sybren Sioerds Heslinga te Marsum, man en fâd fan Tryntje Claeses Heslinga, foar ¼ erfgenamt fan har âlden Claes Sybrens Heslinga en Tettie Hobbes Hiddinga, (hja hat de helte fan it rjocht krigen troch útkeap fan har suster Rixtie Claeses Heslinga) *contra* Hank Mathæus Metsma widdo fan de bysitter Jacob Claesen Heslinga te Boksum, foar harsels en as mem fan har minderjierrige bern, en Gerland Jacobs Heslinga *cum marito* sterke, wjend te Marsum, foar ¼ erfgenamt fan deselden. Der is 8 des. 1699 in *compromis* sletten oer de steat fan it guod fan harren âlden Claes Sybrens Heslinga en Tettie Hobbes Hiddinga, mar it hat bliken dien dat foarroppenen ûnwillich bleaun binne dêroan te foldwaan. Harren mem Tet bebuorke Pinnema-sate en lannen, grut 96 pm mei noch 17 pm los lân dêrûnder fan 1670 oant 1680. Bysitter Jacob Heslinga hat yn haadsaak de administraasje fierd en hat de opbringst fan bûter, tsiis, nôt ensfh. oan jild makke foar in wearde fan op syn minst £500 yn it jier en dat tsien jier lang. Hy hat ek 12 pm lân te Tsjom ferhied en 8 pm 3 einse yn Hiddinga finne te Penjum en noch folle mear lân. Alles byinoar hat er mear as £7156 yn bard. Easker easket no harren diel derfan; de foarroppenen sizze dat alles ferrekkene is en lykmakke. It Hof wiist de eask ôf.¹²³

1703 okt. 27 (interlocutoir) en des. 20 (definityf): Gaatske Clases Heslinga widdo fan dr. Jacobus van Campen, yn libben advokaat foar it Hof fan Fryslân, as erfgenamt fan

119 HvF 8221 (byl. CS 78-24), giet oer itselde proses út 1703 as hjirboppe en hjirnei neamd. It ôfskrift is opmakke 16 nov. 1698, wer troch notaris Buritius.

120 HvF 16781 34v.

121 MEN 19 90.

122 HvF 8221 (byl. CS 78-24).

123 HvF 16571 92, def. sentinsje 20 des. 1702, nr. 10; HvF 8019 (byl. CS 53-10).

har mem Tettie Hobbes Hiddinga, *contra* Gerland Heslinga sterke mei har man Sybe Gerloffs, en Hanck Matthæus Metsma te Boksum as mem fan har twa oare bern by Jacob Clasen Heslinga silger. De fersykster is erfgenamt foar it legitime part fan har mem en om dat te berekkenjen ('tot uytvindinge dies') is 4 maart 1684 skieding en kalkulaasje makke neffens opjefte fan Jacob Clasen Heslinga. Fersykster mient dat hy in protte ynkomsten ferswidj hat, lykas it boelguod fan Claes Sybrens Heslinga 'staende hoy ende noth vruchten' holden te Penjum 23 juny 1670 foar in bedrach fan fl. 100-19-11; fan Claes Clasen Balck de jonge £ 316-5 en £ 10 rinte; fan Tæcke Jelbes Hiddinga allyksa £ 316-5 en £ 17-10 rinte; de hier fan 'Luttie Pungiumer zathe' oer 1673 en 1674 à £ 172-18 jiers dus foar oardel jier £ 259-7; noch mear hieren wurde spesifisearre; ferskot troch Meynert Tiercx *cum uxore*; idem fan Sipke Rommerts; byinoar wurde der 17 posten opfierd dy't net yn skieding brocht binne, dêrtroch is fersykster beneidiele; hja easket rektifikaasje en skeafergoeding. Hja daget ek de erfgenamten fan Rixtie Clases Heslinga silger en Tryntie Clases Heslinga dy't ek erfgenamten west ha fan Tettie Hobbes. It Hof ûntseit impetrante har fersyk yn de interlocutoire en wiist de eask ôf yn de definitive sentinsje en feroardielet har yn de kosten.¹²⁴

Ut dit houlik:

1. Jacobus Claeses, folget Va.
2. Rixt Clases Heslinga, fan Marsum, wennet te Tsjom 1675, man en frou dogge belidenis Tsjom 1 july 1660, wenjend 'op Faatum', beide jit lidmaten te Tsjom 1664, 1668, mei har twadde man 1684, 1685, stoarn Tsjom 18 maaie 1696, tr. 1. Marsum 23 jann. 1659 Lolcke Gerbens, fan Tsjom, einierde boer op Fatum ûnder Tsjom (1670 br. en tegearre mei Hessel Gerbens eig. stim 26 (dêr't Hessel yn 1655 eigener en brûker fan wie), diaken 1664, tsjerk- en earmfâd 1668, stoarn Tsjom 19 maaie 1670, sn fan Gerben Clasen, einierde boer op Fatum ûnder Tsjom, en Geertie Hesselsdr;¹²⁵ tr. 2. Tsjom 31 okt. 1675 Ysse Dircks,¹²⁶ boer op Fatum ûnder Tsjom (1698/1700 br. stim 26, 100 pm), jit op lidmatelist Tsjom 1700, stoarn Tsjom 4 febr. 1716; hy tr. 2. Tsjom (1ste prokl. dêre 17 april) 1698 Grietje Doedes. 1682: Jacobus Heslinga, meirjochter fan Menameradiel, en Sybren Sioerts keapje 32 pm yn Peinema-staete te Marsum, grut 96 pm, van Isse Dirx en Rixtie Claeses Heslinga foar 60 goudg. per pm.¹²⁷

124 HvF 16572, int. sent. 37, def. sent. 24.

125 Troude lju te Tsjom: 1627 maaie 1: skuldbekentenis t.l.f. Ids Eelckesz en Tryn Nannedr te Tytsjerk, skuld 400 goudg. (reg. 24 des. 1635) [TIE 89 44-44v.]

126 Isse lit gjin bern dope te Tsjom. Syn nammegenoot Isse Dircks dy't yn 1645 op lidmatelist te Tsjom stiet en dêre 1638 kurator is, koe wat de tiid oangiet syn pake wêze.

127 MEN 19 170.

1696 april 16: op fersyk fan Rixt Clases, beppe, wurdt Ysse Durcks, húsman te Tsjom, 'curator ad actum divisionis' oer Tettie Hobbes, 8 jier, dr fan Hobbe Lolkes silger en Ytie Andries.¹²⁸

3. Gaatske Claeses Heslinga, berne Menaam ±1637, stoarn nei 1720, tr. 1. Marsum 20 des. 1663 [har neef] Wpcke Jelbes, berne ±1633, einierde boer en ûntfanger te Penjum, stoarn foar 1670, sn fan Jelbe Hobbes, boer op Nijhuystera-sate en einierde boer op Hiddinga-sate te Penjum, en Rencke Reinsdr; tr. 2. Ljouwert (stedhûs) 19 des. 1670 dr. Jacobus van Campen, berne Ljouwert, JUD, advokaat foar it Hof fan Fryslân (beëdige 17 july 1666),¹²⁹ stoarn foar 1700, nei alle gedachten sn fan dr. Casparus à Campen, advokaat foar it Hof, en Jayke Siccama.

Gaatske har mem wie it net iens mei it twadde houlik fan Gaatske, wierskynlik omdat Jacobus van Campen roomsk wie. Nei tsjinstân fan de mem wurdt it houlik fan Jacobus mei Gaatske proklamearre op befel fan it Hof.

By de ôfwikking fan it erfskip fan har mem Tettie Hobbes Hiddinga hawwe de bern en bernsbern omraak prosedearre tsjin Gaatske en har man. Gaatske wie yn de legitime steld en miende oan alle kanten tekoart dien te wêzen, sjoch de prosessen 1702/1703 (by Claes Sybrens, IVc).

regesten

1682: Lammert Dirckx, keapman te Ljouwert, keapet 6 pm bou 'onder de Meer' te Marsum fan dr. Jacobus Campen en Gaatske Claesses Heslinga foar 71 goudg.; nêstlizzer is Claes Sybrens Heslinga. Protest komt fan meirjochter Jacobus Heslinga fanwegen syn foarderings op syn âlden Claes Sybrens en frou silger, fan wa't de lannen ôfkommen binne.¹³⁰

1700 okt. 2: Gatske Claeses Heslinga is widdo fan dr. Jacobus van Campen, yn libben advokaat foar it Hof fan Fryslân.¹³¹

1705 juny 22: Gaetscke Heslinga widdo dr. Campen, 'out omtrent 68 jaeren', tsjûget yn in proses.¹³²

1720: Gadske Clasis Heslinga, widdo fan dr. Jacobus van Campen, advokaat foar it Hof fan Fryslân, ferkeapet oan Sybrand Sjoerds Heslinga as man fan Trijntje

128 FRL 52 *in dato*.

129 Jacobus syn ynskriuwing as studint en syn promoasje ta JUD binne net fûn. Hy hie in soan dr. Nicolaus van Campen, berne ±1675, dy't ek advokaat foar it Hof wie. Dy hat syn mem bystien yn it proses fan 1703. Jacobus syn pake, dr. Jacob à Campen, wie ek advokaat foar it Hof. [GFL III (Galileërk.), p. 45].

130 MEN 19 146.

131 HvF 8807 (byl. CS 146-7).

132 HvF 8540 (byl. CS 113-1). R.S. Roarda, *Nammen út de bylagen fan de sivile sentinsjes fan it Hof fan Fryslân*, (4 dln. Ljouwert 1959-1962) diel I 21 seit fan 60 jier, mar dat is ferkeard lêzen.

Clasis Heslinga te Marsum 2 perselen bou dêre, grut 6 en 4 pm, foar 100 goudg.
Akte tekene troch Gadske en troch Nicolaus van Campen.¹³³

4. Tryntie Claeses Heslinga, fan Marsum, stoarn 1724/26, tr. Ingelum
15 july 1681 Sybren Sioerds Heslinga (Vb). [har neef, staak DA]

Va. Jacobus Claeses Heslinga, einierde boer op Diorrema-sate te Boksum (1670 foar de helte eig. *nom. uxoris* en brûker hiel stim 25), meirjochter fan Menameradiel, stoarn 1694/96, tr. Boksum (3de prokl. Marsum 8 febr., att. jûn nei Boksum) 1663 Hanck Matthæus Metsma, berne [Boksum] ±1643, as widdo einierde boerinne op Diorrema-sate te Boksum (1698/1718 eig.-br. stim 25), yn 1727 foar £ 10.000 op it PC, stoarn 1727/28, dr fan Matthæus Pytters Metsma, einierde boer op Diorrema-sate te Boksum, en Gerlant Scheltes Diorrema.¹³⁴

De ynskriuwing fan de houliksproklamaasjes wurdt yn AlleFriezen wat koart om 'e hoeke werjûn. De tekst is:

[1663, Januarij] 'Den 25 dito sijn voorgedragen de houwelyx proclamatiën van Jacob Claessen Heslinga en Hainsck Mattheus Metsma van Boxum; mitsgaders van Pijter Tijards ende Rinsck Pijters van Tzum;

Den 1 februarij de twedemaal; en den 8 dito de derdemaal sonder spijeringe van beijden; waarop Jacob Claessen voornoemt Attestatie versocht (sijnde?) dije verleent, om tot Boxum inden echthen staet bevesticht te worden.' 8 febrewaris is dus de dei fan de 3de proklamaasje, it kin wêze dat de attestaasje dyselde deis ôfjûn is, mar de datum is net oantekene.¹³⁵

By harren houlik is in leppel makke mei alliânsjewapens hingjend oan in tûke, mei de letters ICH HMM: Iacobus Claeses Heslinga – Hanck Matthæus Metsma en it jiertal 1663. It wapen Heslinga is hjirre dield mei de Fryske earn.

stinkohier

Wergea stim 32, Jousma, 58 pm, fl. 6-19:

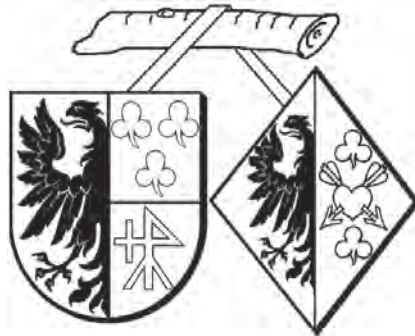
1698: bysitter Jacob Klasens Weduwe tot Boksum, ¾ eig., Rinse Jacobs to Accrum ¼ eig., Ruyrd Isbrants br.

1728: Sybe Gerlofs eig., Ruid Ysbrands wed. br.

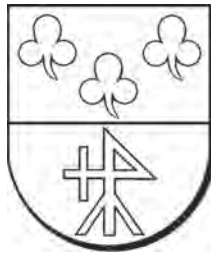
133 MEN 136 235v.

134 It is nijsgjirrich dat Gerlant Diorrema (en mei har in grut part fan de hjoeddeiske Heslinga's) ôfskakit fan Syeuw Hesselingte te Pipersbierrum (fan de ynlieding), fia Rommertha – Aylva – Hiddema – Zytzama. Sjoch *De Ned. Leeuw* 117 (2000) 106 (as nt. 5), *GJb* 1987 50 (nr. 1259) sqq. (kertieren P. Nieuwland), *De Jelsumer Hoekstra's* (Stichting de Jelsumer Hoekstra's, Ljouwert, 1990) 587 (nr. 287) sqq.; yn beide lêste stiet noch dat Syeuw har man miskien Vlbet Wybranda wie, mar dat is yn 2000 ferbettere. Sjoch foar in ferbettere stamrige Aylva: P.N. Noomen en G. Verhoeven, 'De genealogie van de Friese adel volgens Upcke van Burmania' (Aelua), *GJb* 1995 141-176, dêre 145-147.

135 DTB 516.

Wapenleppel by it houlik fan Jacobus Claessen Heslinga en Hanck Matthæus Metsma 1663, mei harren alliânsjewapens, dernêst in tekening fan beide wapens
Leppel yn partikulier besit, foto eigner, tekening C.E.G. ten Houte de Lange

Lakôfprintsels fan it wapen Heslinga troch Jacobus Claessen Heslinga, 1679 [HvF 8221], grut 6x10 mm, skeind, mei in rekonstruksje-tekening troch C.E.G. ten Houte de Lange

regesten

1668: Jacob Claesen fanwegen syn frou Hanck Mathaeus Metsma en foar syn skoansuster Doucke Metsma te Boksum krijt 3 pm pastorylân dêre fan ds. Joannis Anthonides ruile tsjin 2 pm 7 einse nijlân dêre mei tajefte fan 36 goudg.¹³⁶

1680 maart 23: Jacobus Heslinga en Hanckien Metsma te Boksum keapje in huzinge dêre mei tabehear fan Jan Claessen, kûper dêre.¹³⁷

1681 april 12: de lannen fan 'Bisitter Jacobus Heslinga' neamd as nêstlizzers te Marsum.¹³⁸

136 MEN 17 371.

137 MEN 21 90v.

138 MEN 19 127v.

1682 des. 5: Jacobus Heslinga, meirjochter fan Menameradiel, en Sybren Sioerts keapje 32 pm lân yn in Pinnema-staete te Marsum, yn it gehiel grut 96 pûnsmiet, fan Isse Dirx en Rixtie Claeses Heslinga foar 60 goudg. it pm.¹³⁹

1689: Bysitter Jacob Claesen Heslinga debet oan de boel fan Oene Jans silger, yn libben mr. smid op Ritsumersyl.¹⁴⁰

1694 maaie 30: Jacobus Claeses Heslinga tekenet in 'rekening ofte liquidatie' tusken him en Beern Sipkes.¹⁴¹

1718: Hank Metsma widdo bysitter Heslinga te Boksum keapet 'de helfte van vier sweesenden' yn 8 pm dêre dy't troch har brûkt wurde, fan grytman Van Camstra foar 15 goudg.¹⁴²

1727: Jan Wobbes, komelker te Boksum, lient £ 100 fan Hank Mattheus Metsma, widdo fan Jacob Clases Heslinga, te Boksum.¹⁴³

Ut dit houlik:

1. Gerlantie Jacobs Heslinga, berne [Boksum] 1668, stoarn 1728/34, tr. Boksum 25 april 1697 Sybe Gerlofs Baerda, berne Deinum ±1675, einierde boer op Diorrema-sate te Boksum 1712-1719, einierde boer op Pynnama-state te Marsum 1706-1712, 1719-1725 (1728 *nom. uxoris* eig.-br. stim 25), diaken te Marsum 1706-1711, 1715-1717, letter te Ingelum 1730, âlderling te Ingelum 1730-1731, giet nei Jelsum 1731, lidmaat dêre 1731-1745, stoarn Jelsum 18 july 1745, sn fan Gerlof Sybes Baerd, boer te Deinum, en Pierke Dircks; hy tr. 2. Jelsum 1 aug. 1734 Berber Huygs, berne ±1675, komt maaie 1702 mei att. fan Deinum te Raard (Westd.), ferfart nei Britsum nov. 1735, oannommen mei att. fan Raard te Jelsum 6 maaie 1736, yn 1749 'begoedigt' op it Ald- en Nijlân ûnder Ljouwert mei 1 persoan, oanslach £ 32-15 ('capitaal' £ 9000), lidmaat te Jelsum (wenjend ûnder de klokslach fan Ljouwert) 1752, giet mei att. nei Lekkum 7 juny 1755, stoarn [Lekkum] 31 aug. 1767, begr. Raard,¹⁴⁴ widdo fan Tymen Sydses, boer te Raard (Westd.).¹⁴⁵

139 MEN 19 170.

140 MEN 83 91.

141 HvF 10304 (byl. CS 299-8).

142 MEN 24 14.

143 MEN 138 113.

144 FVE nr. 5511, neffens de grêfsark âld 92 jier. Hja sil te Lekkum stoarn wêze; har iene dochter Aukje Tymens tr. Bavius Span en wenne ûnder de klokslach en de oare dochter Tryntje Tymens tr. Jan Span, ûntfanger te Lekkum. Yn Raard wie it famyljegrêf, mar hja hat as widdo dêr gjin lidmaat west.

145 Tymen Sydses tr. De Lytse Jouwer 19 febr. 1702 Berber Huygs. Syn broer Claes Sydses wie de stamheit fan it slachte Van Kleffens.

Gerlantie wie foar de helte eigener en mei har man brûker fan Diorrema-sate te Boksum (stim 25) en tegearre mei har broer Schelte eigener fan Pynnama-sate te Marsum (stim 25). Earst buorken se te Boksum en hierden de oare helte fan har broer; dêrnei buorken se te Marsum. Yn 1719 wikselen se mei har broer: Schelte hierde fan harren de helte fan Pynnama-sate foar seis jier. By it ôfgean krigen se skeel oer it ferrekkenjen fan de frucht dy't jit op it lân stie. Foar in ferslach fan dit proses sjoch by Schelte Jacobs (VIa). De hierjierren neamd yn it proses en de jiertallen yn de stim- en floreenkohieren strike net hielendal.

1716 maart 10: Sybe Gerlofs te Marsum, âld omtrint 41 jier, tsjûget; Gerlantie Jacobs Heslinga frou fan Sybe Gerlofs Baard, húsman te Marsum, 48 jier, tsjûget en jitris 10 sept. yn itselde proses, âld yn har 49ste jier.¹⁴⁶

1726: Sybe Gerloffs Baard, húsman ûnder it ressort fan it doarp Marsum *contra* Luitien Jans te Boazum as heit fan de bern by Bottie Gerloffs silger, as erfgenamten foar 1/3 fan harren beppe Pierke Dirx by libben widdo Gerloff Sybes te Deinum. Beppe Pierke is nei it ferstjerren fan har man yn de boel sitten bleaun en hie 'vrijgebruijck' oant har dea ta. Pierke hat 11 april 1720 ferklearre dat soks 24¾ jier duorre hie; hja is yn it lêst fan 1720 ferstoarn 'vrijdaghe voor de Rienster paerde merk'. De impetrant easket no syn erfdiel op; de fraach is oft der al as net in skieding west hat. Neffens ds. H. Braunius wie heite erfskip ferdield op wat guod nei dat Pierke sels holden hat. De beide soannen Sybe Gerlofs, húsman te Boksum en Dirk Gerlofs, húsman te Deinum, stelle in + as merk.¹⁴⁷

Ut dit houlik twa bern:

- a. Ytje Sybes Baarda, doopt Deinum 29 jann. 1698, stoarn Jelsum 5 juny 1760, tr. Jelsum 23 okt. 1718 Gæle Arriens Faber, berne Jelsum, boer en ûntfanger te Jelsum, meirjochter fan Ljouwerteradiel, stoarn nei 1760, sn fan Arien Gæles, mr. smid te Jelsum, en Aaltie Foppes.
Neiteam Faber.¹⁴⁸
- b. Gerlof Sybes Baarda, doopt Ingelum 5 nov. 1705, einierde boer op Pynnama-sate te Marsum (1738/48 br., 1758/78 eig.-br. stim 25), yn 1749 'welgesteld' dêre mei 6+3 pers., oanslach £ 90-8 ('capitaal' £ 6 à 7000), ûntfanger te Ingelum 1769, stoarn 1778/84, tr. (ûndertr. Marsum 15 april) Ingelum 22 april 1731 Geertje Lolkes Fopma, berne Berltsum ±1704, erft fan har heit £ 7000 yn 1743, stoarn 1752/66, dr fan Lolke Folkerts Fopma, einierde boer te Kimswert, letter boer te Berltsum, en Baukje Agges Poelstra.

146 HvF 10304 (byl. CS 299-8).

147 HvF 11788 (byl. CS 461-6); def. sentinsje 20 des. 1720 nr. 6.

148 Sjoch û.o. *GJb* 1958 43.

Neiteam Baarda.¹⁴⁹

2. Schelte Jacobs, folget VIa. (CA)
3. Petrus Jacobus, folget VIb. (CB)

CA

VIa. Schelte Jacobus Heslinga, berne Boksum ±1674, boer op Buma-sate te Dyksterhuzen ûnder Bitgum (stim 14) 1705-, diaken dêre 1707, 1714, einierde boer op Pynnama-sate te Marsum (stim 25) 1719-1725, wer te Bitgum 1725/29 (1728 br. stim 14), âlderling dêre 1727-1729, wennet it lêst te Boksum 1731-1734, ek âlderling en diaken dêre, stoarn [Boksum yn maaie] 1735, begr. Boksum (hier lekken betelle 16 maaie of 29 juny), tr. (3de prokl. Droegeham 15 july) 1703 Eelkjen Clasen, berne De Harkema, doopt dêre 27 nov. 1681, docht belidenis Bitgum 24 maaie 1705, yn 1749 'Schelte Heslinga widdo' te Boksum, 1 persoan, oanslach £ 5-12 ('capitaal' £ 300), stoarn [Boksum] 1749/51, dr fan Claes Jelkes, boer yn De Harkema, en Wiltje Jans Ytsma.

Schelte sil de snoadste net west ha: syn mem liket him noch by te stean yn prosedueres wylst hy al mearderjierrich wie. Hy hie in hurde kop en ferlear al syn proses. Jo krije de yndruk dat hy syn kânsen net sa goed ynskatte koe. Hy fielde him altyd de mindere fan syn sweagers (en dat wie miskien ek wol sa): hy hat gâns efterút buorke, syn widdo hat yn 1749 suver gjin kaptaal mear, hiel oars as eardere generaasjes.

Te Jorwert wurdt 28 april 1700 doopt Janke, ûnechte dochter fan Jetske Clases. Hja wie faam te Boksum, û.o. by Hanck Matheus Metsma, en sei dat Schelte Jacobs de heit fan it berntsje wie. Lokkich foar him soarge syn mem foar tsjûgen dy't ferklearje woene dat Jetske net botte ienkennich wie en hja ferlear har proses.¹⁵⁰

1720: Neffens it lidmateregister geane beide mei att. fan Bitgum nei Ingelum (mar wenje lykwols te Marsum 1722/25), en komme mei att. te Bitgum 19 aug. 1725.

PC Bitgum 1705: Hy komt fan Boksum te Bitgum £ 2000, oant 1726; dan te Boksum £ 5333, mei in eed tebek brocht op £ 3000, oant en mei 1734, yn 1735 de widdo.

regesten

1716 maart 10: Schelto Jacobs Heslinga, húsman te Bitgum, âld yn it 43ste jier, tsjûget yn in proses.¹⁵¹

1716-1718: Schelto Jacobs Heslinga ferstoant kwitânsjes fan syn betelling fan de skatting oan Albert Tjerx Buma, jierren lang ûntfanger fan Bitgum, om't Schelto yn novimber en desimber 1716 dûbeld betelle hat. Buma is oanklage troch de prokureur-generaal fanwegen finansjele malversaasjes, mar benammen om't hy beskuldige is fan in 'seer ontugtigh leven' mei syn faam Emke Foekis, dy't yn 1715 swier fan him

149 *De Ned. Leeuw* XLVIII (1930) 150.

150 HvF 7781 (byl. CS 22-15); *GJb* 1987 29 (kw. P. Nieuwland nr. 315; sjoch ek nr. 647).

151 HvF 10304 (byl. CS 299-8).

wurden is. It ôfdriuwen fan de frucht is mislearre en des. 1715 is it berntsje te wrâld kaam. It is 'in die bittere koude van Leeuwarden gesonden en enige weken daerna overleden', reden dat Buma en Emke no finzen sitte yn it blokhûs.¹⁵²

1727 maaie 27: Sybe Gerloffs *cum uxore* impetranten *contra* Schelto Jacobs Heslinga. Sybe Gerlofs Baard en Gerlantje Jacobs Heslinga, troude lju te Marsum, hawwe ferhierd oan Schelto Jacobs Heslinga en Eelkjen Claesses, troude lju te Bitgum, foar seis jier yngeande 5 maart/12 maaie 1719: de helte fan in sate grut 70 pm ûnder Marsum dy't oant dan ta brûkt wie troch ferhierders, mei de huzinge, skuorre en 'plantagie' *cum annexis*, beswierre mei 24 floreen 5 stuorren en 8 peinjes, hiersom £ 150 [yn it jier], per Martini te beteljen. Der is in hierkontrakt opmakke troch sekretaris J.C. Schik fan 21 juny 1720 (doe't de hier al mear as in jier rûn). By de ein fan de hier yn 1725 krigen de sweagers skeel. De fraach wie, oan wa't by de ein fan de hier de rispinge takomt fan de hjerstmis ynsiedde lannen: Sybe sei, 1/3 foar de ôfgeande boer (dat wie Schelte) en 2/3 foar de nije (dat wie hysels), Schelte sei: elts de helte. It hierkontrakt sei: neffens 'de Lands Costuum'. Tsjûgen waarden heard en it koe de sekretaris noch heuge dat se it deroer hân hiene. Mar yn Dronryp, der't it kontrakt tekene wie, wie wizânsje: elts de helte. Yn Marsum, seine de boeren fan dat doarp dy't as tsjûgen oproppen wiene, wie it 1/3 – 2/3. It waard in emosjoneel debat en de weagen gongen heech: Schelte sei dat Sybe soks allinne mar easke 'uit een aangeboren hebbelijkheid' en alles wie 'gans ongerijmt en met poincten van recht en billijkheid strijdig, dat een rijcker broer of zwager van een min begoedigde sulx zou vergen'. Schelte siet dúdlik yn de nederklits, wylst Sybe Baard in tûke boer en keapman wie. Uteinlik besliste it Hof dat it 'costuum' van Marsum tapaslik wie om't it lân ûnder dat doarp foel. Sybe krige syn gelyk.¹⁵³

1728: Schelto Jacobs Heslinga *cum uxore* impetranten *contra* Ybeltje Clases frou fan Hendrik Reits, húsman yn De Harkema. De easkers prosedearje oer it testamint fan Wiltien Jans Ytsma fan 25 july 1724 (hja tekenet Itma). Wiltien en har man Claas Jelkes hawwe twa dochters en hja hat oan bernsbarn by har dochter Ybeltje in legaat makke fan lân ûnder Droegeham en in heale sate yn dy kritten. Eelkien hat ûntfongen in gouden ketting, twa gouden ringen, in sulveren kop mei sulveren romer 'samt de cost van 't Bruylofts over het trouwen met Schelte Heslinga'; Ybeltje hat as kompensasje £ 200 krigen. De beide dochters ervje elts de helte yn it oerbliuwende ûnreplike guod. Schelte Jackobs en Eeke Clases, wenjend te Marsum, hiene 11 july 1722 in skuldbekentenis oan har mem tekene. [It gong doe dus saaklik ek al net sa goed mei Schelte en dy.] It Hof ferklearret easkers net ûntfangber en kompensearret de kosten.¹⁵⁴

152 HvF 11482 (byl. CS 422-18).

153 HvF 11845 (byl. CS 470-4); def. sentinsje 27 maaie 1726. In wiidweidich ferslach fan dit proses stiet yn Kingma, *Bitgum* 110-112, wylst in oersetting derfan yn it Nederlânsk te finen is by Spoelstra, 251-254.

154 HvF 11972 (byl. CS 487-17); def. sentinsje 3 febr. 1728, nr. 17.

1734: Schelto Jacobs Heslinga as man en fâd oer Eecke Clases, troude lju te Boksum, erfgenamt fan har mem Wiltien Jans Ytsma, *contra* Ybeltie Claeses widdo Hendrick Reits, yn libben húsman yn De Harkema, as mem fan har minderjierrige bern Jelke, Hinke, Sybren en Reit Hendriks; Claes Hendriks ek dêre wenjend, Tietske Hendriks frou fan Thomas Rienx, ek dêre en Aise Sipkes te Surhuzum as heit fan syn bern by Antie Hendriks silger, mei-inoar de erfgenamten fan harren heit en pake Hendrik Reits.

Eecke Clases is eigener fan in heale kamp lân by de Blauwe Wringe, in kamp lân súd fan de nije feart en trije perselen lân ûnder Stynsgea. It skeel giet û.o. oer lânhier dy't Eecke tekoart kommen wie. De impetrant wurdt net ûntfangber ferklearre en it Hof kompenaarret de kosten.¹⁵⁵

Ut dit houlik:

Der moatte noch mear bern west hawwe (der is tusken 1710 en 1725 ek wol romte foar) want der binne twa dochters fan Schelte Jacobs Heslinga te Bitgum begroeven (hier lekken betelle 29 sept. 1726 resp. 2 april 1727).¹⁵⁶

1. Jacobus Scheltes Heslinga, berne ±1703, boer op Diorrema-state te Boksum (1738 br. stim 25), tr. Boksum 4 maaie 1732 Gertje Dirks, beide noch op de lidmatelist dêre 1773.

In sulveren leppel, mêsheft en foarke hat de tekst: 'Jakobus Scheltes Heslinga 1734'.¹⁵⁷

1747: Jacobus Heslinga te Boksum, Wijke Heslinga, frou fan Gerben Piers, húsman te Birgum, en Matheus Heslinga, húsman te Dronryp, ferkeapje ½ fan in hearlike stimmende sate te Boksum, grut 70 pm, oan Ytje Sybes Baarda frou fan Gale Arjens Faber, ûntfanger fan Jelsum, foar 70 goudg. 21 st. per pûnsmiet.¹⁵⁸

Ut dit houlik:

- a. Hankje Jacobus Heslinga, doopt Boksum 11 jann. 1733.
- b. Aaltje Jacobus Heslinga, doopt Boksum 26 aug. 1736, stoarn Jellum 22 sept. 1802, begr. Boksum, ûndertr. Boksum 31 des. 1763 Hendrik Douwes Eringa, berne ±1732, beide dogge belidenis Boksum 28 febr. 1772, de man ek doopt, boer te Boksum, op it lêst rinteniër, stoarn Winsum 13 okt. 1824, begr. Boksum,¹⁵⁹ sn fan Douwe Pyters, boer ('wel in staat' 1749) te Boksum.
- c. Klaas Jacobus Heslinga, berne Boksum 7 juny, doopt 14 juny 1739, boer te Boksum, stoarn dêre 27 juny 1817, begr. dêre, tr. Boksum 18 maaie 1788 Lysbeth Gerkes, doopt Marsum 17 okt.

155 HvF 12730 (byl. CS 592-4); def. sentinsje 13 april 1734, nr. 4.

156 T 245-32 ynv. nr. 48 (Herf. gem. Bitgum, diakonyrekkenboek).

157 FVE 7708, boarne: *Gids voor de bezoekers der Historische Tentoonstelling van Friesland, gehouden in Z.M. Paleis te Leeuwarden in den zomer van 1877*.

158 MEN 111 216v.

159 GFL IV, p. 53 (G 82); FVE 732.

1745, stoarn Boksum 4 july 1812, dr fan Gerke Jacobs [Postumus], smid, en Rinske Douwes.

Ut dit houlik gjin bern.

- d. Dirkje Jacobus Heslinga, berne Boksum 14 dagen foar âlde maaie, doopt dêre 12 maaie 1748.
2. Claes Scheltes Heslinga, berne [Bitgum] yn 1707, doopt Bitgum (gjin datum fermeld).
3. Wijke Scheltes Heslinga, doopt Bitgum 4 nov. 1708 (as 'Wiltje'), stoarn Bitgum 23 july 1804, tr. Bitgum 8 maaie 1729 Gerben Piers, doopt Wânswert 17 juny 1694, lidmaat te Bitgum 6 aug. 1724, boer te Bitgummole (1738/48 br. Bitgum stim 17, eig. Stedsearmen fan Ljouwert, 66 pm; 1758/78 br. stim 5 (hoarnleger) en 19, eig. Schwartzenberg 100 pm), diaken 1728 en gauris âlderling te Bitgum, yn 1749 'welgesteld' dêre mei 5+5 pers., oanslach £ 56-19 ('capitaal' £ 2000), stoarn Bitgum 24 maart 1783, sn fan Pier Watses, boer te Wânswert en te Ferwert, en Antje Jarichs en widner fan in dochter fan Frans Tjeerds te Ferwert.

De tekst fan de doopynskriuwing fan Wijke giet sa:

[1708] 'Den 4 Novbr. gedoopt een soontje van Schelte Jacobs, en is genaemt – Wiltje'.¹⁶⁰

Mar yn stee fan Wiltje (Wiltsje of Wilke) sil bedoeld wêze Wiltsen, meastal ek skreaun as Wiltje of as Wiltien, in famke dus neamd nei har beppe Wiltien, dêr't Wijke as flainamme fan bekend is.¹⁶¹

It folk fan Gerben Piers

Gerben Piers syn broer Jarich Piers (1697-1775), brouwer, froedsman en boumaster fan Ljouwert, naam de namme Ferwerda oan.

Gerben Piers syn jongste broer Watse Piers (berne 1707), boer te Ferwert, hie twa soannen. De earste naam ek de namme Ferwerda oan, de twadde, Pieter Watses (1755-1797), boer op Heringa-sate (ek Elsma-sate neamd) te Ferwert, is de stamheit fan it slachte Hoogland, hokker namme troch syn fjouwer soannen oannommen waard.

Ut it houlik fan Gerben Piers en Wijke Scheltes Heslinga binne alve bern berne, dêr't njoggen fan te Bitgum doopt binne; tsien bern binne troud:¹⁶²

160 DTB 500.

161 *GJb* 1987 22 (P. Nieuwland, kw. nr. 157); foar neiteam Hoogland sjoch *GJb* 1962 64 en J.T. Hoogland, *Voor- en Nageslacht van de familie Hoogland* (s.pl. (Ingwierrum) 1997).

162 Koll. P. Nieuwland, genealogie, oanfolle troch letter ûndersyk (freonlike meidieling P. Nieuwland). Alle tsien erfgenamten yn de yntentarisasje fan Wijke yn 1805: MEN 97 571. Dêryn ûntbrekt Haantje Gerbens, sadat fêststiet dat hja gjin neiteam hân hat.

- a. Pier Gerbens, doopt Bitgum 12 febr. 1730, begr. Ljouwert 9 des. 1801, tr. Bitgum 12 maaie 1754 (beide fan Dronryp) Aafke Theunis, begr. Ljouwert 5 aug. 1800.
 Ut dit houlik op syn minst acht bern, dêr't yn 1805 allinne in dochter Wijke Piers fan yn libben wie. Fan har is fierder neat fûn.
- b. Schelte Gerbens, berne [Bitgum] ±1731, boer dêre, brûkt 50 pm fan [syn neef] Sybren Sjoerds Heslinga, docht belidenis 13 maaie 1764, lidmaat 1782/95, stoarn Bitgum 25 maaie 1809 (liet doe trije bern efter), tr. Bitgum 1 juny 1755 Geertje Gerbens Heslinga, berne Lekkum 11 des. 1735, by houlik fan Jelsum, stoarn Bitgum 8 okt. 1814, dr fan Gerben Sybrens, boer te Miedum, te Jelsum, te Lekkum, en Aukje Gabes.
 De trije bern út dit houlik nimme de namme Heslinga oan: Gerben Scheltes Heslinga (1757-1842), gernier, twaris troud, gjin bern; Sybren Scheltes Heslinga (1766-1850), gernier, tr. Klaasje Jouws Keuning (1771-1853), sân dochters; en Wijke Scheltes Heslinga tr. Klaas Arjens Hellema, fiif bern, wêrfan trije mei neiteam.
- c. Pieter Gerbens, doopt Bitgum 1 juny 1733, tr. dêre 18 april 1762 Baukje Baukes, doopt Bitgum 30 april 1741, beide dogge belidenis Bitgum 13 maart 1764, noch lidmaten op de 'Smidsburen' 1782, ferfarre mei att. nei Peins 11 maart 1783, dr fan Bauke Jacobs, 'welgesteld' (1749), âlderling te Bitgum, en Geeltje Beerns (sjoch ek sub g).
 Ut dit houlik fjouwer bern, twa sille jong stoarn wêze; Geeltje Pieters Heslinga (1772-1852) tr. Schelte Pieters Wobma en Bauke Pieters Heslinga (1774-1812), skipper te Dronryp, tr. Dronryp 27 sept. 1795 Tryntje Heerts van der Schaaf, nimme de namme Heslinga oan. Neiteam Heslinga.
- d. Klaas Gerbens Brouwer, berne [Bitgum] om 1735 hinne, boer te Bitgum, letter brouwer te Sint Anne, stoarn [Sint Anne] 18 nov. 1800, begr. Bitgum (de widdo betellet foar it lyklekken 22 des. 1800), tr. Sint Anne 29 july 1770 [syn achternicht] Tætske Sipkes Heslinga, berne Hitzum 2 aug. 1743, stoarn Sint Anne 12 aug. 1825, dr fan Sipke Jans en Pietje Petrus Heslinga (sjoch VIb, 3).
 Neiteam Brouwer; soan Gerben tr. Aukje Reimers Koopal.
- e. Haantje Gerbens (in dochter; sil neamd wêze nei oerbeppe Hanck), doopt Bitgum 13 july 1738, wierskynlik jong stoarn, gjin neiteam (sjoch de noat by it begjin fan dizze húshâlding).
- f. Antje Gerbens, doopt Bitgum 29 nov. 1739, begr. Snits 22 febr. 1777, tr. Bitgum 8 aug. 1762 Willem Jans, mûnder te Bitgum, letter te Snits.
 Tsien bern, dêrfan yn alle gefal twa mei de namme Van der Meulen en ien mei de namme Molenaar.

- g. Jacob Gerbens Heslinga, berne Bitgum 12 maaie 1743, boer te Bitgum, testearret foar notaris dr. P.J. Mebius te Marsum 28 april 1813, stoarn Bitgum 25 aug. 1814, tr. Bitgum 23 maaie 1768 Aafke Baukes Heslinga, doopt Bitgum 12 juny 1746, beide dogge belidenis Bitgum 7 febr. 1811, stoarn Bitgum 6 jann. 1819, dr fan Bauke Jacobs, 'welgesteld' (1749), âlderling te Bitgum, en Geeltje Beerns (sjoch ek sub c).
Neiteam Heslinga: Geeltje Jacobs (1771-1806) tr. Dirk Hendriks Venstra, gernerier te Berltsum, (hy tr. 2. Geeltje Jacobs (1768-1835), nicht fan syn earste frou); Bauke Jacobs Heslinga (1787-1859), boer te Froubuorren, njoggen bern; Wijke Jacobs Heslinga (1772-1848) tr. Æde Klazes Hofstra, en Gerben Jacobs Heslinga (1780-1840), gernerier oan de Hegedyk te Bitgum, tr. Aukje Nannes Terpstra.
- h. Eeke Gerbens Heslinga, doopt Bitgum 3 july 1746, stoarn Froubuorren 4 okt. 1824, tr. dêre 10 okt. 1773 Dirk Hendriks Bosje, doopt Sint Anne 30 aug. 1744, stoarn [dêre] (foar) 1804, sn fan Hendrik Dirks Bosje en Japke Dirks.
Ien bern: Hendrik Dirks Bosje, berne Froubuorren 3 des. 1774, timmerfeint, stoarn Sint Anne 2 maart 1834; neiteam.
- i. Akke Gerbens, doopt Bitgum 12 nov. 1747, stoarn Ingelum 1786 (neffens in 'akte van bekendheid' út 1826), tr. Bitgum 28 sept. 1777 Jan Fokkes (mooglik doopt Dronryp 25 des. 1742 as sn fan Fokke Jans, grôtmakker); hij tr. 2. Ingelum 23 sept. 1787 Yfke Jacobs.
Ut dit houlik bûten ien jong stoarn bern in soan Gerben Jans Ferwerda (1781) en in dochter Wijke Jans Ferwerda (1784-1839)¹⁶³ tr. Wybe Gerrits de Jong. Neiteam.
Akke wie ek de mem fan in bûtenechtlike soan Haantje Postma, berne (Bitgum?) 28 febr. 1773, doopt dêre 18 nov. 1774, arbeider yn de Súdhoeke ûnder Froubuorren, letter te Pitersbierrum, by syn ferstjerren turfmitter, stoarn dêre 2 febr. 1849.
- j. Jarig Gerbens Hiemstra, doopt Bitgum 25 jann. 1750, gernerier en arbeider te Bitgum, Sint Anne en Alde Leie, stoarn Sint Anne 5 okt. 1840, tr. Bitgum 29 aug. 1779 Ybeltje Rienks, beide fan Bitgum.
Seis bern, neiteam Hiemstra.
- k. Grietie Gerbens, doopt Bitgum 16 july 1752, stoarn foar 1805, tr. Dronryp 26 juny 1774 Klaas Matheus Heslinga (VIIIa).
4. Matheus Scheltes, folget VIIa.

163 Hja ferstjert 13 juny 1839 te Jorwert as 'Wieltje', (dêr't ek wer út blykt dat Wiltie en Wijke deselde namme binne), dr fan Jan Gerbens Ferwerda en Akke Ytsens [sic!].

5. Tetje Scheltes Heslinga, doopt Ingelum 25 maart 1725, man en frou dogge belidenis Ingelum 27 maart 1763, stoarn dêre 1 aug. 1777, tr. (ûndertr. Boksum 4 aug.) 1742 Jacob Piebes, doopt Kûbaard 1 aug. 1723, skuonmakker te Ingelum, yn 1749 'gering' mei 2+3 pers., oanslach £ 14-13, stoarn dêre 27 nov. 1792, sn fan Pybe Jentjes en Yfke Jacobs.

Ut dit houlik:

- a. Akke Jacobs, doopt Ingelum 23 aug. 1744.
- b. Piebe Jacobs, berne ±1749, doopt Ingelum 27 maart 1763, 13 à 14 jier âld, mr. timmerman, stoarn Easterwierrum 1802, tr. Trijntje Douwes.

Ut dit houlik neiteam Faber.

- c. Eeke Jacobs Heslinga, berne ±1751, doopt Ingelum 27 maart 1763, âld 11 à 12 jier, stoarn Deinum 22 des. 1839, âld 90 jier, tr. 1. Hein Minnes [Feitsma]; tr. 2. Gerrit Jans.
- d. Hankjen Jacobs, berne ±1756, doopt Ingelum 27 maart 1763, âld 6 à 7 jier.
- e. Yfke Jacobs, berne ±1760, doopt Ingelum 27 maart 1763, âld 3 jier.
- f. Klaaske Jacobs Heslinga, berne Ingelum 13 maart, doopt dêre 20 maaie 1764, stoarn Holwert 15 des. 1844, tr. Skearnegoutum 13 febr. 1785 Wopke Ykes Smit, doopt Starum 6 maaie 1759, smid te Skearnegoutum, it lêst te Snits, stoarn dêre 4 july 1827, sn fan Yke Wopkes en Aaltje Hendriks en widner fan Ymkje Dirks.

Klaaske en Wopke krigen 12 bern. Klaaske wenne yn 1835 te Gau en komt meast sûnder famyljenamme yn de akten foar, ek yn har stjerakte.

VIIa. Matheus Scheltes Heslinga, berne ±1710, stoarn Dronryp yn 1748, tr. 1. [rûsd 1740] Sipkje Oedses,¹⁶⁴ doopt Bitgum 24 jann. 1697, stoarn (ynv. Bitgum 11 maaie) 1742, dr fan Oets Wyttes en Lybrich Pieters en widdo fan Jan Dirks Spanjer; tr. 2. (ûndertr. Boksum 30 des. 1742) begjin 1743 Janke Sakes, fan Boksum, stoarn foar 1746; tr. 3. (ûndertr. Boksum 23 april) 1746 Tryntje Gerrits, berne Beers, doopt dêre 7 des. 1710, yn 1749 as 'Matheus Scheltes wed.' te Dronryp mei 2+3 pers., oanslach £ 40-5 ('capitaal' £ 1500), stoarn Dronryp 1 april 1775,¹⁶⁵ dr fan Gerrit Freerks en Tryntie Yemes.

Ut de yvventaris fan 1742 blykt dat Sipkje by Matheus Heslinga gjin bern hie en út har houlik mei J.D. Spanjer fjouwer bern: Riemke 20 jier, Oeds 15 jier, Dirck 12 jier en Sybren 10 jier.

164 Har broer is Æde Oedses, skipper te Bitgum 1742.

165 Houliksbylage MEN 1828, nr. 2 (Heslinga-Kiestra).

Ut it tredde houlik:

Klaas Matheus, folget VIIIA.

VIIIA. Klaas Matheus Heslinga, berne Dronryp 4 maaie 1747, boer dêre, stoarn Dronryp 30 jann. 1816, tr. 1. Dronryp 26 juny 1774 Grietje Gerbens, berne Bitgum, doopt dêre 16 july 1752, stoarn Dronryp 19 febr. 1795,¹⁶⁶ dr fan Gerben Piers, boer te Bitgummole, en Wijke Scheltes Heslinga (VIa, 3); tr. 2. Dronryp 13 des. 1801 Pietje Oepkes, doopt Dronryp 22 juny 1739, stoarn dêre 19 maaie 1812, dr fan Oepke Pyters en Johantje Martens en widdo fan Tiede Jacobs.

Ut it earste houlik:

1. Mattheus Clases Heslinga, berne Dronryp 30 july 1775, stoarn (kistejild £ 5 betelle Dronryp 6 maaie) 1787.
2. Wijke Klases Heslinga, berne Dronryp 18 nov., doopt dêre 15 des. 1776, stoarn dêre 28 april 1853, tr. Dronryp 5 des. 1802 [har styfbroer] Oepke Tiedes Tolsma, berne Marsum 13 april 1766, gerner te Dronryp, stoarn dêre 17 juny 1850, sn fan Tiede Jacobs en Pietje Oepkes.
3. Tryntje Clases Heslinga, berne Dronryp 11 aug., doopt dêre 20 sept. 1778, stoarn nei 1805.
4. Gerben Clases Heslinga, berne Dronryp, doopt dêre 24 april 1785, stoarn Dronryp 18 okt. 1806.
5. Mattheus Klases, folget IX.

IX. Mattheus Klases Heslinga, berne Dronryp 11 okt., doopt dêre 29 okt. 1789, boer te Dronryp, te Skalsum sûnt 1830, stoarn Skalsum 17 july 1859, tr. 1. Menameradiel 12 maart 1820 Lieukjen Lourens Posthumus, berne Dronryp 16 maart 1779, doopt dêre 24 febr. 1782, stoarn dêre 22 maaie 1822, dr fan Lourens Hendriks Posthumus en Dieuwke Freerks en widdo fan 1. Wynzen Wybes, 2. Marten Sakes Tjepkema; tr. 2. Menameradiel 30 jann. 1828 Jifke (Iefke, Yefke) Reinders Kiestra, berne Stiens 10 maaie 1806, boerinne te Skalsum 1861, stoarn Dronryp 24 july 1871, dr fan Reinder Sytses Kiestra en Tietje Hayes Westerveld; hja tr. 2. Frjentsjerteradiel 4 maaie 1861 Johannes Arjens Koning.

Ut it earste houlik:

1. Klaas Mattheus Heslinga, berne Dronryp 17 april 1820, stoarn Skalsum 1 aug. 1836.

Ut it twadde houlik:

166 Akte fan bekendheid, houliksbylage MEN 1828, nr. 2; kistejild £ 15 betelle Dronryp 2 april 1795 [T 244-19, ynv. nr. 85 (Rekkenboek earmfâdij herf. gem. Dronryp 1747-1801)].

2. Tietje Mattheus Heslinga, berne Schalsum 28 maart 1828, stoarn dêre 10 aug. 1894, tr. Frjentsjerteradiel 13 july 1844 Jan Samuels Alma, berne Skalsum 25 april 1824, einierde boer op Grut Molswerd te Skalsum, lid gemeenterie fan Frjentsjerteradiel, stoarn Skalsum 30 nov. 1878, sn fan Samuel Alma, einierde boer en assessor fan Frjentsjerteradiel, en Antje Jans Osinga.
3. Gerben Mattheus Heslinga, berne Skalsum 5 july 1833, boer te Dronryp 1857/64, komelker te Goutum 1882/83, it lêst arbeider 1889, stoarn Sweins 19 jann. 1889, tr. Frjentsjerteradiel 26 maaie 1855 Tettje Fokkes Fokkema, berne Doanjum 25 okt. 1836, stoarn Dronryp 20 juny 1864, dr fan Fokke Ernsts Fokkema, boer te Doanjum, en Jantje Meiles Zetstra.
Ut dit houlik neiteam Heslinga.

CB

Vlb. Petrus Jacobus Heslinga, berne [Boksum] ±1680, wennet te St. Jabik 1711,¹⁶⁷ einierde boer te Boksum 1712- (blykber op Diorrema-sate, stim 25), doarpsrjochter dêre, stoarn om 1727 hinne, tr. Tsjom 24 maart 1704 Antie Gerrits,¹⁶⁸ doopt Tsjom 18 nov. 1683, dr fan Gerryt Jarichs en Pietje Louws; hja tr. 2. foar 1731 Sipke Beerns Baerdts (neef fan har earste man), boer te Bitgum 1714, te Slappeterp 1722/26, te Boksum 1728/31, te Bitgum 1732, sn fan Beern Sipkes Baerdts, einierde boer te Bitgum, meirjochter fan Menameradiel, folmacht Fiif Dielen Sédiken, en Dieucke (Douke, Doutje) Matthæus Metsma (in suster fan Hanck Metsma, Va), en widner fan Tjaltje Ypes Tolsma.¹⁶⁹

regesten

PC 1712 : Petrus Heslinga komt fan Tsjom nei Boksum 1726 dêre, oanslach £ 375, ferhege ta £ 500 yn 1726.

1726: Antie Gerryts frou fan Petrus Heslinga te Boksum ferkeapet 1/8 fan in 'deftige stemdragende zathe' te Tsjom, grut 72 pm, yn gebrûk by de keapers, oan Louw Gerryts en Grytie Eyberts, húslju dêre, foar £ 1125.¹⁷⁰

167 MEN 110 107.

168 Antie hie op syn minst twa bruorren: Pieter Gerrits, boer te St. Jabik 1731, is dan kurator oer de bern, en Louw Gerryts, einierde boer te Tsjom (1728 eig.-br. stim 52). Harren heit sil foar 1698 stoarn wêze, want yn dat jier is Pytie Louws eigener fan Tsjom stim 52, br. Reiner Anskes.

169 *De Ned. Leeuw* XLVIII (1930), 78 en 42; Sipke tr. 1. Bitgum 29 jann. 1713 Tjaltje Ypes Tolsma, doopt Marsum 13 april 1690, stoarn nei 1724, dr fan Ype Sioerds Tolsma, boer te Marsum, en Riemke Hotzes.

170 FRL 109 22v.

1728: widdo Petrus Heslinga is mei-eig. Boksum stim 25, br. Sipke Beerns.

1731: Sybe Gerlofs Baarda te Jelsum en Pieter Gerrits, boer te St. Jacobiparochie, wurde neamd as kurator.

Ut dit houlik:¹⁷¹

1. Jacobus Petrus Heslinga, liet syn mem foar 1/3 as erfgenamt nei, stoarn foar 1737.
2. Sytske Petrus Heslinga, berne ±1715, by har houlik fan Ljouwert, beide dogge belidenis Jistrum 12 des. 1745, hja komt mei att. fan Jistrum nei Oentsjerk 25 juny 1761, stoarn Oentsjerk 1777, tr. 1. Burgum (ûndertr. dêre 11 okt., att. jûn Ljouwert 29 okt. nei Burgum) 1739 Willem Popkes, doopt Feanwâlden 15 july 1714, grôtmakker te Jistrum, stoarn Jistrum 1746, sn fan Popke Goitsens en Klaaske Oeges; tr. 2. Jistrum 30 juny 1747 Gerik Goitzens, doopt Droegeham 19 nov. 1719, grôtmakker te Jistrum 1749, boer te Oentsjerk 1760-1784, stoarn Oentsjerk 1784, sn fan Goytzen Clases en Lysbet Gercks.

Ut it earste houlik:

- a. Petrus Willems Heslinga, doopt Jistrum 14 maaie 1741, skoalmaster te Jistrum, stoarn dêre yn 1797, tr. 1. Oentsjerk 1 sept. 1771 Tryntje Dirks, stoarn Jistrum 1792; tr. 2. Jistrum 26 jann. 1794 Aafke Rommerts, doopt Twizel 8 okt. 1734, stoarn De Rottefalle ûnder Eastermar 21 maart 1806, dr fan Rommert Douwes en widdo fan Roel Lammerts; hja tr. 3. De Rottefalle 17 maart 1799 Warner Ritskes Oude Boer.

Ut it earste houlik ien bern:

Willem Petrus Heslinga, berne Jistrum 2 maart 1774, boerefeint te Jistrum, letter boer te Eastermar 1803/07, doe wer arbeider te Jistrum en it lêst te Baard, stoarn Ljouwert 15 maart 1816, tr. Jistrum 28 maaie 1797 Taetske Fokkes, berne Droegeham 16 sept. 1768, stoarn Jistrum (rekken deafet 1 sept.) 1809,¹⁷² dr fan Fokke Ages, boer, en Wytke Sybes.

Hy nimt twaris de namme Heslinga oan, wjend te Jistrum 1811 en te Baard 1813.¹⁷³

171 De folchoarder fan de bern is net wis.

172 Yn it register fan ferstoarnen fan Tytsjerksteradiel (DTB 702) stiet: 1 jann. 1810, widdo, 40 jier; dy ynskriuwing sil neitiid makke wêze want de weinmakker bringt 1 sept. 1809 in deafet fan £ 18 yn rekken foar 'Willem Petrus frouw' en ek dat jier (sûnder datum) ien fan £ 3 foar 'Willem Petrus kint' [T 244-20 ynf. nr. 61].

173 Register fan famyljenammen 28 des. 1811, *commune* Eastermar fol. 40v en 2 okt. 1813, *commune* Boazum fol. 66v.

Hy hat op oantrunen fan Gerrit Gerbens Heslinga dy syn frou Grietje Jakobus Heslinga [Willem syn nicht!] fermoarde troch ferdinking, waard ta de deastraf feroardiele en ophongen te Ljouwert.¹⁷⁴

Ut dit houlik trije bern (dêrfan yn 1813 noch twa yn libben): Tryntje Willems Heslinga, berne Jistrum 28 jan 1799, tr. Baarderadiel 7 maart 1818 Halbe Ruurds Meijer; Wyske Willems Heslinga, berne Eastermar 26 sept. 1801, sûnder berop, stoarn Eastermar 2 sept. 1829, net troude, en Petrus, berne Jistrum 19 aug. 1809, moat dat jier stoarn wêze.

- b. Klaaske Willems, doopt Jistrum 24 aug. 1743, [jong stoarn].
- c. Klaaske Willems, doopt Jistrum 26 des. 1744.
- d. Jacobus Willems Heslinga,¹⁷⁵ doopt Jistrum 20 febr. 1746, docht belidenis Ingelum 25 april 1773 en giet nei Hilaard, boer dêre, stoarn Hilaard 6 maaie 1812, tr. Hilaard 19 maaie 1776 Riemke Feddes, doopt Hilaard 5 jann. 1738, beide lidmaat dêre 17 maaie 1802, stoarn Hilaard 11 sept. 1812, dr fan Fedde Ydes, wever, letter boer, en Grytie Ales.

Ut dit houlik ien dochter: Grietje Jakobus Heslinga, berne Hilaard 24 nov., doopt dêre 12 des. 1779, stoarn Baard 5 febr. 1815 (ferdronken troch Willem Petrus Heslinga, sjoch Vlb sub 2a), tr. Gerrit Gerbens, berne Baard 15 okt. 1774, boer en keapman te Baard, tsjerkfâd dêre 1813, stoarn Ljouwert (yn it Blokhûs) 19 nov. 1815, sn fan Gerben Jacobs en Antje Ages en widner fan Sytske Jans.¹⁷⁶

Hjirút in soan stoarn foar 1813 en twa dochters Heslinga.

Gerrit Gerbens te Baard nimt de namme Heslinga oan en hat twa bern: Gepke 7 jier en Riemke 6 jier.¹⁷⁷ Gepke Gerrits Heslinga (1806-1859) boerinne te Hilaard, tr. 1. Haye Jentjes Groustra; tr. 2. Klaas Hillebrands Hooghiemstra; en Riemke Gerrits Heslinga (1807-1869), boerinne te Baard, tr. 1. Hendrik Bontjes van der Valk; tr. 2. Tiete Ruurds Wynia.

Ut it twadde houlik:

- e. Lysbeth Gerkes, doopt Jistrum 30 aug. 1748, docht belidenis Oentsjerk 2 maart 1772, att. nei Aldtsjerk 19 nov. 1786, stoarn dêre om 1789 hinne, tr. Aldtsjerk 30 maaie 1785 Cornelis Sybes Laversma, berne dêre 18 des. 1757, kleanmakker en keapman te Aldtsjerk, stoarn dêre 7 jann. 1832, sn fan Sybe Cornelis, boer, en Antje Klases; hy tr. 2. 1790 Jantje Tjeerds.

174 T 344 (koll. Frysk Genoatskip) 884.

175 Yn koll. P. Nieuwland stiet by fersin Johannes.

176 Gerben Jacobs stoarn Baard 6 sept. 1811, Antje Ages stoarn Baard yn 1805, neffens akten fan bekendheid [houliksakte BAA 1835 nr. 28].

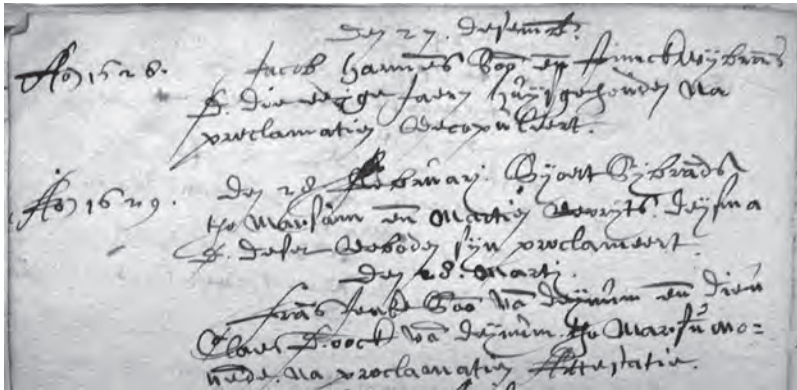
177 Register fan famyljenammen, *commune* Boazum 2 okt. 1813 fol. 63v.

- f. Goitsen Gerkes, doopt Jistrum 24 okt. 1751, winkelman te Oentsjerk, stoarn dêre 1802, doe alimintearre, tr. Oentsjerk 6 april 1777 Willemke Bouwes van der Meulen, berne Oentsjerk 2 maaie 1752, doopt dêre (op belidenis) 15 nov. 1807, it lêst wenjend te Oentsjerk, stoarn Ikkerwâld 17 sept. 1826, dr fan Bouwe Daniëls, mûnder en bakker, en Pietje Willems.
Neiteam Van der Meulen.
- g. Gerrit Gerkes, doopt Jistrum 15 aug. 1754, boer te Oentsjerk 1784 as opfolger fan syn heit, tr. Oentsjerk 6 juny 1784 Jetske Martens, stoarn Oentsjerk 1790.
Harren soan Gerke Gerrits Heslinga hat de namme Heslinga oannommen.
- h. Anne Gerkes, doopt Jistrum 18 sept. 1757, [wierskynlik jong stoarn].
3. Pietje Petrus Heslinga, doopt Boksum 28 sept. 1721, beide komme fan Hitsum nei Boksum 1748 en dogge belidenis Boksum St. Jabik 1755, tr. om 1742 hinne Sipke Jans, doopt Hitsum 13 jann. 1709, timmerman te Boksum, sn fan Jan Entes en Tætscke Freercks.
Ut dit houlik:
- a. Taetske Sipkes, berne Hitsum 2 aug. 1743, sjoch VIa, 3.
- b. Hankje Sipkes, berne Hitzum 5 maart 1745, tr. Pieter Ymes.
- c. Aukje Sipkes, berne Hitzum 6 okt. 1746.
- d. Petrus Sipkes Heslinga, berne Boksum 28 sept. 1749, timmerman, diaken dêre 1786-1788, 1793-1795, tr. Boksum 4 maaie 1783 Tjamke Liemes Hoogterp, doopt Hallum 6 april 1766, dr fan Liumme Bartels Hoogterp, mr. sjirurgyn, en Johanna Jogchems.
Ut dit houlik û.o.: Sipke Petrus Heslinga, berne Boksum 18 nov. 1788, deihierarbeider, soldaat yn tsjinst fan Napoleon, stoarn nei 1813.¹⁷⁸
- e. Jacomijntje Sipkes, berne Boksum 24 april 1753.

D

IVd. Sioerd Sybrens Heslinga, boer te Boerum 1640/46 (1640 br. stim 25), wurdt boarger fan Ljouwert 1645, noch dêre 1653, boer te Bitgum [1655-] (wierskynlik op [Cley] Aysma (stim 16), troch him oankocht 1646), letter boer te Ingelum, wierskynlik op stim 5, stoarn foar 1670, tr. (ûndertr. Marsum 28 febr.) 1629 Martien Gerryts Eysma, lidmaat te Ljouwert 13 sept. 1645, wurdt mei att. fan Ljouwert lidmaat te Bitgum 7 aug. 1655,

178 Friese militairen onder Napoleon, T 1819, Friese militairen in leger en marine 1795-1813, ynv. nr. NN 01, akte nr. 2169.

'Anno 1629. Den 28 Februarij Sjoert Sijbrants tho Marsum ende Martien Gerrijts Deijmsa Dochter. Desen Geboden sijn proclameert.' Trouboek Marsum [DTB 516] Foto P. Nieuwland

lidmaat te Ingelum 1661/64, as widdo boerinne op stim 5 te Ingelum 1670, noch op de lidmatelist dêre 1681, stoarn nei 1681, dr fan Gerryt Jelckes, einierde boer op Eysma-sate te Boerum, en Jantien Jans.

Eysma en Eysma-state

Yn it trouboek fan Marsum wurdt har achternamme skreaun as Deysma; dy namme is oars net bekend. Martien har skoansuster Idtie wie trouw mei Jan Gerrjts en dy waard yn 1656 Jan Gerrjts Eysma neamd. Dat moast wol har broer wêze. Letter kaam oan it ljocht dat Martien sels yn 1645 lidmate te Ljouwert wurden wie as Martjen Gerrjts Eysma. En doe't Siuerdt Sybrens Heslinga en Maertien Gerrjtsdr, man en frou yn 'Boerumerlandt' yn 1646 in sate op Dyksterhuzen kochten, wie it wol dúdlik. Deysma moat lêzen wurde as d'Eysma, se komme fan Eysma-sate. It spoar late nei Boerum yn Kollumerlân, dêr't yndie in Eysma-sate leit.¹⁷⁹ Sioerd wie der yn 1640 brûker en hierde de sate fan syn skoanmem.

1611 juny 18: oer de weesbern Pietrick, Wydts en Martie Gerrjts wurdt ta kurator beneamd Baeucke Wessels, de man fan Pietrick, te Weardebuorren (ûnder Westergeast); de âlden fan de bern wurde net neamd.¹⁸⁰ As de minderjierrige Martie fan

179 Der binne neffens J. Winkler, *Friesche Naamlijst (Onomasticon friscum)*, (Ljouwert 1898) trije Eysma-saten: te Kollum, te Boerum en in stins op de Wygeast ûnder Aldwâlde. Dy te Boerum wurdt op de kaart fan Eekhoff (1847) 'Eysinga' neamd, etymologysk deselde namme mar histoarysk en genealogysk net. Eyssema of Eysma wurdt neamd sûnt 1497 en de eigners leveren rjochters. Koart nei 1586 ferkocht ien fan de lêsten út dit laach Eysma-sate oan dr. Dirck Fogelsangh. Sjoch ek Noomen, *Stinzen*, CD-rom 128, 138; A.J. Andreæ, *Kollumerland* (Kollum 1883-1885, op 'e nij útjûn Ljouwert 1975) diel II 87, 157 *et passim*.

180 KOL 13 nr. 335.

1611 deselde persoan is as de frou fan Sioerd Sybrens Heslinga is, dan soe Jantien Jans har styfmem wêze; lykwols hjit it âldste bern Jantien, dat wiist der wol op dat Jantien de mem fan Gerryt syn bern is.

1616 april 9: Jacob Pybes Doma keapman en Siouck Fogelsanck, boargers te Ljouwert, mei tastimming fan de mei-erfgenamten fan dr. Dirck Foegelsanck silger ende Rinck Broersma, keapje Eysma Heert te Boerum, mei 43 pm lân, brûkt troch A[ne?] Tæcke, fan Aucke Janszn en Rixt Dirckdr, man en frou te Holwert.¹⁸¹

1618 april 21 (keapakte): Gerryt Jelckesz en Jantien Jansdr op de Warff ûnder de klokslach fan Boerum keapje 'state, zaete ende landen Eysma' dêre, grut 65 pm, mei 'huys, stins ende schuire ... en de legersteden' yn de tsjerke fan Jacob Pybesz Doma en Siouck Fogelsanck te Ljouwert foar 1925 goudg. De keap wurdt befêstige 21 aug. 1618, mar pas proklamearre yn 1620!¹⁸²

1636 aug. 30: Gerryt Jelckes bij de Werff, kurator oer Jan, Harmen en Pyter Romckes en harren bruorren en susters. Rekening fan Albert Romckes. Op 6 des. is Gerryt ek 'voormomber' oer Sioert Romckes.¹⁸³

1640 aug. 7: Dr. Julius Brongersma te Kollum kurator oer it hûs fan Gerryt Jelckes silger, yn libben te Muntsjesyl.¹⁸⁴

1641 april 13: Dr. Theodorus Fogelsang, sekretaris fan Frjentsjerteradiel, lit proklamearre de keap fan in sate ûnder de klokslach fan Boerum, Eysma State neamd, grut 66 pm, mei alle [...] 'preminentien van de Stins, suanejacht, legersteden' [ensfh.], kocht fan Jantien Jans widdo fan Gerryt Jelckis op de Werff en syn erfgenamten, foar 135 goudg. per pûnsmiet. Protest fan de sekretaris Nicolaus Viersma, fan Jetske Bauckedr en fan Siouck Vogelsang widdo fan Jacob Pybes Doma: de lêste fanwegen reversaal fan 21 aug. 1618: de oankeap wie noch net betelle.¹⁸⁵

regesten

1645 maaie 22: Sioerd Sibrens, berne te Marsum, wurdt boarger fan Ljouwert.

1646 maart 17: Sioerd Sybrens Heslinga en Maertien Gerryttsdr yn Boerumerlandt en Hans Sybrens Heslinga en Pietrick Diueredr keapje in 'heerlijcke saete lands met huizinge' ensfh. te Dyksterhuzen, Cleijn Aeijnsma neamd, grut omtrint 86 pm, fan Sioucke Siouckes Isma en Jetske Wybedr foar 20.880 goudg.¹⁸⁶

1660: Sioerd Sybrens Heslinga mei frou keapje 1/12 part fan 5 pm boulân op it Ingelumer nijlân, it 'horslant', kocht fan Sytske Keimpes Heslinga sterke mei har man Tieerd Jacobs.¹⁸⁷

181 KOL 107 6-7.

182 KOL 107 115v.

183 KOL 16 nr. 1192.

184 KOL 16 nr. 1275. In ynventaris fan Gerryt Jelckes is net oantroffen.

185 KOL 108 183v (bls. 366).

186 MEN 14 192v. Ferkeapers (ek Ysma skreaun) wenje 1632 te Bitgum en 1645 te Frjentsjer [TIE 89 185 en 93 177].

187 MEN 16 340.

1661: Anthonius Kann, prokureur-generaal by it Hof fan Fryslân, keapet de helte fan 5½ pm nijlân op Dyxsterlandt ûnder de klokslach fan Ingelum, brûkt troch Sioerd Sybrants Heslinga, mei de tsjerke fan Bitgum besuden en neamde Sioerd benoarden, fan Hans Sybrants Heslinga, doarpsrjochter fan Bitgum, foar 1/3, de susters Ittie en Sytske Keimpes Heslinga mei harren mannen Tacke Aetes Volcoma en Tiaerd Jacobs te Marsum en Britsum foar 1/3 en Rixt Jans te Beetstersweach, frou fan Claes Minnes, Jilje en Hans Jans te Marsum en Claes Sybrens Heslinga as kurator oer Antie Jans foar 1/3 foar 228 goudg. [it pûnsmiet].

Sioerd Sybrens Heslinga fersiket it near, betellet alfêst 314 goudg., en krijt de keap tawiisd.¹⁸⁸

De priis is per pûnsmiet, al stiet dat der net, totaal dus 627 goudg. Sioerd jout dus de helte fan de keapsom yn konsinjaasje. Dit is dus dat Dyxsterlandt dat, tegearre mei it Conslandt, yn 1614 neamd wurdt, doe 14 (of 13) pm 8 einse mei-inoar. Dêrfan wurdt no 5½ + 5 = 10½ pm werom fûn; ferkocht wurdt de helte fan 5½ pm troch trije (fan de seis) bern. Sioerd hat no 4/6 fan it Dyxsterlandt yn besit krigen.

1661 (1ste prokl. 5 maart): Fonger Sybrens te Friens en Claes Sybrens Heslinga te Marsum sels en keazen, by akte fan 25 febr. 1661, om de belangen fan it stjerhûs fan Seeckle Ruyrts te behertigjen, litte proklamearje (foar it gefal de hjernei te neamen akte fan skieding sjoen wurdt as in keap) de keap fan 1/6 fan Pynnema sate, bebuorke troch Claes Sybrens, dat Seeckle Ruyrts by skieding fan 5 maart 1660 ferkrigen hie fan Sioerd Sybrens Heslinga te Bitgum foar 2200 goudg. en ek, sanedich, de keap fan de helte fan 4½ pm te Ingelum dat Sioerd Sybrens Heslinga op 19 febr. 1661 as neiste sibbe troch near krigen hie en dat him, Sioerd, by skieding tadield wie.¹⁸⁹

1661 (1ste prokl. 5 maart): Sioerd Sybrens Heslinga te Bitgum keapet 1½ pm 'int Swettekeer' te Ingelum dat him by skieding fan 5 maart 1660 mei Seeckle Ruyrts silger tafallen wie en doe rekkene waard op 300 goudg.¹⁹⁰

1666: Sioerd Sybrants Heslinga mei frou keapje 1½ pm boulân te Ingelum op het 'Coblandt', fan sr. Jan Aeges te Amsterdam fanwegen syn frou foar 222 goudg. it pûnsmiet.¹⁹¹
Ut dit houlik:

1. Jantien Sjoerds [Heslinga], tr. Ingelum 26 july 1666 Hotse Minnes, by syn earste houlik fan Tsjummearum, by syn twadde houlik fan Wjelsryp, boer te Wjelsryp (1698 br. stim 10, eig. pastory), widner fan Gryetie Dircks.¹⁹²
2. Sybren Sioerds, folget Vb. (DA)
3. Rixtie Sioerdts Heslinga, doopt Ljouwert 1 maart 1648, tr. Ingelum 25 maaie 1670 Meinert Tierckx Scheltinga, beide op 'e lidmatelist te

188 MEN 16 352v.

189 MEN 16 354.

190 MEN 16 354.

191 MEN 17 274v.

192 Troud Marsum 2 maart 1663, hja fan Marsum.

Ingelum maaie 1672, fan dêre nei Ferwert 9 febr. 1677, boer op Ter Sted te Ferwert (1677, 1698 br. stim 47 en 49, eig. Pier Foppes Tania), ferfarre nov. 1701 fan Ferwert nei Bitgum, sn fan Tierck Meinerts Scheltinga, boer op Scheltinga-sate (stim 7) te Ingelum, en Rinck Riencksdr Reymersma.

4. Gerryt Sjoerds, folget Vc. (DB)

DA

Vb. Sybren Sioerds Heslinga, berne nei alle gedachten om 1645 hinne,¹⁹³ doopt Ljouwert 6 aug. 1647, by houlik fan Ingelum, einierde boer op Heslinga-sate te Marsum (1698/1708 eig.-br. stim 26), stoarn 1712/1715, tr. Ingelum 15 july 1681 Tryntie Claeses Heslinga, fan Marsum,¹⁹⁴ as widdo einierde boerinne op Heslinga-sate 1718, stoarn 1724/26, dr fan Claes Sybrens Heslinga en Tet Hobbes Hiddinga (sjoch IVc, 4).

Hantekening fan Sybren Sioerds Heslingha (Vd), 1699 [HvF 8221]

- 193 Hy kin net berne wêze koart foar syn doopdatum, dêr is it ferskil mei syn suster Rixtie te lyts foar. Der sit in flinke hoart tiid tusken de bern, dus syn âldste suster Jantien kin wol om 1640 hinne berne wêze. De ferneaming is alhiel neffens de regels (2x beppe, 2x pake) dus as der de earste tsien jier fan it houlik ek bern berne binne, sille dy allegearre as poppe stoarn wêze.
- 194 Har bertejier kin fanwegen har jongste bern, berne 1690, net folle earder lizze as om 1650 hinne. Har âlden wiene al yn 1629 troud, dus de fjouwer bern lizze fier útinoar, yn totaal wol minstens in jier as fyftjin.

PC Marsum 1705; £ 9550; dêrfan giet 1707 nei Tjerk Meinerts £ 1400; 1710-1711 £ 8100; 1712 £ 12.000;

1715-1724 de widdo idem; 1726 soan Hobbe £ 7000.

1681 july 16: Sybren Sjoerds Heslinga te Marsum wurdt kurator oer Tietje 9 j., Klaas 3 j., en Tomas Fokes 6 j., bern fan Foke Freerks silger by Bauk Tomis te Bitgum.¹⁹⁵

N.B. Heslinga hjir mei in 'e'. De folchoarder fan de bern moat wêze: Tietje, Tomas, Klaas.

1692: betelle oan Sibren Sioerts Heslinga in heal jier 'goedschatting' per 1 nov. 1692.¹⁹⁶

1696 febr. 20/maart 31: Sybren Sioerds Heslinga foar syn húsfrou Tryntje Clasedr Heslinga te Marsum, foar de iene helte, en Schelto, Gerland en Petrus Jacobs Heslinga, bern en erfgenamten fan Jacob Clases Heslinga silger, yn libben meirjochter fan Menameradiel te Boksum, foar de oare helte, ferkeapje 2 pm greidlân ûnder Allingawier.¹⁹⁷

1720: Marten Alberds, húsman te Ingelum, en Auk Reimers liene £ 200 fan Trijntje Clases Heslinga te Marsum.¹⁹⁸

Ut dit houlik:

1. Tryntje Sybrens Heslinga, nei alle gedachten doopt Ingelum 12 maart 1682 as 'Tetje', mar blykber letter omneamd ta Tryntje,¹⁹⁹ docht belidenis (as Tryntje) Marsum 8 febr. 1705, tr. Bitgum (att. jûn Marsum 15 febr.) 1705 Tjerk Meinerts Scheltinga,²⁰⁰ berne [mooglik Ferwert (?) om 1677 hinne²⁰¹], by houlik fan Bitgum, komt mei syn fjirde frou fan Bitgum nei Ingelum 10 febr. 1719, wennet noch te Ingelum 1723, stoarn Bitgum (7 st. 8 p. foar it 'grote lijcklaken'

195 MEN 78 409.

196 MEN 83 59v.

197 WON 233 29.

198 MEN 137 330.

199 Yn teory soe hja út in earder houlik of eardere relaasje fan Sybren Sjoerds Heslinga komme kinne, mar dat is tige ûnoannimlik. Der wurdt nea sprutsen fan in Tetje, altyd fan Tryntje by de fjouwer bern dy't yn libben bleaun binne. Der is gjin romte foar noch in berte yn 'e húshâlding en hja kin fanwegen har houlik net it jongste bern wêze.

200 'Tjeerd Meinards, van Beetgum en Tryntje Sybrens Heslinga, van Marsum', 15 febr. 1705 att. jûn fan Marsum nei Bitgum. Mar dat moat in fersin wêze foar Tjerk, neamd nei syn pake, sa fine wy him letter altyd.

201 Yn prinsipe kin hy ek om 1682/83 hinne te Ferwert berne wêze, dan ha de âlden yn de drokte fan de ferhuzing it bern net dope litten, alleast is dy doop dêre net ynskreaun. Omdat hy nei syn pake fan heitekant neamd is, liket it eardere jier oannimliker.

betelle 28 maaie) 1727,²⁰² sn fan Meinert Tierckx Scheltinga, boer op Ter Sted te Ferwert, en Rixtie Sioerds Heslinga (IVd, 3); hy tr. 2. Ingelum 23 juny 1709 Antje Bouwes Bonnema, doopt Ingelum 24 jann. 1675, dr fan mr. Bouwe Sipkes, ûntfanger dêre, en Tiets Ale(ff)s; tr. 3. Ingelum 25 juny 1713 Grytje Joannis, fan Ingelum, hja docht belidenis Ingelum 8 febr. 1715; tr. 4. Ingelum 14 juny 1716 Tryntje Aukes, fan Ingelum, hja docht belidenis dêre 10 febr. 1719 en komt 11 aug. 1724 mei att. fan Ingelum nei Bitgum.

Ut it tredde houlik fan Tjerk Meinerts mei Grytje Joannis: Joannes, doopt Ingelum 9 july 1713 en Tettje, doopt Ingelum 10 maart 1715; út it fjirde houlik fan Tjerk Meinerts mei Tryntje Aukes: Rinske, doopt Ingelum 10 july 1718, en Meinert, doopt Ingelum 22 okt. 1719.

PC Ingelum: £ 600, yn 1707 £ 1400 derby fan Siebren Scheltes [lês: Sybren Sjoerds] Heslinga te Marsum, 1711-1722 £ 2000, 1723 £ 500.

2. Claes Sybrens, doopt Ingelum 14 okt. 1683, [jong stoarn].
3. Sjoerd Sybrens, folget VIc. (DAA)
4. Hobbe Sybrens, folget VIId. (DAB)
5. Martien Sybrens Heslinga, doopt Ingelum 23 febr. 1690, [jong stoarn].

DAA

VIc. Sjoerd Sybrens Heslinga, doopt Ingelum 21 maaie 1685, einierde boer op Herema-sate op Dyksterhuzen ûnder Bitgum (1720, 1728/68 eig.-br. stim 8 en 11, 1738/68 ek stim 18), yn 1740 'welgesteld boer' mei 6 pers., oanslach £ 75-3-0 ('capitaal' ± £ 4500), stoarn Bitgum 9 sept. 1774, tr. Bitgum 10 nov. 1724 Gertie Jacobs Juirsma,²⁰³ stoarn Bitgum yn maaie 1768.

1721 febr.: húsman te Bitgum, yn it 37ste jier, tsjûget.²⁰⁴

1723 july 13: Sjoerd Sybrant Heslinga, húsman te Bitgum, âld yn it 39ste jier, ferklearret dat Wybe Haux brûker wie fan in sate te Bitgum fan 70 pm. Gerryt Sjoerds Heslinga, húsman te Ingelum, âld yn it 70ste jier, ferklearret allyksa.²⁰⁵

1725 maaie 13: man en frou beide op 'e lidmatelist te Bitgum; idem 1739, 1772, altyd op Dyksterhuzen.

PC Bitgum 1762-1764 £ 7000.

Ut dit houlik ien bern:

Sybren Sjoerds, folget VIIb.

202 T 245-32 ynv. nr. 48 (Herf. gem. Bitgum, diakonyrekkenboek).

203 Hja kaam wierskynlik út Grinslân, dêr't by Grijskerk en Niehove de polder Juursemakluft leit.

204 HvF 11138 (byl. CS 385-7a); ek noch 11845 (byl. CS 470-4).

205 HvF 11350 (byl. CS 405-21a).

VIIb. Sybren Sjoerds Heslinga, doopt Bitgum 16 maaie 1727, einierde boer op Herema-sate te Bitgum (1778 eig.-br. stim 8, 11 en 18),²⁰⁶ stoarn Bitgum 1 sept. 1782, tr. Bitgum 12 jann. 1766 Tryntje Abes, berne Jelsum 28 july, doopt dêre 12 aug. 1742, stoarn Bitgum 4 maart 1776, dr. fan Abe Cornelis, boer te Koarnjum en te Jelsum, en Geertje Hessels.

1782 sept. 19: ynventarisasje neilittenskip fan Sybrens Sjoerds Heslinga, 'erfgezetten' ûnder Bitgum, op fersyk fan pake Abe Cornelis en kuratoaren Johannes Gerkes, Sipke Sybes en Pier Cornelis Tanja oer de bern Geertje, Sjoerd, Tryntje en Ymke Sybrens Heslinga.²⁰⁷ Unreplik guod: de sate en lannen ûnder Bitgum dêr't de ferstoarne buorke, mei hûs, skuorre, hovinge, beammen, plantaazje c.a. grut 119 pm, belêste mei fl. 19-2-8, in sate dêre bebuorke troch Schelte Gerbens (VIa, sub 3b), grut 50 pm (fl. 25) en in grut tal huzen. Oan fee 10 melke kij, 4 fetweiders, 8 rierren, 1 bolle, 8 keallen, 12 skiep en 6 melke skiep, 12 lammen, 2 inters, 3 spjallingen (jonge bargaen) en 4 hynders. Fierders in seas en in 'faitonne' (phaëton).²⁰⁸

De pleats wurdt letter (1794) taksearre op £ 19000 en 56½ pm boulân op it Bitgumer nijlân op £ 11500.²⁰⁹

Grut Dotinga te Marsum

tekening yn swart kryt, 21,3 by 35 sm. Ids Wiersma, 1940

Frysk Museum, koll. Keninklik Frysk Genoatskip foar Skiednis en Kultuer

206 Sjoch ek Kingma, *Bitgum* 262-267, 289-291.

207 De autorisaasje op deselde dei, MEN 44 *in dato*.

208 MEN 96 120.

209 Kingma, *Bitgum* 71-72.

Seis sulveren foarken fan Auke Aukes Tolsma en Geertje Sybrens Heslinga út 1804 binne by de neiteam bewarre bleaun. Harren dochters Tryntje en Sytske Aukes Tolsma wiene mei in sulveren leppel yn 'e mûle berne. De leppels moatte neffens sizzen noch by in efterneef wêze. Koll. en foto J.T. Anema

Ut dit houlik:

1. Geertje Sybrens Heslinga, berne Bitgum 8 okt. 1766, stoarn Marsum 13 maart 1807, begr. dêre, tr. Marsum 26 febr. 1786 Auke Aukes Tolsma, berne Marsum 8 des. 1759, boer op Grut Dotinga en keapman yn hynders te Marsum, keazen ta lid fan 'e munisipaliteit fan Menameradiel 1796, mar hy makket beswier fanwegen 'niet genoegzame kunde en frequente afwezigheid', lid gritenijrie fan Menameradiel, ien fan de *notabelste ingezetenen* 'welke zich door kunde, braafheid en vermogen het meest onderscheiden' 1811 (*revenue* f 1000), ien fan de 600 heechstoansleinen yn de belesting 1812 (oanslach f 687-1-10), adj. maire fan de *commune* Marsum 1812, stoarn Marsum 15 maaie 1819, sn fan Auke Doekles Tolsma, boer op Grut Dotinga te Marsum, en Sytske Minnes Cuperus; hy tr. 2. gerjocht Menameradiel (att. jûn Marsum 13 nov.) 1810²¹⁰ Aaltje Jacobs Mammainga, berne Weidum 30 april 1785, boerinne te Marsum, stoarn dêre 19 des. 1857, dr fan Jacob Douwes Mammainga, arbeider, en Grietje Ernstes.²¹¹

210 Houliksbetingsten Auke Aukes Tolsma en Aaltje Jacobs, wenjend te Marsum, akte 11 nov. 1810 notaris dr. P.J. Mebius te Marsum, rep. nr. 92.

211 By har ferstjerren wie der gjin ûnreplik guod (dat wie allegearre nei de twa susters út it earste houlik fan Auke gien) [Mem. suksesje ktr. Ljouwert nr. 11082]. Yn har stjer-akte gjin âlden ('Jacob ... en Grietje ...'), wol yn dy fan har suster Jeltje: Jacob Douwes, arbeider, stoarn Weidum 28 july 1826, 81 jier, en (tr. Weidum 27 maaie 1785, beide fan Jorwert) Grietje Ernstes, stoarn Weidum 31 july 1826, 72 jier, arbeidster, widdo Jacob Douwes. Gjûn âlden fermeld en by de man ek net syn famyljenamme Mammainga, dy't er lykwols wol (ris) brûkte, b.g. yn it famyljeberie fan 1821, yn de tekst besprutsen.

Auke Aukes Tolsma hie út syn earste houlik (nêst seis jong ferstoarne bern²¹²) trije bern:

- a. Tryntje Aukes Tolsma (1786-1861), tr. 1808 Albertus Buysing (1782-1834), kalkbranner en keapman, majoar tit. skutterij, RMWO4. Gjin bern.²¹³
- b. Sytske Aukes Tolsma (1790-1875), tr. 1809 Jan Nannes Cuperus (Kuperus) (1780-1859), boer te Deinum, eigener fan lân dêre, te Marsum en te Ingelum, meniste prediker te Blessum, ien fan de 'notabelste ingezetenen' fan Menameradiel 1811 (f 200). Neiteam.²¹⁴
- c. Auke Aukes Tolsma (1794-1817).

Ut syn twadde houlik hie Auke Aukes fiif bern, dêr't in soan Auke (1819-1853) frijfeint fan bleaun is, in dochter Grietje tr. 1829 Dirk Jans Bruinsma en in soan Johannes (berne 1814) dy't boer te Marsum waard en twa bern hie.

Oer de neilittenskip fan Auke Aukes Tolsma sr. hawwe de widdo en de twa dochters út it earste houlik in bulte spul hân. It is dúdlik dat beide susters it twadde houlik fan harren heit net sitten sjoen hiene, Aaltje wie 25 jier jonger as harren heit en dus fan deselde leeftiid as hja sels. Wierskynlik wie Aaltje de faam, har âlden wiene arbeiders. Tryntje en Sytske Tolsma wiene goed trouw en hja wiene it fan hûs út bêst wend. By de ynventaris fan heit wie it aktyf f 33.057 en al gong der in pear tûzen oan skulden ôf, der wie genôch om in flinke pleats fan te keapjen. Auke hierde de pleats Grut Dotinga dêr't hy buorke fan it Popta Gasthûs, mar hy ferhierde sels ek in pleats te Bitgum fan 51½ pm, en der wie ek noch 72½ pm los lân, twa huzen yn Marsum; de bedriuwynventaris hie op it boelguod yn april 1820 f 5670,25 opbrocht. De widdo soe mei har fiif minderjierrige bern op de pleats bliuwe en mei tastimming fan de kantonrjochter wie de hier yn 1821 foar fiifjier ferlinge. Dêr wiene A. Buysing en J.N. Kuperus ek al fûl op tsjin, 'om niet grondige redenen' skreau de griffier yn it proses-ferbaal. It waard in rjochtsaak en 26 juny 1821 waarden partijen feroardiele fuortendaliks oer te gean ta skieding en dieling by 'compromis of decisoir advijs' troch mr. T.S. Tromp, lid rjochtbank 'van eersten aanleg' te Ljouwert, en C.P.E. Robidé van der Aa, prokureur by dy rjochtbank. Tryntje en Sytske hiene by skiedingsakte, 23 des. 1822 passearre foar notaris J.C. Kutsch te Ljouwert, it ûnreplik guod tabedield krigen en hja moasten noch elts f 1347,92 fanwegen harren oerbedieling ('toehaak') útkeare oan de healbruorren en suster. Mar se hâlden de poat stiif. Uteinlik is der famyljerie holden op 24 maart 1824 by de kantonrjochter mr. L.J. Huber te Dronryp en doe is úteinlik ynstimd mei it fersyk fan de widdo om de 'toehaak' fan beide healsusters, totaal f 2695,84,

212 W.Tsj. Vleer, *De Talsma en Tolsma's* (eigen útjefte, Hardegarijp 1953) 10.

213 *GJb* 1966 30.

214 Ferl. *GJb* 1972 71.

Sytske Aukes Tolsma (1790-1875), 'Marsumer beppe'

Sa neamden de âldere susters fan ús pake harren oerbeppe. Har hûs mei kajút is krekt te sjen as jo fan Marsum nei Bitgummole ride, west fan de Hegedyk; it hûs stiet der noch krekt sa by as by de oankeap yn 1860, allinnich de moaie tún dy't oan de dyk ta rûn is ferkavele. Hja is de iennichste foarâlder út myn sechste generaasje dêr't in fotoportret fan bewarre is. Foto 1865/1870, fotograaf net bekend, koll. J.T. Anema

yn te foarderjen en te besteegjen oan de opfieding fan de minderjierrige bern, tusken de 12 en 4 jier âld, en it yn stân hâlden fan de buorkerij. It beslút waard homologearre troch de rjochtbank te Ljouwert en sa sil it útfierd wêze.²¹⁵

Noch yn 1850 wie Sytske Kuperus-Tolsma eigener fan de helte fan de pleats te Bitgum.

2. Sjoerd Sybrens, folget VIIIb.
3. Tryntje Sybrens Heslinga, berne Bitgum 12 des. 1770, stoarn Snits 22 okt. 1862, tr. 1. Deinum 17 nov. 1793 Jan Wybes Bottinga, berne

²¹⁵ T 345 (oanwinsten Ryksargyf), ynv. nr. 604: familie- en boedelpapieren A.A. Tolsma 1820-1825.

Deinum 5 april 1766, boer op Herema-sate op Dyksterhuzen ûnder Bitgum, stoarn Bitgum 31 maaie 1813, sn fan Wybe Oenes Bottinga, boer te Deinum, en Tryntje Jans Distelsma; tr. 2. Menameradiel 17 nov. 1816 mr. Petrus Simeon Noyon, berne Snits 17 aug. 1761, prokureur 1790, prom. JUD Harderwyk 19 juny 1792, froedskip fan Snits 1815, notaris te Snits 1809-1823, sûnt 1823 ûntfanger fan de direkte belestingen, yn- en útgeande rjochten dêre, stoarn Snits 18 april 1848, sn fan Joseph Noyon, tekstylfabrikant, skepen, froedsman, boumaster en boargemaster fan Snits, en Geertruijdt Munniks en widner fan Remelia Terpstra (1760-1814).²¹⁶

4. Ynske Sybrens Heslinga, berne Bitgum 26 des. 1772, stoarn Drylts 12 febr. 1814, tr. Marsum 4 maaie 1800 Wibrandus Tjeerd van der Leij, berne Hilaard 21 des. 1772, sekretaris fan de stêd Drylts, notaris dêre 1809-1829, stoarn Drylts 28 maart 1829, sn fan ds. Tjalling Tobias van der Leij, predikant te Skuzum en Piaam, letter te Hilaard en Leons, en Aagje van Sloterdijck.²¹⁷

Ut dit houlik (bûten in berntsje fan fiif wiken, begroeven by syn mem) fjouwer bern dêrfan ien mei neiteam:

Tjalling Sibrandus van der Leij (1801-1868), notaris te Langwar en sekretaris fan Doanjewerstal. By twa froulju hie hy alve bern, dêrûnder út it twadde houlik mei Tryntje Freerks de Jong:

Tryntje Heslinga van der Leij, berne Langwar 7 april 1837, stoarn nei 1868, net troude.

5. Sipkje Sybrens Heslinga, berne Bitgum 24 des. 1774, [jong stoarn].

VIIIb. Sjoerd Sybrens Heslinga, berne Bitgum 8 nov. 1768, einierde boer op Herema-sate op Dyksterhuzen ûnder Bitgum, patriot, faandrich 1787, letter dat jier luitenant yn it Frijkorps fan Bitgum, ferballe foar fjouwer jier 4 july 1788, stoarn om 1797 hinne, tr. Bitgum 3 maaie 1795 Geertje Jans

216 Petrus en Remelia binne troude Snits 17 nov. 1782. Sjoch foar Remelia har famylje: G.L. Meesters, 'Ons pad gaat niet altijd over rozen. Wie was Inskien Ruurds Terpstra?' yn *Gens Nostra* 38 (1983) 1-13 (mei portretten fan mr. P.S. Noyon en syn earste frou, ek yn *Ned. Patriciaat* 68 (1982) 317).

217 [W.Tj. van der Leij], *Stamboom der familie van der Leij* (s.pl., s.j., om 1938 hinne). Wi(e) brandus Tjeerd waard ek wol Wibrandus Theotardus neamd. Yn dit boekje stiet de stamrige en fierdere neiteam Van der Leij. De stamrige is lykwols mis: gen. V: Albert(ius) van der Leij (1632-1682) is net de soan fan dr. Georgius; wy fine him werom as Albert Clases van der Leij, mr. knooppakker, boumaster fan Ljouwert en ûntfanger fan Ljouwerteradiel, tr. 1657 Stijntje Femmes van Asperen. Of en hoe't dizze Albert Clases skaait út Jarich van der Leij, stoarn foar 1563 (de stamheit, oerpake fan dr. Georgius), is net dúdlik. Beide 'staken' fiere wol itselde wapen.

Bekker, berne Stiens 2 april 1772, stoarn (ferdronken) Stiens 21 july 1828, dr fan Jan Æsges Bekker, meirjochter fan Ljouwerteradiel, en Tjitske Wytzes Vetweyder; hja tr. 2. Stiens 14 juny 1807 Jan Gerrits Brolsma, berne Rinsumageast 25 april 1766, boer û.o. te Stiens, lâneigener, letter rinteniër te Ljouwert en te Huzum, stoarn Huzum 29 aug. 1846, sn fan Gerrit Jans Brolsma en Catharina Jetzes [Kooystra] en widner fan Catharina Rinses. 1788 july 4: Sjoerd Sibes Heslinga, 18 jier, waard by sentinsje fan 4 july 1788 foar fjouwer jier 'gebannen buiten deeze Provintie', mei betelling fan alle kosten.²¹⁸

Ut dit houlik:

1. Tjidske Sjoerds Heslinga, berne Bitgum 15 okt. 1796, [jong stoarn].
2. Tjidske Sjoerds Heslinga, berne Bitgum 18 okt. 1797, [jong stoarn].

DAB

VId. Hobbe Sybrens Heslinga, doopt Ingelum 2 okt. 1687, einierde boer op Heslinga-sate te Marsum (1728/58 eig.-br. stim 26), diaken te Ingelum 1727-1730, 1733-1736, yn 1749 'welgesteld boer' mei 5+2 pers., oanslach £ 70-7 ('capitaal' £ 3500 à 4000), stoarn [om 1763 hinne], tr. Ingelum 8 juny 1721 Tryntje Jans, stoarn 1782/85.

PC 1726-1760 £ 7000, de widdo 1764 £ 1000.

1720: Hobbe Sybrens, húsman te Marsum, 32 jier, 1721 deselde, 33 jier.²¹⁹

1762 maart 27 en juny 27: Tryntje Jans is foar ¼ erfgenamt fan Sipke Wybrens.²²⁰

1769 april 22: Tryntje Jans en har dochter Tetje steane ûnder kuratele, ek noch 19 sept. 1782 en 3 sept. 1785.²²¹

Ut dit houlik:

1. Tetje Hobbes Heslinga, doopt Ingelum 19 okt. 1738, tr. Ingelum 30 jann. 1762 Jan Tjitses, fan Bitgum, boer te Marsum, docht belidenis Ingelum 7 maaie 1766, noch lidmaat dêre 1772.

Ut dit houlik seis bern. Ien derfan nimt de namme Heslinga oan:

Tjitse Jans Heslinga, berne Ingelum 23 aug. 1772, arbeider, stoarn Ingelum 25 jann. 1829, tr. Jellum 22 juny 1806 Lysbert Fredriks, berne ±1774, by houlik fan Jellum, stoarn Sint Anne 28 july 1824, dr fan Fredrik Gerrits, mr. wever, en Aukjen Jacobs.

Ut harren soan Jan Tjitses Heslinga (1807-1847) neiteam.

2. Maaike Hobbes Heslinga, berne Marsum, doopt Ingelum 20 maaie 1742, [jong stoarn, wierskynlik 1743].

218 *Personen in 1787 gefangen genomen in het Blok- of Gefangenhuis te Leeuwarden*, printe, op webstek Tresoar.

219 HvF 11138 (byl. CS 385-7a).

220 LWL 209 *in dato*.

221 MEN 44 *in datibus*.

Vc. Gerryt Sjoerds Heslinga, doopt Ljouwert 30 des. 1653, boer te Ingelum (1698/1728 br. stim 5, eig. Johannes van Glinstra), diaken te Ingelum 1693-1694, âlderling dêre 1697-1701, 1708-1713, 1717-1722, stoarn Ingelum nei 1733, tr. [koart foar 1682] Geertje Lieuwes, berne [Ingelum] om 1655 hinne, stoarn [Ingelum] 1721/29.

Gerryt en Geertje dogge beide belidenis Ingelum 5 nov. 1682, Gerryt Sioerts is lidmaat dêre 1712, 1716, 1721, 1729 ('obiit'); Geertje Lieuwes húsfrou fan Gerryt Sioerts, is lidmaat te Ingelum 1703, 1712, 1716, 1721 ('obiit').

PC Ingelum: 1705-1728 £ 3000; 1733 £ 2271.

1718 april 29: Gerrit Sjoerds Heslinga, húsman te Ingelum, âld yn it 65ste jier, tsjûget.²²²

1726 april 2: Gerryt Sjoerds Heslinga, âld 72 jier, tsjûget yn it proses fan Sybe Gerloffs Baard tsjin syn sweager.²²³

1735: Gerryt Sjoerds Heslinga te Bitgum ferkeapet 3½ pm lân dêre oan Tryntje Sjoerds Heslinga frou fan Claas Hyltjes, doarpsrjochter te Marsum.²²⁴

Ut dit houlik:

1. Auck Gerryts, doopt Ingelum 20 aug. 1682, [jong stoarn].
2. Sjoerd Gerryts, doopt Ingelum 18 maaie 1684, docht belidenis as jongeman Ingelum 8 febr. 1715.²²⁵
3. Yetske Gerryts, doopt Ingelum 29 okt. 1686.
4. Luwe Gerryts, doopt Ingelum 1 april 1689, [jong stoarn].
5. Lieuwe Gerryts, doopt Ingelum 8 maaie 1692, docht belidenis Ingelum 10 febr. 1719, noch lidmaat dêre 1729, komt mei att. fan Ingelum te Bitgum 19 febr. 1754 mei syn suster Maartsen, stoarn Bitgum 21 febr. 1776.
6. Martien Gerryts, doopt Ingelum 29 des. 1695, docht belidenis dêre 21 july 1722, komt as lidmaat mei har broer Lieuwe te Bitgum 19 febr. 1754, stoarn nei 1754.
7. Auck(jen) Gerryts Heslinga, doopt Ingelum 3 july 1698, docht belidenis te Ingelum 1726, giet mei har man nei Bitgum 1735, hja is noch lidmaat dêre maaie 1765, stoarn Bitgum 1 maart 1767, tr. 1. Ingelum 28 jann. 1725 Syds Jans, wierskynlik sn fan Jan Sydses en Antje Wybrens;²²⁶ tr. 2. Bitgum 12 des. 1734 Rein Heins, wennet op

222 HvF 11482 (byl. CS 422-18).

223 HvF 11788 (byl. CS 461-6).

224 MEN 111 28.

225 Sjoert Gerryts, jongeman, stoarn Bitgum 1736, kin in nammegenoot wêze, mar it kin ek dizze man wêze as hy mei syn suster nei Bitgum ferfearn is.

226 Dat pear komt mei att. fan Jellum nei Ingelum, hy is 1728 boer op stim 2 en

Dyksterhuzen, docht belidenis Bitgum 9 maaie 1735, noch lidmaat 16 aug. 1739, diaken te Bitgum 1737, 1744, stoarn Bitgum 1745; tr. 3. Bitgum 1 febr. 1750 Cornelis Wytzes, fan Bitgum, docht belidenis Bitgum 16 maaie 1751, stoarn nei 1751.

Ut it earste houlik mei Syds Jans gjin bern. Ut it twadde houlik doopt te Bitgum: Hein 6 nov. 1735; Claas 19 jann. 1738 (hy (of Hein) is jong stoarn, hier lekken 10 st. betelle 6 maart 1739); Getje 7 febr. 1740. Ut it tredde houlik binne te Bitgum gjin bern doopt.

PC 1726-1733: Syds Jans £ 1000 (1735 net mear, sa't blykt út it lidmateboek binne se yn 1735 ferfearn nei Bitgum).

8. Claas Gerrys, doopt Ingelum 29 april 1701, jong stoarn.

E

Heslinga, Spoelstra

IVe. Hans Sybrens Heslinga, doopt Bitgum (op belidenis) yn july 1659, einierde boer op Groestra-sate te Marsum [oant 1647], letter (1659) einierde boer op Cleyn Aysma-sate (stim 16) te Dyksterhuzen ûnder Bitgum en doarpsrjochter dêre 1659, 1662, 1677, stoarn 1677/1679, tr. 1. (ûndertr. Marsum 1 sept.) 1633 Pytrick Diurres Wiglama, dr fan Diurre Gosses Wiglama, einierde boer op Meer(stra)-sate te Ingelum, en Tryntie Jorrytsdr; tr. 2. Bitgum 21 april 1671 Rinske Klaasses, 'collecteursche'.

Hans Sybrens wie wol de jongste soan en sil berne wêze om 1605/10 hinne.

Groestra-sate bestiet út Ingelum stim 4 mei 25 pm lân en Marsum stim 24 mei de huzinge en 80 pm lân. Dizze twa nûmers lizze oangrinzjend op Franjumboorren.

regesten

1630: by dekreet wurdt 25 pm te Ingelum, mar hearrend ûnder de klokslach fan Menaam, ferkocht. Keaper wurdt Popcke Jans.²²⁷

1641: Hans Sybrens keapet in sate te Ingelum fan Popke Jans foar 3800 goudg.²²⁸ It kin hast net oars as dat dit datselde diel fan Groestra (stim 4) is, de priis kin der wol by passe.

1646: Alle Liuues, skuonmakker te Ljouwert, keapet 'sekere fraye hiemstede grondt' fan omtrint 2 pm, berjochtige mei in stim en dêr't trije grêven op it hôf fan Ingelum

.....
âlderling 1729.

227 MEN 12 301v.

228 MEN 13 17v.

ta hearre (en wierskynlik ek 30 pm) fan Hans Sybrens en Pietrick Diueredr foar 138 goudg. it pûnsmiet.²²⁹

1646 2 juny (reg. 17 april 1649): Hans Sybrens nimt oan om kommende winter syn pleats neamd Grootstra te Marsum mei de oare lannen dêre te ferkeapjen om syn skulden te foldwaan dêr't syn bruerren Claes en Suidt Sybrents boarch foar steane.²³⁰

1646: Hans Sybrens Heslinga keapet tegearre mei syn broer Siuerdt de 'heerlijke saete' 'Cleyne Aeyma', grut 86 pm te Dyksterhuzen, sjoch sub IVd.

1647 6 maaie (reg. 20 jann. 1652): Hans Sybrens ferklearret, mei fanwegen syn frou Pytrick Diorres, dat hy in saete fan omtrint 40 pm te Marsum neamd Groustra oerdroegen hat oan syn heit Sybren Hans foar 172 goudg. it pûnsmiet.²³¹

1657 maaie 27: Jorryt Diurres Wiglama te Marsum keapet 1/6 fan Groetstra-sate te Marsum fan omtrint 37 pm fan Hans Sybrens Heslinga en Pytrick Diurres Wiglama te Bitgum foar 182 goudg. it pûnsmiet. Syn broer Ruyrt Sybrens Heslinga te Ingelum leit it near.²³²

1659: Hans Sybrants Heslinga, doarpsrjochter fan Bitgum, keapet hûs mei tabehaar te Bitgummole fan Tialling Beerns, smid te Bitgum, en de earmfäden dêre foar 191 goudg.²³³

1659: Claes Harings, brouwer te Ljouwert, en frou keapje 23 pm âldlân en 15½ pm nijlân te Dyksterhuzen ûnder Bitgum, brûkt troch ferkeaper, fan Hans Sybrens en frou foar 400 resp. 295 goudg. it pûnsmiet.²³⁴

1660: Sipke Beerns, ûntfanger fan Bitgum, keapet in stik greidlân grut omtrint 7 pm dêre dat hearde ûnder 'Cleyne Aysma state' dêr't ferkeapers wenje, fan Hans Sybrens Heslinga en Pytrick Diurres Wiglema te Dyksterhuzen foar 295 goudg. [it pûnsmiet].²³⁵

1662: Hans Sybrants Heslinga en Pytrick Diurres Wiglama keapje hûs, skuorre ensfh. te Bitgum by de mûne dêr't Claes Pytters wennet fan Sixtus en Bonifacius van Donia. Rixt van Donia, frou fan It Amelân, fersiket it near.²³⁶

1663: Hans Sybrens Heslinga keapet in hûs te Bitgum fan predikant, âlderlingen en diakens foar 109 goudg.²³⁷

229 MEN 14 195. De akte is net dúdlik, it liket hjir te gean om it hoarnleger en lân; spitigernôch wurde de floreenlêsten by dizze akte net neamd, likemin as by de eardere fan 1630 en 1641. Mar it stimkohier 1670 neamt Alle Lieuwes erfgenamten as eigener fan Ingelum stim 4, letter (1748) yn FC omskreaun as 'groot huisstede 2 pm zonder huis en land', dêrmei ha wy dochs wol genôch hâldfêst foar de identifikaasje as Groetra.

230 MEN 130 45.

231 MEN 130 223v.

232 MEN 16 289v.

233 MEN 16 311v.

234 MEN 16 318.

235 MEN 16 324v.

236 MEN 16 370v.

237 MEN 17 205.

1679 july 26: Tymen Sioerts te Bitgum keapet it hûs ensfh. te Bitgummole dêr't Hans Sybrens stoarn is fan Sybren Hansen Heslinga te Marsum, Jeltie Hansen Heslinga, frou fan Claes Joeckes, boade fan Deputearre Steaten fan Fryslân, mei fanwegen harren susters en broer foar 200 goudg. Neistlizzer Cornelis Heynes, mr. timmerman te Bitgum, fersiket it near.²³⁸

1679: Cornelis Cuinder, mr. skuonmakker te Ljouwert, keapet 9 pm te Bitgum (neistlizzers û.o. Beern Sipckes en Claes Haringhs) fan Sybren Hansen Heslinga te Marsum en Jeltie Hanses Heslinga, frou fan Claes Joeckes, boade fan Deputearre Steaten fan Fryslân, mei foar harren susters en broer as erven fan Hans Sybrens Heslinga, foar 70 goudg. it pûnsmiet.²³⁹

Ut it earste houlik:

1. Rixt Hansen [Heslinga], berne Ingelum, doopt Marsum (as 'Rycxte') 26 maaie 1636, stoarn nei 1694, tr. 1. Bitgum 3 okt. 1658 Sierck Annes, fan Bitgum, boer te Marsum, stoarn 1679/81; tr. 2. foar 1682 Ids Johannes.

Rixt hie út in relaasje mei har omke Ferck Diurres Wiglama in soan Diurre, dy't 4 febr. 1655 te Ingelum ta doop holden waard troch Hans Sybrens Heslinga en Tryn Diurres: dat binne syn pake fan memmekant en syn beppe fan heitekant. By de beneaming fan syn fâd yn 1673 wurde as syn âlden neamd Ferck Diurres en dy syn twadde frou Antie Claeses. Op dizze wize hat men besocht de wierheit te ferbergjen.

Yn 1694 wurdt lykwols Diurre Ferx '*wegens zijn moeder Rixt Hanses*' neamd ûnder de erven fan Diurre Jorrits Wiglama yn de weesrekken fan Diurre Ferx Wiglama, húsman te Ingelum as kurator oer Diurre Jorrits Wiglama silger.²⁴⁰ Djurre Fercks Wiglama wie boer te Ingelum (stim 3) en is stoarn 1718/23. Hy hat twa kear trouw west, mar hie út dizze houliken gjin bern.²⁴¹

Rixt hie út har houlik mei Sierck Annes sân bern, allegearre doopt te Marsum: Meyns 1660, Meyns 1661, Dieuke 1663, Anne 1665, Diurre 1669, Pyterigh 1673 en in bern dêr't de namme net fan neamd wurdt 1676. Allinnich fan Dieuke Sierks haw ik in houlik fûn (Bitgum 28 maaie 1693 mei Cornelis Symons, fan Berltsum). In fâdijakte, dy't men ferwachtsje soe by it wer trouwen fan Rixt, ûntbrekt ek. It kin wêze dat de oare bern allegearre jong ferstoarn binne.

Har twadde wettige man, Ids Johannes, is te Marsum net te finen; de namme komt net faak foar. Miskien is hy dêrom deselde as de nij ynkommen Ids Johannes, 'vrijesel, dienstknecht' by Nanne Gorrelts te Winaam, dy't dêre 1670 belidenis docht; hy tr. Winaam 19 july 1674 Tziets Hanses, fan Bitgum. Dat koe wolris Rixt har suster wêze, hjirûnder neamd sub 2. Tiets docht febr.

238 MEN 19 76v.

239 MEN 19 79v.

240 MEN 83 173 (bls. 365); skieding 176v (bls. 372).

241 Sjoch foar Wiglama: webstek Simon Wierstra.

1675 belidenis en dêrnei binne beide fuortgongen, wêrhinne is net ynfold. As Tiets in jiermennich letter ferstoarn is, leit it yn de reden dat har man Ids mei syn skoansuster trouwe soe.

regest

1679 maaie 31: kwitânsje dat Sierck Annes as man fan Rixt Hansen fan Jan Diurres Wiglama ûntfongen hat de rinte fan de somma jild dêr't Tryntie Jorrits by testamint fan beskikt hat dat dy by libben fan Hans Sybrens Heslinga op rinte stean bliuwe soe.²⁴²

2. Tietske Hansen Heslinga, doopt Marsum 16 des. 1638, stoarn foar 1682, miskien deselde dy't tr. Winaam 19 july 1674 Ids Johannes, fan Winaam (sjoch hjirboppe).
3. Antie Hanses Heslinga, doopt Marsum 21 febr. 1641, stoarn 25 juny 1643, begr. Marsum.²⁴³
4. Sybren Hansen, folget Vd.
5. Jeltie Hansen Heslinga, doopt Bitgum 26 okt. 1651,²⁴⁴ stoarn 1690/93, tr. Koarnjum 17 maaie 1674 Claes Joeckes, doopt Britsum 22 maart 1640, extra-ordinaris boade fan Deputearre Steaten fan Fryslân, sn fan Joecke (Jucke) Claesen en Tiedt Alberts; hy tr. 2. Ljouwert 25 maart 1694 Yda Hendricks, beide fan Ljouwert.
Claes Joeckes lit te Ljouwert seis bern dope, de lêste 14 des. 1690. Hy waard 9 febr. 1679 oansteld as *extra-ordinaris* boade en waard as sadanich 18 nov. 1706 opfolge troch syn soan Jucke Clasen de Vries.

Ut it twadde houlik:

6. Pytrick Hanses Heslinga, doopt Bitgum 6 okt. 1672.

Vd. Sybren Hansen Heslinga, doopt Bitgum yn febr. 1649, einierde boer (1698 eig.-br. stim 19+34) en doarpstjochter 1700/1711 te Marsum, stoarn (ynv. 23 april) 1711, tr. 1. [±1674] Antje Ferx Wiglama, doopt Marsum 31 maaie 1658, stoarn foar 1700, dr fan Ferck Diurres Wiglama,²⁴⁵ boer te Marsum, en Antie Claeses; tr. 2. Marsum 15 sept. 1700 Grietie Tjerks, mei har earste man op de lidmatelist Ingelum 1681, hja komt mei att. fan dêre nei Marsum 23 nov. 1700, fan dêre wer nei Ingelum 1721, stoarn nei 1721, widdo fan Jentie Pyters.²⁴⁶

PC 1705 £ 2000; yn 1707 oantekene dat syn hûs ôfbaarnd is; 1710 £ 500, 1711 de erven; de post giet 1724 nei Claas Hylkes (dy't tinklik Sybren syn widdo opfolge is as boer).

242 Stik yn de ynventaris fan Jan Diurres Wiglama, MEN 81 259 sqq.

243 FVE nr. 4389.

244 De namme wurdt yn it doopboek net neamd.

245 Sjoch foar Wiglama: webstek Simon Wierstra.

246 Grietie Tjercks tr. 1. Ingelum 27 maart 1678 Jentie Pyters.

Sybren wie gjin lidmaat te Marsum. By de dopen fan syn bern wurdt gjin skaainamme brûkt.

1681 april 23 (keapbrief, prokl. 31 jann., 14 en 28 febr. 1682): Jan Djurres Wiglama te Ingelum keapet foar £ 800 1/8 part fan in sate te Ingelum, grut 60 pm, dêr't al it oare al sines fan is en dy't troch him brûkt wurdt; ferkeapers binne Antie Ferx frou fan Sybren Hansen; Tiets Ferx frou fan Abram Everts; Dieucke Ferx frou fan Sioucke Andries; Jeltie Ferx frou fan Jacob Jansen; Teth Ferx frou fan Claes Gosses; en Diurre Ferx.²⁴⁷

1681 april 23: Jan Diurres Wiglama te Marsum keapet foar £ 800 1/8 part yn deselde sate te Ingelum, grut 60 pm; ferkeapers binne Sybren Hanses, Jeltie Hanses frou fan Claes Joeckes; Rixt Hanses frou fan Ids Johannes; prokl. 31 jann., 14 en 28 febr. 1682.²⁴⁸

1682 nov. 18: Sybren Hansen Heslinga keapet 5 pm lân te Marsum fan Joannis Ruitingh, notaris publicus te Ljouwert, foar 90 goudg.²⁴⁹

1688 des. 22: Sybren Hansen te Marsum, Watze Fransen te Easterbierrum, Claes Gosses en Diurre Ferx wurde kuratoaren oer Diurre Jorrits nei it ferstjerren fan [dy syn omke] Jan Diurres Wiglama.²⁵⁰

1694 july 11: Sybren Hansen tekenet as mei-erfgenamt fan syn neef Diurre Jorrits.²⁵¹

1701 jann. 26: om reden fan it twadde houlik fan Sybren Hansen wurde Djurre Ferx Wiglama, omke fan memmekant, en Feike Nammens, skoansoan, te Hijum, ta kuratoaren beneamd oer syn bern: Pytrick, frou fan Feike Nammens; Antje yn it 21ste jier, Trintje yn it 19de jier, Claas yn it 15de jier en Ferck Sybrens yn it 13de jier.²⁵²

1711 april 23: ynventarisasasje op fersyk fan Jan Offringa, prokureur-fyskaal fan Menameradiel, út namme fan Claes 24 jier en Ferck 22 jier en 'innocent'; mearderjierrige bern binne: Hans, Pytrick, Antje en Tryntje, de dochters alle gearre troud.²⁵³

Ut it earste houlik:

1. Pytrick Sybrens Heslinga, doopt Marsum 27 jann. 1675, tr. Feinum 4 febr. 1700 Feycke Nammens, berne Hijum [rûsd om 1675 hinne], te Marsum 1711/17, mei att. nei Hallum 1717, boer te Hijum (1711, 1728 br. stim 5 en 10, yn 1749 'bouboer' dêre mei 3+2 pers., oanslach £ 38-0 ('capitaal' £ 1000), sn fan Nammen Nammens, te Feinum, letter boer te Stiens, en Tjietske Feikes.

It pear komt as lidmaten fan Feinum-Hijum nei Marsum 20 nov. 1711; beide komme fan Marsum nei Hallum 4 nov. 1717, se steane op de lidmatelist te Hallum 1717.

247 MEN 19 146v.

248 MEN 19 147.

249 MEN 19 167v.

250 MEN 81 259 (bls. 524).

251 MEN 83 176v (bls. 372).

252 MEN 84 231.

253 MEN 85 406v.

1712 sept. 17: Pytrick Sybrands Heslinga frou fan Feike Nammens te Marsum, Antje Sybrands Heslinga frou fan Focke Romkes, húsman dêre, en Djurre Verx, húsman te Ingelum, as kurator oer Claas Sybrands Heslinga, útlannich, ferkeapje oan Tryntje Sybrands Heslinga frou fan Claas Hylkes te Marsum en Hans Sybrands Heslinga te Menaam 3/5 fan in huzinge en stjelp mei tabehear mei 11 pm lân te Marsum, brûkt troch Feike Nammens, foar £ 564.²⁵⁴

1744: te Hallum mei 4 pers., oanbean £ 5:0:0.

Harren soan Nammen Feykes, boer it lêst te Hijum, hie in soan Nammen Nammens Nammens(ma) (1740-1817), boer te Hallum en te Tsjummearum, dy't yn 1811 de namme 'Nammens' oannimt en de stamheit is fan de famylje Nammensma.

2. NN Sybrens Heslinga, doopt Marsum (namme net neamd) 15 july 1677, [jong stoarn].
3. Antje Sybrens Heslinga, doopt Marsum 8 febr. 1680 (namme net neamd),²⁵⁵ beide dogge belidenis Marsum 22 nov. 1709, as widdo op it PC 1722 mei £ 333 'doch insolvent', tr. Marsum 9 maart 1704 Foeke Romkes, doopt Ferwert 23 des. 1674, te Marsum 1711/12, stoarn om 1720 hinne, sn fan Romcke Foeckes en Bauck Clases.
4. Tryntje Sybrens Heslinga, doopt Marsum 13 aug. 1682, beide dogge belidenis Marsum 8 febr. 1705, yn 1749 'redelijk wel in staat' mei ien persoan, oanslach £ 18-19 ('capitaal' £ 3500), stoarn nei 1763, tr. Marsum 22 april 1703 Claas Hylkes, doopt Menaam 28 aug. 1670, timmerman, letter boer te Marsum (wierskynlik op de pleats fan syn skoanheit), stoarn begjin 1744, sn fan Hylcke Claesen, mr. timmerman, en Ytie Haentjes.
PC 1724-1741: £ 500, 1742-43 £ 1000, 1744-1764 de widdo.
Ut dit houlik twa bern: Ytje, doopt Marsum 15 maart 1705 en Anck, doopt Marsum 20 maart 1707.
5. Hans Sybrens, folget VIe.
6. Klaes Sybrens Heslinga, doopt Marsum 26 des. 1686, útlannich, stoarn nei 1712.
7. Ferk Sybrens Heslinga, doopt Marsum 14 april 1689, 'innocent' 1711, stoarn [1711/12].²⁵⁶
8. Zaak Sybrens Heslinga, doopt Marsum 27 april 1692, † [jong] foar 1701.
9. Sjoerd Sybrens Heslinga, doopt Marsum 13 jann. 1695, † [jong] foar 1701.

254 MEN 110 149.

255 Har foarnamme blykt út de fâdijakte fan 1701, hja is dan yn it 21ste jier.

256 Webstek Simon Wierstra.

VIe. Hans Sybrens Heslinga, doopt Marsum 2 nov. 1684, komt fan Menaam nei Marsum 1725, boer te Marsum, eig. FC 53 (10 pm) mei syn sweager Klaas Hylkes, yn 1749 'boer' mei 3+1 pers., oanslach £ 40-15-0, ('capitaal' £ 1800), stoarn 1760/64, tr. Marsum 4 maaie 1727 Jouck Heins, begr. Marsum 6 okt. 1758.

Hy docht belidenis te Marsum 6 febr. 1718 en wennet as frijgesel te Britsum 1719. 1725 maaie 18: mei att. fan Menaam lidmaat te Marsum, mei de frou op de lidmatelist 1740 en noch 1748 ('op het Oudland ten westen van de buurt'). Jouck Heins waard 13 febr. 1728 lidmaat te Marsum mei att. fan Goutum.

PC 1742-1760: £ 500.²⁵⁷

Ut dit houlik:

VIIc. Sybren Hanses, doopt Marsum 17 aug. 1732, yn 1764 op PC Marsum mei £ 500, stoarn Marsum [rûsd om 1780 hinne], tr. Marsum 29 okt. 1758 Pytje Leenderts, doopt Sint Anne 7 des. 1732, by houlik fan Ingelum, dr fan Leendert Jelles en Tryntje Jans;²⁵⁸ hja tr. 2. Marsum 13 july 1783 Harke Sipkes, fan Marsum.

Ut dit houlik:

1. Leendert Sybrens, berne 16 maart, doopt Marsum 6 april 1760.
2. Joukjen Sybrens, berne 21 sept., doopt Marsum 4 okt. 1761.
3. Tryntje Sybrens, berne 2 july, doopt Marsum 6 sept. 1767.
4. Hans Sybrens, berne 6 sept., doopt Marsum 20 sept. 1772, wierskynlik stoarn (betsjinne Dronryp 23 maart) 1797.²⁵⁹
5. Jelle Sybrens Spoelstra, berne 10 nov., doopt Marsum 7 des. 1777, wever, stoarn Easterein 22 aug. 1865, tr. Boazum 30 des. 1804 Martje Cornelis van der Eems (±1779-1849), dr fan Cornelis Cornelis van der Eems en Geisbertje Jans (Jacobs).

1811 des. 16: Jelle Sybrens te Easterein hat ferklearre dat hy oannimt de namme fan *Spoelstra* foar famylje-namme, en dat hy ien bern hat: Pietje 2 jier.²⁶⁰

Hjirút neiteam Spoelstra.²⁶¹

257 De kwotisaasje fan Menameradiel brocht folle minder op as bedoeld wie, wol 25%. Dêrom binne alle oanslaggen nochal willekeurich ferhege. It 'capitaal' fan it QC is hjir (noch) minder betrouber as de oanslach yn it PC.

258 Leendert Jelles tr. 1. Sint Anne 27 febr. 1707 Antje Ofkes; tr. 2. Sint Anne 17 nov. 1720 Aukje Hendriks; tr. 3. Sint Anne 18 sept. 1729 Tryntje Jans, alle gearre fan Sint Anne. De filiaasje is wol wis: de earste fjouwer bern neamd nei de fjouwer pakes en beppes, it fyfde nei omke Jelle, de âldste soan (en dus nei oerpake).

259 It is net wis dat it deselde man is, mar it liket wol oannimlik. [Register fan ferstoarnen, r.-k. parochy Dronryp, DTB 524.]

260 Register van Familienamen, *commune* Wommels, fol. 29v.

261 Sjoch Spoelstra, *Het geslacht Spoelstra*.

Bylage: saten neffens it stimkohier:

linkerkolom eigeners; rjochterkolom opjefte FC en hierwearde 1700 en de brûkers yn de ûnderskate jierren

Heslinga

Marsum SC 26
FC 28: 116 pm, fl. 40-5-13
1748 e.v.: 125 pm met huys en schuire

1640	Sybren Hansen	Claes Sybrens
1670	Dezelfden [= wed. en erffg. Claes Sibrens]	zelf
1698	Sybren Sjoerds	ook bruijker
1700	Sybren Sjoerds	zelf
1708	Sybren Sioerds	en bruiker
1718	Sybren Sjoerds wed.	en bruikerse
1728	Hobbe Sybrens Heslinga	dezelve
1738	Hobbe Sybrens Heslinga	ook bruiker
1748	Hobbe Sybrens Heslinga	selvs bruijker
1758	Hobbe Sybrens Heslinga	eigenaar
1768	A. Reiger	Sjoerd Nannes
1778	A. Reiger	Sjoerd Nannes

Pynnama

Marsum SC 25
FC 27: 70 pm, fl 20-13-2
1748 e.v.: 109 pm met huys en schuyre

1640	Sybren Hansen	en kinderen bruijkers
1670	Wed. en erffg. Claes Sibrens	zelf
1698	de wedue van de bijsitter Heslinga	Rommert Wybes
1700	bisitter Heslinga wed.	Heslinga zoon en dogter
1708	de wedue van de bijsitter Heslinga	Sybe Gerlofs
1718	de wedue van de bijsitter Heslinga	Sybe Gerlofs
1728	Sybe Gerlofs Baard	en bruiker [<i>druk</i> : dezelve]
1738	Sybe Gerlofs Baard	Gerlof Sybes Baard
1748	Sybe Gerloffs Baard	Gerloff Sybes Baard
1758	Gerlof Sybes Baard	ook bruiker
1768	Gerlof Sybes Baarda	eigenaar
1778	Gerlof Sybes Baarda	Sybe Gerlofs wed.

Groestra

Marsum SC 24
FC 23: 80 pm, fl. 14-10-8
Ingelum SC 4
FC 4 : 25 pm, fl. 11-0-0
1748 e.v.:
Marsum: 84 pm met huys en schuyre
Ingelum: groot huisstede, 2 pm
zonder huis en land

1640 *Marsum:*

Hans Sybrens $\frac{1}{2}$, Orck van Doyem $\frac{1}{2}$ Hans Sybrens en Tiallingh Ruirds

Ingelum:

Hans Sijbrens en bruijker

1670 *Marsum:*

Tjeerd Jacobs c.s. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ zelf, $\frac{1}{2}$ Dirk Nannes

Jr. Sibrandt van Walta $\frac{1}{2}$

(nu Hr Valerius van Glinstra voor
't geheel eig.)

Ingelum:

erfg. Alle Lieuwes eig. [net ynfolle]

huisstede bij Franjabuirster zeth

(nu de voors. Heere Valerius Glinstra)

1698 Hr Watze van Glinstra Oene Nannes

1700 Hr Valerius van Glinstra Oene Nannes

1708 Hr Valerius van Glinstra Oene Nannes

1718 Hr Valerius van Glinstra Oene Nannes

1728 Hr Johannes van Glinstra Oene Nannes

[gjin namme bekend]

Ingelum SC 5
FC 5: 76 pm fl. 20-15-12
1748 e.v.:
107½ pm met huis en schure

1640	Erfg. Regtscholt Hillema	Lieuwe Meynerts
1670	Wed. en erffg. Hr Egbert van Baardt, grietman over Haskerland	Wed. van Sjoerd Sybrens Heslinga
1698	Vr Aurelia van Hillema wed. v. Tenningh	Gerryt Sjoerds
1700	idem wed. w: Hre Temming	Gerrit Sjoerds
1708	Hr Hessel Vegelin van Claerbergen, oud-grietman van Haskerland	Gerrit Sjoerds
1718	Hr Valerius van Glinstra	Gerrit Sjoerds
1728	Hr Johannes van Glinstra	Gerryt Sjoerds
1738	Hr Johannes van Glinstra	Sybren Tjepkes
1748	Jr E.S. van Burmania	Douwe Jans

‘De kleine plaats’

Bitgum SC 8 (SC 8 + 11 = FC 8)
FC 8: 79 pm fl. 32-14
1708 e.v.: zonder huis en hornleger
1748 e.v.: 40 pm zonder huis

1698	Wed. E: Heer Cap. Hania sonder huis en hornleger bij haar selfs gebruikt	door haar mejer Aart Heres
1708	Wed. Cap. Hania	Wybe Haux
1718	Sjoerd Sybren Heslinga	selfs br.
1728	sjoch 8+11+18	

Herema

Bitgum SC 11 sjoch SC 8
1748: 40 pm met huijs en schuijre

1698	Vrouw Wed. w: Capt. Hannia	ook bruijker door Aert Heeres haer meijer
1708	Vr Wed. Cap. Hania	Wybe Haux
1718	Vr Wed. Cap. Hania segge Sjoerd Heslinga	ook bruiker
1728	sjoch 8+11+18	

[*gjin namme bekend*]

Bitgum SC 18
FC 15: 72 pm fl. 25-0-0

1728 Hr Brig. Coenders nom. ux. ½ Douwe Johannes
Douwe Johannes ½
1738 sjoch 8+11+18

Herema

Bitgum SC 8 + 11
(sûnt 1738: SC 8 + 11 + 18)
SC 18 1748 e.v.:
hornleger sonder huijs
SC 18 1768 e.v.:
hornleger 4 pm sonder huis,
hierbij gevoegt 22 pm

1728 Sjoerd Sybrens Heslinga dezelve
1738 Sjoerd Sybrens Heslinga selfs bruiker
1748 Sjoerd Sybrens Heslinga selvs bruijker
1758 Sjoerd Sybrens Heslinga eigenaar
1768 Sjoerd Sybrens Heslinga eigenaar
1778 Sybren Sjoerds Heslinga eigenaar
1788 Johannes Gerkes en Sipke Sybes zelv
in qlt. als curatoren over
S.S. Heslinga kinderen

Diorrema

Boksum SC 25

FC 25: 57½ pm fl. 24-21-0

1748: 40 pm huys en schuire

1758 e.v.: 70 pm huis en schuire

- 1640 Matthæus Pyters selfs met
de erven eigenaar en bruijker
- 1670 Jacob Claesen Heslinga, man en Jacob Claesen Heslinga
voogd over Haent Mattheus
Metsma ½,
curator over Douke Mattheus
Metsma ½
- 1698 [*druk:*] Haanik Matthæus wed. en bruijker
[*ms.:*] Hank Matthæus wed.
- 1700 Haank Metsma Haank Metsma
- 1708 Hank Mathæus weduwe en bruijkerse
Heslinga
- 1718 Hank Matheus wed. Heslinga en bruijkerse
- 1728 Schelto Heslinga en de kinderen Sipke Berents
van Petrus Heslinga
- 1738 Schelte Heslinga kinderen ½ Jacob Scheltes
en Petrus Heslinga kinderen ½
- 1748 Gæle Arjens ½ Wytse Douwes
Petrus Heslinga kinderen ½
- 1758 Gæle Arjens ½ Wytze Douwes
Petrus Heslinga kinderen ½
- 1768 Arjen Gæles Faber ½ Jacob Rinnerts
Wopke Oenes *nom. ux.* ½

Ofkoartingen en literatuer

Boarnen binne te finen yn Tresoar. Argiven fan de nedergerjochten wurde lykas wenstich oanjûn mei trije letters: FRL, HAR, LWL, MEN, KOL, TIE, WED, WON. Ferwiisd wurdt nei de eigentiidse paginearring, meastal folia, inkeldris bledsiden. D.J. van der Meer hat party registers mei folionûmering foarsjoen fan bledsidenûmers yn potlead. Dy binne der wer úthelle, mar op de mikrofysjes noch wol te sjen. Dy bledsidenûmers binne gauris brûkt yn publikaasjes, bgl. yn syn *BbHEN* en syn úttreksels út de weesboeken fan Menameradiel, en sjonge ek rûn yn de literatuer. Ype Brouwers hat alle sidenûmers yn it orizjineel neisjoen; om betizing by it weromfinen en ferlykjen fan boarnen foar te kommen binne by boarnen dy't al publisearre binne of dêr't faak nei ferwiisd wurdt de bledsidenûmers tusken heakjes derefter setten.

Ofkoartingen:

att.	attestaasje
br.	brûker, hierder fan in pleats
byl. CS	bylagen fan de sivile sentinsjes fan it HvF
c.a.	<i>cum annexis</i> , mei alles wat derby heart
CBG	Centraal Bureau voor Genealogie, centrum voor familiegeschiedenis, Den Haach
EVC	famylje-argyf Van Eysinga-Vegilin van Claerbergen (sj. by literatuer)
f	gûne, yn Nederlân brûkt sûnt 1806 (20 stuurren, sûnt 1816 100 sinten)
fl.	floreem, goudgûne
FC	floreenkohier
goudg.	goudgûne fan 28 stuurren (<i>f</i> _{1,40} yn moderne notaasje)
HvF	(argyf fan it) Hof fan Fryslân (T 14)
ƒ	karoligûne fan 20 stuurren
OAT	Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel (Kadaster 1832, earste opjefte fan eigners)
om ...	hinne jiertal neffens skatting (bgl. berte bern, beneaming kuratoaren ensfh.)
±	jiertal berekkene (út in opjefte fan âldens bgl. by ferstjerren of fan tsjûgen)
PC	personele kohier (personele goedschatting)
pm	pûnsmiet, 36¾ are.
RMWO4	ridder Militaire Willemsorde 4e klasse

QC kwotisaasjekohier (quotisatiekohier), 1749
 reg. registrearre
 RR rintmastersrekkens (T 4)
 SC stimkohier (1640-1788)
 T tagong (toegang), ynventaris op Tresoar
curator ad actum divisionis
 fâd om minderjierrigen by in boelskieding te fertsjintwurdigjen
cum marito mei har man
cum uxore mei syn frou
nom. uxoris, nomine uxoris út namme fan syn frou

Jiertallen:

1511: RvdA, RvAVD; 1542: RvABAA; 1543: BB; 1552: Monstercedels; 1578: Personele Impositie (Pers. Imp.); 1607: Kleasteropkomsten; 1618: Opsizzing kleastermeiers [Tagong 5, ynv. nr. 2794 (û.o. Hinnaarderadiel)]; 1640, 1670, 1698: Cohieren der Stemmen in Westergo; 1700, 1708/88: Floreenkohieren, sûnt 1708 ek stimkohieren; 1744: Omschrijvinge van familiën in Friesland ('volkstelling'); 1749: Quotisatiekohieren.

Literatuer mei brûkte ôfkoartingen

BB *De Beneficialboeken van Friesland, 1543* (ed. P.L.G. van der Meer en J.A. Mol) (Leeuwarden 2013).

BbHEN D.J. van der Meer, *Boerderijenboek Hennaarderadeel 1511-1698* (Ljouwert 2004).

EVC Famylje-argyf Van Eysinga-Vegilin van Claerbergen (T 323-1) ynventaris: B.H. de Vries, *Het familiearchief Van Eysinga-Vegilin van Claerbergen* (Leeuwarden 2008, 2010²).

FK *Frysk Kertiersteatboek* (red. Melle Koopmans, Andries Koornstra, Reid van der Leij) (Ljouwert 1996).

FVE H. de Walle, *Friezen uit vroeger eeuwen. Opschriften uit Friesland, 1280-1811* (Franeker 2007); oanfollingen te finen op <walmar.nl>.

GFL *Grafschriften tussen Flie en Lauwers*, diel III, Leeuwarden, eerste afl. (Galileërkerk), door H.M. Mensonides (1952)
 diel IV, Menaldumadeel, door D.J. van der Meer (1959)

GJb *Genealogysk Jierboek(je)*.
 Kleasteropkomsten
 P. Nieuwland en J.A. Mol (ed.), 'Rekken oer it boekjier 1606/1607 fan de ûntfanger generaal fan de kleasteropkomsten yn Fryslân,

- Johannes Henrici Rhala, *Administrative en fiskale boarnen oangeande Fryslân yn de ier-moderne tiid* (Ljouwert 1993).
- Monstercedels J.A. Mol, *De Friese volkslegers tusken 1480 en 1560 met een editie van de Monsterlijsten van Friesland (1552) en Ameland (1558)* door P.L.G. van der Meer en J.A. Mol (Hilversum 2017).
- OFO P. Sipma, *Oudfriesche oorkonden* (3 dln. 's-Gravenhage 1927-1941).
- Personele Impositie
P.L.G. van der Meer, 'Registers fan de Personele ymposysje út 1578', *Administrative en fiskale boarnen oangeande Fryslân yn de ier-moderne tiid* (Ljouwert 1993).
- RvABAA 'Den nyuwen aanbrengh fan Baerderadeel fan 1542' (T. Hannema en J. Post ed.), *De Neitiid* 1991 nr. 3.
- RvAVD J.C. Tjessinga (ed.), *De Aanbrengh der Vijf Deelen van 1511 en 1514*, 5 dln. (Assen, 1942-1954).
I. en II. Franekeradeel 1511 en 1514 (1942)
III. Barradeel (1952)
IV. Hennaarderadeel (1950)
V. Menaldumadeel (1953)
VI. Baerderadeel (1954)
- RvdA *Register van den Aanbrengh van 1511 en verdere stukken tot de floreenbelasting betrekkelijk*, (I. Telting ed.), 4 dln. (Leeuwarden 1879 [1880]).
- SFA ('Stamboek') M. de Haan Hetteema en A. van Halmael, jr., *Stamboek van den Frieschen, vroegeren en lateren, adel*, 2 dln. (Leeuwarden 1846).

Oare literatuer:

- T. Kingma, *Bitgum, skiednis fan Bitgum en Bitgummole* (Ljouwert 1988).
- P.N. Noomen, *De stinzen in middeleeuws Friesland en hun bewoners*, mei CD-rom, *Stinzen in middeleeuws Friesland: een voorlopige inventaris* (Hilversum 2009).
- H. Spoelstra, *Het geslacht Spoelstra uit Oosterend, oorspronkelijk ontstaan uit een welgestelde familie Heslinga in Menaldumadeel* (eigen útjefte, Leiden 2010).

... *Peaux*

Wapen van Pierre Peaux (IV, 1740-1801), zoals dit voorkomt op het 2de wapenbord van de diakenen te Harlingen, nr. 4, 1772.

Peaux

Een achternicht van mij vroeg mij of ik iets wist van een Augusta Peaux, die een ringetje gelegateerd had aan haar moeder. Ik kende de naam door een huwelijk met een lid van de familie Prince (de moeder van Augusta), waarvan ik de genealogie gepubliceerd had in *Nederland's Patriciaat* (1969), en van de wapenborden te Harlingen, waar drie wapens-Peaux op voorkomen en waaraan ik een publicatie wijdde (1984). Ziehier het resultaat van het onderzoek.

Over de oudste generaties in Frankrijk was eerst niet veel te vinden tot een voor het onderzoek belangrijke publicatie boven water kwam, dankzij de werkzaamheden van de heer Dirk Zeilmaker bij zijn bewerking van diegenen die op de wapenborden van Harlingen voorkomen: *Kort levens-bericht van Pierre Peaux, geboren in Frankrijk en overleden te Harlingen, medegedeeld door R. Peaux, predikant te Etten*, uitgegeven Nieuwe Diep, A.A. Bakker Czn.,¹ 1868. De hieronder vermelde dopen zijn gereformeerd of hervormd.

Mijn dank gaat uit naar Frans J. van Rooijen en Ype Brouwers, die beiden veel aanvullende gegevens aanbrachten.

Wapen: Doorsneden door middel van een rood baldakijn met gouden zoom; I vier omgewende eenden van natuurlijke kleur naast elkaar, zwemmende op een zee; II drie omgewende eenden van natuurlijke kleur, geplaatst twee en een en zwemmende op een zee.²

I. Etienne Peaux, woonde te Pont de Camarès (verder aan te halen als Camarès, landschap Rouerque, prov. Hoog-Guyenne. sedert 1790 dép. Aveyron, Frankrijk), verbleef negen jaar in Zwitserland als wolkammer, tr. Judic Fabré, geb. 1601, dr. van Simon Fabré, lakenfabrikant.

Uit dit huwelijk twee zoons (een jong-†) en twee of drie dochters, onder wie:

II. Etienne Peaux, geb. 1653, lakenfabrikant te Camarès, † 29 juni 1737 (84 jaar oud), tr. Anna Campagne, geb. Bedarieux 1664/5, † 1737 (72½ jaar oud).

1 Augustus Albertus Bakker (1843-1907), kind van Titia Johanna Peaux (V.6).

2 O. Schutte, *De wapenborden te Harlingen*, Leeuwarden, 1984, nrs. 4, 117, 214, 251.

Uit dit huwelijk:

1. Pierre, volgt III.
2. Magdaleine Peaux, geb. Camarès 15 juli 1696, † ald. 3 maart 1700.
3. Etienne Peaux, geb. 1699, fabrikteur te Camarès, † na 1770, vermoedelijk in Frankrijk, tr. Magdalene Cros, geb. ca. 1704, dr. van Jean Cros, mr. slotenmaker te Camarès.

Uit dit huwelijk 14 kinderen, onder wie een dochter, † 1767, tr. Pierre Vallette, leerbereider.

4. Susanne Peaux, geb. Camarès 7 okt., ged. ald. 9 okt. 1701, † jong.
5. Jean (Johannes) Peaux, geb. Camarès 23 febr. 1704, vertrok met Andries Mallié in 1728 naar Nederland, woonde 2 à 3 jaar te Leeuwarden en Leiden als wever, knecht bij Escalé, pruikmaker te Harlingen 1731, na zeven jaar pruikmaker 1738,³ wijnkoper 1747, vroedschap 1761-'69 en gezworen gemeensman 1769-† ald., † ald. 12 dec. 1770.

1746: Johannes Peaus, mr. paruikmaker te Harlingen, koopt een huis en erf de Nieuwe Pijnas aan het noordeind van de Zuiderhaven bij de Brede Plaats behoudens de paruikmakerswinkel in het voorhuis, welke de huurder Daniel Benece (lees: Benizee)⁴ en vrouw toekomt, bezwaard met een huurjaar, van Arjen Bottes, mr. bakker, voor 1300 carg.⁵

10 maart 1771: koopman Minne Blok⁶ te Harlingen doet als executeur van het testament en de nalatenschap aangifte van het overlijden op 12 dec. 1770 van Johannes Peaux, mede vroedschap. De boedel komt zuiver op 10.256 carg. Erfgenamen zijn bij testament broer Steffen Peaux in Frankrijk, de kinderen van zuster Maria Peaux in Frankrijk en neef Pierre Peaux, mede vroedschap te Harlingen, elke staak voor 1/3.

6. Marguerite Peaux, geb. 1708.
7. Marie Peaux, geb. 1710, † in aug. 1767, tr. Jean Clamouse, landman te Montlaur.

III. Pierre Peaux, geb. te Camarès 17 sept. 1692, lakenfabrikteur, burgemeester (1733) en ouderling (gedurende 47 jr.) ald., † 23 nov. 1770, tr. Camarès 25 nov. 1732 Anna Raymond, † 17 maart 1743, dr. van Simon Raymond, lakenkoper.

Uit dit huwelijk (behalve 2 doodgeboren kinderen):

1. Anne Peaux, † in het 14de jaar oud.

3 Quotisatie Harlingen 1749: Johannes Peaus, mr. paruikmaker, 2 personen, aanslag f36 (vermogen f3800).

4 Quotisatie Harlingen 1749: Daniel Bennzé c.u., mr. pruikemaeker, 4 personen boven de 12 en 1 onder de 12, aanslag f 40 (vermogen circa f 500).

5 HAR 251 114.

6 *Geneal. Jierb.* 2013, pag. 100.

2. Pierre, volgt IV.
3. dochter, † 2½ jaar oud.

IV. Pierre Peaux, geb. Camarès 3 april 1740, leermaakersknecht te Bedarieux 1754, Nîmes, Usés (waar hij belijdenis deed 28 mei 1758), St. Hypolite, Vigan en Camarès, vertrok op uitnodiging van zijn oom Jean Peaux 31 jan. 1759, te Bordeaux 7 febr., reisde vanaf Bordeaux met schipper Sintje Eeltjes van Sneek, te Portland 28 febr., kwam 11 maart 1759 bij Texel en 12 maart te Amsterdam en vandaar naar Harlingen, leerling-wijnkoper te Amsterdam 1760, deed belijdenis te Harlingen 28 jan. 1762, wijnkoper, leverancier van tin- en glaswerk,⁷ vroedsman 1769-'70, 1772-'95, diaken 1772, lid van de kerkeraad en ouderling tot 1786 ald. kocht het tichelwerk de Boterton te Midlum, † Harlingen 21 nov. 1801, begr. ald. (Westerkerk, grafsteen aanwezig),⁸tr. Harlingen 13 april 1766 Elisabeth Siccama, ged. ald. 9 febr. 1734, † ald. 22 okt. 1808, dr. van Hermanus Meinardus Siccama, mr. tinnegieter en vroedsman (1749)⁹ te Harlingen, en Antje Scheltes Scheltema.

Zij bewoonden sedert 1769 een huis in de Voorstraat te Harlingen, afkomstig van hun (schoon)ouders, dat vererfde op hun zoon Hermanus en vervolgens op Petrus Hermanus Peaux.

1774: Pierre Peaux, mede vroedschap, en Lysbeth Siccama kopen een woning in de Drie Romersteeg achter het huis van de kopers, van Lolkjen Scheltema, vrouw van Pyter Hylkes, en Janke Scheltema, vrouw van de advocaat Rudolphus Nauta, voor 180 carg.¹⁰

1782: Pierre Peaux, mede vroedschap, en Elisabeth Siccama te Harlingen kopen 'zekere brave huizing' c.a. in de Drie Roomerssteeg van Claas Fontein voor 450 carg.¹¹

1789: Pierre Peaux, mede vroedschap, en Elizabeth Siccama kopen een huis in de Drie Romersteeg van de erven van Ymkjen Luitjens Roorda voor 90 goudg.¹²

Er is een zilveren tabakspot van hem bekend uit de tweede helft van de 18de eeuw, Harlingen?, jaarletter E=1782, met op de bodem in krulletters: Pierre Peaux.¹³

Uit dit huwelijk (behalve een dood-geb. kind):

7 Kleinekerkstraat.nl.

8 Hessel de Walle, *Friezen uit vroeger eeuwen, opschriften uit Friesland, 1280-1811*, Franeker, 2007.

9 Quotisatie Harlingen 1749: Siccama, vroedsman, mr. tingieter, 4 personen, aanslag f55.9.- (vermogen f4000).

10 HAR 258 154v.

11 HAR 260 168v.

12 HAR 263 113v.

13 Catalogus tentoonstelling van Friesch zilver, Leeuwarden, 1927, nr. 645, toen in het bezit van Fr. Smulders te Den Haag. Dit is Dipl.-Ing. Josephus Johannes Franciscus Maria Smulders (1871-1937, *Ned. Patriciaat* 2003/4, pag. 439), wiens zilver na zijn overlijden geveild werd bij Veilinghuis Kleikamp te 's-Gravenhage(?).

1. Hermanus Peaux, geb. Harlingen 23 aug. 1767, deed belijdenis ald. 16 april 1789, wijnkoper ald., steenfabrikant te Midlum, burgemeester 1806-'08 en voogd van het Stadsweeshuis 1806, 1811 te Harlingen, † ald. 13 dec. 1815, tr. Harlingen 6 okt. 1807 Anna Lemaire, geb. Leeuwarden 12 jan. 1785, deed belijdenis ald. 16 maart 1804, vertrekt in 1827 uit Harlingen naar Leeuwarden, † ald. 22 nov. 1848, dr. van Louis François Lemaire, koopman te Leeuwarden, en Aaltje Jarigs van der Ploeg.
2. Anna Peaux, geb. Harlingen 14 sept. 1768, † ald. 20 april 1792.
3. Elisabeth Peaux, geb. Harlingen 10 dec. 1769, † ald. 28 april 1770.
4. Pieter, volgt V.

V. Ds. Pieter (later Petrus) Peaux, geb. Harlingen 1 jan. 1775, student te Franeker 2 juni 1794, doet belijdenis te Leeuwarden 12 sept. 1794, vertrekt met attestatie naar Franeker 14 dec. 1794, student te Utrecht 16 sept. 1797, predikant te Burgwerd, Hichtum en Hartwerd 1800, wegens krenking zijner zielvermogens ontslagen 1823,¹⁴ † Harlingen 4 april 1824, tr. Burgwerd 23 mei 1802 Aukje Reins Lantinga, geb. Bolsward 9 mei 1778, voogdes van het Stadsweeshuis te Harlingen 1827, vertrekt van Heerenveen naar Harlingen 1859, † ald. 18 okt. 1868, dr. van Rein Freerks Lantinga, koopman en burger hopman te Bolsward, en Idske Gerbens Lantinga.

Uit dit huwelijk:

1. Elizabeth Peaux, geb. Burgwerd 21 mei 1803, doet belijdenis Harlingen 13 aug. 1824, vertrekt van Heerenveen naar Harlingen 1859 en van daar naar Leeuwarden 1869, † ald. 17 febr. 1884.
2. Rein, volgt VIa.
3. Itske Peaux, geb. Burgwerd 2 aug. 1810, † Den Helder 28 nov. 1888, tr. Harlingen 30 juli 1835 Siebe Goslings Braaksma, geb. Bolsward 30 juli 1880, apotheker te Harlingen en Nieuwediep (1843), † Den Helder 4 febr. 1891, zn. van Gosling Braaksma, koopman, en Elisabeth Lycklama à Nijeholt.
In 1843 is Siebe Goslings Braaksma, apotheker te Nieuwediep, de enige erfgenaam van zijn gelijknamige grootvader, te Bolsward overleden.¹⁵
4. Anna Petronella Peaux, geb. Burgwerd 16 sept. 1812, vertrekt van Harlingen naar Heerenveen 1872 en van Bolsward naar Leeuwarden 1874, † ald. 18 jan. 1900.

14 T.A. Romein, *Naamlijst der predikanten sedert de Hervorming tot nu toe in de Hervormde gemeenten van Friesland*, Leeuwarden, 1886, pag. 276.

15 T42 2040 283.

19 aug. 1898: Anna Petronella Peaux testeert en benoemt tot erfgenamen: haar broer Pierre Peaux, oud-apotheker te Kampen; de kinderen van wijlen haar broer Rein Peaux: Alida Petronella Peaux te Haarlem, Pieter Peaux, predikant te Gulpen, en Adriana Françoise Peaux, weduwe van Abraham Noë te Haarlem, en de kinderen van wijlen haar zuster Titia Johanna Peaux bij Cornelis Bakker: dr. Petrus Bakker, oud-geneesheer te Haarlem, Augustus Albertus Bakker te 's-Gravenhage, Rein Bakker, oud-zeeofficier ald., Dirk Bakker te Kampen en mr. Cornelis Bakker te Vlissingen, iedere staak voor 1/3.¹⁶

5. Petrus Hermanus Peaux, geb. Burgwerd 18 aug. 1815, doet belijdenis Harlingen 15 april 1841, apotheker 1840-1872, diaken te Harlingen 1847, 1854, vertrekt van Harlingen naar Heerenveen 1872 en van Bolsward naar Leeuwarden 1874, † ald. 6 okt. 1897.
6. Titia Johanna Peaux, geb. Burgwerd 13 sept. 1818, † 's-Gravenhage 26 april 1895, tr. Harlingen 9 maart 1837 Cornelis Bakker,¹⁷ geb. Broek in Waterland 2 maart 1812, boekhandelaar en wethouder -† te Den Helder, lid van Provinciale Staten van Noord-Holland -†, † Den Helder 27 maart 1870, zn. van Baltus Bakker, koopman te Broek in Waterland, later tapper een logementhouder te Buiksloot, en Zijntje Stolp.
7. Pierre, volgt VIb.

VIa. Ds. Rein Peaux, geb. Burgwerd 3 sept. 1806, student te Franeker 5 juli 1824, Utrecht 23 mei 1826 en Leiden 15 sept. 1827, predikant te Etten en Hoeven 1830-†, † Etten 24 juni 1868, begr. ald., tr. Delft 10 okt. 1831 Maria Eva Goudriaan, geb. Alkmaar 3 april 1803, † Etten 6 juli 1864, dr. van Adrianus François Goudriaan, inspecteur-generaal van de Waterstaat, lid Legioen van Eer (1811), ridder Ned. Leeuw, en Guerda (Guurtje) Omhein.

Uit dit huwelijk:

1. Augusta Guerdina Peaux, geb. Delft 14 sept. 1832, † Heerenveen 27 aug. 1858, tr. Etten-Leur 21 aug. 1854 Luitje Feits Lambertsz, geb. Heerenveen 17 mei 1828, koopman ald., vellenbloter (1873, faillieert 1873), sedert 1874 te Zeist, † ald. 10 febr. 1880, zn. van Lambartus Feits, mr. schilder en koopman (1812), fabrikant, eigenaar van een leerlooierij te Heerenveen (1836-), en Andrea van der Sluis; hij hertr. Schoterland 22 aug. 1860 Jeltje Taconis.
2. Alida Petronella Peaux, geb. Etten 21 dec. 1833, † Haarlem 30 sept. 1907.
3. Pieter, volgt VII.

16 Not. Barend Schmidt te Leeuwarden, inv.nr. T26 075101 71 en 075104 9.

17 *Ned. Patriciaat* 1980/1, pag. 12.

Augusta Guerdina Peaux
(VII.1, 1859-1944). Coll.
Letterkundig Museum.

4. Adriana Françoise Peaux, geb. Etten 27 maart 1838, te Haarlem (1884), † Haarlem 9 sept. 1927 (89 jr.), tr. Haarlem 5 april 1883 Abraham Noë, geb. Leeuwarden 24 maart 1827, koopman, † Haarlem 18 mei 1888, zn. van Lodewijk Noë, apotheker te Leeuwarden (1827), en Cieke Blaupot, wedr. van Jochemiena Hendrieka Maas.

VII. Ds. Pieter Peaux, geb. Edden 9 april 1835, theol. student te Leiden 20 sept. 1852, predikant te Simonshaven en Biert 1859, Etten en Hoeven 1868-1873, Wijk aan zee 1882 en Gulpen 1896-1901, † Nijmegen 30 april 1914, tr. Gouda 27 jan. 1859 Louisa Cornelia Gerarda Prince,¹⁸ geb. ald. 25 mei 1834, † Nijmegen 13 jan. 1917, dr. van Jan Prince, eerst lid fa. C. Prince & Comp., potten- en pijpenbakkerij de Vergulde Hespel, lid fa. J. en G. Prince, garenfabrikanten (1846-88), potten- en pijpenbakkerij

18 Id. 1969, pag. 220.

Pierre Etienne Peaux (VII.5, 1869-1961).
Coll. Haags Gemeentearchief.

de Spaarpot (1845-55) en loodwitmakerij het Klaverblad (1849-62), lid fa. Jan Prince & Co., later Jan Prince & Zoonen, potten- en pijpenbakkerij de Vergulde Hespel (1860- † 1868), correspondent Onderlinge Brand-Waarborg-Mij. onder directie van De Jong & Comp. te Amsterdam 1860, bestuurslid Dorcas, afd. van het Genootschap Tabitha (1840) te Gouda, en Reinhardina Johanna Faber.

21 juni 1917: de nalatenschap van Louisa Cornelia Gerarda Prince, weduwe van Pieter Peaux, bestaande uit f34.205 aan effecten, wordt voor notaris Pieter de Maret Tak te Nijmegen gescheiden door de vijf kinderen.

Uit dit huwelijk:

1. Augusta Guerdina Peaux, geb. Simonshaven 2 nov. 1859, dichteres en schrijfster, † Nijmegen 23 febr. 1944, begr. ald. (begraafpl. Rustoord).
2. Mr. Jan Reinhard Peaux, geb. Simonshaven 11 mei 1862, med. student te Leiden 26 sept. 1881, repetitor in de rechten te Utrecht (1914-17) en 's-Gravenhage (1932), † ald. 29 jan. 1932, begr. ald. (Kerkhoflaan), tr. 's-Gravenhage 23 jan. 1932 Wilhelmina van Leend, geb. Utrecht 12 maart 1875, † Haarlem 1 mei 1963, dr. van Thomas van Leend en Aleijde Maria Doekbreijder.
3. Johanna Reinhardina Peaux, geb. Simonshaven 19 jan. 1864, † Oosterbeek 30 juni 1933, tr. Gulpen 5 sept. 1879 mr. Johannes Klein, geb. Culemborg 23 maart 1862, jur. en litt. student te Leiden 13 nov. 1892, te Soerabaja, kantonrechter te Leiden, ridder Ned. Leeuw, † Oosterbeek 6 mei 1943, begr. Culemborg. zn. van Johannes Adrianus Klein, bouwman (1862), en Johanna de With.
4. Rein Peaux, geb. Simonshaven 17 april 1866, zeeofficier, directeur van de Zeevaartschool te Rotterdam (1900-17), † Ginneken 25 febr. 1932, begr. ald., tr. Hulsberg 17 mei 1900 Louise Marie Le Grand, geb.

- Amsterdam 9 mei 1872, † De Bilt 26 sept. 1957, dr. van Louis Delphin Legrand, koopman te Amsterdam (1869), en Jacoba Maria Pflughaupt.
5. Pierre Etienne Peaux, geb. Etten-Leur 30 juli 1869, journalist te Amsterdam (1917), ridder Oranje-Nassau (1949), † 's-Gravenhage 9 juni 1961, tr. Rotterdam 17 juni 1925 Catharina Margaretha Schweers, geb. Ruhrort 10 mei 1872, † 's-Gravenhage 11 nov. 1953, dr. van Peter Schweers en Maria Meier.

Vlb. Pierre Peaux, geb. Burgwerd 4 okt. 1821, apotheker 1849 en kerkvoogd (1885)¹⁹ te Heerenveen, apotheker te Kampen (1898), keert terug naar Heerenveen 1906, † ald. 4 dec. 1907, tr. Schoterland 6 okt. 1859 Cornelia Eeuwes van Driesum, geb. Heerenveen 4 sept. 1824, † Heerenveen 22 april 1889, dr. van Eeuwe Symons van Driesum, koopman, en Anskjen Klazes Walstra. 1858: Pierre Peaux te Heerenveen wordt bij het kantongerecht aangeklaagd wegens 'het leveren van zamengestelde geneesmiddelen zonder voorkennis van eenen daartoe bevoegden geneeskundige' waarna hij op 28 sept. dat jaar door de arrondissementsrechtbank wordt vrijgesproken.²⁰

Uit dit huwelijk:

Eeuwe Peaux, geb. Heerenveen 14 sept. 1861, veehouder te Oranjewoud (1895-1920), † Heerenveen (Aengwirden) 1 okt. 1925, tr. Schoterland 2 april 1896 Geertje Ruiter, geb. Echten 6 juli 1858, † Heerenveen 30 nov. 1922, dr. van Hendrik Wolters Ruiter, boer, en Mettje Piers Woudsma.

21 nov. 1914: Eeuwe Peaux te Oranjewoud maakt zijn testament. Erfgename wordt zijn vrouw Geertje Ruiter en bij vooroverlijden (haar nichtje) Metje Sjoukje Ruiter, vrouw van Willem Ybe Wierda.²¹

19 T26 057079 4.

20 T18-01 111 1966.

21 T26 56116 145.

... *Nakomelingen van Anck Boldewyns te Hindeloopen*

Nakomelingen van Anck Boldewyns te Hindeloopen

Inleiding

Zonder Ype Brouwers was dit stuk mogelijk al in de eerste generatie ontspoord. De vermeende vader van Anck moest natuurlijk haar zoon zijn – Boldewyn Hayes, die nog niet boven water was. Ype was bekend met het materiaal door zijn onderzoek naar de voorouders van Jappe Ippes (1655-1718) voor het boek over Jappe en zijn Klippfisk, van Daniel Ødegård in Noorwegen. Tige tank Ype, datsto dy stikken oan my tabetroud hast en ek foar dyn stevige ynbring as redakteur, sawol ynhâldelik as nei de letter en net te ferjitten de tige noflike gearwurking. Dank is er ook voor Carl Stapel, Gerrit Twijnstra, Mogens Jensen, Ubo Kooyinga en Dirk Blom sr., voor het aanleveren van gegevens en/of het beantwoorden van vragen. Dit artikel past in mijn reeks die sinds 2011 in het *Jierboek* is opgenomen, met stamouders uit de Friese Zuidwesthoek: Staveren, Koudum, Warns en nu Hindeloopen. Het kan op diverse plaatsen aan voorgaande *Jierboek*-stukken geknoopt worden.¹

Anck Boldewyns

Stammoeder Anck Boldewyns was omstreeks 1600 waarschijnlijk al hoogbejaard. Ze trouwde drie keer en moet zes erfgenamen hebben gehad, nadat een dochter voortijdig overleed. Dit blijkt uit de akte met datum 30 juli 1604. Twee kinderen waren van haar eerste man Haye, maar de archieven geven drie kandidaten, nl: Jaye, Jarich en Boldewyn Hayes. In 1598 staan Jaye en Boldewyn aangeduid als broers. Jarich en Boldewyn komen als schippers voor in de Sonttolregisters, maar de naam van Jaye Hayes niet. Jaye en Jarich treden in meerdere akten op als gemachtigden van de andere erfgenamen van Anck tegen hun halfzuster At Gerbrens, die kennelijk de boedel van hun moeder onder zich had. Jaye Hayes staat vermeld in het oudste floreenkohier, Jarich Hayes in het daarop volgende, maar zijn grondbezit vererft op vier broers met het patroniem Jayes. Boldewyn Hayes heeft geen positie in een floreenkohier. Jaye moet een lokale variant zijn van Jarich, zoals de

1 De artikelen uit *Genealogysk jierboek* van Jorritsma, Douwes, Van der Meer en De Vries zijn in de bronvermelding afgekort tot *Jierboek*, met het betreffende jaartal.

typisch Hindelooper naam Jappe een variant is van Jacob. Een voorbeeld dat dit staaft betreft zijn zoon Heye Jeyes / Haya Jayes (IIIa), die in 1615 bij een Amsterdamse notaris tekent als Heye Jarichs. Een ander voorbeeld is een registratie met datum 7 dec. 1612 in de rol van de lokale rechtbank; de daarin als borg genoemde Lieuck Jayedr, huisvrouw van Gerbrand Jelmers, wordt in andere stukken Lieuck Jarichs genoemd.² Mogelijk wordt nog eens duidelijk wie Ancks vader was en wat hij deed in Hindeloopen, in de eerste helft van de 16de eeuw. Boldewyn is in Hindeloopen en Friesland een uitzonderlijke naam – in de gehele 17de eeuw waren er in de hele provincie minder dan twintig verschillende Boudewijns die trouwden. Overigens is in Hindelooper archieven de schrijfwijze Boudewijn vrij zeldzaam. Het blijkt, zoals valt te verwachten, dat alle geïdentificeerde Hindeloopers met Boldewyn in hun naam behoren tot de nazaten van Anck. Alleen van schipper Boldewyn Doedes en van Boldewyn Symens en zijn kinderen Fonger en Fock Boldewyns is dit tot dusver niet aangetoond.

Floreenkohieren

Er is duidelijk belangstelling voor Hindelooper voorouders, want wie wil er niet een stoere schipper uit dat eigenzinnige stadje in zijn stamboom kunnen opvoeren. Toch is er betrekkelijk weinig onderzoek gedaan, het goeddeels ontbreken van doop- en trouwlijsten vormt een obstakel.³ Daarbij is het lastig om alle Allerts, Jappes, Heyes, Jeyes en vooral Sierds en Pieters, te identificeren, ook al omdat deze destijds in Hindelopen populaire namen voor zowel mannen als vrouwen in zwang waren. Daarbij noemt men soms vrouwen, weduwen vooral, met voornaam van hun man als patroniem. Je krijgt het niet cadeau in Hindeloopen. In het forum op de website van Tresoar geven familie-onderzoekers uiting aan hun onmacht. Er zit niets anders op dan diep in de archieven te duiken. Gelukkig bewaart Tresoar een flinke serie weesboeken, die sinds kort op Allefriezen.nl zijn door te nemen.

Een andere belangrijke bron vormen de floreenkohieren in het archief van de gemeente Súdwest Fryslân. Tot die conclusie kwam al in 1977 onderzoeker T.E.A. Douwes: *Deze kohieren, beginnend in 1622, vormen een waardevolle aansluiting op de oudste registers in het rechterlijk archief*

2 T 13-20 nr. 8 / 121v; nr. 6 / 218; nr. 88 / 64.

3 In de parenteel is veelal geen onderscheid gemaakt tussen kerkelijke- en op het stadhuis ingeschreven huwelijken, die feitelijk akten van ondertrouw zijn. Van Hindeloopen zijn voor 1709 geen kerkelijke huwelijksinschrijvingen bewaard gebleven.

van *Hindeloopen*.⁴ In de kohieren is vastgelegd welke grondbezitters en voor hoeveel grond, gemeten in pondematen, einzen en penningen, werden aangeslagen voor de kosten van het onderhoud van de zeedijk. *Dijxboek* staat dan ook op de omslag van de oudste delen. Achteraan staan de grondbezitters die niet in Hindeloopen woonden per plaats gerangschikt.

Bij het vererven of verkopen van de grond gingen ook de lasten over op de nieuwe eigenaar, dit werd vastgelegd met een datum. Omdat erfgenamen de grond en de lasten meestal gelijkelijk deelden, en op hun beurt weer doorgaven aan hun kinderen, kan zo een beeld ontstaan van de samenstelling van de opeenvolgende generaties. Maar er zijn vele valkuilen: de verdeling over de erven is niet altijd evenredig, soms vertoont de administratie gebreken en soms wordt de 'stelle' van een overleden eigenaar in de administratie nog jaren gehandhaafd. Het zal duidelijk zijn dat alleen het welvarende deel van de Hindeloopers in deze kohieren voorkomt. Hetzelfde geldt voor de weesboeken; wie in armoede verviel raakte uit beeld bij het stadsbestuur.

De twee oudste delen zijn in één band ingebonden – nr. 57. Dit is lastig voor het verwijzen. Bij verwijzing naar het oudste deel is daarom telkens het jaartal 1622 opgenomen. De reden voor het opstellen van het tweede deel lijkt een stelselwijziging. Dit tweede deel is lang in gebruik geweest en is daarmee voor genealogische doeleinden het belangrijkste. De serie loopt door tot ver in de 18de eeuw maar vanaf het deel met nr. 63 is de werkwijze veranderd, wat ze minder goed bruikbaar maakt. De indeling van nr. 57 is helaas niet alfabetisch, zoals de latere kohieren, en de informatie staat in veel gevallen her en der verspreid, met eindeloos zoekwerk tot gevolg. Digitalisering van de tekst van nr. 57 lijkt om meerdere redenen een goed idee.

Ted Douwes

De naam van de in Engeland geboren Nederlands-Zweedse handelsvertegenwoordiger is al gevallen: T.E.A. (Ted) Douwes (Cheam – Sutton 1910, Linköping 1997). Hij hoort ongetwijfeld bij de belangrijkste onderzoekers van Hindelooper voorouders. In 1977 publiceerde hij in het *Jierboek*: 'Kwartieren van Beitj' Tymens uit Hindeloopen'. Aanleiding vormde het bij haar overlijden door Beitjes schoonzoon geschreven 'Ter gedachtenis', waarvan Douwes een kopie in handen kreeg. De gegevens van Beitjes voorouders nam hij vervolgens op in een grote bijdrage over de families van zijn ouders: 'Kwartierstaat Douwes-Philippo', in: *Gens Nostra* (1983 en 1985). Hij moet alleen al in Hindeloopen en Leeuwarden

4 *Jierboek* 1977, p. 115.

veel archiefwerk hebben gedaan en hij raadpleegde ook tolboeken van de Noorse havenstad Drammen. Een groot manco van zijn stukken is echter het ontbreken van duidelijke bronverwijzingen. Dit artikel heeft een zekere overlap met het werk van Douwes. Enkele familierelaties wijken echter af van 'Douwes-Philippo' c.q. 'Beitj'Tymens'; dit staat waar nodig aangegeven.

Douwes' onderzoeken leerden hem dat scheepsnamen in sommige families werden doorgegeven en zo een aanknopingspunt kunnen zijn. Een belangrijk onderdeel van het artikel dat hij hierover maakte zijn de transcripties van de in het oud-Deens gestelde lijsten uit 1647 en 1648 van de metingen van 398 Nederlandse houttransportschepen. Niet minder dan 210 schippers gaven een domicilie op in de Friese Zuidwesthoek, waarvan 110 uit Hindeloopen. In de inleiding van dit werk gaat hij ook in op het onderwerp familienamen. Terecht constateerde hij dat namen van schippersfamilies vaak ontstaan zijn vanuit een scheepsnaam, zoals Muts uit de scheepsnaam 'Clapmuts' en Lam uit 'Het Lam Gods'. *Ook namen als Kat Duif, Swaan en Kievit heeft Hindeloopen gekend als scheepsnaam zowel als familienaam*, aldus Douwes.⁵

'Toenamen'

De toenmalige Hindeloopers hadden er zelf ook moeite mee om bepaalde stadgenoten aan de hand van alleen hun doopnaam aan te duiden. Maar ze maakten het zichzelf dan ook niet eenvoudig door de vele identieke namen en door in een gezin twee kinderen dezelfde naam te geven, bijvoorbeeld zoals Jeye Jappes en zijn vrouw Dick Jappes (IIIc.3) deden. Hun zonen noemden ze Jappe Jeyes de oude en Jappe Jeyes de jonge. De eerste kreeg later de bijnaam Loos en de jongste noemde men Baas, dat zegt waarschijnlijk iets over de verhoudingen – de jongste was schipper. Symen Jappes, niet in het parenteel opgenomen, had vier dochters An, Groot An, Marten en Hil. De beide An's worden ook wel de oude en de jonge genoemd.⁶

Bij gelijknamige mannen kreeg in ieder geval een van hen veelal een min of meer officiële bijnaam, een naam die in de boeken kwam, zoals Groot An. In die categorie vallen ook Wybrand Jelles Tiong en Pieter Wybes Besemstock.⁷ Beiden hadden naamgenoten. De laatste was in 1607 schipper op 'De Hoop' en werd door een Amsterdamse notaris ook

5 Douwes, 'Scheepvaartadministratie'; zie ook: T 348 nr. 6018, Lijst van gemeten schepen, varende op Noorwegen, in de jaren 1647-1648. Transcriptie door T.E.A. Douwes. (Origineel: Riksarkivet Oslo).

6 SAA 5075 nr. 3854b / 341; T 13-20 nr. 70 / 48.

7 SWF HOA nr. 57 / 26v, 51v.

zo genoemd.⁸ Er was toen nog een schipper met die voornamen (IIc), zijn zonen noemden zich Wagener of Wagenaer. Van de twee broers met de namen Jarich en Jeye Jeyes (IIa. 1 en 3), noemde men de een Rix en de ander Groutien. Het is opnieuw een aanwijzing dat Jarich en Jaye of Jeye destijds dezelfde naam was. De toevoeging Groutien was ook in gebruik bij nazaten en dus een echte toenaam, net als Coopman waarmee de derde Jeye Jeyes (IVe.) werd aangeduid.

Drie Sierd Sierds hield men uiteen met toevoeging van: de olde, de jonge (IVd.1) en Kistmaker. De laatste naam was niet zijn beroep maar de naam van zijn schip. Hetzelfde is te zien bij Luytke Jappes Sint Jan (IVx) en diens naamgenoot Sint Pieter, wiens zoon schipper op de 'St. Pieter' was.⁹ Ook Doede Eelkes Samson (IVq.4) noemde men naar zijn schip; evengoed blijft het lastig om hem duidelijk te onderscheiden van zijn naamgenoot schipper Doede Eelkes Drie Koningen (IVg.2). De ene Boldewyn Heyes was getrouwd (IVa), de andere bleef vrijgezel (IIb.2.aa) en deze kreeg de toepasselijke bijnaam Vrijer of Vrier. Dit waren geaccepteerde toenames want Sierd bijvoorbeeld tekende met Kistmaker en Sint Jan en Sint Pieter waren ook in gebruik bij de zonen. Hartman, een van de zonen van de te Koudum geboren Hindelooper burgemeester Douwe Hartmans Mooye, noemde zich Hinlo(o)pen.¹⁰ Dat is geen toeval want zijn Workumer oom Goycke Claesen deed hetzelfde. Er zijn voor zover bekend drie families Hinlo(o)pen: een Amsterdamse, een Hoornse en een Friese. De laatsten zijn nazaten van Hartman Douwes en hun familienaam wordt nog altijd doorgegeven. De Workumer tak is uitgestorven.¹¹ De Amsterdammers kwamen van oorsprong uit Zuid-Nederland en noemden zich naar het huis dat ze kochten in Amsterdam, *daer Hindelopen uythangt*.¹² De stamvader van de familie uit Hoorn, de houtkoper Reyner Ottes, vestigde zich daar in de 16de eeuw vanuit Hindeloopen.¹³

Een andere bekende en nog altijd bestaande Hindelooper achternaam is Amsterdam, vanwege een overmaat aan mannelijke en vrouwelijke Pieter Pieters aan het einde van de 18de eeuw, in het leven geroepen voor Pieter Pieters, schipper op 'de Stad Amsterdam' (VIIIc). De bekende Hindelooper achternaam Blom heeft echter de oudste papieren. Helaas passen de tot dusver oudst bekende stamouders Iege Ieges (ovl. na 1706)

8 SAA 5075 nr. 107 / 159.

9 SAA 5075 nr. 3802 / 87 (10 juli 1681).

10 *Jierboek* 2014, p. 180, 186.

11 Trompetter, *Familie*, p. 97.

12 CBG, *Nederlandse familienamenbank*, documentatie.

13 Abbing, *Geschiedenis Hoorn*, p. 134.

en Claasjen Wybes, niet in dit parenteel. Hun achternaam is ouder dan zij. Al voor 1650 circuleert de naam van Jelle Idses Blom, schipper op de 'Grauwe Valck'. Hij overleed kinderloos, toch vererfde zijn naam uiteindelijk op Iege Ieges Blom (1697-1767), een ver familielid van Jelle en rechtstreekse voorouder van de huidige Blommen.¹⁴ Zeeofficier Jacob Benckes, een beroemde tijdgenoot van Jelle Idses, voer als koopvaardijsschipper ook op een 'Grauwe Valck'. Waarschijnlijk hebben beide heren een gezamenlijke voorouder.¹⁵

Familienetwerken

Een bijzonder aspect dat in de parenteel naar voren komt is het grote aantal tweede, derde en soms zelfs vierde huwelijken. De Zuidwesthoekse zeevarende gemeenschap lijkt daardoor *één grote familie*.¹⁶ Het gezin van schipper Rinwer Symens (omstr. 1578-1652), dat overigens buiten dit artikel valt, telde waarschijnlijk zes 'soorten' kinderen. De huwelijkspolitiek leidde soms tot ongewone verbintenissen, zoals huwelijken tussen stiefkinderen. Burgemeester Etje Nankes (VIIb) en zijn stiefdochter schrokken er niet voor terug om te trouwen. Anders dan bij familieonderzoek is getracht om ook bij samengestelde gezinnen alle gezinsleden en hun nazaten zoveel mogelijk te volgen om zo een indruk te kunnen krijgen van eventuele familienetwerken. In ondernemersfamilies kwamen zulke netwerken veel voor, vanwege specialisatie en de overdracht van kennis en kapitaal. Wellicht ook uit oogpunt van concurrentie, bijv. bij het maken van prijsafspraken en het elkaar toespelen van opdrachten.¹⁷

Rinwers gezin was uitzonderlijk maar gezinnen met kinderen uit twee tot vier relaties waren tamelijk normaal. Behalve huwelijksbanden om strategische redenen, is er nog een belangrijk motief om het te verwachten ongemak van een samengesteld gezin voor lief te nemen, en ook dat heeft te maken heeft met de zeevaart: een schipper-weduwnaar en vader zoekt een veilig onderdak voor zijn kinderen omdat hij zelf van maart tot december van huis is. Een weduwe en moeder heeft een nieuwe partner nodig die voldoende geld inbrengt voor de

-
- 14 Iege Ieges 'erfde' de naam van zijn in 1701 onder verdachte omstandigheden overleden ongetrouwde oom Jolle Wybes Blom, die hem op zijn beurt 'kreeg' van zijn kinderloos overleden aangetrouwde oudoom Jelle Idses Blom, getrouwd met Beyts Symens.
- 15 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, p. 75.
- 16 In het gelijknamige boek van Cor Trompetter figureren vele personen die ook in dit artikel voorkomen.
- 17 Veluwenkamp, 'Familienetwerken'.

opvoeding en scholing van de kinderen en het onderhouden van haar levensstandaard. Zulke situaties deden zich zeer regelmatig voor en veel tijd om een nieuwe partner te zoeken was er niet. Bovendien was men aangewezen op een partner uit de zeevarende gemeenschap, iemand die de mores kende. Niet de liefde was het belangrijkste uitgangspunt maar de wederzijdse afhankelijkheid.

Veel nazaten van Anck Boldewyns waren leidende figuren binnen Hindeloopen. De familie had al vroeg in de 17de eeuw op meerdere manieren vertakkingen naar Koudum en Molkwerum en niet te vergeten Amsterdam, later ook naar Warns. Ook dit zijn veelal de aanzienlijken: Otte Hommes (IVv) en nazaten in Molkwerum, Tjebbe Rinkes (VIIb) en familie te Warns en de Benckes-Hinnema-familie in Koudum.

Zeevarende gemeenschap

Hindeloopen bestond in de 17^e en 18^e eeuw praktisch geheel van de scheepvaart, die dan ook sterk zijn stempel zette op deze gemeenschap, schrijft Ted Douwes. En over de familieverbanden: kwartierverlies, niet zelden met generatieverschuiving, is dan ook een gewoon verschijnsel. Hij wijt dit aan de geslotenheid van de gemeenschap, zonder in te gaan op mogelijke oorzaken van de geslotenheid: Het was een beperkte kring in de gesloten Hindelooper gemeenschap, waar tot in het midden van de 18^e eeuw weinig immigratie voorkwam, anders dan uit de Zuidwesthoekdorpen Molkwerum, Koudum en Warns.¹⁸ Ook de immigratie uit de dorpen had alles met de zeevaart te maken, bedoelde hij waarschijnlijk nog te zeggen, terecht. Het is daarom niet overdreven om te stellen dat de zeevarenden uit Hindeloopen en de omringende dorpen samen een grote gemeenschap vormden.¹⁹

Een fraai voorbeeld van samenwerking tussen Zuidwesthoekse schippersfamilies is de rederij van het koopvaardijship 'Vergulde Salamader' van schipper Galtje Galtjes uit Staveren en de verkoop in 1672 van dit schip in Amsterdam, onder leiding van tussenpersonen met Friese wortels (zie hierna). In Amsterdam waren tussenpersonen, kooplieden, werkzaam uit Molkwerum, Staveren, Hindeloopen en Koudum. Zij vervulden een cruciale rol voor de zeevarende gemeenschap van thuis, als schakel met Amsterdamse kooplieden en veelal op Amsterdam georiënteerde buitenlandse partijen. De belangrijkste tussenpersoon uit Hindeloopen is Jappe Wiggerts (VIIh).

Het zal duidelijk zijn dat destijds in de Zuidwesthoek, met Hindeloopen voorop, veel zeevarenden woonden. Hindeloopen is in dat verband

18 Douwes, 'Beitj' Tymens'.

19 Roosjen c.s., *Hindeloopen*, p. 24.

naast andere plaatsen in Friesland gekarakteriseerd als een *maritieme schippersgemeenschap*.²⁰ Maar wat, behalve het schippersdomicilie, typeert de maritieme schippersgemeenschap, of wellicht beter: zeevarende gemeenschap van de Zuidwesthoek?

Vrijheid lijkt een belangrijk kenmerk. De vrijheid bijvoorbeeld om anders te zijn dan de rest. In de Zuidwesthoek was alles anders: werk, bestuur, religie, taal, dracht. Veel zeevarenden waren doopsgezind, een religie met grotendeels van onderop aangestuurde gemeenten. Heye Hommes (III.3) en Sipke Rinckes (VIc.a) maakten deel uit van succesvolle familienetwerken en waren als doopsgezinde voorgangers belangrijke pijlers van de gemeenschap.

De vrijheid gold ook het hebben van eigen regels en gebruiken, vastgesteld in onderling overleg. Doopsgezinde schipper en koopman Otte Hommes (IVv) uit Molkwerum wist het kennelijk zover te brengen dat hij zich burgemeester van Molkwerum mocht noemen. Voor het eerst in 1653 liet hij zich in Amsterdam zo noemen. Dat is curieus om meer dan een reden want alleen steden hadden toen burgemeesters en doopsgezinden lieten zich vanwege hun geloof niet in met politieke ambten. Het heeft te maken met Molkwerums status als 'vlek'; een groot dorp met veel handel of nijverheid.²¹ Het maakt hoe dan ook duidelijk dat Molkwerum op het hoogtepunt van het bestaan zich in meer of mindere mate onttrok of wilde onttrekken aan het gezag van grietman en bijzitters. Otte was voor zover bekend de eerste en de laatste met die titel.

Aan boord van schepen gold de regel dat bemanningsleden een belangrijke stem hadden. Zo lichtte men het anker om uit te varen pas als de gehele bemanning het unaniem eens was – *met volcomen resolutie en voorbedachten rade van al het volk*.²² Dit aspect komt naar voren in het zeer grote aantal in 1640 toegekende stemgerechtigden in de dorpen Molkwerum Warns en Koudum. Het gaat misschien wat ver om een parallel te trekken tussen de Zuidwesthoek en het oude Athene als zeemacht, waar zeelieden werden gepaaid met privileges zoals stemrecht als zij bereid waren te dienen op de oorlogsvloot.²³ Maar ook de 17de-eeuwse Friese zeeman liet zich niets opleggen. In vrijheid, maar wel

20 Steenbeek, *Schipperen*.

21 Cools, 'Cosimo', p. 125 noot 4.; ontleend aan: Cf. H. Spanninga, *Gulden Vrijheid? Politieke cultuur en staatsvorming in Friesland, 1600-1640* (Hilversum 2012) 36-37.

22 SAA 5075 nr. 2884 / 97.

23 Vriendelijke mededeling van prof. Andrew Lambert, gedaan tijdens het congres *Navies, states and ideologies, 1500-1815*, op 27 sept. 2019 in Vlaardingen, waar hij een lezing gaf over zijn boek: *Seapower States: Maritime Culture, Continental Empires and the Conflict That Made the Modern World* (Yale 2018).

onder morele druk, besloot hij zelf zich wel of niet in te zetten voor het gezamenlijke belang. Daarvan getuigt bijvoorbeeld de oproep uit 1653 om zich te melden voor de oorlogsvloot in de kerk te Koudum.²⁴

De zeevarende gemeenschap stond met de rug naar het omringende land. In dit zelf gekozen isolement, deze 'bubble', was alles gericht op de gezamenlijke activiteit: de zeevaart en het drijven van handel. Kennis en informatie was daarbij van levensbelang en daarom moest men kunnen lezen, schrijven en rekenen – en navigeren. Van Staveren, Hindeloopen en Koudum is bekend dat er zeevaartonderwijs werd gegeven. Wie deel wilde uitmaken van een zeevarende gemeenschap moest zich inzetten voor het gezamenlijke belang en vorm geven aan de gezamenlijke ideologie. Uiteraard legde die ideologie een bepaalde druk op de leden van de gemeenschap. De visserijgemeenschap van Urk, zoals we die vandaag de dag kennen, draagt ongetwijfeld nog kenmerken die destijds golden in de zeevarende gemeenschap van de Zuidwesthoek.

De belangen van de zeevarende gemeenschap lagen in het verlengde van die van de Republiek als zeemogendheid. Opvarenden van zeeschepen uit alle plaatsen, zelfs doopsgezinden, monsterden in tijden van spanning aan de oorlogsvloot. Meerdere officieren op de oorlogsvloot van Amsterdam waren afkomstig uit Koudum, Wans en Staveren.²⁵ In de persoon van schipper Allert Piers de Boer (geb. omstr. 1611) leverde Hindeloopen een kapitein aan de Friese admiraliteit. Het is geen wonder dat dit niet algemeen bekend is want als gezagvoerder was Allert niet succesvol. Het leverde hem op de vloot zelfs de bijnaam Quaboer op.²⁶ Een bestaan als zeeman was waarschijnlijk niet de roeping van deze zoon van stadssecretaris Pier Dircks want in 1670 probeerde hij in Hindeloopen als bakker aan de slag te komen, maar het ontbrak hem aan ervaring wat voor de concurrentie, verenigd in het gilde, aanleiding was om zijn voornemen te dwarsbomen.²⁷

Het leven in een zeevarende gemeenschap draaide om lotsverbondenheid: het besef dat je allemaal in min of meer dezelfde situatie zit en elkaar nodig hebt. Het fenomeen partenrederij waarbij de schipper slechts eigenaar was

24 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, p. 90, 195.

25 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, p. 95-98.

26 Allert Piers de Boer werd in 1652 benoemd tot extra-ordinaris ktz. In 1662 volgt zijn vaste aanstelling bij de Admiraliteit van Friesland. In 1664 commandeerde hij het schip 'Oostergo'. In oktober 1665 verliet hij zonder toestemming de vloot, vanwege muiterij zoals hij verklaarde. Hij werd gearresteerd en is hij door de krijgsraad uit zijn functie gezet en onbekwaam verklaard om ooit in dienst van de staat te water gebruikt te worden (Stapel, 'Quaboer').

27 T 13-20 nr. 118 / 7, 10, 11.

van een betrekkelijk klein part van de eigen rederij en daarnaast veelal parten bezat van de rederijen van collega's, veelal familieleden, is daarvan een duidelijk voorbeeld. De grote persoonlijke risico's waaraan zeelieden en hun gezinnen blootstonden hadden uiteraard ook hun weerslag. Zeevarenden verzekerden zich voor de risico's van hun beroep; behalve in Molkwerum is er ook bewijs dat Koudum een zogenaamde 'zeevarende beurs' had, of *schippers en boodsgesels buydel*, een onderlinge verzekering voor zeevarenden.²⁸ Dit zal ook in de andere plaatsen het geval geweest zijn. Vrouwen, moeders, stonden er het grootste deel van het jaar alleen voor. Veel schippersvrouwen regelden daarbij ook nog eens zaken voor hun man. De betrekkelijk grote zelfstandigheid van vrouwen is zeker niet het minst belangrijke aspect van een zeevarende gemeenschap.

Een zwemmende zwaan tegen een zwarte achtergrond in turquoise-kleurig water als vlag van Molkwerum en rood-wit-blauwe banen met de symbolen haan en hinde als vlag van 'Enlopen' komen voor in een raadselachtig onvoltooid manuscript over vlaggen van koopvaardij- en oorlogsschepen. Het heeft een Italiaanse titel en is gedateerd 1669-1670 (Sierksma, Flags, p. 9, 177, 179). Een op een groene ondergrond lopende 'swan yn it swart' geldt als dorpswapen van Molkwerum en staat afgebeeld boven de ingang van de kerk. De huidige vlag van Hindeloopen, in 1958 ontworpen door Klaas Sierksma, kent groene en gele banen gebaseerd op Hesman's vlaggenboek uit 1708. De haan – Sierksma noemt het een vogel – keert in dit ontwerp terug als 'garuda', een veel voorkomend onderdeel van het Hindelooper schilderwerk. De hinde maakt deel uit van het stadswapen.

28 SWF, 'Dorpsarchief van Molkwerum', inventaris, lid II, nrs.4, 27; 14 juli 1642, schuldbekentenis; Tzyescke Andries en Ebel Pybes, echtelieden, op nu binnen Hindeloopen, debet 150 gulden aan Gale Wybes te Koudum, als administrator over de *schippers en boodsgesels buydel aldaer* (T 13-20 nr. 104 / 79).

Verkoop van de ‘Vergulde Salamander’ van schipper Galtje Galtjes

Op 25 juni 1674 werd de rederij van het schip de ‘Vergulde Salamander’, kortweg ‘Salamander’, van schipper Galtje Galtjes Posma van Staveren geliquideerd. Het schip van 116 voet lang, 25½ voet breed, en 11½ voet diep, was verkocht op een veiling voor 13.060 gulden, exclusief kosten. Koper was Jacob Hartsen een Nederlander die toen zijn domicilie had in Gotenburg, Zweden. Na aftrek van kosten bleef er in totaal te verdelen onder de parthouders een bedrag over van 11.200 gulden. Oftewel 350 gulden per $\frac{1}{32}$ part. De Amsterdamse notaris Oli legde de transactie vast in een akte, maar opmerkelijk genoeg zijn ook drie losse documenten van de verkoop als bijlagen tussen de ingebonden stukken bewaard gebleven: een gedetailleerde afrekening, een in Staveren opgestelde machtiging van de moeder van de schipper en een verklaring van de schipper inzake de verkoop van $\frac{1}{64}$ part aan makelaar Hylke Douwes.²⁹ Alleen de lijst met parthouders is opgenomen in onderstaande tabel.

De reden voor de verkoop was verandering van werk. Galtje was in dienst getreden bij de admiraliteit van Amsterdam. De overstap maakte hij mogelijk al in 1671, gezien de omstandigheid dat hij zetschipper Tjeerd Formers in dienst had op de ‘Salamander’.³⁰ Inmiddels had hij het weten te brengen tot eerste-luitenant. Zijn zwager, de zeeofficier Jacob Benckes, zal alles te maken hebben met Galtjes keuze voor de oorlogsvloot.³¹ Mogelijk was An Douwes, moeder van de schipper en mede-parthouder, er minder mee ingenomen want hiermee kwam een eind aan een familietraditie; zowel haar man Galtje Jans, haar zwager Jan Winkes diens schoonzoon Folkert Simons Schellinger als haar vader Douwe Simons waren koopvaardijshipper en voeren onder de naam ‘Salamander’.³²

Bij de afrekening waren drie reders als gemachtigden of principalen betrokken – belangrijke namen uit de zeevarende gemeenschap van de Zuidwesthoek: 1. De Amsterdamse makelaar Poppe Symens van Stavoren, afkomstig uit Staveren, 2. Ippe Jelmers (Vu), schipper, koopman en reder te Hindeloopen, en 3. Willem Gerritsz Vlamingh. Bij zijn huwelijk in 1652 met de Staverse schippersdochter Holck Floris was Vlamingh schoolmeester te Amsterdam, zijn ouders kwamen van Vlieland.³³

29 SAA 5075 nr. 1548 / 154-155 (de losse documenten zijn genummerd 155 A-E); nr. 1521, december 1670; nr. 1544 / 194.

30 SAA 5075 nr. 1522 / 12 dec. 1671.

31 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, zie aldaar de index.

32 *Jierboek* 2011, p. 27-29, 78-91.

33 *Jierboek* 2011, p. 96-99; SAA 5075 nr. 1522 / dec. 1671; T 14 nr. 1681 / 223. Willem Gerritsz Vlamingh is de grootvader van de dichter Pieter Vlamingh.

Gedrieën beurden ze een half procent van de opbrengst, 65 gulden en 12 stuivers, als vergoeding voor hun werk.³⁴ Ieder wikkelde een deel van de openstaande kosten af en ieder betaalde aan een deel van de parthouders het geld uit. Ippe Jelmers was verantwoordelijk voor 4900 gulden bij 11 parthouders met samen $\frac{28}{64}$ parten, Poppe Symens voor 3675 gulden bij 8 parthouders met samen $\frac{21}{64}$ parten, Willem Gerritsz Vlaming voor 2625 gulden bij 8 parthouder met samen $\frac{15}{64}$ parten. Ippe betaalde de parthouders in Hindeloopen en Molkwerum, Vlamingh hoofdzakelijk die in Staveren en Poppe hoofdzakelijk de Amsterdammers.

Op basis van de namen in de afrekening kan gesteld worden dat de rederij van Galtje Galtjes grotendeels gefinancierd was met kapitaal uit de zeevarende gemeenschap in de Friese Zuidwesthoek. Het zijn bijna allemaal 'bekende' namen. Haytje Benckes (19, 27), Bincke Binckes (28) en Hilcke Douwes (29), zijn respectievelijk een broer, een oomzegger en een neef van Jacob Benckes (19). Bincke was getrouwd met een nichtje van de schipper en zat als vroedschap samen met Galtje Galtjes, die burgemeester was en Jacob Benckes, ook vroedschap, in het Staverse stadsbestuur.³⁵ Allert Gooyckes (8) uit Hindeloopen (Vs) is de stiefvader van Bincke Binckes en een broer van Jappe Gooyckes (9). Heere en zijn broer Homme Ottes (4 en 5) woonden in Molkwerum. Yck Abbes (2) is hun moeder, ze was gehuwd met schipper-koopman Otte Hommes (IVv).³⁶ Van Galtje Galtjes is bekend dat hij omgekeerd ook een part had in het schip de 'Witte Valck' van Homme Ottes.³⁷ Wypke Feckes (11) trad in 1669 op als gemachtigde van Yck Abbes. Oege Reiners was schipper te Molkwerum op het schip 'Slot van Waasbergen'.³⁸ Sybolt Wiggerts (3) en Wiggerts Sybolts (7) uit Hindeloopen zijn vader en zoon (IVp) en beiden schippers, net zoals als Sible Ypes (6) en Ype Sibles (23) uit Warns resp. Molkwerum. De laatste was getrouwd met een dochter van Otte Hommes en Yck Abes. Tetmannus F(eikes) Eykema (27) was procureur te Staveren.

34 Gezien de opbrengst van 13.213 gulden 6 stuivers rekenden ze 11 stuivers teveel. Mogelijk betreft het een foor want hetzelfde bedrag declareerden de heren te hebben 'gesuipeert' in de Amsterdamse herberg 'Graaf van Buren'.

35 *Jierboek* 2014, p. 141-179, 199-200.

36 T 13-18 nr. 34 / 747. In 1672 was Yck Abes met een getaxeed vermogen van 35.000 gulden veruit de rijkste persoon van Molkwerum en afgezien van de adel in Koudum, zelfs van de hele grietenij (SWF 01 HON nr. 18).

37 SAA 5075 nr. 1521 / nov. 1670, naast Galtje staan ook andere reders van de 'Vergulde Salamander' als parthouders genoemd: Poppe Symens, Wypke Feckes, Homme Ottes, Pieter Besen en Anselmus Hartsen. De laatste is een broer van de koper van de 'Vergulde Salamander'.

38 SAA 5075 nr. 1548 / 118; SAA 5075 nr. 1543 / 63 en 1548 / 74.

Wybe Jochems (14) was veerschipper te Staveren en vroedschap.³⁹ Taad Rienks (22) en haar zoon Auke Hendriks (21) dreven een brouwerij annex bierhandel in Staveren.⁴⁰ Piebe Sjoerds Wiaerda (26) een schipper uit Staveren, handelde namens Gerrit Symens uit dezelfde plaats.⁴¹ Slechts $\frac{8}{64}$ parten, 12,5 %, waren in bezit van Amsterdamse (Hollandse) kooplieden van wie geen Friese achtergrond bekend is. Daartoe behoort niet Poppe Symens, die immers uit Staveren afkomstig was. Hij was de grootste deelnemer, met $\frac{1}{8}$ of $\frac{8}{64}$ part. De schipper en zijn moeder Antje Douwes (27) bezaten samen aanvankelijk $\frac{7}{64}$ part, maar op 23 dec. 1673 verkocht de schipper $\frac{1}{64}$ part aan scheepsmakelaar Hilcke Douwes. Deze betaalde op 12 mei een bedrag van 40 gulden.⁴² Hilcke behaalde daarmee een aanzienlijk voordeel. Het zal te maken hebben met zijn rol als makelaar bij de verkoop van het schip.

De kerkklok van Hindeloopen, met afbeelding van het stadswapen en in de bovenste rand de tekst: Petrus Overney me fecit Leovardia anno 1685. Onder het wapen staat: Door de burgemeesteren Abbe Albarts Cromhout, Douwe Hartmans Moye, vroetman Jorrit Jacobi ende secretaris Nicolaus van Idzerdt als gecommiteerde is deze klok besteedt en gegooten (foto auteur).

39 T 13-18 nr. 34 / 313.

40 *Jierboek* 2015, p. 41-43.

41 Zie p. 155 E van de afrekening.

42 Zie p. 155 D van de afrekening.

No.	Reder	Plaats ⁴³	Part	Principaal
1	Ipe Jelmers voor mij self	Hindeloopen	$\frac{1}{32}$	I. Jelmers
2	en in deesen kaverende voor Ick Abbes	Molkwerum	$\frac{3}{32}$	idem
3	Sybolt Wiggerts	Hindeloopen	$\frac{1}{16}$	idem
4	Homme Ottes	Molkwerum	$\frac{1}{32}$	idem
5	voor de weduwe van Heer[e] Ottes	Molkwerum	$\frac{1}{32}$	idem
6	di arven van Sible Ippes [Cats]	Molkwerum	$\frac{1}{32}$	idem
7	Wiggert Sibolts	Hindeloopen	$\frac{1}{32}$	idem
8	Allert Goyckes	Hindeloopen	$\frac{1}{64}$	idem
9	d' arfgenaem van Jappe Goyckes ⁴⁴	Hindeloopen	$\frac{1}{64}$	idem
10	Abbe Naenckes		$\frac{1}{64}$	idem
11	Wipke Feckes	Molkwerum	$\frac{1}{32}$	idem
12	voor Oughe Reynners	Molkwerum	$\frac{1}{32}$	idem
13	ende voor Goycke Hendrickx		$\frac{1}{64}$	idem
	maect samen in alles		$\frac{28}{64}$	
14	Wybe Jochems	Staveren	$\frac{1}{32}$	W. Vlamingh
15	Pieter Besen	Holland	$\frac{1}{64}$	P. Symens
16	Jan Abrahams van Limburgh en Bartholemeus Hermens	Holland	$\frac{1}{64}$	P. Symens
17	Dirck Janson van Leeuwerden en Johannes van Veen als voogden over de kinderen van Jacob Claesz, hier in sijn leven blockmaker	Holland	$\frac{1}{64}$	P. Symens
18	Meijndert Arentsz voor een vierentsestichste part segge	Holland	$\frac{1}{64}$	P. Symens
19	Haeijtje Binckes voor rekeninghe van Jacob Binckes voor	Staveren	$\frac{1}{16}$	W. Vlamingh

43 De kolommen met nummers en plaatsnamen maken geen deel uit van het originele document.

44 Dit part behoorde toe aan Tedde Jappes, weesdochter van Jappe Goyckes en een nichtje van Allert Goyckes die optrad als haar curator na het overlijden van haar vader en moeder in 1670 resp. 1671. Allert rekende in totaal niet 175 maar slechts 99 gulden en 12 stuivers af toen hij verantwoording aflegde voor de gevoerde curatele (T 13-20 nr. 66 / 11 april 1677).

No.	Reder	Plaats	Part	Principaal
20	Pieter Rendorp voor Joachim Rendorp voor	Holland	$\frac{1}{32}$	idem
21	Aucke Hendrix voor mij	Staveren	$\frac{1}{64}$	idem
22	en voor mijn moeder Taed Rienckx	Staveren	$\frac{1}{64}$	idem
23	Ippe Sibles voor Oege Willems voor		$\frac{1}{64}$	W. Vlamingh
24	Jacob Jansz de Jonge (de Vos) voor een vierentsestichste	Holland	$\frac{1}{64}$	P. Symens
25	Roelof Jans van Norden	Holland	$\frac{1}{64}$	W. Vlamingh
26	Piebe Sjoerds [Wiaerda] wegens Garrit Symens tot Stavoren	Staveren	$\frac{1}{64}$	P. Symens
27	Haytie Binckes als procuratie hebbende van Antje Douwes, weduwe van Galtje Jans tot Stavoren gepasseert, offgereeckend ten overstaen van Tetmannus F. Eyckema, procuratie in dato 27 augusti 1674 o.s. mij notaris verthoond, als redersche voor drij twee-entertichste parten aen't schip in de voorstaende acte dynende, teeckend de selve voor haer, actum desen thienden septembris anno voorschreven (zie ook fol. 155 C)	Staveren	$\frac{3}{32}$	P. Symens
28	B. Binckes (de Jonge) voor mij	Staveren	$\frac{1}{64}$	W. Vlamingh
29	Galtje Galties of Hylcke Douwes (zie fol. 155 D)	Staveren	$\frac{1}{64}$	P. Symens
	Samen		$\frac{54}{64}$	
30	Poppe Symens van Stavoren (zie fol. 155 E)	Amsterdam	$\frac{1}{8}$	P. Symens
31	Willem Gerritsz Vlaming (zie fol. 155 E)	Amsterdam	$\frac{1}{32}$	W. Vlamingh
	Samen		$\frac{64}{64}$	

Jappe Ippes

Opvallend zijn de vele documenten met verwijzingen naar Noorwegen, vooral in Hindeloopen, maar ook in Koudum en Molkwerum en vooral in de eerste helft van de 17de eeuw. Later kwamen de Oostzeekusten op als houtleverancier en verminderde de focus op Noorwegen. De Noorse betrekkingen hebben uiteraard alles te maken met de vele schippers en schotskooplieden uit de Zuidwesthoek die jaarlijks meerdere reizen maakten naar de Noorse kust. Zie bijvoorbeeld de boedel van schipper en koopman Rincke Meynerts (onder Vu), van wie twee zonen in Noorwegen overleden en daar begraven zijn. Uit sommige contacten kwamen zelfs huwelijken voort. Noorse dames als Mary Nyls en Marta Rasmus vestigden zich aan de zijde van hun mannen in Hindeloopen. Ook andere Noren kwamen in Hindeloopen over de vloer zoals Michiel Lourens uit Oslo, die in 1629 in de herberg meer verteerde dan hij kon betalen en zijn parse mantel achterliet als onderpand – *een peersen mantel met een peersen Franse coorde daarom met een peersen serwielen beff*.⁴⁵ Fonger Gerbrands (IVj.) tekende in 1643 als Gerbrandson en de naam van Allert Gerbrands (IVw.3) graveerde men in 1686 in een zilveren beker als *Allart Gerbrandsdson Norman*.

Thuis werd geroddeld over wat er zich in Noorwegen afspeelde, zoals blijkt uit de valse beschuldigingen aan het adres van de schotskoopman Wybe Symens, een zoon van schipper Symen Dircks Muts. Wybe zou daar volgens Aelert Annedr (zie IIIId.4) een kind hebben verwekt bij een zwervende troggelaarster. Uit de correspondentie over die kwestie blijkt dat de Noren en Friezen voor elkaar beslist geen vreemden waren.

Andries van Eertvelt, 'Nederlandse schepen laden hout in een Noorse haven, 1610-1620' (collectie National Maritime Museum, Greenwich)

45 T 13-20 nr. 57, foto 78.

Friezen vestigden zich in Noorwegen, soms min of meer gedwongen, zoals schipper Jarich Broers van Koudum, die zijn dorpsgenoot Ancke Ockes ongewild zwanger maakte en weigerde het kind te erkennen en met Ancke te trouwen.⁴⁶ Otte Hommes assisteerde in Amsterdam de vrouw van een Noorse houthandelaar bij een geschil over twee scheepsladingen hout. Mede gezien de schriftelijke machtiging van haar man lijkt het dat zij bij Otte of diens collega Dirck Jans aan boord de reis naar Amsterdam maakte. Dit is slechts een kleine greep uit alle aangetroffen relaties tussen de Zuidwesthoek en Noorwegen.

Naast hout en houtproducten importeerde men ook vis uit Noorwegen. Homme Andries (IIIi) leverde in 1628 een vracht zout aan de koning van Denemarken en een aan de kanselier. Bij dezelfde reis had hij ook een partij gezouten kabeljauw aan boord. In dat jaar liet schipper Wiggert Yntjes (IVk) in een contract opnemen het recht om 100 waag vis als voering mee te nemen uit Trondheim. Homme Ottes (Vv) strandde op de thuisreis van Trondheim in 1661 met een partij van 52.000 pond stokvis op het eiland Juist. Niet veel later liet ook Ippe Jelmers (Vu) daar vis inladen. Zijn zoon Jappe Ippes (VIy) bouwde wellicht voort op oude contacten toen hij in 1691 van de Deense koning het octrooi vroeg en kreeg voor de productie van bakkeljauw of 'klippfisk', gezouten kabeljauw, op het eiland Tustna ten zuidwesten van Trondheim. Hoewel Jappe in armoede stierf legde hij de basis voor de in de omgeving van het huidige Kristiansund nog altijd bestaande productie van klippfisk en is hij een lokale beroemdheid. Daniel Ødegård publiceerde in 2018 een boek over het turbulente leven van Jappe.⁴⁷

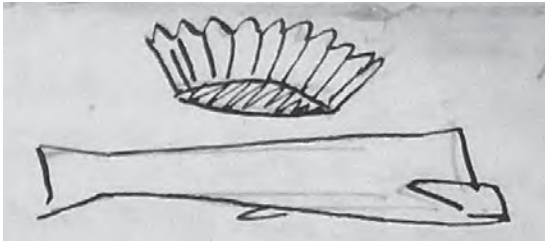
In de jaren voor zijn grote Noorse avontuur deed ook Jappe als schipper Trondheim aan om daar vis te laden en deed hij zaken met de uit Aarhus in Denemarken afkomstige Amsterdamse koopman Laurens Jans Abo. Deze naam duikt op in meerdere documenten met betrekking tot de handel in vis, maar ook op andere wijze komen we hem tegen. Abo is namelijk de schoonvader van de kapitein-ter-zee Jolle Jolles (1652-1715), zoon van schipper Jelle Symens uit Koudum. Jolle Jolles was in 1676 en 1677 luitenant van Jacob Benckes, zeeofficier en voormalig houtschipper op Noorwegen, afkomstig uit Koudum. Abo's vrouw Maria Pelt is familie van Anna Pelt de vrouw van de Deense zeeofficier Coert Sivertsen Adelaer, wiens vader een houtkoopman was uit Hoorn. Het wereldje blijkt klein: Adelaer was namens de koning van Denemarken in 1668 betrokken bij het meten van Nederlandse houtschepen en hij en Benckes waren in 1675 de admiralen van een Deens-Nederlandse

46 *Jierboek* 2014, p. 191-193.

47 Ødegård, *Jappe Ippes*.

vloot die in de Oostzee een front vormde tegen Zweden. Een andere luitenant van Benckes was zijn zwager Galtje Galtjes, eveneens een voormalige schipper.⁴⁸ Ippe Jelmers, de vader van Jappe was in 1674 als tussenpersoon betrokken bij de verkoop van diens koopvaardijship 'Vergulde Salamander'.

Ødegård schrijft dat Jappe de kunst van het bereiden van bakkeljauw in Newfoundland Canada kan hebben afgekeken. Het is dan ook heel goed denkbaar dat Jolle Jolles, Galtje Galtjes en wellicht ook Jappe Ippes deel uitmaakten van Benckes' bemanning bij de expeditie naar West-Indië van 1673, waarbij onder meer de Engelse kabeljauwvisserij op Newfoundland is verwoest.⁴⁹

Te Molkwerum heb ik op vele grafsteden een gekroonde stokvisch gezien, noteerde Joost Halbertsma bij dit schetsje. De gekroonde stokvis maakt ook deel uit van het wapen van het gilde van Bergenvaarders te Deventer. Een afbeelding van dat wapen is omstr. 1486 aangebracht in de St. Lebuïnuskerk. Het lijkt al met al geen toeval te zijn dat de kerk te Molkwerum dezelfde patroonheilige heeft, die verder bijna nergens voorkomt (Tresoor, handschriften PBF 237 hs / 15).

Friese teksten

De bekende Friese schrijver en predikant Joost Hiddes Halbertsma (1789-1869) had mede door zijn Workumer schoonfamilie een band met de Zuidwesthoek en was hier tijdens vakanties te vinden op 'Sate Westerein', niet ver van Hindeloopen. Hij toonde veel belangstelling voor de oude zeevaarderscultuur. Door de laatste oorlog met Engeland gevolgd door de Franse bezetting, was er weinig meer van over. Enkele direct betrokkenen moet hij nog wel gekend hebben en mogelijk heeft hij hen persoonlijk gesproken. Zo wist hij de hand te leggen op oude teksten in de Hindelooper taal, waaronder een drietal stukken die hij overschreef. Een daarvan is een gedicht of lied, over de tienjarige jongen

48 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, 233-234, zie voor Galtje Galtjes het register.

49 Ødegård, *Jappe Ippes*, p. 10-13; De Vries, *Verzwegen zeeheld*, p. 116-117; De Vries, 'Kliffiskpionier'.

Rinver Tjeerds. Halbertsma's kopie bevat in het Nederlands geschreven informatie over de inhoud van het gedicht en over de hoofdpersoon Rinver en diens levensloop. Mogelijk vertelde zijn informant hem deze bijzonderheden.

Halbertsma noteerde: *'Een fluitschip lag onder de kraan om er een nieuwe mast intezetten; De vrouw van de stuurman stond op de stuurplecht te wasschen; Een jongetje van 10 jaar, kajuitwachter, brandde zich aan kokend water; Was genaamd Rinwert Tjeeds.'* Tony Feitsma onderzocht in 1962 de namen die ze aantrof in deze teksten en concludeerde over Rinver, terecht, dat hij een zoon moest zijn van Tjeerd Rinvers en Sijmpk Broers (VIe.1) die trouwden in 1713. Zij dateert het vers daarmee tussen 1723 en 1733.⁵⁰ Omdat Rinver in 1745 minstens 25 jaar was, mogen we aannemen dat het lied omstreeks of voor 1730 speelt, wat Feitsma al vermoedde. Hij was kajuitwachter op het schip waarop de dichter stuurman was. Diens vrouw deed de was op de stuurplecht en vroeg Rinver de ketel met heet water naar boven te brengen, maar voorzichtig, *ban di naat*, brand je niet. Rinver bracht de ketel boven, tot zover ging het goed, maar toen gaf hij *uus Heye en paaik*, en stootte hij het water om, over zijn beide benen. Paik is (oud) Hindeloopers voor kus.⁵¹ Gaf Rinver Heye een kusje, of stoeiden ze wat? – een ongeluk zit in een klein hoekje is de moraal van het lied.

*Wa ken tjen 't ongelok ooit iin de kunst ontronne,
al koest min fule jeold, ja toezen gone wonne,
as dat so weaze mut, dat hek lang lesten sieand,
ooan Teead siin eoldste fiint , dit least feliden sneaand.
Miin wiif sie, Rinwer solte settel boppe briinge,
mar ban din naat, 't ken ligt uut de settel springe.
Hi nooam en feeardig op en sotten efter del,
en joeg uus Heie en paaik, mar herk! hi band im snel,
en dat oer bei siin beeam, wi looaien bi de krenne,
hi brooat 't wetter om oer bei siin fuotten henne.
So klak loos bant en ding en nimmten dweit belet,
en ongelok dat komt al eer dat immen 't wet.*

In 1745 werd Rinver schipper op de 'Jonge Swarte Kat'. Die naam was geen goed voorteken want uit Halbertsma's aantekeningen blijkt dat hij daarna door het ongeluk werd achtervolgd: *'Is naderhand fluitschipper geworden, heeft een meisje gevrijd, maar in 1748 verloor hij zijn schip bij Nerva,*

50 Feitsma, 'Speurtocht'; Tresoar, handschriften PBF nr. 241 hs.

51 Blom & Dyk, *Graet Hylper Wordebook*.

waar hij op land tusschen de bomen vloog, en tevens zyn meisje. Gek geworden, huis in brand gestoken, naar Ostinje.' Behalve over de verbroken verkering en de brand, bevestigen archieven dat het allemaal echt gebeurd moet zijn. Het staatsarchief van Letland bewaart namelijk een dossier uit 1748 over de afwikkeling van schade tussen Rinwer Tjeerds, schipper op het gestrande schip 'Jonge Swarte Kat', en de Russische koopman Demid Mironoff. En uit de monsterrollen van de VOC blijkt dat Rinver in het laatst van 1754 als bosschieter vertrok naar Oost-Indië op het schip 'Rozenburg', nadat hij in de zomer van dat jaar een tijdlang vastzat, naar aanleiding van de verdrinking, onder kennelijk verdachte omstandigheden, van een weduwe genaamd Saling Abesdr. Rinver overleed vier jaar later in Azië. Met twee neven van Rinver, zonen van Dirk Rinvers (VIe.2) liep het ook niet goed af. De een verdronk in het IJ bij Amsterdam en de ander overleed aan boord in de Oostzee.

Het archiefje bevat behalve de versjes nog andere teksten in de Hindelooper taal en ook fragmenten in de taal zoals die in de 18de eeuw te Molkwerum gesproken werd.⁵² Sir William Temple (1628-1699), ambassadeur van Engeland, noemt in een geschrift uit 1672 de vele overeenkomsten tussen het eigen Oud-Engels en *the Friezons old language*, zoals gesproken in *Malcuera, upon the Zudder Sea*.⁵³

Eenzelfde soort Fries moet destijds ook in Warns en Koudum te horen zijn geweest want schipper Tjebbe Rinckes (VIIb) richtte zich daarmee aan zijn uit Koudum afkomstige moeder Yk Sipkes. Vanuit Lissabon stuurde hij een brief aan zijn vrouw Fok Sierds die hij meegaf aan een schip dat gekaapt zou worden door Engeland. De brief belandde in het archief van het Engelse High Court of Admiralty. De volgende regels waren aan zijn moeder: *Alser hete oer us saaken voorfalt, mim, dan sol ik dij aanstons per post schriuve, der keste vest, bj alle wolwessen, staat op maitie. Dit is, Leeu ik, wol het toolfde of het 13 brief al, der ik dij hier vandenne stierd heb. Ik tienke dat ik en goe nemme bij de vroulie te Wans sol krije, omdat ik so trou schriu. Is dat zo nit, Leeu? Ja, zej? Ik woel wol datter appelsienen te kryen wieren, dan soel ik dij aanstons hette stiere, marjer binne er net te krijen. Jette ris van mij, min Leeve, gegroet. Us Pitter dweit dij ek groeten & oen Hidde & Haauk & oen Ick & Aag.*⁵⁴

52 Treoar, handschriften PBF nr. 241 hs.

53 Cools, Cosimo, p. 136-137, ontleend aan: R.H. Bremmer jr., *Late medieval and early modern opinions on the affinity between English and Frisian: the growth of a commonplace* (Dutch Working Papers in English Language and Linguistics 9) (s.l., 1989), 12.

54 *Als er iets over onze zaken voorvalt, moeder, dan zal ik je meteen per post schrijven, daar kun je vast, bij alle welwezen, staat op maken. Dit is geloof ik wel de twaalfde of 13e brief al, die ik je hiervandaan geschreven heb. Ik denk dat ik een goede naam bij de vrouwen in Warns zal*

Het woord *dweit* komt in beide teksten voor – docht, zei men elders in Friesland. Het betekent doet. Vandaag de dag is die oude Zuidwesthoekse vorm alleen nog in Hindeloopen te horen.⁵⁵ Kennelijk houdt men men daar nog de taal in ere die destijds in de gehele zeevarende gemeenschap gesproken werd.

‘Flokken en swarren is ’t wapen fen Molkwarren’

Rimen en Teltsjes, de beroemde in 1871 verschenen verhalenbundel van de gebroeders Halbertsma, is een belangrijke pijler van de Friese cultuur. Tot vrij recent is het vele malen opnieuw uitgegeven, zelfs in het Nederlands en Duits. De gevleugelde regels over Molkwerum zijn niet te missen in de eerste alinea van het verhaal ‘It Hekersshol’, waarmee Molkwerum wordt bedoeld.⁵⁶ Schrijver van dit verhaal is Joost Halbertsma en bijgeloof is een belangrijk thema.⁵⁷ Theun de Vries vertaalde Hekersshol in 1963 in het Nederlands. *Hoe Gosse Knop uit Molkwerum zich aan de duivel verkocht, welke zonderlinge gevallen hem op zijn levensreis door het oude Friesland wederveroeren, wat voor schelmenstukken hij beging, en hoe hij een slecht einde vond.*⁵⁸

‘Flokken en swarren’ is een min of meer gangbare uitdrukking – het zal toeval zijn dat hij letterlijk terug te vinden is in een vonnis van het Hof van Friesland in de procedure uit 1682 over de door Heye Hommesdr (VIbb) aangevraagde echtscheiding met schipper Ype Sibles te Molkwerum. Scheiden, dat deed men niet vaak in die dagen. Ype had het dan ook zeer bont gemaakt door *seer grove en ongeregelde exessen*. Zo legde hij het aan met een jongedochter die hij zwanger maakte. *Dat hij niet allene sigh dagelijks droncken dronck, en sijn leven door brochte met vloecken en sweren, dreijgen en andere baldadigheden, maer oock insonderheit gemeenschap hielde met andere vrouluiden, deselve alsoo carnaliter [vleselijk] gebruikende, dat hij sigh meermalen aen hoererie en overspel schuldigh hadde gemaect.*

Mekuren ys in stunkend nest, zongen de Hindelooper kinderen op straat, al in Halbertsma’s tijd.⁵⁹ Johannes Hilarides maakte in 1718

krijgen, omdat ik zo trouw schrijf. Is dat niet zo, lieverd? Ja, toch? Ik wou dat er sinasappels te krijgen waren, dan zou ik je meteen wat sturen, maar hier zijn er niet te krijgen. Noch eens van mij, mijn Lieverd, gegroet. Onze Pitter doet je ook (de) groeten en aan Hidde en Haauk en aan Ick en aan Aag (Vertaling: Bremmer, ‘Een Fries’).

55 Bremmer, ‘Een Fries’; Blom & Dyk, *Graet Hylper Wordeboek*.

56 Halbertsma, *Rimen en teltsjes*, p. 370.

57 De Jong, *Joost Halbertsma*, p. 419.

58 Halbertsma, *Het Hekersshol*.

59 De Vries, *Verzwegen zeeheld*, p. 16.

een fraaie plattegrond met als opschrift 'Het Friessche Doolhoff, het beruchte dorp Molk-worren'.⁶⁰ Het lieflijke dorpje lijkt eeuwenlang doelwit van milde spot te zijn geweest. Pierius Winsemius meldt in 1622 dat de huizen er schots en scheef verspreid staan. Christianus Schotanus heeft het in 1664 over een doolhof.⁶¹ Raadpensionaris Johan de Witt stuurde in 1668 de Italiaanse prins Cosimo di Medici naar Molkwerum, omdat daar de tijd was blijven stilstaan en mogelijk om te dienen als contrast voor de moderne werken in Holland die hij de prins ook wilde tonen. In het verslag van het bezoek hanteerde de prins het woord labyrint.⁶² Ambassadeur Temple die schreef over de taal te Molkwerum behoorde ook tot de intimi van De Witt.⁶³ En in de biografie van Michiel de Ruyter (1684), naast opperbevelhebber van de oorlogsvloot een goede vriend van Johan de Witt, wordt het dorp lacherig vergeleken met een primitieve Afrikaanse nederzetting.⁶⁴ Molkwerum viel buiten de norm dat is wel duidelijk. Halbertsma pikte dit op en bestempelde Molkwerum als een oord waar weinig goeds vandaan kon komen. Maar in zijn tijd bestond er dan ook nog geen Molkwarder Koeke.

Het staat wel vast dat Halbertsma het een en ander wist van Lol Pieters uit Hindeloopen (VIIIId). Deze Lol namelijk leende geld aan Jacobus Scheltema, een vriend. Zij was rijk en eigenzinnig, de enige dochter van de te Molkwerum geboren schipper Pieter Wiebes en kleindochter van schipper Wybe Sieuwerts, die door de Tsaar van Rusland is omhelsd nadat hij in 1717 het rariteitenkabinet van Frederik Ruijsch in St. Petersburg had afgeleverd. Het is heel goed mogelijk, gezien Wybes contacten met Christoffel Brants, een wapenhandelaar in Amsterdam, dat die omhelzing eigenlijk bedoeld was voor een partij schiettuig die hij in dat geval uit Nederland en door de Sont smokkelde.⁶⁵ Wybe deed eerst Reval [Talinn] aan, maar we zullen nooit weten wat hij daar heeft gelost. Het kwam in elk geval onder uit zijn schip, zoals de secretaris van de lijfarts van de tsaar noteerde.⁶⁶ Het misleidende verhaal dat Jacobus Scheltema maakte over de relatie tussen een fictieve Hindelooper schipper en de tsaar, kan een indicatie zijn voor duistere zaakjes van de Amsterdamse wapenhandelaar en Wybe Sieuwerts.

60 Blom, *Sudersee*, p. 10, 15.

61 Blom, *Sudersee*, p. 15-17.

62 Schroor, 'Molkwerum'.

63 Cools, 'Cosimo'.

64 Brandt, *De Ruitter*, p. 317.

65 SAA 5075 nr. 6636 / 15 febr. 1720.

66 Driessen, *Kunstkamera*, p. 153.

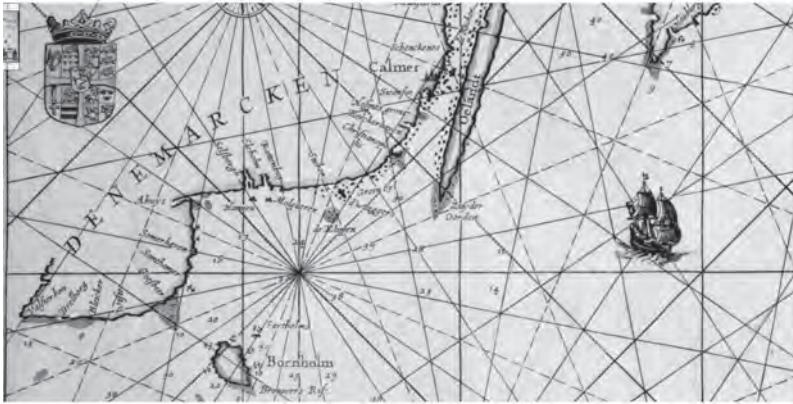
Temeer omdat Scheltema dit verhaal schreef in 1814 ter gelegenheid van het bezoek aan Nederland van de toenmalige tsaar Alexander I.⁶⁷ Joost Halbertsma verzamelde stalen van de Hindelooper dracht en bracht er 82 samen in een boekje, voorzien van briefjes met de Hindelooper namen, *'eigenhandig geschreven' door een dame uit Hindeloopen*.⁶⁸ Het zou best kunnen dat ze deels afkomstig zijn uit de boedel van Lol Pieters. Haar boedel vermeldt een zeer omvangrijke collectie weefsels. Door een wonderlijke bepaling in haar testament weten we dat deze stoffen alles met de kleurrijke Hindelooper klederdracht te maken hadden en dat Lol een fervent pleitbezorger moet zijn geweest van die dracht. Maar ook dat er binnen haar familie kennelijk jongedames waren die het met de nodige tegenzin aantrokken. In haar testament stelde zij legaten in het vooruitzicht aan hen die op de dag van haar overlijden in Hindelooper dracht zouden lopen. Dat testament schreef zij trouwens eigenhandig en ze maakte drie versies waarvan de laatste werd uitgebreid met allerlei losse briefjes.

Ondanks drie huwelijken stierf Lol zonder kinderen na te laten. Door de verbintenis met touwslager Jelle Heyesz, haar laatste man, had zij een stiefdochter Engel (VIIn.2.aa). Halbertsma leende deze naam voor de liefvallige vrouw van Gosse Knop uit Hekershol. Ook toen al zullen romanciers hun persoonlijke omgeving geplunderd hebben. Engel Jelles was ongeveer twintig jaar ouder dan Halbertsma. Mogelijk kenden zij elkaar – haar man Fekke Fekkesz was vrederechter te Hindeloopen – en kende Halbertsma ook de geschiedenis van Engel Karstes (VI), boerendochter in de 'Lytse Wiske', niet ver van de 'Sate Westerein'. Haar man Broer Annes raakte net als Gosse Knop aan lager wal en is prodigieus verklaard. Een ander personage uit Hekershol is de kinderloze tante Wypk. Is zij het literaire evenbeeld van Lol Pieters? Bij haar dood gunde Wypk haar neven niets. De gouden dukaten nam ze mee het graf in omdat zij die had doorgeslikt. Lol is niet eens de beste kandidaat trouwens. De kinderloze His Pieters uit Molkwerum (VIIv), een tante van Lol, lijkt naadloos te passen. Zij liet bij haar overlijden in 1782 een vermogen na van ruim 137.000 gulden.⁶⁹

67 Scheltema, *Rusland*; Blom, 'Optinksel'; Spits, 'Newa' (1984 en 2003). Zie over de betrekkingen van Pieter Wiebes met de fabel van Scheltema: De Vries, 'Hindelooper legende'.

68 De Jong, *Joost Halbertsma*, p. 404 (afb.), 616.

69 Tenzij anders aangegeven heeft in dit artikel een gulden de waarde van twintig stuivers.

Theunis Jacobs Lootsman, 'Pascaart Vande Oost-Zee' (1663, detail). Op basis van oudere kaarten tekende Lootsman voor de kust van de Zweedse provincie Blekinge – destijds Deens grondgebied – een eilandje met de naam 'Molqueren'. Op de aangegeven plaats ligt echter geen eilandje met die naam, ook toen niet. (Wel is er een klip met de naam Malkvarn, vlakbij het eiland Hanö.) Is het toeval dat de stadsclerken van Hindeloopen veelal Molqueren hanteerden voor hun buurdorp? Joost Halbertsma opperde zelfs dat Molkwerum is genoemd naar het Zweedse eilandje: Zeerovers van het eiland Malqueren, dat in de Oostzee langs de Deense kust van Blekinge tegenover Rotneby en Elkhholm ligt, zijn hier geland en hebben er zich gevestigd (*Tresoar, handschriften PBF nr. 237 hs / 17v*).

Parenteel

I. Anck Boldewyns, ovl. voor 1604, trouwt 1. Haye, trouwt 2. Gerbren, trouwt 3. Reytie, ovl. voor 1604.

27 febr. 1604, gerechtsrol Hindeloopen; Jaye Hayes en Pieter Wybes, mede namens zijn kinderen, mede namens de verdere erfgenamen van Anck, de weduwe van Reythie, contra Andries Hommes getrouwd met Att. De eis had betrekking op zaken die Andries Hommes zich zou hebben toegeëigend (T 13-20 nr. 6 / 165v).

5 maart 1604, gerechtsrol Hindeloopen; Andries Hommes contra Jarich Hayes – om de eis te horen. De eiser Andries verklaarde dat als gedaagde een obligatie d.d. 20 april 1601 ad 150 daalders zou voldoen hij daarmee twee andere obligaties van oudere datum als voldaan zou beschouwen (T 13-20 nr. 6 / 166v).

30 juli 1604, gerechtsrol Hindeloopen; Jarich Hayez en Pieter Wybes als vader van zijn kinderen bij Hester Gerbrens, samen mede namens de andere erfgenamen van Anck Boldewyns, met uitzondering van At Gerbrensd, vrouw van Andries Hommes, contra At Gerbrensd. Gedaagde dient een inventaris van de nalatenschap van Anck en 5/6 daarvan te leveren, mede van het hoofd lands dat wijlen haar dochter was besproken (T 13-20 nr. 6 / 204, 204v).

15 jan. 1605, stadsbestuur Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Anck Boldewijs, op verzoek van Pieter Wybes als vader van zijn kinderen bij Hester Gerbrens, erfgenamen van Anck. In de boedel als eerste een half 1/16 part bij schipper Allert Gerbrens; een verklaring van At Gerbrens dat zij na de dood van Anck bepaalde geldbedragen had ontvangen waarvan haar 3½ gulden toekwam vanwege hout, spijkers en arbeidsloon *aen voorschreven wielen Ancke dick*; een verklaring van Andries Hommes over het maken van een inventaris *van mobile guederen*. At Gerbrens, Pieter Wybes en Liucke Gerbrens, verklaarden ieder een koe en een bed met toebehoren ontvangen te hebben. At en Allert ook ieder nog twee tinnen platen en Allert bovendien nog een tinnen mengel en twee tinnen lepels. De akte is niet voltooid (T 13-20 nr. 6 / 315).

27 jan. 1606, Hof van Friesland; Andries Hommes, burger te Hindeloopen, man van Att Gerbrensd, contra Pieter Wybes, als vader van zijn kinderen bij Hester Gerbrensd en Jarich Hans [Hayes], samen mede namens de andere erfgenamen van Anck Boldewyns (T 14 nr. 16707 / 259v).

Uit het eerste huwelijk:

1. Jaye (Jarich) Hayes, volgt IIa.
2. Boldewyn Hayez, volgt IIb.

Uit het tweede huwelijk:

3. Hester Gerbrens, volgt IIc.
4. At Gerbrens, volgt IId.
5. Allert Gerbrens, volgt IIe.
6. Lieuck Gerbrens, volgt IIf.

Ila. Jaye (Jarich) Hayes, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, ovl. voor 1626, trouwt Reynsk Jarichs.

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Jaye Hayes; 14 pondematen 9 einzen 9 7/8 penningen (SWF HOA nr. 57 / 33).

Floreenkohier Hindeloopen, Jarich Hayes; 9 pondematen 5 einzen 3 penningen; op 20 febr. 1626 overgeschreven op de erfgenamen: Haje Jayes (fol. 25) Jaye Jayes Groutien en het weeskind van Jarich Jayes Rix (beiden fol. 49) en Jappe Jayes (fol. 2) kregen ieder 2-4-5³/₄ bijgeschreven (SWF HOA nr. 57 / 49).

16 febr. 1590, proklamatie; Jarich Hayez en Reynsck Jarichsdr, echtelieden, als kopers en Tiebbe Jelmers als verkoper van 4 einzen land voor 40 gulden (T 13-20 nr. 87 / 13). 6 april 1587, Sonttolregisters nr. 4641309; schipper Jarickh Haeyes van Hennlopenn, passeert de Sont in ballast vanuit het westen; op 16 mei dat jaar (nr. 4613104) passeert ene Jarickh Heynne van Hindeloopen geladen met 400 eenheden klaphout; pas na tien jaar, op 29 april 1597 (nr. 4440734) is Jarit Hayesen weer in de Sont, opnieuw in ballast vanuit het westen; op 26 mei dat jaar terug geladen met 600 eenheden wagenschot en 350 eenheden klaphout – de naam nu geschreven als Jaritt Hagsenn. Dit is tevens de laatste vermelding die aan hem kan worden toegeschreven.

24 jan. 1603, proklamatie; Jarych Hayez en Thomas Sierds, burgers te Hindeloopen, als kopers en Jay Bootedr als verkoper van een stukje land *boven de Soltgraff* (T 13-20 nr. 88 / 15).

Uit dit huwelijk:

1. Jarich Jeyes Rix, ovl. voor 1626, trouwt Rinck Jacobs Hinnema (*Jierboek* 2014, 145).

Floreenkohier Hindeloopen, het weeskind van Jarich Jayes Rix; op 20 febr. 1626 van Jarich Hayes 2 pondematen, 4 einzen 6 penningen *min een quart* (SWF HOA nr. 57 / 49).

Floreenkohier Hindeloopen, Rinck Binckes te Koudum; in 1643 van Taed en Anck Albarts 0-4-1, wegens koop (SWF HOA nr. 57 / 76v-77).

Floreenkohier Hindeloopen, de weeskinderen van Jarich Jaarichs te Koudum; 2 pondematen 4 einzen 5³/₄ penningen; op 29 april 1673 overgeschreven op de erfgenamen als volgt: Haaytje Binckes de jonge 0-9-19¹/₂, Rintsk Bintkes 0-9-19¹/₂, Nies Bintkes 0-7-8¹/₂, Wein Bintkes 19³/₄ penningen; op 17 jan. 1680, voor de kinderen tezamen van Rinck Binckes 0-2-¹/₄ (SWF HOA nr. 58 / 41, 127).

2. Heye Jeyes, volgt IIIa.
3. Jeye Jeyes Groutien, volgt IIIb.
4. Jappe Jeyes, volgt IIIc.

I Ib. Boldewyn Hayes, koopvaardijdschipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. tussen 1598 en 1603, trouwt An Allertsdr, ovl. na 1603. 9 mei 1592, Sonttolregisters; Boldewynn Haey van Henlopenn, met 1 schack [schok] Planck-r [planken], 600 Wong-tt [wagenschot] en 300 Clapholt [klaphout] uit Liepaja (Letland) van oost naar west. In 1597 registreerde men de laatste doorvaarten van

Boldewyn Hayes uit Hindeloopen. In het jaar 1598 is er een schipper met dezelfde naam die dan Staveren opgeeft als domicilie. Zeer waarschijnlijk betreft het dezelfde persoon. Pas in 1631 verschijnt er opnieuw een Boldewyn Heyes uit Hindeloopen in de registers.

24 febr. 1593, magistraat van Hindeloopen; afrekening van bepaalde inkomsten vanaf het jaar 1592 door de burgemeesters Claes Doedes, Jan Douwes, Jarich Sipckes, Jarich Jarichs en Boldewyn Hayes (T 13-20 nr. 6 / 274).

31 jan. 1598, proklamatie; *Boldewyn en Jaye Haye sonen*, als kopers door ruiling met Douwe en Andries Reyners, van een halve pondemaat maadland in Riehorne (T 13-20 nr. 87 / 60).

31 okt. 1603, gerechtsrol Hindeloopen; An Allertsdr, weduwe van Boldewyn Hayes, contra Ime Hessels (T 13-20 nr. 6 / 142).

17 jan. 1603 gerechtsrol Hindeloopen; Jaye Hayez en An [Allerts] de weduwe van Boudewyn, als moeder en *curatrix* van haar kinderen bij Boudewyn Hayes en Jelle Andriesz c.s. *in cas van ex..*, contra Anne Hessels, en in een tweede zaak tegen Ime Hessels – om de eis te horen (T 13-20 nr. 6 / 143, 149, 150, 151v, 152v, 160v).

7 maart 1603 en 17 jan. 1604, gerechtsrol Hindeloopen; An Allertsdr namens haar kinderen bij wijlen Boldewyn Hayez en Jaye Hayes, samen als erfgenamen van wijlen Jantien [Anck] Haye weduwe, contra Ime Hessels (T 13-20 nr. 6 / 201, 203).

9 mei 1603, gerechtsrol Hindeloopen; An Allerts contra Claes Doedes, Eucke Alberts, Pier Dircks, At Jelmersdr, Goyck Tyalckedr en Pier Annedr, *tot tuychenisse*. En An Allerts contra Ime Hessels (T 13-20 nr. 6 / 151).

Uit dit huwelijk:

1. Allert Boudewijnsdr, kinderloos overl. voor 1647, trouwt tussen 1601 en 1605 Hidde Sipckez.
2. Haye Boldewyns, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, trouwt 1. voor 1607 Lolck Anskedr, trouwt 2. voor 1620 Sibbel Ages, dochter van Age Jurjens, schipper en burgemeester te Hindeloopen, lid van de raad ter admiraliteit te Dokkum.

Floreenkohier Hindeloopen, Haye Boudewins; 2 pondematen 1 eins 4 penningen; op 24 maart 1647 hierbij van Ocke Boldewyns 1-0-12½ (SWF HOA nr. 57 / 50v).

Floreenkohier Hindeloopen, Age Jurjens; 5 pondematen 1 eins 4 penningen; op 27 april 1653 overgeschreven op de erfgenamen Heye Boldewyns en Tierd Luytkes [kleinzoon], ieder de helft ad 2-6-12 1/8 (SWF HOA nr. 57 / 42).

14 dec. 1607, proklamatie; Heye Boudwvyns en Lolck Anskedr, echtelieden als kopers van zekere vrij huis en stede te Hindeloopen, His, Jappe weduwe ten noordoosten en Anne Inties ten zuidwesten. Gekocht voor 600 gulden van Haye Jayes, mede namens zijn kinderen bij Haye Jelledr (T 13-20 nr. 88 / 52).

16 mei 1618, transport; David Smalts, koopman en Melchior Jansz Stuyrman, beiden te Amsterdam, als koper resp. verkoper van de volgende scheepsparten: 1. 1/32 part in het schip van Hindrik Hindrix; 2. 1/32 part in de Noordsvaarder

van Heye Boldewijns; 3. 1/16 part in de Noordsvaarder van Allert Tymens, van Hindeloopen (SAA 5075 nr. 514 / 149).

24 jan. 1620, proklamatie; Heye Boldewyns en Sibbel Agedr, echtelieden als kopers en Ocke Boldewyns als verkoper voor 1100 gulden van een vrij huis en stede te Hindeloopen (T 13-20 nr. 89 / 62).

1 febr. 1623, overeenkomst; Agge Jurians, raad ter Admiraliteit te Dokkum, burgemeester [te Hindeloopen], als verkoper en Beernt Willems, klerk van dr. Gellio Jongestall, raad ordinaris van het Hof van Friesland, als koper voor 130 gulden 54 stuivers van een 1/32 part in het schip van de zoon van Agge [Luytke Ages, T 13-20 nr. 103 / 21v.], op voorwaarde dat wanneer Beernt voor aanstaande St. Johannes een ambt mocht verwerven bij de Raad ter Admiraliteit te Dokkum, hij het geld mag houden. In dat geval zal Beernt *reeden* voor 1/32 part. De 135 gulden 5 stuivers, *den byle, zullen door mij Agge Jurians werden verassecoreert*, en draagt Agge de assurantiekosten zolang Beernt het ambt bij de Admiraliteit houdt. De akte is teniet gedaan op 23 nov. 1627 door verklaring van de weduwe van Agge Jurians (T 13-20 nr. 103 / 22).

27 mei 1624, schuldbekentenissen; Heye Boldewyns en Ocke Boldewyns als toners van ieder een obligatie, beide gedateerd 19 maart 1623, ad 200 gulden resp. 500 gulden, ten laste van Rinwer Olpherts c.u. (T 13-20 nr. 103 / foto 29).

18 febr. 1628, nedergericht Hindeloopen; in de zaak van Heye en Ocke Boldewyns contra Rinwer Olferts, een verklaring van de laatste, mede namens zijn kinderen bij wijlen Pytter Jansdr, alias Motte, dat hij 200 gulden schuldig is aan Heye Boldewyns en Sibbel Aggedr, op grond van een door partijen getekende obligatie d.d. 19 maart 1623, geregistreerd 27 mei 1624, en 500 gulden aan Ocke Boldewyns wegens een andere obligatie met dezelfde data. *Welcke verklaringe Heye Boldewyns als broeder van Ocke Boldewyns, geassisteerd met dr. Heydema, heeft geaccpeteerd*. Hij verlangde betaling. De rechtbank vonniste Rinwer tot betaling van beide schulden met rente (T 13-20 nr. 10 / 69v, 70).

31 mei 1629, bevrachting; Jan en Pieter Gerritsz Hooft, kooplieden te Amsterdam, mede namens de compagnie, als bevrachters, en Heye Boldewijns, van Hindeloopen, schipper op "t Roode Meer", van 124 x 24 x 13½ voeten. In ballast van Amsterdam met de vloot naar Archangel, daar lossen en herladen met koopmanschappen voor Amsterdam. Vrachtprijs 6650 gulden (SAA 5075 nr. 663 / 196, 1e pak).

27 okt. 1639, schuldbekentenis; Albart Wynesdr te Hindeloopen, weduwe van Goycke Wybrens, debet 100 gulden aan Heye Boldewyns als curator van Tymen Aelerts (T 13-20 nr. 104 / 47).

19 dec. 1639, schuldbekentenis; Doey Pyttersdr, weduwe van Lieucke Euckes, in leven burgemeester, debet 100 gulden aan Heye Boldewyns en Sibbel Agedr, echtelieden, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 104 / 46v).

Zoon van Heye Boldewyns:

- aa. Boldewyn Heyes 'Vrijer' [vrijgezel], waarschijnlijk koopvaardij-schipper te Hindeloopen, geb. omstr 1606.

Floreenkohier Hindeloopen, Boldewyn Heyes Vrijer; 5 pondematen 8 einzen 8½ penningen; in 1673 2 einzen verkocht aan Pieter Wybes; op 14 en 21 febr. 1676 hier af op Ippe Jelmers wegens koop in totaal 7 einzen; op 21 maart 1681 overgeschreven op burgemeester Tymen Allerts wegens koop, 7 einzen (SWF HOA nr. 57 / 12).

Floreenkohier Hindeloopen, Boldewyn Heyes Vrier; 4 pondematen 4 einzen 8½ penningen; op 2 maart 1693 overgeschreven op Tiaard Luitkes volgens vererving (SWF HOA nr. 60).

16 juni 1638, bevrachting; Johan van Loo, Evert Formanoir en Eler Esich, kooplieden te Amsterdam, als bevrachters en Boudewijn Hayes, van Hindeloopen, schipper op 'de Jonge Tobias' van 115 x 23½ x 13½ voeten. Van Amsterdam met goederen naar Archangel, daar lossen en herladen en in konvooi terug naar Amsterdam. Vrachtprijs 3200 gulden. Een stuurman en een kuiper genieten vrije kost en drank, hun gage is voor rekening van de bevrachter. Geen voering, post of passagiers. Het scheepsvolk helpt met lossen en herladen (SAA 5075 nr. 678 / 259).

3 juni 1646, verklaring; Boldewyn Heyes, in zijn 39ste jaar, als getuige in de zaak van de aanklager tegen Beern Pieters die kritiek zou hebben geuit, *soo op de politique als de kerckelijcke regeringhe* (T 13-20 nr. 104 / foto 245).

3. Ocke Boldewyns, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, kinderloos ovl. voor 1647.

Floreenkohier Hindeloopen, Ocke Boldewyns; 2 pondematen 1 eins 5 penningen; op 24 maart 1647 overgeschreven op Heye Boldewyns en de vier erven van Anne Inties, ieder de helft (SWF HOA nr. 57 / 48v).

20 aug. 1631, bevrachting; Erich Sickness, koopman van Gotenburg, als bevrachter en Ocke Boudewijns, van Hindeloopen, schipper op 'de Prins van Orangie', van 130 lasten. Van Amsterdam naar Gotenburg, daar waren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 1300 gulden. Op dezelfde dag een bijna identiek contract tussen dezelfde bevrachter en Haye Boudewijns, schipper op 't Roode Meer' (SAA 5075 nr. 830 / 104-107).

4. Dries Boldewynsdr, volgt IIId.

IIc. Hester Gerbrens, ovl. voor 1605, trouwt Pieter Wybes, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, ovl. na 1608.

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Pieter Wiebez; 4 pondematen 8 einzen 7 penningen (SWF HOA nr. 57 / 3v).

Floreenkohier Hindeloopen, Pieter Wiebez; 3 pondematen 3 einzen 4¼ penningen. De teruggang van 1-5-2¾ tussen het oudste en het volgende deel kan te maken hebben met een verdeling, maar Pieter kan ook grond verkocht hebben. De rest is

verdeeld onder de erfgenamen: Haye, Sierd en Gerbrand Pieters en Wiggert Andries, ieder 0-9-16 (SWF HOA nr. 57 / 1v, 4, 6v, 7).

Mei 1583, Sonttolregisters nr. 4806523; Peter Wijbesenn van Henlopenn passeert de Sont met 16 pijpen Franse wijn; op 5 juni (nr. 4681159) van dat jaar passeert hij in ballast; en op 3 juli (nr. 4692476) met 400 eenheden klaphout. Vervolgens zijn er passages in 1587, 1589, 1601, 1605 en 1608. In het laatste jaar zijn er twee passages met zout en neemt hij hout mee terug. In de andere jaren lijkt hij veelal in ballast heen te varen en terug met hout.

Uit dit huwelijk:

1. Haye Pieters Wagener.
2. Sierd Pieters Wagener, volgt IIIe.
3. Gerbrand Pieters Wagener, volgt IIIf.
4. Dick Pietersdr, volgt IIIg.

IId. At Gerbrens, ovl. voor 1637, trouwt Andries Hommes, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, ovl. voor 1631.

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, At Gerbrands; 3 pondematen 4 einzen 9 penningen (SWF HOA nr. 57 / 9v).

Floreenkohier Hindeloopen; Andries Hommes 9 einzen 17 penningen; op 27 jan. 1631 overgeschreven op Homme Andries (SWF HOA nr. 57 / 17).

Floreenkohier Hindeloopen; At Gerbrens 2 pondematen 5 einzen 5 penningen; op 8 aug. 1637 overgeschreven op Homme Andries 1-2½ -2½. Het is onduidelijk op wiens naam de andere helft is overgeschreven (SWF HOA nr. 57 / 19).

21 febr. 1599, schuldbekentenis; Andries Hommes en Att, echtelieden, debet 100 gulden aan de echtelieden Jappe Broers en Abel Jans, allen te Hindeloopen. Akte geregistreerd 22 febr. 1608 (T 13-20 nr. 7 / 213).

26 juni 1600, Sonttolregisters nr. 820941; Andres Hommes van Henlopenn passeert vanuit het westen in ballast met bestemming Courland; op 5 aug. van dat jaar (nr. 858355) passeert hij met 39 lasten goederen omschreven als *Suenns there*. Het zijn voor zover bekend de enige passages op zijn conto.

24 maart 1604, machtiging; Andries Hommes, burger van Hindeloopen, getrouwd met At Gerbrensdr, machtigt mr. Lieuwe Sipckez, advocaat, om voor het gerecht van Hindeloopen te procederen tegen Pieter Wybez, c.u., in de kwestie rond een pondemaat land (T 13-20 nr. 6 / 310v).

27 mei 1605, schuldbekentenis; Andries Hommes en Att Gerbrens, echtelieden, debet 50 gulden aan Jappe Broers en Gerbrand Jelmers, als curatoren van het weeskind van Hylcke Jans. Akte geregistreerd 22 febr. 1608 (T 13-20 nr. 7 / 214).

22 juli 1605, civiele sententie Hindeloopen; Andries Hommes contra Pieter Wybes. De eiser Andries Hommes dient 105 gulden te betalen aan gedaagde Pieter Wybes *onder deductie van zijn huis [vrouw] aendele voer zoeveel die meede erfgenaem is van Anck Boldweynsdr* (T 13-20 nr. 7 / 187).

3 juni 1609, registratie te Hindeloopen; Allert Allertz als toonder van een obligatie

d.d. 15 febr. 1597 ad 100 gulden ten laste van Andries Hommes (T 13-20 nr. 7 / 211v).
15 nov. 1611, stadsbestuur Hindeloopen; Andries Hommes als pachter van het *soltgelt* voor het jaar 1611 voor 392 gulden (T 13-20 nr. 7 / 184).

14 dec. 1612, gerechtsrol Hindeloopen; registratie door Doede Eukez van een schuldbekentenis d.d. 12 febr. 1610, ad 130 gulden ten laste van de echtelieden Andries Hommes en At Gerbrens (T 13-20 nr. 8 / 122).

5 febr. 1616, gerechtsrol Hindeloopen; kwestie tussen Andries Hommes en At Gerbrens enerzijds en de magistraat van Hindeloopen anderzijds, over *bouwinge opten Indicswall* (T 13-20 nr. 8 / 194).

3 jan. 1637, weesboek Hindeloopen; loting om de landerijen zoals nagelaten door At Gerbrens, moeder resp. grootmoeder van de deelnemers: Homme Andries en Pytter Jaspers en Syttie Pytters als curatoren van Dries Gerbrens, Sets Sybolts [Lieuckes] als moeder van Sybolt Gerbrens, haar kind bij Gerbren Andries. Homme komt de helft van de landerijen toe, de weeskinderen van zijn broer Gerbren de andere helft. De namen van de percelen zijn gespecificeerd (T 13-20 nr. 58 / 57).

Uit dit huwelijk:

1. Gerbren Andries, volgt IIIh.
2. Homme Andries, volgt IIIi.

Iie. Allert Gerbrens, ovl. voor 1624, trouwt (ondertrouw stadhuis Hindeloopen) 11 febr. 1594 Rieuw Andriesdr.

1587, Hof van Friesland; proces van een groot aantal burgers van Hindeloopen onder wie Allert Gerbrantsz (T 14 nr. 16702 / 317).

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Evert Andries en Allert Gerbrens; gezamenlijk 8 pondematen $1\frac{1}{2}$ einzen $2\frac{3}{4}$ penningen; op 21 febr. 1624 overgeschreven op Allert Gerbrens gezamenlijke weeskinderen $1\frac{1}{2}$ pondematen 16 penningen (SWF HOA nr. 57 / 6v).

Floreenkohier Hindeloopen, Allert Gerbrens u.c. [mogelijk betekenit dit: ultimum diem vitae clausit – sloot zijn laatste levensdag af.]; $3\frac{1}{2}$ pondematen $2\frac{1}{2}$ einzen $2\frac{1}{2}$ penningen; op 21 febr. 1624 overgeschreven op Dries, Hessel, Gerbren en Haye, ieder 3 einzen; op 24 maart 1635 overgeschreven op de kinderen (SWF HOA nr. 57 / 9v Dumont, Verzameling).

24 nov. 1634, gerechtsrol Hindeloopen; de onmondige kinderen van Dries Allerts en Hoyt Hoytedr, contra Baucke Mertens als oom van de genoemde weeskinderen – om het voogdijschap aan te nemen. Broer Mertens compareerde in plaats van Baucke en nam het voogdijschap van de verdeling op zich, op voorwaarde dat hij meteen daarna zou worden ontheven. Op 28 nov. heeft Gerbrand Allerts als oom van de drie weeskinderen van Dries Allerts en Hoyt Hoytedr, het curatorschap aanvaard en tevens dat van Heye Allerts twee wezen en het weeskind van Anck Allerts en Anne Folckers; *soo sall Folcker Annes mijn adiunct zijn* (T 13-20 nr. 11 / 112v, 113).

12 febr. 1635, weesboek Hindeloopen; verdeling bij loting van de landerijen van de echtelieden Allert Gerbrens en Rieuw Driesdr, in presentie van de erfgenamen en

vertegenwoordigers van de minderjarigen, te weten: de kinderen van Dries Allerts en Hoyt Hoytedr, het kind van Anne Annes [Folkerts], de kinderen van Heye Allerts, Lieuck Allertsdr, Hessel Allerts en Gerbren Allerts (T 13-20 nr. 58 / 13v).

Maart 1635, proklamatie; Heye Hans, Gerbren Allerts en Hessel Allerts geven te kennen dat zij onderling een contract hebben gesloten aangaande de waterlossing op Rieuw Allerts werf [moeder; Rieuw Allerts weduwe]. De waterlossing van Hessel zal deels onder het nieuwgebouwde huis van Heye en Gerbren doorlopen (T 13-20 nr. 91 / foto 67). 18 febr. 1636, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele over de jaren 1634 en '35 tot dato dezes, door Broer Martens en Gerbren Allerts, als curatoren van de drie weeskinderen van Dries Alerts en Hoyt Hoytedr (T 13-20 nr. 58 / 35v).

De kinderen van Allert (mogelijk deels uit een eerder huwelijk):

1. Dries Allerts, volgt IIIj.
2. Hessel Allerts, volgt IIIk.
3. Gerbrand Allerts, ovl. na 1639, trouwt Bauck Folkerts.
Floreenkohier Hindeloopen, Gerbrant Allerts; op 21 febr. 1624 van Allert Gerbrants 3 einzen; op 24 maart 1635 van Allert Gerbrants 6 einzen $8\frac{3}{4}$ penningen (SWF HOA nr. 57 / 9v).
14 febr. 1620, proklamatie; Gerbren Allerts en Bauck Folckerts, echtelieden, als kopers van een vrij huis en stede te Hindeloopen (T 13-20 nr. 89 / 66; zie ook nr. 91 foto 70).
4. Heye Allertsz, ovl. voor 1632 trouwt Dick Symens.
Floreenkohier Hindeloopen, Heye Allerts; op 21 febr. 1624 van Allert Gerbrens 3 einzen; op 24 maart 1635 van Allert Gerbrens 6 einzen $8\frac{3}{4}$ penningen; zonder datum overgeschreven op Wolter Heyes (SWF HOA nr. 57 / 10).
29 okt. 1632, autorisatie van Symmen Symmens (of Symen Dircks zoals hij het handmerk staat) en Dries Allerts als curatoren van de weeskinderen van Heye Allerts en Dick Symens, met Bauck Heyes en Heye Heyes (T 13-20 nr. 9 / 122v).
Na 1672, floreenkohier Hindeloopen, Wolter Heyes; 9 einzen $8\frac{3}{4}$ penningen; op 13 febr. 1682 overgeschreven op Luitke Jappes de kleine kinderen, wegens koop (SWF HOA nr. 58 / 118).
Uit dit huwelijk:
 - aa. Bauck Heyesdr.
 - bb. Heye Heyes.
5. Lieucke Allertsdr, volgt IIIm.
6. Anck Allertsdr, ovl. voor 1634, trouwt Anne Folckersz, waarschijnlijk ook voor 1634 ovl., zoon van Folcker Annesz.
Floreenkohier Hindeloopen, Anne Folckerts; op 24 maart 1635 van Allert Gerbrens 9 einzen $8\frac{3}{4}$ penningen (SWF HOA nr. 57 / 10v).

IIf. Lieuck Gerbrens, trouwt voor 1607 Luytke Gerbens.

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Lieucke Gerbrants; 3 pondematen 4 einzen 9 penningen (SWF HOA nr. 57 / 9v).

Florenkohier Hindeloopen, Lieucke Gerbrands; 2 pondematen 5 einzen $4\frac{3}{4}$ penningen. Overgeschreven op Tiebbe, Heye en Jay Luytkes (SWF HOA nr. 57 / 6).

11 febr. 1627, Hindeloopen, verantwoording van gevoerde curatele; Homme Andries als curator van de weeskinderen van Lieuck Gerbrens, *geassisteerd sijnde met Tiebbe Luytkes, een der weesen*, verantwoordt de inkomsten en uitgaven over de jaren 1624-1626. Het overschot bedroeg 24 gulden inclusief de ontvangst van 200 gulden als uitkomst van het proces te Leeuwarden. In 1630 levert Tiebbe kwitantie voor de 24 gulden (T 13-20 nr. 8 / 22ov).

Uit dit huwelijk:

1. Tjebbe Luytkes, volgt IIIIn.

2. Heye Luytkesz, trouwt Symck Nenckes.

Florenkohier Hindeloopen, Heye Luytkes; in 1651 *volgens erfdeel van Luytke Gerbens weezen* 7 einzen $6\frac{3}{8}$ penningen (SWF HOA nr. 57 / 57v).

26 febr. 1644, proklamatie; Heye Luytkes en Symck Nenckes, echtelieden, als kopers van een huis en stede op de Weyde, strekkend van het *old huys* tot in de Wyk met de gerechtigheid van de halve Wyk, op voorwaarde dat de achtergevel van het oude huis het nieuwe huis zal toebehoren, en niet afgebroken mag worden, *soo lange zij van olderdom staen mach*. Gekocht voor 1050 gulden van Jappe Ewarts en Jay Luytkes (T 13-20 nr. 92 / 15v).

3. Jaay Luytkes, volgt IIIIo.

IIIa. Heye Jeyes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1651, trouwt 1. Hindeloopen gerecht omstr. 1603 Heye Jelledr, ovl. voor 1614, dochter van Jelle Wybez en Dick Wybrens, trouwt 2. omstr. 1615 Bauck Bockedr, ovl. omstr. 1663, dochter van Bocke en Wypck, weduwe van Jeye Jappes (zoon van Jacob Broers en Abel Jansdr).

3 febr. 1590, proklamatie; Wypck Bocke weduwe, als koper van een huis en plaats te Hindeloopen, waar nu de verkopers Hertman S[.] en zijn vrouw Dyck wonen (T 13-20 nr. 87 / 13).

1597, proklamatie; Wypck Bokke weduwe, als moeder van Bocke en Baucke Bocke dochters, en Euck Jappe weduwe als moeder van Jelle haar zoon bij Claes Jellez, als verkopers aan de hoogst biedende van een vrij huis en stede te Hindeloopen (T 13-20 nr. 87 / 57).

Voor 1622, oudste florenkohier Hindeloopen, Heye Jayes; 6 pondematen 1 eins 6 penningen (SWF HOA nr. 57 / 21).

Voor 1622, oudste florenkohier Hindeloopen, Wipck Bockes; $1\frac{1}{2}$ pondematen 2 einzen $7\frac{1}{2}$ penningen; op 21 febr. 1624 van Tzaling Barns $15\frac{1}{2}$ penningen [samen $1\frac{1}{2}$ -3-3] (SWF HOA nr. 57 / 21, zie 45 voor verdeling Tzalingh Barnts).

Florenkohier Hindeloopen, Wipck Bockes; 1 pondemaat $2\frac{1}{2}$ einzen $3\frac{3}{8}$ penningen; op 21 febr. 1624 van Tzaling Barns $11\frac{1}{2}$ penningen; op 15 aug. 1626 overgeschreven op Heye Jayes (SWF HOA nr. 57 / 43v).

Florenkohier Hindeloopen, Berndt Willums [Bruins doorgehaald] te Molkwerum; $1\frac{1}{2}$ pondematen 4 einzen 1 penning; op 21 febr. 1624 overgeschreven op: Bincke Hans

o-2-18 en op Haye Jayes of Wipck Bockesdr en Jelle Claesz o-1-3 [waarschijnlijk 11½ penningen ieder] (SWF HOA nr. 57 / 64).

Floreenkohier Hindeloopen, Haye Jayes; 4 pondematen 10¾ penningen; op 20 febr. 1626 van Jarich Hayes 2-4-5¾; op 15 aug. 1626 van Wypck Bockis 1-3-4 7/8; op 6 jan. 1629 [herkomst niet vermeld] o-5-1; op 6 jan. 1629 overgeschreven op Boudewijn Hayes, Dirck Hayedr en Hidde Renwers n.u., van wegen hun moeder 2-5-6½; op 25 febr. 1634 van de burgemeester Wybrand Rinwers o-4½-0; op 14 jan. 1641 van Jeye Jeyes de jonge o-1-0, volgens verklaring van Bauck Heyes; op aangeven van Heye Annes *daartoe last vertoond* gedeeld als volgt: Bauck Bockes o-31-8¼ [2-7-8¼]; Jeye Annes o-9-8½; Jeye Heyes o-5-2; Boldwijn Heyes o-5-2; Hidde Rinwers o-13-18½ penningen; Rinwer Jacobs o-5-11½ penningen; Sierd Sierds [Doede zoon] o-2-15¼ (SWF HOA nr. 57 / 25, 79).

Omstr. 1603, huwelijksproklamatie; *item een echtevergadering tuschen Haye Jayeze en Haye Jelledr, bij consent van de vrunden aen beyde zyden* (T 13-20 nr. 88 / 73).

31 jan. 1603, proklamatie; Haye Jayez en Haye Jelledr, echtelieden *burger en burgerse binnen Hindeloopen*, als kopers, en de echtelieden Ime Eelckez en Wypck Foockledr als verkopers, van een vrij huis en stede aldaar voor 463 gulden (T 13-20 nr. 88 / 16).

12 jan. 1608, proklamatie; Jaye Jappes en Bauck Bockedr, echtelieden, als kopers van een vrij huis en stede te Hindeloopen, Siewert Jarichs ten zuiden en de steeg ten noorden, aldus geruuld tegen het eigen huis met verkoper Ipck Gerbrandsdr (T 13-20 nr. 88 / 54v, 55).

19 dec. 1614, gerechtsrol Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van Haye Jelledr, ten behoeve van haar weeskinderen bij Haye Jayes, in presentie van Pieter Jellez, Symen Sipckesz en Thomas Sierdtsz Moiemans, ooms van de weeskinderen. In de opsomming de volgende scheepsparten: een half 1/16 part en een belang van 40 gulden in het schip van Thomas Sierdts; en halve 1/16 part bij Pieter Jelles, Jaye Jayes, Jappe Jeies en vader Haye Jayes (T 13-20 nr. 8 / 92v).

16 jan. 1615, gerechtsrol Hindeloopen; verdeling van de goederen van Jaye Jappes, tussen enerzijds zijn weduwe Bauck Bockes, die nu getrouwd is met Haye Jayez en anderzijds zijn kind bij Bauck. In presentie van Jappe Broers [tektent Jacob], grootvader van het kind (T 13-20 nr. 8 / 96).

4 aug. 1615, bevrachting; Abel Mathijs Burch, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Heye Jarichs, van Hindeloopen, schipper op 'de Jonge Jager', van 120 lasten. Van Amsterdam naar Leba [Polen], tussen Rijscol en het Rijshoofd, daar horen waar te laden in Leba of in Danzig, beladen met koopmanschappen voor Amsterdam (SAA 5075 nr. 198 / 415).

28 dec. 1631, schuldbekentenis; Tierck Wybrens en Tyets Aloffs echtelieden *op de Heynste Wiscke onder de jurisdictie van Coudum*, debet 100 gulden aan Heye Jeyes en Bauck Bockedr te Hindeloopen (T 13-18 nr. 32 / 165).

20 juni 1638, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Jappe Broers, op verzoek en in presentie van Freeck Jappes, Taed Jappes, Jan Jappes met haar man Altger Harings, Sibbel Dircks namens haar kinderen bij [wijlen] Goyffert Jappes,

Bauck Bockes met procuratie, d.d. 25 juni 1638 nieuwe stijl, van Jeye Jeyes [Coopman, haar zoon] en gesterkt met Heye Jeyes [haar tweede man], Jappe Ages, huisvrouw van Alger Broers en Aucke Symens als curator van de minderjarige kinderen van Broer Jappes, allen erfgenamen van Jappe Broers. Verzegeling van het sterfhuis vond plaats op 26 april. In de opsomming o.a.: een testament d.d. 6 sept. 1630 van Hil Rinwers (T 13-20 nr. 58 / 124v, 131).

29 nov. 1663, weesboek Hindeloopen; bezegeling van de goederen van Bauck Bokkes, in leven huisvrouw van Heye Jeyes, op verzoek van Hok Okkesdr, getrouwd met Hans Heyes [Heerings], in presentie van Jeye Jeyes, Goyts Hommes namens haar kinderen bij Jeye Heyes, door zwakheid in absentie van Ok Jeyes en Sierd Okkes haar man, mede namens hun minderjarige zuster en broeder erfgenamen van de overledene (T 13-20 nr. 62 / 106).

15 maart 1664, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de goederen van Bauck Bokkes op verzoek van Jeye Jeyes, Sierd Okkes, Hok Okkes gesterkt met Hans Heerings en Goyts Hommes namens haar kinderen bij Jeye Heyes, gezamenlijk mede namens de minderjarige kinderen van Lieuck Heyes bij Jeye Annes, allen erfgenamen van Bauck Bokkedr, hun moeder resp. grootmoeder (T 13-20 nr. 62 / 126).

17 maart 1664, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Bauck Bokkes. Jeye Jeyes ontving ondermeer zijn *volcomen dardendeel moeders clederen en boeken* (T 13-20 nr. 62 / 130).

Uit het eerste huwelijk:

1. Boldewyn Heyes, volgt IVa.
2. Dick Heyedr, volgt IVb.
3. N. Heyes, trouwt Hidde Rinwers, geb. omstr. 1607, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, zoon van Rinwer Symens, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, en Hock Ockedr.

Floreenkohier Hindeloopen, Hidde Renwers en huisvrouw; op 6 jan. 1629 van Haye Jayes 9 einzen 15½ penningen; op 18 dec. 1636 van Rinwer Symens 0-8-17½; in 1651 van Heye Jeyes 0-13-18½ (SWF HOA nr. 57 / 24v).

Floreenkohier Hindeloopen, Hidde Rinwers; 1 pondemaat 11 einzen 14 penningen; op 17 febr. 1681 verdeeld over de erfgenamen als volgt: 1. Heye Hiddes, weduwe van Jottje Aelerts 0-5½-7; Jottje Wybes uit naam van zijn vrouw (doorgehaald, *staande onder letter*) 0-5½-7; Sipke Abes, wees, 0-3-0; Griet en Heye Hiddes, 9 einzen zie fol. 21 [28] (SWF HOA nr. 58 / 132, 28).

1647, verklaring; Hidde Rinwers, 40 jaar, verklaart dat Eucke Pieters op 13 febr. 1647, *'smorgens bij zijn cleyn huys doende zijnde, zeer ontsteld was tegens de burgemeesteren alhier ende seer smadelijck lasterde op de magistraat*. Hij zei onder andere dat de magistraat *valsch hadde geroyt* en dat hij hen daarop zou aanspreken (T 13-20 nr. 102 / 3).

4 febr. 1653, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de nalatenschap van Rinwer Symens, op verzoek van Hidde, Wybren, Jeye en Reyner Rinwers,

zonen van de overledene, Dries Wiggerts getrouwd met Lieuck Rinwers, Tjeerd Eelkes getrouwd met Hock Rinwerths, Sierd Sierds de oude als curator van Douwe Rinwers, 22 jaar, Tjeerd Eelkes en Reyner Rinwers als curatoren van Dick Rinwers 18 jaar, Sierd Sierds de jonge [Kistmaker] als curator van Yntie Rinwers 12 jaar, Jeye Annes als curator van Sierd 17 jaar [fol. 104] en Hock Okkes 15 jaar [fol. 104] kinderen van Ocke Rinwers, een zoon van Rinwer Symens; en Hylk Wybrens namens haar zoon Tjeerd Rinwers 6 jaar bij Rinwer Symens. In de boedel o.a. de volgende scheepsparten: 1/16 part aan het schip van Dries Wiggerts, 1/32 schipper Jeye Rinwerths, 1/16 schipper Hidde Rinwerths, 1/64 part schipper Wybren Rinwerths, 1/32 part schipper Tjeerd Eelkes, 1/32 part schipper Reyner Rinwerths, 1/16 part schipper Rinwer Symens (T 13-20 nr. 60 / 108).

Uit dit huwelijk:

aa. Heye Hiddesdr, trouwt Jotje Aelerts Muts, ovl. voor 1681, zoon van Aelert Dircks Muts.

bb. N. Hiddesdr, trouwt Jotje Wybes Paauw, zoon van Wybe Jotties en Jeltie Aelerts.

Florenkohier Hindeloopen, Jotje Wybes Pauw; op 24 juli 1682 van Hidde Rinwers, fol. 132, 5 einzen 17 penningen; op dito van zijn vader 0-3-13¹/₂ (SWF HOA nr. 58 / 48).

cc. N. Hiddes.

dd. Griet Hiddes.

Florenkohier Hindeloopen, Griet en Heye Hiddes; 8 einzen 17¹/₂ penningen; van Hidde Rinwers, fol. 132, 9 einzen (SWF HOA nr. 58 / 28).

Uit het tweede huwelijk:

4. Lieucke Heyedr, volgt IVC.

5. Jeye Heyes, volgt IVD.

Uit het huwelijk van Bauck Bokkedr en Jeye Jappes

a. Jeye Jeyes Coopman, volgt IVE.

IIIb. Jeye Jeyes Groutien, koopvaardischipper te Hindeloopen, trouwt 1. Isck Rinwers; trouwt 2. Hindeloopen 29 maart 1642 Olphart Hansdr, ovl. omstr. 1666, weduwe van Heere N.

Florenkohier Hindeloopen, Jeye Jeyes Groutien; op 20 febr. 1626 van Jarich Hayes 2 pondematen 4 einzen 6³/₄ penningen (SWF HOA nr. 57 / 49).

13 febr. 1624, proklamatie; Jeye Jeyes en Isck Rinwers, echtelieden te Hindeloopen, als kopers van een vrij huis en stede aldaar, met gerechtigheid van de *halve wyk* en *halve waegen* aan beide zijden, Gekocht van Hitte Jetties (T 13-20 nr. 90 / 12).

1667, florenkohier Hindeloopen; verdeling van de schatting van Jeye Jeyes Groutiens, van folio 49. Jarich Jeyes, 8 einzen 5 penningen, Jeye Jeyes Groutien de jonge, 8 einzen, 6¹/₂ penningen, Simp Jeyes, 8 einzen, 5 penningen, Rinck Jeyes, 8 einzen 5 penningen, Dries Tymens, 5 einzen 14¹/₂ penningen, Jochem Auckes, 4 einzen 14¹/₄ penningen (SWF HOA nr. 57 / 87).

1 juni 1666, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van het sterfhuis van Olphert Hans, weduwe van Jeye Jeyes Groutien, op verzoek van Allart Heeres, Ysk Jeyes en Rink Jeyes, Jots Pieters namens haar kinderen bij Gerrit Heeres, erfgenamen van Olphart hun moeder (T 13-20 nr. 62 / 217).

3 juli 1666, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Olphart Hansdr tussen haar erfgenamen: Dries Tymens getrouwd met Idske Jeyes, Allart Heeres getrouwd met Frouke Idskes, Jochem Aukes Schep getrouwd met Rinske Jeyes, Heye Annes, curator van de kinderen van Gerrit Heeres, met Gysbert Reyners, stiefvader van de genoemde kinderen (T 13-20 nr. 62 / 220).

Uit het eerste huwelijk:

1. Jeye Jeyes Groutien de jonge, volgt IVf.

2. Symk Jeyes Groutien.

3. Rinck Jeyes Groutien.

4. Jarich Jeyes, koopvaardijshipper te Hindeloopen

5 april 1640, scheepsverkoop; Jeye Jappes van Hindeloopen, mede namens zijn reders, als verkoper en Jarich Jeyes, eveneens van Hindeloopen, als koper van een pinasschip genaamd 'de Jager', laatst gevoerd door verkoper (SAA 5075 nr. 1547 / 14).

29 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Jarich Jeyes, van Hindeloopen, schip: 'de Jager' van 118 x 23³/₄ x 12 voeten – 119 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

Uit het tweede huwelijk:

5. Idske Jeyes Groutien, trouwt Hindeloopen 24 juni 1656 Dries Tymensz, geb. omstr. 1629, koopvaardijshipper te Hindeloopen, weduwnaar van Claassie Jansdr, zoon van Tymen Jappes en Symen Dircksd.

8 febr. 1650, weesboek Hindeloopen; rekening en bewijs van ontvangsten en uitgaven door Dries Gerbens als curator van Dries Tymens in presentie van Ocke Dirx, oom van Dries Tymens (T 13-20 nr. 59 / 277, 391).

12 dec. 1650, gerechtsrol Hindeloopen; Dries Tymens, 21 jaar, verzoekt zijn ooms Ocke Dirx en Dries Gerbens om tot zijn curatoren te worden benoemd (T 13-20 nr. 13 / 56v).

16 mei 1654, weesboek Hindeloopen; afrekening sinds 13 febr. 1653 van de curatele van Dries Tymens, nu 25 jaar, door diens curator Ocke Dircks. In de opsomming o.a.: aan Claassie Jans, in leven huisvrouw van Dries Tymens 8-10-0 (T 13-20 nr. 60 / 205).

20 dec. 1654, weesboek Hindeloopen; akkoord tussen Jan Douwes en An Pieters, erfgenamen van Claassie Jans, hun dochter, die getrouwd was met Dries Tymens, contra Dries Tymens gesterkt met Ocke Dircks, over de verdeling van de goederen van Claassie (T 13-20 nr. 60 / 220).

27 maart 1685, schuldbekentenis; Lourens Pietersen, houtkoper te Haarlem debet 1000 gulden tegen 3¹/₂ % rente per jaar, aan schipper Dries Tymens

van Hindeloopen, wegens lening van contanten (SAA 5075 nr. 5243 of NOTA00351000261).

6. Rinske Jeyes Groutien, trouwt Jochum Aukes Schep.
Uit het huwelijk van Heere en Olphart:
 - a. Allert Heeres.
 - b. Gerrit Heeres, trouwt Jots Pieters.

IIIc. Jappe Jeyes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1651, trouwt mogelijk 1. Hindeloopen 1601-1605 Ock Sipckedr; trouwt 2. Hindeloopen 1601-1605 Dries Tymensdr, ovl. voor 1653, dochter van Tymen Ockes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Aelck Tymens. Floreenkohier Hindeloopen, Jappe Jeyes; op 6 febr. 1635 van Yt Tzalings 12 einzen; op 20 febr. 1626 van Timen Ockes 3 einzen 16 penningen; op 20 febr. 1626 van Jarich Hayes 2 pondematen 4 einzen $5\frac{3}{4}$ penningen; op 6 febr. 1635 van Tiam Douwes 5 einzen; *al verdeelt op de kinderen siet fol. 78*. Daar staat: Dries Tymens van Dirck Reyners voor [het jaar] 1650 2 pondematen 17 penningen; in 1653 van Jappe Jeyes 5 einzen 10 penningen [de bedoelde Dries Tymens is een kleinzoon van Dirck Reyners en van Jappe Jeyes] (SWF HOA nr. 57 / 2, 78).

15 febr. 1608, gerechtsrol Hindeloopen; verantwoording van gevoerde curatele door Aelck Timens, weduwe van Timen Ockes, als curator van Hock Ockedr. En kwijting door genoemde Hock met haar man Renwer Symens, samen geassisteerd door Symen Douwes en Taet Jarichs, *mijn Renwers vaeder en Hocke moeder*, nu Hock zich in de echtelijke staat begeven heeft (T 13-20 nr. 7 / 152).

Febr. 1624, gerechtsrol Hindeloopen, extraordinaris zitting; Rinwer Olferts voor zijn dochter Ansck Rinwers, contra Allert Tymens, Gerbrand Pytters, Dirck Hayes, Jappe Jeyes als gedaagden namens Aelck, Tymens weduwe (T 13-20 nr. 9 / 94).

26 febr. 1653, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Jappe Jeyes en Dries Tymens. Alger Douwes namens zijn kinderen bij Jantje Jappes, Ocke Dirks en Dries Gerbens, curatoren van Dries Tymens en Dries Gerbens als man van An Jappes, Goycke Allerts en Fonger Gerbens als curatoren van de weeskinderen van de echtelieden Jeye Jappes en Dicke Jappes. In de boedel o.a. de volgende scheepsparten: 1/16 aan het schip van Dries Gerbens; 3/64 part aan het schip van Jeye Jeyes; 1/64 part aan het schip van Fonger Gerbens (T 13-20 nr. 60 / 151-154).

De kinderen van Jappe:

1. Jantje Jappesdr, ovl. voor 1651, trouwt Alker Douwes.
9 juni 1651, gerechtsrol Hindeloopen; Alger Douwes mede namens zijn kinderen bij wijlen zijn vrouw Jantien Jappis, contra Dries Tymens, weduwe van Jappe Jeyes (T 13-20 nr. 13 / 65).
2. An Jappes, ovl. na 1658, trouwt Dries Gerbens, zie IVt.
3. Jeye Jappes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1649, trouwt Dicke Jappes. Dicke trouwt 2. Hindeloopen 11 april 1653 Jelle Wybrens, koopvaardijshipper.

Floreenkohier Hindeloopen, Dick Jappes; 3 pondematen 2 einzen 18½ penningen; op 2 maart 1693 overgeschreven op de erfgenamen: de kinderen van Jappe Jeyes Loos en Jappe Jeyes Baas te Stavoren, ieder 1 pondemaat, 7 einzen, 9¼ penningen (SWF HOA nr. 60).

4 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Jeye Jappes, van Hindeloopen, schip: 'de Jager' van 125 x 24¾ x 13 voeten – 163 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').
14 jun. 1649, scheepsverkoop; Jan Pieters Gijzen en Meynert Arentsz, kooplieden te Zaandam, mede namens hun medereders, verkopen aan Heere Pieters van Hindeloopen een fluitschip genaamd 'de Jager', laatst gevoerd door wijlen Jeye Jappes van Hindeloopen (SAA 5075 nr. 1547 / 38).

12 dec. 1650, gerechtsrol Hindeloopen; Dick Jappis, weduwe van Jeye Jappes namens haar kinderen en met consent van Alger Douwes en Dries Gerbens, aangetrouwde ooms van de kinderen en hun curatoren in de procedure tegen Dries Jappes *op de aenspraacke van 't handschrift* en de verdeling van hun vaders goederen (T 13-20 nr. 13 / 56).

31 jan. 1654, weesboek Hindeloopen; inventarisatie en verdeling van de nalatenschap van Jeye Jappes, in leven getrouwd met Dicke Jappes, op verzoek van Fonger Gerbens [Fonger Gerbenson IVj.] en Alger Douwes, curatoren en *susterling* resp. aangetrouwde oom van de weeskinderen Jappe Jeyes de oude, 10 jaar en Jappe Jeyes de jonge 8 jaar. Dicke Jappes is nu getrouwd met Jelle Wybrens. In de boedel o.a. *een zeekaartenboek vande vader*. Op 13 februari 1654 compareerden Jeye Jeyes Groutien en Symen Dirx, *mede sustelingen* om hun instemming met de gemaakte inventarisatie te betuigen (T 13-20 nr. 60 / 187).

13 okt. 1654, bevrachting; Anne Jansz Kat en Olfert Renners als bevrachters en Jelle Wybrens, schipper op de 'Tarbot', allen van Hindeloopen. Van Amsterdam naar Larvik, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 2400 gulden, met 1 rozenobel als kaplaken voor de schipper. Voering 8 oxhoofden wijn, waarvoor de schipper 30 gulden extra krijgt. Onkosten en arbeidsloon in Noorwegen zijn voor rekening van de bevrachter. Kost en drank voor de schipper. De schipper schiet voor risico van de rederij 1500 gulden voor aan de bevrachter (SAA 5075 nr. 1537 / 163).

Uit dit huwelijk:

aa. Jappe Jeyes de oude, of Jappe Jeyes Loos, geb. omstr. 1644, ovl. voor 1693, trouwt Hindeloopen 26 dec. 1669 Rinck Tjeerds.

bb. Jappe Jeyes de jonge, of Jappe Jeyes Baas, geb. omstr. 1646, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, ovl. Stavoren omstr. 1700, trouwt Hindeloopen 26 maart 1680 Jantje Pieters; Jantje trouwt 2. Hidde Allerts.

27 juli 1683, bevrachtingscontract; Jacob Marchant, koopman te Amsterdam als bevrachter en Jappe Jeyes, van Hindeloopen, schipper op de 'Hoop' van 108 x 24 x 13¾ voeten. Van Amsterdam naar Nerva in Lijfland, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 2350 gulden en

bovendien een *caplaken voor den schipper tot bevrachters discretie*. De schipper zal zich moeten voorzien van *dommekrachten, sethaecken* koevoeten en ander gereedschap dat nodig is om masten te kunnen laden. Als de bevrachter hier enige paarden kan kopen is de schipper gehouden deze *overtveoeren, als mede een passagier nevens enige goederen*, voor 25 gulden (SAA 5075 nr. 3814 / 75).

9 dec. 1700, autorisaties Staveren; Haeytie Binckes, burgemeester van Staveren, geautoriseerd tot curator van de weeskinderen van Jantje Pieters bij Jappe Jeyes. Jantje is nu getrouwd met Hidde Allerts (T 13-36 nr. 17 / 64).

4. Tymen Jappes, ovl. voor 1646, trouwt Symen Dircksd, ovl. voor 1646, dochter van Dirck Reyners, burgemeester te Hindeloopen, en Euck Euckedr.

27 maart 1647, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de nalatenschap in het sterfhuis van Euck Euckedr, in leven weduwe van Dirck Reyners, in presentie van Okke en Sibbel Dirks, Wybren Dirks als vader van zijn minderjarige kinderen bij Wall Dircks, Heye Jeyes als curator van het weeskind van de echtelieden Tymen Jappes [Jacobs doorgehaald] en Symen Dircks, gesterkt met Dries Gerbens, aangetrouwde oom van het genoemde kind. In de boedel o.a. de volgende scheepsparten: 1/16 part aan Okke Dirks, 1/32 part aan Hanck Reyners, Jappe Everts, Tjerk Joukes oude schip en Dirck Clasen. En 1/32 part aan Tjerk Joukes nieuwe schip waarvoor 500 gulden is betaald, maar door het overlijden van Tjerk is dit 1/16 part gebleven aan Tjerks oude schip dat nu van Reyner Goyfferts is (T 13-20 nr. 59 / 102 e.v. en 121 e.v.).

Uit dit huwelijk:

- aa. Dries Tymensz, trouwt 1. Claasie Jansdr, trouwt 2. Idske Jeyes Groutien, zie IIIb.5.

IIIId. Dries Boldewynsdr, trouwt 1. Tiard Reyners, ovl. voor 1608, zoon van Reyner Albertsz, burgemeester te Hindeloopen; trouwt 2. Anne Inties, ovl. voor 1647, weduwnaar.

5 dec. 1603, verklaring en rechterlijk advies; Anne Inthies verklaart dat hij enkele jaren geleden met Pieter Everts zaliger, samen als curatoren van Jan Inthiez en namens Jan, enige percelen land te Hindeloopen heeft verkocht. De koop is destijd *verspiert* door ene Ancke Eelckedr. Omdat er geen duidelijkheid is over de *spieiringe* kan hij de koopsom nog niet afdragen. Het gerecht oordeelt dat hij Ancke dan maar moet dagvaarden (T 13-20 nr. 27 / 39).

8 febr. 1608, gerechtsrol Hindeloopen; autorisatie van Reyner Albertsz, als grootvader, tot curator of tutor van de weeskinderen van Tiardt Reyners, op verzoek van Dries Boudewijns, moeder van de weeskinderen (T 13-20 nr. 7 / 60v).

Floreenkohier Hindeloopen, Anne Inthies; 3 pondematen 1½ eins 1 penning; op 16 dec. 1631 overgeschreven op Boudewein Tiardts 0-6-3¼ en op Eelcke Annes [Taed

Tjaards] 0-6-3¼; op 24 maart 1647 hierbij van Ocke Boldewijns 1-0-12½; op dito overgeschreven op de erfgenamen: Boldewyn Tjaards 0-9-9, Dicke Annes 0-9-9, Euke Everts 0-9-10, Intie Annes 0-9-9 (SWF HOA nr. 57 / 27v en 15, 29, 46, 51). In 1647 kreeg Eecke Annes de jonge ook nog 9 einzen 9 penningen van Anne Inties. Waarschijnlijk is hier Eelcke Annes bedoeld – Eecke Annes de jonge komt ook elders in het kohier voor – maar hoe dan ook lijkt het rekenkundig onjuist (SWF HOA nr. 57 / 71).

Uit het eerste huwelijk van Dries:

1. Taed Tjaards, volgt IVg.
2. Boldewyn Tjaards, IVh.

Uit het huwelijk van Anne en Dries:

3. Dicke Annes.

Floreenkohier Hindeloopen, Dicke Annes; op 24 maart 1647 van Anne Inties 9 einzen 9 penningen (SWF HOA nr. 57 / 51).

4. Aelert Annesdr, trouwt Eucke Everts, ovl. omstr 1651, zoon van Evert Douwez en Folcker Euckedr.

Floreenkohier Hindeloopen, Eucke Everts; op 10 febr. 1647 van Evert Douwes 2 pondematen 2 einzen 5½ penningen; op 24 maart 1647 van Anne Ynties 9 einzen 10 penningen; volgens proclamatie 17 mei 1669, overgeschreven op Homme Hoytema, wegens koop van Allert Annes, 3 einzen 10 penningen, zie fol. 91 (SWF HOA nr. 57 / 15).

28 maart 1650, processtukken Hindeloopen; op verzoek van Symen Dircks Muts, mede uit naam van zijn kinderen, zijn door het gerecht meerdere onder ede afgelegde verklaringen vastgelegd naar aanleiding van beweringen van Aelert Annesdr, huisvrouw van Eucke Everts, die tegen een van de getuigen verteld zou hebben: *ick ben uyt Eelckes gecomen en meende Wybe Annesdr te sien om haer te seggen dat sij een arm snaer in Noorwegen heeft, die omgaet te bedelen ende van de eene Boe tot de ander gaat, bij de welck haar soon Wybe Symens een kind heeft overwonnen*. Ook Intie Annes, een andere getuige, ving op dat Aelert Annes, zijn zuster, het gerucht verspreidde dat de zoon van Symen Dircks, *Wybe genaempt in Norwegen bij sekere arme vrouwspersoon off trochelster [troggelaarster] een kint solde hebben overgewonnen*. Hij heeft Aelert gezegd dat ze ermee moest stoppen omdat ze de aantijging niet kon bewijzen, maar zij gaf geen gehoor. Ze had het tegen Eelck Siverts en Rinwar Symens gezegd, *op dat het ruchtbaer mach worden en waarom solde ick swiegen alsoo de moeder van 't kint en de luyden sulx seggen?* Vervolgens wendde Intie Annes zich tot *haer vermaener* Heye Hommes, met verzoek om Aelert *te vermaenen [en] van sulcke gerucht spreyinge aff te holden*, maar opnieuw hield zij voet bij stuk en herhaalde zij zelfs wat ze gehoord had. De verklaringen zijn afgelegd door Jay Douwes, vrijster, 43 jaar, *parthijen vreemd* [geen familie], Intie Annes, burger van Hindeloopen in het 40e jaar, broer van Aelert en zwager van Symen Dircks, bovendien *achtersusterling*, Heye Hommes 36 jaar, *vermaner, parthijen vreemd*, Rinwar Symens 62 jaar, *susterling* met Aelerts

man en *achtersusterling* met de rekwirant Symen Dircks, Eelck Sierts 34 jaar, *achtersusterling* met Aelert Annes en de rekwirant vreemd. Rinwar verklaarde dat hij Aelert met meerdere personen trof in het huis van zijn zoon Jeye Rinwarts, waar ze vertelde *datter een jong schots[koopman] van Hindeloopen een kint in de Copperwyck heeft*. Tegen Eelck Sierds zou Aelert gezegd hebben *datter een hoer in Noorwegen was die seyde dat Symen Dircx soon Wybe genaempt haer kint toe quam*. Naderhand verklaarden nog Jel Ypedr, 58 jaar, weduwe van Juntien Pieters, en Lam Juntiens, in het 30e jaar, huisvrouw van Jeye Rinwerts, over hetgeen Aelert gezegd zou hebben in het huis van Jeye Rinwerts (T 13-20 nr. 28 / 184-187).

6 april 1650, brief aan het gerecht Hindeloopen, vertaling uit het Noors; Niels Janssen, *gewesen coninglijcke majesteijts tollenaer op Drammen* [Noorwegen] Johan Gaerdeman de oude en Niels Bastiaan gezworen schrijver in het gebied van Bragernes, allen te Bragernes, laten weten dat de eerbare Simon Dircks, schipper van Hindeloopen zich bij hen had beklaagd, dat zijn zoon Wibbe Simens te Hindeloopen door Allert Annes aldaar wordt nagedragen dat hij uit lichtvaardigheid te Bragernes met een vrouwspersoon genaamd Rachel Pieters een kind geteeld zou hebben. Na aanhouding van Rachel is zij scherpelijk ondervraagd en ontkende zij de aantijging *bij hoogsten eedt*. Ze had Wibbe zelfs nooit gezien of gesproken. Ze ontkende niet een lichtvaardig leven geleid te hebben maar ze had haar leven gebeterd. Als het gerucht waar geweest zou zijn dat had zij dat in Bragernes niet stil kunnen houden. Dit konden haar ondervragers bevestigen (T 13-20 nr. 1 / 2-3).

4 juni 1650, brief aan het gerecht Hindeloopen, vertaling uit het Deens; Niels Jensen, Albert Nielsen en Fredrick Pieters Stöd, verklaren dat Ocke Euckes uit Nederland *Rachel Pieters gebeden heeft dat zij soude seggen dat Wybe Symons vader was van het kindt*. Hij beloofde haar dat zijn vader Eucke Everts haar zou belonen met tien rijksdaalders. Ze heeft er niet aan meegewerkt en gezegd: *hout u gelt*. Pieter Engelbracht is de vader van het kind dat zij onlangs baarde. Dit heeft zij persoonlijk tegen de getuigen verklaard. De akte is opgemaakt bij notaris Jacob Steur te Amsterdam (T 13-20 nr. 1 / 4).

15 juli 1650, processtukken Hindeloopen; Symen Dircks Muts, grootschipper te Hindeloopen, getrouwd met Wyb Annis, mede namens zijn minderjarige zoon Wybe Symens, contra Alert Annisdr, getrouwd met Eucke Everts. Het betreft dezelfde kwestie als de akte van 28 maart 1650, over het verspreiden door Alert Annesdr, in maart jongstleden, van het gerucht dat Wybe Symens in Noorwegen een kind verwekt zou hebben bij een bedelaarster. De eiser stelde dat Alert Annis bij drie gelegenheden schuldig was aan injurie en verlangde genoegdoening. De rechtbank stelde hem in het gelijk en veroordeelde Alert tot het betalen van driemaal 150 goudgulden van 28 stuivers per stuk. Aelert, inmiddels weduwe, legde zich er niet bij neer en spande een zaak aan tegen Wyb Annis, de vrouw van Symen Dircks. Aelert stelde dat ze de geruchten niet

zelf had bedacht maar slechts doorvertelde wat ze gehoord had en ze voerde aan dat Wyb Annes haar zwart had gemaakt door het gerucht te verspreiden dat zij diefstal zou hebben gepleegd. Alert Annes bracht vele getuigenverklaringen in, waaronder die van enkele Hindelooper zeelui die zelf van de Noorse vrouw in kwestie, Rangel Pieters genaamd, hadden gehoord dat Wybe Symens de vader van haar kind zou zijn (T 13-20 nr. 28 / 199-201, 238-249).

16 febr. 1652, processtukken Hindeloopen; Alert Annes, weduwe van Eucke Everts, contra Wyb Annis, huisvrouw van Symen Dircks Muts. Op verzoek van Alert zijn verklaringen afgelegd door Feyck Pieckes, 31 jaar, huisvrouw van Epe Jarix, *partijen in bloede vreemd*; Jelck Pieckes, 38 jaar, huisvrouw van Willem Pieters, partijen vreemd; Euck Annes, 41 jaar, huisvrouw van Intie Annes, zuster van Wyb en schoonzuster van Alert; Jay Luytkes, 45 jaar, huisvrouw van Jappe Ewerts, haar man en de man van Alert waren broers; Lolck Ansckes, 67 jaar, weduwe van Aucke Symens; Freerck Pieckes, 36 jaar, partijen vreemd; Seger Piers, 42 jaar, partijen vreemd; Thonis Bruyns, 37 jaar, partijen vreemd; Lieucke Sierds, 32 jaar, partijen vreemd; Pytter Tietes, 26 jaar, oomzegger van Symen Dircks; Tjeerd Luytkes, 28 jaar *susterling* van Symen Dircks (T 13-20 nr. 28 / 243-245).

5. Intie Annes, volgt IVi.

IIIe. Sierd Pieters Wagener, ovl. omstr. 1640, trouwt Anck Lieuckes, ovl. na 1644, dochter van Lieucke Sjouckes.

Florenkohier Hindeloopen, Sierd Pieters Wagener; op 6 febr. 1635 hier aangeschreven van Pieter Wybes 9 einzen 16¼ penningen; op 25 febr. 1641 van Lieucke Sjouckes 1 pondmaat 3 einzen 10 penningen; op 21 jan. 1654 verdeeld over de erfgenamen: Pieter Sierds 0-5-1, Heye Sierds 0-5-1, Anne Heerings 0-5-1½, Lieucke Sierds 0-5-1½, Jelle Pieters 0-5-1½ (SWF HOA nr. 57 / 5, 7, 73v, 74, 81, 81v).

24 juni 1614, proklamatie; Sierdt Pietersz en Anck Liuckedr, echtelieden, als kopers van *zeckere huystelle ofte leege plaatse* te Hindeloopen van Ime Reythiez en Taed Reytiedr (T 13-20 nr. 89 / 6).

9 jan. 1632, proklamatie; Sierd Pieters en Anck Lieuckedr, *burger en burgersse binnen Hindeloopen*, als kopers van een vrij huis en stede aldaar, over de sluis, de nieuwe steeg ten zuidwesten. Gekocht voor 300 gulden van Jetsche Wybes en Claes Lyckles c.u. (T 13-20 nr. 91 / foto 14).

20 jan. 1643, weesboek Hindeloopen; Fonger Gerbens, in zijn 25e jaar, met Tiete Pieters en Symen Dircks, zusterlingen van Fonger, enerzijds en anderzijds Anck, Sierds weduwe [Anck Lieuckes, de weduwe van Sierd Pieters], met haar zwager [schoonzoen] Jelle Pieters als verantwoordelijk voor de gevoerde curatele van wijlen haar man Sierd Pieters als curator van Fonger, sinds de vorige afrekening op 28 april 1640 (T 13-20 nr. 58 / 229).

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Sierds.

2. Heye Sierds.
3. N. Sierds, trouwt Anne Heerings, zoon van Heering Dircks.
Floreenkohier Hindeloopen, Anne Heerings; op 9 febr. 1654 van Sierd Pieters 5 einzen 1½ penningen; in 1664 van Heering Dirx 0-9-18 (SWF HOA nr. 57 / 74).
4. Hester Sierds, ovl. na na 1662, trouwt voor 1636 Jelle Pieters, ovl. na 1654, zoon van Pieter Douwes.
29 maart 1636, schuldbekentenis; Jelle Pytters en Ester Sierds, echtelieden te Hindeloopen, debet 300 gulden aan Sierd Pytters als curator van Fonger Gerbens. Registratie 28 maart 1643 (T 13-20 nr. 104 / 77v).
24 febr. 1640, proklamatie; Jelle Pieters en Ester Sierds, echtelieden te Hindeloopen als kopers van een vrij huis en stede aldaar. Gekocht voor 780 gulden van Jan Jarichs gesterkt met Jan Dircks haar tegenwoordige man (T 13-20 nr. 91 / foto 108).
26 sept. 1662, schuldbekentenis; Ester Sierds, weduwe van Jelle Pieters, te Hindeloopen debet 350 gulden aan Ids Ids, weduwe van Heere Pieters *in de Molqueren woonend* (T 13-20 nr. 107 / 107v).
Floreenkohier Hindeloopen, Jelle Pieters; op 21 jan. 1654 van Pietter Douwes 14 einzen 15 penningen; op 9 febr. 1654 van Sierd Pieters, volgens erfdeel 0-5-1½ (SWF HOA nr. 57 / 81).
5. Lieucke Sierds, geb. omstr. 1620, ovl. na 1654, trouwt Albert Ockedr.
Floreenkohier Hindeloopen, Lieucke Sierds; in 1654 van Sierd Pieters wegens erfdeel 5 einzen 1½ penning (SWF HOA nr. 57 / 81v).
7 maart 1644, schuldbekentenis; Lieucke Sierds en Albart Ockedr, echtelieden debet 300 gulden aan Symen Dircks en Dries Wiggertsdr, echtelieden, allen te Hindeloopen. Anck, de weduwe van Sierd, stelde zich borg (T 13-20 nr. 104 / 179).
16 febr. 1652, processtukken Hindeloopen; Alert Annes, weduwe van Eucke Everts, contra Wyb Annis, huisvrouw van Symen Dircks Muts. Op verzoek van Alert verklaring van Lieucke Sierds, 32 jaar (T 13-20 nr. 28 / 243-245).

III. Gerbren Pieters Wagener, ovl. omstr. 1631, trouwt 1. Hindeloopen 1601-1605 Hock Tymensdr, ovl. voor 1627, dochter van Tymen Ockesz en Aelck Tymens; trouwt 2. omstr. 1627 Beyts Tiebbs, ovl. voor 1652, weduwe van 1. Wybrand Hayes [Muts], koopvaardijdschipper, ovl. voor 1624, zoon van Haye en Tjam, en 2. Pieter Jelles, koopvaardijdschipper, ovl. voor 1627, zoon van Jelle Wibez en Dick Wybrens.

Floreenkohier Hindeloopen, Gerbrand Pieters Wagener; op 20 febr. 1626 van Timen Ockesz 1½ pondemaat 3 einzen 16 penningen; op 7 febr. 1635 van Piter Wibes 9 einzen 16 penningen; op 25 febr. 1641 deze gecasseerd en overgeschreven op de erfgenamen (SWF HOA nr. 57 / 1v).

Floreenkohier Hindeloopen, Tryn Gerbrants; op 25 febr. 1641 van Gerben Pytters 10 einzen 11 penningen (SWF HOA nr. 57 / 76).

Floreenkohier Hindeloopen, Fonger Gerbrands; op 25 febr. 1641 van Gerben Pytters 10 einzen 11 penningen (SWF HOA nr. 57 / 76).

21 jan. 1605, proklamatie; Gerbrant Pieterz en Hock Tymensdr, als kopers van een vrij huis en stede te Hindeloopen, strekkend met de zuidzijde op de *wykswal*, met gerechtigheid van *de halve wyk*, zoals in gebruik bij wijlen Pieter Ies. Gekocht voor 475 gulden van Albert en Eucke Ies zonen en Ock Iesdr, de laatste met consent van haar man Agge Agges (T 13-20 nr. 88 / 32).

1 dec. 1606, proklamatie; Pieter Jellez en Beyts Tiebbedr, echtelieden te Hindeloopen, als kopers van een vrij huis en stede aldaar. Aldus gekocht voor 700 gulden van Simen Sipckes en Ipck Jelledr (T 13-20 nr. 88 / 40).

Floreenkohier Hindeloopen, Pieter Jellez; 2½ pondematen 18 penningen; op 6 jan. 1635 van Tjam Hayes 7 einzen 9 penningen; in 1653 *de 3e part op ijder erf van't eene als 't andere* op Piets, Wybe en Aelert Pytters erven – Wybe, Aelert en Piers Pieters ieder 1 pondemaat 1½ einzen, minus 1/3 penning (SWF HOA nr. 57 / 24, 78v).

5 maart 1616, bevrachtingscontract; Willem Wacker, koopman te Bergen in Noorwegen, als bevrachter en Wybrant Haeyes, van Hindeloopen, schipper op 'de Vier Heemskinderen' van 80 lasten. Van Amsterdam met koopmanschappen naar Sulmer in Noorwegen [mogelijk Solmerfoert = Selbsjömfjort onder Bergen], daar lossen en herladen met delen voor Amsterdam, zoveel hij kan bergen. Afgsproken is dat de schipper langscheeps zal stuwen, *niet dwers noch niet endelingen oft de deelen niet overeynt te setten*. Vrachtprijs 14½ gulden per 100 delen, 124 gerekend voor 100 en 3 halve voor 1 (SAA 5075 nr. 198 / 589).

19 maart 1623, schuldbekentenis; Homme Siurts en Mary Luytkedr, burgers te Hindeloopen, debet 70 gulden aan Gerbrand Pytters en Hock Tymensdr aldaar (T 13-20 nr. 103 / 10v).

19 jan. 1625, schuldbekentenis; Eeuwe Jans en Auck Eeckedr te Hindeloopen, debet 400 gulden aan Gerbrand Pytters en Hock Tymensdr (T 13-20 nr. 103 / 34).

16 febr. 1627, weesboek Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van Hock Tymens, ten behoeve van haar kinderen bij haar man Gerbrand Pieters, in presentie van Sierd Pieters, oom van de weeskinderen en Wiggert Dries en Jappe Jeyes. Gerbrand en Hock bezaten twee huizen, waarvan het een werd gewaardeerd op 1700 gulden en het ander op 400, en scheepsparten ter waarde van 3340 gulden. Ze bezaten het 1/3 deel van een fenne in de Grote Wiske, dat bij testament was toegemaakt aan de nog niet getrouwde Tryn Pieters Gerbrandsdr en het 1/5 deel van een fenne in de Kleine Wiske. Hester, het oudste kind, ontving *vierdehalve honderd gulden*. Ook de andere kinderen zouden dit bedrag ontvangen bij hun trouwen (T 13-20 nr. 57 / [foto 37]).

7 maart 1627, weesboek Hindeloopen; inventaris van hetgeen Beyts Tiebbes heeft ingebracht bij het huwelijk met Gerbrand Pieters, ten overstaan van Sierd Pieters en Gerbrand (T 13-20 nr. 57 / ongenummerd).

23 jan. 1632, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de minderjarige weeskinderen van Gerbrand Pytters en Hock Tymensdr zijn Allert Tymens en Sierd Pytters, ooms van de kinderen, aangewezen als hun curatoren (T 13-20 nr. 11 / 65v).

8 dec. 1634, autorisatie; Boudewyn Hayes als opvolger van Allert Tymens als curator van Tryn, Gerbrand Pyetters weeskind (T 3-20 nr. 11 / 114).

13 febr. 1635, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Sierd Pieters, als oom en curator van Fonger Gerbrens en Boldewijn Heyes als curator van Tryn Gerbrens (T 13-20 nr. 58 / 15).

19 jan. 1637, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Sierd Pieters en Boldewijn Heyes, als curatoren van Fonger en Tryn Gerbrens, in presentie van Tryn gesterkt met Sybren Jentes (T 13-20 nr. 58 / 61).

11 febr. 1639, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Boldewijn Heyes, als curator van Tyn Gerbrens getrouwd met Sybren Cramer en Sierd Pieters als curator van Fonger Gerbrens (T13-20 nr. 58 / 135).

21 april 1640, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Ester Gerbens, weduwe van Boldewyn Heyes, zuster van Tryn Gerbens, *innocent wesende*, is Symen Dircks [Muts], een zusterling van Tryn, met diens instemming aangewezen als haar curator in plaats van Boldewyn (T 13-20 nr. 12 / 75v).

17 dec. 1652, weesboek Hindeloopen; Wybe Pieters en Piets Pieters, weduwe van Wiggert Ynties, An Freerx namens haar minderjarige kinderen bij Aelert Pieters, als partijen bij de verdeling in drieën van de goederen van hun moeder Beyts Tiebbes. Aelert Pieters liet acht minderjarige kinderen na bij An. Freerk Jappes, haar vader en Syttie Pieters, schoonvader van haar oudste dochter, worden benoemd als curatoren (T 13-20 nr. 60 / 83v).

Uit het huwelijk van Gerbrand en Hock:

1. Hester Gerbrens, trouwt Boldewyn Heyes, zie IVa.
2. Tryn Gerbrens, innocent, ovl. voor 1643, trouwt voor 1637 Sybren Jentes Cramer.

18 maart 1641, weesboek Hindeloopen; verantwoording voor gevoerde curatele door Symen Dircks, als curator van de echtelieden Sybren Yenties en Tryn Gerbens (T13-20 nr. 58 / 198v, 218).

9 maart 1643, weesboek Hindeloopen; op verzoek van *de naeste vriden* van het weeskind van Tryn Gerbens, genaamd Attie Sybrens, en met instemming van Sybren Jenties, vader van het kind, is Dries Wiggerts geautoriseerd tot curator van het weeskind, naast Symen Dircks. Tevens afrekening van gevoerde curatele sinds 15 maart 1642 door Symen Dircks (T13-20 nr. 58 / 238, 278, 297, 330).

8 febr. 1650, weesboek Hindeloopen; Symen Dircks en Dries Wiggerts, als curatoren van het weeskind van Tryn Gerbens en Sybren Jenties, dagen Fonger Gerbens, als oom en inmiddels volwassen en Sybren Jenties als vader, om kwijting te verlenen en hen te ontslaan van de curatele, *omme bij haar vorders geregeert te worden*. Fonger weigerde de curatele op zich te nemen, waartegen de curatoren formeel protest lieten aantekenen (T 13-20 nr. 59 / 276).

30 jan. 1657, weesboek Hindeloopen; het gerecht geïnformeerd zijnde over de situatie van het weeskind van Tryn Gerbens, genaamd Att Sybrens, en gezien en gehoord hebbende de aanhoudende klachten en argumenten van Symen

Dircks als curator van het genoemde kind, zijn tot curatoren geautoriseerd Fonger Gerbens, oom van het kind en Rinner Gerbens aangetrouwde oom van het kind (T 13-20 nr. 61 / 54).

15 febr. 1666, weesboek Hindeloopen; verantwoording voor gevoerde curatele door Fonger Gerbens, als curator van Att Gerbens [Sybrens], op verzoek van haar vader Sybren Jenties, alsmede van Gaelle Piers, getrouwd met Att, met zijn vader Pier Heeres. Gaelle Piers verklaarde van Hester Gerbens ontvangen te hebben *de silveren onderriem ende kaysel neffens twee oysien haaken en kayen*. Gaelle en zijn vader tekenden met handmerken (T 13-20 nr. 62 / 204).

Uit dit huwelijk:

aa. Att Sybrens Cramer, geb. omstr. 1640, trouwt Gaelle Piers, zoon van Pier Heeres.

3. Fonger Gerbens, volgt IVj.

Uit het huwelijk van Beyts en Wybrand:

Een waarschijnlijk jong overleden kind.

27 jan. 1624, actum Workum; Douwe Tiebbes te Hindeloopen namens zijn zuster Beyts Tiebbes, weduwe van Wybrand Hayes, enerzijds en Dirck Hayes als broer van Wybrand en oom van het weeskind van Wybrand en Beyts hebben *in freede en de fruntschap*, afspraken gemaakt over de kosten van het grootbrengen van het weeskind (T 13-20 nr. 9 / 103, zie ook 97v, 98).

Floreenkohier Hindeloopen, Tiam Haye weduwe; 2 pondematen $5\frac{1}{2}$ einzen $6\frac{1}{4}$ penningen; op 6 jan. 1635 overgeschreven op Piter Jelles 0-7-9; op dito doorgehaald en overgeschreven op de erfgenamen. Symen, Allert, Tjeerd, Wybren en Tymen Dircks zonen, Sierd Jarichs en Tiete Pieters kregen op 23 april 1636 ieder 0-6- $6\frac{1}{4}$ bijgeschreven van Dirck Hayes en Tiam Haye weduwe (SWF HOA nr. 57 / 1-3, 20).

Uit het huwelijk van Beyts en Pieter:

- a. Pietj' Pietersdr, volgt IVk.
- b. Wybe Pietersz, volgt IVm.
- c. Allert Pietersz, volgt IVn.

IIIg. Dick Pietersdr, ovl. na 1643, trouwt Hindeloopen 1603 Wiggert Andries, alias Grutte Wiggert, ovl. tussen 1639 en 1643, zoon van Andries Reyners.

19 febr. 1594, magistraat van Hindeloopen; de burgemeesters hebben door *clockclippinge* de gemeenschap in de kerk bijeengeroepen *omme te beraemen seeckere middelen dienende tot bouwinge van een zijl*. In deze vergadering is besloten dat zij uit de gemeenschap 8 tot 10 personen zullen kiezen om hen te assisteren en met hen *eynteljk te stemmen en sluyten een seeckeren voet vande selven bouwenge*. De tien gekozen mannen zijn: Tymen Ockez, Eecke Annez, Olfert Tyerdtz, Luytke Luytkez, Andries Reynersz, Jaye Jarichsz, Jelle Wytez, Reythie Haringsz, Baucke Hitz en Gerbren Jelmersz. Andries Reynersz liet verstek gaan (T 13-20 nr. 6 / 275v).

1618, index notarieel archief Noord-Holland; Wigger Andries van Hindeloopen, alias Groote Wigger (NHA, Notariële index; WFA ONA Enkhuizen nr. 867 / 170).

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Reyner Andries; 3½ pondematen 7 1/8 penningen; op 21 febr. 1624 overgeschreven op Wiggert Andries (SWF HOA nr. 57 / 9v-10).

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Wiggert Andries 3½ pondematen 7¼ penningen; op 6 febr. 1623 van Sjoerd Jansen 1½-0-1½; op 21 febr. 1624, van Reyner Andries 3½-0-7 1/8 (SWF HOA nr. 57 / 9).

Floreenkohier Hindeloopen, Wiggert Andries; 3 pondematen 9 einzen 2½ penningen; op 21 febr. 1624 van Reyner Andries 2-5½-7½; op 20 dec. 1629 van Olfert Claes 0-11-5; op dito van Auck Freeck wegens Ime Eelckes 0-3-7½; op 7 febr. 1637 van Piter Wibes 0-9-16; op dito van Dirck Herings 2-0-17 etc. Op 1 febr. 1648 bedroeg het geheel 13-5-15, dit gedeeld in 5 parten van ieder 2-8-7 (SWF HOA nr. 57 / 4 en 8).

26 dec. 1613, 3de proklamatie; Wiggert Dries en Dick Pieters als kopers voor 416 gulden van diverse landerijen van Reyner Andries (T 13-20 nr. 89 / 11).

19 aug. 1623, schuldbekentenis; Homme Sierts en Mary Luytkedr debet 70 gulden aan Wiggert Andries en Dick Pietersdr, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 103 / 20v).

7 okt. 1639, schuldbekentenis; Hessel Harings en Euck Oenedr debet 200 gulden aan Wiggert Andries en Dick Pyttersdr, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 104 / 57v, zie ook 58).

6 sept. 1643, schuldbekentenis; Jan Sipckes huisvrouw van Pytter Dircks, nu ter zee zijnde, debet 100 gulden aan Dick, Wiggerts weduwe, wegens lening van contanten *uyt sondelinge noodsaeckelyckheid, tot betalinge van mijn tegenwoordich te maeckene huysinge en huysholdinge* (T 13-20 nr. 104 / 81).

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Wiggertse, volgt IVo.
2. Sybolt Wiggerts, volgt IVP.
3. Dries Wiggerts, volgt IVq
4. Hester Wiggertsdr, volgt IVr.
5. Reytje Wiggerts, volgt IVs.

De floreeschatting van Wiggert Andries werd gelijkelijk (2-8-7) verdeeld over vijf personen, onder wie ene Reyntjen Taekesz, in 1640 oud-burgemeester. Dit deel ging vervolgens naar Reytje Wiggerts. Een mogelijkheid is dat Reyntjen Taekez als gebruiker van het land de schatting tijdelijk op zijn naam kreeg (zie over Reytje Wiggerts: *Jierboek* 1977, 114-123, nrs. 58 en 116).

Floreenkohier Hindeloopen, Reinthien Taেকেz: op 1 maart 1643 van Syts Jacobs 1 eins; op 6 maart 1640 van Wybren Heeres 9 einzen en van Hill Ewarts 8½ penningen; op 15 juli 1640 overgeschreven op Luytke Ruurds 0-1-10½; zonder datum van Wiggert Andries 2-8-7 (SWF HOA nr. 57 / 59).

IIIh. Gerbren Andries, VOC hoogbootsmansmaat ovl. voor 1636 aan boord in Oost-Indië, trouwt 1. voor 1621 N. Pieters, dochter van Pieter

Jaspers, molenaar en bakker te Hindeloopen; trouwt 2. voor 1626 Sets Lieuckes, dochter van Lieucke Douwes en Leuck Leuckedr, mogelijk was Sets weduwe van ene Sybolt.

31 aug. 1621, gerechtsrol Hindeloopen; Roucke Tipckez, namens een derde partij contra Pieter Jaspersz, molenaar en bakker te Hindeloopen, in een zaak rond een partij rogge, waar ook het Hof van Friesland zich blijkbaar over boog (T 13-20 nr. 9 / 118).

29 jan. 1630, schuldbekentenis; Gerbrand Andries en Sets Syboltsdr, debet 1200 gulden aan Homme Andries en Jarich Ottes, *burger en burgersse binnen Hindelopen* (T 13-20 nr. 103 / foto 87).

15 nov. 1630, gerechtsrol Hindeloopen; Jappe Douwes getrouwd met Lieucke Lieuckesdr, Wybrand Hiddes getrouwd met Leuck Leuckes, Gerbrand Dries getrouwd met Sets Leuckes, Hylke Gerrits getrouwd met Hylcke Leuckesdr, allen erfgenamen van Leucke Douwes, als gedaagden om te compareren, anders om de eis te horen, [van] Rinck, Hylcke weduwe als moeder en curatrix van haar kinderen bij Hylcke Lieuckes (T 13-20 nr. 11 / 23v).

6 aug. 1636, verklaring; Wouter N[...], burger van Enkhuizen, ong. 40 jaar, *rechtelijcken verdaecht sijnde*, om formeel te verklaren op verzoek van Haye Hommes, van Hindelopen, rekwirant in dezen, handelend namens de erfgenamen van Gerbrand Andries, die vanuit Zeeland is uitgevaren naar Oost-Indië met het schip 'Prinses'. Wouter verklaarde dat hij recentelijk vanuit Oost-Indië is teruggekomen, met het schip 'Nieuw Hooren' en dat hem bekend is dat Gerbrand, varende voor hoogbootsmansmaat in dienst van de VOC, in Oost-Indië op het jacht [...]delt is gestorven *en is inde loo[...]e op Canwij begraven*. Wouter heeft het graf helpen maken en was persoonlijk bij de begrafenis (WFA ONA Enkhuizen nr. 931 / 266).

3 jan. 1637, autorisatie Hindeloopen; Dries Gerbrens, 16 jaar, verzoekt Pytter Jappes en Syttie Pytters, zijn grootvader resp. zijn oom, om zijn curatoren te worden om naast Sets Sybolts met haar zootje Sybolt van 10 jaar bij Gerbren Dries, te acteren inzake de verdeling door loting met Homme Andries, van landerijen afkomstig uit de nalatenschap van Ath Gerbrens, grootmoeder resp. moeder van partijen (T 13-20 nr. 12 / 24v).

Uit het eerste huwelijk:

1. Dries Gerbrens, volgt IVt.

Uit het tweede huwelijk:

2. Sybolt Gerbrens, geb. omstr. 1626.

IIIi. Homme Andries, geb. omstr. 1587, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1641, trouwt 1. Taed Jolmers, ovl. voor 1612, dochter van Jelmer Ottes en Tjenck Olferts; trouwt 2. Jarich Ottes, ovl. na 1641, dochter van Otte Jarichs, koopvaardijshipper te Hindeloopen. Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Homme Andries, voor hem en zijn kind n.u.; 7 pondematen 5 einzen en 6 penningen. Daaronder: Homme Andries voor hem en n.u. zijn kind 5-10-5½ (SWF HOA nr. 57 / 9v-10).

Floreenkohier Hindeloopen; Homme Andries wegens zijn kind $2\frac{1}{2}$ pondematen 5 einzen 3 penningen; op 27 jan. 1631 van Andries Hommes 0-9-17; op dito van Tjaard Gerrits 0-9-9; op dito hieraf op Jelmer Hommes de genoemde $2\frac{1}{2}$ -5-3; in 1634 van Piebe Jacobs 0-3-4; op 8 aug. 1637 van Ath Gerbrens 1- $2\frac{1}{4}$ - $2\frac{1}{2}$ en van Wybren Heeres kinderen 0-4-10. *Soekt dit bovenstaande hier voor, fol. 16.* Daar staat dat de stelle van Homme Andries onder de erven is verdeeld en opgeheven, zodanig dat Jelmer Hommes van Ath Gerbrens stelle het vijfde part ontving en over de rest het tiende part. Al met al draagt Jelmer 0-8- $16\frac{1}{2}$ penningen. De overige vier erfgenamen Heye en Otte Hommes, Sybolt Wiggerts n.u. en Yeye Heyes n.u., ieder hetzelfde vierde deel van 0-16-4 (SWF HOA nr. 57 / 16-16v).

Floreenkohier Hindeloopen, Otte Jarichs [..]; $1\frac{1}{2}$ pondematen 4 einzen $9\frac{1}{4}$ penningen; op 20 aug. 1645 door verklaring van Heye Hommes gecasseerd en de helft overgeschreven op Rinner Ottes en de ander helft op de erven van Jarigh Ottes (SWF HOA nr. 57 / 57).

16 nov. 1612, verklaring; op verzoek van schipper Jacob Chistoffers, van Tonsberg in Noorwegen, verklaren Otte Jarckes, ong. 43 jaar en Allert Jarckes, ong. 40 jaar, beiden van Hindeloopen, schipper resp. stuurman op Otte's schip, hoe dat zij het schip van Jacob Christoffers *gants desolaet ende reddeloos* in zee gevonden hebben, in de bocht van Helgoland, *Hilligenlant ende Boubergen*. Wanneer zij hem niet hadden gered was hij met zijn zeven mensen verdronken, net als zijn schip, *'t welck aldaer gesoncken is*. Ze konden niets meer bergen dan twee kleine scheepskisten en twee slottonen met kleding (SAA 5075 nr. 512 / 2v).

8 dec. 1612, gerechtsrol Hindeloopen; Homme Andries, als vader van zijn kind bij wijlen Taed Jolmers, en Olfert Jelmers, kwijten Jan Olferts en Douwe Symens, hun voormonden, voor gevoerde curatele, *omdat zij nu tot jaeren gecomen zijn* (T 13-20 nr. 8 / 182).

13 jan. 1614, gerechtsrol Hindeloopen; inventaris van Taed Jelmers ten behoeve van haar weeskind genaamd Jelmer bij Homme Andries, op verzoek van Andries en van Olfert Jelmers, oom van het weeskind (T 13-20 nr. 8 / 85).

7 febr. 1614, schuldbekentenis; Olfert Jelmers en Fridts Euwedr, echtelieden, debet 300 gulden aan Homme Andries uit naam van zijn weeskind bij Taed Jelmers, wegens een half huis en steed te Hindeloopen ons Olfert en Fridts wegens de verdeling toegevallen. Akte geregistreerd 27 nov. 1643 (T 13-20 nr. 104 / 82).

6 april 1628, Sonttolregisters 4177723; Homme Andersen van Hinlopen, vertrokken van Trondheim met 16 en 40 lasten sildt [zout]. De partij van 40 lasten was bestemd voor Kong. Matt – niemand minder dan de koninklijke majesteit Christiaan IV van Denemarken te Kopenhagen. Bij volgende passage, op 2 mei (nr. 4180303), registreerde men dat hij in ballast was vertrokken van Kopenhagen met bestemming Gotenburg. Bij de passage op 19 mei (nr. 4180588) blijkt dat hij inderdaad goederen te Gotenburg heeft geladen. De laatste passage in dat jaar was op 22 aug. (nrs. 4038268 en 4491754). Ook op 8 okt. 1629 (nr. 4245436) leverde hij zout af bij de Deense koning te Kopenhagen en tevens een partij bij de kanselier. Aan boord was ook een partij *Saltt*

Torsch og Graasey, gezouten kabeljauw. De laatste registraties op zijn conto zijn van 13 nov. 1630 (nrs. 915951, 920703 en 941312).

15 sept. 1628, bevrachtingscontract; Guiliame van Offenbach, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Jelmer Hommes, van Hindeloopen, vertegenwoordigd door zijn vader Homme Andries, schipper op 'De Valck van Hindeloopen' van ca. 70 lasten. Wijn en pruimen laden in Bordeaux – niet meer pruimen dan $\frac{1}{3}$ van het laadruim. Lossen in Middelburg, Rotterdam of Amsterdam. Vrachtprijs 19 gulden per 4 oxhoofden wijn of 3 stukken pruimen. 100 gulden extra bij lossen in Middelburg of Rotterdam (SAA 5075 nr. 236 / 153).

3 maart 1629, borgstelling; Homme Andries, burger en grootschipper te Hindeloopen als borg van Ewert Gerrits [Moutmaecker], burger te Staveren, inzake de *actien en praetensen* van Baernt Pyttersz Brouwer, jegens hem Ewert, aangaande de brouwerij gereedschappen. Op 7 maart verschenen Pytter Jans en Baernt Pyttersz, brouwer te Hindeloopen, die aangaande de gereedschappen van Baernts brouwerij waren veroordeeld, in die zin dat Evert Gerrits de gereedschappen zal mogen beschouwen als zijn vrij eigen bezit, waarmee hij mag handelen zoals hem belieft (T 13-20 nr. 10 / 92).

18 jan. 1630, proklamatie; Homme Andries en Jarich Ottesdr, echtelieden te Hindeloopen, als kopers van enkele stukjes land gelegen *in't weste boven de Poelen*, gekocht voor 154 gulden van Pieter Fongers te Amsterdam (T 13-20 nr. 90 / 73v).

3 sept 1633, schuldbekentenis; Assuerus Foogelsangh en Jeltie Jansesdr, echtelieden, debet 600 gulden aan Homme Andries en Jarich Ottesdr, echtelieden, allen te Hindeloopen. Tierne Idses, burger en mr. Gerrit Juws, schoolmeester, beiden te Hindeloopen, tekenden als getuigen (T 13-20 nr. 104 / 7).

23 febr. 1635, weesboek Hindeloopen; rekening door Homme Andries en Sybolt Sybolts als curatoren van de kinderen van Freerck Tiebbs (T 13-20 nr. 58 / 19v).

1 maart 1641, schuldbekentenis; Bruyn Hendrix te Hindeloopen, mede namens zijn vrouw Mary Theunis, debet 300 gulden aan Jarich Ottes, weduwe van Homme Andries (T 13-20 nr. 104 / 62).

14 jan. 1645, schuldbekentenis; Jelmer Hommes debet 360 gulden aan Haeye Hommes, *mijn broeder*, wegens het gebruik door / verhuur aan Haeye van twee pondematen maadland, *leggende aan verscheyden parchelen 't oost in de Mieden*. Haeye mag het land gebruiken zoals hij wil, ook onderverhuren. De originele akte was mede ondertekend door Otte Hommes, *mijn broeder* (T 13-20 nr. 104 / 114v).

13 febr. 1646, schuldbekentenis; Luytke Hommes en Aeltie Dircks, echtelieden, debet 400 gulden aan *Otte en Heye Hommes zoonen, gebroeders*, wegens lening van contanten ter betaling van het huis zoals gekocht van de genoemde broers en hun zusters (T 13-20 nr. 104 / 112v, zie ook 113).

Uit het eerste huwelijk:

1. Jelmer Hommes, volgt IVu.

Uit het tweede huwelijk:

2. Otte Hommes, volgt IVv.

3. Heye Hommesz, geb. omstr. 1614, doopsgezinde leraar te Hindeloopen, ovl. voor 1661, trouwt daar 30 juni 1656 Claaske Sierds, dochter van Sierd Thomas, koopvaardijshipper te Hindeloopen en Int Hiddedr; Claaske trouwt 2. Hindeloopen 3 juni 1661 Andries Annes.
 28 maart 1650, processtukken Hindeloopen; Heye Hommes, 36 jaar, vermaner (T 13-20 nr. 28 / 185v).
 20 aug. 1645, florenkohier Hindeloopen; Heye Hommes van Homme Andries 16 einzen, 4 penningen; item van Otte Jarichs 0-2-16 1/8 (SWF HOA nr. 57 / 17).
 25 dec. 1636, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Sieuart Thomas, op aangeven van diens weduwe Ynck Hiddedr, in presentie van Jeye Jeyes en Dirck Jelmers als curatoren van Syts Sierdsdr, Sierd en Hidde Sierds zonen en Claaske Sierdsdr. In de opsomming 2 x 1/32 scheepsparten, te weten: bij de schippers Dirck Jelmers en Sierd Tietes; een aandeel van 250 gulden in de erfenis van Thomas Sierds; landerijen afkomstig van Thomas Sierds, grootvader van de kinderen (T 13-20 nr. 58 / 54v).
 14 febr. 1648, proklamatie; Heye Hommes en de gezamenlijke leiders van hun [kerkelijke] gemeente en met de instemming van de gemeente, als kopers van zeker half vermaanhuis op de Tuynen, *dat eertijds met de vercopers in massa t'zamen toebehoort*. Gekocht voor 850 gulden, van Jenthie Rutgers *en andre respectivelijke voochden van haar gemeente* (T 13-20 nr. 92 / 50).
 17 mei 1670, Hof van Friesland; Goycke en Otte Allerts, Reitie Wiggerts en Wybe Pieters, diakens van de Mennoniete-gemeente te Hindeloopen, contra Claesien Sierds, erfgename van haar man Heye Hommes, gesterkt met Andries Annes haar tegenwoordige man (T 14 nr. 16538, vonnis 44).
4. Taed Hommedr, trouwt Sybolt Wiggerts, zie IVP.
5. Goyts Hommedr, trouwt Jeye Heyes, zie IVC.
6. Gerbrand Hommes.

IIIj. Dries Allerts, ovl. omstr. 1634, trouwt voor 1621 Hoyt Hoytedr.

Florenkohier Hindeloopen, Dries Allerts; op 21 febr. 1624 van Allert Gerbrants 0-3-0; op 24 maart 1635 van Allert Gerbrants 0-6-8³/₄ (SWF HOA nr. 57 / 10).
 30 maart 1639, weesboek Hindeloopen; verantwoording van gevoerde curatele sinds 18 febr. 1636, door Gerben Allerts, als curator van de kinderen van Dries Allerts, in presentie van Allert Dries, 18 jaar, een van de wezen. Hoyt Hoytedr, moeder van de kinderen beklagde zich, met instemming van Hessel Allerts, oom van de kinderen, mede namens de andere ooms en hun huisvrouwen en Lieuck Allerts weduwe van Bonne Pytters, en van Allert Dries, dat zij onvoldoende inkomsten had om de kinderen te voeden. Ook de andere familieleden waren niet in staat alle kinderen te onderhouden. Zij deden een beroep op de magistraat. Men kwam overeen dat Lieuck Allerts een van de kinderen opnam, *zijnde 't afterlijxt en minst winnende met namen Tierck Dries*, voor 1/3 deel van de inkomsten. Op voorwaarde

dat zij het geld mocht houden *bij aldien Godt belieffde den voorschreven Tierck vuyt deezen Jammerdale te halen*. Op 16 maart 1652 compareerde Tierck Dries, huisvrouw van Tymen Sipckes en verklaarde dat zij ten volle was voldaan door Lieuck Allerts, tegenwoordig getrouwd met Heye Hansz, inzake de nalatenschap van haar ouders (T 13-20 nr. 58 / 160).

Uit dit huwelijk:

1. Allert Dries, geb. omstr. 1621.
2. Tierck Driesdr, geb. omstr. 1627, trouwt Tymen Sipckes.
3. N. Dries.

IIIk. Hessel Allerts, ovl. na 1639, trouwt voor 1624 Aelck Wybrands, dochter van Wybrand Foockeles.

Floreenkohier Hindeloopen, Hessel Allerts; op 21 febr. 1624 van Wibrant Foeckles 1 pondemaat 4 einzen 12 penningen; op dezelfde datum van Allert Gerbrens 0-3-0; 26 jan. 1631 overgeschreven op Idts Allerts 0-2-5; op 24 maart 163[. ws 1635] van Allert Gerbrens 0-6-8³/₄; op 26 febr. 1635 overgeschreven op Jelle Jans en Goycke Allerts, ieder 0-8-0 (SWF HOA nr. 57 / 40).

Floreenkohier Hindeloopen, Hessel Allerts; 7 einzen 16 penningen; overgeschreven op Alert Hessel en Tsalingh Hessel, *in presentie van partijen en voordere erfgenamen, siet fol. 124*; op 3 febr. 1673 overgeschreven op de erfgenamen volgens verdeling als volgt: Alert Hessels 0-3-10, Hessel Hessels 0-2-10, Tsalingh Hessels 0-1-16 (SWF HOA nr. 58 / 30, 123v).

12 febr. 1624, kwijting voor gevoerde curatele; Foeckle Wybrens en zijn vrouw Jan Jeyedr, en Aelck Wybrens met haar man Hessel Allerts, *maiores en jarich*, ontslaan Doede Euckes en Here Tiards als curatoren van Foeckle en Aelck en verlenen kwijting (T 13-20 nr. 8 / 216).

23 maart 1635, twee proklamaties; 1 Goycke Allerts en Myncke Symensdr, als kopers van het 1/6 part in Hessels fenne, bezwaard met 8 einzen lasten, *nae het middelste register, mette dyck nae advenant*. Gekocht voor 255 gulden 5 stuivers van Hessel Allerts en Aelck Wybrens; op dito kochten van dezelfde verkopers Jelle Jans en Auck Heeres 13¹/₂ einzen land in de Maaden, bezwaard met 8 einzen lasten als in het middelste register. Gekocht voor 235 gulden (T 13-20 nr. 91 / fot 66).

Uit dit huwelijk:

1. Allert Hessels.
2. Hessel Hessels.
3. Tsaling Hessels.

IIIIm. Lieucke Allertsdr, ovl. na 1652, trouwt 1. Bonne Pieters, ovl. voor 1639; trouwt 2. Heye Hansz de oude, koopvaardijshipper te Hindeloopen, zoon van Hans Martens en An Heyes.

Floreenkohier Hindeloopen, Bonne Pieters; op 24 maart 1635 van Allert Gerbrens 9 einzen 8³/₄ penningen (SWF HOA nr. 57 / 11).

5 febr. 1640, proklamatie; An Heyes, weduwe van Hans Martens, voor de helft en Heye Hans de oude, Heye Hans de jonge, Jarich Folkerts man van Yeck Hanzes, mede namens Doede Wolters, weeskind van Wolter Jans en Doed Hanzes [voor de andere helft] als verkopers aan de hoogste bieder van een vrij huis en stede te Hindeloopen in de Middelstraat. Gekocht voor 1610-15-0 door Wybren Eelkes (T 13-20 nr. 91 / foto 105).

Floreenkohier Hindeloopen, Hans, Lieucke en An Heyes; 1 pondemaat; op 9 febr. 1682 overgeschreven op de kinderen van Ocke Jeyes de oude, volgens verdeling, 4 einzen. De rest blijft op Hans Heyes alleen; op 15 febr. 1682 overgeschreven op Wybren Luytkes 2 einzen 2½ penningen volgens verdeling (SWF HOA nr. 58 / 33).

3 mei 1681, weesboek Hindeloopen; inventaris van Ocke Jeyes en Lieuck Heyes, in tijden echtelieden, op verzoek van Dicke Rinwers en Sibble Gales als curatoren van hun kinderen. In de opsomming o.a.: een verdeling d.d. 20 maart 1671 van de nalatenschap van Ynt Heyes; een testament d.d. 6 nov. 1660 van Heye Hans [de jonge] en Euck Eelckes; een verdeling d.d. 30 dec. 1676 tussen de gezamenlijke erfgenamen van Heye Hans [de jonge] en vrouw; een verdeling d.d. 6 febr. 1677 tussen Hans, Lieuck en Ann Heyes; een obligatie d.d. 17 jan. 1681 op An Heyes; een post van 1288-5-8 wegens de verkoop van 3/48 en 1/96 parten scheeps van schipper Ocke Jeyes (T 13-20 nr. 68 / 15v).

Uit het tweede huwelijk:

1. Lieucke Heyesdr, trouwt Ocke Jeyes Coopman, zie IVb.4.
2. An Heyesdr, ovl. na 1681.
3. Hans Heyesz, ovl. na 1682.
4. Ynt Heyes, ovl. voor 1671.

IIIIn. Tjebbe Luytkes, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, ovl. voor 1673, trouwt N.N.

Floreenkohier Hindeloopen, Tjebbe Luytkes; 1 pondemaat 3 einzen 1 5/6 penning; op 14 mei 1673 overgeschreven op Reyner, Gerben en Okke Tjebbes, zie fol. 128 (SWF HOA nr. 58 / 104, 128).

19 maart 1630, transport en kwijting; Lammert Hendricksz Meulen, schipper van Schermerhorn, als verkoper en Tjebbe Lucas, schipper van Hindeloopen, als koper van 29/32 parten in het schip 'de Watermeulen' (SAA 5075 nr. 241 / 52).

Zijn kinderen:

1. Reyner Tjebbes, trouwt Lisk Broers, geb. omstr. 1629, dochter van Broer Jappes en Hil Rinwers.

16 jan. 1650, weesboek Hindeloopen; Lisk Broers, 21 jaar, *haer te echte begeben hebbende met Reyner Tjebbes*, zoon van Tjebbe Luitkes, verzoekt haar curatoren Sierd Sierds en Alker Broers rekening en bewijs van de gevoerde curatele (T 13-20 nr. 59 / 259).

Floreenkohier Hindeloopen, Reiner Tjebbes; zonder datum van Litsk Broers 4 einzen 19 penningen; dito van Tjebbe Luitkes 0-3-15½ (SWF HOA nr. 57 / 128).

2. Gerben Tjebbes, volgt IVw.
3. Ocke Tjebbesz, trouwt Hindeloopen 22 mei 1664 Heye Intiesdr, geb. omstr. 1643, dochter van Intie Annes en Euw Annesdr (IVi.2). Floreenkohier Hindeloopen, Okke Tjebbes wegens zijn vrouw Heye Yntjes; 8 einzen 6 penningen; op 14 mei 1673 van Tjebbe Luitkes 7 einzen 10 5/6 penningen (SWF HOA nr. 58 / 68).

IIIo. Jaay Luytkes, geb. omstr. 1607, trouwt Jappe Everts, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, ovl. voor 1673, zoon van Evert Douwez en Folcker Euckedr.

Voor 1622, oudste floreenkohier Hindeloopen, Evert Douwes; 7 pondematen 3 einzen 10¹/₄ penningen; floreenkohier Hindeloopen, Evert Douwes; 4 pondematen 4¹/₂ einzen 3³/₄ penning; op 10 febr. 1647 overgeschreven op Jappe en Eucke Everts, ieder voor de helft (SWF HOA nr. 57 / 7v).

Floreenkohier Hindeloopen, Jappe Ewarts; op 28 april 1640 van Reyner Douwes 14 einzen 14 penningen; op 10 febr. 1647 van Ewart Douwes 2 pondematen 2 einzen 6¹/₂ penningen; in 1651 van Luytke Gerbens 10 einzen 19¹/₂ penningen (SWF HOA nr. 57 / 14v).

Floreenkohier Hindeloopen, Jappe Ewarts; 4 pondematen 3 einzen 19¹/₂ penningen; verdeeld over de erfgenamen, zie fol. 124; op 29 febr. 1673 compareerden Luytke Jappes en Ippe Jelmers om de stelle van Jappe Everts over te schrijven op de *voordere kinderen*, [...] *verklaarende si comparanten daartoe gelastigd te zijn*. Luitke, Att, Ewert en Okke Jappes, Heere Jelles vanwege Hill Jappes en Ippe Jelmers vanwege Folcker Jappes, allen 0-8-13³/₄ (SWF HOA nr. 58 / 53 / 124v).

16 febr. 1652, processtukken Hindeloopen; Alert Annes, weduwe van Eucke Everts, contra Wyb Annis, vrouw van Symen Dircks Muts. In de stukken een verklaring afgelegd op verzoek van Alert door Jay Luytkes, 45 jaar, vrouw van Jappe Everts, over de kwestie tussen partijen waarbij staat aangetekend dat haar man en wijlen de man van Alert broers waren (T 13-20 nr. 28 / 243-245).

Uit dit huwelijk:

1. Luytke Jappes St. Jan, volgt IVx.
2. Att Jappes, volgt IVy.
3. Evert Jappes, trouwt Hindeloopen 4 nov. 1681 Sieuw Hartmans, dochter van Hartman Hartmans, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, en Frisck Dircks (*Jierboek* 2014, 190-191).
4. Folcker Jappes, trouwt Ippe Jelmers, zie Vu.
5. Ocke Jappes, ovl. voor 1682, trouwt Lysbeth Gaeles, ovl. omstr. 1682, dochter van Gale Dircks, koopvaardij-schipper te Hindeloopen en Auck Broers.

Floreenkohier Hindeloopen, Gale Dircks; op 5 aug. 1641 van Broer Pieters 1 pondemaat 9 einzen 9 penningen; in 1648 van Alger Pieters 0-3-0 wegens koop; overgeschreven op de vier erfgenamen zie fol. 89. Daar staat: Gale Dircks

schatting van fol. 58 gedeeld als volgt: Broer Gales 0-5-³/₄; Ocke Jappes, Dirck Gales en Sierd Sierds de jonge ieder 0-8-0. Genoemde erfgenamen van Broer Pieters ieder 0-4-12 ⁷/₈ (SWF HOA nr. 57 / 58, 89).

Floreenkohier Hindeloopen, Okke Jappes; van Broer Pieters 4 einzen 12 ⁷/₈ penningen; van Gale Dirks 0-8-0; van Jappe Ewerts 0-8-13 volgens de verdeling op fol. 125 (SWF HOA nr. 58 / 67).

18 dec. 1638, schuldbekentenis; Luywck Annis, huisvrouw van Tjeerd Reynerts te Hindeloopen, debet 250 gulden aan [haar dochter en schoonzoon] Gale Drix en Auck Broers, echtelieden aldaar (T 13-20 nr. 104 / 44).

22 jan. 1682, weesboek Hindeloopen; op verzoek van het gerecht zijn Broer Gales en Luytke Jappes St. Jan, oom en *naaste bloed* van vaders- en moeders kant, geautoriseerd tot curatoren van Jaey Ockes, in't 5de jaar, weeskind van de echtelieden Ocke Jappes en Lysbeth Gales (T 13-20 nr. 67 / 119v, 220).

Uit dit huwelijk:

aa. Jaay Ockesdr, geb. omstr. 1678.

6. Tryn Jappes, volgt IVz.

7. Hil Jappes, trouwt Heere Jelles.

Floreenkohier Hindeloopen Heere Jelles; 4 einzen 5 penningen; hierbij wegens zijn vrouw van Jappe Ewerts 0-8-13, volgens de verdeling op fol. 124 (SWF HOA nr. 58 / 34).

IVa. Boldewyn Heyes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1640, touwt Hester Gerbrens, ovl. na 1672, dochter van Gerbrand Pieters Wagener en Hock Tymens (IIIf.1).

Floreenkohier Hindeloopen, Boudewijn Hayes; op 6 jan. 1629 van Haye Jayes, wegens zijn moeder, 9 einzen 15¹/₂ penningen; op 25 febr. 1641 van Gerbrand Pytters 0-10-10; in 1651 van Heye Jayes volgens verdeling 0-5-2 (SWF HOA nr. 57 / 25).

1 nov. 1624, gerechtsrol Hindeloopen; op verzoek van Isbrandt Annez Vos, pachter van de accijnzen te Hindeloopen, met zijn borgen Cornelis Luyttegroes en Boldewyn Hachius, compareerde mr. Reyner Jans, *burger onser stede Haeren*, collecteur, die onder ede verklaarde dat hij voortaan *geen penningen sall tellen* aan Vos en zijn borgen (T 13-20 nr. 9 / 121).

11 febr. 1637, schuldbekentenis; Albart Hessels en Dirckien Jans debet 300 gulden aan Boldewyn Heyes en Ester Gerbrens, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 104 / 36).

28 april 1640, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Sierd Pieters, curator van Fonger Gerbrens, en Ester Gerbrens, weduwe van Boldewyn Heyes, curator van Tryn Gerbrens, vanaf de laatste afrekening op 11 febr. 1639 (T 13-20 nr. 58 / 194v).

3 febr. 1672, schuldbekentenis; Ester Gerbrands weduwe van Boldewyn Heyes, debet 70 gulden 14 stuivers aan Birde Meynerts, 56 gulden aan Simen Sierds en 18 gulden aan Fonger Okkesdr, weduwe van Pieter Boldewyns. Symen Sierds verklaarde op 3 sept. 1691 dat de schulden waren voldaan (T 13-20 nr. 107 / 142).

Uit dit huwelijk:

1. Heye Boldewynsdr, geb. omstr. 1628, trouwt Birde Meynertsz, ovl. na 1672, zoon van Meynert Yges en Wypk Lieuckes.
4 maart 1646, schuldbekentenis; Meynert Yges en Wypk Lieuckes debet 200 gulden aan Lolck Ansckes, weduwe van Aucke Symens, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 104 / 160).
6 jan. 1651, gerechtsrol Hindeloopen; op verzoek van Heye Boldewynsdr, 23 jaar, vrouw van Birde Meynerts, wordt diens vader Meynert Yges benoemd tot haar curator inzake de verdeling van de nalatenschap van haar overleden grootvader Heye Jeyes (T 13-20 nr. 13 / 57v).
2. Rinsk Boldewyns, trouwt Symen Sierds Kat, ovl. na 1681, zoon van Sierd Abes Kat en Piets Reyners.
Floreenkohier Hindeloopen, Symen Sierds; 1 pondemaat 5 einzen 4¼ penningen; op 2 maart 1693 van Boldewyn Heyes kinderen 0-5-2 (SWF HOA nr. 60).
Floreenkohier Hindeloopen, Symen Sierds; 1-10-6¼; op 9 april 1702 overgeschreven op Nicolaus van der Idzert wegens koop 0-10-6¼; op dito 1-0-0 overgeschreven op Pieter Wiggerts en deze stelle doorgehaald (SWF HOA nr. 61).
17 febr. 1662, proklamatie; Symen Sierds en Rinsk Boldewyns als kopers van zekere vrije halve huizing ten westen van de Nijestad. Gekocht voor 570 gulden van Jappe Wybrens en Tryn Sierds (T 13-20 nr. 92 / 191v).
15 jan. 1680, weesboek Hindeloopen; aanwezig in het sterfhuis van Piets Reynersdr, weduwe van Abe Sierds [Sierd Abbes]: Abbe en Symen Sierdszonen en Aatjen en Hylcke Sierdsdochters, Jan en Symen Broers – de kinderen van Taad Sierds – allen ouder dan 25 jaar. Reyner Jappesdr 19 jaar en Taad Jappesdr 16 jaar (T 13-20 nr. 66 / 267).
3. Hock Boldewyns, ovl. na 1671 trouwt Rinner Gerbens, ovl. na 1662. 1662, proklamatie Hindeloopen; Rinner Gerbens en Hock Boldewyns, echtelieden als beoogde kopers van zeker huis en stede te Hindeloopen, op de 'Nye Weyde', zoals door de kopers bewoond. Gekocht voor 550 gulden van Freerck Sytties en Gert Martens, maar Fryske Reyties, namens zijn vrouw Bauck Freerx, verzocht het niaar en verkreeg zo het pand (T 13-20 nr. 92 / 193v).
20 febr. 1671, schuldbekentenis; Hock Boldewyns, weduwe van Rinner Gerbens, debet 50 gulden aan Pieter Wibes en Goyts Hommes, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 107 / 108v).
4. Pieter Boldewyns, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt Fonger Ockesdr, ovl. na 1672.
17 febr. 1662, bevrachtingscontract; Jacob van Foreest, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Otte Hommes als reder namens Pieter Boldewyns, van Hindeloopen, schipper op 'de Vergulde Ketel'. Met vrachtvrije goederen van Amsterdam naar Trondheim, daar of in Agdenes lossen en laden met delen

of andere goederen voor Amsterdam. Vrachtprijs 11½ gulden per 120 delen en andere goederen naar verhouding van de ruimte. De bevrachter draagt de tolgelden in Noorwegen (SAA 5075 nr. 1541 / 165).

IVb. Lieucke Heyedr, ovl. voor 1662, trouwt 1. Ocke Rinwers, ovl. voor 1649, koopvaardijshipper te Hindeloopen, zoon van Rinwer Symens en Hock Ockedr; trouwt 2. Hindeloopen 5 maart 1649 Jeye Annes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, weduwnaar van Jantje Heynsdr.

3 jan. 1653, weesboek Hindeloopen; Sierd Ockes 17 jaar en Hock Ockes, 15 jaar, verzoeken hun stiefvader Jeye Annes tot hun curator, inzake de verdeling met hun moeder Hylk Wybrens van de goederen van hun grootvader (T 13-20 nr. 60 / 104).

3 juli 1654, bevrachtingscontract; Dirck Ghijsen Venhuysen, koopman te Amsterdam als bevrachter en schipper Jeye Annes, van Hindeloopen, schipper op 'de Oudewagen' van 124 x 26 x 12¼, met een verdek van 3½, alles Amsterdamse voeten. Van Amsterdam naar Riga in Lijfland, houtwaren of andere goederen laden voor Amsterdam. Vrachtprijs: 3900 gulden, maar geladen met andere goederen 150 gulden meer (SAA 5075 nr. 1537 / 78).

7 maart 1657, weesboek Hindeloopen; inventarisatie en verdeling van de goederen van Jeye Annes en zijn weduwe Lieuck Heyes, op verzoek van Ock Jeyes, gehuwd met Sierd Ockes, dochter van Jeye bij Jantjen Heyns. De goederen zijn verdeeld in "twee equale gedeelten, en waer over in de commissaris Lieucke Rommerts presentie het loth geleyt zijnde." De twee rechthebbende partijen zijn: 1. Ock Jeyes, dochter van wijlen de echtelieden Jeye Annes en Jantjen Heyns en 2. Ocke en Jantjen Jeyes, zoon en dochter van Jeye Annes en Lieuck Heyes. In de boedel de volgende scheepsparten: 5/64 parten aan het schip van Sierd Ockes 1375 gulden; 2/64 schipper Yntje Annes, 550; 1/64 schipper Doede Eelkes, 250; 1/64 schipper Jeye Rinwers, 250; 1/64 schipper Tjeerd Boldewyns, 140; 1/64 schipper Rinwer Jacobs, 205; een half 1/64 schipper Luytke Hommes, 60 gulden (T 13-20 nr. 61 / 76).

26 april 1662, weesboek Hindeloopen; Sierd Ockes, Hans Heerings getrouwd met Hok Ockes, Jeye Jeyes de jonge, koopman te Amsterdam, curator van Ocke en Jantje Jeyes, allen erfgenamen van Lieuck Heyes hun overleden moeder. De twee jongste kinderen Ocke en Jantje behouden hun toezegging uit de verdeling d.d. 7 maart 1657 van Jeye Annes. Bauck Bokkedr, grootmoeder van de kinderen verklaarde uit naam van Jeye Jeyes en de oudste kinderen *aanwiesing* gedaan te hebben van de ontvangsten en uitgaven sedert het maken van de beschrijving (T 13-20 nr. 62 / 45).

27 mei 1662, weesboek Hindeloopen; beschrijving van de nagelaten boedel van Jeye Annes en Lieuck Heyes, in presentie van Jeye Jeyes de jonge, oom van Ocke, 12, en Jantien, 9 jaar, de kinderen van Jeye en Lieuck, Sierd Ockes, meerderjarig, ter zee zijnde, Hock Ockes, 24 jaar, getrouwd met Hans Herings (T 13-20 nr. 62 / 1).

25 maart 1664, weesboek Hindeloopen; verdeling tussen Sierd Okkes, Hans Heerings getrouwd met Hok Okkes en Jeye Jeyes namens Jantje en Okke Jeyes, allen kleinkinderen van Bauck Bockes (T 13-20 nr. 62 / 134).

Uit het eerste huwelijk:

1. Sierd Okkes, volgt Va.
2. Hok Okkesdr, geb. omstr. 1638, trouwt Hans Herings.

Uit het tweede huwelijk:

3. Barber Jeyes.
4. Ocke Jeyes Coopman, koopvaardijsschipper en schotskoopman te Hindeloopen, trouwt Lieucke Heyesdr (III m.1).

10 april 1672, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van Jeye Annes en Lieuck Heyes, tussen hun kinderen Okke Jeyes, met handlichting van het Hof van Friesland en Jantjen Jeyes met haar curator Doede Eelkes, als opvolger van de overleden Jeye Jeyes, koopman te Amsterdam. Okke dient 20 gulden aan zijn zuster te betalen voor haar aandeel in het jacht [waarschijnlijk een plezierscheepje] en 125 gulden wegens gelden uit de boedel die hij heeft uitstaan in Noorwegen, door zijn handel in *koopmanschappen van schotserijen*. De winst of het verlies over deze handel is voor rekening van Okke (T 13-20 nr. 65 / 14).

7 febr. 1681, weesboek Hindeloopen; bezegeling in het sterfhuis van Ocke Jeyes [en Lieuck Heyes]. Ocke en Lieuck hadden vier kleine kinderen: Euck van 6, Intj' van 4, Wypk van 3, allen dochters en Jeye, een zontje van nog geen jaar. Enkele niet bezegelde goederen zijn in bewaring gegeven van Barber Jeyes en Yk [ws Ynt] Heyes, zusters van beide overledenen (T 13-20 nr. 67 / 227).

Uit dit huwelijk:

- aa. Euck, geb. omstr. 1675, Yntj', geb. omstr. 1677, Wypk, geb. omstr. 1678 en Jeye, geb. 1680.
5. Jantien Jeyes, trouwt Reiner Abes Kat, zie Vf.b.

Uit het huwelijk van Jeye Annes en Jantjen Heyns:

- a. Ock Jeyes, trouwt Sierd Ockes, zie Va.

IVc. Jeye Heyes, ovl. omstr. 1660, trouwt Goyts Hommes, ovl. na 1692, dochter van Homme Andries en Jarich Ottedr (III i.5); Goyts trouwt 2. Hindeloopen 21 febr. 1669 Pieter Wybes, schipper en bevrachter aldaar, ovl. omstr. febr. 1692, weduwnaar van Pieter Sybrensd, zoon van Wybe Pieters en Heye Hiddes (IV m.1).

20 aug. 1645, floreenkohier Hindeloopen; Jeye Heyes van Homme Andries 16 einzen 4 penningen, idem van Otte Jarichs 0-2-16 1/8 penningen; van Ocke Dircks wegens koop 0-1-10; van Heye Jeyes 0-5-2 wegens erving; in 1654 van Temme Heyes erven 0-3-3 wegens koop en idem van Dirk Ewarts erven 0-9-0 (SWF HOA 57 / 14v).

29 mei 1659, bevrachtingscontract; Pieter Wybes en Tymen Allerts, van Hindeloopen, als bevrachters en Evert Wybrands, van Molkwerum, schipper op de 'Gideon' van ong. 180 lasten. Met de andere schepen van Amsterdam naar Koperwick, houtwaren laden voor Amsterdam en met dezelfde schepen retour. Vrachtprijs 1875 gulden (SAA 5075 nr. 1540 / 42).

12 jan. 1660, weesboek Hindeloopen; Goyts Hommes, weduwe van Jeye Heyes in leven curator van Jan Rinwers, draagt brieven en gelden over aan Otte Idses en Haytje Benckes, de andere curatoren van Jan (T 13-20 nr. 61 / 224).

8 april 1666, bevrachtingscontract; Tjaard Eukes en Pieter Wybes te Hindeloopen, als bevrachters en Evert Wybrands te Molkwerum, schipper op de 'Gideon' van ong. 180 lasten. Ballastscheeps of met goederen vrachtvrij van Amsterdam naar Dramsfjord, lossen en herladen met goederen voor Amsterdam. Vrachtprijs 3700 gulden en 50 gulden als kaplaken voor de schipper (SAA 5075 nr. 1543 / 41).

30 maart 1669, weesboek Hindeloopen; inventaris van het bezit van Goyts Hommes, weduwe van Jeye Heyes, nu getrouwd met Pieter Wybes. Sybolt Wiggerts werd benoemd tot curator van de vier kinderen Homme Jeyes 22 jaar, Jarich Jeyesdr 20 jaar, Heye Jeyes 14 jaar en Wypk Jeyes 11 jaar. In de opsomming de volgende scheepsparten: 1/32 Intie Wiggerts, Oughe Renwerths, Wiggert Sybolts; 1/64 bij Pieter Martens, Luytke Hommes, Reyner Tiebbes en Hessel Pieters. Verder een huis aan de St. Pieterstraat waar Goyts zelf in woont (T 13-20 nr. 63 / 173).

2 april 1669, weesboek Hindeloopen; inventaris van het bezit van de kinderen van Pieter Wybes bij wijlen Pieter Sybrensd, in presentie van Wybe Pieters, grootvader van de kinderen. Als eerste staat genoemd: de opbrengst van de verkoop van zijn huis in Molkwerum à 2800 gulden. En aan scheepsparten: 1/64 Pieter Wybes, 1/32 Tymen Aelerts, Thomas Everts, Goyffart Annis, 1/64 bij Hidde Wybes, Intie Wiggerts (T 13-20 nr. 63 / 208v).

2 april 1669, weesboek Hindeloopen; inventaris van het het sterfhuis van Pieter Wybes, weduwnaar van Pieter Wybrens [Sybrens], nu getrouwd met Goyts Hommes. In de opsomming o.a.: een zilveren *mingelen beker* met de namen van Pieter Wybes en Pieter Wybrens [Sybrens] echtelieden; goederen afkomstig uit Staveren van de grootmoeder van de kinderen (T 13-20 nr. 63 / 189).

1675, scheepsverkoop; de eerzame Pieter Wybes te Hindeloopen als verkoper van het fluitschip 'Neptunis', laatst door hem zelf gevoerd, groot 128 x 27 voeten en 12 voet 8 duim *hol in't ruijm bij de tweede balck voor't groote luijck op sijn lijfhouten, met een verdek nevens de groote mast* van 4 voet hoog, en de stuurplecht 6½ voet hoog, alle maten in Amsterdammer voeten, gekocht met gereedschap en inventaris voor 7964 gulden door Pieter Cornelissen Houttuint te Hoorn (SAA 5075 nr. 3778 / 495).

6 maart 1676, weesboek Hindeloopen; comparanten bij goedwillende comparitie: Tjebbe Pieters, 25 jaar, en door het huwelijk met Dicke Taeckesdr *wt de vaderlijke macht*, voor 1/3 erfgenaam van zaliger Piets Sybrens, zijn moeder, versus Pieter Wybes, vader van Tjebbe, mede namens zijn huidige vrouw Goyts Hommes, om een verdeling te maken van de goederen van Piets Sybrens. Volgens akte van het weesboek d.d. 2 april 1669 liet zij, behalve o.a. enkele obligaties, in totaal 4719 gulden na. Het boelgoed van Reynsck Sybolts, grootmoeder van de kinderen had 180 gulden opgebracht (T 13-20 nr. 65 / 263).

19 mei 1680, weesboek Hindeloopen; Pieter Wybes en Goyts Hommes, echtelieden te Hindeloopen, verklaarden bij vrijwillige comparitie dat zij Goyts zich bewust was

dat door het overlijden van haar schoonvader of behuwd vader Wybe Pieters hem Pieter de nader gespecificeerde goederen ten deel waren gevallen ter waarde van 6095 gulden (T 13-20 nr. 67 / 131v).

23 febr. en 19 mei 1692, weesboek Hindeloopen; verzegeling en inventarisatie van het sterfhuis van Pieter Wybes op aangeven van de weduwe Goyts Hommes en op verzoek van Sybrand Pieters en Dick Taackes, getrouwd met Tiebbe Pieters, uitlandig, Homme Ippes als vader van zijn dochtertje Pieter Hommes bij wijlen Yck Pieters, ieder voor 1/3 part erfgenaam van Pieter Wybes (T 13-20 nr. 70 / 184v, 186).

Uit het huwelijk van Jeye en Goyts:

1. Homme Jeyes, volgt Vb.
2. Jarich Jeyesdr, geb. omstr. 1649, ovl. omstr. 1719, trouwt Hindeloopen 13 febr. 1670 Abe Martens.
17 april 1683, weesboek Hindeloopen; Abe Martens, getrouwd met Jarich Jeyes, bekent 1540 gulden ontvangen te hebben uit handen van Pieter Wybes, stiefvader van Jarich, en Goyts Hommes, haar moeder, wegens de nalatenschap van Jeye Heyes, de vader van Jarich (T 13-20 nr. 65 / 209).
23 febr. 1719, collateraalboek Hindeloopen; Bauke Piters, getrouwd met Wypk Jeyes, als aangever van het overlijden van Jarich Jeyes en mede-geïnteresseerde in haar nalatenschap (T 13-20 nr. 116 / 5v).
3. Heye Jeyes, volgt Vc.
4. Wypk Jeyes, trouwt 1. Hindeloopen 12 april 1680, Lieucke Reyties; trouwt 2. Bauke Pieters Wiggerts, zie Vm.

Uit het huwelijk van Pieter en Pieter:

- a. Tiebbe Pieters, volgt Vd.
- b. Sybrand Pieters, trouwt Hindeloopen 21 nov. 1681 Beitj' Sakers.
Florenkohier Hindeloopen, Sybrand Pieters; op 3 okt. 1699 van zijn vader Pieter Wybes 1 pondmaat 5 einzen 11½ penningen (SWF HOA nrs. 61 en 62).
- c. Yck Pietersdr, trouwt Homme Ippes, zie VIz.

IVd. Dick Heyedr, ovl. voor 1650, trouwt 1. Sierd Doedes Bingseln, zoon van Doede Euckes; trouwt 2. Hindeloopen 29 maart 1642 Rinwer Jacobs Hinnema, koopvaardijdschipper te Koudum, ovl. Hindeloopen 1 maart 1657, weduwnaar van Jan Jacobsdr, zoon van Jacob Ottes Hinnema, koopvaardijdschipper te Koudum, en Tied Idses (*Jierboek* 2014, 262).

Florenkohier Hindeloopen, Doede Eukez; 6 pondematen 8 einzen 13¾ penningen; op 21 febr. 1624 van Dirck Reiners 0-2-5; op 17 febr. 1630 van Olfert Foockles 0-0-11; op 17 febr. 1630 overgeschreven op Mincke Doedes en Sierd Doedes (SWF HOA nr. 57 / 12v). Florenkohier Hindeloopen, Sierdt Doedes, 8 einzen 14 penningen; op 6 jan. 1629 van Haye Jayes 0-9-9½; op 6 jan. 1629 van Anne Annes 0-8-8¾; op 17 febr. 1630 van Doede Euckes 3-5-14 (SWF HOA nr. 57 / 12).

7 febr. 1623, hypotheekboek Hindeloopen; Oene Annes, debet 100 gulden tegen 6% jaarlijkse rente aan Sierd Doedes *Bingseln* beiden te Hindeloopen (T 13-20 nr. 103 / 4v).

3 maart 1657, gerecht Hindeloopen, autorisatie; op verzoek van *Jan Rinwarts, old 15 jaaren ende gesien de schriftelijcke uijterste begeerte van Rinwar Jacobs zijn vader, in leven de 29 februari 1657 gedaan*, en met instemming van zijn curator Haytje Binckes, worden Jeye Heyes en Otte Idses, *oom ende respective susterlingh*, benoemd tot curatoren van Jan Rinwers (SWF HOA nr. 409).

6 sept 1657, schuldbekentenis, gepasseerd te Amsterdam voor notaris Jan Volkert Oli; Hylke Douwes, makelaar te Amsterdam, debet 2000 gulden aan Jeye Heyes, Haytje Binckes en Otte Idses, als voogden van het nagelaten weeskind van Rinwer Jacobs te Hindeloopen. Akte ingeschreven in het hypotheekboek van HON op 30 april 1664 (T 13-18 nr. 35 / 729).

Uit het huwelijk van Dick en Sierd:

1. Sierd Sierds de jonge, geb. omstr. 1627, ovl. voor 1659, trouwt Tayk Harings, ovl. omstr. dec. 1660; Tayk trouwt 2. Evert Clases.

11 febr. 1651, gerechtsrol Hindeloopen; op verzoek van Sierd Sierds, 24 jaar, wordt de burgemeester Dirck Claasen benoemd tot zijn curator, voor de tijd van *Ocke Dirx thuysscompste*, inzake de verdeling van de nalatenschap van zijn grootouders Heye Jeyes en Bauck Bockes (T 13-20 nr. 13 / 60v).

9 maart 1657, gerechtsrol Hindeloopen; Sierd Sierds de jonge contra Haytje Binkes en Heye Heyes – om de eis te horen (T 13-20 nr. 14 / 59v).

29 jan. 1661, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de nagelaten goederen in het op 10 jan. verzegelde sterfhuis van Tayk Harings, weduwe van Sierd Sierds, laatst Ewart Claeses te echte gehad hebbend, op verzoek van Symen Claesen en Symen Boldewijns als curatoren van de drie weeskinderen van Sierd en Tayk genaamd: Dick 10 jaar, Antje 8 jaar en Doede 6 jaar (T 13-20 nr. 61 / 273, 278).

16 juli 1673, weesboek Hindeloopen; Anne Yntjes, getrouwd met Antje Sierds, Jan Abes, getrouwd met Dikke Sierds en Doede Sierds, 20 jaar, gesterkt met zijn curator Hendrik Jappes, weeskinderen van de echtelieden Sierd Sierds en Taayk Harings, maken een verdeling van de goederen van hun ouders, op basis van inventarisaties d.d. 10 jan. 1661 te Hindeloopen en wijlen hun oom Jan Rinwers, op basis van inventarisaties 17 maart en 28 juni 1673 te Koudum gemaakt (T 13-20 nr. 65 / 43, 73, 148, 150).

Floreenkohier Hindeloopen, Sierd Doedes; op 27 febr. 1673 verdeling volgens akte in het weesboek als volgt: 1. Anne Yntjes wegens zijn vrouw Antje Sierds 2-0-4³/₄; op 4 juli 1682 van Bartel Foockles 0-2-18 wegens koop; op dito van Jan Rinwers erfdeel 0-5-12¹/₂. 2. Jan Abbes wegens zijn vrouw Dikk Sierds 2-0-4; op 4 juli 1682 van Doede Sierds volgens verdeling 2-1-5; op dito van Bartel Foockles 0-2-7³/₄. 3. Doede Sierds 2-1-5; op 4 juli 1682 overgeschreven op Jan Abbes (SWF HOA nr. 58 / 124).

Uit dit huwelijk:

- aa. Dikke Sierds, trouwt Jan Abes Kat, zie VI f.
- bb. Antje Sierds, trouwt Anne Inties, zie Vg.

cc. Doede Sierds, geb. omstr. 1654, ovl. voor 1682.

Uit het huwelijk van Dick en Rinwer:

2. Jan Rinwers, zie: *Jierboek* 2014, 262-264.

IVe. Jeye Jeyes Coopman, geb. na 1606, schipper te Hindeloopen, koopman te Amsterdam, daar begraven 29 jan. 1669, trouwt voor 1636 Sytje Jelmers, ovl. Hindeloopen omstr. 1680, dochter van Jelmer Dircks. 24 jan. 1631, proklamatie; Jappe Broers als grootvader van Jeye Jeyes en Heye Jeyes als man van Bauck Bockedr, beiden als voormonden van Jeye Jeyes, *sijnde d'sone van Bauck voorschreven*, als kopers van een huis en stede op 'de Weyde'. Gekocht voor 1000 gulden van Goyffert Jappes en Sibbel Dircks, echtelieden (T 13-20 nr. 91 / foto 7).

19 dec. 1636, autorisatie Hindeloopen; Ynck Hiddedr, weduwe van Sieuard Thomas, als moeder van haar minderjarige kinderen, contra Dirck Jelmers – om hem als curator te laten autoriseren inzake de verdeling van vaders goederen tussen Ynck en haar kinderen. Het gerecht ontbood Jeye Jeyes, *als des selves hujsvrouw en voorschreven Dirck volle susterlingen zijn der wesen, hebben geordonneerd de voorschreven Dirck en Jeye de curateelschap ad actum divisionis vande kynderen van Sieuert Thomas aen te nemen off anders tot haer leedweesen daerinne te versien* (T 13-20 nr. 12 / 24).

3 juli 1637, poorterboek Amsterdam; Jeye Jeyes Coopman, schipper van Hindeloopen. 12 sept. 1652, testament op de langstlevende van de eerbare Jeye Jeyes en Sytje Jelmers te Amsterdam. *Impererende de hoogh geboorende ende groot machtichste forst ende heere Ferdinandus den derden, dies naems bij der gratie Godes gecoren Roomsche keijser etcetera*. Jan Aerts makelaar en Galtje Grates worden benoemd tot voogden van bij overlijden achterblijvende kinderen (SAA 5075 nr. 1557b / 1244).

22 okt. 1661, aanzegging; op verzoek van Jeye Jeyes Coopman, heeft de notaris zich vervoegd ten huize van Jacob Beck met de volgende aanzegging: Jeye Jeyes Coopmans heeft op 4 oktober de volgende 4 *distincte partijen* van Jacob Beck verzekerd: 900 a 3½ % op goederen geladen in [het schip van] Frederick Jansen van Amsterdam op Bordeaux, 600 idem Cornelis Albertsz Kuijert, 600 idem Cornelis Gerritse Cuijper, 300 idem Pieter Simonse. De insinuant Coopman beschouwd het contract als nietig als de premie niet vandaag betaald wordt (SAA 5075 nr. 1139 / 91).

29 jan. 1669, begraven te Amsterdam, Oudezijds-kapel; Jaeije Jaeijes Koopman, op d' Nieuwezijds Voorburgwal – 8 gulden.

18 juni 1669, machtiging; Sytje Jelmers, weduwe van Jeye Coopman, te Amsterdam, machtigt haar zoon Jeye Jeyes Coopman te Amsterdam, om in Friesland of elders bepaalde tegoeden te vorderen en ontvangen van haar debiteuren, van de boedel van Pieter Jentjes en van Claes Jentjes en Tet Etskes te Grou in het bijzonder (SAA 5075 nr. 2879 / 355).

6 maart 1680, weesboek Hindeloopen; inventaris van Syts Jelmers, weduwe van Jeye Coopman de oude, door aangeven van Jeye Coopman de jonge, Anthony Timmerman, Sybrant van Worcum, Isaack Charles en Ocke Jeyes Coopman, in dezen gevoegd met Pieter Wybes en Rincke Dircks. De weduwe bezat vele scheepsparten. 1/32 parten

bij de schippers burgemeester Tymen Allerts, Gerard Claesz Groenevelt, Sieuwert Sierds Pris[.], Lieucke Wybrands Croontye, Homme Jeyes schip 'de Cameel', Reyn Scheltes, Rincke Jeyes, Lieucke Reytties, Broer Gales, Douwe Douwes, Hillebrand Jurriaens van Schellingwoude, Sjoerd Poppes, Sybrand Ockes, Jarich Sierds, Rincke Dircks *nu verongelukt*, Sible Claes, Sierd Sierds de jonge, Anne Symens Muts; 1/64 parten bij: 't Galjoot de Liefde schipper Adriaen Basco, Jattie Claes, Claes Eelckes schip nu verongelukt, Douwe Tjaerds, Tiete Backer, Age Harmens, Pieter Martens, Reyner Abes; 5/64 bij Sybrand Noolckes; 1/48 parten bij Claes Symens, Lieucke Wybrands de oude, Thomas Dircks; 1/10 en 1/80 parten bij Wybrand Coopman. Bij de vorderingen een post van 60 gulden ten laste van de al bijna 20 jaar eerder overleden Joucke Binckes Hinnema staat: *notoir onwis*. Bij de vaste goederen een graf in de St. Oloffkapel te Amsterdam en twee huizen aldaar, waarvan een huis en erf op de Nieuwezijds Voorburgwal, *daer Hindelopen wthanght*. Bij de schulden de post van 71 gulden aan Johan Lemcker, advocaat te Vollenhove. Omdat elders meer bezittingen waren, de boedel van Thomas Jeyes nog onverdeeld was, en partijen onderling *verscheidene illiquiden praetensen* hadden, kon nog niet worden overgegaan tot verdeling. Tot de boedel behoorde ook het bezit van Ocke Jeyes dat Jeye Coopman als curator beheerde (T 13-20 nr. 67 / 113).

21 mei 1682, machtiging; Anthony Timmerman gehuwd met Auck Jeyes Coopman, mede namens Jeye Coopman wonend Oost-Vlieland, Sybrand Pieters van Worcum gehuwd met Klaasje Jeyes, Wybrand Coopman en Isaac Charles gehuwd met Wiepck Jeyes Coopman, allen te Amsterdam en erfgenamen van de echtelieden Jeye Jeyes Coopman en Sytje Jelmers, machtigen Govert Spruijt, makelaar te Amsterdam, om namens hen de volgende personen kwijting te verlenen voor levering van de door hem uit de hand aan Jan Bardewitz verkochte scheepsparten: 1. Jan Snoeck wegens levering van 1/32 part in het schip 'de Kameel' schipper Homme Jeyes van Molkwerum; 2. Isaac Charles wegens 1/48 'Fortuyn', schipper Lieucke Wybrands Nentjes, en 1/64 'Koninck David', schipper Pieter Martens; 3. Sybrand van Worcum, wegens 1/32 'Susanna', schipper Sibble Claas; 4. Jan Imans wegens 1/32 'Drie Koningen', schipper Douwe Douwes; 5. Jan van Vollenhoven wegens 1/32 part 'St Pieter', schipper Pieter Jelmers, en 1/32 part 'het Paradijs', schipper Tymen Alders; 6. Abraham van Later wegens 1/32 part 'St Pieter', schipper Lieucke Wybrands, 1/64 'de Kad', schipper Reyner Abbes, en 1/32 'de Klapmuts', schipper Wybe Douwes Muts; 7. Jacob van Egen wegens 1/32 'Bonte Vries', schipper Sybrand Nolkes; 8. Barend van der Linden wegens 1/64 'Bonte Vries', schipper Sybrand Nolkes, 1/64 part 'Eendracht', schipper Agge Harmens; 9. Pieter van Taerlingh wegens 1/32 'de Noortse Bos', schipper Reyn Scheltes; 10. Jan de Hase wegens 1/32 'Salomons Geregicheyd', schipper Dicke Reynderts en 1/48 'St. Pieter' schipper Klaas Symons van Molkwerum; 11. Broer Gales wegens 1/64 'de Harderin', schipper Jette Klaas en 1/32 'Ladder Jacobs', schipper Sieuwert Sieuwerts. Alle schippers van Hindeloopen, voor zover niet anders vermeld (SAA 5075 nr. 5236 / ongenummerd).

15 aug. 1689, transporten Amsterdam; Jeye Coopman wonend op Vlieland, Sybrand van Worcum getrouwd met Claesje Jeyes, Cornelis Timmerman getrouwd met

Wopke Jeyes Coopman, mede namens de kinderen van wijlen de echtelieden Anthony Timmerman en Auck Jeyes Coopman, zoals vastgelegd door nts. Van Santen d.d. 21 april 1683 en 13 febr. 1689, en Wynand Blaeupot namens de kinderen van wijlen Wybrand Coopman, volgens gerechtelijke aanwijzing d.d. 22 jan. 1689 in het 62e schepenenminuut fol. 239, allen kinderen c.q. kleinkinderen en erfgenamen van zaliger Jeye Jeyes Coopman de oude en Sytje Jelmers, in tijden echtelieden, als verkopers volgens gerechtelijke aanwijzing d.d. 23 maart 1689 in het 63e schepenenminuut fol. 23, van een huis en erf op de westzijde van de Nieuwezijds Voorburgwal, voorbij de Armbrug, belend door de erven Harmen Jansz ten zuiden en de *regenten van het Huijszitten Huijs* ten noorden. Gekocht door Adriaen Lamberts Munnikendam.

Uit dit huwelijk:

1. Thomas Jeyes Coopman, kruidenier te Amsterdam, ovl. voor 1680, trouwt Haarlem 21 maart 1664 Anna Boxhoorn.
21 maart 1664, ondertrouw Amsterdam (pui); Thomas Jeyes van Amsterdam, kruidenier geassisteerd met zijn vader Jeye Jeyes, woont op 't Water en Anna Boxhorn, van Haarlem, daar wonend.
2. Jeye Jeyes Coopman de jonge, volgt Ve.
3. Auck Jeyes Coopman, geb. Amsterdam omstr. 1646, ovl. voor 1685, trouwt Amsterdam 28 maart 1670 Anthony Timmermans, geb. Vlissingen, droogscheerder en wijnkoper te Amsterdam, daar begraven 24 febr. 1689, weduwnaar van Anna Timmemans; Anthony hertrouwt Amsterdam 7 jan. 1685 Cornelia van Arkel, weduwe van Jacob Bosert.
28 maart 1670, ondertrouw Amsterdam, huwelijksintekeningen van de Pui; Anthoni Timmermans, van Vlissingen, wijnkoper, weduwnaar van Anna Timmermans, wonend op de Keizersgracht en Auck Jeyes Coopman, 24 jaar van Amsterdam, geassisteerd met haar moeder Sijtje Jelmers, wonende op de Blauwburgwal.
13 febr. 1689, testament van Anthony Timmerman, koopman te Amsterdam, *sieck te bedde leggende*. Tot voogden van zijn enige dochter Marijtje, minderjarig, benoemde hij zijn zwagers Sybrand van Worcum, koopman te Amsterdam, en Jeye Coopman, wonend op Vlieland. Marijtje moet zolang ze minderjarig is wonen bij Sybrand van Worcum. Pieter de Lange te Gouda, een neef van de testator, heeft hem kortgeleden 3000 gulden betaald, als aflosing van een obligatie d.d. 1 mei 1687, met hoofdsom 13.000 gulden, ten gunste van *zijn comparants huijsvrouw Cornelia van Arkel* (SAA 5075 nr. 3833 / 13).
24 febr. 1689, begraven Amsterdam Nieuwe Luthersche kerk; Antonij Timmeman, wijnkoper, wonend Oude Teertuijnen, graf nr. 22, baer en groef, laet na 1 kind.
Zijn dochter:
Marijtje Timmermans.

4. Wybrand Jeyes Coopman, geb. Amsterdam omstr. 1647, schipper, ovl. voor 1689, trouwt Amsterdam 28 juli 1668 Saartje Wijnhout, van Kampen.

28 juli 1668, ondertrouw Amsterdam (Pui); Wybrand Koopman van Amsterdam, 21 jaar, geassisteerd met Jaye Jeyes Coopman, wonend Voorburgwal, en Saertie Wijnhouts van Kampen en daar wonend.

5. Claasje Jeyes Coopman, geb. Amsterdam omstr. 1651, trouwt daar 19 febr. 1672 Sybrand Pieters van Worcum, geb. omstr. 1640, kruidenier te Amsterdam, zoon van Pieter Wybrands, koopman te Amsterdam en te Workum en Trijntje Reyners van Staveren (*Jierboek* 2011 p. 41).

25 maart 1644, bevrachting; Paulus Jacobsz Bestevaer en Pieter Wybrands, kooplieden te Amsterdam, als bevrachters en Wiggert Intges, van Hindeloopen, schipper op de 'St Pieter', van 180-200 lasten. Zout laden in Setubal met bestemming Amsterdam, Danzig Reval of Riga. Vrachtprijs 22 gulden per last voor Amsterdam en 24 voor een van de Oostzee-havens (SAA 5075 nr. 1528 / 110). 15 juli 1643, Hof van Friesland; Anne Fettis, grootschipper te Workum, erfgenaam van Broer Fetties, wijlen zijn broeder, die bij uitspraak van 20 febr. 164[...] *gekend ende verklaart is erfgenaam* te zijn van zijn kind bij Syts Goytiesdr. En door overlijden van zijn huisvrouw en mede-erfgenaam voor de andere helft van vier overleden kinderen van Goytien Anskesz, genaamd: Wibrand, An, Anske, *met noch een ionger kint inde praetendeerde staet*, contra Anske Wybrands, mede namens zijn broeder Pieter Wybrands en Syts Wybrands, met haar man Oege Foppes, allen te Workum, erfgenamen van Goytien Anskesz, hun oom (T 14 nr. 16512, sententie nr. 32).

10 febr. 1672, ondertrouw Amsterdam; Sybrand van Worcum, van Amsterdam, kruidenier, 26 jaar, ouders dood, geassisteerd met Sieuwert Jelmers van der Schelling, zijn oom, wonende in de oude Teertuin, en Claasje Jeyes Coopman, van Amsterdam, 21 jaar geassisteerd met Sijtje Jelmers, haar moeder, wonende op het Nieuwe Eiland.

11 okt. 1672, transport Amsterdam; Sybrand Pieters van Workum, als verkoper van 1/15 part in *een huis en erf op de Wael, over de Craenbrug daer Lissabon uijthangt*, Sieuwert Jelmers ten noorden, en de commissaris Jacob Agges ten zuiden, gekocht door Sieuwert Jelmers van der Schelling.

12 juni 1683, testament van Sybrand van Workum en Claesje Jeyes Coopman, echtelieden te Amsterdam. Erfgenamen zijn hun twee kinderen genaamd Jeye en Sytge (SAA 5075 nr. 3814 / 692).

16 mei 1708, machtiging; Annetie Jans te Hindeloopen, weduwe en boedelhoudster van Hartman Hauckes, *present alhier* te Amsterdam, machtigt Sybrand van Workum en Samuel Simons Balacker, om haar zaken te behartigen in Amsterdam (SAA 5075 nr. 7286 / 173).

Uit dit huwelijk:

- aa. Jeye van Worcum, ged. Amsterdam 1 nov. 1678.
 - bb. Sytge van Worcum.
6. Wypk Jeyes Coopman, geb. Amsterdam 1653, trouwt 1. Amsterdam 18 april 1676 Isaac Charles, geb. Haarlem 1653, koopman; trouwt 2. Amsterdam 18 dec. 1682 Cornelis Timmermans, van Vlissingen, koopman, weduwnaar van Neeltje Poortdijk.
- 18 april 1676, ondertrouw Amsterdam; Isaac Charles, van Haarlem en daar wonend, 23 jaar, koopman, met ouders consent, en Wigge Jeyes Coopman, 23 jaar.
- 18 dec. 1682, ondertrouw Amsterdam (Pui); Cornelis Timmermans van Vlissingen, koopman, weduwnaar van Neeltje Poortdijk, wonend op het Nieuwe Eiland en Wiepke Jeyes Coopman van Amsterdam, weduwnaar van Isaac Karelsz, wonend op de Nieuwe Dijk.

IVf. Jeye Jeyes de jonge Groutien, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, schip 'Rad van Avontuur', ovl. voor 1681, trouwt 1. Jelduw Rinckes; trouwt 2. Hindeloopen 10 mei 1665 Lieucke Thomasdr, van Warns, ovl. na 1681. 20 juni 1663, bevrachtingscontract; Christoffel van Gangel voor 3/12, Willem Hogendorp voor 4/12 en Jan Graen voor 5/12, als bevrachters en Jeye Jeyes de jonge, van Hindeloopen, schipper op 'het Radt van Avontuyren' van 126 x 26½ voeten. Van Amsterdam met koopmanschappen met de vloot naar Archangel, lossen en laden met koopmanschappen voor Amsterdam. Vrachtprijs 4200 gulden, met 50 gulden kaplaken (SAA 5075 nr. 2214B / 1259).

16 maart 1667, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Jeldu Rinckes, vrouw van Jeye Jeyes Grouties die nu getrouwd is met Lieuck Thomasdr, op verzoek van Heere Rinckes, oom van de drie kinderen van Jeye en Jeldu: Idske 16 jaar, Rinke 14 jaar, Jelduw 8 jaar. Op 4 januari 1681 vroeg Jeldu Jeyes Groutien, ongeveer 22 jaar, voor burgemeester Douwe Wybes Pauw, haar broer Rinke als haar curator aan te stellen. Op dezelfde datum verklaarden de kinderen Rincke Jeyes, Idske Jeyes getrouwd met Sible Claes en Jilduw Jeyes, hun vaders erfdeel van hun stiefmoeder Lieuck Thomas, weduwe van Jeye Jeyes Groutien te hebben ontvangen (T 13-20 nr. 63 / 31).

10 jan. 1682, weesboek Hindeloopen; Jilduw Jeyes, getrouwd met Dirck Rutgers verklaart dat Rincke Jeyes Grouties een afrekening had gegeven van de door hem gevoerde curatele (T 13-20 nr. 63 / 35).

11 febr. 1685, inventarisatie van het sterfhuis van Lieuck Thomas, laatst weduwe van Jeye Jeyes Grouties. Tot curatoren van de boedel werden benoemd Rincke Jeyes en Dirk Rutgers. In de boedel o.a.: een testament d.d. 9 okt. 1671 van Jeye Grouties en Lieuck Thomas, opgesteld te Amsterdam door nts. Jacob van Loosdrecht; 1/48 part in het schip 't Rad van Avonturen' van Rincke Jeyes (T 13-20 nr. 69 / 25).

2 febr. 1687, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Jeye Jeyes Grouties in presentie van Rinke Jeyes, Dirk Rutgers getrouwd met Jelduw Jeyes,

Sibble Claes namens zijn zoontje Jeye bij Ysch Jeyes, gezamenlijk mede namens hun minderjarige broer en zuster Jeye en Yeb, kinderen en erfgenamen van Jeye Jeyes Grouties (T 13-20 nr. 69 / 158).

26 maart 1696, weesboek Hindeloopen; Jeye Jeyes de jonge, 30 jaar en Yeb Jeyes, 28 jaar, huisvrouw van Nancke Allerts, beiden te Hindeloopen, verklaren dat hun gewezen curatoren Rincke Jeyes en Dirk Rutkers naar behoren rekening en verantwoording hebben afgelegd (T 13-20 nr. 72 / 5).

Uit het eerste huwelijk:

1. Idske Jeyes Groutien, geb. omstr. 1651, trouwt stadhuis Hindeloopen 15 dec. 1680 Sible Claesz.

2. Rincke Jeyes Groutien, geb. omstr. 1653, koopvaardijshipper te Hindeloopen.

30 april 1696, bevrachtingscontract; Egbert Thesing, als bevrachter en Rincke Jeyes, van Hindeloopen, schipper op 'het Swarte Rat van Avontuuren', van 124 x 27½ voeten. Met de eerste vloot van Amsterdam met koopmanschappen naar Archangel; lossen en laden met masten en houtwaren en met hetzelfde konvooi terug naar Amsterdam. Vrachtprijs 6600 gulden (SAA 5075 nr. 3859 / 211).

2 jan. 1702, weesboek Hindeloopen; Rincke Rinckes, vrijgezel en naar eigen zeggen meerderjarig, verklaarde dat zijn curator Rincke Jeyes naar behoren rekening en verantwoording had afgelegd van gevoerde curatele (T 13-20 nr. 73 / 231).

3. Jelduw Jeyes Groutien, geb. omstr. 1659, trouwt stadhuis Hindeloopen 16 dec. 1681 Dirck Rutgers, geb. omstr. 1655, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1698, zoon van Rutger Jentjes en Mary Willems; Dirck trouwt 2. stadhuis Hindeloopen 15 dec. 1694 Sibbel Jeyes, weduwe van Rinwer Doedes, dochter van Jeye Arjens en Taed Jacobs.

21 jan. 1670, weesboek Hindeloopen; door het overlijden van Jentje Rutgers c.u. vervalt zijn erfenis aan Wyntien Jenties, getrouwd met Anne Sjoukes, Rinske Jenties getrouwd met Aelert Hessels en de kinderen van Rutger Jenties bij Mary Willems, die nu getrouwd is met Idske Fransen (T 13-20 nr. 63 / 237).

26 mei 1673, weesboek Hindeloopen; verklaring van Willem Rutgers, meerderjarig, dat hij van zijn stiefvader Idske Fransen het geld heeft ontvangen dat hem toekomt van Jentje Rutgers c.u. zijn grootouders, volgens akte d.d. 21 jan. 1670; en 18 aug. 1680, weesboek Hindeloopen; verklaring van Dirk Rutgers, meerderjarig, dat hij van zijn stiefvader Idske Fransen het geld heeft ontvangen dat hem toekomt van Jentje Rutgers (T 13-20 nr. 63 / 236).

30 jan. 1699, weesboek Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van Dirck Rutgers, in leven grootschipper te Hindeloopen. Enerzijds Rincke Jeyes te Hindeloopen als curator van Jeye Dircks, weeskind van Dirck Rutgers bij diens eerste vrouw Jilduw Jeyes en anderzijds Sibbel Jeyes, weduwe van Dirck Rutgers, met burgemeester Reiner Reiners mede namens haar zoontje Rinwer Dircks.

In de opsomming o.a. waardepapier op naam van Auck en Taad Rinwers; 9 scheepsparten waaronder het 1/96 part aan het eigen schip van Dirck Rutgers (T 13-20 nr. 73 / 30-58v, 62-63v).

Uit het huwelijk van Jelduw en Dirck:

aa. Jeye Dircks.

Uit het huwelijk van Dirck en Sibbel:

ba. Rinwer Dircks.

Uit het tweede huwelijk:

4. Jeye Jeyes de jongste Grouties, geb. omstr. 1666, koopvaardijshipper te Hindeloopen.

30 april 1696, bevrachtingscontract; Egbert Thesing, als bevrachter en Jeye Jeyes, van Hindeloopen, schipper op 'het Witte Rat van Avontuuren', van 125 $\frac{3}{4}$ x 29 voeten. Met de eerste vloot van Amsterdam met koopmanschappen naar Archangel; lossen en laden met masten en houtwaren en met hetzelfde konvoi terug naar Amsterdam. Vrachtprijs 7000 gulden (SAA 5075 nr. 3859 / 205).

5. Yeb Jeyedr Groutien, trouwt stadhuis Hindeloopen 7 juni 1690 Nanke Allertsz.

IVg. Taed Tjaards, trouwt Eelke Annes, koopvaardijshipper te Hindeloopen.

18 maart 1639, proklamatie; Eelke Annes en Taed Tjeerds, echtelieden, als kopers van een vrij huis en stede te Hindeloopen op de Weyde. Gekocht voor 1185 gulden van Tymen Jarichs en Ock Annedr (T 13-20 nr. 91 foto 101).

3 juli 1640, verklaring; Vreack Rutten en Rudt Rudtsen, vlotschuitvoerders te Amsterdam, verklaren op verzoek van Jan Harmensz Schilder, koopman te Edam, dat zij op 21 juli jl. niet meer dan 124 Zweedse delen uit het schip van schipper Eelke Annes van Hindeloopen gelost hebben op hun vlotschuit en dat de partij ook niet is verminderd door diefstal (SAA 5075 nr. 1500 / 53).

Floreenkohier Hindeloopen, Eelke Annes; 6 einzen 3 $\frac{1}{4}$ penningen; op 9 april 1682 overgeschreven op Dicke Rinwers, volgens verdeling (SWF HOA nr. 58 / 22, 27v).

Uit dit huwelijk:

1. Tjeerd Eelkes, volgt Vf.
2. Doede Eelkes Drie Koningen, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt daar 5 jan. 1662 Clasie Sybolts.

14 aug. 1670, insinuatie; notaris de Grijp vervoegde zich op verzoek van Frederik Dirksz, Pieter Jacobsz en Jacob Allertsz, houtzaagmolenaars buiten de zaagmolerspoort, bij schipper Doede Eelkes om hem aan te zeggen dat genoemde molenaars op dato kennis hebben genomen van de insinuatie door notaris Adriaan van Santen, uit naam van Doede Eelkes, waarin gesteld is dat de molenaars op 11 aug. per makelaar Hilke Douwes, van de schipper een scheepsloading balken gekocht hebben voor 3500 gulden, wat zij niet bestrijden, maar afgesproken was dat het *vaarsche, blanke en mojje balken* zouden zijn, die volgens de insinuanten niet

zijn geleverd, waarom ze de partij bij de kraan hebben laten liggen. Zij stellen een onafhankelijk beoordeling van de kwestie voor, maar Doede Eelkes wees dit af; *de balken leggen t'haaren dienst als zij mij betalen, en zo niet zo leggende t'haaren laste, dan zal ik mijn guarant zoeken* (SAA 5075 nr. 2594 / 107).

20 juni 1678, machtiging; Jacob Andries van Stavoren, koopman te Amsterdam, machtigt Doede Eelkes, van Hindeloopen, schipper op de 'Drij Coningen', om tot onlastinge van hem comparant, in gemeede of bij middel van recht, van de reders van het schip 'Christiansandt' van schipper Lazarus Lazarus, voldoening te vorderen van een bodemerijbrief ad 2000 gulden, opgenomen van Jacques Thierry, voor welke betaling de constituent Van Stavoren borg stond (SAA 5075 nr. 1563 / 451).

3. N. Eelkes, trouwt Dicke Rinwers, zoon van Rinwer Symens.

13 jan. 1665, weesboek Hindeloopen; Hidde, Wybren, Reyner, Douwe en Dicke Rinwarts zonen en Lieuck en Hok Rinwarts dochters, allen kinderen van Rinwar Symens, Hans Heerings getrouwd met Hok Okkes, mede namens Sierd Okkes, erfgenamen van Okke Rinwarts, Lam Jenties namens haar kinderen bij Jeye Rinwarts, Sierd Sierds Kistmaker als curator van Intie Rinwarts en Hylk Wybrens namens Tjeerd haar zoon bij Rinwar Symens, allen erfgenamen van Rinwar Symens. Afrekening van het bewind door Wybren Rinwarts die volgens testament uit 1652 bewindvoerder van zijn vaders goederen was, tot het jongste kind de leeftijd had van 18 jaar (T 13-20 nr. 62 / 136-154).

Floreenkohier Hindeloopen, Dikke Rinwers; 7 einzen $1\frac{1}{4}$ penningen; op 9 april 1682 van Eelcke Annes wegens verdeling 0-6- $3\frac{1}{4}$; op 23 maart 1685 van Hock Rinwers 0-4-8, wegens koop; op 8 febr. 1689 van Wiggert Annes 1-4-7, wegens verdeling; op 3 dec. 1698 overgeschreven op de erfgenamen als volgt: Rinwer Jarichs n.u. en Rinwer Dircks ieder 1-4- $19\frac{3}{4}$ (SWF HOA nr. 58 / 15, nrs. 59, 60 en 61).

IVh. Boldewyn Tjaards, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, trouwt N. Reytjes, dochter van Reithie Nankes.

Floreenkohier Hindeloopen, Boldewijn Tjaards; op 15 april 1631 van Reithie Nankes 11 einzen 4 penningen; op 16 dec. 1631 van Anne Inthies 0-6- $3\frac{1}{4}$; op 24 maart 1647 van Anne Inties 0-9-9 [samen 2-2- $16\frac{1}{4}$] (SWF HOA nr. 57 / 29).

8 febr. 1641, gerechtsrol Hindeloopen; Syttie Sibles contra Boldewyn Tiederds – om de eis te horen (T 13-20 nr. 12 / 82v).

16 juli 1646, schuldbekentenis; Boldewyn Tierts te Amsterdam debet 400 gulden aan Hillebrant Cornelis Pronck (T 13-20 nr. 104 / 146v).

4 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Boldewijn Tiederds, van Hindeloopen, schip: 'de Jager' van $120\frac{1}{2} \times 23\frac{3}{4} \times 13$ voeten – 123 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

Uit dit huwelijk:

1. Tjeerd Boldewyns, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, trouwt daar 4 maart 1660 Ints Jelles, dochter van Jelle Jans en Auck Heeres.

Floreenkohier Hindeloopen, Jelle Jans; op 16 febr. 1670 verdeeld onder de erfgenamen: Tjeerd Boldewyns 0-4-4, Hidde Jelles 0-4-5, Heere Jelles 0-4-5, Jan Jelles 0-4-4, Anne Eukes 0-4-4 (SWF HOA nr. 57 / 89v).

Floreenkohier Hindeloopen, Tjeerd Boldewyns; 2 pondematen 7 einzen $\frac{1}{4}$ penning; op 28 maart 1678 van Eelck Douwes 0-1-17 $\frac{1}{2}$ (SWF HOA nr. 58).

Floreenkohier Hindeloopen, Tjeerd Boudewyns; 2-8-17 $\frac{3}{4}$; op 10 jan. 1712 overgeschreven op Jappe Everts n.u., als erfgenamen (SWF HOA nr. 59 en 62).

Uit dit huwelijk:

aa. Boldewyn Tjeerds, ovl. Hindeloopen 30 april 1731.

10 mei 1731, collateraalboek Hindeloopen; Reytye Tjeerds, huisvrouw van oud-burgemeester en grootschipper Reyner Tjeerds [Tjeerd Reyners] die uitlandig is, maakt bekend dat zij erfgenaam is geworden van haar broer Boldewyn Tjeerds, te Hindeloopen overleden op 30 april 1731 (T 13-20 nr. 116 / 77).

bb. Reytye Tjeerdsdr, ovl. Hindeloopen 26 mei 1732, trouwt 1. Hindeloopen 3 nov. 1710 Jappe Everts; trouwt 2. aldaar 13 maart 1718 Tjeerd Reiners de jonge (VIs).

IVi. Intie Annes, geb. omstr. 1611, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1665, trouwt Eeuw Annes, geb. omstr. 1611, ovl. voor 1665, dochter van Anne Wybrands, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Folcker Luytkes.

Floreenkohier Hindeloopen, Intie Annes; op 29 maart 1645 van Anne Wybrens en zijn huisvrouw 21 einzen 12 penningen; op dito van Allert Piers 0-6-7; op dito van Luytke Annes 0-7-7, samen 35 einzen; op 24 maart 1647 van Anne Inties 0-9-9; op 5 maart 1667 overgeschreven op de erfgenamen volgens verdeling: Dries 0-10-6, Anne 0-18-6, Euk en Heye Inties ieder 0-8-6 (SWF HOA nr. 57 / 46, 88-88v, op 45v de verdeling van Anne Wybrens).

10 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Yntje Annes, van Hindeloopen, schip: "t Roode Meer" van 125 $\frac{1}{2}$ x 25 $\frac{1}{2}$ x 12 $\frac{3}{4}$ voeten – 168 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

7 jan. 1648, machtiging; schipper Intie Annes, van Hindeloopen machtigt Ansen Allerts te Amsterdam, om namens hem in rechte op te treden in de procedure tegen Jouce Binckes c.s., van Koudum (SAA 5075 nr. 1506 / 195).

3 maart 1665, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van de echtelieden Intie Annes en Euck Annes, in presentie van Symen Dircks en Doede Eelckes als curatoren en Ocke Tiebbes als man van Heye Ynties, *een der kinderen*. De opsomming begint met de kinderen: An van 30; Heye, dochter, in het 23ste jaar, getrouwd met Ocke Tiebbes; Anne, zoon, in het 20ste jaar; Dries, dochter, in het 17de jaar en Euk, dochter, in het 13de jaar. Ze bewoonden het huis van hun ouders staande op de Nye Weyde. In de opsomming o.a. de vermelding van een testament d.d. 14 febr. 1654 met de aanwijzing dat de nalatenschap niet verdeeld mocht worden voor ook het jongste kind 18 jaar zou zijn. En de volgende scheepsparten: 1/32 parten bij de schippers

Symen Dirx en Tjeerd Boldewijns (in de brand gebleven), 3/64 parten bij Doede Eelckes en 1/64 parten bij Pieter Tietes en Luytke Tymens (T 13-20 nr. 62 / 183).

5 maart 1667, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van de echtelieden Intie Annes en Euw Annes te Hindeloopen tussen de erven enerzijds en anderzijds Symen Dirx en Doede Eelckes als hun curatoren, nu de goederen niet meer in massa hoeven te blijven omdat de erfgenamen mondig zijn, uitgezonderd Anne Inties en de jongste dochter Euk Inties, die jonger is dan achttien. De goederen waren verdeeld in vijf lotten. De akte is getekend door Ocke Tjebbes, Rincke Dircks, Anne Intjes, Symen Dyrcks Muts, Doede Eelckes en Heere Aryans. op 24 febr. 1672 ontving Anne Yntjes, nu voljarig zijnde, de 250 gulden die hem toekwam wegens 'berns'. Curator Symen Dirks overleed in 1672 toen Euwck Yntjes 20 jaar was. Hij werd opgevolgd door Okke Tjebbes en toen deze twee jaar later overleed werd Euwck's broer Anne curator (T 13-20 nr. 63 / 27).

Uit dit huwelijk:

1. An Inties, geb. omstr. 1635, ovl. voor 1683.
Floreenkohier Hindeloopen, Ann Yntjesdr; 1 pondemaat 6 einzen 6 penningen; op 28 jan. 1683 hiervan op Rincke Dircks 0-7-6, *volgens verklaringe en acceptatie van gedagte Rincke* (SWF HOA nr. 58 / 6).
2. Heye Inties, geb. omstr. 1643, trouwt Hindeloopen 22 mei 1664 Ocke Tjebbes, zoon van Tjebbe Luytkes (III n.3).
3. Anne Inties, volgt Vg.
4. Dries Intiesdr, geb. omstr. 1649, trouwt Hindeloopen 24 nov. 1666, Rincke Dircks, geb. omstr. 1646, ovl. voor 1703, zoon van Dirck Jelmers, schipper en bevrachter te Hindeloopen, en Rinske Rinckes.

Uit dit huwelijk:

- aa. Yntje Rinkes, geb. omstr. 1677, trouwt Aalk Douwes.
4 april 1703, weesboek Hindeloopen; verklaring van Yntje Rinkes, getrouwd met Aalk Douwes, 26 jaar, dat Sierd Dirks, weduwe van Rinwer Tjeerds, grootschipper te Hindeloopen en zijn curator, naar behoren rekening en verantwoording heeft afgelegd en dat Sierd, een zuster van zijn vader, alle goederen die hem toekwamen had overhandigd (T 13-20 nr. 74 / 85).
5. Euck Inties, geb. omstr. 1652.

IVj. Fonger Gerbens, alias Fonger Gerbenson, geb. omstr. 1619, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1667, trouwt voor 1644 Fock Broers, ovl. omstr. 1671.

Floreenkohier Hindeloopen, Fonger Gerbrands; op 25 febr. 1641 van Gerben Pytters 10 einzen 11 penningen (SWF HOA nr. 57 / 76).

Floreenkohier Hindeloopen; Fonger Gerbens kinderen, 3 pondematen 7 einzen 2½ penningen; op 20 febr. 1679 verdeeld over Fonger Gerbens vier kinderen: Gerbren

en Eucke Fongers zonen en Jappe Hessel getrouwd met Hock Fongersdr en Beyts Fongersdr, met handlichting van het Hof van Friesland, ieder 10 einzen 15 5/8 penningen Zie verder op fol. 132 (SWF HOA nr. 58 / 24, 53 en 132).

20 jan. 1643, weesboek Hindeloopen; Fonger Gerbens, in zijn 25^e jaar – hij tekende de akte als Fonger Gerbenon (T 13-20 nr. 58 / 229-231).

1 febr. 1644, schuldbekentenis; Rincke Rinwers en Ternck Pieters debet 200 gulden aan Fonger Gerbrands en Fock Broers, allen te Hindeloopen, wegens het gebruik [door crediteuren] van een pondemaat land in de Maaden aldaar. De landhuur bedraagt meer dan de jaarlijkse rente van 8 gulden (T 13-20 nr. 104 / 86).

16 maart 1649, koopcontract; Sieuwert Sieuwerts, van Hindeloopen als verkoper enerzijds en Claas Allerts van Staveren en Willem Jans van Coppenol als kopers anderzijds, verklaren te zijn overeengekomen dat verkoper zal leveren een scheepslading *Hollants greene Drontische deelen*, zo veel als het schip van schipper Fonger Gerbrands, van Hindeloopen, kan vervoeren. Het schip zal herwaarts vertrekken zodra het weer en de wind dat toelaat. Schipper Fonger Gerbrands ziet er op toe dat *alleen goede Hollands greene vierschore gaven deelen*, worden ingeladen, *sulx dat alles wat wrach, rot, scheurigh en niet vierschoren is uijtgeschoten sal worden*. De prijs bedraagt 18 gulden per 100 delen, 120 gerekend voor 100, te betalen bij afleveren (SAA 5075 nr. 1507 / 212).

9 april 1659, verklaring; Albert Buijns Sluijter, koopman te Amsterdam, verklaart dat hij voor rekening van Eduard Smith, koopman te Londen heeft bevracht het schip van Fonger Gerbrands, van Hindeloopen, en *oversulx*, gedurende deze en eventuele volgende reizen in opdracht van Smith, als privépersoon instaat voor het schip, tot een bedrag van 10.000 gulden, de taxatiewaarde van het schip, in geval van molest door aanhouding of confiscatie (SAA 5075 nr. 1548 / 14).

13 dec. 1667, weesboek Hindeloopen; verantwoording van gevoerde curatele door Fock Broers, weduwe van Fonger Gerbrands, in leven curator van de goederen van Att Sybrens en haar vader Sybren Jentes, op verzoek van Sybren, *geadjungeerd* met Andries [Jodocus doorgehaald] Potter en van Att, nu 27 jaar en getrouwd met Gaele Piers, tevens present (T 13-20 nr. 63 / 51).

13 en 16 dec. 1671 en 8 febr. 1672, weesboek Hindeloopen; bezegeling in het sterfhuis van Fock Broers, weduwe van Fonger Gerbens. De oudste twee van de vier kinderen weigerden hun medewerking, *invoegen dat wi't selve voor alsnoch hebben in statu en onbesegeld gelaaten*. Op 16 dec. is de bezegeling uitgevoerd, *vermits aldaar naagelaaten en bevonden zijn minderjarige kinderen*: Gerben Fongers, ong. 20 jaar, Euwke van 15 en Beitj' van 14, kinderen van de echtelieden Fonger Gerbens en Fock Broers. Goyffert Broers, oom van de kinderen van moeders kant is geautoriseerd tot hun curator (T 13-20 nr. 64 / 169, 170, 223, 248).

7 maart 1672, weesboek Hindeloopen; inventaris en verdeling van de nalatenschap van Fock Broers, weduwe van Fonger Gerbens, ten overstaan van Goyffert Broers, oud-burgemeester, curator van de minderjarige kinderen. Fonger en Fock hadden vier kinderen: Hock van 25, getrouwd met Jappe Hessels, Gerben van 20, Eucke van

16 en Beitj' van 14 jaar. In de boedel, onder de debiteuren o.a. de post van 74 gulden terzake van twee Noordse handschiften, *daarvan de debiteuren woonen in Swijnsd; onwis hier voor memoria*; en de volgende scheepsparten: 1/16 part bij schipper Goyffert Broers, anderhalf 1/16 part bij schipper Jappe Hessels, 1/64 parten bij de schippers Douwe Hessels en Heere Arriens. In de afrekening van de curator d.d. 14 febr. 1674, op fol. 173 een post voor huishuur, *wegens de kinderen tot Medenblyk betaalt also daar gevlucht waaren* (T 13-20 nr. 65 / 1, 11, 170).

29 jan. 1680, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Hin Hartmans, weduwe van Goyffert Broers, mede namens haar kind bij Goyffert als curator van de jongste weeskinderen van Fonger Gerbrands en Fock Broers, ten overstaan van Eucke en Beyts Fongers, die handlichting hebben verkregen van het Hof van Friesland, in dezen gevoegd met hun zwager Jappe Hessels en hun broer Gerbrand Fongers (T 13-20 nr. 67 / 2v).

Uit dit huwelijk:

1. Hock Fongers, geb. omstr. 1647, trouwt voor 1672 Jappe Hessels, koopvaardijschipper, burgemeester en rentmeester te Hindeloopen, zoon van Hessel Rinwers en N.N.

9 mei 1677, florenkohier Hindeloopen; Jappe Hessels aangeschreven van Hessel Rinwers 4 einzen, volgens verdeling met Aalck Aukes; op 14 febr. 1677 hierbij van Pieter Allerts Stint 4 einzen, volgens verdeling; op 20 febr. 1679 hierbij van Fonger Gerbrands 10 einzen 15 5/8 penningen (SWF HOA nr. 58 / 53).

24 jan. 1700, weesboek Hindeloopen; comparanten in het sterfhuis van de burgemeester en rentmeester Jappe Hessels: Hessel Jappes, meerderjarig, met oud-burgemeester Allert Tymens, Fonger Jappes, meerderjarig, gevoegd met de pr. Jan Ilpendam, Fock Jappes, meerderjarig, met burgemeester Gerbrand Thonis, de burgemeesters Gerbrand Fongers en Pieter Salings en Eucke Fongers, gedrieën als curatoren van de minderjarige Saling Jappes. De overledene was rentmeester en ontvanger van het kantjesgeld en de tijd was daar dat verantwoording moest worden afgelegd. Daartoe zijn de stukken uit het verzegelde sterfhuis gelicht. Ook Waling Symens, brouwer, en Gerrit Johannes Muiselaar, zilversmid, Jappes borgen in dezen, waren in het sterfhuis geroepen vanwege deze blijkbaar gewichtige zaak. Niemand maakte bezwaar tegen de gang van zaken, maar de kinderen wilden zich pas in vaders erfenis mengen als zijn rentmeesterschap was verantwoord en afgehandeld. Op 30 januari maakte men een inventaris van de nalatenschap van Jappe Hessels. In de opsomming o.a. scheepsparten bij de schippers Wiggert Allerts, Boldewyn Doedes, Harmen Sickes, Hartman Lieuckes, Jappe Luitkes St. Pieter, Eucke Fongers en Jelle Symens te Molkwerum. De akte is niet volledig (T 13-20 nr. 73 / 91v-100v).

Uit dit huwelijk:

- aa. Hessel Jappes.
- bb. Fonger Jappes.
- cc. Fock Jappes.

- dd. Saling Jappes, trouwt Hindeloopen 11 aug. 1709 Jaay Rinwers.
2. Gerbrand Fongers, geb. omstr. 1652, koopvaardijshipper, vroedschap en burgemeester te Hindeloopen, gecommitteerde ter Friese landdag, trouwt Sas Ippes, dochter van Ippe Jetties en Hil Claesdr. 27 okt. 1688, Hof van Friesland; Gerbrand Fongers, vroedschap te Hindeloopen, gecommitteerde ter landdag, gehuwd met Sas Ypes, en Nicolaus van der Idzert, secretaris aldaar, gehuwd met Hill Ypes, samen mede-erfgenamen van hun (schoon)vader de burgemeester Ype Jetties, contra Hil Claesdr weduwe en ex testamentaire erfgenaam van Ype, mede namens haar dochter Jenck Ypes en de meerderjarige zonen Claes en Hottie Ypes, mede erfgenamen van Ype. De eisers hadden hun schoonmoeder ondanks eerdere procedures niet kunnen bewegen om een inventaris te laten maken van de door haar man nagelaten goederen, wiens overlijden al heel lang geleden was (T 14 nr. 16557, sententie 37). 19 dec. 1729, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 4 mei 1726; Inne Arjens, *wonend in de koj onder Hemelum*, bekent 400 gulden tegen 4% jaarlijkse rente schuldig te zijn aan de gezusters Jenk en Sas Ippes te Hindeloopen, inzake op dato ontvangen contanten *tot betaling van mijn vijf seste gedeelte in de koj voorschreven, mij voor een vierde gedeelte in mijn erffportie van vaders wegen ten dele gevallen* (T 13-18 nr. 38 / 440).
 3. Eeuke Fongers, geb. omstr. 1656, burgemeester te Hindeloopen, trouwt Reynsck Wybrands, ged. Koudum 22 nov. 1663, ovl. Hindeloopen 20 april 1737, dochter van Wybrand Cornelis, koopvaardijshipper te Koudum, en Tjertke Tjernes. 17 mei 1712, testament van Euke Fongers en Reynsch Wybrens, echtelieden te Hindeloopen. Zij legateerde 500 gulden aan Tjertke Meeuwis, dochter van Meeuwis Yges, en bepaalde dat zij daarnaast als volledige erfgenaam zou meedelen in de nalatenschap. Wybrand Andries, zoon van Andries Andries ontvangt 150 gulden bij testatrices overlijden (SAA 5075 nr. 6749 of KLAB07057000373). 1 nov. 1720, collateraalboek Hindeloopen; Reinsk Wibrens, weduwe van de oud-burgemeester Euke Fongers, als aangever van diens overlijden. Zij is zijn testamentaire erfgenaam (T 13-20 nr. 116 / 8). 10 mei 1738, collateraalboek Hindeloopen; Aucke Folckerts, koopman te Amsterdam, en Fock Boldewyns te Hindeloopen, weduwe van Jurjen Annes, maken mede namens de andere erfgenamen bekend dat zij erfgenamen zijn geworden van de op 20 april 1737 te Hindeloopen overleden Reynsck Wybrens (T 13-20 nr. 116 / 122).
 4. Beytj' Fongers, geb. omstr. 1658.

IVk. Pietj' Pietersdr, geb. omstr. 1602, ovl. omstr. 1671, trouwt Wiggert Yntjes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1652 (T 13-20 nr. 60 / 84).

Floreenkohier Hindeloopen, Pietj Pieters; in 1653 van Pieter Jelles 1 pondemaat 1½ einzen, minus 1/3 penning, wegens verdeling (SWF HOA nr. 57 / 78v).

Floreenkohier Hindeloopen, Pietj' Pieters erfgenamen; 1 pondemaat, 1 einse, 101/3 penningen, op 29 okt. 1672 doorgehaald en overgeschreven op Yntje Wiggerts kinderen, voor de helft op Pieter Wiggerts kinderen de andere helft, *siet daarvan fol 125* (SWF HOA nr. 58 / 71, 125).

15 sept. 1628, bevrachtingscontract; Jelmer Syeverts van Der Schellinck, Jan Geurtzen Boogaert, Jasper Vinkel en Otte Reyners, kooplieden te Amsterdam, als bevrachters en Wyggert Yntjes, van Hindeloopen, schipper op de 'Marcus Curtius' van ong. 120 lasten. Met goederen naar Trondheim, lossen en herladen met goederen voor Amsterdam. Vrachtprijs: 2000 gulden. Voering: 100 waag vis voor de schipper en zijn reders (SAA 5075 nr. 236 / 152; zie ook nr. 229 / 146).

25 okt. 1635, bevrachtingscontract; Adriaen Decquer, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Wygert Yntjes, van Hindeloopen, schipper op de 'St. Pieter' van ong. 150 lasten. Zout laden in Setubal, lossen in Dover. Vrachtprijs 27 gulden per geloste Amsterdamse last zout (SAA 5075 nr. 671 / 206).

15 okt. 1658, processtukken Hindeloopen; in de zaak tussen Aef Wopckes contra Hylcke Hylckes op verzoek van Aaf, verklaringen van 1. Harmen Hillebrands, 52 jaar, burger en herbergier te Hindeloopen; 2. Pytter Sybrens, 50 jaar, huisvrouw van Harmen Hillebrands; 3. Arent Ywes, 59 jaar, wachtmeester; 4. Piets Pytters, 56 jaar, weduwe van Wiggert Ynties (T 13-20 nr. 29 / 47-48).

24 jan. 1671 en 29 okt. 1672, weesboek Hindeloopen; inventaris en verdeling van de nalatenschap van Piets Pieters, weduwe van Wiggert Yntjes, op verzoek en in presentie van Yntje Wiggerts, zoon van Piets, Hendrik Jappes als curator van de onmondige kinderen van Douwe Wiggerts, Hitte Pieters, getrouwd met Jeltje Pieters, Pieter Sybrens, getrouwd met Lieuwk Pieters, Wibren Hessels als curator van Wiggert Pieters, Sjouwke Lieukes getrouwd met Wibren Pieterdr die absent is maar die *nochtans daartoe mede is versocht*. Allen kinderen van wijlen Pieter Wiggerts. In de opsomming de landerijen die Piets erfde van haar moeder Beyts Tjebbes, zoals gedeeld met de andere erven van Beyts. Aan scheepsparten bezat Piets 1/32 parten bij de schippers Yntje Wiggerts en Timen Alerts en 1/64 parten bij Thomas Everts en Hidde Wibes. Enkele van de vele vorderingen hebben betrekking op stoffen als laken linnen *bedteek en heresaay*. Ze had ook debiteuren in Bolsward, Koudum en Amsterdam. Bij de schulden staan vorderingen van Anne Pieters en Hendrik en Johannes Daaldorp, allen lakenkopers te Amsterdam. Op fol. 77v blijkt dat Piets een winkel in stoffen dreef en haar hele voorraad is op artikelniveau geïnventariseerd. Bij de verdeling is geloot tussen drie partijen over de toekenning van drie porties. In het weesboek bleef een losse notitie bewaard met daarop een uitgebreide specificatie van de secretaris inzake de kosten van taxatie en afhandeling van het sterfhuys. Het laten opdraven van een burgemeester kostte 14 stuivers per keer en een eedaflegging 6. De totale afhandeling kwam op 26 gulden 10 stuivers, waarvan 11-19 de secretaris toekwam en 7-4 de burgemeester van dienst. Bij de verdeling

op 29 okt. 1672 was Sibolt Wiggerts present, als grootvader handelend namens de moeder van de onmondige weeskinderen van Yntje Wiggerts (T 13-20 nr. 64 / 68v, 77v; nr. 65 / 35).

Uit dit huwelijk:

1. Yntje Wiggerts, volgt Vh.

2. Pieter Wiggerts, ovl. voor 1654, trouwt Lieuck Hommes, ovl. 1671. Hij tekent met Pijtter Wijggerts.

13 maart 1654, gerechtsrol Hindeloopen; Douwe Eelkes contra Lieuck Hommes, weduwe van Pytter Wiggerts, *omme recognitie van de handschrift* (T 13-20 nr. 13 / 130).

23 april 1664, schuldbekentenis; Lieuk Hommes, weduwe van Pieter Wiggerts te Hindeloopen, debet 600 gulden aan Tymen Aelerts en Salingh Wybes aldaar (T 13-20 nr. 170 / 27).

23 jan. 1671, weesboek Hindeloopen; op verzoek van Wiggert Pieters, *old in't 20e jaar*, zoon van Pieter Wiggerts wordt Wibrand Hessels geautoriseerd tot zijn curator in de boedelscheiding met de andere erfgenamen van Wiggert Yntjes en Piets Pieters (T 13-20 nr. 64 / 68).

23 maart 1671, weesboek Hindeloopen; verzegeling van het sterfhuis van Lieuck Hommes, weduwe van Pieter Wiggerts, *aldaer bevonden een soon ende kind genaamt Wiggert Pieters, old in't 20e jaaren en voorts de goederen inde kamer beslooten en deur toegesegeld naa Joost Merskes kamer. Zijnde d'andere deur toegespijkerd* (T 13-20 nr. 64 / 148, 153).

28 juni 1671, weesboek Hindeloopen; de goederen uit het sterfhuis van Lieuck Hommes zijn van de hand gedaan in een boelgoed. *Voorts hebben des selfs dochters bi absentie van haare mannen versocht en goed gevonden dat eenige goederen wierden gehouden, die naaderhands bi haar met haar jongste broeder Wiggert, noch onmondig zijnde, mochten worden gedeilt.* Er volgt een opsomming van deze goederen die in het huis van Yntje Wiggerts zijn opgeslagen met toestemming van diens vrouw. Op 14 maart 1672 compareerde Hitte Pieters en verklaarde dat hij de in het huis van Yntje Wiggerts opgeslagen goederen in ontvangst had genomen van diens vrouw Att Sybolts (T 13-20 nr. 64 / 163).

Floreenkohier Hindeloopen, Pieter Wiggerts; op 29 okt. 1672 van Piets Pieters, *staande fol 71*, volgens boedelscheiding in het weesboek, 6 einzen, 15 penningen; op 9 febr. 1682 overgeschreven op de erfgenamen: Hitte Pieters, Sioucke Lieuckes, Pieter Sijbrants (SWF HOA nr. 58 / 125).

Uit dit huwelijk:

aa. Lieuck Pietersdr, trouwt 1. Pieter Sybren, trouwt 2. Jeye Jeyes Coopman de jonge, zie Ve.

bb. Wybren Pietersdr, trouwt Sjouke Lieuckes.

cc. Jeoltj' Pietersdr, trouwt Hitte Pieters.

dd. Wiggert Pietersz, geb. omstr. 1652.

3. Douwe Wiggerts, volgt Vi.

IVm. Wybe Pieters, koopvaardijshipper en bevrachter te Hindeloopen, ovl. na 1678, trouwt Heye Hiddes, dochter van Hidde Symens en Lieuck Sytties (vgl. *Jierboek* 1977 nr. 19, 38, 39).

Floreenkohier Hindeloopen, Wybe Pieters; zonder datum van Jacob Rebbes, geen opgave; in 1653 van Pieter Jelles 1 pondemaat $1\frac{1}{2}$ einzen, minus $\frac{1}{3}$ penning (SWF HOA nr. 57 / 78v).

Floreenkohier Hindeloopen, Wiebe Pieters; 11 pondematen, $8\frac{1}{4}$ penningen; op 17 maart 1673 hierbij van Tsaaling Jappes 4 einzen, volgens koop; op 7 juli 1673 hierbij van Boldwijn Heyes 2 einzen, volgens koop; op 24 dec. 1680 volgens verdeling overgeschreven op de erfgenamen, als volgt: Pieter Wiebes 2 pondematen 3 einzen $12\frac{1}{2}$ penningen; Tymen Allerts, Hidde Wybes, Wypk Wybes en Heye Wybesdr, ieder 2-3-14 (SWF HOA nr. 58 / 116).

12 april 1641, weesboek Hindeloopen; akkoord tussen de gezamenlijke erfgenamen van An Tymens, zowel bij haar eerste man Jelle Algers als bij haar tweede man de oud-burgemeester Syttie Gatties, die nog in leven is, inzake de geschillen over de erfenis van Jelle en An en de nalatenschap van Syttie Gatties. In voegen dat Hid Sytties met haar man Jottie Hittes, Menu Sytties met haar man Lieucke Hittes, Lieuck Sytties met haar man Hidde Symens, Ock Sytties met haar man Douwe Symens en Tymen Sytties, verklaren akkoord te zijn met Baucke Ruurds als vader van Aelck, An en Jell Baucke dochters en Yeb Baukedr met Symen Claazen, kinderen van Fed Jelles, en Alger Jelles met haar man Eelcke Rinwers, dat Syttie Gatties zijn leven lang het gebruik van de goederen zal hebben en dat bij zijn overlijden 500 gulden zal worden uitgekeerd (T13-20 nr. 58 / 199v).

17 sept. 1659, bevrachtingscontract; Wybe Pieters en Tymen Allerts, schippers te Hindeloopen als bevrachters en Jan Heeres, van Molkwerum, schipper op 'de Valckenier' van $127 \times 26\frac{1}{2} \times 12$, met een verdek van 4 voeten. In konvooi naar Holmestrand of Sandviken, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 2100 gulden. Het loodsgeld in Nederland is voor de schipper. De schipper en zijn reders schieten 700 rijksdaalders voor t.b.v. de inkoop (SAA 5075 nr. 1540 / 82).

16 maart 1661, transport en kwijting; Wybe Pieters, van Hindeloopen, als verkoper en Pieter Pietersz Blau, van Hoorn, als koper van het fluitschip genaamd 'het Paradijs', met toebehoren en gereedschappen, zoals door Wybe als schipper gevoerd (SAA 5075 nr. 1548 / 20).

5 febr. 1668, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Tzaling Aukes, grootmoeder resp. moedervan de comparanten Wiebe Pieters getrouwd met Heye Hiddes, Lieuck Symens, weduwe van Ids Tjeerds, en de kinderen van Jappe Symens: Hanke en Tzaling Jappes, Foeck Pieters weduwe van Symen Jappes, namens haar kinderen, allen erfgenamen van [hun broer] Auke Symens en van Tzaling Aukes (T 13-20 nr. 63 / 79).

8 april 1673, weesboek Hindeloopen; op verzoek van de naaste vrienden van Tjeerd Idses, prodigieus verklaard door het Hof van Friesland, benoemt het stadsbestuur Wybe Pieters tot curator van Tjeerd, bij de verdeling van de goederen van de echtelieden Ids Tjeerds en Lieuwk Symens (T 13-20 nr. 65 / 87).

22 maart 1690, weesboek Hindeloopen; akkoord over de verdeling van de goederen van Symen Jappes. In de opsomming o.a.: de schulden aan Pieter, Heye en Tzaling Wybes, de laatste weduwe van burgemeester Tymen Allerts (T 13-20 nr. 70 / 48).

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Wybes, trouwt Goyts Hommes, weduwe van Jeye Heyes, zie IVc.
2. Saling Wybesdr, volgt Vj.
3. Hidde Wybes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt Hindeloopen 21 febr. 1663 Pietj' Reytjes, dochter van Reytje Wiggerts en Fouw Annes (IVs.3).

1673, floreenkohier Hindeloopen, Reitje Wiggerts; 10 pondematen, 9 einzen, 10¹/₄ penningen; op 25 jan. 1674 hierbij van Att Sybrens 10 einzen 11 penning, volgens koop; op 20 febr. 1682 verdeeld onder de erfgenamen: Jolle Reytjes, Anne Reytjes, Hidde Wybes n.u. Pietj' Reytjes, Reyntjen Reytjes, Allert Gooyckes erven [geh. met Fock Reytjes] en Taeke Reytjes kinderen, ieder 23 einzen 7 penningen (SWF HOA nr. 58 / 80).

Uit dit huwelijk:

aa. Tayke Hiddes.

4. Heye Wybesdr, volgt Vk.
5. Wypk Wybes, trouwt 1. Thomas Everts, koopvaardijshipper te Koudum, ovl. voor 1677; trouwt 2. 1678 Anne Sjoukes.

12 mei 1654, Thomas Everts van Coudum, *nae Noorwegen 10 tonnen solt* (GAH 7 nr. 501 / 16).

24 juni 1654, Thomas Everts van Coudum *voor comen ende gaen van ende nae Noorwegen met sijn floijtscheepie de Meerman* ad 110 lasten (GAH 7 nr. 501 / 32, ook: 50, 82 en 83).

10 febr. 1677, proklamatie; Bote Birdes en Rencke Hessels, echtelieden te Koudum, als kopers van zekere akker zaadland, groot 3 verstal. De weduwe van Fonger Jans ten noordoosten, de weduwe van Thomas Everts ten zuidwesten. Belast met 9 stuivers. Gekocht voor 135 gulden van Ruurd Idses voor de helft en Otte en Goyts Idses voor de andere helft (T 13-18 nr. 24 / 98).

21 febr. en 15 april 1678, weesboek Hindeloopen; inventarisatie en verdeling van het sterfhuis van Thomas Everts, nu zijn weduwe Wypk Wybes is getrouwd met Anne Sjoukes. Thomas en Wypk hadden 5 kinderen: Jell Thomas, getrouwd met Sytje Tymens, Beyts van 19 jaar en Auck en Sybolt, beiden 10 jaar. Hun zoontje Evert Thomas overleed kort na de dood van zijn vader. Curator van de drie minderjarigen is Wybe Pieters, hun grootvader. In de opsomming o.a. de volgende scheepsparten: 1/48 aan Pieter Wybes (gewaardeerd op fl. 350), 1/64 van Jolling Feddes (fl. 312) Hidde Wybes (fl. 250), Tjebbe Pieters (fl. 220), Sybolt Tjerks (fl. 200), Dirck Sieuwerts (verkocht voor fl. 270); verder een vordering op ene Oele Laersen te Coperwijk [Drammen] in Noorwegen; de helft van een huis te Koudum met daarbij behorende landerijen dat Thomas Everts erfde

van zijn ouders. Anne Sjoukes bracht 6 1/28 scheepsparten in: dat van zijn eigen schip 'de Backer', 'Neptunus' Arien Buys, 'Susanna', Jan Claessen Coppes, 'd. Vergulden Hen', Pieter Dirxsen. 'de Huysman', Jan Claessen Stuyrman, 'de Hoop', Sicke Taeckes, *welcke parten scheeps alsoo in gemeenschap en op een beurs vaeren* (T 13-20 nr. 66 / 80, 98v).

Uit het eerste huwelijk:

- aa. Jell Thomas, trouwt Sytje Tymens, beiden na 1718 overleden.
- bb. Beyts Thomas, geb. omstr. 1659, trouwt Hartman Lieuckes, geb. omstr. 1651, ovl. Hindeloopen juli 1715, zoon van Lieucke Rommerts en Marie Hartmans (*Jierboek* 2014 / 189).
In het artikel van 2014 zijn de namen van de ouders van Beyts onjuist.
- cc. Auck Thomas, geb. omstr. 1668, ovl. omstr. 1718.
1 aug. 1718, collateraalboek Hindeloopen; Sytje Tymens getrouwd met Jell Thomas, mede als curator van Thomas Sibolts, Evert Wiggerts namens zijn schoonmoeder Beitj' Thomas, Douwe Everts als curator van Sibolt Sibolts, allen te Hindeloopen, als aangevers van het overlijden van hun naaste Auk Thomas (T 13-20 nr. 116 / 4).
- dd. Sybolt Thomas, geb. omstr. 1668. Zijn kinderen: Thomas en Sybolt Sybolts.
- ee. Evert Thomas, jong overleden.

IVn. Allert Pietersz Beytjes, ovl. voor 1667, trouwt An Freercks, dochter van Freerck Jappes en Hil Jarichsdr [Naenckes].

20 dec. 1613, proklamatie; Freerck Jappes en Hil Jarichs als kopers van *zecker vrij huis en stede* (T 13-20 nr. 89 / 2).

Floreenkohier Hindeloopen, Freerck Jappis; op 14 febr. 1628 van Jarich Naenckes 10 einzen 19 penningen (SWF HOA nr. 57 / 17v).

Floreenkohier Hindeloopen, Aelert Pieters; in 1653 van Pieter Jelles 1 pondemaat 1½ einzen, minus 1/3 penning (SWF HOA nr. 57 / 78v).

Floreenkohier Hindeloopen, Allert Pieters Beytjes en Ann Freercks; 2 pondematen 10 penningen; op 9 mei 1690 verdeeld onder de erfgenamen: Assuerus Vogelsangh n.u. en Abel Pieters, ieder 1-0-5 (SWF HOA nr. 58, 59, 60).

25 dec. 1667, hypotheekboek Hindeloopen; kopie van het akkoord tussen enerzijds de kinderen van Aelert Pieters bij An Freerx, de meerderjarigen mede namens de minderjarigen met hun curator Wybe Pieters, en anderzijds hun genoemde moeder over de verdeling van de goederen van Aelert, op voorstel van een compromis van Ippe Jetties, burgemeester, en Hendrik Jappes. Was getekend behalve door secretaris Costerus door An Freerx, Wybe Pieters, Piebe Sytties, A. Fogelsang, Beern Allerts en Pieter Allerts. An Freerx zal jaarlijks 125 gulden ontvangen zolang *Anne moeder* Hil Jarichs, weduwe van Freerck Jappes, nog in leven is en vervolgens jaarlijks 155 tot haar dood, met vrije woning, huisraad, een bed en *bedscl deren*. De jongste kinderen Wyb en Jeye Aelerts ontvangen jaarlijks 50 resp. 35 gulden tot zij 20 jaar zijn. Dick

Aelerts, vrouw van Assuerus Fogelsang, krijgt 25 gulden, Beern Aelerts 50 gulden en Abel Aelerts ontvangt haar berns, *alsoo zij die niet genoten heeft* (T 13-20 nr. 107 / 7v).

Uit dit huwelijk:

1. N. Allerts, trouwt Piebe Sytties, zoon van Syttie Pieters.
2. Dick Allerts, trouwt Assuerus Assuerus Vogelsangh, ovl. na 1705, zoon van Assuerus Assuwerus Vogelsangh en Jeltie Jansesdr.

3 sept. 1633, schuldbekentenis; Assuerus Foogelsangh en Jeltie Jansesdr te Hindeloopen debet 600 gulden aan Homme Andries en Jarich Ottedr aldaar. Tierne Idses, burger, en mr. Gerrit Juws, schoolmeester, beiden te Hindeloopen tekenden als getuigen (T 13-20 nr. 104 / 7).

25 sept. 1638, akkoord; *door tusschenspreecken en overroeping*e van Pier Dirx, Symen Sipckes, Assuerus Vogelsang en Petrus Costerus, is een akkoord bereikt tussen Jeye Jeyes mede namens Sibbel Dircks als moeder van haar kinderen bij Goyffert Jappes, met Aucke Symens als curator van de kinderen van Broer Jappes enerzijds en anderzijds Freerck Jappes, *in voegen* dat de genoemde kinderen en kleinkinderen de kleren krijgen volgens testament, Freerck Jappes de helft en de andere drie graden de andere helft (T 13-20 nr. 12 / 55).

1 febr. 1658, rechtdag Hindeloopen; Jan Ewarts, weduwe van Reyner Dirx, contra Jeltie, Asswerus weduwe, als moeder van Siouckien Asswerus, om de boete van [...] (T 13-20 nr. 14 / 81).

Floreenkohier Hindeloopen; Assuerus Fogelsangh n.u. 2 pondematen 3 einzen 12¼ penningen; op 18 maart 1697 van Goosk Tieerds 1 pondemaat wegens donatie; op 3 dec. 1698 overgeschreven op Sierd Lieuckes 6 einzen wegens koop; op 5 april 1702 van Tieerd Jelles 0-5-15 wegens koop (SWF HOA nr. 61).

Uit dit huwelijk:

- aa. Pieter Assuereus Vogelsangh, schipper op 'de Fogelsangh' en fiscaal te Hindeloopen, ovl. voor 1737, trouwt Sas Doyties, ovl. Hindeloopen 6 april 1738.

18 apr. 1724, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal Pieter Vogelsangh worden Sjoerd Yges te Koudum en Gelle Sierds te Hindeloopen benoemd tot curatoren over Jildouw Sierds, 9 jaar, en Seger Sierds, 6 jaar, kinderen van wijlen Sierd Sierds. Op 1 mei 1724 wordt Cornelis Wibrants als curator toegevoegd, conform testamentaire dispositie van Sierd Sierds (T 13-20 nr. 55).

9 mei 1738, collateraalboek Hindeloopen; Tomas Rommerts, vroedschap te Staveren, maakt mede namens de andere erfgenamen bekend dat zij erfgenamen zijn van de op 6 april 1738 te Hindeloopen overleden Sas Doyties, weduwe van Pieter Assuerus Vogelsangh, stadsbode te Hindeloopen (T 13-20 nr. 116 / 123).

- bb. Assuerus Assuerus Vogelsangh, ovl. voor 1734, trouwt Hindeloopen 3 maart 1709 Rinck Jappes, weduwe van Piecke.

13 maart 1734, collateraalboek Hindeloopen; Rinck Jappes te Hindeloopen, laatst weduwe van Assuerus Assuerus, als moeder van haar kinderen Harmen Pieckes en Jappe en Assuerus Assuerus zonen; zij maakt bekend dat haar genoemde zonen erfgenaam zijn geworden van de op 19 febr. 1734 te Hindeloopen overleden Hil Salings, weduwe van Ippe Wybrens (T 13-20 nr. 116 / 97).

3. Beern Allerts, trouwt Hindeloopen 1 dec. 1666 Ternke Tjallings.
4. Pieter Allerts, trouwt Hindeloopen 14 febr. 1664 Hil Jeities.
5. Abel Allerts, trouwt Hindeloopen 6 mei 1668 Reyner Folkerts.
6. Jeye Allerts.
7. Wyb Allerts.

IVo. Pieter Wiggertse, schipper en bevrachter te Hindeloopen, ovl. voor 1698, trouwt voor 1651 His Baukes, ovl. na 1708. Waarschijnlijk is His een kleindochter van Hartman Hartmans de jonge en Jel Claesdr van Koudum (*Jierboek* 2014, 155 en 2015, 24).

Floreenkohier Hindeloopen, Pytter Wiggerts: van Wiggert Andries 2 pondematen 8 einzen 7 penningen (SWF HOA nr. 57 / 19).

Floreenkohier Hindeloopen, Pieter Wiggerts; 2-9-3; op 19 maart 1697 van Hylcke Dircks wegens koop 0-9-10; op 4 april 1702 van Symen Sierds wegens koop 1-0-0 (SWF HOA nr. 57 en 61).

Floreenkohier Hindeloopen, Pieter Wiggerts 4-6-13; op 7 mei 1706 van Broer Sipkes 0-4-19; op dito doorgehaald en verdeeld over de erfgenamen als volgt: Wiggert Pieters 1-1-3½, en Bauwk, Bauwke en Dries Pieters ieder 1-2-3 (SWF HOA nr. 62).

Floreenkohier Hindeloopen 1718; de naam van Piter Wiggerts n.u. is doorgehaald en de landerijen zijn verdeeld: Bauke Pieters Wiggerts kinderen 2-4-6, plus 1- 6-3 en Evert Wiggerts 1 -1-3½ (SWF HOA nr. 64 / 33v-34).

10 febr. 1651, proklamatie; Pieter Wiggerts en His Bauckes, echtelieden, als kopers van zeker vrij huis en stede aan de St. Pietersstraat, door tussenkomst van de magistraat gekocht voor 525 gulden van Claas Lyckles en Lisk Everts, echtelieden te Hindeloopen (T 13-20 nr. 92 / 78v).

3 juli 1654, bevrachtingscontract; Hendrick Wijnhout en Jan Vreland, kooplieden te Amsterdam als bevrachters en Pieter Wiggertsz [tekent als Pieter Wyggertse] van Hindeloopen, schipper op de 'Wagenaer' van 125 x 25½ x 12½ x 3¼ Zaandammer voeten, houtwaren of andere goederen laden in Riga, voor Amsterdam. Vrachtprijs 3800 gulden voor houtwaren, andere goederen 250 gulden meer (SAA 5075 nr. 1537 / 78).

3 okt. 1657, machtiging; Hidde Allerts te Amsterdam machtigt Pieter Wiggerts, van Hindeloopen, om namens hem bepaalde tegoeden te vorderen en ontvangen van Douwe Veddens [Feddes?] te Christiana in Noorwegen (SAA 5075 nr. 2873 / 745).

5 mei 1665, schuldbekentenis; Jarich van Grovestins te Koudum, grietman en ontvanger van HON, debet 1000 gulden tegen 4% rente aan Pieter Wiggerts en His

Baukes echtelieden te Hindeloopen. Wegens contant geld uit hoofde van 's lands resolutie 17 febr. 1665. Registratie 3 aug. 1672 (T 13-18 nr. 36 / 578).

7 juni 1674, bevrachtingscontract; Pieter Wiggerts [tektent als Pieter Wyggertse] en Jelle Pieters beiden van Hindeloopen als bevrachters en schipper Hartman Douwes, van Hinlopen, op het schip 'Kleijne Harderin' van 112 x 25 x 12 voeten met een verdek van 4 voet. Ballastscheeps in konvooi naar Christiana in Noorwegen, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 2600 gulden (SAA 5075 nr. 1545 / 232).

1698, stemkohier Koudum nr. 107 plaats; His Baukes, weduwe van Pieter Wiggerts ½ en Allegonda de Neeff, weduwe van dr. Æstwarda ½.

1718, stemkohier Koudum nr. 107 plaats; dr. N. Aestwarda en ds. Johannes Columbia n.u. ½ en Bauke Pieters kinderen ½.

1698, stemkohier Koudum nr. 113 huis en hornleger; His Baukes.

1718, stemkohier Koudum nr. 113 huis en hornleger; Beitj Thomas, weduwe van Hartman Lieuckes.

18 juni 1701, proclamatie; His Baukes, weduwe van Pieter Wiggerts te Hindeloopen als koper van zekere twee en twintigste part in een plaats *te Ooste op deze dorpe Coudum*, bestaande in maad en bouwlanden en tegenwoordig bij Jan Aukes als huurder gebruikt. Gekocht voor 500 gulden van Hartman Lieuckes, regerende burgemeester van Hindeloopen, mede namens de andere erfgenamen van zijn vader Lieucke Rommerts en moeder Marij Hartmans te Hindeloopen (T 13-18 nr. 25).

27 juni 1705, proclamatie HON; His Baukes weduwe van Pieter Wiggerts, in leven te Hindeloopen, als koper van een pondemaat land in de 'Lange Fenne' op de War en anderhalf pondemaat op de War. Gekocht voor 200 gulden van Durk Saekles te Molkwerum (T 13-18 nr. 25 / 94).

Uit dit huwelijk:

1. Wiggert Pietersz, ovl. voor 1728, trouwt Koudum 9 maart 1676 Jan Everts, ovl. na 1704, dochter van Evert Tjerks, koopvaardijshipper te Koudum, en Antje Idses Hinnema (*Jierboek* 2014, 271).

Hindeloopen kende n de tweede helft van de 17de eeuw twee personen met de naam Wiggert Pieters, naast de hier vermelde Wiggert, ovl. voor 1728, die zich te Koudum vestigde, betreft het Wiggert Pieters geb. omstr. 1652 (IVk.2.bb). Ze zijn ongeveer even oud en beiden hebben een Pieter Wiggerts als vader. In de tekst van het *Jierboek* 2014 is op p. 271 een foutje geslopen want de vermelding met datum 23 jan. 1671 hoort bij Wiggert Pieters geb. omstr. 1652.

1714, reëelkohier Hindeloopen; Wiggert Pieters, van Koudum, aangeslagen over 13.500 gulden; aanslag 148-10.

2. Bauck Pietersdr, ged. Koudum 2 juli 1643, ovl. na 1715.

20 juli 1714, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 19 dec. 1713; Bauck Pieters, bejaarde vrijster te Hindeloopen, debet 55 gulden tegen 4% jaarlijks rente aan Alker Ages c.u. Onderpand: *so danige bonte schorteldoecken en [...] dat onder Reintjen Reytyes is berustende* (T 13-18 nr. 38 / 320).

20 juli 1714, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 21 juni 1714; Bauck Pieters, debet 263 gulden tegen 4% jaarlijkse rente aan Ester Thomas, weduwe van Dries Allerts te Hindeloopen (T 13-18 nr. 38 / 321).

27 april 1715, derde proclamatie; Hartman Lieuckes, oud-burgemeester te Hindeloopen en Beitj Thomas, echtelieden, als kopers van diverse landerijen te Koudum en parten in twee boerderijen aldaar, in gebruik bij Scholte Herkes resp. Sjouwe Ellerts, waar Hartman al een deel van bezat. Gekocht voor 2500 gulden van de meerderjarige en ongehuwde *dogter* Bauk Pieters eveneens te Hindeloopen (T 13-18 nr. 25 / 318).

3. Bauke Pieters Wiggerts, volgt Vm.
4. Andries Pietersz, wonend Staveren, ovl. na 1706.

IVp. Sybolt Wiggerts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. na 1672, trouwt Taed Hommes, dochter van Homme Andries en Jarich Ottes (IIIiv).

Florenkohier Hindeloopen, Sybolt Wiggerts; op 20 aug. 1645 van Homme Andries 16 einzen; van Otte Jarichs 0-2-16 1/8; van Wiggert Andries 2-8-5 (SWF HOA nr. 57 / 16v).

6 febr. 1660, proklamatie; Sybolt Wiggerts en Taed Hommes, echtelieden, als kopers van zeker huis en stede aan de St. Pietersstraat. Gekocht voor 2500 gulden van Rincke Ruyrds (T 13-20 nr. 92 / 171).

5 juli en 4 aug. 1646, sonttolregisters 797719 en 801842; Siboldt Wigers, van Hinlopenn, in ballast vanuit het westen, resp. met een houtvracht vanuit Riga.

Florenkohier Hindeloopen; Sibolt Wiggerts: 4 pondematen 7 einzen 16 penningen. Op 17 mei 1682 overgeschreven op de erfgenamen als volgt: Thomas Dirks, weduwe van Dirck Sibolts 1-4-9 penningen; Wiggert Sibolts 1-1-9; Sibolt Tierx n.u. 1-9- 1/8; Dries Sibolts 0-3-10; Pieter Martens 0-9-10; Simen Jans n.u. 0-0-9 (SWF HOA nr. 58 / 85).

Uit dit huwelijk:

1. Wiggert Sybolts, geb. omstr. 1640, koopvaardijshipper te Hindeloopen.

24 sept. 1664; verklaring; Pieter Marssen, 35 jaar, gouddraad [...] en Wiggert Sybolts, 24 jaar, schipper, verklaren op verzoek van Yntje Wiggerts, schipper op 'de Harderin' dat zij ongeveer 5 weken geleden te Christiana gehoord en gezien hebben dat Tjeerd Wybes aan de rekwirant beloofde een partij delen in te schepen en leveren in Amsterdam voor 10 gulden per 100 delen (SAA 5075 nr. 2885 / 451).
2. Jarich Syboltsdr, volgt Vn.
3. Dirck Sybolts, trouwt Thomas Dircksdr.
4. Dries Sybolts.
5. Tryn Syboltsdr, volgt Vo.
6. N. Syboltsdr, trouwt Symen Jans.
7. At Syboltsdr, trouwt Yntje Wiggerts, zie Vh.

IVq. Dries Wiggerts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt Lieucke Rinwers, dochter van Rinwer Symens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Hock Ockedr.

Floreenkohier Hindeloopen, Dries Wiggerts; op 18 dec. 1636 van Rinwer Symens 8 einzen 17½ penningen; in 1648 van Jarich Ockes 0-2-10 wegens koop; in 1650 overgeschreven op Aelert Ottes 0-1-10; in 1660 van Wiggert Andries 2-8-7, *noch van dezelve*: van Age Jurjens, Nolcke Sipkes en Douwe Douwes resp. 0-0-16, 0-4-10 en 0-0-12 (SWF HOA nr. 57 / 19).

Floreenkohier Hindeloopen, Dries Wiggerts; 6 pondematen 2 einzen 16 penningen; op 11 juni 1691 verdeeld als volgt: Ocke Dries, Doede Eelckes Samson, Gerbrand Tiebbes en Hessel Douwes, ieder 1-6-14 (SWF HOA nr. 60).

30 maart 1658, machtiging; de comparant Okke Dries, schipper op 't Paradijs' als erfgenaam van Dries Wiggerts, mede namens zijn moeder Lieucke Rinwers, weduwe van Dries en mede erfgenaam, machtigt Jan van Campen te Amsterdam om namens hem comparant te compareren voor de van justitie te Amsterdam en te vorderen van Pieter Waterpas, ook uit Amsterdam, het geld dat deze wijlen zijn vader schuldig is (SAA 5075 nr.2874A / 233).

Uit dit huwelijk:

1. Griet Dries, trouwt gerecht Hindeloopen 21 febr. 1663 Hessel Douwes.
2. Okke Dries, trouwt gerecht Hindeloopen 9 febr. 1661 Hil Sibbeles.
3. Piets Dries, trouwt Gerben Tjebbes, zie IVw.
4. Hock Dries, trouwt Doede Eelkes Samson, koopvaardijshipper te Hindeloopen, beiden ovl. voor 1714.

3 juli 1654, bevrachtingscontract; Rutger Keup, koopman te Amsterdam als bevrachter en Doede Eelkes, van Hindeloopen, schipper op 'de Sampson' van 126 x 26 x 13 met een verdek van 3½, alles Amsterdamse voeten. Van Amsterdam naar Riga in Lijfland, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs: 3730 gulden (SAA 5075 nr. 1537 / 78).

5 febr. 1714, proklamatie; Fonger en Fock Boldewyns, broeder en zuster te Hindeloopen, als kopers van een huis en stede aldaar op de Nieuwe Stad. Gekocht voor 1141 gulden van de erfgenamen van Doede Eelckes en Hok Drieses (T 13-20 nr. 95 / 30v).

IVr. Hester Wiggerts, ovl. na 1650, trouwt Jelle Thomas, ovl. voor 1636, zoon van Thomas Sierds Moiemans en N. Jelledr.

Floreenkohier Hindeloopen, Jelle Thomas weduwe: op 23 febr. 1636 van Thomas Sierds 1 pondemaat, 4 einzen en 3½ penningen. Hierbij van Wiggert Dries 2-8-7, *noch van dezelve wegens Age Jurriens fenne 16 penningen, te vooren ongedeelt*; op 30 jan 1664 overgeschreven op Thomas Jelles (SWF HOA nr. 57 / 37).

2 april 1650, schuldbekentenis; Hylcke Albarts en Eelck Bauckes, echtelieden, debet 300 gulden aan Ester Wiggerts, weduwe van Jelle Thomas (T 13-20 nr. 104 / 228).

Uit dit huwelijk:

1. Thomas Jelles, volgt Vp.

IVs. Reytje Wiggerts, geb. omstr. 1608, ovl. voor 1673, trouwt voor 1643 Fouw Annes.

Floreenkohier Hindeloopen, Reytie Wiggerts van Reyntien Taekes en zijn gekochte land *bij perfecte stellen als*: van Reyntiens *oude stelle 8 einzen 18 penningen*; van Pieter Wybrens 1-9-0; in 1646 van Ternck Luytkes 0-2-10; in 1648 van Marten Tierx of Jappe 0-1-4½, zonder datum van Prins Elleman 0-2-0; van Wiggert Andries 2-8-7 wegens verdeling; van Martens verzweggen Doed c.s. 0-2-9; van Jelle Martens 0-1-10; van Anskes 0-5-0; van Douwe Feddes 0-6-10; van Jan Tiebbes 0-1-15; in 1660 van Jelle Martens 0-7-2½; van Douwe Douwes 0-3-0. Samen 8 pondematen (SWF HOA nr. 57 / 82v).

Floreenkohier Hindeloopen, Reytje Wiggerts; 10 pondematen, 9 einzen, 10¼ penningen; op 25 jan. 1674 van Att Sybrens 0-10-11 volgens koop; op 20 febr. 1682 verdeeld onder de erfgenamen: Jolle Reytjes, Anne Reytjes, Hidde Wybes n.u., Pietj' Reytjes, Reyntjen Reytjes, Allert Goyckes erven en Taeke Reytjes kinderen, ieder 1-11-7 (SWF HOA nr. 58 / 80).

11 dec. 1643 en 2 febr. 1646, drie proklamaties; Reytje Wiggerts en Fouw Annes, echtelieden, als kopers van 4 *pondematen min een eynse, soo maad als fenlanden*, waarvan o.a. 14 einzen in de Diepesloot. Gekocht voor 900 gulden van Hylck, Pytter Wybrens weduwe. Op 2 febr. 1646 Reytje Wiggerts en Houw Taekes als kopers van 1 eins land in de Meenschaar en 4 einzen in de Maaden. Gekocht voor 125 gulden van Ternck Luytkes; op dito Reytje Wiggerts en Houw Annes als kopers van 4 einzen 13½ penningen land in de Meenschaar. Gekocht voor 62-10-0 van Rincke Rinwers en Ternck Pieckes (T 13-20 nr. 92 / 23v, 25).

17 febr. 1650, decreet HON; verkoop aan de hoogste bieder van drie pondematen land, gelegen op *de Sandfirden en anderhalf eynse maedland op brefelt, gelegen te Ooste Coudum*. Hoogste bieder en koper was Reytje Wiggerts te Hindeloopen, mede namens zijn vrouw Frouck Annes (T 13-18 nr. 31 / 242).

11 maart 1650, processtukken Hindeloopen; Lammert Lammerts Camp, konvooimeester te Hindeloopen, contra Grette Fongers. De kwestie sleepte al enkele jaren gezien de verzoeningspoging uit 1646 (fol. 364) van Reytje Wiggerts en Claes Pytters en kreeg een lang vervolg gezien de stukken met data in 1652 en 1654. Op verzoek van Grette verklaringen op 26 maart 1652 en op 3 aug. 1652 van Reytie Wiggerts, dan ongeveer 44 jaar oud, burger en koopman te Hindeloopen; Asswerus Asswerus Vogelsangh, 48 jaar, oud-burgemeester; Arent Ywes, 53 jaar, wachtmeester; Petrus Costerus, in het 46ste jaar, secretaris te Hindeloopen; en burgemeester Broer Heeres, 55 jaar (T 13-20 nr. 28 / 343-367).

Uit dit huwelijk:

1. Jelle Reytjes, volgt Vq.
2. Anne Reytjes, volgt Vr.

3. Pietj' Reytjes, trouwt Hidde Wybes, zie IVm.3.
4. Fock Reytjes, volgt Vs.
5. Reyntje Reytjesdr, ovl. Hindeloopen 3 april 1725, trouwt Symen Goyckes, zoon van Gocke Allerts en Mincke Symens.
30 april 1725, collateraalboek Hindeloopen; Fock Annes, te Hindeloopen weduwe van Anne Jelles, te kennen gevende dat *sij alleenig* ab intestato erfgenaam is geworden van Reyntje Rey(n)tjes, weduwe van Symen Goykes, te Hindeloopen overleden op 3 april 1725 (T 13-20 nr 116 / 13).
6. Tayke Reytjes, volgt Vt.

IVt. Dries Gerbens, geb. omstr. 1621, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1684, trouwt An Jappes, ovl. na 1667, dochter van Jappe Jeyes en Dries Tymensdr (IIIc.2).

Floreenkohier Hindeloopen; Dries Gerbens, 1 pondemaat 10 einzen $7\frac{1}{2}$ penningen; op 27 nov. 1685 overgeschreven op de burgemeester Jetje Claas 6 einzen; op dito overgeschreven op Rinck Gerbens 10 einzen; blijft de rest [0-6- $7\frac{1}{2}$] voor Anne Grettes de jonge; op 16 maart 1686 deze rest overgeschreven op Focke Anskes n.u. (SWF HOA nr. 59).

23 aug. 1650, bevrachting; Johanns Hooft en Dirck Snoeck, kooplieden te Amsterdam als bevrachters en Dries Gerbrantsz, van Hindeloopen, schipper op 'de Grauwe Valck' van $125 \times 25\frac{1}{4} \times 13$ Zaandamse voeten. Van Amsterdam naar Riga, houtwaren laden bestemd voor Amsterdam. Vrachtprijs 2150 gulden (SAA 5075 nr. 1534 / 98).

5 febr. 1658, weesboek Hindeloopen; Dries Gerbens getrouwd met An Jappes, enerzijds, en Dries Tymensz anderzijds, erfgenamen van de echtelieden Jappe Jeyes en Dries Tymensdr, hun [ouders c.q.] grootvader en grootmoeder, inzake het akkoord over geschillen over het huis van hun voorouders dat hen door vererving was toegefallen, dat zij nu bewoonden en niet wensten te vervreemden (T 13-20 nr. 61 / 135).

11 maart 1664, schuldbekentenis; Dries Gerbrands, gewezen schipper op 'De Neptunus', verklaart namens de rederij van het genoemde schip, dat deze rederij 1893 gulden schuldig is aan de erfgenamen van Otte Hommes, wegens 1000 gulden op 2 april van Otte zaliger contant ontvangen, plus 793 gulden op 16 mei 1660 door Otte aan Jan en Elbert Aris Snoek voorgesloten plus een bedrag betaald aan Jan Groen te Trondheim voor $\frac{1}{16}$ part in een schip, maakt samen het totaalbedrag, dat aan de reders van het schip in rekening is gebracht (SAA 5075 nr. 2885 / 104).

2 maart 1658 en 10 jan. 1662, schuldbekentenissen; Dries Gerbens, grootschipper en An Jappedr debet 500 resp. 300 gulden aan Jettie Claes, grootschipper en Impck Nenckedr, allen te Hindeloopen (T 13-20 nr. 106 / 69, 70, meer schuldbekentenissen in dit deel op fol. 33, 72, 85, 86, 127, 137, 165v en 205).

1664, processtukken Hindeloopen; in de zaak Sierd Sierds de oude contra Dries Gerbens zit een verklaring d.d. 17 dec. 1661 (fol. 499) afgelegd te Amsterdam, op

verzoek van schipper Dries Gerbrands, door opvarenden van zijn schip 'Neptunus'. Zij verklaren dat in Coperwijk Noorwegen, de bestemming van hun jongste reis, hun schipper twee pakken *lakenen* en een pak *stoffen* uit het schip heeft geladen, aangegeven en aldaar zelf verkocht. Hij kocht de *lakenen* van de weduwe Ansloo resp. Isack van Luinburgh en de *stoffen* van Anselmus Hartsen, allen te Amsterdam. Naderhand hebben de betrokken opvarenden hun verklaring onder ede bekrachtigd voor de burgemeesters van Amsterdam (T 13-20 nr. 29 / 493-550).

26 mei 1665, schuldbekentenis met hypotheek; Dries Gerbens mede namens zijn vrouw An Jappes debet 103 gulden aan Dik Jappes, weduwe van Jelle Wybrens. *Tot onderpand diende: mijne vier eynsen lands alhier op de Diepe Sloot ende noch vier eynsen lands alhier in de Weyde, mij van mijn olderen aengeerft* (T 13-20 nr. 106 / 127v).

29 okt. 1667, schuldbekentenis; Dries Gerbens en An Jappes, echtelieden, op nu wonende te Amsterdam, debet 400 gulden aan Tymen Aelerts en Tjalling Wybes, echtelieden te Hindeloopen. Als vergoeding en onderpand diende het gebruik van 14 einzen land in de Diepe Sloot en 6 einzen in de Maaden op 't Oldehof (T 13-20 nr. 106 / 206).

21 jan. 1684, proklamatie; verkoping bij decreet van het gerecht van Hindeloopen aan de hoogste bieder, *tot profijit van de geene daartoe geraacken*, van de landen nagelaten door Dries Gerbens en An Jappes. Het land werd in twee kavels verkocht, het een met 0-12-1½ floreenlasten, het ander met 0-10-0. Bij de provisionele verkoping was Anne Grettes de hoogste bieder voor beide kavels. Op 30 juni verhoogde Rinck Gerbens het bod voor de kavel met 10 einzen lasten met drie gulden, het andere werd niet verhoogd en verviel aan Anne. Vervolgens kreeg Jettie Caes Molenaar ongeveer de helft van deze lasten op zijn naam, en Focke Anskes de andere helft (T 13-20 nr. 93 / foto 469).

Mogelijk uit dit huwelijk:

1. Gerben Dries, ovl. na 1677 trouwt Grietje Doyes.

31 jan. 1677, schuldbekentenis; Gerben Dries, tegenwoordig te Amsterdam, mede namens zijn vrouw Grietye Doyesdr, debet 45 gulden aan Dik, Jappes weduwe. Als onderpand diende zijn 1/48 part aan 't schip 'de Hoop', schipper Jappe Jeyes de jonge (T 13-20 nr. 108 / 71).

IVu. Jelmer Hommes, geb. voor 1610, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. na 1645, trouwt Hid Ippes, geb. omstr. 1613, ovl. 21 maart 1644, dochter van Ippe Jetties, koopvaardijshipper te Hindeloopen en Aet Eelckedr.

Floreenkohier Hindeloopen, Jelmer Hommes; op 27 jan. 1631 van Andries Hommes en van Jelmer Ottes 2½ pondematen 5 einzen en 3 penningen; op 20 aug. 1645 van Homme Andries 8 einzen en 16 penningen, wegens verdeling (SWF HOA nr. 57 / 17). 9 jan. 1626, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Ippe Jetties en Aet Eelckedr, echtelieden, in presentie van Hitte Harings en Syttie Agges als curatoren van de jongste kinderen. In de opsomming o.a.: een obligatie van 500

gulden ten laste van Serapius en Tjalling Epema; het 1/8 part in *haars saliger vaders schip*, tegenwoordig gevoerd door Eelcke Ippes; een 1/16 part in het schip van Hitte Harings en half 1/16 parten in de schepen van Jettie Ippes en Jarich Reyners; een betaling van 100 gulden aan Jettie Ippes en Sets Pyersdr; de andere kinderen, Eelcke, Symen en Hid Ippes, zullen eenzelfde bedrag ontvangen. Jettie en Sets kochten voor 2000 gulden het huis van zijn vader en moeder zaliger (T 13-20 nr. 57 / ongenummerd). Graftschriften Hindeloopen; *Hier leit begraven Aet Elckes is gestorven dem 14 iulius 1625; Ao 1644 den 21 maert is in den heere gerust Hid Ippe huisfrou van Ielmer Hommes en leyt hier begraven met 4 kinderen* (De Walle, Friezen, p. 424).

22 jan. 1630, weesboek Hindeloopen; afrekening door Pier Dircks van gevoerde curatele door Sets Piersdr, weduwe van Jettie Ippes, als curator van Eelcke, Symen en Hid Ippes, de minderjarige zusters en broeders van Jettie, vanaf 1629. De akte is mede getekend door Homme Andries en Jelmer Hommes (T 13-20 nr. 57 / ongenummerd).

30 jan. 1630, weesboek Hindeloopen; Homme Andries verklaart 650 gulden ontvangen te hebben van Sets Piers, weduwe van Jottie Ippes, *ter saecke van Hid Ippedr birns, alsoo dat ick nochte mijn soon Gerbrant [Jelmer] nochte onse erffgenamen d' weduwe Sets, nochte hare erffgenamen, omme wijder voldade van Hid Ippes, mijn snars birns, te molesteren te sauen noch te manen*. Naast Homme Andries en burgemeester van dienst Dirck Reyners is de akte getekend door Jelmer Hommes (T 13-20 nr. 57).

3 jan. 1631, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van de echtelieden Ippe Jetties en Aeth Eelckedr. Pyer Dircks als vader van Sets Pyersdr, weduwe van Jettie Ippes, namens haar zoontje Ippe Jetties, mede namens Symen Ippes, gesterkt met hun curator Jettie Hittes, Jelmer Hommes, getrouwd met Hid Ippes, met zijn vader Homme Andries, allen erfgenamen van Ippe Jetties en Aeth Eelckedr (T 13-20 nr. 57 / ongenummerd).

17 maart 1641, processtukken Hindeloopen; Hid Epes, huisvrouw van Jelmer Hommes, *in't 29e jaar*, is een van de getuigen in de zaak tussen Sets Piers en Hock Dircks (T 13-20 nr. 28 / 108).

1645, weesboek Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van Hid Ippes, op verzoek van Symen Ippes, oom van de kinderen en op aangeven van de weduwnaar Jelmer Hommes, in presentie van Heye Hommes, ook een oom van de kinderen. De namen van de betreffende twee minderjarige kinderen zijn niet ingevuld en de akte is niet voltooid en heeft geen datum. In de opsomming o.a.: een obligatie op Olfert Jelmers; een vordering van 761 gulden ten gunste van de erven van Homme Andries (T13-20 nr. 58 / 298v).

Uit dit huwelijk:

1. Ipe Jelmers, volgt Vu.
2. Aet Jelmers, vrijster ovl. na 1661 (T 13-20 nr. 92 / 186).

IVv. Otte Hommes, koopvaardijshipper te Hindeloopen en Molkwerum, koopman en zelfbenoemd burgemeester te Molkwerum, ovl. omstr. 1664, trouwt voor 1657 Yck Abes, ovl. na 1673, dochter van Abbe Goyckes,

koopman te Amsterdam en mogelijk Eijck Abbes. Mogelijk was Otte eerder getrouwd, mede omdat hij al in 1647 het domicilie Molkwerum opgaf.

3 febr. 1633, huwelijk te Staveren; Abbe Goyckes, van Staveren, en Eijck Abbedr, van Molkwerum.

1653-1663, doopsgezinde lidmaten Molkwerum; Otte Hommes, lid van de kerkenraad.

4 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Otte Hommes, van Molkwerum, schip: 'de Witte Valck' van 119½ x 24½ x 12½ voeten – 140 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

23 maart 1648, scheepsmeting Amsterdam; Otte Hommes, van Molkwerum, schip: 'de Domkerck van Dronten' van 127 x 26 x 12½ voeten – 180 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

20 juli 1647, koopcontract; Otte Hommes, schipper van Hindeloopen, als verkoper en Marten Calschuijjer, koopman in Amsterdam, als koper van een scheepslading *Hollandse greene Drontische delen*, zoveel als in het schip van schipper Pieter Luijtz van Venhuizen, *totte volle ende bequame ladinge toe sal connen innemen*. Voor de prijs van 7 rijksdaalders van 50 stuivers per stuk, per 100 delen, 120 delen gerekend voor 100, tolvrij te leveren door de verkoper op 't Lith van Dronten (Trontheim) in ..rckendael, zodra het schip is gearriveerd. De schipper moet toezien op de kwaliteit van het geleverde en alleen gave en vierschore (aan alle kanten recht, geen schaaldelen) grenen delen laden. *Wracken en schalen* mag hij weigeren (SAA 5075 nr. 1506, zie ook 21 febr. 1648, de protocollen van notaris Jan Volkerts Oli te Amsterdam bevatten vele contracten waarin de naam van Otte Hommes voorkomt, als houtkoopman, bevrachter en schipper).

24 dec. 1647, akkoord; Inger Ottedr [tekent Inger Ottys dotter], vrouw van Mats Peersen, wonende bij Bahuijs in Noorwegen, als lasthebber van haar man en geassisteerd met de tevens door Mats Peersen schriftelijk gemachtigde schippers Dirck Jans en Otte Hommes enerzijds en anderzijds Sieurt Sieurts [de oude], koopman te Hindeloopen, inzake bepaalde aanspraken van Sieurt op Mats Peersen over de koop van een scheepslading delen en een scheepslading eikenhout en de goederen die hij daartegenover in pand had gegeven. Op voorstel van de genoemde schippers kwamen partijen overeen dat Mats Peersen 575 rijksdaalders van 50 stuivers elk (1437 gulden) zou betalen aan Sierd Sierds, met nog 125 rijksdaalders die Sierd nu had geleend aan Inger Ottisdr voor haar thuisreis (SAA 5075 nr. 1506 / 184).

2 febr. 1652, proklamatie; de magistraat als verkoper aan de hoogste bieder en Otte Hommes als koper voor 305-5-0 van een bouwperceel genummerd 15 aan de Weyde. Op 23 dec. 1662 verkochten Otte en zijn vrouw Yck Abes, dan te Molkwerum, dit perceel, *een ledige plaats aan de 'Nye Weyde'*, voor 500 gulden aan Jan Symens en Eeck Tzallings, echtelieden te Hindelopen (T 13-20 nr. 92 / 87- 97, 193v).

19 sept. 1652, bevrachtingscontract; Otte Hommes van Molkwerum als bevrachter en Aucke Jansz van Warns, schipper op het schip 'Land van Beloften' van ong. 150 lasten. Met enige goederen naar Dronten [Trondheim] in Noorwegen, lossen en herladen met goederen voor Amsterdam (SAA 5075 nr. 1536 / 34).

28 maart 1653, machtiging; de eerbare Homme Ottes, burgemeester van Molkwerum, en Ariaen Jansz, koopman te Amsterdam, als bevrachters en eigenaren van de lading van het schip 'de Liefde' van schipper Sijtgen Lourens. Zij machtigen Jeronimo Kejas in Bergen, Noorwegen, om als het schip uit St. Uvis [Setúbal] in Portugal arriveert in Bergen, de lading te ontvangen en verkopen (SAA 5075 nr. 1511).

31 maart 1653 (nieuwe stijl), doopsgezinde kerkenraad Molkwerum; Otte Hommes enerzijds en anderzijds Evert Sybrands, zijn in presentie van Poulus Tjaards, Marten Reynders en Pieter Ottes overeengekomen dat zij zich in hun geschillen inzake het 1/6 part van *het huis van wegen Olfert Oeges met het gene dat daer in mochte vallen*, zullen neerleggen bij de uitspraak van de secretaris Annius Haersma, Jan Sjoerds [bijzitter] en meester Jacob (T 271-21 nr. 1).

8 nov. 1653, geschil tussen Hendrick en Lenart Jacobs Popta als bevrachter en schipper Dirck Jansen Dop van Enkhuizen over een bevrachting tussen beide partijen op Archangel. Op de uitreis bij de Noordkaap gekomen was de schipper teruggekeerd naar Amsterdam. Vier 'goede mannen' onder wie Otte Hommes werden om een uitspraak gevraagd in dit geschil. Ze bepaalden dat de schipper en zijn reders 1250 gulden moesten betalen aan Hendrik en Lenart Popta (SAA 5075 nr. 1557b / 1711).

7 mei 1656, schuldbekentenis; Jurjen Jurjens en Sioerdtk Sibbles, echtelieden te Koudum, debet 300 gulden aan Otte Hommes en Eeck Abbes te Molkwerum (T 13-18 nr. 35 / 174). Ook in het archief van Workum enkele schuldbekentenissen ten gunste van Otte Hommes, grootschipper en koopman te Molkwerum (T 13-44 nr. 277 / 197 en 198).

3 febr. 1657, Hof van Friesland; Otte Hommes te Molkwerum, gehuwd met Yck Abbes, curator van Abbe Jenckes, tezamen erfgenamen van Abbe Goyckes, hun vader respectievelijk grootvader, contra Uilck Broers, verlaten huisvrouw van Wybren Hommes te Workum, mede namens haar kinderen (T 14 nr. 16526).

17 febr. 1662, bevrachtingscontract; Jacob van Foreest, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Otte Hommes als reder namens Pieter Boldewyns, van Hindeloopen, schipper op 'de Vergulde Ketel'. Met vrachtvrije goederen van Amsterdam naar Trondheim, daar of in Agdenes lossen en laden met delen of andere goederen voor Amsterdam. Vrachtprijs 11½ gulden per 120 delen en andere goederen naar verhouding van de ruimte. De bevrachter draagt de tolgelden in Noorwegen (SAA 5075 nr. 1541 / 165).

7 jan. 1665, recesboek HON; Pieter Willems te Hindeloopen treedt in de plaats van de overleden Otte Hommes, als curator van de weeskinderen van Heere Pieters en Att Abes (T 13-18 nr. 4 / 82).

26 jan. 1665, recesboek Workum, dagvaarding; Lieuwe Sibbles Bandstock te Workum, gedagvaard op verzoek van de gezamenlijke erven van Otte Hommes, koopman te Molkwerum, en aangezegd om binnen 14 dagen zijn schuld van 444 gulden te betalen (T 13-44 nr. 39 / 15v).

3 okt. 1668, machtiging; de eerbare Yck Abbes te Molkwerum, weduwe van Otte Hommes, aanwezig in Amsterdam, machtigt de eerbare Auke Igles te Amsterdam

om uit haar naam 331 gulden 8 stuivers te vorderen van de insolvente boedel van Paulus Ras, eveneens te Amsterdam, *zoo veel als bij repartitie van de heeren van de commissie van de desolate boedels bevonden zal werden* (SAA 5075 nr. 3765 / 651).

20 dec. 1672, Hof van Friesland; Ick Abbes te Molkwerum, mede als moeder van haar kind Reyner Claessen [Ottes], *bij wijlen Otte Hommes in echte verwekt, door scheijdinge tot dese gerechticht*, contra Hiske Popma, weduwe van Hendrick van Suchten, en Wick Popma, vrouw van Joost Heerma te IJlst, erfgenamen van Sydts Epema. Syds had een schuld aan de eisers van 600 gulden wegens een obligatie d.d. 24 juli 1655. Erfgenaam van Syds was zijn broer Hessel Epema. Toen Hessel overleed waren zijn erfgenamen Sybolt, Reyn en Hauc Popma en de gedaagden, samen vijf. Bij het overlijden van Sybolt Popma waren de erfgenamen Jel Galama, Hauc en Reyn Popma en de gedaagde Wick Popma. Ook Jel Galama overleed, toen erfden de gedaagden, Hauc Popma en de kinderen van Reyn Popma. Het Hof vonniste in het voordeel van de eiser (T 14 nr. 16541, sententie 23).

2 juli 1675, akkoord; Hendrick Roeters, hoogschout van Amsterdam, als principaal en Anthony Gommers en Poppe Symens als borgen, mede namens de overige participanten, als verkopers in een openbare verkoping en Joan Lijnslager als koper van de lijnbaan genaamd 'De Swaen'. Dhr. Roeter Ernst, oud schepen, kwiteit hen, mede uit naam van de participanten: Clara Roeters, voor 1/7 part, Dirk Backer gehuwd met Anna Susanna Roeters voor 1/7 part, mr. Hendrick Spiegel, secretaris, en Nicolaes Listings, advocaat, als executeurs van het sterfhuis van zaliger Abrosio Tromp, voor 1/7 part en Ype Jelmers, van Hindeloopen, namens de weduwe en erfgenamen van Otte Hommes, voor anderhalf zevende part (SAA 5075 nr. 1561 / 622). Floreenkohier Hindeloopen; Otte Hommes te Molkwerum; 9 einzen 6¾ penningen; op 21 maart 1695 doorgehaald en overgeschreven op Homme Ottes (SWF HOA nr. 60).

Uit dit huwelijk:

1. Homme Ottes, volgt Vv.
2. Heere Ottes, volgt Vw.
3. Reyner Ottesdr, ovl. voor 1689, trouwt Molkwerum 28 juni 1673 Ype Sibles, koopvaardijdschipper te Molkwerum, mogelijk een zoon van Sible Ypes, koopvaardijdschipper te Warns; Ype trouwt mogelijk 2. Molkwerum 9 maart 1694 Pietertje Symens.

9 sept. 1654, bevrachtingscontract; Oege Reuwerts van Koudum en Sible Ipes van Warns als bevrachters en Pieter Ennes van Koudum schipper op de 'Waterhond'. Ballastscheeps naar Nordmore (N), goederen laden met bestemming Amsterdam. Vrachtprijs 2750 gulden (SAA 5075 nr. 1537 / 126).

21 febr. 1682, Hof van Friesland, Reyner Ottes, gesterkt met haar broer Homme Ottes te Molkwerum, contra Ipe Sibles te Molkwerum. Reyner Ottes wilde scheiden van haar man omdat hij *voor een gruime tijt hem verlopen hadde in seer grove en ongeregelde exessen, in dier voegen dat hij niet allene sigh dagelijks droncken dronck, en sijn leven door brochte met vloecken en sweren, dreijgen en*

andere baldadigheden, maer oock insonderheit gemeenschap hielde met andere vrouluiden, deselve alsoo carnaliter [vleselijk] gebruikende, dat hij sigh meermalen aen hoererie en overspel schuldigh hadde gemaect. Hij sprak op onbeschaamde wijze nietsvermoedende vrouwen aan, zich voor vrijgezel uitgevend en hij werd te Molkwerum opvallend vaak gesignaleerd met de jongedochter Jouck Tjaards [Tjerks]. Hij sprak haar voortdurend op straat en raakte haar aan. Jouck was in verwachting geraakt en drie maanden geleden toen het kind ter wereld kwam had ze in barensood en duidelijk hoorbaar voor de vroedvrouw en de burens geroepen: *Ick leve off sterve Ype Sibles is vaer van't kint.* Niettemin vonniste het Hof 'niet ontvangbaar' (T 14 nr. 16551, sententie 22, zie ook: 26 okt. 1689, T 14 nr. 16558, sententie 26).

5 juli 1684, Jouck Tjerks contra Epe Sibles, beiden te Molkwerum, inzake alimentatie voor een buitenechtelijk kind (T 13-18 nr. 13 / 178v).

18 mei 1686, Hof van Friesland; uitspraak inzake de scheiding tussen Reinertje Ottes te Molkwerum en Epe Sibles. Het Hof vonniste partijen om te komen tot scheiding en deling van de gezamenlijke goederen. Reinertje mocht van nu af weer zelf beschikken over haar goederen en Epe moest zich voortaan onthouden van *bijwoning ende administratie haer goederen* (T 14 nr. 16555, sententie 39).

IVw. Gerben Tjebbes, trouwt Hindeloopen 7 maart 1658, Piets Dries, ovl. na 1699, dochter van Dries Wiggerts en Lieucke Rinwersdr (IVq3).

Floorenkohier Hindeloopen, Gerben Tjebbes; zonder datum van Tjebbe Luitkes 3 einzen 15½ penningen (SWF HOA nr. 57 / 128).

22 april 1699, inventaris van het sterfhuis van Dick Gerbrands, weduwe van Sytje Rinckes, ten overstaan van Pyets Dryes, grootmoeder van de kinderen van Dick, en op aangeven van de oudste dochter Doed Sytjes. In de opsomming o.a. het 1/24 part in het schip 'Patientia', schipper Ocke Gerbrands; 1/64 'de Bonte Vries', schipper Rinwer Tjeerds; 1/48 'Drie Gebroeders', schipper Boldewyn Doedes; idem 'Swarte Waterhont', schipper Eucke Tjeerds; idem 'de Romein' schipper Jappe Luitkes [St Jan]. Volgens dochter Doed was haar moeders wens dat de winkel zou blijven bestaan, ondanks de geringe inkomsten (T 13-20 nr. 73 / 64-65v).

Uit dit huwelijk:

1. Dick Gerbrands, trouwt Hindeloopen 12 april 1680 Sytje Rinckesz, van Warns.

13 dec. 1730, collateraalboek Hindeloopen; Jappe Yges, grootschipper aldaar, maakt bekend dat zijn dochter Dick Jappes erfgenaam is geworden van haar tante Doed Sytjes, te Hindeloopen overleden op 14 okt. 1730 (T 13-20 nr. 116 / 73v).

Uit dit huwelijk:

- aa. Doed Sytjes, ovl. Hindeloopen 14 okt. 1730.
- bb. Aag Sytjes, trouwt Hindeloopen 29 dec. 1713 Jappe Ieges. Hun dochter: Dick Jappes.

2. Ocke Gerbrands, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, ovl. voor 1706, trouwt daar 20 febr. 1702 Lieuk Sibles, ovl. 1706, dochter van Sible Claes en Hin Lieuckes.

10 febr. 1706, weesboek Hindeloopen; ontzegeling en inventaris van het sterfhuis van Lieuck Sibles, weduwe van schipper Ocke Gerbrands -*alhier hebbende nagelaaten een klein onmondig kintje en dochtertje genaamt Lieuwk Ockes-*, in bijzijn van grootmoeder Pietj' Dries met haar schoonzoon Ruurd Hittes. In de opsomming een huis aan de Tuinen waar Ocke en Lieuwk zijn overleden; landen te Hindeloopen, Molkwerum en Koudum, samen met de andere erfgenamen van Claas Eelckes en Doed Martens; landerijen uit de nalatenschap van Lieucke Rommerts; het 1/3 part van een landschapsobligatie, uit de nalatenschap van de oom Rommert Lieuckes, samen met Hartman en Syben Lieuckes; land onder Molkwerum afkomstig van een oudoom Gerrit Hylckes; een zilveren beker met: *Sibble Claes Hin Lieuckes ook Allart Gerbrandson Norman 1686*; een grote zilveren beker met in de bodem: *Sibble Claes Folcker Symens*; een zilveren onderriem met Mary Hartmans 1632; een boek genaamd: *C.I. Wits stichtelijke bedenkinge* [Claes Jacobs Wits, *Stichtelijke bedenkingen vertoont door Sanghsgedichten*]; *een opgemaakte pop op het Hindelopers gebleed* (T 13-20 nr. 74 / 152).

Uit dit huwelijk:

aa. Lieuwk Okkes.

3. Allert Gerbrands, alias *Allart Gerbrandson Norman*.

IVx. Luytke Jappes St. Jan, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, ovl. na 1695, trouwt 1. Bartel Symens, ovl. voor 1672, dochter van Symen Dircks Muts, koopvaardijsschipper te Hindeloopen en Wyb Annedr; trouwt 2. omstr. 1673 Ann Sipkes.

Floreenkohier Hindeloopen, Luitke Jappes; op 29 febr. 1673 van Jappe Everts 8 einzen 13 penningen; op 9 febr. 1682 van Simen Dircks volgens verdeling 0-9-19¼; op 7 dec. 1682 van Piecke Willems wegens koop 0-2-10; samen 1-9-¼ (SWF HOA nr. 58 / 124v). Floreenkohier Hindeloopen, Luitke Jappes St. Jan; 1 pondemaat 6 einzen 12¼ penningen; op 7 dec. 1682 van Piecke Willems 0-2-10 (SWF HOA nr. 59).

29 juni 1657, machtiging; Hendrick van Cleef, koopman te Amsterdam, machtigt schipper Luytke Jappes van Hindeloopen om namens hem bepaalde tegoeden te innen van Fredrick Matzen te Koperwijk in Noorwegen (SAA 5075 nr. 2873 / 405).

8 mei 1672, weesboek Hindeloopen; Rein Scheltes, Pieke Willems en Pieter Tites, allen te Hindeloopen, verklaren mede namens de andere erfgenamen van Tjeerd Dircks Muts, volgens akte van 5 febr. 1672, een bedrag van 2424 gulden 5 stuivers, met rente ad 48-10 ontvangen te hebben van de erfgenamen van Jantje Symens, waarmee is voldaan aan de akten van 4 en 5 febr. 1663 en 9 febr. 1664, in het weesboek. In het naschrift staan de namen van Tjeerds erfgenamen, kinderen van zijn boers en zusters: Joltje Douwes gehuwd met Taad Symens, Luitke Jappes namens zijn kinderen bij wijlen Bartel Symens, Anne Symens, Dirk Gales gehuwd met Folker Symens,

Klaas Symens als erfgenaam van zijn overleden kind bij wijlen Piets Symens, en Pieke Willems gehuwd met Dirk Symens, allen kinderen van wijlen Symen Dirks; Rein Scheltes gehuwd met Bartel Alerts, mede namens de weeskinderen van Tjam Alerts en Jan Scheltes, Reintje Herings gehuwd met Bauck Alerts, Wybren Alerts, Symen Wybrens namens haar kinderen bij wijlen Dirk Alerts, Heye Hiddes namens haar kinderen bij Jottje Alerts en Tryn Jappes namens haar kinderen bij wijlen Otto Alerts, allen kinderen van Alert Dirks; Sierd Jarichs namens zijn kinderen bij wijlen zijn vrouw Fonger Dirks, Pieter Tietes, de zoon van Heye Dirksdr; Lysbeth Dirks als grootmoeder van Hylke Dirks, een kleinkind van Wybren Dirks, allen erfgenamen van Tjeerd Dirks (T 13-20 nr. 65 / 22).

11 febr. 1673, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de goederen van Luytke Jappes, weduwnaar van Bartel Symens, ten behoeve van hun kinderen, omdat Luytke zich in de tweede echt heeft begeven met Ann Sipkes, in presentie van Joltje Douwes en Anne Symens, ooms van de kinderen van moederskant. *Vooreerst adaer bevonden de navolgende kinderen: Bartel Luytkes, in het 16de jaar, Jappe Luytkes in het 13de jaar, Timen Luytkes in het 9de jaar en Evert Luytkes in het 5de jaar. Wesende Wiebe Luytkesz [...] na des moeders doot verstorven.* In de boedel o.a.: 1/16 part aan Luytke Jappes eigen schip, met het geld bij de beurs getaxeerd op 1200 gulden (T 13-20 nr. 65 / 54).

11 nov. 1695, weesboek Hindeloopen; verantwoording van curatele door Jappe Luytkes St Jan als curator en boekhouder van de weeskinderen van Joltje Douwes en Taed Symens, in handen van Freerck Jotties, man van Pietj' Jolties, *sijnde major annis* (T 13-20 nr. 71 / 182 en index).

Uit het eerste huwelijk:

1. Bartel Luytkes, geb. omstr. 1658, trouwt Hindeloopen 27 mei 1684 Hidde Tjeerds.
2. Jappe Luytkes St. Jan, geb. omstr. 1660, koopvaardijshipper te Hindeloopen, daar ovl. 21 jan. 1728, trouwt daar 10 dec. 1685 Hil Tjeerds, dochter van Tjeerd Tymens en Sibbel.

Floreenkohier Hindeloopen, Sibbel Tiardts; 2 pondematen 16½ penningen; op 20 febr. 1626 van Timen Ockes 1½-3-1; op 6 jan. 1629 van Trin Olferts 0-7-7; op 4 juni 1636 overgeschreven op Ocke, Hill en Taed Tjeerds voor ieder 1/3 part, zijnde 18 einzen, waarmee de stelle van Sibbel is gecasseerd (SWF HOA nr. 57 / 30).

2 nov. 1717, bevrachtingscontract; Matthijs Maten, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Pieter Onkelboer reder en vervoerter van het schip 'De Romein' van 126 x 28 min een duim x 13 min een duim, met een verdek van 5 voeten, van schipper Jappe Luytjes van Hindeloopen. Van Texel naar Lissabon, lossen verzeilen naar St. Uvisen daar laden met zout voor Amsterdam. Vrachtprjs 30 gulden per last zout (SAA 5075 nr. 7284 / 867, zie ook 835 d.d. 27 okt. 1707, rechtstreeks contract tussen bevrachter en schipper).

9 maart 1728, collateraalboek Hindeloopen; Hil Tjeerds te Hindeloopen, weduwe van Jappe Luytkes St. Jan, maakt bekend dat zij erfgenaam is van haar man die te Hindeloopen overleed op 21 jan. 1728 (T 13-20 nr. 116 / 41).

- 10 nov. 1735, collateraalboek Hindeloopen; Taad Tjeerds te Amsterdam, weduwe van Pieter Sjoerds [Sierds], en Hil Tjeerds te Hindeloopen, weduwe van Jappe Luytkes St. Jan, maken bekend dat zij erfgenamen zijn geworden van Sympk Jappes, bejaarde dochter, te Hindeloopen overleden op 17 okt. 1735 (T 13-20 nr. 116 / 107v).
3. Tymen Luytkesdr, geb. omstr. 1664, trouwt Hindeloopen 27 jan. 1687 Allert Reins.
 4. Evert Luytkes, geb. omstr. 1668, trouwt Hindeloopen 11 febr. 1696 Eland Doedes.
 5. Wiebe Luytkes, jong overleden.

IVy. Att Jappes, trouwt Pieter Jans Swaan.

Floreenkohier Hindeloopen 1718, Pieter Jans Swan erven, 10 einzen 18 penningen (SWF HOA nr. 64 / 34).

Uit dit huwelijk:

1. Jappe Pieters Swaan, koopvaardijshipper te Hindeloopen, daar begraven 15 jan. 1757, trouwt 1. Hindeloopen 3 maart 1710 Tryn Jappes, ovl. Hindeloopen 7 dec. 1734, dochter van Jappe Wypkes en Evertje Paulus; trouwt 2. Hindeloopen 19 febr. 1737 Tied Jankes, begr. Hindeloopen 11 jan. 1761.

7 jan. 1735, collateraalboek Hindeloopen; Jappe Pytters Swaan maakt bekend dat hij testamentair erfgenaam is geworden van zijn vrouw Tryn Jans [Jappes], die overleed te Hindeloopen op 7 dec. 1734 (T 13-20 nr. 116 / 102).

6 april 1736, akkoord; schipper Jappe Pieters Swaan, weduwnaar en erfgenaam van Trijntje Jappes, enige dochter van wijlen Evertje Paulus te Hindeloopen, weduwe van Jappe Wipkes, enerzijds en anderzijds Willem Hof, getrouwd met Maria Slotter en Pieter Ploegman getrouwd met Johanna Doll, allen te Amsterdam. Evertje Paulus bepaalde bij testament van 8 dec. 1727 voor nts. Jan Snoek, dat indien haar dochter Trijntje kinderloos kwam te overlijden haar kapitaal zou vererven op Maria Slotter en Johanna Doll en zij stelde de heren Jan en Jacob Bolten aan als executeurs testamentair. Jappe Pieters maakte aanspraak op de wettelijke portie en bracht bepaalde kosten in rekening. Partijen kwamen overeen dat Jappe aan Maria en Johanna ieder 275 gulden zou betalen (SAA 5075 nr. 9216 / 298).

18 nov. 1737, testament van Jappe Pieters Swaan en Tied Jankes, echtelieden te Hindeloopen. Hij noemt zijn zuster Jaaye Pieters Swaan en zijn broers Jan en Ocke Pieters Swaan. Zij noemt haar zuster An Jankes, huisvrouw van Douwe Laases. Aldus gepasseerd en getekend te Amsterdam. Zij tekende met een kruisje en *verklaarde geen schrijven te kennen* (SAA 5075 nr. 9135 / 1105).

2. Jaay Pieters Swaan
3. Jan Pieters Swaan
4. Ocke Pieters Swaan.

IVz. Tryn Jappes, ovl. na 1686, trouwt 1. Otte Alerts de jonge Muts, zoon van Alert Dircks Muts; trouwt 2. Hindeloopen omstr. febr. 1678 Jelle Jetties, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. omstr. 1682, weduwnaar van Doed Symens, zoon van Jettie Hittes, burgemeester te Hindeloopen, en Hid Sytties; trouwt 3. Hindeloopen 16 febr. 1686 Yme Eelkes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, weduwnaar van Rink Sybolts.

7 dec. 1678, weesboek Hindeloopen; inventarisatie en verdeling van het sterfhuis van Doed Symens, vrouw van Jelle Jetties, op aangeven van genoemde Jelle die nu met Tryn Jappes getrouwd is. E.e.a. in bijzijn van Taeck Rommerts en Broer Symens resp. grootmoeder en oom van de kinderen van Jelle en Doed, genaamd: Ann 20, Rommert 17, Jolle 14, Douwe 11, Hid 9 en Symen Jolles 6 jaar oud. In de opsomming o.a.: vier zilveren lepels gemerkt SD TR uit de boedel van moeders vader Symen Douwes; een zilveren riem met opschrift Teeck Rommerts 1631; een zilveren lepel uit het sterfhuis van Jettie Hittes, gemerkt I.I.; een zilveren beker met de letters S.G. en een merk, afkomstig uit het sterfhuis van Syttie Gatties en door grootmoeder Hid Sytties geschonken aan An Jelles; $\frac{1}{3}$ 2 part in het schip van Jelle Jetties, getaxeerd op 650 gulden; een obligatie ten gunste van Hid Sytties, weduwe van de burgemeester Jettie Hittes. Op 6 jan. 1681 verklaarde An Jelles, met haar man Nanne Pieters dat zij haar $\frac{1}{6}$ deel van moeders nalatenschap had ontvangen van Jelle Jetties en Tryn Jappes, haar vader en stiefmoeder (T 13-20 nr. 66 / 114v).

17 febr. 1681, weesboek Hindeloopen; inventaris van het bezit van Tryn Jappes, *haar op nu ten tweeden echte begeeven hebbende met den burgemeester Jelle Jetjes*. In de opsomming o.a.: het huis en stede op de Tuynen, afkomstig van wijlen Jappe Everts. Haar totale bezit aan huisraad, geld, zilver en vaste goederen werd geschat op 2364 gulden, waarvan een deel toekwam aan haar drie kinderen, genaamd Allert en Jappe Ottes zonen en Auck Ottedr, bij zaliger Otte Allerts de jonge (T 13-20 nr. 67 / 235v).

29 febr. 1686, weesboek Hindeloopen; registratie van de wederzijdse goederen van Yme Eelkes, weduwnaar van Rink Sybolts, in tweede echt zich begeeven hebbend met Tryn Jappes, weduwe van de burgemeester Jelle Jettes; Tryn gesterkt met haar zwager Ippe Jelmers. In de staat van Yme o.a.: $\frac{1}{3}$ 2 part van het schip 'Gerechtigheit', waarvan hij zelf de schipper is, gewaardeerd met het geld bij de beurs op 150 gulden; $\frac{1}{64}$ part aan het schip 'St. Jan' van schipper Luitke Jappes; $\frac{1}{48}$ part aan het schip 'de landgraaf van Hessen' van schipper Homme Ippes, getaxeerd op 300 gulden (T 13-20 nr. 69 / 112).
Uit het huwelijk van Tryn en Otte:

1. Allert Ottes Muts.
 2. Jappe Ottes Muts, trouwt Hindeloopen 27 jan. 1687 Eeuw Okkes.
 3. Auck Ottes Muts, trouwt Hindeloopen 25 febr. 1690 Hidde Wypkes.
- Uit het huwelijk van Jelle en Doed:
- a. Ann Jelles, trouwt omstr. 1681 Nanne Pieters, ovl. voor 1728.
 - b. Rommert Jelles, geb. omstr. 1661, ovl. voor 1728. Zijn zoon: Anne Rommerts.

- c. Jettie Jelles, geb. omstr. 1664, ovl. Amsterdam 25 maart 1728.
9 april 1728, collateraalboek Hindeloopen; An Jelles, weduwe van Nanne Pytters, Anne Rommerts te Amsterdam, Barber Doedes, vrouw van Symen Jelles, *dogh vermits uitlandigheyt van haar man in eygen Saacken regerende*, en Hid Jelles, allen te Hindeloopen, exemt Anne Rommerts, erfgenamen van Jetje Jelles, ook van Hindeloopen maar te Amsterdam overleden op 25 maart 1728 (T 13-20 nr. 116 / 44v).
- d. Douwe Jelles, geb. omstr. 1667, ovl. voor 1728, trouwt Wybren Allerts de Boer, geb. omstr. 1666, ovl. Hindeloopen 7 aug. 1732, dochter van Allert Piers de Boer, kapitein ter zee, en Eelck Douwes.
2 sept. 1732, collateraalboek Hindeloopen; Hid Jelles, weduwe van Pyter Meynerts, mede namens de andere erfgenamen en Tjerk Sibolts als curator van Drys en Tedde Ynties, maken bekend dat zij erfgenamen zijn geworden van Wybren Aalertsdr, die op 7 aug. 1732 te Hindeloopen is overleden, het betreft ook de goederen die Wybren *te lijfstone van haar wijlen man Douwe Jelles had beseeten* (T 13-20 nr. 116 / 88v).
16 sept. 1732, collateraalboek Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van Douwe Jelles en Wybren Alertsdr, in presentie van Tjerk Sibolts en Broer Freerks als curatoren van Drys en Tedde Ynties, Hid Jelles, weduwe van Pytter Meynerts, Barber Doedes weduwe van Symen Jelles en Doetie Nankes mede namens de andere erfgenamen. *De meede curator Tjerk Sibolts oock tot dezen geciteert sijnde heeft niet willen compareren* (T 13-20 nr. 116 / 90).
- e. Hid Jelles, geb. omstr. 1669, trouwt Pieter Meynerts, ovl. voor 1732.
- f. Symen Jelles, geb. omstr. 1672, trouwt Barber Doedes, geb. omstr. 1678.
12 jan. 1706, weesboek Hindeloopen; Ocke 25 jaar, en Barber Doedes, *ontrent ruim 28 jaar*, vrouw van Symen Jelles, geven kwijting aan hun gewezen curatoren Douwe Wybes Pauw, oud-burgemeester, en Dirk Reiners voor de gevoerde curatele (T 13-20 nr. 74 / 150).

Uit het huwelijk van Yme en Rink:

- g. Otte Ymesdr, trouwt febr. 1686 Jappe Jappes de jonge, zoon van Jappe Jappes de oude.
16 febr. 1686, weesboek Hindeloopen; Otte Ymes *sich te echte begeben hebbende* en gesterkt met haar man Jappe Jappes de jonge, en voor zoveel nodig gesterkt met hun vader resp. schoonvader Jappe Jappes de oude, verklaarde uit handen van haar vader Yme Eelkes ontvangen te hebben al haar gerechtigheden ter zake van de goederen van haar moeder Rink Sybolts (T 13-20 nr. 69 / 92).
- h. Eelke Ymes, geb. omstr. 1676.

Va. Sierd Ockes, geb. omstr. 1636, ovl. voor 1699, trouwt Ock Jeyes, dochter van Jeye Annes en Jantjen Heyns. Sierd trouwde dus zijn stiefzuster (IVb.a).

4 febr. 1661, weesboek Hindeloopen; Sierd Ockes getrouwd met Ock Jeyes verklaart dat Symen Dircks en Doede Eelkes als bewindhebbers van de goederen van wijlen Yntie Annes, hem ten volle hebben betaald wegens de verdeling van de goederen d.d. 7 maart 1657 (T 13-20 nr. 61 / 269).

13 dec. 1699, weesboek Hindeloopen; inventarisatie ten sterfhuize van Ockjen Jeyes, weduwe van Sierd Ockes, in presentie van Allert Pybes, getrouwd met Jantjen Sierds, Rinke [Romke] Cornelis getrouwd met Lieuk Sierds, Hil Pybes, vrouw van Okke Sierds, ter zee absent, en Reiner Abes en Wolter Joltjes als curatoren van de twee minderjarige wezen Jeye en Hein. In de opsomming o.a.: *1/3 2 part scheeps aan het galiot-schip gevoert bij Ocke Sierds* (T 13-20 nr. 73 / 89).

omstr. 1703, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Wolter Joltjes en Reiner Abbes, als curatoren van de minderjarige wezen van Ockjen Jeyes bij Sierd Ockes, genaamd Jeye en Hein Sierds (T 13-20 nr. 74 / 87v).

Uit dit huwelijk:

1. Jantjen Sierds, ovl. Hindeloopen 13 aug. 1733, trouwt Hindeloopen 13 maart 1682 Allert Piebes.

24 aug. 1733, collateraalboek Hindeloopen; Romke Cornelis als curator van Sas Heyns, dochter van Hein Sierds maakt bekend dat Sas erfgenaam is geworden van Jantjen Sierds die op 13 aug. 1733 te Hindeloopen is overleden (T 13-20 nr. 116 / 92v).

2. Lieuck Sierds, trouwt Romke Cornelis.
3. Okke Sierds, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1718, trouwt 1. Hindeloopen 19 juli 1697 Hil Piebesdr. Hil trouwt 2. Sipke Klases, ovl. Hindeloopen 22 okt. 1727.

12 febr. 1720, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Hok Okkes, vrouw van Claes Broers, beiden minderjarig, en Jel Okkes, 15 jaar, kinderen en erfgenamen van Okke Sierds, wordt Romke Cornelis, aangetrouwde oom van de kinderen, benoemd tot hun curator, omdat hun moeder Hil Piebes opnieuw getrouwd is met Sipke Klases (T 13-20 nr. 55).

27 nov. 1727, collateraalboek Hindeloopen; Hil Piebes, weduwe van Sipke Klases, mede namens Symen Klases, tezamen erfgenamen van Sipke, overleden te Hindeloopen op 22 okt. 1727 (T 13-20 nr. 116 / 31, 32).

Uit het eerste huwelijk:

- aa. Hok Okkes, trouwt Claes Broers.
- bb. Jel Okkes, geb. omstr. 1705.
4. Jeye Sierds, geb. na 1674.
5. Hein Sierds, volgt VIa.

Vb. Homme Jeyes, geb. omstr. 1647, ovl. voor 1707, trouwt Molkwerum 25 april 1674 Ann Annesdr.

18 mei 1674, machtiging; schipper Homme Jayes, van Hinlopen en zijn met namen genoemde gewezen reders van zijn verongelukte schip 'de Valck', *t welck in de herbst*

van den voorleden jare 1673, met lading vanuit Noorwegen door een aanvaring met een ander schip gezonken en verongelukt is. De comparanten machtigen, mr. Gerard Hamel, advocaat, en Poppe Symens van Stavoren en Jaye Jayes Coopman, mede namens hun medereders die niet aanwezig kunnen zijn, om met alle middelen, in der minne off bij middelen van recht, de geleden schade te verhalen. De akte is getekend met vermelding van de resp. parten in de rederij. Op de volgende bladzijde staat de naam van schipper Luijke Wybrands van Hindeloopen, de tegenpartij (SAA 5075 nr. 1561 / 280).

1674, notariële aanzegging; de eerbare Luitke Wybrands van Hindeloopen, schipper op het schip 'St. Pieter', laat Gerard Halmael, Poppe Symens en Jeye Coopman, gewezen reders van het verongelukte schip 'de Valck' aanzeggen als volgt: Abraham de Laat en Adam [Th.] Verduijn te Amsterdam zijn gemachtigd tot *cautionarissen* ten behoeve van Homme Jeyes van Hindeloopen, gewezen schipper van het verongelukte schip 'de Valck', voor alle 't gene waermee hij insinuant bij den hooge rade in Holland zoude mogen werden gecondemneert, in de zaak zoals door Homme en zijn reders tegen de insinuant aangespannen (SAA 5075 nr. 3777 / 267).

22 jan. 1675, weesboek Hindeloopen; Homme Jeyesz, tegenwoordig wonend te Molkwerum, al lang meerderjarig, verklaart dat zijn stiefvader Pieter Wiebes en zijn moeder Goyts Hommes, hem hadden voldaan de tegoeden uit hoofde van zijn vaders nalatenschap, volgens inventaris d.d. 2 april 1669 genoteerd in het weesboek van Hindeloopen (T 13-20 nr. 65 / 208).

20 nov. 1678, procuratie; Harman Gijsberts te Amsterdam, met procuratie d.d. 8 mei 1677, van Homme Jayes, van Hindeloopen, *gewezen schipper op het ingeseijlde ende alsoo verongeluckte schip 'de Valck'*, en de reders van het schip, om inzake het verlies van het schip voor de Hoge Raad te procederen tegen Lieucke Wybrand, schipper op de 'St Pieter', eveneens van Hindeloopen. Harman Gijsberts heeft de heer Abraham Sena tot zijn procureur aangesteld, om het proces waar te nemen, in het eisen als in het verweren (SAA 5075 nr. 1563 / 861).

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Hommesz, volgt VIb.
2. Broer Hommes, meester-bakker te Molkwerum, ovl. Molkwerum 22 jan. 1746, trouwt 1. daar 18 jan. 1722 Auk Wybes; trouwt 2. Molkwerum 23 jan. 1729 Hendrikjen Ippes, ovl. Molkwerum 18 jan. 1730, dochter van Ippe Cats.

23 maart 1730, collateraalboek HON; Broer Hommes, meester-bakker te Molkwerum, als aangever van het overlijden aldaar op 18 jan. 1730 van zijn vrouw Hendrikjen Ippes, wier erfgenaam hij is (T 13-20 nr. 43 / 42).

3 maart 1746, collateraalboek HON; Wybrand Wybes, schipper te Molkwerum namens zijn vrouw His Pieters en als gelastigde van zijn schoonzuster Ann Pieters aldaar, als aangever van het overlijden op 22 jan. 1746 van Broer Hommes, *welker nalatenschap op den comparant sijn huisvrouw en suster ex testamento is komen te erven, sijnde de overledene een volle oom, en His en Ann*

kinderen van zijn broer. In de marge staat geschreven dat een bedrag van 2555-11-4, *sedert den 18e januari 1730*, in de boedel van Homme afkomstig was van zijn laatste vrouw Hendrikje Ippes. Haar deel vererfde op Claas Jans, koopman, getrouwd met Yntje Ippes, en Reynke Jantjes namens haar kinderen bij Sible Ippes Cats te Leeuwarden (T 13-18 nr. 43 / 74).

7 juni 1747, transport; Wybrand Wiebes, als gemachtigde, bij een door F. Rinia te Molkwerum getekende procuratie d.d. 23 februari, van Claas Jans n.u. en van Remont [Reinauke] Jentjes, weduwe van Sible Ippes Cats te Leeuwarden, en van An Pieters te Molkwerum, allen erfgenamen van Broer Hommes, verklaart voor 287 gulden aan de heer Hartog Lezenberg publiekelijk verkocht te hebben, 1/64 part in het schip Jonge Willem, schipper Folkert Aukes (SAA 5075 nr. 10723 / 378 of NOTD03065000585).

Vc. Heye Jeyes, geb. omstr. 1654, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt stadhuis Hindeloopen 30 dec. 1679 Griet Reyners. Griet trouwt 2. Hindeloopen 18 nov. 1695 Jelle Willems.

1 april 1683, schuldbekentenis, Heye Jeyes, van Hindeloopen, schipper op de 'Elisabeth', *daarmede op zijn vertreck staende naer Noorwegen*, debet 800 gulden op maandgeld *tegen tien stuivers van't hondert, ter maend gerekend* [6% per jaar], aan de eerbare Ippe Jelmers, eveneens van Hindeloopen, wegens equipage van het schip. Onderpand het schip en toebehoren, *off wel 't gene bij verongelucken off wegh raken van't schip (dat Godt verhoede) daer van geburgen off gesalveert zoude mogen werden* (SAA 5075 nr. 3813 / 706).

3 april 1683, kwijting; Jappe Douwes, makelaar te Amsterdam, als verkoper van een fluitschip genaamd 'Elisabeth', met gereedschappen en toebehoren, laatst gevoerd door de overleden schipper Salingh Hessels, van Hindeloopen, verklaart dat de koper Heye Jeyes, van Hindeloopen, de koopsom heeft betaald (SAA 5075 nr. 3813 / 685).

2 juni 1696, weesboek Hindeloopen; Griet Reiners, weduwe van Heye Jeyes, nu getrouwd met Jelle Willems, laat op verzoek van Bauke Pieters, oom van haar kinderen hij Heye, genaamd Sytj een dochter en Jeye en Reyner Heyes zonen, de goederen en effecten van Heye registreren en hetgeen hen toekomt uit de nalatenschap van hun grootmoeder Goyts Hommes, nu onlangs overleden (T 13-20 nr. 72 / 18v).

Uit dit huwelijk:

1. Sytj Heyes, ovl. voor 1719, trouwt Hindeloopen 5 febr. 1714 Evert Juntjes, zoon van Juntjen Pieters en Jel Everts.
2. Jeye Heyes, trouwt 1. Hindeloopen 13 febr. 1713 Heye Hiddes, ovl. Hindeloopen 25 jan. 1725; trouwt 2. daar 17 juni 1727 Ath Heyes, dochter van Heye Yntjes en Fod Wybrens (VI.1).
25 febr. 1726, collateraalboek Hindeloopen; Jeye Heyes als aangever van het overlijden te Hindeloopen op 25 jan. 1725 van zijn vrouw Heye Hiddes (T 13-20 nr. 116 / 16v).
3. Reiner Heyes, trouwt Hindeloopen 10 febr. 1718 Lieuke Allertsdr.

Vd. Tiebbe Pieters, geb. omstr. 1651, trouwt Hindeloopen 6 april 1675 Dicke Taykes, dochter van Tayke Reytjes en Claasjen Ottes (Vt.1).

Uit dit huwelijk:

1. Eelk Tjebbes, trouwt Sybren Joltjes, zie VIaa.
2. Geis Tjebbes, volgt VIc.
3. Klaasjen Tjebbes, ovl. Hindeloopen 31 jan. 1732.
6 maart 1732, collateraalboek Hindeloopen; Eelk Tjebbes te Hindeloopen, weduwe van Sybren Joltjes, maakt bekend dat zij erfgenaam is geworden van haar zuster Klaasjen Tjebbes die op 31 januari 1732 te Hindeloopen is overleden (T 13-20 nr. 116 / 85).

Ve. Jeye Jeyes Coopman de jonge, geb. Amsterdam omstr. 1637, koopman en zeilmaker te Amsterdam, later wonend Oost-Vlieland, ovl. voor 1701, trouwt Staveren 15 dec. 1657 Barber Andries, geb. Staveren 17 april 1627, dochter van Andries Pieters en Ytjen Jacobs (*Jierboek* 2011, 58-60, 68); trouwt 2. na 1682 Lieuck Pieters, weduwe van Pieter Sybrens, dochter van Pieter Wiggerts en Lieuck Hommes (IVk.2.bb).

15 dec. 1657, ondertrouw Amsterdam; ingeschreven volgens akte van Jan Jacobs [Haersma], secretaris te Staveren, Jaeye Jeyes van Amsterdam, zeilmaker, 20 jaar, wonend Voorburgwal en Barbar Andries, van Stavoren, daar wonend.

24 aug. 1675, afrekening van de rederij van het schip 'De Kistmaker' van schipper Sipke Hielkes van Hindeloopen, die is overleden. Onder de reders zijn slechts enkele Friezen, zoals Haytje Binckes 1/64, Pieter Andries van Staveren 1/16, Wybe Jochums uit Staveren 1/64, en *Jeije Coopman als prokuratie hebbende van sijn moeder, de weduwe van Jeije Jeyes Coopman*, voor een achtste part. Echter deze Friezen wonen en werken dan in Amsterdam. Secretaris Ruardus Nicolai en Dirck Reyners lijken de enige plaatsgenoten die investeerden in de rederij van Sipke (SAA 5075 nr. 1548, diverse akten, o.a. 169).

11 april 1701, machtiging; Lieuck Pieters op Vlieland, weduwe van Jeye Coopman, machtigt Bouke Pieters Wiggerts en Wiggert Douwes *om namens haar comparante alle hare saken en affairen wegens de erfenisse van haar man saliger waer te nemen* (SAA 5075 nr. 5278B / 1059).

11 april 1701, schuldbekentenis; Lieuck Pieters op Vlieland, weduwe van Jeye Coopman, debet 1000 gulden tegen 4% jaarlijkse rente aan Bouke Pieters en Wiggert Douwes als curatoren van de minderjarige kinderen van Andries Coopman, ter zake van de verdeling van de nalatenschap van haar man zaliger en de rechten daarop van genoemde minderjarige kinderen (SAA 5075 nr. 5278B / 10623).

Uit het eerste huwelijk:

1. Andries Jeyes Coopman, volgt VIId.

Vf. Tjeerd Eelkes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. voor 1670, trouwt Hock Rinwers, geb. omstr. 1624, ovl. omstr. 1700, dochter van

Rinwer Symens, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, en Griet Reyners; Hock trouwt 2. Hindeloopen 26 jan. 1670 Abe Sierds Kat, weduwnaar van N.N., zoon van Sierd Abes Kat en Piets Reyners.

2 mei 1647, scheepsmeting Amsterdam; Tjeerd Eelkes, van Hindeloopen, schip: 'Elias' van $12\frac{1}{2} \times 25\frac{1}{2} \times 13\frac{1}{4}$ voeten – 179 lasten (Douwes, 'scheepsadministratie').

10 april 1676, weesboek Hindeloopen; Anne Tjaards, 27 jaar en Rinwer Tjaards, 22 jaar, de laatste met zijn oom Doede Eelkes, zonen en erfgenamen van Tjaard Eelkes, versus Abbe Sierds, getrouwd met Hock Rinwers, moeder van Anne en Rinwer. Partijen kwamen een verdeling overeen van de goederen van Hock Rinwers, op grond van de inventaris en taxatie d.d. 18 febr. 1670, in het weesboek en van de goederen van Eelke Annes, hun grootvader (T 13-20 nr. 65 / 269).

Floreenkohier Hindeloopen; Abbe Sierds, 8 einzen 2 $\frac{2}{3}$ penningen; op 23 dec. 1681 hierbij van Sierd Abbes volgens verdeling 5 einzen 17 penningen, zie fol. 133 (SWF HOA nr. 58 / 8).

Floreenkohier Hindeloopen, Abbe Sierds; 1 pondemaat 1 eins 2 penningen; op 1 maart 1690 overgeschreven op de erfgenamen: Jan, Reiner en Hidde Abbes zonen, ieder 1 eins 17 penningen en Simen en Jaay Abbes dochters en Douwe Sakers tezamen 8 einzen 15 $\frac{2}{3}$ penningen (SWF HOA nr. 60).

25 febr. 1680, weesboek Hindeloopen; autorisatie van Abbe Sierds als oom tot curator van Reyner Jappesdr, 19 jaar, en Taed Jappesdr, 16 jaar. Hij ondertekende met Abbe Sieuwerts Kat (T 13-20 nr. 67 / 74).

6 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; ontzegeling en inventaris van het sterfhuis van Hock Rinwers, laatst weduwe van Abe Sieuwerts, op verzoek van Sieerd Dircks, weduwe van Rinwer Tjeerds, namens haar kinderen voor de helft erfgenaam, en Griet Annes, *jonge proximas aetalis*, Sipke Tiernes als curator van Hylck en Anne Annes, kinderen van Anne Tjeerds en Eelck Tiernes, voor de andere helft. De opsomming begint met: *verwen en andere drogerien met wat schuttelgoed*; bij de schulden een vordering van 78 gulden van brouwer Van der Maarsch te Haarlem voor geleverde bieren (T 13-20 nr. 73 / 102-150v).

Uit het huwelijk van Tjeerd en Hock:

1. Anne Tjeerds, geb. omstr. 1649, trouwt Hindeloopen 14 april 1675 Eelk Tjernes.

Uit dit huwelijk:

- aa. Griet Annesdr.
 - bb. Hylck Annesdr.
 - cc. Anne Annesdr.
2. Rinwer Tjeerds, volgt VIe.

De kinderen van Hock Rinwers en Abe Sierds Kat:

- a. Jan Abes Kat, volgt VI f.
- b. Reiner Abes Kat, trouwt Hindeloopen 14 april 1675 Jantien Jeyes, geb. omstr. 1653, dochter van Jeye Annes en Lieuck Heyes (IVb.5).
- c. Hidde Abes Kat, volgt VI g.

- d. Symen Abesdr Kat, ondertrouwt Hindeloopen 12 dec. 1670 Douwe Wiggerts. Inschrijving is *besmeurd*, mogelijk bedoeld: ongeldig.
- e. Jaay Abesdr Kat, trouwt Hindeloopen 14 dec. 1683 Symen Wybrens Kool, beiden ovl. voor 1710.
10 febr. 1710, proklamatie; Hercke Douwes, oud-burgemeester, en Eelck Tymens als kopers van een achter-eind huis en stede op de Nieuwe Stad bij de Wipbrug. Gekocht voor 700 gulden van de erfgenamen van Symen Wybrens Cool en Jaay Abbes (T 13-20 nr. 95 / 5).

Vg. Anne Inties, geb. omstr 1646, trouwt Hindeloopen 10 sept. 1672 Antje Sierds, geb. omstr. 1653, dochter van Sierd Sierds de jonge en Tayk Harings (IVd.1.bb).

8 mei 1682, schuldbekentenis, Jappe Douwes, makelaar te Amsterdam, Anne Inties en Rincke Dircks, beiden van Hindeloopen, debet 1000 gulden aan Jan Pijl, koopman te Amsterdam, wegens lening van kontanten (SAA 5075 nr. 5236).

1640, stemkohier Koudum nr. 54 een huis; Rinwer Jacobs eigenaar.

1698, stemkohier Koudum nr. 54 een huisstede; Anne Inties eigenaar.

Uit dit huwelijk:

1. Sierd Annes, trouwt stadhuis Hindeloopen 30 jan. 1702 Auck Hommes.
Floreenkohier Hindeloopen, Sierd Annes; op 9 april 1702 van zijn vader Anne Yntjes, als erfgenaam van zijn moeder Antke Sierds, 2 pondematen 8 einzen 5¼ penningen (SWF HOA nr. 61).

Vh. Yntje Wiggerts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1672, trouwt Att Sybolts, ovl. voor 1698, dochter van Sybolt Wiggerts en Taed Hommes (IVp.7).

7 febr. 1698, proklamatie; de erfgenamen van Ath Sybolts als verkopers aan de hoogste bidders, wegens decreet van het stadsgerecht, van drie huizen te Hindeloopen en Pieter Hittes, Pieter Yntjes en Heye Yntjes als provisionele kopers. Bij de finale verkoping op 16 febr. werden de kopers: 1. Eltj' Pieters weduwe, 2. Pieter Yntjes en 3. Douwe en Heye Yntjes (T 13-20 nr. 94 / foto 98).

8 april 1710, weesboek Hindeloopen; verdeling van en afspraken over de nalatenschap van Pieter Yntjes. Wiggert Yntjes, grootschipper, en Heye Yntjes, meester-bakker, gebroeders en naaste bloedverwanten van Ath Pieters, een dochtertje van hun overleden broer Pieter bij Auk Dirks die nu getrouwd is met Pieter Jans, huisman te Hindeloopen (T 13-20 nr. 74 / 262).

Uit dit huwelijk:

1. Wiggert Yntjes, volgt VIh.
2. Heye Yntjes, volgt VIi.
3. Pieter Yntjes, ovl. voor 1710, trouwt Hindeloopen 31 dec. 1684 Auk Dirks; zij trouwt 2. Pieter Jans, huisman te Hindeloopen.

4. Douwe Yntjes, zeevarende te Hindeloopen, trouwt daar 19 nov. 1692 Lutsk Reytjes, dochter van Reytje Herings, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Bauk Allerts ('Douwes-Philippo' nr. 256).

7 juni 1695, testament van Claesjen Ottes, weduwe van Tayke Reytjes (zie elders voor het volledige regest). Bij de getuigen staan o.a. genoemd: Douwe Inties en Jappe Ottes, zeevarenden (T 14 nr. 16782 / 12).

Uit dit huwelijk:

- aa. Intje Douwes, beurtschipper van Hindeloopen op Amsterdam.

9 okt. 1726, brief van Gedeputeerde Staten aan de magistraat van Hindeloopen als antwoord op een schrijven van 1 okt. jl., met aangehechte bevindingen van de procureur-fiscaal. Met verwondering hebben de gedeputeerden opnieuw kennis genomen van *de quaadaardige, resistentie en insolentien van enen Yntie Douwes, beurtschipper uit uwe edelens achtbare stadt op Amsterdam*, gepleegd ten opzichte van de havenchergers op 28 sept 1726. Dergelijke baldadige personen die zich zo stoutmoedig verzetten tegen de regels dienen door justitie gestraft te worden. Helaas is Yntje Douwes voortvluchtig. Mocht hij in Hindeloopen terugkeren, met of zonder schip, dan moet hij meteen worden gearresteerd om hem over te brengen naar het gedemolieerde Blokhuis te Leeuwarden. Als hij met zijn schip komt dient men het aan de ketting te leggen om het te kunnen confisceren (T 13-20 nr. 118 / 13).

10 febr. 1727, transport; Intje Douwes te Hindeloopen als verkoper en Hendrik de Harder en schipper Oltmans Meijer als kopers voor 400 gulden *van het coff-schip genaamt 'De Harderin'* (SAA 5075 nr. 9311 / 2469).

- bb. Douwe Douwes, beurtschipper van Hindeloopen op Amsterdam, ovl. na 1745.

- cc. Reytje Douwes, geb. omstr. 1700, stuurman, smakschipper te Hindeloopen, ovl. 10 febr. 1749, trouwt 1. Hindeloopen 15 maart 1723 Bauk Durks, dochter van Durk Reytjes, schipper te Hindeloopen en Jaay Heeres; trouwt 2. daar 19 febr. 1737, Symen Lieukes; trouwt 3. daar 14 febr. 1741 Trijntje Baukes ('Douwes-Philippo' nr. 128).

11 febr. 1721, verklaring; Reitse Douwes, van Hindeloopen, stuurman, Pieter Barentsen, hoogbootsman van Emden, en Roelof Sweerssen, timmerman, uit Noorwegen, verklaren op verzoek van Dirk Reytjes, schipper op 'de Juffrouw Debora', dat zij op 19 jan 1721 geladen met zout met bestemming Oostzee vertrokken uit Nanes in Frankrijk. Ter hoogte van Texel zijn ze overvallen door een zware storm. Het schip kraakte door zware zeestortingen en raakte lek, zodanig dat 3 à 4 man aan de pompen het niet eens konden houden. Het was alleen vol te houden door om beurten te pompen. Ze zwierven zeven dagen op zee toen ze eindelijk Texel vonden. *Door de bovengedachte arbijd en fattigues magteloos geworden en buyten*

staat geraakt wesende om hun schip langer te kunnen regeren, huurden ze nog in zee zijnde een loods om op hun schip te passen (SAA 5075 nr. 9293 / 218).

19 dec. 1732, autorisatie Hindeloopen; Tjeerd Reyners, oud-burgemeester, en Reytje Douwes, burger van Hindeloopen, op grond van het testament van Reytje Tjeerds (IVh.1.bb) d.d. 21 mei 1732 benoemd tot curatoren van Jelle Dirks, een zoon van Durk Reytjes, inzake de legaten van de overledene aan Jelle (T 13-20 nr. 55).

1744, omschrijving families in Friesland; Reitie Douwes; 3 personen; toegezegd 12-0-0.

30 maart 1745, collateraalboek Hindeloopen; Douwe Douwes, beurtschipper op Amsterdam en vice versa, maakt bekend dat hij en An Jetjes, vrouw van Sierd Heyes, Hil Durks, weduwe van Douwe Hendriks, Pyt Durks, vrouw van Wybren Eelkes, en Reyttie Douwes, Jelle en Heere Durks, alle drie uitlandig, erfgenamen zijn geworden van Allert Reyties die op 14 maart 1745 te Hindeloopen overleed. De bijbehorende inventaris vermeldt o.a.: een constitutiebrief ten lijve van Reytie Douwes, wiens moeder was Lutsk Reytjes weduwe, welke Reyttie Douwes nu 45 jaar is (T 13-20 nr. 116 / 162v, 164v-165v).

1749, quotisatie Hindeloopen; Reytje Douwes, wonend zuider espel, *schipper; één verstorven*; 3 volwassenen; aangeslagen voor 40-0-0.

Vi. Douwe Wiggerts, ovl. voor 1671, trouwt Intje Tymensdr, ovl. omstr 1679; Intje trouwt 2. Sascker Palses, zoon van Pals Annes en Yck Saskers. 23 jan. 1671, weesboek Hindeloopen; op verzoek van Ynts Tymensdr, weduwe van Douwe Wiggerts, heeft Hendrik Jappes, oom van haar kinderen, ingestemd met het curatorschap van haar onmondige kinderen inzake de verdeling van de nalatenschap van Wiggert Yntjes en Piets Pieters (T 13-20 nr. 64 / 68).

30 jan. 1679, weesboek Hindeloopen; Wiggert Douwes, 20 jaar, Jarich Douwesdr, 19 jaar, mede namens hun minderjarige zuster Beyts Douwes, door het overlijden van Ints Tymensdr, vrouw van Sascker Palses, nu vader- en moederloze wezen zijnde, kiezen Pieter Wybes en Broer Hylckes tot hun curatoren (T 13-20 nr. 66 / 154).

8 febr. 1679, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van het sterfhuis van Intje Tymens, op verzoek van Pieter Wybes en Broer Hylckes als curatoren van de oudste weeskinderen van Ints bij Douwe Wiggerts. In de opsomming, naast een groot tal obligaties ten gunste van haar tweede man Saker Palses resp. diens vader Pals Annes, o.a.: een decreetbrief van de aankoop van een huis en stede, zoals gekocht d.d. 13 febr. 1630 door Wiggert Yntjes van de erfgenamen van Tette Sierds; een koe, een *hocklingh* en een partij hooi; naast enkele kisten met steenwerk ook nog enige winkelwaren in twee verzegelde scheepskisten (T 13-20 nr. 66 / 162).

24 febr. 1679, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van Ints Tymens tussen enerzijds haar kinderen bij Douwe Wiggerts en anderzijds haar man Saker Palses, mede namens zijn niet bij naam genoemde kind bij Ints (T 13-20 nr. 66 / 177v).

Uit het eerste huwelijk:

1. Wiggert Douwes, volgt VIj.
2. Jarich Douwes, geb. omstr. 1660.
3. Beyts Douwes, geb. na 1660.

Uit het tweede huwelijk:

- a. N. Saskers.

Vj. Saling Wybesdr, ovl. voor 1701, trouwt Tymen Allerts, geb. omstr. 1624, schipper, bevrachter en burgemeester te Hindeloopen, ovl. omstr. 1687, zoon van Allert Tymens, schipper en burgemeester te Hindeloopen, en Mary Nielsdr [dottir].

Floreenkohier Hindeloopen, Timen Ockes; 10 pondematen 7 einzen 16 penningen; op 2 febr. 1626 overgeschreven op de erfgenamen van Timen: 1. Allert Tymens, 2. Gerbrand Pieters Wagener, 3. Dierck Hayes [Muts], 4. Jappe Jayes, 5. Fonger Tymens 6. Sibbel Tjaards [ws. Sibbel de weduwe van Tjeerd Tymens] kregen ieder 1½-3-16 bijgeschreven (SWF HOA nr. 57 / 1v -2).

10 maart 1637, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Tymen Aelerts, 13 jaar, met zijn moeder Mary Nyls, is Heye Boldewyns benoemd tot curator van Tymen en zijn goederen (T 13-20 nr. 12 / 35).

15 maart 1637, weesboek Hindeloopen; inventaris ten huize van Mary Nyls, weduwe van Allert Tymens, in leven burgemeester, nu getrouwd met Gerrit Goyfferts, in presentie van Heye Boldewijns als curator van de weeskind(eren) van Allert. De opsomming begint met de waarde van de inboedel, waaronder 3 koeien en de hooivoorraad. Onder de vorderingen staat: *een brieff in Noords geschreven* [...] ad 120 gulden, *bij Elingh Boorsen gepasseerd*. Uit de boedelscheiding blijkt dat Aelert en Marij hun beider inbeng in het huwelijk niet hadden laten beschrijven en dat zij een zoon hadden genaamd Tymen (T 13-20 nr. 58 / 89).

29 mei 1659, bevrachtingscontract; Pieter Wybes en Tymen Allerts, van Hindeloopen, als bevrachters en Evert Wybrands, van Molkwerum, schipper op 'de Gideon' van ong. 180 lasten. Met de andere schepen van Amsterdam naar Koperwick, houtwaren laden voor Amsterdam en met dezelfde schepen retour. Vrachtprijs 1875 gulden (SAA 5075 nr. 1540 / 42).

1664, voor dit jaar zijn burgemeesters van Hindeloopen: Here Arjens, Lieucke Rommerts, Jepe Jetjes, Ocke Dircks, Ocke Fongers. Secretaris: Petrus Costerus. *Vroetsluyden*: Douwe Hartmans, Reyner Goyferts, Jan Piters, Jan Dircks, Jetje Hittes, Tymen Aelerts, Goyfert Broers (Schotanus, *beschrijvinghe*, p. 276).

9 sept. 1686, verklaring; Tymen Allerts, burgemeester te Hindeloopen, Gerbrand Fongers en Boldwijn Doedes, beiden grootschipper te Hindeloopen, verklaren op verzoek van Here Hessels, schipper op de 'Prins Willem', dat zij de rekwirant goed kennen en diens vader Hessel Douwes goed gekend hebben. De laatste was bij leven schipper op het genoemde schip, *dog op sijn overlijden is den requirant als een soon en wettig successeur als schipper op't genoemde schip in sijn vaders plaats door de reders gestelt*

en aengenomen geworden. Hetzelfde hebben zij gehoord van reders van het schip (SAA 5075 nr. 5248, datum, of NOTA00359000034).

7 maart 1702, Floreenkohier Hindeloopen, Tymen Allerts; 9 pondematen 3 einzen 5¼ penningen, doorgehaald en overgeschreven op: Gerrit Tymens, Aucke Tijmens, Allert Tymens en Wiggert Allerts (SWF HOA nr. 61).

Uit dit huwelijk:

1. Beitj' Tymens, trouwt Wiggert Allerts, zie VIu.
2. Auke Tymens, volgt VIK.
3. Allert Tymens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1720, trouwt Fock Allerts, geb. omstr. 1664, ovl. omstr. 1719, dochter van Allert Goyckes en Fock Reyties (Vs.5).

26 febr. 1685, weesboek Hindeloopen; afrekening en kwijting door de curatoren Reyntjen en Wiggert Allerts van de curatele van Dries Allerts en Fock Allerts, getrouwd met Allert Tymens (T 13-20 nr. 69 / 34).

17 febr. 1719, collateraalboek Hindeloopen; Jelle Thomas getrouwd met Fok Wiggerts, als aangever van het overlijden van Fok Allerts, in leven huisvrouw van Allert Timens. De aangever noemde zich mede-geïnteresseerde in de nalatenschap van de overledene (T 13-20 nr. 116 / 5v).

14 okt. 1720, collateraalboek Hindeloopen; Gerrit Timens te Hindeloopen als aangever van het overlijden van zijn broer Allert Timens (T 13-20 nr. 116 / 7v).
4. Gerrit Tymens, geb. omstr. 1671, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. omstr. 1736, trouwt Douw Reynties, geb. omstr. 1677, ovl. voor 1730, dochter van Reyntjen Allerts Roos en Tied Ottes (VIt.; Jierboek 2014, p. 270).

Douw Reyntjes is niet opgenomen in het artikel van 2014.

31 jan. 1679, resoluties Hindeloopen; omzetting van leningen aan het stadsbestuur uit 1672 voor fortificatie van de stad in lijfrenten van minimaal 100 gulden tegen maximaal 8% jaarlijkse rente. Volgens voorgaande resolutie is *gefournert soo volgt*: [...] 3. Gerrit Tymens, 8 jaar, jongste zoon van burgemeester Tymen Allerts en Saling Wybesdr, echtelieden, ten profijte van deselve, 100 gulden; 12. Douw Reyntiens, 2 jaar, dochter van Reyntjen Allerts en Tiedt Ottedr, tot profijt van Allert Goyckes en Evert Allerts Roos, 200 gulden (SWF HOA nr. 7 / 61-62).

Uit de lijfrente van Douw Reyntiens blijkt dat haar leeftijd in relatie staat tot de datum 31 jan. 1679, en niet 1672, omdat haar ouders trouwden in 1675.

23 nov. 1719, voogdij; Gerrit Tymens te Hindeloopen, benoemt in geval van zijn overlijden Tjeerd Kool en Jelle Thomas tot voogden van zijn minderjarige kind of kinderen (SAA 5075 nr. 6753 / 991).

21 okt. 1730, voogdij; Gerrit Tymens, oud-schipper te Hindeloopen, weduwnaar van Douw Reyntjes, benoemt zijn neef Tymen Aukes tot enige voogd van zijn kinderen en verdere nazaten, voor zover minderjarig bij het overlijden van de comparant (SAA 5075 nr. 9333 / 5550).

7 jan. 1736, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal wordt Tymen Aukes geautoriseerd tot curator van Reyntjen Gerrits een zoon van wijlen de echtelieden Gerrit Tymens, burgemeester te Hindeloopen, en Douw Reyntjes (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

aa. Reyntjen Gerrits.

Vk. Heye Wybesdr, ovl. omstr 1707, tr. 1. Hindeloopen 7 febr. 1669 Broer Symens, geb. omstr. 1649, zoon van Symen Douwes en Taeck Rommerts; trouwt 2. Hindeloopen dec. 1687 Age Harmens, koopvaardijshipper, bevrachter, vroedschap en burgemeester te Hindeloopen, daar ovl. jan. 1700, zoon van Harmen Sikkens, koopvaardijshipper, en Goyts Annes, weduwnaar van 1. Yck Jurjens, ged. Koudum 25 jan. 1657, ovl. voor 1682, dochter van Jurjen Jurjens, huisman en dorpsrechter te Koudum, en Sjoerdtk Sibles, 2. Liefke Hylckes (Zie ook: *Jierboek* 2014, 181).

2 okt. 1665, resoluties Hindeloopen; de magistraat schreef een lening uit van 600 gulden. Intekenaars waren: Broer Symens, een zoon van Symen Douwes, 16 jaar, 300 gulden; Lieuck Symens, 13 jaar, 300 gulden. Alles tegen 8 ten 100 (SWF HOA nr. 7 / 11). 24 dec. 1687, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de kapitaalgoederen van Heye Wybes, laatst weduwe van Broer Symens, nu voor de tweede maal getrouwd met Age Harmens, weduwnaar van Liefke Hylkes. In de opsomming o.a.: een obligatie d.d. 21 mei 1672, ad 750 gulden, ten laste van Het Landschap, op naam van Wybe Pieters; een obligatie ad 1000 gulden staande op de stad Workum, samen met de andere erfgenamen van Wybe Pieters; de volgende scheepsparten: 1/64 bij de schippers Aucke Tymens, 300 gulden, Allert Tymens, 187, Wiggert Allerts, 225, Wybe Annes, 193, en 1/48 parten bij Lieucke Symens, 180, Lieucke Wybrens weduwe, 270, en Homme Ippes 270 gulden; een zilveren lepel met de letters SD, die haar zoon Symen Broers toekomt; een zilveren penning met vijf rinkelbellen en een ketting die haar dochter Heye Broers toekomt (T 13-20 nr. 69 / 223).

8 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; ontzegeling en inventaris van het sterfhuis van Age Harmens, op verzoek van diens weduwe Heye Wybes, mede namens haar minderjarige kinderen Broer en Yck Ages, *soo veel noodigh gevoeghd met de oude-burgemeester* Allert Tymens, Harmen Ages, met handlichting van het Hof van Friesland, Hartman Douwes, brouwer te IJlst, en Harmen Sickes als curatoren van Hylcke Ages. Boedelinventaris, gevolgd op fol. 123v door de verdeling (T 13-20 nr. 73 / 119v-128, 132-135, 147-149; onjuiste verwijzing opgenomen in: *Jierboek* 2014, 182).

14 jan. 1708, weesboek Hindeloopen; inventarisatie in het sterfhuis van Heye Wybes, laatst weduwe van de oud-burgemeester Age Harmens, op verzoek van Symen Broers, *benevens* Auke Tymens, beiden te Hindeloopen en Harmen Ages te Staveren, allen grootschippers en curatoren van Broer en Yck Ages, minderjarige kinderen van Heye en Age Harmens (T 13-20 nr. 74 / 189).

Uit het huwelijk van Heye en Broer:

1. Symen Broersz, geb. voor 1675.
7 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; enerzijds Symen Broers, meerderjarig, anderzijds zijn moeder Heye Wybes, weduwe van de burgemeester Age Harmens en de verdere erfgenamen van Age. Symen verlangde overlevering van zijn part in de nalatenschap van zijn vader volgens de verdeling van 29 dec. 1687 en van zijn grootmoeder Taeck Rommerts volgens verdeling 26 jan. 1694, daaronder ook het 1/24 part in het schip 'Stad Leiden', waarop hij schipper is (T 13-20 nr. 73 / 112v-113).
 2. Heye Broersdr, ovl. voor 1700.
Uit het huwelijk van Heye en Age:
 3. Broer Ages, volgt VIm.
 4. Yk Ages, trouwt Wybe Tjibbes.
3 juli 1724, collateraalboek Hindeloopen; Broer Ages als aangever van het overlijden van Yck Ages (T 13-20 nr. 116 / 11v).
- Uit het huwelijk van Age en Yck:
- a. Harmen Ages Hermanides, geb. omstr. 1680, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, trouwt 1. Rincken Binckes, ged. Staveren 20 febr. 1678, ovl. voor 1712, dochter van Bincke Binckes, schipper en burgemeester te Staveren, en Gerbrich Folkerts; trouwt 2. Deersum 17 april 1712 Baukje Rienks Renici, ged. Staveren 13 jan. 1686, dochter van Rienk Hendriks Brouwer en Trijntje Baukes (*Jierboek* 1977, 114-123; *Jierboek* 2014, 219; *Jierboek* 2015, 59).
7 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; Harmen Ages met handlichting van het Hof van Friesland, verzoekt de weduwe en erfgenamen van zijn vader Age Harmens, hem zijn part van de nalatenschap van zijn moeder Yck Jurjens en tante Griet Jurjens te laten toekomen, volgens de verdeling van de geldbedragen van 29 dec. 1687 en de inventarisatie van de goederen, landerijen en waardepapieren door het gerecht van HON van 8 juni 1691. Daaronder het 1/16 en het derde deel van het 1/64 part in het schip 'Eendracht' waarop hij schipper is als opvolgen van zijn vader (T 13-20 nr. 73 / 108-109v).
- Uit het huwelijk van Age en Liefke:
- b. Hylke Ages, geb. omstr. 1684, ovl. voor 1725, trouwt Koudum 9 dec. 1708 Aafke Meeuwis, ged. Koudum 12 dec. 1686, daar ovl. 1 april 1748, dochter van Meeuwis Yges en Jeldouw Wybrens (*Jierboek* 2014, 181).
7 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; Hartman Douwes, brouwer te IJlst, en Harmen Sickes, burger en grootschipper te Hindeloopen, als curatoren van Hylcke Agges, weeskind van de burgemeester Agge Harmens bij wijlen Lieuwe Hylckes, zijn tweede echtgenote, enerzijds, en anderzijds Heye Wybes, laatst weduwe van Age Harmens en diens verdere erfgenamen. De eerstgenoemde en eisende partij verlangde overdracht van de tegoeden van hun pupil Hylcke Ages, volgens verdeling d.d. 29 dec. 1687. Daaronder ook het huis aan de Nieuwe Weide waar Age Harmens is overleden (T 13-20 nr. 73 / 110-112).

Vm. Bauke Pieters Wiggerts, schipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1715, trouwt Hindeloopen 18 maart 1684 Wypk Jeyes, geb. omstr. 1659, weduwe van Lieucke Reyties (IVc.4).

31 jan. 1679, resoluties Hindeloopen; omzetting van leningen aan het stadsbestuur uit 1672 voor fortificatie van de stad in lijfrenten van minimaal 100 gulden tegen maximaal 8% jaarlijkse rente. Volgens voorgaande resolutie *is gefourneert soo volgt*, op: 9. Wypk Jeyes, 20 jaar dochter van Jeye Jeyes en Goyts Hommes, in tijden echtelieden, ten profijte van Pieter Wybes en Goyts, 100 gulden (SWF HOA nr. 7 / 61-62).

16 nov. 1696, verklaring; het scheepsvolk van het schip 'de Juffrouw Ingena' van schipper Bauke Pieters van Hindeloopen verklaart dat zij in juni en juli te Reval lading bestaande uit partijen houtwaren hebben ingenomen en vervoerd naar Amsterdam. De schipper of het scheepsvolk hebben niets van de lading gestolen of verkocht (SAA 5075 nr. 3860 / 439).

16 maart 1702, bevrachtingscontract; Dirk Heeres, van Hindeloopen, als bevrachter en Bauke Pieters, schipper op de 'Juffrouw Ingena' van 130¹/₄ x 28 voeten 8 duim x 13¹/₄ x 4 voeten 9 duim. Hout laden in Drammen voor Amsterdam. Vrachtprijs 2300 gulden. In geval van oorlog maakt de schipper aanspraak op 400 gulden extra, hij hoeft dan niet terug naar Amsterdam maar mag naar de Sont varen (SAA 5075 nr. 5289 / 717).

6 nov. 1702 verklaring; Thieleman Thielemans, Douwe Meylese, Cornelis Willemse, Pieter Cornelise en Ysbrand Wouterse, allen van Vlieland en van competente ouderdom, verklaren op verzoek van hun stuurman Jan Pieterse [...] *varende een loodts galijsbootie ofte schauschuijt van Vlielandt, staende in't sijl No 13*, dat zij op 19 oktober jl. met de requirant en Cornelis Fransens bij nacht met een harde wind *en uijtermaten hol water*, zijn uitgevaren om enige schepen te helpen die in het zeegat *in onmacht en reddeloos waeren*. Ze werden door diverse schepen gepraaid, maar zeilden door naar het zeegat van Holle Poort, waar ze verscheidene schepen dicht aan de *Suijtgronden* op lagerwal zagen en er naartoe zeilden. Een van die schepen *was leggende in groot prijkkel* en zou zeker stranden als geen hulp geboden werd. Omdat er naar schatting niet meer dan 17 voet water stond, was het niet verantwoord met hun schip dichtbij te komen en besloten ze met zes man in een jol er naar toe te roeien, *in groot prijkkel van lijf ende leven*. Maar bij het schip gekomen kregen de bergers geen levenstekens en eenmaal in het schip zagen ze dat het was verlaten. Er stond 3¹/₂ voet water in het ruim. Omdat de wind naar het westen schoot kregen ze hoop het schip te kunnen redden. Drie man werden aan de pompen gezet en de anderen maakten aanstalten om zo het mogelijk was de fok te hijsen. *Pompende het zelve lens ende settende de focke ree, omme het schip medt de ebbe binnen en in salves te helpen*. Ze wilden dit bij daglicht doen, maar wel voor het laag water werd. Toen het ongeveer een uur licht was werd iemand met een jol aan boord gebracht die zei de schipper te zijn van het betreffende schip. Zijn volk was van boord gevlucht. Hij beloofde hen het bergloon te zullen betalen waar ze recht op hadden. Waarop ze deze persoon in het schip genomen

hebben ende bevonden dat het was Bauke Pieters, schipper van het schip *Juffrouw Engena*, gecomen met een houtlast van Schans ter nij. Zijn gevluchte bemanning werd ook met een jol bij het schip gebracht, maar onder protest van de bergers aan boord genomen. Aldus is het schip behouden binnen gebracht en op 6 nov. 1672 aangekomen voor de palen van Amsterdam. De bergers bleven met zes man aan boord om hun bergloon veilig te stellen (SAA 5075 nr. 6721 / 935).

11 mei 1705, bevrachtingscontract; Abbe Eelkes Rijnders als bevrachter en Bauke Pieters van Hindeloopen, schipper op 'de *Juffrouw Ingena*' van 131 x 28 x 13 voeten. Met de ingeladen stenen en dakpannen met het eerste konvooi naar Fredrixhal in Noorwegen, lossen en herladen met houtwaren, tot een diepgang van het schip van voor 13 en achter 15½ voeten. Vandaar naar het Soenwater en met het *Noorts convooi* of met een konvooi vanuit de Sont retour naar Amsterdam. Vrachtprijs 4500 gulden en een kaplaken van 10 ducatonen voor de schipper (SAA 5075 nr. 7277 / 125 / p.1073).

1708, stemcohier Koudum nr. 107 plaats; His Baukes, weduwe van Pieter Wiggerts ½ en Allegonda de Neeff, weduwe van dr. Aestwarda ½.

1718, stemcohier Koudum nr. 107 plaats; Dr. N. Aestwarda en dominee Johannes Columbia n.u. ½ en Sybren Joltjes n.u. en Evert Jacobs als curator van Bauke Pieters kinderen ½.

6 aug. 1714, borgtocht; Jacob Loten, koopman te Amsterdam, verklaart dat hij per brief van Cheverijn Hanssen Lemminck, koopman te Brackeness of Drammen in Noorwegen, orders kreeg om voor diens rekening en risico een schip te zenden van Amsterdam naar Noorwegen om daar te worden bevracht met houtwaren, te verhandelen in Amsterdam. Hij liet het schip 'de *Juffrouw Ingena*', schipper Bauke Pieters, uitrusten. Ter verzekering van risico's en het in gebreke blijven van de opdrachtgever Lemminck, stelden zich tot borg Pieter en Andreas Halense, kooplieden te Drammen, aanwezig in Amsterdam (SAA 5075 nr. 7593 / datum).

5 juli 1715, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Pieter Baukes, 20 jaar, Abel Baukes 18 jaar en Lolk Baukes 16 jaar, wordt Evert Jacobs benoemd tot hun curator in plaats van de overleden Hartman Lieuckes (T 13-20 nr. 55).

14 maart 1718, transport scheepsparten; Pieter Vlaming, koopman te Amsterdam, als verkoper en Gerard Muijser als koper van de volgende scheepsparten: 1/24 'Juffrouw Ingena', schipper Bauke Pieters van Hindeloopen, 300 gulden; 1/32 'de Jonge Ijsbrand', schipper Pieter Hiddes, 460 gulden; 1/32 't Gesicht', schipper Jeye Heyes, 490 gulden; 1/3 2 'de Jonge Constantijn', schipper Rieuwert Baukes, 470 gulden; 1/32 'Fenix', schipper Jan Abrahamsz, 460 gulden; 1/32 'de Donna Francisca', schipper Hendrik Gerritsz, 500 gulden; 1/32 'de Jan Baptist', schipper Jacob Schoon, 500 gulden; 1/24 't Wapen van Amsterdam', schipper Haye Luytjes, 540 gulden; 1/15 [1/16?] 'Juffrouw Johanna', schipper Jacob Geerkens, 500 gulden; 1/16 'Juffrouw Catharina', schipper Jacob Floris Brouwer, 475 gulden; 1/32 'Juffrouw Christina', schipper Pieter Sieverts, 275 gulden; 1/24 'Nieuw York', schipper Pieter Jappes, 550 gulden; 1/487 't Hart', schipper Jan Hessels, 224 gulden; 1/48 'Juffrouw Jacoba', schipper Sibble Intjes, 250 gulden (SAA 5075 nr. 6110A / datum).

3 april 1719, boedelscheiding; de boedel van Cornelia de Heer, weduwe van Blassius Omssen, bevat 1/24 scheepspart 'de Juffrouw Ingena', schipper Bauke Pieters (SAA 5075 nr. 8294 / 115).

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Baukes, geb. omstr. 1695.
2. Abel Baukes, geb. omstr. 1697.
3. Lolk Baukes, geb. omstr. 1699.

Vn. Jarich Syboltsdr, ovl. omstr. 1698, trouwt Hindeloopen 29 jan. 1665 Sybolt Tjerks, koopvaardijsschipper te Koudum en te Hindeloopen, ovl. voor 1698, zoon van Tierck Lieuwes en Douw Sybolts.

Floerenkohier Hindeloopen, Sibolt Tjerks n.u., op 17 mei 1682 van Sibolt Wiggerts volgens verdeling 1 pondemaat 9 1/8 penningen (SWF HOA nr. 58 / 86).

Floerenkohier Hindeloopen 1708, Sibolt Tiercks; 10 einzen in de Maden; 24 einzen 10 penningen in de Nijfenne; 8 einzen in de Diepesloot, samen 1-0-9 1/8 (SWF HOA nr. 63).

20 sept. 1662, schuldbekentenis; Hylcke Tyetjes en His Jans, echtelieden te Koudum, debet aan Haitje Lieuwes en Dou [Sybolts open gelaten] weduwe van Tjerk Lieuwes, ieder 200 gulden. Registratie in hypotheekboek op 18 jan. 1668. 28 dec. 1679, Hof van Friesland; Scholte Sibles te Koudum en de notaris Bruinsma namens Sybolt Tierx te Hindeloopen, samen erfgenamen van Haytje Lieuwes en Dou [Sybolts] verklaren dat Pier Tyties bovenstaande obligatie heeft betaald, namens Hylke Tyties (T 13-18 nr. 36 / 118; T 14 nr. 7861).

9 april 1667, bevrachtingscontract; Valentijn Weretser, koopman te Lubeck, in Amsterdam verblijvend, als bevrachter en Sybolt Tjercks uit Koudum, schipper op 'de Hoop' van 121 x 24 1/2 x 13 1/4 x 1/2 Amsterdamse voeten. Masten, geen ruige waren, laden in Nieuwe Molen bij Hamburg, lossen in Amsterdam. Vrachtprijs: 2725 gulden, kaplaken 25 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 77).

17 juni 1667, bevrachtingscontract; Pieter Claesz Lou en Cornelis Dirsz Smit kooplieden te Zaandam als bevrachters en Siebolt Tjercks uit Koudum, schipper op 'de Hoop' van 121 x 24 1/2 x 13 1/4 x 1/2 Amsterdamse voeten. Houtwaren laden in Gotenburg, lossen in Amsterdam. Vrachtprijs: 3150 gulden, kaplaken 50 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 103).

8 sept. 1667, bevrachtingscontract; Willem van Beets namens Gabriel Marselis te Amsterdam, residerende commissaris van de koning van Denemarken, als bevrachter en Sybolt Tjercks uit Koudum, schipper op 'de Hoop' van 121 x 24 1/2 x 13 1/4 x 1/2 Amsterdamse voeten. In konvooi naar Bargeres, masten of andere houtwaren laden, lossen in Amsterdam. Vrachtprijs 3150 gulden, kaplaken 50 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 132).

30 maart 1669, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van de bezittingen van Ewart Aelerts, nu getrouwd met Aelert Goyckes. Het door haar bewoonde huis is nu verkocht aan Sybolt Tjerks van Koudum voor 2100 gulden (T 13-20 nr. 63 / 167).

27 juli 1669, schuldbekentenis / bodemerij; Sybolt Tjerks van Koudum, schipper op 'de Hoop', met medeweten van Pieter de Vries, hoofdreder, bekend 500 gulden schuldig te zijn tegen 7 % rente aan Jacob Heeres voor de equipage van zijn schip voor de duur van de reis van Amsterdam naar Coperwijk in Noorwegen en terug (SAA 5075 nr. 2879 / 442).

7 sept. 1678, vonnis nedergericht HON; Scholte Sibles en Sybolt Tjercks als erfgenamen van Haytje Lieuwes contra Pier Tjetties als curator van het weeskind van Hylcke Tjetties en His Jans. Het gerecht vonniste gedaagden 400 gulden te betalen aan de eisers, volgens obligatie d.d. 29 juni 1662 (T 13-18 nr. 13 / 152).

7 juli 1683, leveringscontract; de eezame Rieuwert Symens, Claes Symens, Heere Symens, Scholte Symens en Jappe Luytjens, Heye Luytjens, Hans Luytjens en Sybolt Tjerks, allen schippers, *gedestineert naer Parnou*, als leveranciers en Wybe Cornelis te Amsterdam als afnemer van *alle vier vaems sparren die een igelijck van hen herwaerts brengen sal*. Bovendien zal ieder van de vier eerstgenoemde schippers nog 500 vijf vaams en 500 zes vaams sparren leveren. De vier laatstgenoemde schippers leveren zoveel 5 en 6 vaams sparren als ze kunnen laden, tot een maximum van 1500 stuks ieder. Vrachtprijs: voor de 4 vaams 16, 5 vaams 29 en 6 vaams 52 gulden per 100 stuks, 127 gerekend voor 100 (SAA 5075 nr. 3814 / 269).

9 febr. 1698, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van het sterfhuis van Jarich Sybolts te Hindeloopen, weduwe van Sybolt Tjerks, op verzoek van Dries Sybolts en Tjerk Sybolts beiden te Hindeloopen, curatoren van de minderjarige kinderen van Jarich Sybolts, en mede op verzoek van Tjerk Sybolts als erfgenaam van Jarich, zijn moeder, en Sipke Reiners, weduwnaar van Douw Sybolts, als erfgenaam van zijn dochter die na haar moeder is overleden. De kinderen ter sterfhuize bevonden: Tierck, een zoon van 25 jaar, Taad een dochter van 15 jaar en Sybolt een zoon van 13 jaar. In de boedel o.a.: een obligatie d.d. 28 april 1689 ad 500 gulden op Lieuwe Hans, weduwe van Scholte Sibles te Koudum; een obligate d.d. 12 april 1666 ad 800 gulden op Wreeltjen Andries, waarvan het sterfhuis 500 bezit, Sipke Reiners 250 gulden toekomt en Dick Sybolts 50; een obligatie d.d. maart 1672 ad 500 gulden op het gewest Friesland, waarvan de helft het sterfhuis toebehoort en de andere helft Tryn Sybolts, weduwe van Tjaard Wybrens Kool; een halve fenne *bij de Couderdam*, geheel groot 5 hoofden, waarvan Wypke Wybes de andere helft bezit. Bij de scheepsparten o.a.: Tjerk Sybolts 1/12; Jolle Wybes Blom 1/32; Tjaard Wybrens Kool 1/64; Wiggert Yntjes 1/64; Dries Sybolts 1/96 (T 13-20 nr. 72 / 195).

22 juni 1702, registratieboek HON, transport d.d. 30 dec. 1679; Pier Thietjes te Koudum transporteert aan Hidde Alberts te Koudum een vordering d.d. 28 dec. 1679 ad 400 gulden op Scholte Sibles te Koudum en Sybolt Tjerks te Hindeloopen (T 13-18 nr. 38 / 63).

Uit dit huwelijk:

1. Tjerk Sybolts, volgt VIn.
2. Douw Sybolts, ovl. voor 1698, trouwt Hindeloopen 11 febr. 1696 Sipke Reiners. Sipke trouwt 2. Hindeloopen 29 febr. 1700 Rinner Barends.

3. Taad Sybolts, geb. omstr. 1683, ovl. Hindeloopen 17 dec. 1727, trouwt Jeye Arjens.
16 febr. 1728, collateraalboek Hindeloopen; Tjerk Sybolts maakt bekend, mede namens de weduwe van Sybolt Sybolts namens haar kinderen, dat zij erfgenamen zijn van Taad Sybolts, weduwe van Jeye Arjens, allen te Hindeloopen, waar Taad overleed op 17 dec. 1727 (T 13-20 nr. 116 / 35v).
4. Sybolt Sybolts, geb. omstr. 1685, ovl. voor 1728, trout waarschijnlijk Hindeloopen 19 maart 1708 Bauk Ieges.

Vo. Tryn Sybolts, trouwt 1. Pieter Martens; trouwt 2. Hindeloopen 18 febr. 1689 Tjeerd Wybrands Kool, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, zoon van Wybrand Kool, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, en Reynsk Alberts.

18 mei 1689, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Pieter Martens, in leven burger te Hindeloopen, en Tryn Sybolts, die nu getrouwd is met Tjaard Wybrands Cool, in presentie van Otte Hommes te Molkwerum als oom van Heye en Taad Pieters dochters van genoemde echtelieden (T 13-20 nr. 70 / 39).

27 aug. 1704, testament van Tjert Wybrands Cool en Trijntje Sibolts, echtelieden te Hindeloopen. Erfgenaam is hun minderjarige zoon Pieter Tjerts, onder voorbehoud van alle rechten op het vruchtgebruik door de langstlevende van de testateurs. In het geval Tjert de eerst stervende is en zijn moeder Reynske Alberts nog in leven is, dient zij haar legitieme portie uit zijn nalatenschap te ontvangen (SAA 5075 nr. 4250 / 923).
Uit het eerste huwelijk:

1. Heye Pietersdr, ovl. voor 1704.
2. Taad Pietersdr, ovl. voor 1704.

Uit het tweede huwelijk:

3. Pieter Tjeerd Kool, volgt VIo.

Vp. Thomas Jelles, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, ovl. na 1700, trouwt Idsk Goyckes, dochter van Goyke Allerts en Mincke Symens (*Jierboek* 1977, 114-123).

1 maart 1659, machtiging; Broer Jelles van Koudum, schipper op 'de Geregtigheyd', machtigt Hylke Douwes, makelaar te Amsterdam, om namens hem te compareren voor *de commissarisen van de zeesaken* te Amsterdam om de eis van schipper Thomas Jelles van Hindeloopen aan te horen en de verdediging te voeren (SAA 5075 nr. 2880 / 103).

5 dec. 1700, testament van Thomas Jelles te Hindeloopen. Als erfgenamen staan genoemd zijn dochters Dick, Ester en Myncke en zijn zonen Jelle en Goycke, ieder voor 1/5 deel. Zijn schoonzoon Jappe Ippes sluit hij nadrukkelijk uit als erfgenaam omdat *deze sich een geruime tijt van mijn dochter sijn huisvrouw heeft geabsenteert en sich neffens haer niet als een getrouwe man neffens sijn huisvrouw betaemt, gedraegt*. De armenkas van de Grote Vermaning te Hindeloopen diende bij zijn dood 400 gulden te ontvangen en het weeshuis 100 (T 14 nr. 11364).

Uit dit huwelijk:

1. Dick Thomasdr, trouwt Jappe Ippes, zie VIy.
2. Esther Thomas, trouwt Dries Allerts, zie VIv.
3. Mynke Thomas, trouwt Tjerk Sybolts, zie VIIn.
4. Jelle Thomas, volgt VIP.
5. Goyke Thomas, volgt VIq.

Vq. Jelle Reytjes, koopman te Hindeloopen, trouwt daar 26 juni 1686 Abel Allerts.

27 mei 1675, bevrachtingscontract; Pieter Wiggertsz en Jelle Reyties, beiden van Hindeloopen als bevrachters en Eelcke Saeckles van Koudum, schipper op 'd'Abigael' van 125 x 27 x 12 1/3 x 3 3/4 voeten. Met het eerste convooi naar Chistiana [Oslo] *ofte elders in de bodem van Noorwegen*. Houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 3150 gulden (SAA 5075 nr. 3564 / 100).

10 jan. 1705, testament van Jelle Reytjes, koopman te Hindeloopen, aangeboden ter registratie op 18 sept. 1705 door Joltje Jelles en Alker Ages. Jelle benoemd tot zijn erfgenamen zijn lieve kinderen: Joltie en Anne Jellezonen, zijn dochter Fed en zijn kleinzoon Anne Taykes, van zijn zoon Tayke Jelles (T 14 nr. 16782 / 349v).

8 mei 1706, floreenkohier Hindeloopen; Jelle Reytjes, 4 pondematen, 11 einzen, 17 penningen. Hierbij door koop van de kinderen van Ocke Jeyes de oude 0-9-8 3/4. Verdeeld als volgt: Joltje Jelles, Anne Jelles, Alker Ages en Anne Taackes, wees, ieder 1-5-6 1/2 (SWF HOA nr. 62).

Uit dit huwelijk:

1. Tayke Jellesz, volgt VIr.
2. Joltje Jellesz, ovl. na 1712, trouwt N. Hartmans, dochter van Douwe Hartmans Moye, koopvaardijsschipper en burgemeester te Hindeloopen, en Tryn Clases (*Jierboek* 2014, 186).

Floreenkohier Hindeloopen, Joltje Jelles wegens zijn kind of kinderen; op 1 juni 1688 van Douwe Hartmans 1 pondemaat (SWF HOA nr. 59).

Floreenkohier Hindeloopen, Joltje Jelles; 1 pondemaat; op 8 mei 1706 van zijn vader Jelle Reytjes volgens verdeling: 1-5-6 1/2; op 6 juli 1709 van Anne Pieters volgens koop in 1707: 0-5-13; op dito overgeschreven op Allert Ippes, wegens zijn vrouw als dochter en erfgenaam van haar moeder *hier booven gedacht* 1-0-0; op 26 febr. 1710 van Alker Agges volgens verdeling: 1-7-11 3/4; op 5 febr. 17[.] van Tjaerd Luitkes, wegens koop: 1-9-4 1/2 (SWF HOA nr. 62).

Uit dit huwelijk:

- aa. Hin Joltjes, trouwt 1. Allert Ippes; trouwt 2. Sybren Joltjes, zie VIaa.
3. Fed Jellesdr, trouwt Alker Ages Coopman, zie VIIu.
4. Anne Jellesz Boer, ovl. omstr. 1716, trouwt Hindeloopen 1 maart 1698 Fock Annes, geb. voor 1668, ovl. Hindeloopen 18 okt. 1731, dochter van Anne Reytjes en Ann Broers (Vr.1).

5 febr. 1714, proklamatie; Anne Jelles Boer en Fok Annes, echtelieden en burgers te Hindeloopen, als kopers van 13 einzen 5 penningen land in de Mienschar, 5 einzen 4 penningen in de Nieuwe Fenne, 2 einzen boven de Soltgragt, 3 einzen 10 penningen in de Weide binnen de Schans en 4 einzen 19 penningen in de Weide buiten de Schans. Gekocht voor 65 gulden 10 stuivers van Albert Tjeerds te Hindeloopen (T 13-20 nr. 95 / 29v).

27 maart 1716, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de minderjarige Anne Taykes wordt Sybren Joltjes benoemd tot zijn curator inzake de nalatenschap van zijn recent overleden oom Anne Jelles. Deze benoemde Anne Taykes tot zijn erfgenaam bij testament d.d. 3 mei 1712 (T 13-20 nr. 55).

12 nov. 1731, collateraalboek Hindeloopen; Tayke Tymens, meester-bakker te Hindeloopen, maakt bekend, mede namens zijn zuster An Tymens, dat zij erfgenamen zijn geworden van Fock Annes, weduwe van Anne Jelles, die op 18 okt. 1731 te Hindeloopen is overleden (T 13-20 nr. 116 / 83v).

Vr. Anne Reytjes, ovl. voor 1692, trouwt Ann Broers, ovl. voor 1692, dochter van Broer Heeres, vroedschap en burgemeester te Hindeloopen, lid van de raad ter Admiraliteit van Friesland, en Sets Piers.

2 juli 1668, testament van An Broers, huisvrouw van Anne Reyties te Hindeloopen. Zij benoemde tot haar erfgenamen haar dochter Fockien Annes en de eventuele kinderen die nog geboren zouden worden. Het bewind over haar goederen moest gedaan worden door haar moeder Sets Piers, weduwe van de burgemeester Broer Heeres. Mocht zij zonder kinderen komen te overlijden dan vererfdn haar goederen op haar naaste familie; *interdicere en verbiede om redenen mij daer toe moverende, in cas als vooren verhaelt Anne Reyties mijn echtman alle regeringe en administratie over mijn dochters ofte kinderen goederen* (T 14 nr. 16781 / 159).

30 maart 1692, afrekening curatele; Broer Annes en Setje Annes, getrouwd met Teacke Jelles, beiden met venia aetatis van het Hof van Friesland d.d. 26 mei resp. 8 sept. 1691, verklaren dat Jelle Reytjes, burger en koopman te Hindeloopen, hun voormalige curator, mede namens de weduwe van Reytjen Allerts, mede-curator, tot volle tevredenheid rekening en bewijs heeft geleverd van de gevoerde curatele over de goederen van hun ouders Anne Reytjes en Ann Broers, waarop zij beiden voor 1/3 part recht hebben (T 13-20 nr. 70 / 194).

Uit dit huwelijk:

1. Fock Annes, trouwt Anne Jelles, zie Vq.4.
2. Broer Annes, volgt VIs.
3. Setj' Annesdr, trouwt Tayke Jellesz, zie VIr.

Vs. Fock Reyties, trouwt Allert Goykes, koopvaardijshipper en bevrachter te Hindeloopen, daar ovl. juni 1681; Allert trouwt 2. Hindeloopen 23 jan. 1669 Ewart Allert Roos, ovl. na 1708, weduwe van 1. Bencke Benckes,

2. Otte Idses, dochter van Allert Ottes Roos, koopvaardijdschipper te Hindeloopen en Pieter Jarichsdr (*Jierboek* 2014, 165, 264).

Floreenkohier Hindeloopen, Allert Goykes; 2 pondematen 18½ penningen; op 20 febr. 1682 van Reytje Wiggerts volgens verdeling 1-11-7; op 25 febr. 1682 is deze stelle verdeeld onder de kinderen en erfgenamen als volgt: Reyntjen Alerts 1-0-1; Wiggert Alerts, 1-0-1½; Dries Alerts 1-0-2; Fock Alerts, 1 -0-1 (SWF HOA nr. 58 / 2).

3 juni 1649, bevrachtingscontract; Pieter Niessen, koopman te Amsterdam, voor rekening van Jacob Simons Gijzen en Jacob Alewijns, kooplieden te Schiedam, als bevrachter en Allert Goyckes van Hindeloopen, schipper op 'de Hoop' van omtrent 110 lasten. Zout laden in La Rochelle, Frankrijk, voor Amsterdam. Vrachtprijs 6 gulden 7 stuivers 8 penningen per last zout in Schiedam geleverd (SAA 5075 nr. 1989 / 251).

4 juli 1650, bevrachtingscontract; Jaen Souburgh, koopman te Amsterdam als bevrachter en Allert Goyckes, van Hindeloopen, schipper op 'de Hoop' van ong. 200 lasten, bewapend met 4 stukken geschut. Met koopmanschappen naar Archangel in Rusland, lossen en herladen met goederen voor Amsterdam, met de vloot terug naar Nederland (SAA 5075 nr. 1534 / 59).

7 juli 1654, bevrachtingscontract; Nanning Claesz, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Allert Goyckes, van Hindeloopen, schipper op 'de Hoop' van 124 x 26 x 12¾ x 3¾. In ballast naar Riga, houtwaren laden voor Amsterdam (SAA 5075 nr. 1537 / 75).

10 mei 1656, schuldbekentenis; Syds en Hessel Epema te Koudum, debet 1000 gulden aan Aelert Goyckes en Fock Reyties, echtelieden te Hindeloopen (T 13-08 nr. 35 / 301).

18 maart 1657, transport; Albert Bruijns Sluijter, koopman te Amsterdam, namens Edward Smit te Londen in Engeland, als koper van het schip 'de Tobias', en als verkoppers Allert Lieuckes van Hindeloopen, schipper op 'de Tobias', geassisteerd met Jappe Douwes en Allert Goyckes, zijn reders, mede namens de overige reders (SAA 5075 nr. 1547 / 91).

28 jan. 1659, machtiging; schipper Allert Goyckes, van Hindeloopen, machtigt Arend Alberts Neefs, notaris te Zaandam, om namens hem te ontvangen van de erven van Willem Claesz Veen een bedrag van 400 gulden voor geleverde delen (SAA 5075 nr. 1515).

6 maart 1659, verklaring; Pieter Andries van Staveren, koopman te Amsterdam, oud ong. 27 jaar, verklaart op verzoek van schipper Allert Goyckes, van Hindeloopen, over een *assingantie* van 400 gulden die hij heeft ontvangen van de erven van Willem Claesz Veen [zie 28 januari]. Pieter Andries mag het geld houden in ruil voor het door hem geleverde touwwerk (SAA 5075 nr. 1515).

20 sept. 1659, bevrachtingscontract; de schippers Allert Goyckes en Pieter Sieuverts de Lange, van Hindeloopen, als bevrachters, en Dirck Dircksz Soutman als reder namens Dirck Jans Cooren, van Medemblik, schipper op 'de Coornsaijer' van 126 x 25 x 13, met een verdek van 4 voeten. In konvooi naar Soenwater, goederen laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 1885 gulden met kaplaken voor de schipper in de vorm

van 1 vadem brandhout (SAA 5075 nr. 1540 / 86; nr. 2880 / 517 eenzelfde contract van dezelfde datum).

9 juli 1664, bevrachtingscontract; Pieter Verbeeck, koopman te Amsterdam, als bevrachter en schipper Allert Goyckes van Hindelopen op het schip 'de Hoop' van 126 x 27 x 12³/₄ met verdek van 3³/₄ Amsterdamse voeten, in ballast naar Archangel, houtwaren (masten) voor Amsterdam. Indien er schade aan de masten komt, door broeien van het hout is dit voor rekening van de bevrachters. Als de lading uit zware masten bestaat, moet de poorten van het schip aan de binnen- en buitenkant met 1 duim verbreed worden (SAA 5075 nr. 1542 / 227, op 228 eenzelfde contract met Jelle Reytjes).

4 april 1668, verklaring; Barend van der Linden, 41 jaar, koopman, en Hilcke Douwes, 43 jaar, beiden te Amsterdam, en Allert Goyckes, van Hindelopen, Jacob Idts van Koudum, 38 jaar en Piecke Willems [Jelmer Dircks is doorgestreept] van Hindelopen, 30 jaar, alle drie schippers, mij notaris bekend, verklaren op verzoek van Christoffel Slaeph, koopman te Amsterdam, dat zij door ruime ervaring weten dat in Langesond twee soorten delen geladen worden namelijk de gewone delen met een lengte van 11 tot 12 voet en de grote delen die 14 tot 17 voet lang zijn. Van de gewone delen kan 30 procent meer in een schip geladen worden. In een nieuwe schip gemaakt te Zaandam van 117 x 25¹/₂ x 11 ¹/₂ voeten kan naar de mening van de comparanten een aantal van ongeveer 12.000 gewone delen geladen worden (SAA 5075 nr. 1520).

9 febr. 1669, weesboek Hindelopen; schatting van de bezittingen van Aelert Goyckes, weduwnaar van Fock Reyties, nu getrouwd met Ewart Aelerts, door de gewone uitdragers en personen die kennis hebben van *partenscheeps*. Welke schatting door Aelert is aanvaard *onder jaa ende nee in eedes plaats*. Grootvader Reytje Wiggerts wordt benoemd tot curator van de vijf kinderen: Reyntjen 19, Wiggert 12, Symen 9, Dries 7 en Fok 5 jaar. Het totale bezit exclusief het vastgoed en inclusief een groot aantal scheepsparten bedroeg ruim 22.000 gulden. Ook het bezit van Ewart Aelerts werd geïnventariseerd. Zij bezat voor ruim 7500 gulden aan roerende goederen (T 13-20 nr. 63 / 160).

12 juni 1681, verzegeling van het sterfhuis van Allert Goyckes, door Douwe Wybes Paauw als presiderend burgemeester, *in deesen vermits absentie vanden secretaris geassocieert met Nicolaus Ruardi vander Idzert* (T 13-20 nr. 68 / 23).

29 en 31 jan. 1682, weesboek Hindelopen; inventaris van Allert Goyckes. Enerzijds Reyntjen en Wiggert Allertszonen, zelfstandig bevoegd en tevens als curatoren van hun minderjarige boer en zuster resp., Dries Allertsz en Fock Allertsd, allen kinderen en erfgenamen van Allert Goyckes bij Fock Reyties, en anderzijds Ewart Allerts Roos, weduwe van Allert Goyckes. Allert en zijn kinderen bezaten bij het huwelijk van Allert met Evertje in totaal voor 22.800 gulden en Evertje bracht toen 7658 gulden in aan geld, waardepapier, landerijen en goederen, volgens schatting van 31 maart 1669. In de overlijdensboedel van Allert o.a.: het huis in de Middelstraat waar Allert gestorven is. De lijsten met scheepsparten van 29 en 31 jan. vertonen

opmerkelijke verschillen, de laatste is als volgt: 5/64 Olphert Claes; 1/32 parten bij Dries Allerts, Jelle Wybes, Haytje Haytjes, Atte Harings; 1/48 parten bij Jappe Lieuckes, Eucke Tjeerds, Jappe Jeyes Backer, Wiggert Pieters, Dries Sybolts, Tierck Hanses, Taaicke Tietes; 1/64 parten bij Eelcke Reyners Crotter, Claes Ippes, Hans Lieuckes, Wiggert Allerts, Reyntjen Allerts, Symen Idses, Allert Tymens, Pieter Martens, Wybe Annes, Jarich Sierds; en een 1/56 part bij schipper Jelle Reytjes (T 13-20 nr. 68 / 54v, 64v, 111).

Uit het eerste huwelijk:

1. Reyntjen Allerts, volgt VI t.
2. Wiggert Allerts, volgt VI u.
3. Symen Allerts, geb. omstr. 1660, ovl. voor 1681.
4. Dries Allerts, volgt VI v.
5. Fock Allerts, trouwt Allert Tymens, zie Vj.3.

Vt. Tayke Reytjes, ovl. voor 1682, trouwt Claasjen Ottes, ovl. omstr. 1696, dochter van Otte Allerts, koopvaardijsschipper te Hindeloopen en His Douwes.

Floreenkohier Hindeloopen; Otte Allerts; 3 pondematen 5 einzen 15 penningen; op 25 mei 1682 overgeschreven op de erfgenamen, te weten: Taake Reytjes kinderen uit naam van hun moeder Klaasjen Ottes, Ippe Wybrens uit naam van zijn vrouw Bauck Ottes en de weeskinderen van Allert Ottes, ieder 1-1-18 1/3, volgens verdeling (SWF HOA nr. 58 / 65).

Floreenkohier Hindeloopen; Taacke Reytjes kinderen; 3 pondematen 1 eins en 5 1/3 penningen; op 9 april 1711 overgeschreven op Grette Karstes en Tayke Broers, ieder 1-0-9 1/3 (SWF HOA nr. 62).

7 juni 1695, testament van Claesjen Ottes, weduwe van Tayke Reytjes. Haar kleindochter Hester Rinckes van wijlen haar dochter Hester Taykes bij Rincke Sierds ontving een prelegaat ad 4000 gulden aan obligaties, waaronder die op Waling Symens, brouwer te Hindeloopen, ad 900 gulden. Hester kon pas over het geld beschikken als zij volwassen was en in het huwelijk trad. Testatrice wees Wiggert Aallerts en Tayke Jelles, beiden te Hindeloopen, aan tot curatoren van Hester. Haar vader Rincke Sierds mocht zich niet met de administratie bemoeien, hij mocht die niet eens inzien, *om een uijt Christelijke oorsaeke mij daartoe moverende*. Haar kleinkinderen Auck en Taycke Broers van wijlen haar dochter Eelk Taykes bij wijlen Broer Sierds ontvingen 2500 gulden en 4000 gulden aan obligaties en Dries Aallerts en Joltjen Jolles wees zij aan als hun curatoren. Dochter Dick Taykes, vrouw van Tiebbe Pieters ontving 1/3 part van de scheepsparten en landerijen, zo ook de kinderen van haar dochters Eelk en Hester. Dochter Dick Taykes benoemde zij tot haar universele erfgenaam. Bij de getuigen staan genoemd: Ellert Theunis, mr. scheepstimmerman, Cornelis Foeckes, scheepstimmerman, Allert Willems, Douwe Inties en Jappe Ottes, zeevarenden, Symen Wiggerts, scheepstimmeman, Regnerus Raarda, fiscaal van de stad Workum en practicijn van het stadsgerecht Hindeloopen (T 14 nr. 16782 / 12).

Uit dit huwelijk:

1. Dicke Taykes, trouwt Tjebbe Pieters, zie Vd.
2. Hester Taykes, volgt VIw.
3. Eelck Taykes, volgt VIx.

Vu. Ipe Jelmers, koopvaardijsschipper en reder te Hindeloopen en Amsterdam, ovl. Hindeloopen omstr. mei 1686, trouwt 1. Folcker Jappes, dochter van Jappe Everts, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, en Jaay Luytkes (IIIo.4); trouwt 2. stadhuis Hindeloopen 28 jan. 1678 Sibbel Allerts, ovl. omstr. 1690, weduwe van Rincke Meinerts, koopvaardijsschipper en koopman te Hindeloopen (Rincke was weduwnaar van Bartel Pieters).

Floerenkohier Hindeloopen, Ipe Jelmers; 3 pondematen 6 einzen 18³/₄ penningen; op 29 febr. 1673 van Japp Everts, wegens Folcker Jappes 0-8-13¹/₄; hierna volgen wel twintig bijschrijvingen over de periode 1673 t/m 1682, veelal wegens koop, uitgezonderd: anno 1677 van Luitke Hommes de jonge volgens verdeling 17 5/8 penningen en in 1681 van Sets Gerbrens volgens verdeling 0-4-0 (SWF HOA nr. 58 / 52, 53 en 124v).

26 febr. 1666, bevrachtingscontract; Jacob van Foreest, koopman te Amsterdam, als bevrachter, Ipe Jelmers uit Hindeloopen als reder en Cornelis Jansz uit Hem, schipper op het galjoetschip 'de Engel Gabriel' van 40 lasten. Met goederen van A'dam naar Bordeaux, lossen en herladen met wijn voor Amsterdam. Vrachtprijs: per vat wijn gerekend 4 oxhoofden per vat, naar stadsfustage 42 gulden, naar Hooglandse fustage 39 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 30; zie ook: 170, 172).

14 sept. 1666, bevrachtingscontract; Jacob van Foreest, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Oege Reimers uit Varberg, schipper op 't slot Waesbergen' van 120 lasten. Met goederen van Amsterdam naar Trondheim, lossen en herladen met vis of andere waren voor Amsterdam. Vrachtprijs: per waag vis of andere waren 12 stuivers. Schipper Ipe Jelmers uit Hindeloopen mag in Amsterdam goederen laden in het schip en in Trondheim 600 waag vis of andere goederen (SAA 5075 nr. 1543 / 63).

19 mei 1667, bevrachtingscontract; Hendrik Scholten als bevrachter en Ipe Jelmers uit Hindeloopen als reder en Cornelis Jansz uit Hem, schipper op 'de Valck' van 86 x 22 x 11, met een verdek van 3¹/₄ voeten. Van Amsterdam naar Bordeaux, wijn laden voor Amsterdam. Vrachtprijs: per vat wijn is 4 oxhoofden, per 2 vaten brandewijn is 5 stukken, 19 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 30).

24 nov. 1667, bevrachtingscontract; Cornelis Goed, koopman te Broek in Waterland, en Ipe Jelmers als reder en Sipke Pieters van Koudum, schipper op de Galjoot 'de Engel Gabriel' van 40 lasten. Met zout naar Koningsbergen, lossen en herladen met koopmansgoederen voor Amsterdam. Vrachtprijs: 1850 gulden (SAA 5075 nr. 1543 / 172).

14 mei 1669, akkoord; de eerzame Jacob Idses verklaart dat Ype Jelmers voor 1/3 part participeert in de bevrachting van het schip 'St. Joris' van schipper Borghout Paulusen, tegenwoordig op reis van Rotterdam naar Ierland, vandaar naar Drontheim

en dan naar Dublin, daarna is hij vrij, volgens het bevrachtingscontract tussen hem comparant en de genoemde schipper. Ype Jelmers is 392 gulden schuldig voor zijn portie in de goederen van Rotterdam naar Ierland. Dit bedrag mag Jacob Idses verrekenen met een wissel die tot zijn last is getrokken door Jarich Broers, welke wissel *hij comparant alhier van Drontheim is verwachende* (SAA 5075 nr. 2879 / 286).

18 sept. 1677, openbare verkoping bij vrijwillig decreet van het Hof van Friesland; Anne Elisabeth Alberda te Koudum, mede namens haar kind bij wijlen de [leger]kapitein Douwe van Epema, geassisteerd door haar huidige man, als verkoper, *op strijckgeldt, van sekere plaets of sate landts op Coudum* met de huizing en de hooiberg groot 32 pondematen. Verkoper zag zich gedwongen tot de verkoop omdat zij dagelijks geconfronteerd wordt met crediteuren die betaling eisen van schulden voornamelijk gemaakt tijdens het huwelijk met haar vorige man Douwe van Epema. Bij de eerste zitting, op 24 april 1677 was Ipe Jolmers *bij t uitgaen van de brandende keerse*, de meest biedende met 2086 gulden. Bij de tweede zitting, op 16 juni, *de keerse ontsteken sijnde, is bij't uijtgaan van dien, eerste coper geworden Homme Ottes*, hij verhoogde de inzet van [zijn neef] Ipe Jolmers met 5 stuivers. Op 30 augustus maakte Gale Hamkes uit Staveren tevergeefs bezwaar tegen de verkoop. Op 18 september bij *het trekken van het zegel*, na diverse oproepen van de deurwaarder, bleek niemand het bod van Homme Ottes te willen overtreffen (T 14 nr. 1681 / 223). Het betreft stemnr. 64.

28 okt. 1684, bodemerij; Barent Dobbe, koopman, tegenwoordig te Amsterdam, als bevrachter en Hayke Tjepkes van Molkwerum, schipper op het buisscheepje genaamd 'de Leste Groot', van ong. 32 lasten, voor een reis van Amsterdam naar Schanternije [het latere St Petersburg] vice versa. De schipper heeft al een partij hout ingenomen die nog niet is voldaan en om zijn reis voort te kunnen zetten heeft Ipe Jelmers als hoofd-reder van het scheepje 800 gulden betaald op bodemerij op alle goederen in het schip op heen- en terugreis. Bij aankomst in Amsterdam, zodra het anker is gevallen, dient Dobbe het bedrag te retourneren aan Ipe Jelmers met 15% opgeld (SAA 5075 nr. 5241).

22 dec. 1684, machtiging; Ipe Jelmers wonend te Amsterdam, machtigt Gerrit Jansz Vereunen, schipper op 'het Swartepaert', en Jan Bots, koopman te Hamburg, om de zaken rond het buisscheepje 'de Valck' zoals door Vereunen te Hamburg opgebracht, nogmaals te behartigen en met de loodsen en bergers te accorderen en het scheepje met de lading te verkopen (SAA 5075 nr. 5242A).

21 febr. 1685, proclamatie; Heere Cornelis, *in ijlen gelastende Ipe Jolmers, als koper van een huissteede met d' groede sampt nijulant c.a., staende ende gelegen op het oost van Coudum, bij de brugh*, Dou Taes huizing ten oosten. Vrij van floreen, maar met 12 stuivers jaarlijkse grondpacht aan de kerk. Gekocht voor 25 gulden van Hendrik Tjeerds (T 13-18 nr. 24 / 358).

11 april 1685, verklaring; Wincke Lolles, van Koudum, 32 jaar, verklaart op verzoek van Ipe Jelmers, van Hindeloopen, dat hij in sept. 1683 als schipper gevoerd heeft zeker buisscheepje, voorheen genaamd 'St. Pieter', en thans 'het Rad van Avontuij', zoals door de makelaar Leendert Jansen voor de rekwirant gekocht op 6 sept. 1683, en waarmee hij Wincke een reis gedaan heeft voor de rekwirant. Hij is er volledig van

overtuigd dat het betreffende scheepje voorheen door Sjoucke Sybrands van Koudum als schipper is gevoerd (SAA 5075 nr. 5243).

30 mei 1686, weesboek Hindeloopen; verzegeling van het sterfhuis van Ippe Jelmers (T 13-20 nr. 69 / 116).

13 maart 1689, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Ipe Jelmers, burger en koopman te Hindeloopen. Zijn erfgenamen waren Jappe, Homme en Gerbrand Ippes zonen bij Folcker Jappes, ieder voor een vijfde part, en Ipppe Hessels als curator van Allert Ippes, Sibbel Allerts, moeder en mede-erfgenaam van Folcker Ippesdr die na haar vader overleed, en daarom in dezen is gevoegd met Rincke Jeyes. Een zoon genaamd Otte Ippes uit het eerste huwelijk overleed eerder. Allert en Folker zijn kinderen van Ippe Jelmers bij Sibbel Allerts en dus ieder ook voor erfgenaam. Ippe Jelmers en Sibbel Allerts maakten een huwelijkscontract d.d. 30 mei 1681 te Hemelum. Beide partners moesten in het eigen onderhoud voorzien en Sibbel moest haar zoontje Rincke Rinckes bij haar vorige man Rincke Meinerts van haar eigen middelen onderhouden. In de opsomming o.a.: een huizing te Koudum bij de brug, verkocht aan Sibbel Allerts voor 800 gulden. Een obligatie d.d. 13 dec. 1675 ad 2000 gulden op Ysbrant Hendrix Preuwer te Zaandam. Het sterfhuis had een zeer grote som van uitstaande vorderingen in Noorwegen, die na inning in vijf gelijke porties zou worden verdeeld. De erfgenamen besloten om alle scheepsparten, 30 stuks variërend van 1/24 tot 1/64, bijeen te houden en niet te verdelen, *wegens de gevaarlijke en dangereuse constitutie van tijden*, en het bewind in handen te laten van Gerbrand Ippes (T 13-20 nr. 70 / 2-16).

22 april 1690 en 17 mei 1692, weesboek Hindeloopen; inventarisatie en verdeling van de goederen van Sibbel Allerts, laatst weduwe van Ippe Jelmers, op verzoek van Dries Doedes en Hessel Jans als curatoren van Rincke Rinckes, haar zoon bij haar vorige man Rincke Meynes, en Homme en Gerbrand Ippes, mede namens hun broer Jappe en als curatoren van Allert Ippes, zoon van Ippe en Sibbel. In de opsomming o.a.: een huis en schuur *bij de Couderbrugge op Coudum* (T 13-20 nr. 70 / 50, 197).

6 aug. 1697, machtiging gepasseerd voor Adriaan van Santen, notaris te Amsterdam; Homme Ippes te Hindeloopen en Gerbrand Ippes te Amsterdam, tevens als curatoren van hun minderjarige broer Allert Ippes en mede namens hun uitlandige broer Jappe Ippes, allen kinderen en erfgenamen van hun vader zaliger Ippe Jelmers van Hindeloopen, zij machtigen Daniel Leijts, notaris te Zaandam, om 2000 gulden te innen van Ijsbrand Hendricks Breuwer, olieslager te Zaandam (SAA 5075 nr. 3862 / 178). *Vermeldingen Rincke Meynerts betreffend:*

Floreenkohier Hindeloopen, Rincke Meynerts; 8 einzen 10 penningen; op 1 nov. 1692 overgeschreven op Rincke Rinckes en Allert Ippes, ieder 0-4-5.

Floreenkohier Hindeloopen, Rincke Rinckes; op 1 nov. 1692 hier aangeschreven van Folcker Jappes, volgens vererving en verdeling 1 pondemaat 6 einzen 1½ penning; op dito van zijn vader Rincke Meynerts 0-4-5 (SWF HOA nr. 60).

5 april 1677, weesboek Hindeloopen; verzegeling van diverse opbergplaatsen in het sterfhuis van Rincke Meynerts, *vermits aldaer minderjarige kinderen waeren*. De

verzegeling van de *eycken kist* werd verbroken op 20 april, op verzoek van de weduwe Sibbel Allerts, grootvader Meynert Jurgens en oom Tymen Pieters (T 13-20 nr. 66 / 47). 3 aug. 1677, weesboek Hindeloopen; Sieuck Rinckesdr 17 en Jel Rinckes 13 jaar, dochters van wijlen de schipper Rincke Meynerts bij Bartel Pieters, zijn eerste vrouw, kiezen als hun curatoren de eerbare koopman Tymen Pieters te Hindeloopen, broer van hun moeder, schipper Salingh Roords, aangetrouwde oom, en de koopman Nolke Iges, neef, beiden van Hindelopen en van vaderskant (T 13-20 nr. 66 / 57).

8 aug. 1677, weesboek Hindeloopen; ontzegeling in het sterfhuis van de schipper Rincke Meynerts, op verzoek van diens weduwe Sibbel Allerts, van *drie kisten bij Jeye Pijters in sijn qualiteit wt Noorwegen besegelt overgebracht*; e.e.a. in bijzijn van de curatoren Tymen Pieters, Salingh Roords en Nolke Iges. Uit het procesverbaal blijkt dat de zegels intact waren. *Eerstelijck de presiderende burgemeester ter handen gesteld sijnde een sleutel vande groote kist*. Deze bevatte een blauw wollen hemd en zeilkleding van weinig waarde. In de eerste van de twee kleinere kisten trof men Rinckes administratie aan, bestaande uit vijf boeken, *sackboeken* genoemd, daarnaast diverse obligaties, waarvan het merendeel in de Noorse taal, een zak met Noors en Nederlands geld en enkele sieraden. Kist nummer drie bevatte een zak met Noors geld en enkele zakken met rijksdaalders. De boeken dienden als opschriftboek voor geleverde waren en kleine debiteuren. Op folio 42 van nr. 1 bijvoorbeeld de post: *Nijels Joell 2 oord*. Mogelijk betreft het de Noorse admiraal Niels Juel. Diverse debiteuren woonden in Christiana, het latere Oslo. Ook de tollenaar en de vrouw van de muntmeester van die stad waren geld schuldig aan Rincke. Op folio 48 van nr. 2 de post: *Jonge Oele Torstens ontvangen 10 rollen tabak en een kiste pers tabak, niet wtgestreken in gef[...] noch in prijs*. Tenslotte rekening en verantwoording door Jeye Pieters aan Sibbel Allerts, van de reis naar Christiana Noorwegen die hij in april 1677 aanving (T 13-20 nr. 66 / 58).

11 aug. 1677 en 4 jan. 1678, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van het sterfhuis van Rincke Meynerts. In de opsomming o.a.: kleding van Lieucke en Leuke, Rinckes zonen; een ingeloste reversaalbrief d.d. 6 febr. 1656 ten laste van Rincke Meynerts en Bartel Pieters wegens de koop van een huis van Wybren Foockeles; een inventarislijst van Rincke Meynerts en Bartel Pieters d.d. 25 febr. 1667, *doen sich ad secunda vota met Sibbel Allerts begeven heeft*. Op 4 januari vervolgde men de inventarisatie nadat in het sterfhuis diverse zakken met geld en waardepapieren waren gevonden. In de tussentijd was Hessel Ockes belast met het liquideren van de vorderingen en schulden in Noorwegen waarover hij verantwoording aflegde. Uit de afrekening blijkt dat Rinckes zonen Leucke en Lieucke volle broers zijn van Sjouck en Jel en in Noorwegen zijn overleden en begraven na hun vaders dood. Tevens dat Pieter Jeyes de vader is van Bartel Pieters (T 13-20 nr. 66 / 67 en 86).

17 febr. 1682, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Tymen Pieters, Saling Roords en Nolcke Yges als curatoren van de twee voorkinderen van Rincke Meynerts, Sjouck en Jel Rinckes, van wie Sjouck tegenwoordig is getrouwd met Dries Doedes, *opnu major annis* en present (T 13-20 nr. 68 / 103v).

Uit het huwelijk van Ippe en Folcker:

1. Jappe Ippes, volgt VIy.
2. Homme Ippes, volgt VIz.
3. Gerben Ippes, meester zeilmaker te Hindeloopen.
4. Otte Ippes, ovl. voor 1689.

Uit het huwelijk van Ippe en Sibbel:

5. Allert Ippes, volgt VIaa.
6. Folker Ippesdr, ovl. voor 1689.

Uit het huwelijk van Rincke en Bartel:

- a. Sjouck Rinckesdr, geb. omstr. 1660, ovl. voor 1692, trouwt Dries Doedes.
- b. Leucke Rinckesz, ovl. Noorwegen omstr. 1678.
- c. Lieucke Rinckes, ovl. Noorwegen omstr. 1678.
- d. Jel Rinckes, geb. omstr. 1664, ovl. voor 1692.

Uit het huwelijk van Sibbel en Rincke:

- e. Rincke Rinckes, geb. omstr. 1677.

Vv. Homme Ottes, geb. omstr. 1641, koopvaardijshipper en bevrachter te Molkwerum, ovl. Amsterdam 22 nov. 1697, waarschijnlijk begraven te Hindeloopen nov. 1697, trouwt Hindeloopen 18 maart 1665 An Martens, ovl. na 1726, dochter van Marten Heyes en Hock Okkes.

11 mei 1669, transport; schipper Wypke Feckes, mede namens de weduwe en erfgenamen van Otte Hommes, transporteert aan Ignatius Drees, koopman te Amsterdam, $\frac{1}{4}$ part in het schip 'de Vrede' tot voor kort door hem comparant als schipper gevoerd. De kooppenningen zijn betaald. Homme Ottes compareerde als borg van de verkoper (SAA 5075 nr. 1548 / 118).

28 nov. 1670, machtiging; ondergetekenden, allen reders van het verongelukte schip 'Witte Valck' van schipper Homme Ottes van Molkwerum, mede namens de andere reders, machtigen genoemde schipper en *neffens hem een a twee van hun comparanten, die hij tot zijn adsistentie soude mogen versoecken*, om gezamenlijk ten behoeve van de rederij op te treden in de afwikkeling van de berging van het genoemde schip. Akte getekend door: Galtie Galties, Poppe Sijmens *en companij*, Pieter Martens, Dirck Keijzer, Albert Cornelisz, Anselmus Harthsen, Pieter Besen, Wypke Feckes, Johan Abrahams van Limburgh, Homme Ottes en Auke Igles (SAA 5075 nr. 1521 ongenummerd).

Bovenstaande akte betreft mogelijk de stranding van Hommes schip op het Duitse Waddeneiland Juist in febr. 1661. Hij kwam van Trondheim. Een meevaller voor de Juistenaren want de lading bestond uit: naar schatting 52.000 pond stokvis, 159 bokkevellen, 8 elandhuiden, 2 koevellen, 21 vaten hazelnoten, 13 vaten traan en $7\frac{1}{2}$ vaten teer. Diverse stukken over de afhandeling van de berging bevinden zich in het Niedersächsisches Landesarchiv te Aurich (Stracke, *de Juest*, p. 34).

18 mei 1689, weesboek Hindeloopen; verdeling van de goederen van Pieter Martens, in leven burger te Hindeloopen en getrouwd met Tryn Sybolts die nu getrouwd is

met Tjaard Wybrands Cool, in presentie van Otte Hommes te Molkwerum, als oom van Heye en Taad Pieters, dochters van genoemde echtelieden (T 13-20 nr. 70 / 39).

3 dec. 1690, verklaring; Homme Ottes te Molkwerum, 49 jaar, legt een verklaring af in een rechtszaak over landhuur voor landerijen bij Workum, tussen Rykjen Wybes Lelia uit Staveren, weduwe van Abe Sibles, contra Tjalke Jans uit Workum. In het dossier zit een tekening (T 14 nr. 8018).

22 nov. 1697, boetes trouwen en begraven Amsterdam; Homme Ottes, Hindeloopen, 10 gulden.

1698 stemkohier Parrega nr. 13; Generaal Menno baron van Coehoorn uit naam van zijn kinderen eigenaar voor $\frac{1}{2}$, Homme Ottes weduwe en kinderen te Molkwerum eigenaar voor $\frac{1}{2}$, Tjerck Alles gebruiker.

1640, stemkohier Warns nr. 2; eigenaar Obe Boiens.

1698, stemkohier Warns nr. 2; een huissteed; Homme Yppes, eigenaar voor $\frac{1}{6}$, Jappe Yppes eigenaar voor $\frac{1}{6}$, An Martens voor zichzelf en uit naam van haar dochter bij wijlen Homme Ottes eigenaar voor $\frac{1}{2}$, Gerben Yppes eigenaar voor $\frac{1}{6}$, Aucke Fockes gebruiker.

1728, stemkohier Warns nr. 2; Age en Homme Frieskes ieder voor de helft eigenaren, Scholte Sipkes gebruiker.

20 juli 1702, schuldbekentenis; Bruno van Viersen, provinciale staat van Friesland, oud-burgemeester van Workum, mede namens zijn vrouw Genova van Wissema bekend 1000 gulden tegen 4% jaarlijkse rente schuldig te zijn aan An Martens, weduwe van Homme Ottes te Molkwerum. Akte geregistreerd 3 aug. 1726 (T 13-18 nr. 38 / 412).

1708, stemkohier Koudum nr. 64; Homme Ypes en Homme Ottes, ieder voor de helft.

1718, stemkohier Koudum nr. 64; Alker Ages getrouwd met Yck Hommes $\frac{1}{4}$; Ippe Allerts $\frac{1}{4}$; Frieske Ages kinderen Age, Rins en Homme Frieskes $\frac{1}{2}$.

1728, stemkohier Koudum nr. 64; eigenaren Yck Hommes en Epe Alerts elk voor $\frac{1}{4}$ en Homme Frieskes voor de helft, Eelke Jacobs gebruiker.

3 aug. 1726, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 20 juli 1702; Bruno van Viersen, provinciale staat van Friesland, oud burgemeester van Workum, mede namens zijn vrouw Genova van Wissema, bekend 1000 gulden tegen 4% jaarlijkse rente schuldig te zijn aan An Martens, weduwe van Homme Ottes te Molkwerum (T 13-18 nr. 38 / 412).

Floreenkohier Hindeloopen, Otte Hommes te Molkwerum; 9 einzen, $6\frac{3}{4}$ penningen, op 21 maart 1695 overgeschreven op Homme Ottes. Zie voor Homme onder Molkwerum (SWF HOA nr. 60 alfabetisch).

Floreenkohier Hindeloopen, Homme Ottes te Molkwerum; 9 einzen $6\frac{3}{4}$ penningen, op 17 sept. 1705 overgeschreven op Sybrant Pieters Piets 4 einzen; in 1728 Homme Ottes o-5- $6\frac{3}{4}$ de naam van Homme Ottes doorgehaald, Homme en Age Frieskes eigenaren (SWF HOA nr. 62, 65, Molkwerum).

Uit dit huwelijk:

1. Heye Hommes, volgt VIbb.

Vw. Heere Ottes, ovl. voor 1680, trouwt Workum 23 febr. 1669 Rinckje Symens, afkomstig van Workum.

27 juni 1666, Afrekening van een rederij, *Heere Ottes, van Molquerum, voor en in de name van zijn moeder Piecke Abbes, weduwe van Otte Hommes, die reder was aen't voorschrevene schip (van Aucke Sibbles Bandestock van Worcum) voor 6½ 64e parten. Passeerde voorstaende acte aen principale ende Ipe Jelmers van Hindelopen alssijnde borge* (SAA 5075 nr. 1548 / 59).

VIa. Hein Sierds (in Staveren Sjoerds), geb. na 1678, ovl. febr. 1717, trouwt Staveren 14 maart 1706 Griettien Haaytjes, ged. Staveren 10 okt. 1686, ovl. febr. 1717 (*Jierboek* 2014, 215).

13 febr. 1717, autorisatie Hindelopen; het gerecht heeft bericht ontvangen van het overlijden van Hein Sierds en Grytje Haitjes, echtelieden te Staveren. Op verzoek van de fiscaal Renicus Ruardi wordt Romke Cornelis, aangetrouwde oom van vaderskant, geautoriseerd tot curator van Sierd Heins 8 jaar en Sas Heins 4 jaar (T 13-20 nr. 55).

19 febr. 1717, weesboek Staveren; inventarisatie van het sterfhuis van Hein Sjoerds en Griettien Hayties, in presentie van Ocke Sjoerds, curator van de twee minderjarige kinderen van de overledenen. Bij de vastigheden staat het bezit vermeld, samen met de burgemeester Binke Hayties, van 5 panden te Staveren waaronder een huis staande op het Molenwerk, bewoond door de burgemeester Jacob Haersma, en een huis, 't *Gorthuis genaemt* (T 13-36 nr. 32 / 130).

Uit dit huwelijk:

1. Sierd Heins, volgt VIIa.
2. Sas Heins, volgt VIIb.

VIb. Pieter Hommesz, trouwt Molkwerum 19 jan. 1710 Fok Aukes.

Uit dit huwelijk:

1. His Pieters, trouwt 1. Wybrand Wybes, trouwt 2. Homme Frieskes, zie VIIv.
2. Ann Pieters, trouwt mogelijk 1. Sneek 12 juni 1730 Willem Dirks Bleisma, trouwt 2. Hindelopen 7 juli 1748 Haring Eelkes.

Uit het tweede huwelijk:

- aa. Fok Harings, trouwt Hindelopen 11 maart 1777 Albert Heyesz Heyes (VIIIc.1).

VIc. Geis Tjebbes, ovl. Warns 1731, trouwt 1. daar 23 juli 1714 Andries Wybrens; trouwt 2. daar 13 maart 1720 Rinke Aukes, koopvaardijshipper, zoon van Auke Feltjers, doopsgezinde leraar te Warns, en Sipk Sibles; Rinke hertrouwt Warns 6 april 1731 Yck Sipkes, geb. omstr. 1700, dochter van Sipke Thomas en Hylk Clazes te Koudum.

Tot 1700 werd in de doopsgezinde gemeente Warns zonder vergoeding gepreekt. Toen de oudste Ruurd Dirks in dat jaar werd beloond met een royale gift door de gemeentelieden, was de oude

prediker Auke Feltjers ernstig geschokt door deze nieuwigheid; het geschil werd gesust toen Ruurd Dirks zijn gift bestemde voor de armen van de Gemeente (Jierboek 1975, 94).

26 febr. 1725, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 22 febr. 1725; Auke Veltjers en Sipk Sibles, echtelieden te Warns, debet 1500 gulden tegen 4% jaarlijkse rente, aan hun zonen Sible, Rinke en Tjaard Aukes, wegens contant ontvangen gelden en betaalde rekeningen, sinds het jaar 1711 tot 1725 (T 13-18 nr. 38 / 402).

25 febr. 1730, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 27 febr. 1730; Anne Joukes en Yb Aukes, echtelieden en huislieden te Warns, debet 230 gulden tegen 4% jaarlijkse rente aan schipper Rinke Aukes, *onse schoonbroeder en broeder* (T 13-18 nr. 38 / 441).

1 maart 1731, weesboek HON; beschrijving van het $\frac{1}{4}$ part van de goederen die Claasje Andries, dochter van Andries Wybrens en Geys Tjebbes, toekomen na de dood van haar moeder en haar grootmoeder Jantjen Teekles, op verzoek van haar curatoren Tjeerd Wybrens en Rinke Aukes (T 13-18 nr. 19 / 78).

27 jan. 1732, doopsgezinde lidmaten Warns; Rinke Aukes en Isk Sipkes, van Amsterdam.

19 febr. 1739, weesboek HON; akkoord over de verdeling van het gezamenlijke bezit tussen Homme Reyms, gehuwd met Marij Gerrits, Pieter Sybrens gehuwd met Lieuck Gerrits, Sipk Gerrits te Molkwerum of Tjeerd Aukes te Warns als haar gelastigde, contra Rinke Aukes namens Sybren Gerrits en Sible Aukes namens Rinke Gerrits, beiden nog minderjarig (T 13-18 nr. 19 / 213).

19 juli 1740, bevrachtingscontract; Volkert van Jever, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Rinke Aukes, schipper op het fluitschip genaamd 'de Zeepziederij', van ca. 240 à 250 lasten. In ballast van Amsterdam naar Argangel, teer rogge of lijnzaad laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 38 $\frac{1}{2}$ gulden voor iedere last, 14 tonnen teer te rekenen voor 1 last, idem 16 *setwart* rogge of lijnzaad (SAA 5075 nr. 9387 / 10426).

7 april 1754, machtiging; Claas Sipkes te Amsterdam, Hidde Andries te Koudum en Yts Sipkes, getrouwd met Rinke Aukes te Warns, gezamenlijk eigenaren van 20 pondematen land in de Monde Fenne onder Nijhuizum, machtigen Sipke Epkes Roos en Jelle Sipkes Roos, kooplieden te Workum, om Wypk Roelofs of de erven Claes Gatses Schaevola te Idsega namens hen aan te spreken, *in der minne off bij wegen van rechten*, om hen te bewegen tot een verdeling van de Monde Fenne (SAA 5075 nr. 11922 / 141).

Uit het huwelijk van Geis en Andries:

1. Claasjen Andries, trouwt Sible Ruurds, koopvaardijsschipper te Warns, ovl. 27 jan. 1743, weduwnaar van Sibbel Ages, zoon van Ruurd Durks.

26 jan 1716, doopsgezinde lidmaten Warns, doopbelijdenis Sible Ruierts, zoon van Ruiert Durks.

8 febr. 1736, weesboek HON; Sible Ruurds, getrouwd met Claasjen Andries, verklaart het erfdeel van Claasjens moeder en grootmoeder te hebben ontvangen uit handen van haar curatoren Rinke Aukes en Tjeerd Wybrens (T 13-18 nr. 19 / 86).

27 jan. 1743, doopsgezinde lidmaten Warns, voormalig diaken Sible Ruierts overleden.

Uit het huwelijk van Sible en Sibbel:

aa. Age Sibles, koopvaardijshipper en ontvanger te Koudum, ovl. 1769, trouwt 1. Warns 8 febr. 1741 Geis Pieters, ged. Warns (bel.) 24 jan. 1740, dochter van Pieter Wybrands, koopvaardijshipper, en Geis Wybrens; Age trouwt 2. Koudum 2 nov. 1744 Klaasjen Alberts, geb. na 1708 ovl. na 1776, dochter van Albert Hiddes en Intie Symens.

Age en Geis hadden een dochter genaamd Geis Ages, deze trouwde Staveren 28 dec. 1766 Jurjen Alberts. Zie voor de kinderen van Age en Klaasjen: *Jierboek* 2014, 283.

bb. Att Sibles, trouwt Koudum 5 maart 1750 Hidde Andries, zoon van Andries Hiddes en Hylk Jelles (*Jierboek* 2014, 275).

Uit het huwelijk van Geis en Rinke:

2. Auke Rinkes Junior, ged. Warns (bel.) 23 jan. 1752, ovl. na 1788, trouwt Warns 29 dec. 1754 Sipk Tjeerds Kieviet, ovl. na 1788.

23 jan. 1752, doopsgezinde lidmaten Warns; gedoopt op belijdenis Auke Rinkes, zoon van Rinke Aukes.

27 okt. 1780, passage uit brief uit Lissabon van schipper Tjebbe Rinkes aan zijn vrouw Fok Sierds in Warns: *Hebben Een Brief van Broeder Auke Gehad van den 19 Pasato: uit mallega, waar jn hij meld Als dat zij de 17 Pasato daar Behouden waaren Aan gekoomen & Alle jn Een goede welstand* (Bremmer, 'Een Fries').

15 maart 1842, notariële verkoop van het onroerend goed van Tjeerd Aukes Junior te Warns; belanghebbenden: Auke Drieses Junior, timmerknecht te Workum, voor 1/3, Tjeerd Rintjes Bijlsma, koopman te Workum, voor 1/3 van 1/3, Gosse Gerrits de Jong, arbeider te Warns, namens zijn vrouw Fettje Rintjes Bijlsma, voor 1/3 van 1/3, Fokke Wiebes de Vries, arbeider te Warns, namens zijn vrouw Lubke Rintjes Bijlsma voor 1/3 van 1/3, Tjeerd Engeles de Vries, timmerman te Idskenuizen, voor 1/3 van 1/3, genoemde Tjeerd Bijlsma namens Marij Engeles de Vries en haar man Petrus van der Neut, arbeiders te Amsterdam, voor 1/3 van 1/3, Pieter Visser namens Sipke Engeles de Vries, ongehuwd te Warns, voor 1/3 van 1/3 (T 26 nr. 62004 / 5-7).

Uit dit huwelijk:

aa. Mary Aukes, ged. Warns (bel.) 21 jan. 1776, trouwt daar 11 jan. 1778 Rintje Tjeerds Bijlsma.

bb. Ysk Aukes, ged. Warns (bel.) 21 jan. 1781.

cc. Geis Aukes, ovl. Warns 1 jan. 1815, trouwt daar 30 sept. 1781 Angele Sipkes de Vries, ged. Warns (bel.) 16 dec. 1753, daar ovl. 23 aug. 1811, zoon van Sipke Scholtes en An Engeles.

dd. Tjeerd Aukes Junior, ged. Warns (bel.) 26 jan. 1783, daar ovl. 5 febr. 1842.

26 jan. 1783, doopsgezinde lidmaten Warns; gedoopt op belijdenis, Tjeerd Aukes, zoon van Auke Rinkes.

5 febr. 1842, overlijdensakte Tjeerd Aukes Junior te Warns, 79 jaar, zonder beroep, ongehuwd, zoon van Auke Rinkes Junior en Sipck Tjeerds Kieviet, in tijden echtelieden, arbeiders, te Warns.

- ee. Dries Aukes Junior, ged. Warns (bel.) 27 jan. 1798, daar ovl. 17 mei 1841, trouwt daar 20 nov. 1803 Klaaske Loofsdr Roodklif, van Bakhuizen, geb. omstr. 1773, dochter van Loof Gerrits en Marijke Jochums.

Uit het huwelijk van Rinke en Yck:

- a. Sipke Rinkes, ged. Warns (bel.) 23 jan. 1752, koopvaardijshipper en doopsgezinde leraar te Warns, daar ovl. 16 mei 1809.

23 jan. 1752, doopsgezinde lidmaten Warns, doop op belijdenis van Sipke Rinkes, zoon van Rinke Aukes.

16 jan 1757, doopsgezinde lidmaten Warns, preker Sipke Rinkes, zoon van Rinke Aukes.

11 okt. 1794, autorisatie HON; Jarich Allerts de Jong, ontvanger, en Sipke Rinkes, oud-grootschipper, beiden te Warns, geven te kennen dat de ongehuwde jongeman Allert Wolkes op 3 sept. 1794 is overleden en dat zijn nalatenschap toekomt aan zijn mindejarige neef Wolke Ieges, zoon van Iege Sybrands en Ank Wolkes, tevens dat zij volgens testament zijn benoemd tot administratoren van de nalatenschap van Allert Wolkes (T 13-18 nr. 15 / 32v).

16 mei 1809, doopsgezinde lidmaten Warns, preker Sipke Rinkes overleden.

- b. Hylk Rinkes, ged. Warns 12 jan. 1755.

12 jan. 1755, doopsgezinde lidmaten Warns, gedoopt op belijdenis, Hylk Rinkes, dochter van Rinke Aukes.

- c. Tjebbe Rinkes, volgt VIIb.

VIId. Andries Jeyes Coopman, ged. op belijdenis Staveren (geref.) 29 okt. 1682, ovl. voor 1695, trouwt Staveren 21 sept. 1679 Frycke Olofs, ovl. omstr. 1695, dochter van Olof Reyners en Sydt Melis.

Frycke is een zuster van de gehangene Reyner Olofs (Van der Woude, 'Reinier Olofs'; zie ook *Jierboek* 2018, p. 12).

12 mei 1695 weesboek Staveren; verzegeling van het sterfhuis van Frieske Olofs, weduwe van de secretaris Andries Jeyes Coopman. Op 25 mei ontzegeling en inventarisatie in bijzijn van Jeye Coopman, grootvader van de kinderen, en Siet Olofs, zuster van de overledene en tante van de kinderen. In de boedel o.a. een papepeltje *Barber Andries den 25 maart 1689; een schrijf ofte memoriaalboek bij d'gewesene secretaris Andries Coopman in de jaare 1679 aangeleghet*; een handschrift ad 40 gulden ten laste van Reyner Olofs; een handschrift d.d. 16 feb. 1688 ad 17 gulden ten laste van Alle Olofs en ten voordeel van de secretaris Andries Coopman; een handschrift zonder datum ad 186 gulden ten laste van Alle Olofs en ten voordeel van zijn zuster Frysck Olofs (T 13-36 nr. 30).

Uit dit huwelijk:

1. Jaye Andries Coopman, koopvaardijdschipper en burgemeester te Staveren, ovl. na 1735, trouwt Staveren 15 febr. 1711 Trijntje Gerrits. 15 mei 1718, Sonttolregisters nr. 578227; Jeye Koopman van Staweren, komend van Dokkum met bestemming Riga, geladen met ballast, *7000 Pund Tobach en 1/6 Oxehofved Franschiin*. 24 mei 1735, testament van Klaas Dirks van Stavoren, te Amsterdam. Zijn erfgenamen: zijn neven Dirk van Sterke en Minne Jacobs Vetkoper te Staveren, Klaas Jacobs Vetkoper, leraar te Huizen en zijn nicht Trijntje Gerrits, vrouw van Jaye Koopman te Staveren. Universele erfgenaam en executeur van het testament: *de heren diaconen der vereenigde Vlaamse en Waterlandse doopsgezinde gemeente bij de Toren en het Lam* te Amsterdam. Testateur wilde te Staveren begraven worden (SAA 5075 nr. 9358 / 8175).
2. Andries Andries Coopman, koopvaardijdschipper te Staveren. 18 nov. 1717, Sonttolregisters nr. 614997; Andreas Koopman van Staweren, komend van Amsterdam met bestemming Riga, geladen met *5 læster vedaske, ¾ læster liinsaat, 14 skippund 3 b. hør, 1½ skippund vox*.

VIe. Rinwer Tjeerds, geb. omstr. 1654, koopvaardijdschipper te Hindeloopen, ovl. voor 1703, trouwt daar 21 dec. 1677 Sierd Dirks, geb. omstr. 1655, dochter van Dirck Jelmers, koopvaardijdschipper en bevrachter te Hindeloopen, en Rinske Rinckes.

20 sept. 1659, bevrachtingscontract; Dirck Jelmers en Allert Goyckes, van Hindeloopen als bevrachters en Aucke Symens van Koudum, schipper op 'den Tempel Salomons' van 124 x 26 x 12 1/4, met een verdek van 4 voeten. Van Amsterdam naar de Langesond in Noorwegen houtwaren laden voor Amsterdam. De schipper en zijn volk moeten hun schip zelf laden. de last vloten en afhalen, zoals ook het scheepsvolk van de bevrachters. Vrachtprijs 2050 gulden (SAA 5075 nr. 2880 / 517).

21 febr. 1665, weesboek Hindeloopen; inventarisatie van het sterfhuis van Dirk Jelmers en Rinske Rinckes, op aangeven van Jelmer Dirks en Auk Dirks – *onder jaa en de nee in eedes plaats, God tot getuige nemende* – In presentie van Hartman Hartmans, getrouwd met Frysk Dirks, Sybrand Okkes [Nolkes?] getrouwd met Auk, Hidde Jelmers getrouwd met Goys Dirks, mede present Jeye Jeyes de jonge (Grouties) en Sierd Sierds Kistmaker, beiden verzocht tot de curatele. Tot het sterfhuis behoren 8 kinderen: Frysk 29, Jelmer 26, Auk 24, Goyts 21, Rinke 19, Tomas 12, Sierd 10 en Tziem 7 jaar. In de boedel 3/64 part in het schip van Jelmer Dirks, 1/32 part in het schip van Hartman Hartmans, 1/64 part in het schip van Jeye Groutien, 1/64 part in het schip van Sierd Kistmaker (T 13-20 nr. 62 / 177).

21 febr. 1680, weesboek Hindeloopen; Rinwer Tjeerds, *op nu major annis en getrouwt sijnde*, verklaart uit handen van zijn stiefvader Abbe Sierds, zijn deel van de nalatenschappen van zijn vader en grootvader te hebben ontvangen (T 13-20 nr. 65 / 271v).

9 febr. 1680, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele door Rincke Dircks, als curator van zijn zuster Sierd Dircks, *op nu echte huisvrouw van Rinwer Tjeerds* (T 13-20 nr. 67 / 14v).

4 april 1703, weesboek Hindeloopen; verklaring van Yntje Rinkes, getrouwd met Aalk Douwes, 26 jaar, dat Sierd Dirks, weduwe van Rinwer Tjeerds, grootschipper te Hindeloopen en zijn curator, naar behoren rekening en verantwoording heeft afgelegd en dat Sierd, een zuster van zijn vader, alle goederen die hem toekwamen had overhandigd (T 13-20 nr. 74 / 85).

Uit dit huwelijk:

1. Tjeerd Rinwers, ovl. voor 1730, trouwt Hindeloopen 13 febr. 1713 Symk Broers.

1 juni 1727, testament van Tjeerd Rinwers en Symk Broers, echtelieden te Hindeloopen (SAA 5075 nr. 6754 / 24 of KLABo8047000744).

13 dec. 1737, autorisatie; Haring Alberts, Tymen Tjeerds en Age Sierds, grootschippers van Hindeloopen, volgens testament d.d. 18 okt. 1733 van Symk Broers tot curatoren geautoriseerd van de kinderen van Symk Broers weduwe van Tjeerd Rinwers (T 13-20 nr. 55).

13 febr. 1745, weesboek Hindeloopen; Rinwer Tjeerds, grootschipper, Folker Tjeerds, Sierd Tjeerds, getrouwd met Jappe Nankes, en Broer Tjeerds, allen te Hindeloopen, kinderen en erfgenamen van Tjeerd Rinwers en Symk Broers, verklaren dat hun curatoren Tymen Tjeerds en Age Sierds, beiden grootschippers te Hindeloopen, naar behoren rekening en verantwoording hebben afgelegd inzake de nalatenschap van hun ouders (T 13-20 nr. 77 / 216).

Uit dit huwelijk:

- aa. Rinver Tjeerds, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. Azië 29 maart 1758.

Zie over Rinver ook de inleiding.

9 april 1745, bijlbrief; Dirk Hendriks Haring, meester-grootscheeps-timmerman te Zaandam, verklaart op verzoek van de reders van het schip 'Jonge Swarte Kat', voormalige (wijlen is doorgehaald) schipper Ippe Witses Katt, thans gevoerd door schipper Rinver Tjeerds, beiden van Hindeloopen, dat het schip in de jaren 1719-1720 gebouwd is te Zaandam en volgens meetcedule $131\frac{3}{4} \times 30 \times 13 \frac{6}{11}$ Amsterdamse voeten meet, met een dekhoopte van $5 \frac{9}{11}$ (SAA 5075 nr. 9407 / 12414).

18 april-2 mei 1748, Akte in Klagesachen des Holländischen Schiffers Rinver Tjeerds wider den Russischen Kaufmann Demid Mironoff wegen Aufladung eines gestrandeten Schiffes, 'de Jonge Swarte Kat' (NAE nr. EAA.1646.3.2586).

20 juni 1754, brief van de raadsheren van het Hof van Friesland aan de magistraat van Hindeloopen, als reactie op het schrijven van 19 juni over het verdrinken van Saling Abes, weduwe van Albert Luitkes. Het lijk van Saling mag ter beschikking komen van haar naasten om *in hilligheid*

en sine pompa [in stilte] te worden begraven. Rinwer Tjeerds dient nog minsten zes weken in hechtenis te blijven (T 13-20 nr. 118 / 29).

30 dec. 1754, VOC opvarenden; Rinver Tjeerds, van Hindeloopen, uitgevaren als bosshieter op het schip 'Rozenburg', overleden in Azië 29 maart 1758; op 1 maart 1762 66 gulden 18-8 betaald aan Broer Tjeerds, volle broer van Rinver, met procuratie van Jappe Nankes, getrouwd met Sierd Tjeerds, volle zuster, erfgenamen van Rinver ieder voor de helft.

bb. Broer Tjeerds, trouwt Hindeloopen 21 jan. 1744 Dries Everts.

cc. Sierd Tjeerds, trouwt Hindeloopen 17 jan 1741 Jappe Nankes.

dd. Folker Tjeerds, ovl. voor 1762.

2. Dirk Rinwers, trouwt Hindeloopen 3 febr. 1708 Lieuck Hessels, beiden voor 1725 overleden.

9 okt. 1725, collateraalboek Hindeloopen; Tam Hessels, getrouwd met Sipke Abes, uitlandig in Noorwegen, en Sympk Broers getrouwd met Tjeerd Rinwers, uitlandig in de Oostzee – Sipke en Tjeerd zijn curatoren van Rinwer en Durk Durx te Hindeloopen weeskinderen van Dirk Rinwers en Lieuk Hessels – als aangevers van het overlijden op 11 aug. 1725 van Rinwer Dirx, die te Amsterdam in het IJ is verongelukt. Zijn broer Durk is erfgenaam (T 13-20 nr. 116 / 14-16).

11 nov. 1730, collateraalboek Hindeloopen; Sipke Abes maakt bekend, mede namens Rinwer Rinwers, beiden te Hindeloopen, maar Rinwer momenteel in Holland verblijvend, dat zij erfgenamen zijn van Dirk Dirksen de jonge, *welke op den 12 september 1730 bij Dageroord [het eiland Dagö] in de Oostzee is overleden en den 7e november ibidem anni tot Hindeloopen in de kist gekomen ende alhier den 10 dito begraven* (T 13-20. nr. 116 / 72v).

Uit dit huwelijk:

aa. Rinwer Dirks, verdronken in het IJ bij Amsterdam 11 aug. 1725.

bb. Dirk Dirks, ovl. aan boord in de Oostzee bij Dagö 12 sept. 1730.

3. Rinwer Rinwers, geb. omstr. 1696.

22 maart 1721, weesboek Hindeloopen; afrekening van curatele door Tjeerd Rinwers als curator van zijn broer Rinwer Rinwers, *major annis zijnde* (T 13-20 nr. 75 / 279v).

VIf. Jan Abes Kat, ovl. na 1714, trouwt Hindeloopen 7 jan. 1671 Dikke Sierds, geb. omstr. 1651, ovl. na 1714, dochter van Sierd Sierds en Tayk Harings (IVd.aa).

23 juli 1714, mutueel testament van Jan Abes en Dik Sierds echtelieden te Hindeloopen, aangeboden ter registratie op 25 okt. 1715 door Hans Alberts, schipper van Hindeloopen op Leeuwarden (T 14 nr. 16783 / 50).

Uit dit huwelijk:

1. Broer Jans Kat, volgt VIIc.
2. Taak Jansdr, volgt VIIId.
3. Abe Jans Kat, volgt VIIe.

Vlg. Hidde Abes Kat, trouwt Hindeloopen 24 dec. 1676 Tryn Wybrens.
8 aug. 1712, testament van Hidde Abes Kat en Tryn Wybrens, echtelieden te Hindeloopen. Genoemd staan hun jongste zoon Abe Hiddes en hun zoon Wybrand Hiddes (SAA 5075 nr. 6749).

Uit dit huwelijk:

1. Wybrand Hiddes Kat, trouwt Taad Harings.

24 jan. 1736, op verzoek van Sierd 25, Wypk 23, Aybel 21 en Taad Wybrens 18 jaar, kinderen van wijlen Taad Herings bij wijlen Wybrand Hiddes Kat, grootschipper te Hindeloopen, worden Abe Hiddes, koopman te Workum, Ale Wybes, mr. bakker, en Jan Freerks, grootschipper te Hindeloopen, benoemd tot hun curatoren (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

- aa. Sierd Wybrens, geb. omstr. 1711.
 - bb. Wypk Wybrens, geb. omstr. 1713.
 - cc. Aybel Wybrens, geb. omstr. 1715.
 - dd. Taad Wybrens, geb. omstr. 1718.
2. Abe Hiddes Kat, schipper te Hindeloopen en koopman te Workum, daar begr. omstr. 3 juni 1755, trouwt Workum 27 april 1713 Waltjen Hessels, begr. Workum omstr. 11 juli 1765.

1712 (omstr.), losse notitie van secretaris Hempenius te Hindeloopen aangaande de scheepsverklaring van Abe Hiddes Kat, schipper, Cornelis Jayes, stuurman, en Foppe Heres, kok, als volgt: *wij verklaren dat wij yder in voorschreven qualiteit hebben gevaren op het schip 'de jonge Theodoor', gedestineerd van Amsterdam nae Coningsbergen, ende van daer weder terug nae Amsterdam, en sijn wij den 26 augustus 1712 met genoegsaam convoy en seinbrieven uit Texel gevaren en sijn de 17 september daer [aan] volgende te Coningsbergen aangekomen, alwaer wij onse ingeladen goederen uit gelost hebbende ende andere coopmanschappen van granen wederom ingeladen hebbende, soo sijn wij den 27 october wederom van Coningsbergen vertrokken en den 31 dito in de Sond gearriveerd, van waer wij den 9 december onder genoegsaam convoy weder sijn vertrokken. Soo is den 11[de] daer aen volgende ons een sware storm belopen, waer door het schip ontramponeed geworden, en wij geen lens hebben konnen houden en eindelijk de pompen reddeloos, waer door het water (in het schip ingelopen en gestort niet heeft connen lossen en in staet houden), soo dat wij, om het leven te bergen, het welk wij anders nootsaekelijk souden moeten hebben verliesen, het selve hebben verlaeten, en sijn der nagts de klok omtrent vier uren, met de boot in het schip 'de Juffrouw Geertruid', waer op schipper is Cornelis S.m, geraakt, waer mede wij den 18 december in Texel sijn binnengekomen en deselvden dito in Hindelopen aen land* (T 13-20 nr. 120 / 9v-10).

13 juni 1722, testament van Gerben Clases, koopman te Workum, aangeboden ter registratie op 21 maart 1729 door Abe Hiddes Kat, koopman te Workum. Gerben benoemde tot erfgenamen zijn beide zonen: Claes te Molkwerum en Rinnert te Workum (T 14 nr. 16783 / 246).

11 juli 1765, doodskisten Workum (allefriezen.nl); *een tweeduims kist met schroeven fol beslag van de weedu Abe Kat door Deije Domna gemaakt.*

Uit dit huwelijk:

- aa. Hylkjen Abes Kat, trouwt Workum 21 juli 1747 Douwe Sibles Bandstok.
- bb. Sierd Hiddes Kat (Abesz), begraven Workum omstr. 3 mei 1743. 3 mei 1743, doodskisten Workum; *bij versuijm, Johannis Eelkes een 2 duijms kist gemaakt met hansels en schroeven voor Sierd Hiddes Kat, die soon van Abe Hiddes Kat.*
- cc. Hessel Abes Kat, trouwt Workum 29 mei 1767 Anke Jacobs de Boer.

VIIh. Wiggert Yntjes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, daar ovl. 29 okt. 1726, trouwt Hindeloopen 23 febr. 1668 Tryn Heeres, ovl. voor 1715, dochter van Heere Symens en Ynts Dircks; Wiggert trouwt 2. An Jelmers, weduwe van 1. Klaas Symens en 2. Abe Annes; Wiggert trouwt 3. Hindeloopen 10 juli 1723 An Jeltjes.

7 febr. 1714, autorisatie Hindeloopen; op voorstel van Wiggert Yntjes en Durk Reytjes, *als naeste vrinden*, wordt Durk Reytjes geautoriseerd tot curator van de vier minderjarige kinderen van de onlangs overleden Jelle Heeres, genaamd Hil 17, Doed 15, Broer 11 en Pytje Jelles 6 jaar (T 13-20 nr. 55).

19 febr. 1715, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Pieter Abes 16 jaar en Jelmer Abes 12 jaar, wordt Alker Ages geautoriseerd tot hun curator inzake de verdeling met hun moeder An Jelmers, nu zij opnieuw getrouwd is met Wiggert Yntjes. Op 21 febr. de benoeming van Wiggert Yntjes als curator van Pieter en Jelmer (T 13-20 nr. 55).

15 jan. 1723, weesboek Hindeloopen; Wiggert Yntjes, grootschipper te Hindeloopen, enerzijds en anderzijds Ids Barends, burgemeester te Hindeloopen, getrouwd met Pieter Abes en Jelmer Abes met *venia atatis* van het Hof van Friesland, erfgenamen van hun moeder An Jelmers. De comparanten hebben *in vrede en vrundschap* een verdeling gemaakt van de goederen van An (T 13-20 nr. 75 / 302).

19 nov. 1726, collateraalboek Hindeloopen; An Jeltjes als aangever van het overlijden van haar man Wiggert Yntjes, van wie zij naast zijn kinderen erfgenaam is voor 1/6 deel (T 13-20 nr. 116 / 18).

Uit het huwelijk van Wiggert en Tryn:

1. Sybolt Wiggerts, volgt VIIIf.
2. Yntje Wiggerts Swaan, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. Kopenhagen 11 mei 1727, trouwt Hindeloopen 4 febr. 1715 Bauk Eelkes.

17 april 1722, transoprt; Francois de Witt als verkoper tegen beurswaarde en Georg Bruijn als koper, beiden koopman te Amsterdam, van de volgende parten scheeps: 1/16 part: 'Scholtenburg', schipper Jan Abrahamz, 'Juffrouw Anna', schipper Haye Bonnes; 1/24 part: 'Graauwe Valck', schipper Ids Fongers; 1/32

part: 'Jonge Tobias', schipper Wybrand Hiddes, 'IJsere Kist', schipper Siewert Broers, 'Caspar en George', schipper Sibolt Wiggerts; 1/48 part: 'Juffrouw Johanna', schipper Agge Anskes, 'Voortwijk', schipper Eecke Eeckes', 'Juffrouw Deliana', schipper Intje Wiggerts, 'Propheet Jonas', schipper Sieuwert Agges, 'Juffrouw Johanna', schipper Taayke Broers; 1/48 'Juffrouw Catharina', schipper Tjeerd Rinvers en *ijndelijk nogh een aght-en-twintigste part in 't schip 't Swarte Radt van Avonture*, schipper Dries Tymens. Verkoper vrijwaart koper van vorderingen ten laste van de 'IJsere Kist' wegens de overzeiling van het schip van Wiebe Sieuwerts en idem de 'Jonge Tobias' wegens twee arresten (SAA 5075 nr. 9294 / 365).

28 april 1727, machtiging; Pieter Pieters van Beek, Andries van Staveren en Joannes de Loover, allen te Amsterdam, mede namens de andere reders van het schip genaamd 'De Deliaana' van schipper Intje Wiggerts Swaan, *welck schip jeegenwoordig tot Koppenhaagen beschadigt en reddeloos leggende is*. De comparanten machtigen in hun plaats de heer Willem van Opdorp, *legations secretaris van haar Hoog Mogenden*, de heren Staten Generaal, en de heer Pieter Abbestee en zoon, kooplieden te Kopenhagen om uit naam van de rederij van genoemd schip, alles te doen wat noodzakelijk is om het schip te repareren en weer in de vaart te brengen (SAA 5075 nr. 9312 / 2702).

27 juni 1727, collateraalboek Hindeloopen; Dries Tymens, getrouwd met Hil Wiggerts, mede namens Sybolt Wiggerts en Pieter Wiggerts, allen grootschippers, Sybolt en Pieter absent ter zee, en namens Dirk Heeres, koopman te Workum, als grootvader en tutor over Tryn Heeres het kind van Heere Wiggerts, erfgenamen van Yntje Wiggerts die op 11 mei 1727 te Kopenhagen is overleden (T 13-20 nr. 116 / 22).

3. Heere Wiggerts, ovl. omstr. 1727, trouwt 1. Hindeloopen 12 okt. 1716 Eep Durks, dochter van Dirk Heeres, koopman te Workum, en Tetjen Teades; trouwt 2. Hindeloopen 16 aug. 1722 Murkjen Sjoerds, weduwe van Thomas Sytjes, dochter van Sjoerd Ages de Boer en Grietje Jacobs Algra.

8 april 1735, weesboek Hindeloopen; rekening en verantwoording door Andries Algra, regerend burgemeester te Bolsward, als curator van Sjoerd Thonis van Hindeloopen, *onlangs op sijn reijs naar Ooste Indien overleden*. De afrekening werd gedaan in handen van Gerben Thonis, oud-burgemeester te Hindeloopen, Anne Klases, vroedschap, en Jelle Nannes, mede namens zijn vrouw Jeltje Hendriks, allen te Hindeloopen, naast genoemde Andries Algra curatoren van Nanne Jelles, het zoontje van Jelle, en mede erfgenaam van de overleden Sjoerd Thonis; Sjoerd Ages de Boer, vroedschap van Bolsward, mede namens zijn zuster Lysbeth Ages de Boer, eveneens te Bolsward, en namens zijn tante Murkjen Sjoerds, weduwe van Heere Wiggerts, te Hindeloopen, kinderen en kleinkinderen van Grietje Jacobs Algra en door Grietjes testament mede erfgenamen van Sjoerd Thonis. In de opsomming o.a. een zilveren

geboortelepel van Pyttie Sjoerds d.d. 1 dec. 1689; 9 gulden 16 stuivers betaald aan de notaris Elgersma inzake adviezen van de doctoren Petraeus en Hiddema over de testamenten van Grietje Algra en Sjoerd Thonis. Er ontstonden geschillen over de nalatenschap van de overledene Sjoerd Thonis. Hij erfde 1400 gulden aan obligaties van zijn moeder Pytie Sjoerds. De overledene liet op 22 april 1732 een testament maken te Amsterdam bij notaris Adriaan Baars, waarbij hij zijn neef Nanne Jelles tot zijn universeel erfgenaam benoemde, met betrekking tot de goederen van zijn grootvader Gerben Thonis (T 13-20 nr. 76 / 236v).

4. Pieter Wiggerts, volgt VIIg.
5. Hil Wiggerts, ovl. omstr. 1732, trouwt Hindeloopen 6 maart 1719 Dries Tymens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. na 1736; Dries trouwt 2. Hindeloopen 11 aug. 1736 Tryn Douwes.
25 maart 1732, voogdij; Dries Tymens, grootschipper te Hindeloopen, schip "t Swarte Rad", weduwnaar van Hil Wiggerts, verklaart dat in geval van zijn overlijden Hidde Tymens en Sybolt Wiggerts, zijn boer en zwager, verzocht dienen te worden om de voogdij van zijn nog minderjarige kinderen op zich te nemen (SAA 5075 nr. 9343 / 6496).
7 dec. 1736, testament van Dries Tymens, schipper en Tryn Douwes, echtelieden te Hindeloopen. Hij noemt het aantal van drie kinderen uit zijn vorige huwelijk met Hil Wiggerts. Zij noemt als ontvangers van legaten de echtelieden Jappe Immes en Nies Innes, Marten Alkers de vrouw van Hilke Claasen, Saling Hessels, de zoon van Hessel Salings, allen te Hindeloopen. Hij noemt de namen van zijn broeder en zwager Hidde Tymens en Sybolt Wiggerts. Als getuigen traden op de schippers en plaatsgenoten Abraham Klaasen en Agge Sieuwerts (SAA 5075 nr. 9367 / 8824).

Vii. Heye Yntjes, meester-bakker te Hindeloopen, ovl. omstr. 1723, trouwt Hindeloopen 15 febr. 1706 Fod Wybrens; trouwt 2. Hindeloopen 15 maart 1711 Tjeerd Heeresdr.

22 maart 1723, autorisatie Hindeloopen; wegens het overlijden van Heye Yntjes, meester-bakker te Hindeloopen, worden volgens diens testament Heere Wiggerts en Yntje Wiggerts benoemd tot curatoren van de drie minderjarige weeskinderen van Heye, genaamd Ath, uit het eerste huwelijk, en Yntje en Heere Heyes uit het tweede huwelijk (T 13-20 nr. 55).

27 dec. 1727, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Yntje Heyes en Heere Heyes, kinderen van Heye Yntjes en Tjeerd Heeres, worden Sybolt Wiggerts en Hylke Olferts, beiden grootschipper te Hindeloopen, benoemd tot hun curatoren (T 13-20 nr. 55).

30 nov. 1728, weesboek Hindeloopen; afrekening van door de overleden Heere en Yntje Wiggerts gevoerde curatele, als curatoren van At, Yntje en Heere Heyes, weeskinderen van Heye Yntjes te Hindeloopen, door Dries Tymens, mede erfgenaam

van Yntje Wiggerts, mede namens de andere erfgenamen, opgenomen en gesloten door Sybolt Wiggerts en Hylke Olpherts als curatoren van At Yntje en Heere Heyes (T 13-20 nr. 76 / 1).

1 dec. 1728, weesboek Hindeloopen; afrekening door de curatoren Sybolt Wiggerts en Hylke Olpherts van At, Yntje en Heere Heyes, en verdeling met At Heyes, getrouwd met Jeye Heyes (T 13-20 nr. 76 / 14).

Uit het eerste huwelijk:

1. Ath Heyes, trouwt Jeye Heyes, zie Vc.2.

Uit het tweede huwelijk:

2. Yntje Heyes.
3. Heere Heyes, ged. Hindeloopen 15 aug. 1717, ovl. Amsterdam 11 april 1729.

10 mei 1729, collateraalboek Hindeloopen; Anck Pieters, vrouw van Sibolt Wiggerts, en Eelk Grettes, vrouw van Hylke Olpherts, curatoren van Yntje Heyes, maar beiden grootschipper en uitlandig naar de Oostzee. Het is de vrouwen bekend dat Ynties broer Heere Heyes op 11 april 1729 te Amsterdam is overleden. Bij thuiskomst van hun mannen zullen die een inventaris leveren van de nalatenschap van Heere (T 13-20 nr. 116 / 65).

Vij. Wiggert Douwes, geb. omstr. 1659, ovl. Hindeloopen 1717, trouwt Tjertke Reyners, geb. omstr. 1658, ovl. Hindeloopen 28 juli 1737, dochter van Reyner Goyfferts, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, en Jappe Tjeerdsdr.

27 febr. 1690, weesboek Hindeloopen; afrekening van de curatele van Jan Sikkes, door de edele Wiggert Douwes, burger en grootschipper te Hindeloopen, als vertegenwoordiger van de weduwe van Hendrik Jappes (T 13-20 nr. 70 / 45).

17 nov. 1695, mutueel testament van Wiggert Douwes en Tjertke Reyners, *wonend tot Hindelopen* [in de kantlijn toegevoegd] *en tegenwoordig zijnde binnen deser steele*. Gepasseerd voor notaris Dirk van der Groe te Amsterdam (SAA 5075 nr. 4245 / ongen).

18 maart 1697, floreenkohier Hindeloopen; Wiggert Douwes n.u., hier aangeschreven van Reiner Goifferts 11 einzen 14 3/8 penningen (SWF HOA nr. 61).

6 dec. 1709, codicil van de eerzame Wiggert Douwes en de eerbare Tjert Reyners, echtelieden te Hindeloopen. Zij bekrachtigen het testament d.d. 17 nov. 1695 voor deze notaris *opgerecht* en brengen enige wijzigingen aan middels dit codicil. Hun jongste zoon Jappe Wiggerts krijgt als prelefaat een lijfrentebrief van 100 gulden jaarlijks, ten laste van de provincie Friesland (SAA 5075 nr. 4254A / 803).

31 mei 1712, autorisatie Hindeloopen; Wiggert Douwes en Durk Reiners, op verzoek van Jaay Jeyes, weduwe van de burgemeester Reiner Reiners, benoemd tot curatoren van haar kinderen Jappe Reiners, 15 jaar en Jeye Reiners 13 jaar (T 13-20 nr. 55 ongenummerd).

5 sept. 1717, procuratie; Tjeerd Reinersdr, weduwe en boedelhouderse van Wiggert Douwes te Hindeloopen, machtigt haar zoon Douwe Wiggerts om namens haar

voor de heren burgemeesters en regeerders van Amsterdam onder solemnele ede te verklaren dat zij comparante *waerlijk en inderdaet voor de helfte is eigenaerse van't fluitschip voormaels genaemt 'de Carolus' en althans 'de Prins van Frieslandt'*, volgens de meetbrieflang over steven 120, wijd 27 en hol bij de eerste balk voor het grootluik 11½ voeten. Het verdek op delfde plaats gemeten hoog 6 voet. Teuntje Hartsen, weduwe van Jacob van Laer, bezit de andere helft van het schip dat voor de stad Amsterdam ligt, klaar om met schipper Douwe Fredriks van Hindeloopen naar Noorwegen om voor rekening en risico van de eigenaren een lading houtwaren in te nemen bestemd voor Amsterdam (T 13-20 nr. 115 / 81).

29 nov. 1717, transport en kwijting; Arend de Wilde van Suyderwoude als verkoper en de eerzame Wiggert Douwes voor rekening van Douwe Alderts en Isuer Oeles Camp, kooplieden te Stroomstad in Zweden, als kopers van een fluitschip voorheen 'St. Anna' genaamd, nu 'De Vrede' (SAA 5075 nr. 7284 / 1227).

Uit dit huwelijk:

1. Douwe Wiggerts, ovl. Amsterdam jan. 1719, begr. Hindeloopen.
27 jan. 1719, boetes trouwen en begraven Amsterdam; *Douwe Wiggerts tot Hindelopen*, 10 gulden.
2. Yntj' Wiggertsdr, trouwt Abe Jans Kat, zie VIIe.
3. Jappe Wiggersz, volgt VIIIh.

VIk. Auke Tymens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr 1725, trouwt Jenck Salings, ovl. omstr. 1745, dochter van Saling Idses, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Beyts Tietes.

13 okt. 1701, verklaring; Aucke Tymens, schipper op 'het Paradijs', en Gerrit Tymens, schipper op 'de Jonge Hilbrand', gebroeders, beiden van competente ouderdom, verklaren op verzoek van Lieuck Hayties, wonende op Kattenburg te Amsterdam, dat Lieuck, 27 jaar, een dochter van Haytje Binkes en Doed Idses, *heden nog in levende lijve is*; ze hebben haar gezien en gesproken (SAA 5075 nr. 5788 / 1047).

15 juli 1705, verklaring; Aucke Tymens en Romcke Cornelis, grootschippers, beiden van Hindeloopen, verklaren dat nog heden in levende lijve is de eerbare Lieuck Hayties, 31 jaar, dochter van Haytje Binckes en Doed Idses, wonende op Kattenburg. Ze hebben met Lieuck gesproken (SAA 5075 nr. 7277 / 1745).

7 maart 1702, floreenkohier Hindeloopen, Aucke Tymens, van zijn vader de burgemeester Tymen Allerts, 2 pondematen, 3 einzen, 16¼ penningen (SWF HOA nr. 61).

14 aug. 1715, scheepsboek Hempenius; reders cedul voor Auke Tjimens (T 13-20 nr. 115 / 26; Hempenius, *Scheepsboek*).

Auke Tymens, grootschipper en boekhouder van het fluitschip 'Paradijs', bouwjaar 1713 (*Jierboek* 1977).

Uit dit huwelijk:

1. Tymen Aukesz, volgt VIIi.
2. Lieuck Aukesdr, trouwt Jappe Wiggerts, zie VIIIh.

3. Saling Aukesz, volgt VIIj.
4. Beity' Aukesdr, trouwt Abe Broers Kat, zie VIIIa.
5. Aelk Aukesdr, ovl. Amsterdam 2 okt. 1749.
10 okt. 1749, collateraalboek Hindeloopen; Abe Broers, man van Beity' Aukes, maakt bekend dat zijn vrouw, Saling Aukes te Amsterdam, Jappe Wiggerts als vader van Wiggert en Auke Jappes, eveneens te Amsterdam, en Idsk Jelles weduwe van Tymen Aukes, namens haar kinderen gezamenlijk erfgenamen waren geworden van Aelk Aukes, te Amsterdam overleden op 2 okt. 1749 (T 13-20 nr. 116 / 201).

VIIm. Broer Ages, geb. Hindeloopen 1688, koopvaardijshipper te Koudum, daar ovl. na 1749, trouwt Koudum 15 maart 1711 Mary Reyns, ged. Koudum 13 aug. 1682, ovl. na 1755, dochter van Reyn Jurjens, koopvaardijshipper te Koudum, en Doed Luyckes (*Jierboek* 1977, 114-123).

22 mei 1716, scheepsboek Hempenius; scheepsrol en rederschedule van het fluitschip 'Stad Santen', schipper Broer Ages van Koudum, van 131 voeten 9½ duim x 30 voeten 1½ duim x *hol in't ruim bij de derde balk voor't groot luik, op sijn uitwatering* 13½ voeten; bestemming Noorwegen, ballastscheeps met gepermiteerde koopmanschappen, houtwaren laden voor Amsterdam; opvarenden: 1. Broer Ages, schipper, geboren te Hindeloopen, wonend Koudum; 2. Simen Jelles, stuurman, geb. Hindeloopen en daar wonend; 3. Sipke Pieters, timmerman, idem; 4. Piebe Reins, bootsman, geb. Koudum en daar wonend; 5. Jelle Rommerts, kok, geb. Hindeloopen en daar wonend; 6. Jelle Harmens, matroos, geb. en wonend Makkum; 7. Jacob Jansen, matroos, van Warder; 8. Andries Bruntes, matroos, van Amsterdam; 9. Jan [...], matroos, van Warder; 10. Rinke Waltes, matroos, geb. en wonend Koudum; 11. Klaas Klaasens, matroos, geb. en wonend Harlingen; 12. Here Doytses, koksmaat, geb. en wonend Koudum; 13. Broer Jappes, kajuitwachter, geb. en wonend Koudum (T 13-20 nr. 155 / 59; Hempenius, *Scheepsboek*).

17 maart 1725, proclamatie; Broer Ages te Koudum als koper van zekere huizing en stede c.a. te Koudum, met de groede strekkend van juffr. van Vierssen's groede tot achter het huis in de straat. In het oude huis op de genoemde huisstede woont Claas Jans. Dit huis zal door de verkopers worden afgebroken voor mei 1726. Belast met 6 stuivers floreen. Het verkochte is per mei 1725 voor een jaar verhuurd. De huurpenningen zijn voor de verkoper, *dog't onderhoud en hoede en noed dese huijsinge tot des copers laste*. Gekocht voor 600 gulden van Willem en Jarich Jarichs. Gezien de naam van de huurder Claas Jans betreft het stemnummer 50, met mogelijk nr. 53 (T 13-18 nr. 25 / 424v).

1729, Stemkohier Koudum nr. 50 en 53; Broer Ages eigenaar.

1729, Stemkohier Koudum nr. 88; Ids Fungers en Broer Agges n.u. eigenaren.

30 juli 1735, registratieboek HON, schuldbekentenis; Wybe Teuwes en Winke Hendriks, echtelieden te Koudum, bekennnen 400 gulden tegen 4% jaarlijkse rente

schuldig te zijn aan de schipper Broer Ages en Mary Reins, echtelieden te Koudum (T 13-18 nr. 38 / 479).

7 nov. 1742, transport; Johannes Caspar Schik, secretaris van Menaldumadeel, en Lucia Rodenhuis, echtelieden te Dronrijp, als verkopers van zeker stuk riedland over de vaart ten noordwesten van Koudum, met de visserij in de Housloot. Gekocht voor 50 goudgulden door Broer Ages, schipper te Koudum. Registratie van de akte 19 maart 1750 (T 13-18 nr. 39 / 85).

9 juni 1746, registratieboek HON, transport; d.d. 27 mei 1746; Marij Hartmans, te Hindeloopen, weduwe van Evert Wiggerts, als verkoopster van *sekere binnendijkster fenne gelegen tot coudum*, de helft van een stuk nieuwland *ontrent Broer Ages jagthuijs* [schiphuis] en twee hoofden land in 'Galamaveld' eveneens te Koudum. Gekocht door Frederik Sloterdijk, burgemeester te Workum en gecommiteerde in het mindergetal (T 13-18 nr. 39 / 59).

22 juni 1747, registratieboek HON, transport d.d. 13 maart 1747; Symen Ruurds, grootschipper, Pieter Ruurds, varensgezel, beiden woonachtig te Koudum, beiden met handlichting van het Hof van Friesland, en Aagjen Ruurds met haar man Jacob Ales, uurwerkmaker te Workum, doneren om moverende reden de helft van een stuk land te Koudum genaamd 't Nieuwland' aan Frederik Sloterdijk, regerend burgemeester te Workum en gedeputeerde van Friesland, tevens eigenaar van de andere helft. Belast met 24 floreen en strekkend van achter *het jagthok* van Broer Ages tot aan de vaart (T 13-18 nr. 39 / 70).

1749, quotisatiekohieren Koudum; Broer Ages, *gewesen grootschipper*.

Uit dit huwelijk:

1. Heye Broers, ged. Koudum 4 febr. 1714, begr. Amsterdam 9 febr. 1789, trouwt Koudum 23 juli 1747 Lourens Klijnbergh, ged. Amsterdam 14 okt 1718, blokmaker, zoon van Lourens Klijnbergh en Marritje Bongar; Lourens trouwt 2. Amsterdam 26 maart 1790 Alida Theunissen, geb. Kopenhagen omstr. 1760.
9 febr. 1789, begraven Amsterdam Oudezijds Kapel; Heye Broers, huisvrouw van Lourens Lijnbergh, wonend *Buijtebantemerstraat*. 15 gulden.
26 maart 1790, ondertrouw Amsterdam; Lourens Kijnberg, van Amsterdam, weduwnaar van Heye Broers, blokmaker, wonend *Buytenbantemerstraat*, en Alida Theunissen van Kopenhagen, weduwe van Daniel Haas.
2. Rein Broers, ged. Koudum 22 dec. 1715, koopvaardischipper te Koudum, trouwt daar 31 jan. 1751 Luitje Tjerks, ged. Koudum 4 okt. 1727, dochter van Tjerk Uilkes, koopman te Balk, en Rink Douwes. 1 juni 1757, gerecht HON; Luitje Tjerks te Koudum, echtgenote van schipper Rein Broers, contra schipper Evert Symens en koopman Gerrit Symens, beiden te Koudum. Gedaagden werden verplicht om met de andere erfgenamen van de echtelieden Rienk Scheltes en Yme Douwes te procederen tot scheiding en deling van de boedel en aan de eiser haar 1/14 part te laten toekomen. Volgende zaak is identiek met als gedaagde Douwe Gerbens (T 13-18 nr. 13 / 304).

17 okt. 1772, 3de proklamatie; dr. Sipke Baseleur te Leeuwarden, advocaat voor het Hof van Friesland en gecommiteerde staat van Friesland, als koper van zekere huizing en erf *in den dorpe Coudum te Binnendijk*, met de uitgang en een streekje land rondom, *het selve uit de verkoperse haar eigen grond*. Vrij van lasten en reeds voor het jaar 1640 berechtigd met een volle stem, *in alle vervallende saaken aldaar ten cohiere onder no 63 bekend. Hebbende den verkoperse met haare tuijnen en grond rondom*. De tuin bij het huis is verhuurd aan de bewoners Romke Rierds in het voorste deel voor 16 gulden en Willem Lutes in het achterste deel die met de tuin 20 gulden betaalt en ook het schoorsteengeld voor zijn rekening neemt. Gekocht van Luitjen Tjerks, weduwe van Reyn Broers, voor 300 gulden, hetzelfde bedrag waarvoor verkoopster het *aan haar nicht Oosterhuis in haare qualiteit hade toegestaan* (T 13-18 nr. 26 / 362v).

Uit dit huwelijk:

- aa. Marie Reins, ged. Koudum 12 dec. 1751.
 - bb. Antje Reins, ged. Koudum 12 okt. 1755, daar ovl. 10 juli 1814, trouwt Koudum 10 dec. 1780 Evert Oostenveld, ged. Scheemda 22 jan. 1746, dijksecretaris van 1771-1787, ovl. Koudum 9 febr. 1807, weduwnaar van Peerkje Hiddes, zoon van Jurjen Aaldriks en Elske Hemmes (*Jierboek* 2018, 18, 57).
3. Age Broers, ged. Koudum 24 juli 1718, koopvaardijshipper te Koudum, ovl. 19 juli 1771, trouwt Joure 8 okt. 1752 Sophia Frikkens, ged. Joure 19 febr. 1727, ovl. Koudum 16 april 1770, dochter van Harmannus Frikkens en Anna Maria Tadema.

26 mei 1759, 3de proklamatie; Age Broers, grootschipper te Koudum, als koper van 30 of 31 pondematen land onder Koudum, *de Drylser landen genaamd*, belast met 9-19-13 gewone floreen. De proclamant ten noorden, Gerrit Symens ten westen, Homme Frieskes ten zuidoosten en Jantjen Jakobs ten noordoosten. Zoals verhuurd aan Douwe Lammerts voor 183 gulden per jaar. Gekocht voor 550 gulden van Sas Heins te Hindeloopen, weduwe van de burgemeester Ettie Nenkes, mede namens haar kinderen (T 13-18 nr. 26 / 250).

14 febr. 1764, transport; Temke Wybes te Hindeloopen verklaart voor 537 gulden in eigendom te hebben overgedragen aan Age Broers, grootschipper te Koudum, de profijten die haar toekomen uit hoofde van bovenstaande [grotendeels onleesbare] scheepsbrief, ten laste van Ids Hylkes te Koudum (T 13-18 nr. 39 / 169).

21 dec. 1767, 3de proklamatie; Age Broers, grootschipper te Koudum, als koper van zekere deftige stemdragende huizing, *lythjhuis en groede* te Koudum met een hof c.a. en het daarop staande schip- of jachthuis en een stukje nieuwland naast het huis, zoals bewoond door de executeur Waardenburg c.s. als huurder. Belast met 7 stuivers floreen. Wybren Andries te oosten, de weduwe van Tjeerd Hendriks c.s. ten westen, *de grudden* ten zuiden en de Var ten noorden. Gekocht voor 960 gulden van Ruurd Symens [het betreft stem 27] (T 13-18 nr. 26 / 310).

18 febr. 1769 schuldbekentenis; Age Broers, grootschipper te Koudum, en Sophia Frikkens, echtelieden, bekennen 999 gulden 19 stuivers en 14 penningen schuldig te zijn aan Gatse Waltes Jaarsma, mederechter van HON, en Douwe Ulbes, mr. ijzersmid, beiden te Koudum. Akte geregistreerd 24 juni 1771 (T 13-18 nr. 39 / 237).

17 mei 1770, collateraalboek HON; Age Broers te Koudum doet aangifte van het overlijden te Koudum op 16 april 1770 van zijn vrouw Sophia Frickens (T 13-18 nr. 43 / 106).

30 aug. 1771, collateraalboek HON; Gatse Waltes Jaarsma, mederechter HON, gelastigde van Luike Broers, grootschipper te Hindeloopen, doet aangifte van het overlijden op vrijdag 19 juli 1771 te Koudum van Age Broers. Erfgenamen zijn de kinderen van de aangever, die een volle broer is van de overledene. Aan dertigste penning schatting werd 2125 gulden betaald (T 13-18 nr. 43 / 106).

4. Luike Broers, ged. Koudum 15 sept. 1720, koopvaardijsschipper, trouwt 1. Hindeloopen 5 febr. 1747 Evert Pieters Kool, ovl. voor 1730, dochter van Pieter Tjeerds Kool en Pieter Broers (VIo.1); trouwt 2. Hindeloopen 1 febr. 1756 Beitj' Tymens, geb. Hindeloopen 2 nov. 1730, daar ovl. 23 febr. 1799, dochter van Tymen Aukes en Idsk Jelles (VIIIIt.2).

1745-1770, in deze periode geven de Sonttolregisters bijna 70 passages op naam van Luyke of Lucas Broers. Hij gaf op als domicilie Hindelopen, Amsterdam en enkele malen Koudum.

1778, floreenkohier Koudum, nr. 104; *een stuk land Duijnerken genaamd, groot 7 pondemaat 6 einzen*. Eigenaren: Evert Oostenveld te Koudum voor de helft, en Luyke Broers en Herke Dirks voor de andere helft. Evert Oostenveld gebruiker (SWF fc HON 1778 / 205; Zie over Duinkerken: Jierboek 2018 p. 19-23).

27 febr. 1779, proclamatie HON; D.B. van der Haer, heer van Campers Nieuwland, dijkgraaf van HON c.a., te Koudum, als koper van zeker huis, hof, groede en negen einzen nieuwland te Koudum, belast op floreennummer 773 en stemgerechtigd op nr. 27, gekocht voor 2800 gulden van Luike Broers, schipper te Hindeloopen, namens zijn kinderen Mary, Fok en Itsk Luikes (T 13-18 nr. 27 / 48).

Uit dit huwelijk:

- aa. Fok Luikes, geb. omstr. 1757, trouwt Hindeloopen 4 febr. 1785 Reitje Douwes, geb. Hindeloopen 2 sept. 1754, zoon van Reitje Douwes, schipper, en Wypk Wybes.
- bb. Mary Luikes, geb. omstr. 1760, trouwt Hindeloopen 8 maart 1795 Dirk Jans Duif, geb. Hindeloopen 13 jan. 1764, zoon van Jan Jeyes en Allert Dirksdr Duif.
- cc. Idske Luikes, geb. omstr. 1764, trouwt Hindeloopen 25 febr. 1787 Klaas Tjebbesz Tjebbes, geb. omstr. 1764, burgemeester te Hindeloopen, zoon van Tjebbe Sybrands, zeilmaker, en Fok Annes.

VIn. Tjerk Sybolts, geb. omstr. 1673, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. Hindeloopen 21 april 1741, trouwt Hindeloopen 18 april 1701 Mynke Thomas, dochter van Thomas Jelles en Idsk Goyckes (Vp.3).

23 mei 1716, scheepsboek Hempenius; rederscedul voor Tjerk Sibolts, schipper op het fluitschip 'De Hoop' van 134¹/₂ x 29 9/11 x 13 3/11 het verdek hoog 5¹/₂ voeten, reisvaardig in het Vlie liggend voor een reis naar Drammen in Noorwegen, om voor rekening en risico van de gezamenlijke reders een lading hout te halen met bestemming Amsterdam. Bij de reders staan genoemd: Pijtter Tjeerds Cool voor 1/32 part, Dries Sibolts voor 1/64 part, Taed Sibolts voor 1/48 part, Sibolt Sibolts voor 1/48 part, Esther Tomas voor 1/48 part, Dik Tomas voor 1/48 part, Jelle Tomas voor 1/48 part, Goike Tomas voor 1/48 part, de erven van Jelle Reitjes voor 1/48 part, Wiggert Douwes voor 1/48 part, Durk Hindloopen wegens Heye Hommes erven voor 1/48 part, Pytter Jellis weduwe voor 1/48 part, Tjerk Sibolts voor 1/16 en 1/64 part en Tjerk mede als gelastigde van een groot aantal reders uit Holland (T 13-20 nr. 115 / 59v; Hempenius, *Scheepsboek*).

Floreenkohier Hindeloopen 1728, nr. 172, Tjerk Sibolts [Sibolt Tiercks doorgehaald]; 10 einzen in de Maden; 24 einzen 10 penningen in de Nijfenne; 8 einzen in de Diepesloot (SWF HOA nr. 65).

1 april 1734, Amsterdam; testament van Tjerk Sybolts te Hindeloopen. Hij vermaakt een obligatie van 1000 gulden op het gewest Friesland, aan *het Grootte Vermaeningshuijs* te Hindeloopen en bepaalt dat dit papier onder bewind moet worden gesteld van de doopsgezinde leraar Jelle Hiddes. Daarnaast waren er legaten voor zijn huishoudster Allert Freriks, voor eenzelfde obligatie; Yeb Tymens voor 500 gulden in de vorm van een kwijtscholden lening; Hidde Scholtes, die past op het hof van de testateur, een obligatie van 120 gulden; Ige [Jeye?] Sybolts en Klaesjen Sybolts ieder 100 gulden jaarlijks, levenslang. De executeurs-testamentair, de burgemeester Tymen Aukes en Jelle Hiddes, neef en ambtgenoot [waarschijnlijk doelde hij op een kerkelijk ambt] van de erflater, krijgen tevens de aanstelling van directeuren van het sterfhuis en boedel en ontvangen een beloning van 25 gulden per jaar. Als eventuele vervanger van een weggefallen executeur noemt hij Heere Dirks. Zij moeten er op toezien dat het huis, het land en het hof onderhouden en verzorgd worden. Zij dienen ook de genoemde geldbedragen uit te keren. Alles moet blijven zoals het is alleen de boeken mogen ze verkopen en overtollige meubels, niets van het staande en hangende goed. Huishoudster Allert Freriks dient de huishouding te continueren zoals het bij leven van de erflater was en zoals ze gewend is, tegen vrije kost en inwoning en 80 gulden jaarlijks voor de huur [haar salaris]. Pas na haar overlijden mogen de executeurs de boedel en het huis te gelde maken, maar niet de andere vastigheden en de scheepsparten. Als ook Jeye [Ige?] en Klaesjen Sybolts zijn overleden mag wat nog over is van de nalatenschap worden verdeeld – de helft voor de verwanten van zijn vrouw Mynke Thomas, de andere helft naar zijn eigen kant, als volgt: de staken van Jelle, Ester en Goyke Thomas, broers en zuster van Mynke, ieder 1/3 part en aan zijn kant Douwe Douwes van Hindeloopen, Tryn Pieters Kool, Reitje Jans, Symen

Een Noorse 'sendingskurv' (collectie Drammens Museum). Deze Noorse volkskunst lijkt in motief- en kleurgebruik op de Hindelooper volkskunst. Het oudste voorwerp in deze stijl in het Drammens museum is van 1828. De collectie van Museum Hindeloopen kent meerdere stukken die veel ouder zijn.

Folkertsz en Lieuwe Hiddes van Koudum, of hun nazaten, ieder 1/5, met uitsluiting van alle anderen (SAA 5075 nr. 9118 / 285).

mei 1741, collateraalboek Hindeloopen; Pytter Tjeerds Kool, koopman, en Jelle Hiddes, meester-bakker, beiden te Hindeloopen, als curatoren van de boedel van de op 21 april 1741 te Hindeloopen overleden Tjerck Sibolts, [aangesteld] bij deselve op een wonderlijke manier, voor een lengte van jaeren off ten minsten soo langh twee van sijn broeders kinderen of een van die in leven moghte sijn (T 13-20 nr. 116 / 145).

Vio. Pieter Tjeerds Kool, koopvaardijshipper en koopman te Hindeloopen, ovl. na 1748, trouwt daar 28 dec. 1709 Pieter Broers, dochter van Broer Gaeles en Jel Ottes (*Jierboek* 2014 / 265).

6 sept. 1727, verklaring; Jappe Sikkes, schotskoopman en Pieter Tjeerds Kool, schipper op de 'Prins van Vriesland', waarmede zij comparanten zijn gedestineert van hier [Amsterdam] te vaaren na Dramme in Noorwegen, verklaren voor waarheid dat de goederen en koopmanschappen in het schip geen Hamburger goederen of fabrijqnen zijn (SAA 5075 nr. 9315 / 2920).

10 febr. 1729, brief aan het gerecht van Hindeloopen van Jelle Thomas, Pytter Tjeerds Kool namens zijn vrouw en als gelastigde van Anck Broers, weduwe van Goyke Tomas, allen erfgenamen van Broer Gales, met Evert Wiggerts, allen kooplieden, en Aalk Sipkes, weduwe van Symen Annes; zij geven te kennen diverse vorderingen op Allert Heyes Prins te hebben, wegens obligaties, landhuur en andere oorzaken. In plaats van zijn schulden te voldoen heeft Allert op onrechtmatige wijze, gedurende de nacht van 5 op 6 febr., zijn 12 tot 14 koebeesten van stal gehaald en overgebracht

naar de stal van zijn vader Heye Allerts, voorgevend ze aan hem te hebben verkocht. Men eist dat Allert Heyes zal worden vervolgd (T 13-20 nr. 118 / 14).

25 maart 1729 schuldbekentenis; Sjouwe Ellerts, huisman te Koudum, bekent 400 gulden schuldig te zijn aan Pieter Tjeerds Cool en Pieter Broers, echtelieden te Hindeloopen. Registratie 10 maart 1747 (T 13-18 nr. 39 / 67).

20 febr. 1737, autorisatie Hindeloopen; Pieter Kool, koopman te Hindeloopen, wordt benoemd tot curator van Liesbeth, Reynsk en Idsk Lieuwes, zoals bepaald in het testament van wijlen hun grootmoeder Hylk Wybrens, weduwe van Pieter Broers (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Evert Pietersdr Kool, trouwt Luike Broers (VIm.4).
2. Tjeerd Pieters Kool, volgt VIIk.
3. Tryn Pieters Kool, volgt VIIIm.

VIp. Jelle Thomas, koopvaardijdschipper en koopman te Hindeloopen, ovl. omstr. 1730, trouwt Hindeloopen 7 febr. 1701 Fock Wiggerts, geb. Hindeloopen omstr. 1678, daar ovl. 17 april 1742, dochter van Wiggert Allerts en Beitj' Tymens (VIu.1).

4 maart 1706, verklaring; Meeuwis Dirks, van Hindeloopen, 46 jaar, stuurman, Tjeerd Ykes, van Stavoren, 41 jaar, kok, beiden gevaren hebbende op het schip 'het Vergulde Hard' van schipper Agge Anskes, van Warns, verklaren op verzoek van Tiete Anskes, broer van de schipper en hoofdredere van genoemd schip, dat op 3 dec. 1705 het schip 'de Hoop' van schipper Jelle Thomas uit Hindeloopen *voor de laag is komen leggen tuschen de kraan en Hannekensboom*, zonder anker en tou in de grond te hebben. Waarop de stuurman en het andere volk zijn aangeroepen door de attestanten en door volk van andere schepen dat dit ondanks het mooie weer *geen gebruik nog zeemanschap was doordien er een lange nagt op handen was*. Als het weer omsloeg *waar sout gij dan belanden?* Ondanks de aanmaningen en het aanbieden van hulp bleef het schip daar op die wijze liggen. Echter 's nachts stak uit het noordwesten een storm op en raakte het schip *door sulk onvoorsigtig leggen* vlot. Het dreef eerst tegen de boegspriet van het schip van de attestanten en vervolgens bleef het de hele nacht tegen de boeg van het schip liggen, *geweldig te stoten* (SAA 5075 nr. 7279 / 577).

21 april 1706, bevrachtingscontract; Focke Anskes en Gerrit Looman, als bevrachters en Jelle Thomas, van Hindeloopen, schipper op 'de Hoop' van 132 x 30³/₄ x 13¹/₄ en boven 5 voeten 4 duim. Met koopmanschappen in het eerste konvooi naar de 'Roode Gel' in Zweden, lossen en herladen met houtwaren en ander koopmanschappen tot de volle lading en op het dek vier 20 voets balken, in de Sont aansluiten bij het konvooi voor Amsterdam. Vrachtprijs 5300 gulden, kaplaken ter discretie van de bevrachter (SAA 5075 nr. 7279 / 1503).

Uit dit huwelijk:

1. Idsk Jelles, trouwt Tymen Aukes, zie VIIi.

VIq. Goyke Thomas, trouwt Hindeloopen 11 sept. 1703 Ank Broers, ovl. tussen 1745 en 1748, dochter van Broer Gaeles en mogelijk Jel Ottes.

17 sept. 1748, autorisatie Hindeloopen; Pieter Kool op grond van het testament d.d. 27 sept. 1745 van Ank Broers, weduwe van Goyke Thomas, geautoriseerd tot curator van Goyke Klases, een zoon van Klaas Tjeerds en Mynke Goykes (T 13-20 nr. 55).

2 okt. 1748, autorisatie Hindeloopen; Pierius Binkes op grond van het testament d.d. 27 sept. 1745 van Ank Broers te Hindeloopen, weduwe van Goyke Thomas, geautoriseerd tot curator van Goyke Klases, een zoon van Klaas Tjeerds en Mynke Goykes en een kleinzoon van Ank en Goyke, *edoch daarbij meldende dat zijn ed. aan de boedel van wijlen Anke Broers verschuldigt was de somma van twee duisent gulden* (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Mynke Goykes, trouwt Hindeloopen 26 dec. 1739 Klaas Tjeerds.

Uit dit huwelijk:

aa. Goyke Klases.

2. Idsk Goykes, ovl. Hindeloopen 8 of 9 juni 1736, trouwt daar 3 maart 1735 Heere Dirks Koopman, koopvaardijshipper en koopman te Hindeloopen, ovl. Amsterdam 29 april 1740.

5 juli 1736, collateraalboek Hindeloopen; Heere Dirks, koopman aldaar, maakt bekend dat zijn vrouw Idsk Goykes tussen 8 en 9 juni 1736 te Hindeloopen is overleden en dat haar erfgenamen zijn haar moeder Anck Broers en haar ongetrouwde zuster Mynke Goykes, maar bij haar overlijden legateerde zij aan comparant haar man een bedrag van 8000 gulden, om te gebruiken als *lijfstonde* tot zijn dood of hertrouwen. Dit bedrag vervalt aan de moeder van de overledene wanneer Heere trouwt of overlijdt (T 13-20 nr. 116 / 115v).

18 mei 1740, collateraalboek Hindeloopen; Antie Dircks, weduwe van Doede Annes, maakt bekend dat zij erfgenaam is geworden van haar broer Heere Dirks, overleden te Amsterdam op 29 april 1740 (T 13-20 nr. 116 / 136).

VIr. Tayke Jelles, trouwt Hindeloopen 19 maart 1692 Setj' Annes, ovl. omstr. 1712, dochter van Anne Reytjes en An Broers (Vr.3); Setj' trouwt 2. omstr. 1701 Tymen Annes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1712, weduwnaar van Trijntje Djurres, van Workum, zoon van Anne Tymens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Yck Jurjens.

13 april 1701, bevrachtingscontract; Sieuwert Pot namens Abraham van der Pot, koopman te Rotterdam, als bevrachter en Tymen Annes, van Hindeloopen, schipper op 'de Castricum'. Van Amsterdam naar Koperwijk in Noorwegen, melden bij Gerard Tresschouw om te onderhandelen over een lading delen. Als hij geen volle lading kan leveren of het hout te duur is naar inzicht van de schipper, dan mag deze een lading hout inkopen bij een andere koopman. Lossen in Amsterdam. Vrachtprijs 2300 gulden met 10 zilveren ducats als kaplaken voor de schipper (SAA 5075 nr. 5278B / 1103).

21 jan. 1710, testament van Tymen Annes en Setj Annes, echtelieden te Hindeloopen. Zij benoemen hun kinderen en het kind van Setj bij haar vorige man Taycke Jelles tot hun erfgenamen (T 14 nr. 11457).

18 okt. 1712, autorisatie Hindeloopen; *'t gerecht der stede Hindelopen behoort hebbende het overlijden van Tymen Annes en Setje Annes, in leven echtelieden te Hindelopen, achter ende naegelaten hebbende vijf minderjarige kinderen, genaamd Trijntje Tymensdr van 10, An Tymensdr, Anne Tymensz, Taike Tymens en Aelk Tymens. Op verzoek van hun grootmoeder Yk Jurjens, weduwe van Anne Tymens, worden haar schoonzonen Claes Ippes en Harmen Sickes, wegens haar hoge ouderdom, benoemd tot curatoren van de kinderen (T 13-36 nr. 55).*

20 febr. 1719, autorisatie Hindeloopen; wegens het overlijden van Harmen Sickes die naast Claes Ippes curator was van de kinderen van Tymen Annes en Seth Annes, wordt op verzoek van Trijntje Tymens 17 jaar en An Tymens 14 jaar, Alker Ages benoemd tot hun curator in plaats van Harmen (T 13-20 nr. 55).

4 febr. 1723, autorisatie Hindeloopen, wegens het overlijden van Alker Ages wordt Sicke Harmens geautoriseerd tot curator van Trijntje, Anne en Aelk Tymens (T 13-20 nr. 55). Uit het huwelijk van Tayke en Setj':

1. Anne Taykes Boer, geb. omstr. 1698, ovl. omstr. 1737, trouwt 1. Hindeloopen 22 febr. 1721 Sas Lieukes; trouwt 2. Hindeloopen 24 juli 1725 Piek Murks, dochter van Murk Martens en Luts Lykles; Piek trouwt 2. Koudum 30 okt. 1740 Walte Epes, meester-timmerman te Koudum, weduwnaar van 1. Tryn Jans en 2. Ann Sjoerds, zoon van Epe Reins en Holk Waltes.

24 okt. 1712, autorisatie Hindeloopen; Anne Taykes verzoekt zijn oom Joltje Jelles te Hindeloopen om, *onder het formulier van der doopsgezinden ede*, tot zijn curator te worden geautoriseerd, inzake de nalatenschap van zijn *moetje* Fed Jelles en zijn moeder Setje Annes (T 13-20 nr. 55).

27 maart 1716, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de minderjarige Anne Taykes wordt Sybren Joltjes benoemd tot zijn curator inzake de nalatenschap van zijn recent overleden oom Anne Jelles. Bij testament d.d. 3 mei 1712 benoemde Anne Jelles Anne Taykes tot zijn erfgenaam (T 13-20 nr. 55).

12 jan. 1717, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Anne Taykes, 19 jaar, wordt de koopman Alker Ages benoemd tot zijn curator inzake de erfenis van Anne Jelles (T 13-20 nr. 55).

22 febr. 1724, Hof van Friesland; Anne Taykes te Hindeloopen, mede erfgenaam van zijn moeder Settjen Annes, contra Claes Ippes te Hindeloopen als curator van de weeskinderen van Tymen Annes en Setjen Annes. Eiser verlang zijn moeders erfdeel nu zij en ook zijn *'steevader'* waren overleden. Volgens gedaagde bepaalde het testament van Settje met haar tweede man Tymen Annes dat pas tot uitdeling kon worden over gegaan als het jongste kind 20 jaar was geworden. Daarnaast voerde hij aan dat eiser *van selffs genoeg gezegent was en middelen hadde, waar uijt tot nogh toe rijckelijck heeft geleeft* (T 14 nr. 11457).

16 febr. 1732, weesboek Hindeloopen; Hessel Annes en Tayke Tymens, *curatoren van soodanige vijf duisent caroli gulden als wijlen Fock Annes hadde gelegateert aan Setje Annes, een dogter van Anne Taijkes*. De erfgenamen van Fock mochten zelf bepalen of het legaat aan Setj in kontanten dan wel in obligaties werd verstrekt. Nu Hessel Annes als man van An Tymens en Tayke Tymens erfgenamen waren geworden van Fock Annes gaven zij te kennen het bedrag in obligaties te zullen voldoen (T 13-20 nr. 76 / 139).

2 april 1740, 3de proklamatie; Piebe Gatses te Koudum als koper van zeker stukje land *te weste van Coudum gelegen, niet ver van de rogmolen*. Belast met 12 penningen floreen en per Petri 1740 voor een jaar verhuurd aan Dirk Jarichs voor 3 gulden 10 stuivers. De koper zelf rondom als naastligger. Gekocht voor 100 gulden van Pieck Mirks, weduwe van Anne Taykes te Hindeloopen (T 13-18 nr. 26 / 53v).

Uit dit huwelijk:

- aa. Setj' Annes, trouwt 1. Homme Alkers, trouwt 2. Klaas Jappes, zie VIIIj.

Uit het huwelijk van Setj' en Tymen:

- a. Trijntje Tymens, geb. omstr. 1702.
- b. An Tymens, geb. omstr. 1705, trouwt Koudum 17 sept. 1743 Gerrit Symens, geb. voor 1693, koopman aldaar, ovl. voor 1776, zoon van Symen Pieters en Aegh Everts (*Jierboek* 2014, 272).
- c. Anne Tymens, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. voor 1781, trouwt Hindeloopen 15 jan. 1736 Aybel Abes, ovl. voor 1741, dochter van Abe Jans Kat en Yntje Wiggerts (VIIe. 1); Anne trouwt 2. Hindeloopen 8 jan. 1741 Hil Fongers; trouwt 3. Hindeloopen 7 juli 1765 Tedde Alkers, dochter van Alker Ages Coopman en Yk Hommes (VIIu.1), weduwe van Wiggert Symens, ged. Hindeloopen 3 dec. 1710, burgemeester te Hindeloopen, zoon van Symen Hessels en Mary Wiggerts (VIIp).

27 nov. 1744, bijlbrief; Cornelia van Nieuwenhof, weduwe van Hajo Borst, meester grootscheepstimmerman te Amsterdam, thans getrouwd met Samuel Koenraad de Bruine, predikant te Amsterdam. Zij verklaart dat aan de bouw van het fluitschip 'Fortuijn' van $132\frac{1}{4} \times 30\frac{1}{2} / 11 \times 13$ 10/11, het dek hoog $6\frac{7}{11}$ Amsterdamse voeten, schipper Anne Tymens van Hindeloopen, is begonnen in 1736 door haar man Hajo Borst op zijn timmerwerf te Amsterdam genaamd De Witte Olifant, en dat *sij comparante vermits het tusschenkomende sterfval van denselven*, de bouw in 1737 heeft afgemaakt en afgeleverd (SAA 5075 nr. 9405 / 12287).

29 juni 1765, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Tedde Alkers weduwe van Wiggert Symens, nu getrouwd met Anne Tymens, oud burgemeester, wordt Hessel Symens, grootschipper, benoemd tot curator van haar dochter Yk Wiggerts bij haar man Wiggert Symens (T 13-20 nr. 55).

30 april 1766, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Anne Tymens, regerend burgemeester, met goedvinden van Pieter Jappes, weduwe van Anske Sybolts, wordt Abe Broers Cat geautoriseerd tot curator van de nalatenschap van Hil Fongers voorzover deze toekomt aan Pieter Jappes volgens de beschikking van het Hof van Friesland d.d. 28 jan. 1766 (T 13-20 nr. 55).

10 april 1781, derde proklamatie; door boedelscheiding heeft Tedde Alkers, weduwe van de burgemeester Anne Tymens, 6 einzen land genaamd 'Heere Jarichs Fenne', gelegen onder Hindeloopen en daar belast op nr. 102, overgedragen aan Tryn Tjeerds, weduwe van Pieter Wiebes. Op dezelfde datum droeg de laatste 11 einzen en 9 penningen land te Hindelopen belast op nr. 107 over aan de eerstgenoemde (T 13-20 nr. 99 / 299).

Uit het huwelijk van Wiggert Symens en Tedde Alkers

- aa. Symen Wiggerts, ged. Hindeloopen 16 okt. 1735.
- bb. Mary Wiggerts, trouwt 1. Anne Lammerts, trouwt 2. Symen Hessels, zie VIIIg.1.
- cc. Heye Wiggerts, ged. Hindeloopen 13 okt. 1745.
- dd. Dries Wiggerts, ged. Hindeloopen 8 sept. 1752.
- d. Tayke Tymens, volgt VIIIn.
- e. Aalk Tymens, trouwt Sierd Heins, zie VIIa.

VI. Broer Annes, prodigieus verklaard, trouwt Engel Karstes, ovl. omstr. 1713, dochter van Karst Ates, boer in 'Lytse Wiske' onder Workum en Barber Annes; Engel trouwt 2. Hindeloopen (ondertrouw 6 april 1710) Tjeerd Reiners de jonge, geb. omstr. 1673 koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. omstr. 1740, weduwnaar, zoon van Reiner Goyfferts en Jappe Tjeerds; Tjeerd hertrouwt Hindeloopen (ondertrouw 13 maart 1718) Reytje Tjeerdsdr, weduwe van Jappe Everts (IVh.1.bb).

12 sept. 1699, hof van Friesland; *acte van prodigaliteit* van Broer Annes te Hindeloopen (T 13-20 nr. 1 / 19).

22 febr. 1700, weesboek Hindeloopen; Anne Jelles te Hindeloopen als curator van Broer Annis die bij akte van het Hof van Friesland prodigieus verklaard is, *onbequaam om zijn goederen te administreren*; Anne compareerde om de inventaris van het bezit van Broer in het weesboek te laten vastleggen (T 13-20 nr. 73 / 128v-131v).

Floreenkohier Hindeloopen, Tjeerd Reiners de jonge; op 18 maart 1697 van Reiner Goifferts, zijn vader, 11 einzen 14 penningen (SWF HOA nr. 61).

28 jan. 1713, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van An Broers, 17 jaar, wier moeder Engels Karstens recent is overleden, worden Grette Karsten en de burgemeester Tjeerd Reiners tot haar curatoren benoemd (T 13-20 nr. 55).

2 april 1726, bevrachtingscontract; Jappe Wiggerts als bevrachter en Tjeerd Reyders, schipper op 'de Kat' van 134³/₄ x 29 7/₁₁ x 13 2/₁₁, het dek hoog 6 voet – ballastscheeps naar Narva, hout laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 5000 gulden, met kaplaken van 10 dukatons (SAA 5075 nr. 9306 / 1820).

8 juli 1732, collateraalboek Hindeloopen; Tjeerd Reyners, oud-burgemeester en Bauk Dirks, huisvrouw van Reytje Douwes, maken bekend dat zij erfgenamen zijn geworden van Reytie Tjeerds, huisvrouw van genoemde Tjeerd Reyners. Reytie Tjeerds overleed op 26 mei 1732 te Hindeloopen (T 13-20 nr. 116 / 85v).

19 maart 1740, autorisatie Hindeloopen; de heer Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, op grond van het testament d.d. 24 juli 1736 van de burgemeester Tjeerd Reyners, benoemd tot curator van Wybe Tjeerds Pauw, een zoon van Tjeerd (T 13-20 nr. 55).

19 maart 1740, autorisatie Hindeloopen; Jan Ellerts, burgemeester en Tymen Annes, beiden grootschippers te Hindeloopen, op grond van het testament d.d. 24 juli 1736, van de burgemeester Tjeerd Reyners, benoemd tot curatoren van de beide kleinzonen van Tjeerd: Symen en Joltje Reyners (T 13-20 nr. 55).

Uit het huwelijk van Broer en Engel:

1. An Broers, volgt VIIo.

Uit een eerder huwelijk van Tjeerd:

a. Reiner Tjeerds, ovl. voor 1740, trouwt Hindeloopen 18 sept. 1718 Doed Joltjes.

19 maart 1740 en 10 jan. 1744, autorisaties Hindeloopen; Jan Ellerts, burgemeester, en Tymen Annes, beiden grootschippers te Hindeloopen, op grond van het testament d.d. 24 juli 1736, van de burgemeester Tjeerd Reyners, benoemd tot curatoren van Symen en Joltje Reyners, kleinzonen van Tjeerd. 2. Op verzoek van Symen en Joltje Reyners, kinderen van Doed Joltjes bij Reyner Tjeerds, wordt Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, benoemd tot hun curator met betrekking tot de nalatenschap van hun grootvader (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

aa. Symen Reinersz.

bb. Joltje Reinersz.

b. Wybe Tjeerds Pauw, collecteur, trouwt waarschijnlijk Hindeloopen 23 jan. 1729 Reynsk Pieters.

19 maart 1740, autorisatie Hindeloopen; de heer Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, op grond van het testament d.d. 24 juli 1736 van de burgemeester Tjeerd Reyners, benoemd tot curator van Wybe Tjeerds Pauw, een zoon van Tjeerd (T 13-20 nr. 55).

Mogelijk had Wybe op volwassen leeftijd een cutaror nodig. Hij kan om reden van minderjarigheid niet een zoon zijn van Engel Karstes en evenmin was hij een zoon van Reytje Tjeerds, want zij moet bij haar huwelijk met Tjeerd omstreeks 50 jaar zijn geweest.

Uit dit huwelijk:

aa. Tjeerd Wybesz Pauw, trouwt Hindeloopen 31 mei 1767 Fokel Thomas.

bb. Symen Wybesdr Pauw, trouwt Hindeloopen 15 juni 1760 Sybren Pieters.

Vlt. Reyntjen Allerts, geb. omstr. 1650, ovl. voor 1718, trouwt 1. omstr. 1670 Douw Ottes, ovl. 1671, dochter van Otte Allerts, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, en His Douwes; trouwt 2. Hindeloopen 26 mei 1675 zijn stiefzuster Tied Ottes, geb. omstr. 1665, ovl. Hindeloopen omstr. 1733, dochter van Otte Idses, koopvaardijsschipper te Koudum, en Ewart Allerts Roos (*Jierboek* 1977, 114-123 en 2014, 270; *Jierboek* 2014, p. 270).

In het artikel van 2014 is de naam van Reyntjes eerste vrouw vermeld als Homme Ottes.

7 febr. 1671, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van de echtelieden Otte Allerts en His Douwes in presentie van hun kinderen en erfgenamen: Klaasjen Ottes, Epe Wibrens gehuwd met Bauck Ottes, Agge Abes, van Warns, als grootvader en curator van de kinderen van Jantjen Agges bij wijlen Allert Ottes, Reintjen Allerts, man en voogd van Douw Ottes. Op verzoek van de kinderen is geen boelgoed gehouden maar zijn de goederen verdeeld in vier gelijke porties. Naast diverse stukken land kreeg iedere erfgenaam voor 1500 gulden aan obligaties. Otte en His hadden ruim 2000 gulden aan contanten in huis en ze bezaten maar liefst 37 scheepsparten, waarvan 1/32 parten in de galjoot van Jan Minnes van Vlieland en bij schipper Sipke Sikkes. Dit part betrof waarschijnlijk de rederij van een fluitschip zoals ook het 1/48 part bij schipper Gerben Tjebbes en de 1/64 parten bij de schippers Tymen Allerts, Okke Dries, Wybren Rinwers, Reintjen Allerts (2x), Ype Wybrens (2x), Anne Symens, Jappe Lieuckes, Allert Lieuckes (2x), Hidde Wybes, Sierd Sierds Kistmaaker, Reiner Tjebbes, Anske Tytes te Warns, Jappe Liewkes, Reiner Sipkes te Workum (2x), Douwe Tjeerds te Warns (2x), Agge Abbes [te Warns], Allert Goykes (2x), Lieucke Rommerts, Yme Eelkes, Broer Gaeles (2x), Hessel Pieters, Dirk Sierds, Dikke Harings, Doede Eelkes, Yme Eekes, Sybolt Tjerks en Eelke Jelmers. De scheepsparten zijn verloot. *De risico, schaad en baat van alle parten scheeps* ging over op degene die door de loting nu eigenaar was geworden, behalve de parten bij Jan Minnes en Sikke Sipkes, omdat men niet zeker was over het lot van deze schippers. In geval van schade werd dit op de totale nalatenschap afgewenteld (T 13-20 nr. 64 / 101v).

4 dec. 1669, verklaring; Soucke Eycks [ondertekening, in tekst: Sjouke Igges], stuurman, 29 jaar, Broer Jurjens, hoogbootsman, 33 jaar, Pier Hoytes, timmerman, 44 jaar, opvarenden van het schip 'Goede Hoop', schipper Reyntjen Allerts, van Hindeloopen, verklaren bij ware woorden op verzoek van hun schipper dat zij ongeveer 3 weken geleden van Holmstrand in Noorwegen gekomen zijn en onderweg naar Amsterdam in het Vlie ter hoogte van 'De Kreyl' te maken kregen met *harden weder* waardoor ze hun schip niet goed konden sturen en zij en de galjoot [naam is niet ingevuld] van schipper Reylke Douwes *malcanderen op't lijff zijn comen seijlen* waardoor hun schip *in de grond raecte ende nedersonck*. Op de galjoot brak de mast aan stukken (SAA 5075 nr. 3416 / ongenummerd; bestandsnaam: NOTG00169000137).

29 mei 1670, weesboek Hindeloopen; Reyntjen Aelerts, getrouwd met Homme [Douw] Ottes, verklaart zijn moeders erfdeel ontvangen te hebben van zijn vader Allert Goykes (T 13-20 nr. 63 / 167).

28 dec. 1671, weesboek Hindeloopen; inventaris van en akkoord over de goederen van Douw Ottedr, in leven huisvrouw van Reyntjen Allerts, tussen Reyntjen en anderzijds Klaasjen Ottedr weduwe van Taeke Reytjes, Epe Wybren getrouwd met Bauck Ottedr, Jantjen Agges weduwe van Allert Ottes, namens haar kinderen, met haar vader Agge Abbes, als erfgenamen van Douw Ottes die overleed zonder testament te hebben gemaakt. De erfgenamen verklaren dat Reintjen hen alle goederen van Douw heeft overhandigd (T 13-20 nr. 64 / 189, 199, ook: nr. 64 8 febr. 1671. en nr. 69 / 273).

7 jan. 1736, autorisatie Hindeloopen; Pyter Tjeerds Kool, koopman te Hindeloopen, toont aan het stadsgerecht een testament d.d. 10 juni 1733 van Tyed Ottes, weduwe van Reyntien Allerts, *Waer uit gbleeck dat wijlen Tijed Ottes hadde begeerde dat voorschrevene Pijtter Tjeerds Kool, naa haar overlijden tot curator tot de ontscheijdinge nog zou worden geauthoriseert.* (T 13-20 nr. 55).

Uit het tweede huwelijk:

1. Douw Reyntjes, trouwt Gerrit Tymens, zie Vj.4.
2. Pietertje Reyntjes Roos, geb. Hindeloopen omstr. 1685, trouwt Hindeloopen 14 juni 1711 Johannes Hempenius, ged. Workum 28 juli 1686, secretaris, notaris en ontvanger der konvoeien en licenten te Hindeloopen, zoon van dr. Jacobus Hempenius, advocaat te Workum, en Pietje Johannes Hansma; Johannes trouwt 2. Koudum 20 juli 1727 Yda Ferwerda, weduwe van Wybe Cornelis Hunia (*Jierboek* 2014, 275; Hempenius, *Scheepsboek*).

Vlu. Wiggert Allerts, geb. omstr. 1657, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1707, trouwt omstr. 1677 Beitj' Tymens, dochter van Tymen Allerts en Wybe Salingsdr (Vj.1).

10 mei 1677, weesboek Hindeloopen; Wiggert Allerts, getrouwd met Bijts Tymens, verklaarde zijn moeders erfdeel te hebben ontvangen van zijn vader Allert Goyckes (T 13-20 nr. 63 / 161).

15 juni 1679, bevrachtingscontract; Hendrik Thesingh en Jacob van der Meer als bevrachters en Wiggert Allerts van Hindeloopen, schipper op 'de Kivit' van 131 x 28 Zaanse voeten. Van Amsterdam met koopmansgoederen naar Archangel, lossen en herladen met masten of stuksgoederen. Met het konvooi terug naar Amsterdam (SAA 5075 nr. 2256 / 545).

25 febr. 1702, weesboek Hindeloopen; afrekening van gevoerde curatele sinds 24 febr. 1698, door Wiggert Allerts, koopman te Hindeloopen, als boekhouder van de goederen van Sytj Taackes, weduwe van Anske Annes, die wegens haar zwakheid niet in staat is zelf de administratie te voeren (T 13-20 nr. 73 / 248).

28 nov. 1702, testament van Wiggert Alderts en Beydt Tymens te Hindeloopen, verleden te Amsterdam voor notaris Cornelis van Buren. In geval van hun beider overlijden moesten tot voogd van de minderjarige kinderen benoemd worden schoonzoon Jelle Thomas en zwager Allert Tymens of diens broer Auke Tymens (SAA 5075 nr. 5790 / 1213).

24 febr. 1714, floreenkohier Hindeloopen; Wiggert Allerts, 3 pondematen 10 einzen 12 1/8 penningen. Verdeeld onder de erfgenamen als volgt: Jelle Thomas, Symen Hessels, Allert Yppes, Sicke Harmens en Beyts Wiggerts, ieder 0-9-6½ (SWF HOA nr. 62).

11 maart 1716, weesboek Hindeloopen; Fouk Wiggerts met haar man Allert Ippes en Heye Wiggerts met haar man Sikke Harmens, verklaarden dat Allert Tymens, oud-burgemeester, en Jelle Thomas, grootschipper te Hindeloopen, gewezen curatoren van Fouk en Heye, naar behoren rekening en verantwoording hebben afgelegd inzake de nalatenschap van hun ouders. Verder verklaarden Fok Wiggerts met haar man Jelle Thomas en Mary Wiggerts met haar man Symen Hessels, dat genoemde curatoren ook de verdeling van de nalatenschap van hun zuster Beitj Wiggerts naar behoren hadden afgewikkeld (T 13-20 nr. 75 / 132v).

Uit dit huwelijk:

1. Fock Wiggertsdr, trouwt Jelle Thomas, zie VIp.
2. Mary Wiggertsdr, volgt VIIp.
3. Heye Wiggertsdr, ovl. Hindeloopen 8 maart 1731, trouwt daar 2 april 1713 Sikke Harmens, vroedschap te Hindeloopen, ovl. Amsterdam 10 april 1731, zoon van Harmen Sikkes.

31 dec. 1729, mutueel testament van Sikke Harmens en Heye Wiggerts, echtelieden te Hindeloopen (SAA 5075 nr. 9328 / 4912).

13 april 1731, boetes trouwen en begraven Amsterdam, *buijtenlijk*; Sicce Harmens van Hinlopen, 10 gulden.

10 mei 1731, collateraalboek Hindeloopen; Fock Wiggerts, weduwe van Jelle Thomas, Symen Hessels getrouwd met Mari Wiggerts, Tymen Aukes, regerend burgemeester, als curator van de minderjarige kinderen van wijlen Fouk Wiggerts bij Allert Ippes, en Bauck Allerts met handlichting van het Hof van Friesland, allen te Hindeloopen; zij maken bekend *ex-testamento* erfgenamen te zijn geworden van Heye Wiggerts, vrouw van de oud-vroedschap Sicke Harmens, te Hindeloopen overleden op 8 maart 1731, en volgens hetzelfde testament tevens van Sicke Harmens die te Amsterdam overleed op 10 april 1731 (T 13-20 nr. 116 / 75v).

4. Fouk Wiggertsdr, volgt VIIq.
5. Beyts Wiggertsdr, ovl. tussen 1714 en 1716.

VIv. Dries Allerts, geb. omstr. 1662, ovl. voor 1714, trouwt Hindeloopen 19 nov. 1683 Esther Thomas, dochter van Thomas Jelles en Idsk Goyckes (Vp.2).

20 juli 1714, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 21 juni 1714; Bauck Pieters debet 263 gulden tegen 4% jaarlijkse rente aan Ester Thomas, weduwe van Dries Allerts te Hindeloopen (T 13-18 nr. 38 / 321).

Uit dit huwelijk:

1. Allert Drieses, ovl. Hindeloopen 4 dec. 1739.

3 jan. 1740, collateraalboek Hindeloopen; Anne Klaases, regerend burgemeester, maakt bekend dat zijn vrouw Idsk Drieses erfgenaam is geworden van haar broer Allert Drieses, die op 4 dec. 1739 te Hindeloopen is overleden. De te betalen 30ste penning betreft hetgeen in het personele kohier op naam van de overledene staat en de helft van hetgeen op naam staat van de allang overleden weduwe van Dries Allerts. Het was tussen comparant en zijn zwager nooit tot een verdeling gekomen van schoonmoeders boedel (T 13-20 nr. 116 / 134v).

2. Itsk Dries, volgt VIir.

VIw. Hester Taykes, geb. omstr. 1663, ovl. voor 1695, trouwt Hindeloopen 31 dec. 1684 Rincke Sierds, geb. omstr. 1661, ovl. omstr. 1696, zoon van Sierd Sierds, *Sieurt Sieurts de olde*, houtkoopman te Hindeloopen, en Anck Broers.

Florencohier Hindeloopen, Sierd Sierds de olde, 6 pondematen, 2 einzen 1 penning; op 11 febr. 1684 overgeschreven op de erven als volgt: Sierd Sierds de Jonge, Broer Sierds, Rincke Sierds en Jenck Sierds, ieder voor 1 pondemaat 6 einzen 10½ penningen (SWF HOA nr. 59).

22 maart 1646, schuldbekentenis; Roordt Sybolts en Taed Jappes debet 100 gulden aan Sierd Sierds en Anck Broers, allen te Hindeloopen. Op 14 maart 1650 verklaarde Sierd Sierds, mede namens Lisk en Rincke Broers, dat de vordering was voldaan (T 13-20 nr. 104 / 186v).

17 dec. 1646, weesboek Hindeloopen; verdeling van de nalatenschap van Broer Jappes. Alger en Rintke Broers, gebroeders, Sierd Sierds als man van Anck Broers, Sipke Hylkes als man van Doed Broers, Ruerd Sybolts als curator van Litske Broers, *zijnde de jongste suster*, allen erfgenamen van Broer Jappes en Hil Rinwers en van hun grootvader Jacob Broers, volgens akte d.d. 21 sept. 1630, waarin voorgeschreven dat de goederen in massa zouden blijven tot de jongste 18 jaar was, *'t welck nu volbracht zijnde* (T 13-20 nr. 59 / 38-49).

21 maart 1652, schuldbekentenis; Heere Roords, debet 200 gulden aan Sierd Sierds de olde, *ende dat op bodemeije en de rechte aventurier van der zee* gedurende de hele zomer op het traject Noorwegen-Nederland *op soo danich schip als hij soude selven met heen faare ofte wederom come*. Heere beloofde om het bedrag na de zomer terug te betalen met 8% rente voor *het aventuer van der zee*. Op 20 maart 1655 is de akte geregistreerd in het hypotheekboek, fol. 183. Op 26 jan. 1657 bracht Sierd het uitblijven van betaling voor het gerecht in Hindeloopen (T 13-20 nr. 29 / 1-4).

31 jan. 1679, resoluties Hindeloopen; omzetting van leningen aan het stadsbestuur uit 1672 voor fortificatie van de stad in lijfrenten van minimaal 100 gulden tegen maximaal 8% jaarlijkse rente. Volgens voorgaande resolutie *is gefourneert soo volgt*, op: [...] 11. Ester Taekes, 16 jaar, dochter van Klaasjen Ottes bij Taeke Reytties, wijlen haar man, tot profijt van Klassien 200 gulden [...] (SWF HOA nr. 7 / 61-62).

29 nov. 1681, weesboek Hindeloopen; verzegeling van het sterfhuis van Ancke Broers, weduwe van Sierd Sierds de oude, aanwezig Jencke Sierds, vrijster, ong. 27 jaar,

Rincke Sierds, vrijgezel, ong. 20 jaar. *Absent ter zee zijnde* de twee getrouwde zonen: Sierd Sierds de jonge en Broer Sierds. Enkele sloten liet men buiten de bezegeling in overleg met Zeger Gales en Eelck Taekes, huisvrouwen van Sierd Sierds de jonge, resp. Broer Sierds (T 13-20 nr. 68 / 33).

6 aug. 1696, autorisatie; op verzoek van de bloedverwanten van Rincke Sierds zijn diens broer Sierd Sierds de jonge en Tjebbe Pieters aangesteld als curator van het weeskind Ester Rinckes (T 13-20 nr. 17 / 143).

Uit dit huwelijk:

1. Ester Rinkes, geb. omstr. 1685, trouwt Warns 22 okt. 1707 Reyner Symens.

22 okt. 1707, weesboek Hindeloopen, Ester Rinkes, 22 jaar, met handlichting van het Hof van Friesland, verklaarde dat de burgemeester Allert Tymens namens de erfgenamen van haar curator Wiggert Allerts naar behoren rekening en verantwoording heeft afgelegd (T 13-20 nr. 74 / 188).

VIx. Eelck Taykes, ovl. voor 1695, trouwt Hindeloopen 30 jan. 1680 Broer Sierds, ovl. omstr. 1692, zoon van *Sieurt Sieurts de olde*, houtkoopman te Hindeloopen, en Anck Broers.

Floreenkohier Hindeloopen, Broer Sierds kinderen; 2 pondematen 13 5/12 penningen; op 9 april 1711 van Taake Reyties erfgenamen 1-0-9 1/3; op dezelfde datum overgeschreven op Grette Karstens en Tayke Broers (SWF HOA nr. 62).

25 febr. 1692, weesboek Hindeloopen; verzegeling van het sterfhuis van Broer Sierds (T 13-20 nr. 70 / 189).

11 nov. 1697, autorisatie; op verzoek van Anck Broers, 15 jaar, mede namens haar jongere broer Taacke Broers, met hun aangetrouwde oom Tjebbe Pieters, zijn op grond van een besluit van het Hof van Friesland 24 juni 1697 Joltje Jelles en Dries Allerts geautoriseerd als hun curatoren inzake de nalatenschap van Broer Sierds, hun vader (T 13-20 nr. 17 / 167).

24 april 1705, weesboek Hindeloopen; Ank Broers, getrouwd met Grette Karstens, en Tayke Broers met handlichting van het Hof van Friesland, verklaren dat hun curatoren Joltje Jelles Coopman en Tymen Annes naar behoren verantwoording hebben afgelegd en de goederen en effecten hebben overgedragen (T 13-20 nr. 74 / 137v).

Uit dit huwelijk:

1. Ank Broers, volgt VIIIs.
2. Tayke Broers, ovl. voor 1711, trouwt Hindeloopen 3 febr. 1708 Dicke Douwes.

VIy. Jappe Ippes, koopvaardijshipperte Hindeloopen, klipfiskproducent in Noorwegen, ovl. Fossen (Kristiansund, Noorwegen) maart 1718, trouwt Hindeloopen 22 febr. 1679 Dick Thomas, ovl. Hindeloopen 25 juni 1729, dochter van Thomas Jelles, koopvaardijshipper te Hindeloopen en Idsk Goyckes (Vp.1).

Zie over Jappe ook de inleiding.

9 april 1685, verklaring; Oder Ockersen van Molde, 34 jaar, hoogbootsman, en Dirk Roelofs van Maesterland [Marstrand Zweden], 32 jaar, bootsgezel, opvarenden van het schip 'St. Jan', schipper Jappe Ippes van Hindeloopen, zij verklaren dat zij in maart 1684 van Noorwegen naar Dublin in Ierland zijn gezeild om te lossen. Gelost zijnde zouden ze volgens plan terugkeren naar Noorwegen om vandaar naar Nederland te varen. Maar hun schipper kwam met zekere koopman te Dublin overeen om na Noorwegen niet naar Nederland te gaan, maar in plaats daarvan naar Cork in Ierland. De bemanningsleden Poppe Douwes, kok, Evert Sijmons, Hans Teunissen en Carel Jansen, bootsgezellen, maakten desgevraagd kenbaar de reis niet te willen doen, ook niet toen de schipper de vraag herhaalde en hen meer geld beloofde, waarop zij in Dublin van boord zijn gegaan (SAA 5075 nr. 5243).

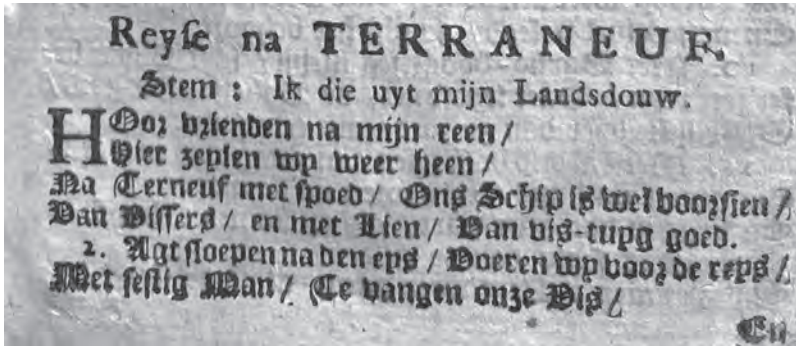
20 april 1685, machtiging te Amsterdam; de eerzame schipper Jappe Ippes, van Hindeloopen, *dogh tegenwoordigh alhier*, machtigt Reyner Entes om al zijn zaken *waer te nemen, dirigeren, verrichten en uijt te voeren* (SAA 5075 nr. 5243).

18 juni 1687, verklaring; Melis Staalsen, 26 jaar, stuurman, Pieter Anthonisen, 40 jaar, kok, en Jens Christoffelsen, 25 jaar, bootsgezel, allen van Trondheim in Noorwegen, opvarenden van het schip 'St Jan', schipper Jappe Ippes van Hindeloopen, verklaren op verzoek van hun schipper dat zij in de maand december te Trondheim lading hebben ingenomen, *bestaande in verscheijde partijen stockvis*, onder anderen *een partijtje dat bequamen van Lourenst Martensz*. Bij het laden is iedere partij, ook die van Lourents, *afgesepareert en geplaetst*. Na aankomst in Amsterdam is de gehele lading stokvis, *en speciaalick 't partijtje door Lourents Martens gescheept*, gelost en uitgeleverd op order van de koopman Adriaen Goverts. Niets van de lading ontbrak of was beschadigd (SAA 5075 nr. 5251A).

23 jan. 1688, wisselprotest; schipper Jappe Ippes laat protest aantekenen tegen Laurens Jansz Abo, koopman te Amsterdam, zelf absent en het exploit gedaan aan de dienstmaagd, wegens het niet accepteren van de hiernavolgende wisselbrief. *Drontheim 26 november 87, daalder 300 courant. Vrij [moeilijke tekst] an hern Hinricg Pezij, over ordre in Amsterdam, er suma drijhundert [...] courant valuta [moeilijke tekst] was geteekent Thomas Hamond, William Hamond, op de rugge stont Hern Laurens Jansen Abo, marchant Amsterdam. Prima* (SAA 5075 nr. 5253A).

11 dec. 1690, transport en kwijting; Adriaen Leegwater, te De Rijp, thans te Amsterdam, als verkoper en Jappe Ippes, voor rekening van mr. Henry Perzij, koopman te Trondheim, als koper van een fluitschip genaamd 'de Hoop' met alle gereedschappen en toebehoren, zoals door de verkoper Leegwater als schipper gevoerd en door de koper in ontvangst genomen is. De verkoper, als principaal [van de rederij], Pieter Alderts, president schepen, en Dirk Blok, makelaar te Amsterdam en De Rijp, mede als borgen, vrijwaren het schip (SAA 5075 nr. 5261).

10 juli 1718, collateraalboek Hindeloopen; *Op Huiden den 10 July 1718 is gecompareerd ter Secretarie alhier, Alker Ages als man en voogd over Yk Hommes sijn huisvrouw alhier woonagtigh, dewelke verklaerde dat des selvs vrouwen Oom Jappe Ippes in Noorwegen was*

Koopvaardijsschipper Willem Schellinger uit Medemblik publiceerde in 1678 de bundel 't Volmaecte en toe-geruste schip met gedichten en liedjes over de grote zeevaart, waaronder het lied 'Reyse na Terraneuf' (op de wijze van 'Ik die uyt mijn landsdouw', of het Franse lied 'Dis-nous volage amour'). In dertien coupletten beschrijft hij de visvangst, de verwerking tot bakkeljauw en inladen van de vis (Schellinger, Volmaakt, p. 81; origineel: collectie Koninklijke bibliotheek).

overleden, nalatende een onsekere Erffenis, die sub beneficio inventarij wert geadieert, en waarvan als de boedel gesuivert is, volgens Resolutie der Edel Mogende Heren Staten van Frieslandt, staet sal werden geleverd en voldade geschieden. In kennisse van mij Secretaris (getekend) J. Hempenius (T 13-20 nr. 116 / 4).

1718, floreenkohier Hindeloopen; de naam van Jappe Ippes is doorgehaald en vervangen door Alker Ages weduwe, als eigenaar van 28½ einzen in de Maden, met de kerken van Hindeloopen en Koudum vallend onder *Jelmer Jarigs in het Nilandt*; 7 einzen boven de Zoutgracht; 18 einzen boven de Poelen; 37 einzen 13 penningen in de Weide, waarvan een deel binnen de Schans; 15½ einzen in een beschut stuk; een halve reidpol in de wont van de Yndijk, de [Haan]meer ten oosten en zuiden; 13 einzen 2 penningen in de Mienschar, waarvan een deel binnen de Schans; 7 einzen 3 penningen in de Diepe Sloot; 6 einzen in de Hynxte Fenne, belast met 4 pondematen 6 einzen (SWF HOA nr. 64 / 26v-27; de proklamatie d.d. 3 juli 1719 bleef ook bewaard: T 13-20 nr. 95 / 71).

20 okt. 1722, Hof van Friesland; Yck Hommes, huisvrouw van Alker Ages, koopman te Hindeloopen, erfgenaam van haar oom Jappe Ippes, contra Dick Thomas, getrouwd geweest met Jappe Ippes. Op 28 april 1718 kwam in Hindeloopen het bericht dat Jappe Ippes in Noorwegen was overleden. Het dossier bevat een vonnis van het gerecht van Hindeloopen d.d. 13 juli 1722, waarin partijen zijn verwezen naar het Hof in Leeuwarden, tot uitvindinge van de schade en baet staende houwelijk met gedaagdes wijlen man Jappe Ippes voorgevallen. De eiser had volgens dit vonnis recht op de helft van de baten en lasten. Gedaagde verzette zich tegen het vonnis. De zaak diende op 20 okt.

voor het Hof, nu met als eiser Dick Thomas. Schipper Hans Albert verklaarde als getuige dat Jappe Ippes in 1691 was vertrokken met het oogmerk handel te drijven in Noorwegen. Het vertrek was tegen de zin van Jappes schoonvader, maar of zijn vrouw er destijds wel of niet mee instemde was hem niet bekend. *Maar wiste hij wel, dat Jappe Ippes deese reis te lande heeft gedaan, terwijl hij getuige, sijnde in dienst van Jappe Ippes, met een galioot na Noorwegen vertrocken is, op selve tijd als Jappe te lande na Koppenhaage is vertrocken* (T 14 nr. 11364).

25 juni 1729, collateraalboek Hindeloopen; Allert Dries namens zijn moeder Ester Tomas, weduwe van Dries Allerts, Jelle Tomas, Ank Broers weduwe van Goyke Tomas, namens haar kinderen, allen te Hindeloopen, zij maken bekend dat Dik Tomas is overleden op 25 juni 1729 te Hindeloopen en dat zij haar testamentaire erfgenamen zijn (T 13-20 nr. 116 / 66).

Viz. Homme Ippes, koopvaardijshipper en koopman te Hindeloopen, ovl. 1701, trouwt Hindeloopen 22 febr. 1679 Yck Pieters, ovl. voor 1685, dochter van Pieter Wybes, koopvaardijshipper en bevrachter te Hindeloopen, en Pieter Sybrens (IVc.c); trouwt 2. Tedde Jappes, ovl. voor 1701, dochter van Jappe Goykes, koopvaardijshipper en bevrachter te Hindeloopen en Piets Sybrens.

5 maart 1670, weesboek Hindeloopen; inventaris van het sterfhuis van Jappe Goykes, *ten huijse van Piets Sybrens, naagelatene weduwe van genoemde Jappe, haar nu weder te echt begeben hebende met Ruyrd Symens en met dezelve gesterkt*. In presentie Allert Goykes, *oom van't nagelatene weeskind van Jappe Goykes*. In de boedel o.a. de volgende scheepsparten: 1/32 aan de schepen van Jappe Lieukes, Aellert Goykes, Aelert Lieukes; 1/48 aan het schip van Thomas Jelles; 1/64 aan de schepen van: Okke Dries, Anne Tymens, Aelert Ottes, Ipe Wybrens, Jelle Abis, Doede Goyfarts, Jan Crotter, Dikke Herings, Saling Roots, Galtie Galties en Rincke Meynarts (T 13-20 nr. 64 / 9, zie 142 voor de autorisatie).

11 april 1677, weesboek Hindeloopen; verantwoording van gevoerde curatele door Allert Goyckes, als curator van Tedde Jappes, het weeskind van zijn overleden broer, in presentie van Thomas Jelles, mede-curator. Ook Thomas Jelles legde verantwoording af; hij beheerde o.a. de landerijen. In de opsomming o.a.: 1. de ontvangst in 1671 van 3844 gulden 10 stuivers wegens de in Amsterdam publiek geveilde scheepsparten. Kopers van vijf van deze parten, voor 1005 gulden en 12 stuivers, waren de moeder en stiefvader, Ruurd Symens, van Tedde. Maar moeder was overleden voor de betaling had plaatsgevonden, waardoor de helft van dit bedrag voor rekening van Tedde kwam. 2. de ontvangst van 377 gulden, zijnde de heft van de opbrengst van de verkoop van grootmoeders huis te Molkwerum. 3. de ontvangst in 1674 van 87 gulden en 10 stuivers wegens de verkoop van het scheepspart Galtje Galtjes. 4. de betaling in 1672 van 4 gulden 10 stuivers voor spinloon te Molkwerum dat de moeder van het weeskind nog schuldig was. 5. de betaling in 1672 van 6 stuivers aan het weeskind *tot Coudumer merckt gegeven* in 1675 kreeg ze 8 stuivers voor

zowel 'de merckt' te Workum als die te Koudum. In dat jaar op 16 april nam Allert haar mee naar Amsterdam waar Tedde in totaal 2 gulden en 10 stuivers spendeerde. 6. de betaling in 1672 van 21 gulden aan Ruurd Symens, zijnde de helft van het verlies op de verkoop van een 1/64 scheepspart aan het nieuw uit te reden schip van schipper Haring Alkers, zoals gekocht door Ruurd en de moeder van het weeskind. Reden van de verliesgevende verkoop was het overlijden van de schipper en verkoop van het schip (T 13-20 nr. 66 / 22v en 39v).

30 mei 1677, weesboek Hindeloopen; nadere omschrijving van de bezittingen van Tedde Jappes door haar curatoren Allert Goyckes en Thomas Jelles, ter voorkoming van het mettertijd ontstaan van *eenige donkerheden en misverstanden*. Uit de omschrijving blijkt de naam van de grootmoeder van moederskant Reynsk Sybolts. Bij de vaste goederen: Een huis en stede te Hindeloopen en het 1/7 part in een huis te Amsterdam, samen met de kinderen van Pieter Wybes, *staende aldaer tuschen de twee Haerlumer huijsen op den Haerlumer Dijk*. Bij de landerijen afkomstig van haar moeder 1/2 en 3/4 pondematen in 'Feenstervelt' onder Koudum. Bij de obligaties: Pieter Wybes, *des weeskints aanbehoude oom van moeders sijde*, beheert een obligatie d.d. 30 juli 1654, ten laste van Jan Copenol te Amsterdam, waarvan 750 gulden Tedde Jappes toebehoort (T 13-20 nr. 66 / 49).

14 dec. 1684, verklaring Willem Sijmensz Dool, van Hoogwoud, 30 jaar, hoogbootsman, Dirck Joosten, van Nieuwendam, 53 jaar, timmerman, Jan Ariaensen Trompetter, van Hindeloopen, 35 jaar, kok, en Rieuwert Pietersen van Gaastmeer, 21 jaar, bootsgezel, opvarenden van het schip 'de Landgraaf van Hessen', schipper de eerzame Homme Ypes van Hindeloopen, verklaren op verzoek van hun schipper dat zij op 28 sept. jl. met lading uit Archangel vertrokken naar Amsterdam. Iets ten noorden van de Shetland-eilanden zijn ze overvallen door een zware storm, zodanig dat ze niet voor de wind een rechte koers konden varen en genoodzaakt waren aan de wind te zeilen. Door stortingen van zeewater sloeg een luik weg en *de tralien (voor de man te roer)*, waardoor veel water naar binnen is gekomen en op de lading. Het grootzeil is weggeslagen waardoor ze het schip niet aan de wind konden houden (SAA 5075 nr. 5242A).

27 dec. 1684, machtiging; Homme Ipes schipper op 'de Landgraaf van Hessen' machtigt Igle Auckes te Amsterdam om zijn zaken te behartigen (SAA 5075 nr. 5242A).

21 maart en 1 april 1701 en 31 jan. 1702, weesboek Hindeloopen; ontzegeling van de sloten en inventaris van het sterfhuis van Homme Ippes, op verzoek van zijn dochter Pieter Hommes, vrijster met handlichting van het Hof van Friesland, en van Gerbrand Ippes en Jelle Thomas als curatoren van de minderjarige Ippe Hommesz en Yck Hommedr, uit het huwelijk met Tedde Jappes, die van hun moeders inbreng aanspraak maken op 21.404 gulden 16 stuives 15 penningen. Pieter Hommes is uit het huwelijk met Yck Pieters. In de opsomming o.a. de volgende scheepsparten: 1/48 aan het schip 'De Patientia', schipper Okke Gerbrands; 1/32 'De Goudsblom', schipper Jolle Wybes Blom; 1/48 'De Romein', schipper Jappe Luitkes 'St. Jan'; 1/128 'De Kiewijt', schipper Wiggert Allerts; 1/64 'Tjansenvelt', schipper Dirk Heeres;

1/48 'Prins Frederick', schipper Heere Hessels; 1/64 [...] schipper Cornelis Jans Oom; 1/96 'De Melckmeit', schipper Lieuwke Symens; 1/128 'De Graaff', schipper Tiete Pieters [Graaf] van Hindeloopen; 1/128 'Propheet Jona', schipper Alcker Ages; 1/8 'De Fortuin', schipper Broer Dirks; 1/48 'De Herderin', schipper Wiggert Yntjes, 1/24 'De Hoop', schipper Jelle Thomas; 1/48 'De Jonge Hillebrant', schipper Gerrit Tymens; 1/96 'Het Noordse Bosjen', schipper Jan Reins; 1/48 'Juffrouw Anna', schipper Jelle Willems; [...] schipper Oege Jappes; 1/48 het smakschip 'Juffrouw Cornelia Debora', schipper Otte Wypkes; 1/64 'De Witte Swaan', schipper Eelke Jelmers; 1/128 'De Witte Winthont', schipper Harmen Sickes; 1/32 'Fogelsangh', schipper Pieter Assuerus Fogelsangh; 1/64 'Prins Johan Willem Friso', schipper Tjaard Wybrens Kool samen met Herke Douwes en Nancke Jetjes, ieder 1/3; 1/48 'De Gerechtigheit', schipper Anne Jelles Boer. Uit de boedel van Ippe Jelmers bezat zij het 1/5 deel van parten Claas Ippes, Tjerk Sybolts, Dries Sybolts, Wiggert Doedes, Lieucke Symens, Dries Okkes en Okke Gerbrands. Samen met Tjebbe en Sybrand Pieters 1/52 Wiggert Allerts, 1/64 Allert Tymens oude burgemeester; 1/64 Auke Tymens; 1/96 Sytge Tymens; 1/96 Hessel Pieters. Bij de kostbaarheden een *schorthael* [haak?] met daerop *Taed Jolmers* en een zilveren lepel met gedraaide steel met de letters T. I. Bij de landerijen: een sate en landen in het Workumer Nieuwland aan de Oude Dijk bij de derde laan, in gebruik bij Bouwe Pieters, in eigendom samen met Pieter Andries van [te] Staveren, Pieter Wiggerts en Jelle Reyntjes, ieder voor 1/4. Een pro-memorie-post luidt als volgt: *De assuerantien in compagnie met Wiggert Allerts, Allert Tymens en Dries Allerts sijn illiquid* (T 13-20 nr. 73 / 221-230v).

17 mei 1701, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal Assuerus Vogelsangh zijn Gerbrand Ippes en Jelle Thomas met hun instemming geautoriseerd als curatoren van de kinderen van Homme Ippes, genaamd Ippe van omtrent 11 jaar en Ick Hommes van ongeveer 10 jaar. Het oudste kind Pieter Hommes kreeg handlichting van het Hof van Friesland (T 13-20 nr. 18 / 61).

30 jan. 1702 en 6 juni 1702, weesboek Hindeloopen; Pieter Hommesdr, *veniam atatis et agendi van den hoove van Frieslant becomen hebbende*, getrouwd met Sybrand Pieters, universeel erfgenaam van haar moeder Yck Pieters, de eerste vrouw van wijlen haar vader Homme Ippes, in leven koopman te Hindeloopen, en mede-erfgenaam van haar grootvader Pieter Wybes, rekwirante enerzijds, en anderzijds Gerbrand Ippes en Jelle Thomas, curatoren van Yck en Ippe Hommes, nagelaten kinderen van Homme Ippes bij Tedde Jappes. De rekwirante verzoekt te worden voldaan voor 7400 gulden, zijnde de waarde van de goederen van haar moeder en die van haar grootvader. Bij de goederen die ze ontving o.a.: 100 gulden als deel van de waarde van een obligatie op de Stad Workum, in massa met de overige erfgenamen van haar overgrootvader Wybe Pieters en twee andere obligaties in massa met haar ooms Tjebbe en Sybrand Pieters; een *nieuwland* te Koudum met de gerechtigheid van een stem, 1/13 met 1/3 part in een huis en stede te Workum dat de secretaris Hansma heeft toebehoord. Op 6 juni verklaren partijen *in alle minne en vriendschap met malcanderen* een verdeling van hun vaders nalatenschap te hebben gemaakt en in presentie van de burgemeester

Hartman Lieuckes de scheepsparten te hebben verloot in drie porties van ieder ongeveer 8 stuks. Op 9 juli 1702 compareerde Gerbrand Ippes en verklaarde dat de kinderen samen met de kinderen van Pieter Wybes een zevende part bezitten van een huis te Amsterdam (T 13-20 nr. 74 / 3, 18).

6 juni 1709, weesboek Hindeloopen; rekening en verantwoording sinds 19 febr. 1707 door Gerbrand Ippes, meester zeilmaker te Hindeloopen, als curator van Ippe en Yk Hommes, nagelaten kinderen van Homme Ippes en Tedde Jappes. In de opsomming o.a.: in 1707 23 gulden 7 stuivers voor $\frac{1}{4}$ part van een plaats te Koudum, *comende de vordere portien Heye Hommes, [te Molkwerum en de] weduwe van Allert Ippes toe*; 26 mei 1708, voor een reisje van 5 dagen met Ippe en Yk naar Harlingen, Leeuwarden en Heerenveen, *meteen de interessen opgehaelt van Leeuwarden en Harlingen*, 9 gulden 16 stuivers voor wagenvracht, kost en drank (T 13-20 nr. 74 / 215).

Uit het eerste huwelijk:

1. Pieter Hommesdr, volgt VIII.

Uit het tweede huwelijk:

2. Ippe Hommes, geb. omstr. 1690.
3. Yk Hommes, volgt VIIu.

VIaa. Allert Ippes, geb. omstr. 1680, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt Hindeloopen 3 febr. 1708 Hin Joltjes, dochter van Joltje Jelles en N. Hartmans (Vq.2.aa); Hin trouwt 2. Hindeloopen 15 mei 1712 Sybren Joltjes, bevrachter, ovl. omstr. 1731; Sybren trouwt 2. Hindeloopen 31 aug. 1728 Eelk Tjebbes, ovl. omstr. 1736, dochter van Tjebbe Pieters en Dicke Taykes (Vd.1).

19 febr. 1701, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Allert Ippes, 21 jaar, wordt Ewert Jappes met dien instemming benoemd tot zijn curator, als opvolger van de overleden Homme Ippes (T 13-20 nr. 18 / 58v).

31 maart 1701, weesboek Hindeloopen; afrekening van de sinds 1696 gevoerde curatele voor Allert Ippes door Tjebbe Pieters als gelastigde van de gezamenlijke erfgenamen van Homme Ippes, bij leven curator van zijn halfbroer Allert Ippes. De afrekening geschiedde *aan handen* van Evert Jappes en Gerbrand Ippes, huidige curatoren van Allert, en ten overstaan van Bincke Symens, presiderend burgemeester te Hindelopen als commissaris en secretaris Nicolaas van der Idzert. In de opsomming bij landerijen o.a.: $\frac{1}{8}$ part in een plaats te Warns, waarvan Homme Ottes weduwe de helft bezit, Gerbrand Ippes $\frac{1}{4}$ en Rinke Rinkes $\frac{1}{8}$; in een plaats te Koudum $\frac{1}{4}$ part, waarvan Homme Ottes weduwe de helft bezit en Homme Ippes erfgenamen het andere $\frac{1}{4}$ part; de helft van een huis te Koudum bij de brug, waarvan Rinke Rinkes de andere helft bezit (T 13-20 nr. 73 / 194-218v).

10 jan. 1705, weesboek Hindeloopen; Allert Ippes, tegenwoordig wonend te Workum, meerderjarig, verklaart dat zijn broer Gerbrand Ippes en zijn oom Evert Jappes als zijn curatoren naar behoren rekening en verantwoording hebben afgelegd (T 13-20 nr. 74 / 122v).

15 juni 1712, autorisatie Hindeloopen; Joltje Jelles op verzoek van zijn dochter Hin Joltjes geautoriseerd tot curator van haar zoon Ippe Allerts bij haar vorige man Allert Ippes, omdat ze opnieuw getrouwd is met Sibren Joltjes (T 13-20 nr. 55).

19 sept. 1718, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal Regnerus Ruardi, namens Ippe Allerts, minderjarige zoon, 9 jaar oud, van Allert Ippes, wordt wegens het overlijden van Joltje Jelles, grootvader en tot dan curator van Ippe, in diens plaats stiefvader Sybren Joltjes benoemd tot curator en Rinke Rinkes, oom van vaderskant tot boekhouder (T 13-20 nr. 55).

7 maart 1733, weesboek Hindeloopen; afrekening sinds 26 jan. 1732 door Pieter Wybrands, grootschipper te Hindeloopen, als curator van wijlen Esther Rinkes, weduwe van Reyner Symens te Hindeloopen, in bijzijn van Eelk Tjebbes, weduwe van Sybren Joltjes en enig erfgenaam van Esther (T 13-20 nr. 76 / 163).

17 dec. 1731, weesboek Hindeloopen; afrekening van de door wijlen Sybren Joltjes te Hindeloopen gevoerde curatele over de kinderen van Nanke Abes en Wypk Joltjes te Warns door Tjeerd Olpherts, grootschipper te Hindeloopen, en Heere Dirks, koopman aldaar, als curatoren van Joltien, Alert en Geys Sybrens, nagelaten kinderen van Sybren Joltjes. De curatoren met assistentie van diens weduwe Eelk Tjebbes namens haar zoon Tjebbe bij Sybren (T 13-20 nr. 76 / 109).

2 maart 1736, autorisatie Hindeloopen; Pieter Wybrens, grootschipper te Warns, en Hylke Olpherts, grootschipper te Hindeloopen worden op grond van het testament d.d. 29 okt. 1731 van Eelk Tjebbes geautoriseerd tot curatoren van Tjebbe en Sybren Sybrens, kinderen van Eelk bij Sybren Joltjes (T 13-20 nr. 55).

10 sept. 1743, inventaris van de nalatenschap van Hessel Annes te Hindeloopen. De weduwe An Tymens verklaarde dat haar man samen met wijlen Sybren Joltjes schepen bevrachtte en dat zij aan het fluitschip 'Tijger' veel geld hadden verloren. Hessel verloor net zoveel als hij bij hun trouwen had ingebracht, *waarom haere kinderen geen een penningh kunnen pretenderen wegens vaderlijke goederen* (T 13-20 nr. 77 / 66).

Uit dit huwelijk:

1. Ippe Allerts, geb. omstr 1709.

Uit het huwelijk van Hin en Sybren:

- a. Joltje Sybrens.
- b. Allert Sybrens.
- c. Geis Sybrens.

Uit het huwelijk van Sybren en Eelk:

- d. Tjebbe Sybrands, geb. omstr. 1729, zeilmaker, trouwt Hindeloopen 20 febr. 1759 Fok Annes.

Uit dit huwelijk:

- aa. Klaas Tjebbesz Tjebbes, trouwt Idske Luikes, zie VIIm.4.cc.
- bb. Eelk Tjebbes, trouwt Jappe (Gerrits) Wiggerts, zie VIIIE.1.
- e. Sybren Sybrens, ovl. na 1736.

VIbb. Heye Hommes, ovl. omstr. 1708, trouwt Molkwerum 18 jan. 1690 Frieske Ages, ovl. Amsterdam okt. 1714, begraven te Molkwerum.

6 juni 1707, testament van Heye Hommes te Molkwerum, vrouw van Frieske Ages, aangeboden ter registratie op 30 mei 1708. De testatrice is dan overleden. Begunstigden: haar drie kinderen genaamd: Age, Rins en Homme Frieskes. Haar man zal niet in staat zijn om de erfenis te beheren, zij verbiedt hem enige bemoeienis en aanspraak op haar erfenis. *Opdat mijn man voorschreven en de vader van mijn kinderen geen gebreck mogte lijden, maer opdat hij well rijckelijck en fatsoenlijck sijn leven lang mag worden onderhouden, soo will ick testatrice, dat aen hem alle jaren uit de opkomsten mijner goederen, soo lange hij leeft sall worden uitgerieckt, off tot sijnen behoeven uitte betaelt een somma van vier hondert gulden.* Behalve als hij probeert alsnog aanspraken op haar erfenis te maken, in dat geval moet de uitkering worden stopgezet. De kinderen komen onder curatele van Dirck Goykes Hinlopen, koopman te Workum, en Pieter Poulus de Jongh, houtkoper te Stavoren. Bij overlijden van haar kinderen zonder wettige erfgenamen vervalt de erfenis aan An Annes, weduwe van Homme Jayes [Vb.] te Molkwerum of haar zonen Pieter en Broer Hommes, dan wel hun kinderen (T 14 nr. 16782 / 416).

Een eventuele familieband tussen Heye Hommes en An Annes en haaar man Homme Jeyes, is niet duidelijk. Heye lijkt een dochter van Homme Ottes, gezien de vererving van diens vastgoed te Hindeloopen, Warns en Koudum op haar kinderen. Bovendien lijkt zij te zijn genoemd naar de grootvader van haar moeder An Martens, dochter van Marten Heyes. De oudste dochter van Heyes oom Pieter Martens is ook een Heye. 20 okt. 1707, attestatie; Pieter Hartoog, kastelein van het verbeterhuis te Amsterdam, diens vrouw Johanna van Ooyen en hun knecht Willem Pietersen verklaren op verzoek van Haey Hommes te Molkwerum, getrouwd met Frieske Ages, dat Frieske op 8 mei van dit jaar door rekwirante in het verbeterhuis is gebracht *vermits die van het regte gebruijck van sijn verstand was berooft*. In die situatie is tot dusver geen verbetering gekomen, Frieske toont dit regelmatig met *vereerlijck roepen, schelden, tieren en rasen* tegen andere mensen die in het verbeterhuis zitten (SAA 5075 nr. 7284 / 729).

Een bijzonder soort inrichtingen waren de verbeterhuizen, waarvan er tientallen hebben bestaan. Het waren een soort particuliere gevangenissen waarin rijke families verwanten konden opbergen die hen door afwijkend gedrag in verlegenheid hadden gebracht in de hoop dat deze zwarte schapen tot inkeer zouden komen (N.N., 'Hulp voor zwarte schapen').

26 nov. 1712, Durk Goykes Hinlopen, koopman te Workum, als curator namens de minderjarige wezen van Fryske Ages en Hay Hommes te Molkwerum, als koper van zekere 16 hoofden land gelegen ten oosten van Galamadammen, zijnde een beschut stuk, *de Kleine Culart genaamt*, belast met 2 floreen 27 stuivers. Voor het lopende jaar verhuurd voor 70 gulden aan de executeur Abe Doedes Galtema. Huur en lasten voor het lopende jaar zijn *ten profijte van de copper*. Gekocht voor 900 gulden van Pieter Poulus de Jong, koopman en burger te Stavoren (T 13-18 nr. 25 / 290).

Okt. 1714, boetes trouwen en begraven Amsterdam; *Frieske Ages tot Molkwerum*.

3 mei 1721, testament van Homme Frieskes, jongeman, te Molkwerum. Erfgenaam is zijn broer Age Frieskes (SAA 5075 nr. 6754 / 26).

Uit dit huwelijk:

1. Homme Frieskes, volgt VIIv.
2. Age Frieskes, volgt VIIw.
3. Rins Frieskes, ovl. voor 1721.

VIIa. Sierd Heins, ged. Staveren 4 jan. 1708, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt daar 11 sept. 1729 Aalk Tymens, dochter van Tymen Annes en Setj' Annes (VIr.e); Aalk trouwt 2. Hindeloopen 12 mei 1743 Cornelis Hunia, zoon van Wybe Cornelis Hunia en Yda Ferwerda (zie ook VI.2).

11 febr. 1730, weesboek Hindeloopen; Sierd Heins, nagelaten zoon van Hein Sierds en Grietje Haytjes te Staveren, met venia aetatis van het Hof van Friesland, verklaart dat zijn curator Romke Cornelis, grootschipper te Hindeloopen, naar behoren rekening en verantwoording heeft afgelegd (T 13-20 nr.76 / 53v).

4 april 1735; bijlbrief, Haijo Borst, namens de Weduwe Jacob Borst & zoon te Amsterdam, meester grootscheepstimmerlieden, verklaart dat op hun timmerwerf 'De Oliphant' op Kattenburg in 1733 een fluitschip is gebouwd van 134 x 30 6/11 x 14 1/11 het dek hoog 6 5/11 Amsterdamse voeten, welk schip afgeleverd is aan schipper Sierd Heins, die het de naam 'De Jonge Dirk' heeft gegeven. (SAA 5075 nr. 9357 / 8074).

4 aug. 1735, bevrachtingscontract; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Sierd Heins, schipper op 'De Jonge Dirk' van 134 x 30 6/11 x 14 1/11 het dek hoog 6 1/11 voeten. Ballastscheeps van Amsterdam naar Narva, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 4000 gulden met 10 zilveren ducats als kaplaken voor de schipper (SAA 5075 nr. 9359 / 8275).

21 mei 1743, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal worden Etje Nankes, oud-burgemeester, en Tayke Tymens, meester-bakker, als naaste bloedverwanten benoemd tot curatoren van Heyn Sierds, zoon van Sierd Heyns en Aalk Tymens (T 13-20 nr. 55).

Uit het eerste huwelijk:

1. Tymen Sierds, ged. Hindeloopen 3 mei 1733, ovl. voor 1743.
2. Hein Sierds, ged. Hindeloopen 17 nov. 1734, trouwt daar 19 jan. 1755 Liske Sierds, dochter van Sierd Heyes en An Jotjes.

Uit dit huwelijk:

- aa. Ann Heins, ged. Hindeloopen 11 juli 1768.
- bb. Aalk Heins, ged. Hindeloopen 22 febr. 1772.

Uit het huwelijk van Aalk en Cornelis:

- a. Wybe Cornelis Hunia, ged. Hindeloopen 29 jan. 1744.
- b. Tymen Cornelis Hunia, ged. Hindeloopen 23 juni 1748.

VIIb. Sas Heins, ged. Staveren 12 okt. 1712, trouwt Hindeloopen 14 febr. 1737 Etje Nankes, vroedschap en burgemeester te Hindeloopen, ovl. 1758, zoon van Nenke Jetties en Aag Etjes, weduwnaar van 1. Akke Sjoerds

(weduwe van Murk Martens) en 2. Rink Murks (weduwe van Symen Binkes, dochter van Murk Martens bij Ljutsck Lyckles).

6 juli 1723, weesboek Hindeloopen; Akke Sjoerds, weduwe van Murk Martens, testamentair erfgename van Tjerne Murks en Murkjen Murks, haar kinderen bij Murk, voor de helft en Piek Murks, meerderjarige ongehuwde dochter van Murk Martens voor $\frac{1}{4}$ en Douwe Jarichs en Pieter Tjeerd Kool als curatoren van Rinck Murks voor het resterende $\frac{1}{4}$ part (T 13-20 nr. 75 / 304).

7 jan. 1735, collateraalboek Hindeloopen; Etje Nankes, vroedschap te Hindeloopen maakt bekend dat hij vruchtgebruiker, *usus fructuarius heres*, was geworden van zijn vrouw Rinck Murks, die overleed te Hindeloopen op 23 nov. 1734 (T 13-20 nr. 116 / 101v). 1744, *omschrijvinge van familiën* Hindeloopen; Etje Nankes, 4 personen, toegezegd 14 gulden.

1749, quotisatie; Etje Nantkes, oud-burgemeester, wonend Wester Espel, 2 volwassenen, 3 kinderen, aanslag 82-17-0.

30 dec. 1758, klokgeld Hindeloopen; 3 gulden ontvangen wegen beluiden van Etje Nankes, burgemeester (allefriezen.nl).

26 mei 1759, 3de proklamatie; Age Broers, grootschipper te Koudum, als koper van 30 of 31 pondematen land onder Koudum, *de Drylser landen genaamd*, belast met 9-19-13 gewone floreen. De proklamant ten noorden, Gerrit Symens ten westen, Homme Frieskes ten zuidoosten en Jantjen Jakobs ten noordoosten. Zoals verhuurd aan Douwe Lammerts voor 183 gulden per jaar. Gekocht voor 550 gulden van Sas Heins te Hindeloopen, weduwe van de burgemeester Ettie Nenkes, mede namens haar kinderen (T 13-18 nr. 26 / 250).

Uit het huwelijk van Sas en Etje:

1. Nanke Etjes, ged. Hindeloopen 11 mei 1738.
2. Grietje Etjes, ged. Hindeloopen 28 mei 1741.
3. Hein Etjes, ged. Hindeloopen 29 aug. 1745.
4. Aag Etjes, ged. Hindeloopen 6 april 1749, trouwt daar 22 okt. 1775 Klaas Gerbrandsz, ovl. voor 1787, zoon van Gerbrand Tjeerds en Mynke Annes.

18 sept. 1787, autorisatie Hindeloopen; Tjeerd Gerbrands, regerend burgemeester, zoals bepaald in het codicil d.d. 3 aug. 1787 van Aag Ettjes, weduwe van Klaas Gerbrands, geautoriseerd tot curator, naast de wel edelgestrenghe heer A. van Loon, van de minderjarige Minke Klases; op 26 nov. 1790 wordt wordt Jappe Wiggerts benoemd tot haar curator, in plaast van de overleden A. van Loon (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

- aa. Minke Klases, geb. Hindeloopen 30 sept. 1776.
- bb. Etje Klases, geb. Hindeloopen 31 mei 1778, ovl. voor 1787.

Uit het huwelijk van Murk en Luts:

- a. Piek Murks, trouwt 1. Anne Taykes Boer, trouwt 2. Walte Epes, zie VIr.1.

- b. Rink Murks, geb. omstr. 1707, ovl. Hindeloopen 23 nov. 1734, trouwt 1. Hindeloopen 9 juli 1730 Symen Binkes, zoon van Bencke Symens en Aagh Annes (*Jierboek* 2014, p. 201), trouwt 2. Etje Nankes, haar stiefvader.
10 nov. 1721, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Rink Murks 14 jaar, dochter van de recent overleden Murk Martens en diens tweede vrouw Ljutsk Lyckles, worden Douwe Jarichs en Pieter Tjeerds Cool, wegens het overlijden van haar vader, tot haar curator benoemd (T 13-20 nr. 55).
- c. Tjal Murks, ged. Hindeloopen 14 april 1709.
Uit het huwelijk van Murk en Akke:
- d. Tjerne Murks, ged. Hindeloopen 1 aug. 1717, ovl. voor 1723.
- e. Sjoerd Murks, ged. Hindeloopen 30 juni 1720, ovl. voor 1721.
- f. Murkjen Murks, ged. Hindeloopen 4 febr. 1722, ovl. voor 1723.

VIIb. Tjebbe Rinkes, geb. omstr. 1739, ged. Warns (dg.) 20 jan. 1760, koopvaardijshipper te Warns, daar ovl. 21 mei 1811, trouwt 1. Warns 12 mei 1764 Wypk Pieters, ged. Warns (dg.) 25 jan 1767, dochter van Pieter Wybrands en Frisk Nenkes; trouwt 2. Warns 4 febr. 1772 Fok Sierds; trouwt 3. Warns 25 mei 1784 Ids Jollesdr, ged. Warns (dg.) 7 febr. 1773, weduwe van Bouwe Bonnes, dochter van Jolle Sibles en Jol Hiddes.

19 april 1737, collateraalboek HON; Doey Nenkes, weduwe van Fodde Imes te Warns, gelastigde van haar zusters Sytje te Hindeloopen en Frisk te Warns, als aangevers van het overlijden op 28 okt. 1736 van Rink Nenkes, getrouwd met Sytje Symens. *Welcker nalatenschap op den comparante en hare susters seer apparent ab intestato is komen te erven, wyl tot nog toe gen [geen] testament gehoort wert, veel min bekend is, door dien des overledenes man een zeevarender zijnde, lange voor haar versterf naar d' Oostzee omtrent Peters-burgh vertrokken sijnde, waar naa gewacht is, dog deselve is tot nog toe niet wederom binnen dese landen gearriveert.* De aangifte moest binnen een half jaar na overlijden zijn gedaan (T 13-18 nr. 43 / 54v).

26 sept. 1746, collateraalboek HON; Pieter Wybrens te Warns, getrouwd met Frisk Nenkes, mede als gelastigde van zijn schoonzuster Sytje Nenkes te Hindeloopen, als aangever van het overlijden te Warns op 2 sept 1746 van hun volle zuster Doey Nenkes (T 13-18 nr. 43 / 75v).

25 jan. 1767, doopsgezinde gemeente Warns, *met de waeterdoop bedient*: Wypk Pieters [Nenckes doorgehaald], de dochter [van] Pieter Wybrens en Frisk Nenkes, *zijnde de vrouw van Tjebbe Rinkes* (T 271-31 / 98, vgl. Tresoar nadere toegang doopsgezinde lidmaten Warns).

11 nov. 1777, Abraham Fock compareert voor compagnie Jacob de Clercq & Zoon en machtigt de heer Joseph Banfield, woonachtig te Falmouth, om in naam van genoemde firma te ontvangen 25 zakken wol, geladen te Lisbon door de heer Jean Perret, in het schip 'De Twee Gebroeders', gevoerd door de schipper Tjebbe Rinks, gestedineerd van Lisbon herwaarts [...], *doch welk schip volgens bekomen bericht op die*

reis op de 30 oktober laatstleden bij Falmouth verongelukt is (De Clercq, 'Verzameling oorkonden De Clercq', bestanden Amsterdam).

19 mei 1787, weesboek HON; Jolle Sibles, grootschipper te Warns, stelde in zijn testament aan tot curatoren: Haring Pieters, zoon van His Jolles en Pieter Harings, Sierd Hiddes en Hidde Hiddes. De eerste was nog minderjarig bij het overlijden van de testateur, hij werd bijgestaan door zijn grootmoeder Idts Hendriks, de laatste was reeds overleden. In zijn plaats werd benoemd *de kapitein* Tjebbe Rinkes te Warns, getrouwd met Ids Jolles (T 13-18 nr. 15 / 16).

11 okt. 1794, collateraalboek HON; Beeuwe Jaytjes oud grootschipper te Koudum voor 2/3 en de diakenen van de doopsgezinde gemeente te Warns voor 1/3 van de ene helft; Tjebbe Rinkes oud grootschipper te Wans, namens Pieter Tjebbes te Warns [zijn zoon] en Pieter Klomp, doopsgezinde leraar te Stavoren, namens zijn dochter Aagje bij wijlen Wiepk Tjebbes, voor de andere helft erfgenamen van Auke Tjarnes, in leven grootschipper te Warns, overleden 2 sept. 1794 (T 13-18 nr. 43 / 270).

24 juli 1811, inventarisatie van het sterfhuis van Tjebbe Rinkes, in bijzijn van de voogden van Pieter Tjebbes, Jol Tjebbes en Aagje Klomp te Groningen, resp. minderjarige zoon, dochter en kleindochter van de overledene. Hij bezat onroerend goed in de vorm van land en huizen. In de schrijfkamer in een geschilderd kistje trof men voor ruim 50.000 gulden aan rentegevende obligaties aan, ten laste van Friesland, waaronder hele oude stukken, ook nog voor 34.000 gulden aan Nationale schuldbrieven en voor 11.000 gulden aan Russische obligaties. De oudste Friese obligatie was uitgegeven op 30 sept 1665. Een deel van het zilver en goud trof men aan op *versteekte plaatsen*. In het jachthok lag *een jacht met zeyl en treyl twee masten en zeyl en wimpel*, ter waarde van 36 gulden (T 26 nr. 141002 / 94).

Uit het huwelijk van Tjebbe en Wypk:

1. Pieter Tjebbes, geb. omstr. 1764, ged. (dg.) Warns 28 jan. 1783, ovl. 27 maart 1795.

14 juni 1792, collateraalboek HON; Tjebbe Rinkes namens zijn zoon Pieter Tjebbes, Hylke, Heye en Sierd Sybrens, Sibbel Hauks, weduwe van Marten Wouters, en Rinke Lieuwes namens Anne Lieuwkes, allen te Warns, erfgenamen van Klaasjen Andries, weduwe van Wiggert Hylkes te Warns, *den 14e may 1792 dezer wereld overleden*. (T 13-18 nr. 43 / 263).

23 febr. 1793, proclamatie HON; Tjebbe Rinkes te Warns, met procuratie van Pieter Tjebbes, d.d. 12 juli 1792, als koper van diverse percelen te Warns van Hylke, Heie en Sierd Sybrands en Sibbel Hauks weduwe van Marten Wouters, last en procuratie hebbend van Anne Lieuwkes d.d. 10 aug. 1776, allen te Warns (T 13-18 nr. 27 / 293).

1795, doopsgezinde gemeente Warns; op 27 maart 1795 is Pieter Tjebbes overleden. Hij liet de gemeente twee obligaties na, van 500 gulden elk, op de provincie Friesland (T 271-31 / 90v).

2. Wypk Tjebbes, geb. omstr. 1764, ged. (dg.) Warns 4 febr. 1787, ovl. voor 1794, trouwt Warns 10 juni 1788 Pieter Klomp, geb. Leeuwarden

7 jan. 1760, doopsgezinde leraar te Staveren en te Groningen, zoon van Jan Klomp en Aagje Heeres.

4 febr. 1787, doopsgezinde gemeente Warns; *Onze Christelijke eenigheid gehouden met 83 perzoonen*, bediend door de voorganger J.J. van Cuylenburg, te Hindeloopen en door des zelfs companjon onzen leeraar Atze Witzes. *Des avonts te vooren de Christelijke waaterdoop op haare belijdenisse bedient*: Albert Alberts, zoon van Albert Aukes, Wypk Tjebbes, dochter van Tiebbe Rinkes, Boukjen Siebrens, dochter van Siebren Zibles. *Verders in de vertoevinge niets remarkaabels voorgevallen* (T 271-31 / 104).

Uit dit huwelijk:

Aagje Pieters Klomp, trouwt Klaas Jacobus Overbeek, doopsgezinde leraar.

Uit het huwelijk van Tjebbe en Fok:

3. Ysk Tjebbes, geb. omstr. 1773, ged. (dg.) Warns 2 febr. 1793, trouwt Warns 9 juni 1793 Tjeerd Aukes.

Uit het huwelijk van Tjebbe en Ids:

4. Jol Tjebbes, ged. Warns (dg.) 18 febr. 1804, trouwt daar 13 juli 1806 Sybrand Gerrits Bruinsma, kapitein ter koopvaardij, ovl. Warns 22 dec. 1842 (*Jierboek* 2018, 56).

3 nov. 1814, eigenhandig geschreven testament van Jol Tjebbes. Begunstigden: haar kinderen en haar man Sybrand Gerrits Bruinsma, haar broer Pieter Tjebbes, haar neven Haring Pieters en Tjeerd Aukes en haar halfzusters dochter Aagje Pieters Klomp; de kinderen van haar mans zuster, Pieter en Deuke genaamd. Anderen sloot ze uit als erfgenaam (T 26 nr. 72009 / 146).

17 aug. 1829, inventaris van de nalatenschap van Jol Tjebbes, op verzoek van Sybrand Gerrits Bruinsma, mede namens zijn kinderen Gerrit Sybrands, volwassen, stuurman ter koopvaardij, Itskje 16, Tjebbe 15, Sierd 12, Aag 10, Pieter 8 en Homme van 6 jaar, in bijzijn van Pieter Tjebbes, koopman te Staveren, toezien voogd van de kinderen (T 26 nr. 72011 / 134).

Uit dit huwelijk:

Gerrit (1807), Idskje (1812), Tjebbe (1814), Sierd (1817), Maria (Aag) (1818), Pieter (1820) en Homme (1823).

5. Pieter Tjebbes, geb. Warns 28 okt. 1796, molenaar te Staveren en naderhand te Koudum, daar ovl. 22 aug. 1833, trouwt Staveren 25 jan. 1818 Durkje Reinders Visser, geb. Bolsward 19 april 1799, dochter van Reinder Hayes Visser en Ybeltje Tjerks Klein.

17 feb. 1816, doopsgezinde lidmaten Warns, doop op belijdenis van Pieter Tjebbes, zoon van Tjebbe Rinkes.

20 sept. 1816, transport; Arend Arends Posthuma, molenaar te Staveren, als verkoper en Sybren Gerrits Bruinsma, kapitein ter koopvaardij, en Pieter Tjebbes, zonder bedrijf, beiden te Warns, als kopers voor 4500 gulden, ieder voor ½, van zekere rog- pel- en weitmolen met woonhuis en stalling aan de

zeedijk benoorden Stavoren, zoals door de verkoper bewoond en gebruikt tot 1 okt. 1816 (Werkgroep Oud Stavoren, 'uittreksels notarieel'; T 26 nr. 126003).

6 jan. 1817, notulen stadsbestuur Stavoren; gesprek met S. Bruinsma en P. Tjebbes over de belasting op het gemaal. Ze malen nu ook voor de bakkers van Hindeloopen, Koudum en Molkerum omdat de molen in Koudum is afgebrand. Men wil deze molen weer opbouwen en dan verliezen ze veel werk. Ze gaan nu met de aanslag akkoord, maar niet als ze al deze klanten kwijtraken (Werkgroep Oud Stavoren, 'uittreksels notulen').

2 april 1839, Leeuwarder Courant; aankondiging van een openbare verkoping, op 16 april 1839 ten huize van Eeuwe van der Veer in het Wapen van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde te Koudum, en op 30 april ten huize van Pier Schurer in de Paauw aldaar, van *eenen zeer goed beklanten, zwaar betimmerden, welgelegen staanden en hechten, Rog-, Pel-, en Mostaard-Molen*, met bijbehorende huizing, schuur en stalling voor een paard en twee koeien en greid- en bouwlanden, kadastraal bekend sectie A nrs. 424, 425, 439a, 1519 en 1520, zoals thans in eigendom en gebruik bij de weduwe P. Tjebbes te Koudum.

Uit dit huwelijk:

Tjibbe (1819), Ybeltje (1820), Idskje (1822), Grietje (1825), Reinder (1826), Eelkje (1828), Rinke (1830), Jol (1832) en Pietertje (1834).

VIIc. Broer Jans Kat, trouwt Hindeloopen 24 jan. 1693 Hylk Hittes.

Uit dit huwelijk:

1. Abe Broers Kat, volgt VIIIA.

VIIId. Taak Jansdr, trouwt Hindeloopen 11 febr. 1696 Anne Hessels, ovl. omstr. 1729.

16 febr. 1729, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van de fiscaal wordt Symen Hessels benoemd tot curator en administrator van de goederen van Dries Annes, (*tegenswoordig in Oost Indien*), *welke hem van zijn vader Anne Hessels nu onlangs zijn aanbeeft*. Een jaar later op 14 febr. 1730 compareerde Dries *tegenswoordigh wederom uit de India* en verklaarde dat zijn genoemde oom Symen, die aanvankelijk met Doede Annes uitlandig was naar Frankrijk, nu tot genoegen van Dries rekening en verantwoording heeft afgelegd. Op dezelfde dag wordt Symen tot curator benoemd van Antke, Tryn en Jan Annes (T 13-20 nr. 55).

4 maart 1730, weesboek Hindeloopen; Antke en Tryn Annes, nagelaten kinderen en erfgenamen van Anne Hessels bij Taayk Jans, ontheffen hun oom en curator Symen Hessels van zijn curatorschap, dat nooit van kracht is geweest. Zij mochten al snel na het overlijden van hun vader zelfstandig handelen omdat ze handlichting van het Hof van Friesland vroegen en kregen (T 13-20 nr.76 / 55v).

Uit dit huwelijk:

1. Doede Annes, volgt VIIIB.

2. Dries Annes.

3. Antke Annes.
4. Tryn Annes.
5. Jan Annes.

VIIe. Abe Jans Kat, ovl. voor 1719, trouwt Hindeloopen 12 maart 1707 Intj' Wiggerts, ovl. voor 1729 dochter van Wiggert Douwes (VIj.2).

Uit dit huwelijk:

1. Aybel Abes, trouwt Anne Tymens, zie VIr.c.
2. Dicke Abes, ovl. Hindeloopen 10 febr. 1750, trouwt daar 30 jan. 1742 Sybrand Sibles.
16 febr. 1750, collateraalboek Hindeloopen; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, maakt bekend dat hij erfgenaam is geworden van de op 10 febr. 1750 te Hindelopen overleden Dik Abes, weduwe van Sybren Sibles (T 13-20 nr. 116 / 202).

VIIIf. Sybolt Wiggerts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1752, trouwt Hindeloopen 27 febr. 1719 Auk Pieters, ovl. omstr. 1752.

Uit dit huwelijk:

1. Tryn Sybolts, trouwt Hindeloopen 14 jan. 1749 Wytse Tymens.
2. Sytj' Sybolts, geb. na 1727, trouwt Hindeloopen 1 maart 1763 Sierd Heyes, zoon van Heye Sierds.
20 nov. 1752, autorisatie Hindeloopen; Dries Tymens, grootschipper te Hindeloopen, en Pieter Wiggerts, vroedschap aldaar, geautoriseerd tot curatoren van Sytje Sybolts een minderjarige dochter van Sybolt Wiggerts (T 13-20 nr. 55).

VIIg. Pieter Wiggerts, ged. Hindeloopen (bel.) 15 febr. 1726, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, ovl. voor 1778, trouwt 1. daar 18 aug. 1726 Douw Lammerts, ovl. na 1763; trouwt 2. 12 febr. 1769 Peye Jochums.

8 maart 1727, verklaring; Dirk Ales, stuurman, en Symen Bouwes, kok, opvarenden van het schip genaamd 'Koning Ashueros' van schipper Pieter Wiegerts. Zij verklaren op verzoek van hun schipper dat zij in de maand december 1726 aan de braak op de Wezer een partij vijgen en amandelen hebben overgenomen uit zeker Frans schip. Op 7 febr. vertrokken ze van de Wezer met bestemming Amsterdam waar ze op 21 dito aankwamen. Bij het lossen bleek de partij vijgen en amandelen vettig en bedorven, dit kwam volgens hen door de olie in het Franse schip die op de vaatjes met vijgen gedropen is (SAA 5075 nr. 9312 / 2513).

8 april 1754, bijlbrief; *Sinjeur* Dirk Hendrikz Haringh, meester grootscheepstimmerman te Oost-Zaandam, heeft voor de reders en eigenaren op zijn werf een fluitschip gebouwd van 138¼ x 33 voet en 5½ duim x 15 met een dekhoogte van 7 Amsterdamse voeten, dat de naam 'Jonge Nicolaas' heeft gekregen en gevaren zal worden door

schipper Pieter Wiggerts, aan wie hij het schip heeft overgedragen en kwijting gegeven heeft voor de laatste termijn van de bouwkosten (SAA 5075 nr. 9432 14902). 24 febr. 1778, derde proklamatie; Pieter Pieters, grootschipper, en Hil Pieters, echtelieden te Hindeloopen, als kopers van $\frac{3}{4}$ parten van zekere huizing en stede c.a. met een *lytshuis* op de wal, staande en gelegen op de Nieuwstad te Hindeloopen, zoals bewoond door Peye Jochums, weduwe van de burgemeester Pieter Wiggerts. Strekkend voor van de halve straat tot achter over de wyk. Gekocht voor 757 gulden 10 stuivers van Peye Jochums, als moeder van haar minderjarige kinderen (T 13-20 nr. 99 / 159).

Uit dit huwelijk:

1. Wiggert Pieters, ged. Hindeloopen 27 april 1727.
2. Tryn Pieters, ged. Hindeloopen 10 april 1729.
3. Hil Pieters, volgt VIIIc.
4. Lammert Pieters, volgt VIII d.
5. Doed Pieters, trouwt Alker Hommes, zoon van Homme Alkers en Setj' Annes, zie VIII j.1.
6. At Pieters, ged. Hindeloopen 9 aug. 1744.

VIIh. Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam en te Hindeloopen, mede-eigenaar van de Staverse kruitmolen (*Jierboek* 2015, 15-21, 61), ovl. Amsterdam 26 aug. 1756, begraven Hindeloopen, trouwt 1. Hindeloopen 8 jan. 1719 Lieuck Aukes, geb. Hindeloopen 11 okt. 1698, daar ovl. 27 april 1729, dochter van Auke Tymens, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, en Jenck Salings; Jappe trouwt 2. Hindeloopen 1 febr. 1733 Saling Gerrits, geb. Hindeloopen 27 aug. 1703, daar ovl. 10 sept. 1751.

13 juli 1719 en 8 maart 1727, testamenten van Pieter Onkelboer te Amsterdam, wonend binnenkant van het Nieuwe Eiland. Tot zijn enige en universele erfgenaam benoemde hij de eerzame Jappe Wiggerts of diens kinderen in geval van vooroverlijden (SAA 5075 nr. 6753 / 585, nr. 9312 / 2518).

1 juli 1729, aanstelling van voogden; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, wonend op de *Binnenkant van 't Nieuwe Eylandt*, weduwnaar van Lieuke Aukes, handelend op grond van de akte van voogd-aanstelling d.d. 14 mei 1728 van wijlen zijn vrouw, nomineert Tymen Aukes, zijn zwager en Arent Looy, zijn goede bekende, als voogden van zijn kinderen die bij zijn overlijden nog minderjarig zijn (SAA 5075 nr. 9325 / 4398).

3 aug 1729, machtiging; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, volgens testament d.d. 8 maart 1727 universeel erfgenaam van de heer Pieter Onkelboer, machtigt Claas Timmer, meester timmerman te Muideren om namens hem comparant ten overstaan van schout en schepenen van de stad Muideren, aan Jacob de Bruijn in eigendom over te dragen *zeekere bruykwee lands met zijne huysinge bergh en schuur, mistgaders verdere gebouwen alsmede met de plantagien en bepootingen daar op zijnde*, gelegen aan de westzijde van de Vegt in de Aert Jansen Polder tussen Muideren en Weesp, groot

ongeveer 29 morgen en 300 roeden, zoals op 14 maart 1726 gekocht door Pieter Onkelboer (SAA 5075 nr. 9326 / 4574).

23 aug. 1729, testament van Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, *siek van lichaam en te bedde leggende*. Hij benoemde tot zijn erfgenamen zijn beide zonen Wiggert en Auke Jappes. Mochten zij zonder nazaten komen te overlijden in dat geval vererfde zijn nalatenschap op zijn moeder Tjeert Reyners, weduwe van Wiggert Douwes, als zij nog in leven was en anders op Aibel en Dik Abes, dochters van wijlen zijn zuster Yntje Wiggerts bij Abe Jans (SAA 5075 nr. 9326 / 4609).

4 april 1731, bevrachtingscontract; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Pieter Wybrands, van Warns, schipper op het fluitschip genaamd 'de Juffrouw Catharina' van 126 x 28 $\frac{1}{11}$ x 12 $\frac{6}{11}$ het dek hoog 6 $\frac{7}{11}$ voeten. In ballast van Amsterdam naar Narva, hout laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 4450 gulden met 50 gulden als kaplaken voor de schipper. De schipper belooft ook tussendeaks houtwaren te laden van de voorstevan tot de kombuis en ook in het kabelruim. De touwen dienen aan dek gelegd te worden. Als de schipper voor augustus terug in Amsterdam is, zal hij of een zetschipper op dezelfde condities meteen nog een reis naar Narva maken voor deze bevrachter. Bij aankomst na 1 augustus mag de schipper bepalen of hij de tweede reis wel of niet zal maken, op conditie dat als hij de reis afslaat hij dan in het lopende jaar niet voor een andere bevrachter naar Narva mag gaan (SAA 5075 nr. 9337 / 5933. Het notarieel archief van Amsterdam bevat vele contracten waarin Jappe Wiggerts een rol speelt).

21 dec. 1733, wisselprotest; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, weigert de wissel gedateerd St. Petersburg 17 nov. 1733 ad 1500 roebel van $5\frac{3}{4}$ stuiver per stuk, met een termijn van 65 dagen. Trekker: Shuffner, Wolff & Compagnie; houder Andries Pels & zn. Jappe wil eerst zijn vriend schrijven en verzoekt om heraanbieding op de vervalddag (SAA 5075 nr. 8045 / 851).

16 aug. 1740, bevrachtingscontract; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam als bevrachter en Ippe Witses Cat, schipper op 'De Jonge Zwarte Kat' van $131\frac{3}{4}$ x 30 x 13 $\frac{6}{11}$ x 5 $\frac{9}{11}$ voeten. In ballast van Amsterdam naar Narva of Kronstadt, laden met houtwaren voor Amsterdam. Vrachtprijs 6350 gulden vanuit Kronstadt en 6550 gulden vanuit Narva. Kaplaken 10 zilveren ducats. De bevrachter laadt het schip volgens Noordsvaardersgebruik (SAA 5075 nr. 9387 / 10459).

1744, *Omschrijvinge van familiën in Friesland*, gemeente Hindeloopen; Jappe Wiggerts, toegezegde bijdrage 45-0-0, aantal personen: 5.

10 jan. 1744, registratieboek HON, schuldbekentenis d.d. 7 maart 1739; Dirk Jarichs, huisman te Koudum, bekent 200 gulden schuldig te zijn aan Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, *dog tegenwoordig present tot Hindelopen* (T 13-18 nr. 39 / 44).

17 okt. 1748, collateraalboek Hindeloopen; Jappe Wiggerts, man van Salingh Gerrits, maakte mede namens Evert Gerrits bekend dat zij erfgenamen waren geworden van Reyntien Gerrits, overleden te Hindeloopen op 11 okt. 1748 (T 13-20 nr. 116 / 198).

1749, quotisatie Hindeloopen; Jappe Wiggerts, Ooster Espel, absent, in Holland, aangeslagen voor: 60-0-0.

11 april 1750, machtiging; Matijs en Cornelis Ooms, Jacob Alewijn Ghijzen en Abraham Vorsterman Jacobsz, allen te Amsterdam, machtigen Joost Visser namens hen te compareren voor de heren schepenen van Amsterdam om te transporteren en kwijting te verlenen aan Cornelio Maten en aan Jappe Wiggerts, aan ieder van hen 1/16 part van de Hoornse Lijnbaan te Amsterdam bezuiden de Haarlemmer Poort, *met desselfs steene huijzinge en packhuijs c.a.*, welk 1/8 part door de comparanten op 5 maart jl. is gekocht van Dirk Semeyns van Loosen en door hen voor 2 x 400 gulden is verkocht aan heren Maten en Wiggerts (SAA 5075 nr. 9427 / 14018).

22 dec. 1752, scheepsverkoop; Jappe Wiggerts te Amsterdam, gemachtigde van Thomas Ages Oudewagen, van Stavoren, verklaart verkocht te hebben aan Beekius en Gosse Lolkes, het schip genaamd 'Oude Wagen' van schipper Age Claasz en geeft kwijting voor de koopsom van 10.850 gulden (SAA 5075 nr. 9435 / 14645).

21 april 1755, procuratie in de Franse taal; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, als enige belanghebbende bij de lading planken van het schip 'Drie Gezusters' van schipper Anne Baukes, dat schipbreuk heeft geleden bij Morlaix, machtigt Francois Jourdain, koopman te Brest om te reclameren hetgeen van de lading planken geborgen is (SAA 5075 nr. 11352 / 82).

6 okt. 1755, testament Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, wonen op de Binnekant van het Nieuw Waals Eiland, *weesende van lichaam wel eenigsints indispoost*. Jappe verklaarde geen andere kinderen of descendentes te hebben dan zijn twee zonen Auke Jappes, *of anders genaamt Auke Wiggerts*, uit het huwelijk met Lieuwke Aukes en Gerrit Jappes, *of anders genaamt Gerrit Wiggerts*, uit het huwelijk met Saling Gerrits. Testamentair en naar rechte waren zij zijn beoogde erfgenamen, ieder voor de helft, maar Gerrit was nog minderjarig en Auke, *schoon al meerderjarigh niet te min van zoo danige conduites, dat dezelve ter oorsake van zijne slechte en onordentelijke leevensgedragh*, door de schepenen van Amsterdam op 3 juli 1754 in het Verbeterhuis was gebracht. Bovendien was Jappe op 11 maart 1755 benoemd tot curator van zijn volwassen zoon Auke. Jappe benoemde Gerrit als zijn enig erfgenaam en Auke kreeg alleen *de legitime portie*, hetgeen hem van rechtswege toekwam, behalve als hij binnen drie maanden na zijn vaders overlijden nadat hem dit testament was geopenbaard, een notariële akte in zou leveren bij de executeurs testamentair, Abe Broers Cat en Saling Aukes, waarin hij belooft het onderhavige testament te zullen respecteren en afstand te doen van alle aanspraken op zijn vaders nalatenschap en aanneemt de verdeling met zijn halfbroer Gerrit, ieder de helft (SAA 5075 nr. 9444 / 15159).

1 sept. 1756, boetes trouwen en begraven Amsterdam; *Jappe Wiggerts in stilte na Hinlopen*.

22 dec. 1756, autorisatie Hindeloopen; benoeming van vijf taxateurs inzake de boedel van Jappe Wiggerts, voor resp. de huizen, landerijen, zilver en goud, meubelen en paarden, rijtuigen en paardetuigen (T 13-20 nr. 55).

30 sept. 1760, verdeling van de nalatenschap van Jappe Wiggerts, overleden 26 aug. 1756 te Amsterdam, *en wel ten zijnen eijgen huijse, staande op de binnenkant van't nieuwe Waals eijland*. Saling Aukes, makelaar te Amsterdam, en Abe Broers Kat te Hindeloopen, executeurs van het testament d.d. 6 okt. 1755 van Jappe Wiggerts,

redderaars van des zelfs boedel en nalatenschap en meede van besorgens zijnen begraafnisse en administrateurs en curatoren van Jappes oudste zoon Auke Jappes, of ook wel anders genaamd Auke Wiggerts, dezelve bij deeze acte in't vervolg genaamt zal werden, meerderjarige ongehuwde zoon uit het huwelijk met Lieuwke Aukes; en Gerrit Jappes Wiggerts te Amsterdam, getrouwde zoon van Jappe uit het huwelijk met Saling Gerrits. Het maken van de verdeling was gecompliceerd omdat Jappe tijdens zijn leven geen verdelingen had gemaakt na het overlijden van zijn eerste en tweede vrouw en zijn zoon Wiggert bij zijn eerste vrouw, en er evenmin een verdeling was gemaakt na het overlijden van Aalk Aukes een zuster van zijn eerste vrouw en Evert Gerrits een zuster van zijn tweede vrouw, maar niet in de laatste plaats omdat de boedel zeer omvangrijk was. Het document beslaat minstens 200 bladzijden en is bijna 8 cm dik (SAA 5075 nr. 13958 / 92).

Uit het eerste huwelijk:

1. Wiggert Jappes, geb. Hindeloopen 27 nov. 1719, daar ovl. 9 febr. 1755.
2. Alert Jappes, geb. Hindeloopen 24 april 1721, daar ovl. 8 okt. 1721.
3. Intj' Jappes, geb. Hindeloopen 18 juni 1723, daar ovl. 16 aug. 1723.
4. Auke Jappes Wiggerts, geboren Amsterdam 26 sept. 1725, daar ovl. juni 1763.

17 jan. 1757, akte van approbatie; Auke Wiggerts, ofwel Auke Jappes, meerderjarige ongehuwde zoon van wijlen Jappe Wiggerts, niettemin geassisteerd door zijn curatoren Saling Aukes en Abe Broers Cat, zoals aangewezen door de schepenen van Amsterdam d.d. 9 sept. 1756, heeft een akte ingeleverd waarmee hij verklaart zijn vaders testament te zullen respecteren (SAA 5075 nr. 9447 / 15270).

8 juni 1763, boetes trouwen en begraven Amsterdam; *Auke Wiggerts in stilte na Hinloopen*, 10 gulden.

5. Douwe Jappes, geb. Hindeloopen 15 april 1729, daar ovl. 29 april 1729. Douwe Jappes is *Begraven in de Oude Kerk te Hindeloopen met zijne moeder in dezelfde kist* (Albarda, *Genealogie Wiggerts*).

Uit het tweede huwelijk:

6. Lieuck Jappes, geb. Hindeloopen 29 okt. 1733, daar ovl. 19 nov. 1733.
7. Gerrit Jappes Wiggerts, volgt VIIIe.
8. Douwe Jappes, geb. Hindeloopen 22 maart 1743, daar ovl. 8 april 1743.

VIIIi. Tymen Aukes, koopvaardijsschipper en burgemeester te Hindeloopen, lid van de raad ter admiraliteit in Friesland, mede-eigenaar van de Stavense kruitmolen, ovl. voor 1749, trouwt Hindeloopen 26 jan. 1712 Idsk Jelles, ovl. na 1759, dochter van Jelle Thomas en Fock Wiggerts (VIu.1, VIp).

28 en 29 juni 1729, bevrachtingscontract; Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, als bevrachter en Tymen Aukes, schipper op het schip genaamd 't Paradijs' van 131

x 30 x 13¹/₄, het dek hoog 5³/₄ voeten. In ballast van Amsterdam naar Narva, hout laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 6375 gulden met 50 gulden als kaplaken voor de schipper. De schipper belooft de ruimte tussendecks volledig te benutten van de voorsteven tot de trap, en ook het kabelruim. De touwen dient hij aan dek te leggen (SAA 5075 nr. 9325 / 4477).

30 maart 1735, koopovereenkomst; Tymen Aukes als principaal van de rederij van het fluitschip 'de Samson' van wijlen de schipper Fonger Boldewijns, met de heren Johannes en Floris Bontekoning te Amsterdam als borgen, namens de rederij gezamenlijk verkopers van het genoemde fluitschip dat in een publieke veiling voor 13.000 gulden is gekocht door de rederij van schipper Rijndert Jans (SAA 5075 nr. 9357 / 8058).

23 april 1739, *Oprechte Haerlemsche courant*; heden heeft de heer Tymon Aukes, burgemeester der stad Hindelopen, als raad ter admiraliteyt te Harlingen ter vergadering van haar hoog mogenden den eed afgelegt (gevonden via delpher.nl).

4 nov. 1741, 3de proklamatie; burgemeester Tymen Aukes te Hindeloopen, mede gecommiteerde ter admiraliteit in Friesland, als koper van 15 einzen land gelegen in twee stukken van elk 3 pondematen op de War onder Koudum. Gekocht voor 75 gulden van Ate Carstens te Hindeloopen (T 13-18 nr. 26 / 63v).

Quotisatiekohieren 1749: Itsk Jelles, Timen Aukes weduwe, wonend zuider Espel: 5 volwassenen en 1 kind; aanslag: 209-11-0.

1758, floreenkohier Koudum, nr. 31; Beitj en Lieuck Tymens, *een halve fenne lands genaamt Duinkerken, groot 10 hoofden*, Douwe Lammerts ten oosten.

Uit dit huwelijk:

1. Auke Tymens, ged. Hindeloopen 29 dec. 1728.
2. Beitj' Tymens, trouwt Luike Broers, zie VIIo/1.
3. Lieuck Tymens, trouwt Hindeloopen 11 maart 1759 Herke Dirks, ged. Hindeloopen 30 okt. 1735, burgemeester te Hindeloopen, zoon van Dirk Dirks, vroedschap te Hindeloopen, en Idsk Herkes (zie VIIr.1).
 - 1 febr. 1732, collateraalboek Hindeloopen; Tjeerd Olferts, grootschipper te Hindeloopen, maakt bekend dat zijn vrouw Tryn Harkes en haar zuster Idsk Harkes, erfgenamen zijn geworden van Eelk Tymens, in leven huisvrouw van Jan Abrahams, die op 16 dec. 1731 te Hindeloopen is overleden (T 13-20 nr. 116 / 84).
4. Jenk Tymens, trouwt Aaldert Taykes, zie VIIIn.1.
5. Auke Tymens, ged. Hindeloopen 4 nov. 1742.
6. Heye Tymens, trouwt Gerrit Jappes Wiggerts, zie VIIIE.

VIIj. Saling Aukes, ged. Hindeloopen 1 nov. 1716, makelaar in hout te Amsterdam, mede-oprichter van de houthandel N.V. Bontekoning en Aukes, ovl. voor 1796, trouwt Amsterdam 25 mei 1736 Maria Rombeek, ged. Amsterdam 21 april 1719, daar ovl. 25 mei 1796, dochter van Albert Rombeek en Anna Agges.

Willem Stellink (1826-1913), 'De loodsen van Houthandel Bontekoning en Aukes', gezien vanaf de Spaarndammerdijk (later Tasmanstraat) ter hoogte van de latere Hembrugstraat in noordelijke richting (collectie Stadsarchief Amsterdam).

23 maart 1765, testament van Saling Aukes en Maria Rombeek, wonend op de Oosterse kade te Amsterdam. Tot hun erfgenamen benoemden zij Auke Albertus Aukes, die op taxatie hun huis zal overnemen met sieraden en kleden etc., en Maria en Anna Castrop, dochters van wijlen hun dochter Lieuwke Aukes bij mr. Hendrik Castrop. Tot executeurs benoemden zij Bernard Scholten, Gerrit Wiggerts en Cornelis Bruijn (SAA 5075 nr. 12238 / 150).

Uit dit huwelijk:

1. Lieuck Aukes, ged. Amsterdam 25 maart 1740, ovl. voor 1765, trouwt Amsterdam 13 febr. 1761 mr. Hendrik van Castrop, advocaat te Amsterdam, patriot, lid van de eerste en tweede nationale vergaderingen (Van der AA, BW).

Uit dit huwelijk:

- aa. Maria van Castrop, ged. Amsterdam 6 dec. 1761, trouwt daar 10 juli 1783 Jan Hubertus Viruly.
- bb. Anna van Castrop, ged. Amsterdam 29 juli 1763.
2. Anna Aukes, ged. Amsterdam 2 april 1745, ovl. voor 1765.
3. Auke Albertus Aukes, ged. Amsterdam 30 juni 1748, daar ovl. 2 jan. 1809, trouwt Amsterdam 8 juli 176 Maria Margaretha Pott.

VIIk. Tjeerd Pieters Kool, koopman te Hindeloopen, ovl. 1779, trouwt Hindeloopen 17 jan. 1736 Engel Grettes, dochter van Grette Karstens en Ank Broers (VIIs.2).

1728, doopsgezinde lidmaten Hindelopen; Tjeerd Pieters Kool.

1768, floreenkohier Hindeloopen; nr. 71, een huis en hiem 'Gellehuis' genaamd met 10 pondematen land, belast te Hindeloopen en te Koudum. Jelger Hanses ten oosten, de Haanmeer ten zuiden, de Indijk ten westen, eigenaar Tjeerd Kool, gebruiker Ysak Jarichs.

1779, doopsgezinde lidmaten Hindelopen; Tjeerd Pieters Kool overleden.

Uit dit huwelijk:

1. Jel Tjeerds Kool, trouwt 1. Tymen Taykes, trouwt 2. Jelle Heyes, zie VII n.2.
2. Anke Tjeerds Kool, trouwt Hindeloopen 5 febr. 1760 Jappe Jappes, koopvaardijsschipper.

VII m. Tryn Pieters Kool, ovl. tussen 1752 en 1755, trouwt Hindeloopen 1 maart 1745 Pieter Pieters, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1759, zoon van Pieter Pieters en Rinck Jappes (St. Pieter).

14 febr. 1743, kwijting; Pieter Pieters, grootschipper, en Jappe Pieters, verklaren dat hun curatoren Anne Pieters Koningh, regerend burgemeester, en Sibolt Wiggerts, grootschipper, allen te Hindeloopen, sinds de autorisatie tot dato dezes naar behoren verantwoording hebben afgelegd en alle goederen en effecten uit de nalatenschappen van hun ouders en hun grootmoeder Sytj' Sierds hebben overgedragen (T 13-20 nr. 77 / 51v).

7 april 1752, testament van Pieter Pieters, grootschipper, en Tryn Pieters Kool, echtelieden te Hindeloopen, present te Amsterdam. Zij noemt haar vader Pieter Tjeerds Kool als begunstigde (SAA 5075 nr. 11916 / 106).

12 jan. 1759, 29 juli 1760 en 2 sept. 1760, autorisaties Hindeloopen; Hidde Rinwers, grootschipper, Tjeerd Kool, koopman, en Fedde Abrams, koopman, allen te Hindeloopen volgens testament d.d. 26 april 1755 van Pieter Pieters, eveneens grootschipper aldaar, benoemd tot curatoren van Pieter en Rinck Jappes, kinderen van wijlen Jappe Pieters bij Jel Everts (T 13-20 nr. 55).

VII n. Tayke Tymens, meester-bakker te Hindeloopen, trouwt Hindeloopen 28 juli 1731 Bauk Allerts, geb. omstr. 1710, dochter van Allert Ippes en Fouk Wiggerts (VII q.1).

21 mei 1737, autorisatie Hindeloopen; Tayke Tymens, meester-bakker, toont het testament d.d. 11 mei 1737 van wijlen Anne Taykes Boer, waarin Hessel Annes is aangewezen tot curator van Setj Annes, een dochter van Anne Taykes, maar omdat Hessel Annes uitlandig is, is Tayke Tymens tot curator geautoriseerd (T 13-20 nr. 55).

10 sept. 1743, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van An Tymens, *gesterkt soo veel nood met haar ondertroude man Gerrijt Sijmens*, wordt Tayke Tymens, meester-bakker te Hindeloopen, geautoriseerd tot curator van Tayk en Setj Hessels, nagelaten kinderen van Hessel Annes (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Aaldert Taykes, burgemeester te Hindeloopen, trouwt Hindeloopen 22 jan. 1769 Jenk Tymens, gedoopt Hindeloopen 28 febr. 1740 dochter van Tymen Aukes, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Idsk Jelles (VIII.4).
14 juni 1785, autorisatie Hindeloopen; Luike Broers, oud grootschipper te Hindeloopen, Herke Dirks, oud-burgemeester, en Aldert Taykes, regerend burgemeester, volgens testament d.d. 15 febr. 1776 van Gerrit Wiggerts en Heye Tymens, geautoriseerd tot curatoren van Tymen en Auke Wiggerts, minderjarige zonen van Gerrit en Heye (T 13-20 nr. 55).
2. Tymen Taykes, trouwt Hindeloopen 18 dec. 1764 Jel Tjeerds Kool, dochter van Tjeerd Pieters Kool en Engel Grettes; Jel trouwt 2. Hindeloopen 14 febr. 1769 Jelle Heyesz Heyes, geb. omstr. 1742, ovl. Hindeloopen 9 mei 1814, zoon van Heye Wouters, koopvaardijshipper te Hindeloopen; Jelle hertrouwt 18 dec. 1792 Lol Pieters, weduwe van 1. Lammert Pieters, 2. Tjeerd Gerbrands van der Kamp (zie verder bij VIIIId).
4 juni 1793, derde proklamatie; Jelle Heyes te Hindeloopen als koper van twee stukken greidland het eerste genaamd 'Van Broer Ages Afgeslat' groot 12 pondematen 6 einzen 1 penning, en het tweede 'Tjeerd Heeres Weduwe Fenne', groot 6 pondematen 8 einzen 1 penning, belast te Hindeloopen op nr. 29 en nr. 30, beide stukken in gebruik bij Fekke Fekkes als huurder, zoals gekocht voor 1105 gulden van de erven van de heer A. van Loon, in leven oud-burgemeester en vroedschap te Hindeloopen (T 13-20 nr. 100 / 233).
4 juni 1793, derde proklamatie; Jelle Heyes te Hindeloopen, namens zijn kinderen bij Jel Tjeerds Kool, als koper van een stuk greidland genaamd 'Secretaris Wybrand van Loon Fenne' gelegen aan de Haanmeer, alsmede de 'Secretaris van Loon Folkerts Fenne', samen groot 11 pondematen 2 einzen 18 penningen, belast te Koudum op nr. 821 en 822, zoals in gebruik bij Meine Harmens weduwe als huurder, berechtigd met visserij in de Haanmeer in gebruik bij Lykle Jacobs als huurder, gekocht voor 425 gulden van de erven van A. van Loon (T 13-20 nr. 100 / 237).
1811, achternamen Hindeloopen, Jelle Heyes; tevens zijn kinderen: Pieter Kool 39, Engel 41, kindskinderen: (van Pieter Kool), Tjeerd 2, Jel 15, Mary 13, Intj 12, Lol 10, Antje 7, Jaarg 5.
Uit het huwelijk van Jel en Jelle:
aa. Engel Jelles Kool Heyes, geb. omstr. 1771, ovl. Hindeloopen 27 febr. 1852, trouwt daar 9 dec. 1792 Fekke Fekkesz Fekkes, supleant-vrederechter van Hindeloopen.
Uit dit huwelijk:
Jel (1794), Fekke (1797), Ank (1799), Jelle (1803), Heye (1804).
bb. Pieter Jelles Kool Heyes, geb. omstr. 1773, ovl. Hindeloopen

19 aug. 1812, trouwt daar 3 nov. 1795 Tedde Symens Hessels, dochter van Symen Hessels en Mary Wiggerts (VIIIg.1).

Uit dit huwelijk:

Tjeerd, Jel (1796), Marie (1797), Yntj' (1799), Lol (1801), Antje (1804) en Jarich (1806).

3. Fouk Taykes, ovl. voor 1778, trouwt Hindeloopen 3 febr. 1771 Tjeerd Gerbrands van der Kamp, burgemeester te Hindeloopen, ovl. Amsterdam in nov. 1790, begraven in Hindeloopen, zoon van Gerbrand Tjeerds en Mynke Annes. Tjeerd trouwt 2. Hindeloopen 14 april 1778 Lol Pieters, weduwe van Lammert Pieters (zie verder bij VIIIId). Beide huwelijken bleven kindeloos.

Nov. 1790, boetes trouwen en begraven Amsterdam; Tjeerd Gerbrands van der Camp, 10 gulden.

VIIo. An Broers, geb. omstr. 1696, trouwt stadhuis Hindeloopen 17 maart 1721 Sible Eukes, bevrachter, ovl. voor 1764, zoon van Euke Tjeerds en Wypk Okkes.

29 mei 1727, bevrachtingscontract; Sible Eukes namens Euke Tjeerds & zonen als bevrachters en Hendrik van Couwenhoven namens de weduwe Hendrik van Couwenhoven als vervrachters van het fluitschip de 'Juffrouw Catharina Angelica' van $122\frac{3}{4} \times 29 \times 12\frac{1}{4}$ het dek hoog 6 $\frac{9}{11}$ voeten, van schipper Pieter Couwenhoven die met een lading zout onderweg is naar Kopenhagen. Na lossen in ballast naar Narva, houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 3975 gulden met 10 zilveren ducatonen als kaplaken voor de schipper (SAA 5075 nr. 9313 / 2754).

15 april 1749, verklaring; Jan Broers te Hindeloopen en Tjeerd Aukesz te Warns, present in Amsterdam, verklaren op verzoek van Hidde Eukes dat zij op 12 april uit naam van de rekwirant, die de directie voert van het schip 'Swarte Waterhond', in Amsterdam bij diens broer Sible Eukes zijn geweest, om hem namens rekwirant bepaalde betalingen te doen inzake twee uitdelingen m.b.t. zijn $\frac{1}{32}$ part van het schip: 50 gulden over het jaar 1747 en 82 gulden 10 stuivers voor 1748. De totale uitdelingen bedroegen 1600 resp. 2640 gulden. Nadat Sible de overzichten had gelezen gaf hij desgevraagd te kennen deze te zullen tekenen voor kwijting. Maar nadat zij hem de bedragen hadden overhandigd stopte hij die meteen in een kist en weigerde vervolgens de kwijting te tekenen, omdat hij naar eigen zeggen *door ontsteltenisse sijns gemoeds buijten staat was sulks te kunnen doen*. Tevens weigerde hij het geld terug te geven. Uiteindelijk wisten Jan en Tjeerd hem te bewegen een notitie af te geven waarin hij bekende het geld te hebben ontvangen (SAA 5075 nr. 11907 / 164).

26 febr. 1764, doopsgezinde lidmaten Amsterdam; doop van Engeltie, Euke en Tjeerd Sibles; getuigen: Homme de Vries en Hessel Doedes Maat.

28 okt. 1764, doopsgezinde lidmaten Amsterdam, doop van Lieuke Sibles; getuigen: Euke Sibles haar broeder en Geltje Sibles haar zuster.

12 nov. 1764, machtiging; Tjeerd Sibles, te Amsterdam, meerderjarige jongeman, mede-erfgenaam voor $\frac{1}{4}$ part van zijn vader Sible Eukes te Hindeloopen, machtigt zijn broer en zusters Euke, Engeltje en Lieuk Sibles om zijn belangen te behartigen inzake de nalatenschap van zijn ouders (SAA 5075 nr. 11955 / 318).

20 jan. 1765, machtiging; Engeltje Siblez en Lieuke Sibles, te Amsterdam, beiden meerderjarig, machtigen hun broers Euke en Tjeerd, eveneens te Amsterdam maar staande op hun vertrek naar Hindeloopen, om namens hun te beoordelen de rekening en verantwoording door hun neef Anne Tymens, burgemeester te Hindeloopen, inzake de boedel van hun vader Sible Eukez (SAA 5075 nr. 11957 / 168).

Uit dit huwelijk:

1. mogelijk, Intje Sibles, ovl. 3 okt. 1764.
12 okt. 1760, doopsgezinde lidmaten Amsterdam; Intje Sibles met attestatie van Hindeloopen; ovl. 3 okt. 1764.
2. Euke Siblesz, geb. Hindeloopen omstr. 1731, ovl. Amsterdam 25 jan. 1808, daar begraven, trouwt daar 30 maart 1770 Petronella Markon, begraven Amsterdam 17 sept. 1788.
30 maart 1770, ondertrouw Amsterdam; Euke Siblesz van Hindeloopen, doopsgezind, 39 jaar, wonend in de Schipperstraat, ouders dood, geassisteerd met zijn broer Tjeerd Siblesz, en Petronella Markon, van Amsterdam, doopsgezind, 23 jaar wonend in de Vinke, geassisteerd met haar moeder Maria van Boorn.

Uit dit huwelijk:

Alida, Antje (1772-1833), Aukje (1792) en Jan Sibles (1796).

3. Tjeerd Siblesz, geb. Hindeloopen omstr. 1733, trouwt daar 31 juni 1767 Margaretha Vogt, geb. Amsterdam omstr. 1741.
31 juli 1767, ondertrouw Amsterdam; Tjeerd Sibles, van Hindeloopen, Mennoniet, 34 jaar, wonend op de Waal, ouders dood, geassisteerd met zijn broer Euke Sibles, en Margaretha van der Vogt, van Amsterdam, gereformeerd, 26 jaar, wonend op de Nieuwendijk, ouders dood, geassisteerd met haar stiefmoeder.

Uit dit huwelijk:

Antje (1769), Alida (1770), Barbara (1772), Margaretha (1774) en Tjeerd Sibles (1776).

4. Engeltje Siblesdr, geb. voor 1740.
5. Lieuk Siblesdr, geb. voor 1740, begraven Amsterdam 7 febr. 1788.
7 febr. 1788, begraven Amsterdam Oude Kerk; Lieuk Sibles, op de Haarlemmerdijk, bij de Orangestraat Zuidzijde, nr. 135; 15 gulden.

VIIp. Mary Wiggertsdr, trouwt Symen Hessels, koopvaardijsschipper te Hindeloopen, beiden ovl. na 1731.

23 febr. 1710, mutueel testament van de eerbare Symen Hessels en de eerbare Marij Wiggerts, echtelieden te Hindeloopen. In geval zij het eerst zou komen te overlijden

vermaakte Marij aan haar man het huis met het hof waar zij te Hindeloopen in wonen *en voorts het part scheeps in 't schip dat haar man nu nieuwt laat maken om te voeren* (SAA 5075 nr. 7291 / 573).

Uit dit huwelijk:

1. Hessel Symens, volgt VIIIg.
2. Broer Symens, volgt VIIIh.
3. Wiggert Symens trouwt Tedde Alkers, zie VIr.c.
4. Goyke Symens.

VIIq. Fouck Wiggerts, ovl. voor 1731, trouwt Allert Ippes, koopvaardij-schipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1727, zoon van Ippe Wybrens en Bauck Ottedr.

6 jan. 1727, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Bauk, Wiggert en Beyts Allerts, kinderen van wijlen Allert Ippes bij Fouk Wiggerts, worden Jelle Thomas en Symen Hessels benoemd tot hun curatoren (T 13-20 nr. 55).

14 febr. 1730, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Bauk Allerts 20 jaar en Beyts Allerts 15 jaar, dochters van Allert Ippes, in leven grootschipper te Hindeloopen, en Fouk Wiggerts, mede namens hun broer Wiggert, uitlandig en hun jongste broer Ippe, wordt vroedschap Sicke Harmens benoemd tot hun curator in de plaats van Jelle Thomas, *welke deser werelt overleden is* (T 13-20 nr. 55).

18 april 1731, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Wiggert Allerts 20 en Beyts Allerts 15 jaar, kinderen van Allert Ippes bij Fouk Wiggerts, mede namens hun volle broer Ippe Allerts, in het 9de jaar, wordt Tymen Aukes, regerend burgemeester benoemd tot hun curator inzake de nalatenschap van de echtelieden Sicke Harmens en Heye Wiggerts, die beiden recentelijk zijn overleden (T13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Bauk Allerts, trouwt Tayke Tymens, zie VIIn.
2. Wiggert Allerts, geb. omstr. 1712, ovl. 'in zee' 5 juli 1734.
7 sept. 1734, collateraalboek Hindeloopen; Tymen Aukes als curator van Beyts en Ippe Allerts maakt bekend dat Beyts en Ippe naast Bauk Allerts, vrouw van Tayke Tymens, erfgenamen zijn geworden van Wiggert Allerts die op 5 juli 1734 in zee is overleden (T 13-36 nr. 116 / 99v).
3. Beyts Allerts, volgt VIIIi.
4. Ippe Allerts, geb. omstr. 1722, ovl. Hindeloopen 2 maart 1745.
30 maart 1745, collateraalboek Hindeloopen; Tayke Tymens, meester-bakker, man van Bauck Allerts en Beyts Allerts, vrouw van Tymen Tomas, regerend burgemeester en grootschipper; zij maken bekend tezamen erfgenamen te zijn geworden van Ippe Allerts die op 2 maart 1745 te Hindeloopen overleed (T 13-20 nr. 116 / 162).

VIIr. Itsk Dries, trouwt Hindeloopen 29 dec. 1715 Anne Klases.

Uit dit huwelijk:

1. Yk Annes, ged. Hindeloopen 19 dec. 1725, trouwt Hindeloopen 24 juni 1759 dr. Adrianus van Loon, ged. Bolsward 22 sept. 1720, advocaat, bewindhebber van de WIC, gecommiteerde ter Friese Landsdag, secretaris en burgemeester te Hindeloopen, ovl. 1789, zoon van Wybrand van Loon, notaris te Bolsward en secretaris te Hindeloopen, en Antje Klases Grons; Adrianus trouwt 2. Hindeloopen 3 dec. 1786 Idsk Herkes, weduwe van Dirk Dirks, dochter van Herke Douwes Moye en Eelk Tymens (*Jierboek* 2014, 188).
 - 6 sept. 1755, 3de proklamatie openbare verkoping te Staveren in de grietenij rechtkamer; Martin Brouwer, burgemeester van Sloten, en Harmen Harmens, raadsman aldaar, curatoren van de kinderen en boedel van de secretaris en konvooiemeester Age Hermanides, te Sloten overleden, als verkopers bij 's *Hoffs decreet*, van zekere $\frac{3}{4}$ part van een stemdragende zathe *gelegen aan het Oost van het dorp Coudum*, berechtigd met stemnummer 104, met erf, hof, huizing, schuur, watermolen c.a. en diverse nader omschreven stukken land. Gekocht voor 1837 gulden door dr. A. van Loon namens Jurjen Hermanides te Hindeloopen (T 13-18 nr. 26 / 208).
 - Febr. 1776, benoemingen in Friesland; de heer mr. Adrianus van Loon, regerend burgemeester te Hindeloopen, benoemd tot bewindhebber van de WIC voor de periode bloei maand 1776-1779 (*Nieuwe Nederlandsche jaarboeken* (vol. 11, deel 1) p.173).
 - 31 maart 1781, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Tjeerd Gerbrands, curator van Heere Tjeerds, wordt Adrianus van Loon, oud-burgemeester te Hindeloopen, aangesteld als zijn mede-curator na het overlijden van Pieter Wybes (T 13-20 nr. 55).
 - 2 juli 1789, Hof van Friesland; de procureur-generaal contra Adrianus van Loon, secretaris der stad Hindeloopen, gedetineerd op het Blokhuis te Leeuwarden (*Plakaten Vereenigde Nederlanden* (deel 14) p. 269). Van Loon was in 1787 uit zijn ambt gezet en verbannen uit Friesland.
 - 22 sept. 1789, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Douwe, Thomas en Tjeerd Tjeerds Pauw, kinderen van wijlen Tjeerd Pauw, worden Herke Dirks, oud burgemeester, en de heer Jappe Wiggerts te Hindeloopen geautoriseerd tot hun curatoren in plaats van de overleden heren Gerrit Wiggerts en Adr. van Loon (T 13-20 nr. 55).
 - 17 nov. 1789, autorisatie Hindeloopen; dr. Sicco Gerlisma, secretaris te Hindeloopen, volgens testament van Joost Alderts door het overlijden van A. van Loon provisioneel benoemd tot curator van Heere Joostes (T 13-20 nr. 55).

Uit het huwelijk van Yk en Adrianus:

 - aa. Itsk van Loon, ged. Hindeloopen 14 sept. 1760.
 - bb. Antje van Loon, ged. Hindeloopen 18 okt. 1761.
 - cc. Wybrand van Loon, geb. Hindeloopen 23 maart 1766.

VII. Ank Broers, trouwt omstr. 1705 Grette Karstes, vroedschap te Hindeloopen, zoon van Karst Ates, boer in 'Lytse Wiske' onder Workum, en Barber Annes de jonge.

Floreenkohier Hindeloopen, Grette Karstens; op 9 april 1711 van Broer Sierds 1 pondemaat 6 einzen 1¼ penningen (SWF HOA nr. 62).

3 febr. 1721, proklamatie; Barber Annes, weduwe van Carst Ates, wonend in de Wiske onder Workum, als koper van enkele stukjes land te Hindeloopen, gekocht van de erfgenamen van Lourens Lieuckes en Hok Pieters, in tijden echtelieden (T 13-20 nr. 95 / 89).

Uit dit huwelijk:

1. Eelk Grettes, trouwt Hylke Olferts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. omstr. 1752, zoon van Olfert Tjeerds en Tryn Hylkes.

13 jan. 1741, bijlbrief; Jacob Gerrits Buijs, meester grootscheepstimmerman te Zaandam, verklaart ten behoeve van Hilke Olpherts te Hindeloopen en diens reders dat hij comparant op zijn werf te Zaandam in het jaar 1740 een fluitschip heeft gebouwd van, volgens bestek, 132 x 31 x 14¼ en het dek 6½ Amsterdamse voeten hoog. Het schip is afgeleverd aan Hilke, die het de naam 'De Stadt Narva' gegeven heeft. Tevens geeft hij kwijting voor de betaling van de bouwkosten (SAA 5075 nr. 9390 / 10699).

10 jan. 1747, autorisatie Hindeloopen; Jelle Hiddes, doopsgezinde leraar, en Hylke Olpherts, grootschipper te Hindeloopen, volgens testament d.d. 7 april 1746 van Antje Dirks, weduwe van Doede Annes, geautoriseerd tot curatoren van Dirk Karstes, een zoon van wijlen de echtelieden Karst Ates en Lieuk Doedes, en een kleinzoon van Antje en Doede (T 13-20 nr. 55).

25 juli 1752, kwijting; Willem Alberts, boekhouder, Floris Bontekoning en Salingh Aukes als borgen, mede uit naam en voor rekening van de andere reders van het fluitschip de 'Stad Nerva', waar de overleden Hylke Olferts schipper op was en dat op 4 april 1752 op een publieke veiling is verkocht voor 23.400 gulden en op 1 mei 1752 getransporteerd op naam de heer Gilles Rees. De comparanten verlenen kwijting voor de koopsom. Ze verklaren verder dat de totale opbrengst inclusief gelden bij de beurs en na aftrek van kosten 28.200 gulden bedraagt, wat naar rato verdeeld is over de met namen genoemde parthouders die de boekhouder kwijting verlenen. Jan van Vollenhoven was met 1/8 part de grootste aandeelhouder (SAA 5075 nr. 9434 / 14583).

Uit dit huwelijk:

Tryn Hylkes, trouwt Pieter Pieters Amsterdam, zie VIIIc.

2. Engel Grettes, trouwt Tjeerd Pieters Kool, zie VIIk.

VIII. Pieter Hommesdr, geb. omstr. 1680, trouwt omstr. 1702 Sybrand Pieters Piets, koopvaardijshipper en burgemeester te Hindeloopen, lid van de raad ter Admiraliteit te Harlingen, ovl. Hindeloopen 17 mei 1735.

Florenkohier Hindeloopen, Sybrand Pieters, als man van Pieter Hommes; op 11 april 1702 van haar vader Homme Ippes 8 pondematen 9 einzen 16 penningen (SWF HOA nr. 61).

Florenkohier Hindeloopen, Sybrand Pieters Piets, namens zijn vrouw, 8 pondematen 9 einzen 16 penningen; op 17 sept. 1705 van Homme Ottes 4 einzen; op 6 okt. 1705 van de Vlaamse mennoniete gemeente 4 einzen, wegens donatie en acceptatie (SWF HOA nr. 62).

28 maart 1718, testament van Sybrand Pieters te Hindeloopen. Tot zijn erfgenaam benoemde hij zijn zoon Homme Sybrands, maar mocht deze zonder kinderen na te laten komen te overlijden dan zijn broer Lieucke Pieters en zijn aangetrouwde broer Alker Ages (SAA 5075 nr. 6752B).

2 april 1729, bijlbrief; sinjeur Adriaen Ouwejan, meester grootscheepmaker te Zaandam, verklaart dat hij op zijn timmerwerf in het jaar 1714 een fluitschip heeft doen bouwen van 131 x 29 x 13¹/₄ en het dek hoog 6 Amsterdamse voeten, welk schip hij heeft afgeleverd aan schipper Sybrand Pieters te Hindeloopen, die het de naam 'De Juffrouw Anna' gaf (SAA 5075 nr. 9324 / 4239).

17 jan. 1736, weesboek Hindeloopen; afrekening en inventarisatie sinds juni 1735 door Tymen Aukes, regerend burgemeester en Anne Klases, vroedschap, beiden te Hindeloopen, inzake de nalatenschap van Sybrand Pieters, raadslid ter admiraliteit in Friesland en regerend burgemeester te Hindeloopen, *aan handen van* Pieter en Jantjen Lieukes, weduwe van Gerben Ruurds Kat, beiden eveneens aldaar, erfgenamen van Sybrand Pieters, die erfgenaam was van zijn zoon Homme, ovl. te Malakka 20 okt. 1733, in dienst van de VOC. In de opsomming: 23 mei 1735, 93 gulden betaald aan de bekleeders, luiders en dragers van de heer Sybrand Pieters en 24 dito 11-10 aan Alert Hiddes betaald voor de doodkist (T 13-20 nr. 76 / 258v).

Uit dit huwelijk:

1. Homme Sybrands, konstabelsmaat in dienst van de VOC, ovl. Malakka 20 okt. 1733.

13 jan. 1736, collateraalboek Hindeloopen; de comparanten Pytter en Jantien Lieukes te Hindeloopen, die gisteren uit Holland komend zeker extract vertoonden uit de rol van het Oost-Indisch huis te Amsterdam, waaruit bleek dat Homme Sybrands, als konstabelsmaat in 1730 uitgevaren met het schip 'Zorgwijck', op 20 okt. 1733 op Mallaka was overleden, zonder testament. Dat om die reden zijn [inmiddels overleden] vader Sibrand Pytters, in leven lid van de raad ter Admiraliteit van Friesland en burgemeester te Hindeloopen, zijn erfgenaam is geworden. Verder maakten zij comparanten bekend dat zij de erfgenamen zijn van Sybrand Pieters die te Hindeloopen overleed op 17 mei 1735 (T 13-20 nr. 116 / 112).

VIIu. Yk Hommes, geb. omstr. 1691, ovl. omstr. 1746, trouwt 1. Hindeloopen 15 dec. 1710 Alker Ages Coopman, ovl. omstr. 1723, weduwnaar van Fed Jelles; Yk trouwt 2. Hindeloopen 29 jan. 1734 Haring

Alberts, geb. omstr. 1687, ovl. voor 1744, zoon van Albert Willems en Wypk Harings.

14 april 1706, mutueel testament van Alker Ages en Fed Jelles, echtelieden te Hindeloopen (SAA 5075 nr. 6031 / 209).

20 febr. 1719, autorisatie Hindeloopen; wegens het overlijden van Harmen Sickes die naast Claes Ippes curator was van de kinderen van de echtelieden Tymen Annes en Seth Annes wordt op verzoek van Trijntje Tymens 17 en An Tymens 14 jaar, Alker Ages benoemd tot hun curator in plaats van Harmen (T 13-20 nr. 55).

2 juli 1719, proklamatie Alker Ages, burger te Hindeloopen, als vader van zijn twee kinderen Tedde en Age Alkers bij zijn vrouw Yk Hommes, als koper van diverse stukken land afkomstig uit de nalatenschap van Jappe Ippes. Gekocht van Yck Hommes, gesterkt met haar man Alker Ages, *volgens de becomene brieven van beneficie van inventaris de goederen van Jappe Ippes, haer w. overledene oom aengevaerd hebbende* (T 13-20 nr. 95 / 71).

30 jan. en 6 maart 1747, autorisaties; Willem Alberts, grootschipper te Hindeloopen, Age Friskes, koopman te Molkwerum, en Wiggert Symens, oud-burgemeester te Hindeloopen, volgens testament d.d. 15 juni 1745 van Yck Hommes, weduwe van Haring Alberts, geautoriseerd tot curatoren van de goederen die Homme Alkers uit haar nalatenschap toekwamen en waarvan hij niet zelf de administratie mocht voeren (T 13-20 nr. 55).

30 jan. 1747, autorisatie; Willem Alberts, grootschipper te Hindeloopen, en Age Friskes, koopman te Molkwerum, volgens testament d.d. 24 febr. 1739 van Yck Hommes, weduwe van Haring Alberts, geautoriseerd tot curatoren van haar dochter Wypk Harings (T 13-20 nr. 55).

Uit het eerste huwelijk:

1. Tedde Alkers, trouwt 1. Wiggert Symens, trouwt 2. Anne Tymens, zie VIr.c.
2. Age Alkers.
3. Homme Alkers, volgt VIIIj.

Uit het tweede huwelijk:

4. Wypk Harings.

VIIv. Homme Frieskes, doopsgezinde leraar te Molkwerum, daar ovl. 7 okt. 1774, trouwt 1. Molkwerum 19 okt. 1737 Aagje Alberts, ovl. voor 1743, dochter van Albert Hiddes en Intie Symens (*Jierboek* 2014, 284); trouwt 2. Molkwerum 17 juni 1752 Yeb Ridders, daar ovl. 24 dec. 1752, dochter van Rinner Sibles en Barber Wybrens; trouwt 3. Molkwerum 3 nov. 1753 His Pieters, ovl. Molkwerum 4 juli 1782, dochter van Pieter Hommes en Fok Aukes (VIb.1), weduwe van Wybrand Wybes, koopvaardijshipper te Molkwerum, ovl. Kronstadt, Rusland, 2 nov. 1752, zoon van Wybe Syverts, koopvaardijshipper te Molkwerum, en Lol Wybrands.

Feikje Hovenga in haar rol als tante Wypk in de voorstelling 'Hekstershol' van Teatergroep SULT in 2009 te Molkwerum (foto Ep van Hijum).

Zie over Wybe Syverts: De Vries, 'Hindeloope legende'.

19 aug. 1740, bevrachtingscontract; Jan Middelman, koopman te Amsterdam als bevrachter en Wybrand Wiebes, schipper op het fluitschip 'St. Petershof' van 116 $\frac{3}{4}$ x 24 $\frac{2}{11}$ x 12 $\frac{7}{11}$ en het dek hoog 3 $\frac{10}{11}$ voeten. Van Amsterdam naar Kroonstad, balken en houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 3500 gulden met 10 zilveren ducats als kaplaken voor de schipper. Het tussendek moet benut worden tot de spil, maar de touwen mogen in het kabelruim blijven liggen en hoeven niet aan dek gebracht te worden (SAA 5075 nr. 9387 / 10466).

10 mei 1751, bijlbrief; de eerbare Dirk Lijns Rogge, meester groot-scheepstimmerman te Westzaandam, heeft na opdracht van Johannes de Arutium als boekhouder en schipper Wybrand Wiebes in 1749 een galjootschip gebouwd en afgeleverd aan genoemde Johannes. Rogge geeft kwijting voor de aanbestedingspenningen. Hij verklaarde dat het schip is gebouwd in Holland maar thuishoort in Friesland. Het meet 96 x 23 x 11 $\frac{1}{2}$ Amsterdamse voeten en kreeg de naam Zarskisello (SAA 5075 nr. 9431 / 14287).

14 jan. 1753, collateralboek HON; Hisje Pieters te Molkwerum doet aangifte van het overlijden op 2 november 1752 tot Kroonstad in de Oostzee, van haar man Wybrand Wybes. De dertigste penning bedroeg 2000 gulden (T 13-18 nr. 43 / 85).

13 dec. 1774, collateralboek HON; Hisje Pieters te Molkwerum doet aangifte van het overlijden te Molkwerum op 7 okt. 1774 van haar man Homme Frieskes. Voor de te betalen schatting werd een inventaris gemaakt. Daarin o.a. een plaats te Workum, St. Ursula genaamd, vele huizen, met of zonder koehuis, te Molkwerum en

een zilveren zakhorloge t.w.v. 40 gulden. In totaal was de waarde van het door Hijse Pieters geërfde vermogen 90.650 gulden (T 13-18 nr. 43 / 107).

VIIw. Age Frieskes, ovl. 21 april 1752, trouwt Molkwerum 29 dec. 1716 Sieke Dierts, dochter van Diert Cornelis.

3 mei 1721, testament van Age Frieskes en Sieke Dierts te Molkwerum (SAA 5075 nr. 6754 / 25).

25 jan. 1722, doopsgezinde lidmaten Molkwerum, Age Frieskes gekozen als diaken.

4 april 1729, machtiging; *sinjeur* Age Frieskes te Molkwerum, gemachtigde van Hans Jolles, voorheen schipper op 't smakschip 'De Fortuijn', om in of buiten rechte de tegoeden te innen die Hans met zijn schip heeft *verdient en bevaaren van Stettyn op Amsterdam*. De bedoelde procuratie d.d. 21 aug. 1728 is mede verleend aan wijlen de heer Michiel Haulrey ten overstaan van Jan Galtema, secretaris van HON. Uit kracht van de procuratie heeft Age Frieskes de bevoegdheid in de plaats van Haulrey te benoemen diens schoonzoon de heer Adriaan Laarman en tevens Pieter van der Heyde, *solliciteur* alhier (SAA 5075 nr. 9324 / 4230).

1752, doopsgezinde lidmaten Molkwerum, Age Frieskes, ouderling, overleden.

3 mei 1752, collateraalboek HON; Homme Frieskes, doopsgezinde leraar te Molkwerum, doet aangifte van het overlijden in Molkwerum op 21 april 1752 van Age Frieskes, volle broer van de aangever (T 13-18 nr. 43 / 83).

VIIIa. Abe Broers Kat, koopvaardijshipper te Hindeloopen, ovl. tussen 1776 en 1781, trouwt Hindeloopen 10 febr. 1732 Beitj' Aukes, ovl. Amsterdam 3 dec. 1777, dochter van Auke Tymens en Jenck Salings (VIk.4).

28 april 1718, verdeling van de boedel van Maurits Dreyer te Amsterdam; in de opsomming o.a.: het catschip 'de juffrouw Maria', schipper Abbe Broers Cat, met gereedschappen en toebehoren 4150 gulden. (SAA 5075 nr. 6752b).

8 april 1729, verdeling van de boedel van Anna Knol te Amsterdam; in de opsomming o.a. het 1/48 part in het fluitschip 'de Vergulde Kievit', schipper Abbe Broers Kat (SAA 5075 nr. 9324 / 4249).

30 maart 1730, transport; Johannes en Dirk Bontekoning te Amsterdam als kopers van de volgende scheepsparten: 1. 1/48 in het fluitschip 'Groene Leeuw', schipper Cornelis Wybrands van Koudum; 2. 1/48 in het fluitschip 'Simson', schipper Fonger Boldewijns van Hindeloopen; 3. 1/64 in het fluitschip 'Juffrouw Anthonia', schipper Sible Wouters van Hindeloopen; 4. 1/48 in het fluitschip 'Calkoen', schipper Abe Broers Kat, van Hindeloopen, gekocht op een publieke verkoping (SAA 5075 nr. 9330 / 5131).

13 april 1747, langstlevende testament van Abe Broers Kat en Beitj' Aukes, echtelieden te Hindeloopen. Genoemd staat zijn moeder Hylk Hittes (SAA 5075 nr. 11900 / 148).

13 dec. 1756, procuratie; Abe Broers Cat, grootschipper te Hindeloopen in Friesland, *dogh des niet te min bij mij notaris zeer wel bekendt*, bij testament d.d. 6 okt. 1755 van

Jappe Wiggerts te Amsterdam samen met zijn zwager Saling Aukes eveneens te Amsterdam, aangewezen als executeurs van het testament, *redderaars* van de boedel en tot voogden van de minderjarige Gerrit Wiggerts, *ende dat met alle zoodanige ampele, generale en speciale maght last en authoriteit als aan executeurs boedel-redders en voogden na reghien off gewoonte eenigsints kan of magh gegeven of verleent werden, en specialijk ook met maght van assumptie en surrogatie*, in alle denkbare situaties en ten opzichte van iedere autoriteit. Bij akte van 9 sept. 1756 van de schepenen van Amsterdam werden genoemde executeurs aangesteld, tevens als curatoren *over de persoon en goederen van Auke Wiggerts, den oudsten en meerderjarigen ongehuwde zoon* (SAA 5075 nr. 9446 / 80).

22 dec. 1756, autorisatie Hindeloopen; Abe Broers Kat te Hindeloopen en Saling Aukes te Amsterdam, volgens testament d.d. 6 okt. 1755 van de heer Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam, geautoriseerd tot curatoren van Gerrit Jappes, minderjarige zoon van Jappe bij diens huidige vrouw Saling Gerrits. Saling Aukes gaf bij procuratie d.d. 20 okt. 1756, ingeval van zijn afwezigheid, toestemming aan Abe Broers Kat om de curatele zelfstandig te aanvaarden *en sig te stellen in de possessie van den geheelen boedel, niet alleen voor Gerrit Jappes gedeelte, maar ook wegens de goederen van de oudste zoon van de heer Jappe Wiggerts met Lieuk Aukes*, die reeds meerderjarig is. Abe aanvaarde de curatele met *de eed van getrouwigheid volgens formulier als Mennist* (T 13-20 nr. 55).

25 jan. 1781, autorisaties Hindeloopen; Auke Abes Kat, regerend burgemeester te Hindeloopen, en Sierd Abes Kat, grootschipper aldaar, volgens testament d.d. 10 april 1776 van Abe Broers Kat en Beitj Aukes te Hindeloopen geautoriseerd tot curatoren van Tymen en Eelk Broers, kinderen van Broer Abes Kat, in leven grootschipper te Hindeloopen. En Auke Abes Kat tevens tot curator van Joost Alderts, zoon van Aldert Joosten, regerend burgemeester te Hindelopen (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Lieuwk Abes Kat, volgt IXa.
2. Auke Abes Kat, ged. Hindeloopen 26 nov. 1741.
3. Jenk Abes Kat, ged. Hindeloopen 30 juli 1747.
4. Broer Abes Kat, ovl. Amsterdam maart 1767, begr. Hindeloopen, trouwt 1. Hindeloopen 14 febr. 1758 Bauk Tysses, ovl. voor 1771; trouwt 2. Hindeloopen 3 febr. 1771 Intj' Wybrens.

Maart 1767, boetes trouwen en begraven Amsterdam, *Broer Abus Cat in stilte na Hindelopen*.

Uit het eerste huwelijk:

Eelk Broers Kat, geb. Hindeloopen 21 okt. 1762, trouwt daar 7 dec. 1783 Jochum Folkerts.

Uit het tweede huwelijk:

Tymen Broers Kat, trouwt Hindeloopen 12 febr. 1792 Yk Douwes.

5. Sierd Abes Kat, trouwt Hindeloopen 8 febr. 1774 Hol Wytstes.

Uit dit huwelijk:

Beitj' Sierds Kat, trouwt Hindeloopen 1 maart 1807 Lel Gerritsz Lels, geb. Koudum 8 juli 1775, zoon van Gerrit Lelsz, koopvaardijshipper te Koudum, en Aalk Ydes (*Jierboek* 2014, p. 237).

VIIIb. Doede Annes, ovl. voor 1740, trouwt Hindeloopen 21 febr. 1705 Antke Dirks, ovl. omstr. 1747.

18 mei 1740, collateraalboek Hindeloopen; Antie Dircks, weduwe van Doede Annes, maakt bekend dat zij erfgenaam is geworden van haar broer Heere Dirks, overleden te Amsterdam op 29 april 1740 (T 13-20 nr. 116 / 136).

Uit dit huwelijk:

1. Lieuk Doedes, ovl. voor 1747, trouwt Hindeloopen 13 jan. 1737 Karst Ates, ovl. voor 1747, zoon van Atte Karstes, boer te Hindeloopen.

30 aug. 1752, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Atte Carstes wordt Willem Alberts in plaats van Hylke Olferts geautoriseerd tot curator van Dirk Carstes, een zoon van Karst Ates en Lieuk Doedes, erfgenaam van deel van de nalatenschap van zijn grootouders Doede Annes en Antie Dirks (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

Dirk Karstes, geb. omstr. 1740.

26 aug. 1760, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Dirk Karstes, 20 jaar, zoon van Karst Ates en Lieuk Doedes, wordt Wiggert Symens, regerend burgemeester te Hindeloopen, benoemd tot zijn curator (T 13-20 nr.55).

VIIIc. Hil Pieters, ged. Hindeloopen 20 mei 1731, ovl. Amsterdam maart 1786, trouwt 1. Hindeloopen 21 dec. 1752 Heye Wouters, koopvaardijshipper te Hindeloopen, weduwnaar, daar ovl. 24 mei 1757; Hil trouwt 2. Hindeloopen 6 maart 1763 Pieter Pieters Amsterdam, ged. Hindeloopen 17 dec. 1724, koopvaardijshipper, ovl. omstr. maart 1797, weduwnaar van Tryn Hylkes (VIIs.1.aa), zoon van Pieter Abels en Sierd Fongers.

28 dec. 1752, weesboek Hindeloopen; inventaris van de nalatenschap van de echtelieden Sybolt Wiggerts en Auk Pieters in presentie van Tryn Sybolts getrouwd met Wytse Tymens, grootschipper, Pieter Wiggerts, vroedschap, en Dries Tymens als curatoren van Sytj Sybolts, erfgenamen van genoemde echtelieden. In de boedel o.a. het volgende scheepspart: 1/32 part in het fluitschip de 'Stad Hindeloopen', tegenwoordig gevoerd door schipper Heye Wouters onder directie van de vroedschap Pieter Wiggerts (T 13-20 nr. 77 / 236v).

5 april 1754, mutueel testament van de eerbare Pieter Pieters, grootschipper op het fluitschip 'De Stadt Amsterdam', en de eerbare Tryn Hylkes, echtelieden te Hindeloopen. Hij benoemde tot executeur testamentair en voogd over hun (eventuele) minderjarige kinderen zijn oom Symen Fongers te Amsterdam en

zij haar aangetrouwde oom Tjeerd Pieters Kool te Hindeloopen. In het geval hij testateur als eerste overleed zonder kinderen na te laten wenste hij zijn moeder Sierd Fongers tot erfgenaam te benoemen *ten beloope van de legitime [portie] haar in des testateurs nalatenschap volgens regten competeerende, en ook verders of anders niet* (SAA 5075 nr. 9439 / 14900).

24 aug. 1756, transport; de heren Bontekoning en Aukes als kopers van een 1/32 part in het fluitschip 'de Stadt Hinlopen', schipper Heye Wouters, voor 390 gulden. En een 1/48 part in het fluitschip 't Rad van Avontuuren', schipper Dries Tymons, voor 570. Beide schepen onder directie van de schipper en *sijnde op reis na Noorwegen* (SAA 5075 nr. 9610 / 63).

28 sept. 1757, machtiging; Pieter Pieters, grootschipper, [handtekening Pitter Pitters] en Dirk Abels, beiden te Hindeloopen doch thans present te Amsterdam, beiden als erfgenaam van hun oom Cornelis Abels, overleden te Amsterdam. Zij machtigen Symen Fongers, vlotterbaas alhier, om namens hen te handelen inzake de nalatenschap van hun oom, inclusief diens huisje in deze stad in 't *Klijne Hemelrijk, oft Bed Jans Steegje* (SAA 5075 nr. 11931 / 126).

4 febr. 1777, derde proklamatie; Pieter Pieters, grootschipper te Hindeloopen en Hil Pieters, echtelieden, als kopers van zekere *binnen end huisinge en stede cum annexis* op de Nieuwstad aldaar. Strekkend voor van de halve straat tot aan de middelmuur, die gezamenlijk is met het buitenhuis. *Hebbende een secreet staande op de Syroede wal, hebbende het buitenhuis de vrijheit de doden door het binnenhuis te dragen*. De kopers zal zich moeten houden aan een contract d.d. 20 juli 1698 tussen Tryn Hylkes, vrouw van Olphert Tjeerds, en Yme Pieters. Gekocht voor 145 gulden van de erfgenamen van Tryn Herkes, weduwe van Tjeerd Olpherts (T 13-20 nr. 99 / 118).

Maart 1786, boetes trouwen en begraven Amsterdam; Hil Pieters, Hinlopen, 10 gulden

30 okt. 1795, onderhands transport; Arend Johannes Sminia te Leeuwarden enerzijds en Pieter Pieters als testamentair erfgenaam d.d. 23 april 1763 van zijn vrouw Hil Pieters anderzijds, *te zamen mandelig bezittende zeker zathe en landen met huisinge en schuure, hovinge, boomen en plantagie, sampt watermolen en verdere anexen, staande en gelegen onder den dorpe Grouw*, groot 70 pondematen greidland, plaatselijk bekend onder nr. 5, belast met 9 floreen, en gedeeltelijk onderhoud van de Leppedijk, *verklaren in der minne overeengekomen te zijn* dat met deze akte het deel van genoemde zathe van Pieter Pieters voor 5908 gulden overgaat op Sminia, zoals door de laatste gekocht op een publieke veiling (T 327 nr. 197).

21 febr. 1797, kwitantie; Sikke Gerlsma, schoonzoon van de oud-grootschipper Pieter Pieters te Hindeloopen, verklaart 438 gulden ontvangen te hebben uit handen van Albert Heyes van Molkwerum, *als daar toe gequalificeerd* door de heer A.J. Sminia te Leeuwarden, als deelbetaling van de tweede termijn van de overdracht van zekere halve zathe te Grouw volgens akte van 27 en 30 okt. 1795. Het dossier bevat meerdere kwitanties inzake genoemd transport. Uit die van na febr. 1797 blijkt dat Pieter Pieters niet meer leeft (T 327 nr. 197).

3 mei 1797, autorisatie Hindeloopen; Jelle Heyes te Hindeloopen en Albert Heyes te Molkwerum volgens testament d.d. 22 april 1794 van Pieter Pieters, in leven grootschipper te Hindeloopen, *en de verklaring dienaangaande van desselfs zoon* Pieter Pieters de jonge, geautoriseerd tot curatoren van Pieter Pieters de jonge en diens broer de minderjarige Wiggert Pieters (T 13-20 nr. 55).

Uit het eerste huwelijk van Heye:

- a. Jelle Heyesz Heyes, trouwt 1. Jel Tjeerds Kool (VIIIk.1); trouwt 2. Lol Pieters, weduwe van 1. Lammert Pieters, 2. Tjeerd Gerbrands van der Kamp (zie verder bij VIIIId).

Uit het huwelijk van Hil en Heye:

1. Albert Heyesz Heyes, geb. Hindeloopen 22 jan. 1755, ovl. Molkwerum 10 juni 1818, trouwt Hindeloopen 11 maart 1777 Fok Harings, dochter van Haring Eelkes en An Pieters, erfgenaam van haar tante Hisje Pieters (Vib.2.aa).
1811, familienamen Molkwerum; Albert Heyes. Kinderen: Heye 25, An 30, Workum, His 28, Stavoren. Kindskinderen: (van Heye), Albert 3, Hylke 1, Homme 8 weken, Jetske 5.

Uit het huwelijk van Hil en Pieter:

2. Sierd Pieters, trouwt Joost Aldertsz Alderts, zie IXa 2.
3. Douw Pieters Amsterdam, ged. Hindeloopen 6 april 1766, daar ovl. 5 juni 1842, trouwt daar 2 juni 1763 Sikke Gerlsma, ged. Sloten 22 dec. 1761, vrederechter en secretaris te Hindeloopen, daar ovl. 10 mei 1816, zoon van Jentje Sikkes Gerlsma, secretaris en konvoormeester te Sloten, en Catharina Cornelis Cramer.
4. Pieter Pieters de jonge.
5. Wiggert Pieters Amsterdam, geb. Hindeloopen 24 sept. 1773, koopvaardijshipper te Hindeloopen, daar ovl. 7 dec. 1843, trouwt daar 14 febr. 1796 Aafke Fekkes, geb. Hindeloopen 31 aug. 1773, daar ovl. 18 jan. 1849, dochter van Fekke Fekkesz Fekkes de oude en Antje Gerbens.

Uit dit huwelijk:

Pieter (1797-1858), Fekke (1798-1862), Hil (1800).

Uit het huwelijk van Pieter en Tryn:

- b. Pieter Pieters (1754 - voor 1769).
- c. Hylke Pieters, ged. Hindeloopen 25 juni 1758.
- d. Elk Pieters, ged. Hindeloopen 2 sept. 1759.

VIIIId. Lammert Pieters, ged. Hindeloopen 29 april 1736, ovl. omstr. 1778, trouwt daar 31 jan. 1764 Lol Pieters, geb. Molkwerum 15 juli 1739, ged. (dg.) Hindeloopen 1762, daar ovl. 12 dec. 1816, dochter van Pieter Wiebes, koopvaardijshipper, en Tryn Tjeerds; Lol trouwt 2. Hindeloopen 14 april 1778 Tjeerd Gerbrand van der Kamp, ovl. Amsterdam nov.

1790, begraven Hindeloopen, weduwnaar van Fouk Taykes, zoon van Gerbrand Tjeerds en Mynke Annes; Lol trouwt 3. Koudum 19 dec. 1792 Jelle Heyesz Heyes, geb. omstr. 1742, meester-lijnslager te Hindeloopen, daar ovl. 9 mei 1814, weduwnaar van Jel Tjeerds Kool (VIIIc.a).

18 jan. 1773, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Pieter Wybes, curator van Heere Tjeerds, wordt Lammert Pieters, grootschipper te Hindeloopen, aangesteld als zijn mede curator na het overlijden van Johannes Klasen Hinlopen (T 13-20 nr. 55).

25 sept. 1778, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Pieter Wybes, curator van Heere Tjeerds, wordt Tjeerd Gerbrands, burgemeester te Hindeloopen, aangesteld als zijn mede-curator na het overlijden van Lammert Pieters (T 13-20 nr. 55).

26 nov. 1776, derde proklamatie; Jelle Heyesz, meester lijnslager te Hindeloopen, als koper van zekere huizing en stede c.a. op het west van Hindeloopen, zoals met de dood ontruimd door Jantje Symens. Strekkend voor van de halve straat tot achter in de halve wijk. Gekocht voor 30 gulden van de magistraat van Hindeloopen (T 13-20 nr. 99 / 116).

6 mei 1813, 1 april 1814, 7 juni 1816, testamenten van Lol Pieters te Hindeloopen, huisvrouw c.q. weduwe van Jelle Heyes. Ze schreef de stukken zelf. Het huwelijk van Lammert en Lol bleef kinderloos en ook uit haar latere huwelijken zijn geen kinderen geboren. In het eerste testament benoemde zij haar man Jelle Heyes tot haar erfgenaam voor $\frac{1}{3}$, de kinderen van Sierd Pieters bij Joost Alderts, genaamd Aldert en Hil Joosten Alderts, samen voor $\frac{1}{3}$ en Douw Pieters, vrouw van Sicco Gerlsma, vrederechter te Hindeloopen, voor $\frac{1}{3}$. Testatrices man zou als prelegaat het vruchtgebruik krijgen van het slachthuis en het koehuis op de Nieuwe Weide te Hindeloopen. Genoemde kinderen van Sierd Pieters en Douw Pieters erfden haar huis met het pakhuis op de Nieuwstad en alle inboedel, inclusief het gouden horloge dat van haar vader was geweest. Lol Pieters Kool Heyes, *welke naar mij Lol genaamd is*, moest voor 10.000 gulden aan 2% effecten ontvangen, uit het erfdeel van haar man, die nog eens 10.000 gulden in obligaties en 10.000 in kontanten moest schenken aan de doopsgezinde gemeente te Hindeloopen, wel mocht hij daarvan het vruchtgebruik houden. Klaas en Eelk Tjebbes, kinderen van Fok Annes erfden de landen afkomstig van haar vorige man Tjeerd Gerbrands, die door het overlijden van Mynke Klases in testatrices bezit zijn gekomen. Jan Feddes van der Laan en de meid Reinder Harings Okkes elk 500 gulden, als zij bij haar overlijden nog in dienst waren. De doopsgezinde leeraar Simon Gorter zou 300 gulden ontvangen en Albert Heyes te Molkwerum en Wiggert Pieters te Hindeloopen, zoon van wijlen Pieter Pieters ieder 500 in obligaties. Naast nog een drietal kleine legaten erfden *de weduwen in de doopsgezinde gemeente welke behoeftig zijn, en bij mijne lijkstatie geene bediening hebben ieder een gouden dukaat*. In het tweede testament krijgen de vier genoemde erfgenamen ieder een kwart. Vervolgens staan een groot aantal prelegaten genoemd, vergelijkbaar met die in de testamenten uit 1813 en 1816. Ze is specifiek over wie welke kleding en lijfdracht zal krijgen. De kinderen van Engel Jelles Heyes en de nazaten van Pieter Jelles Kool Heyes die op de dag van testatrices overlijden op het Hindeloopers gekleed zijn, zouden samen $\frac{1}{4}$ van haar lijfdracht krijgen. De heer Klaas Tjebbes en mevrouw

Eelk Tjebbes, gehuwd met Jappe Wiggerts, erfden alle landerijen afkomstig van haar vorige man Tjeerd Gerbens van der Kamp.

In het derde testament bepaalde zij dat Hil Joostes nu de helft van haar nalatenschap zou krijgen. De bedragen van enkele legaten zijn verlaagd. Aan dit testament zijn tien losse briefjes gezegeld. *Ik wil en begeer dat mijne erfgenaamen de eigen handige briefjes van mij onderteekent, eenige legaat of andere schikking naargekoomen zal worden*

'Eene Hindelooper vrijster' in 1791 met uitvoerige beschrijving afgebeeld in een tijdschrift naar Frans voorbeeld, genaamd: Kabinet van mode en smaak. De zoogenaamde Hindelooper klederdracht was toen behalve daar ook in gebruik in Molkwerum, Warns (noord) en Koudum. Een halve eeuw later noemde Joost Halbertsma enkele Hindelooper namen van de bonte stoffen, dat de overgrootmoeder van zijn vrouw, te Workum woonachtig, ook de Hindelooper kleding droeg en: Te Warns, te Koudum heeft men er nog enkele (M.O., Kabinet van mode en smaak, collectie Koninklijke Bibliotheek; Tresoar, handschriften PBF 237 hs / 15).

ofse in het testament geschreven staan (T 26 nr. 141004 / 261, nr. 141005 / 43, nr. 141010). 21 jan. 1817, inventaris van Lol Pieters overleden te Hindeloopen 11 dec. 1816, laatst weduwe van Jelle Heyes; de comparanten 1. Joost Alderts namens zijn meerderjarige zoon Aldert Joosten Alderts wonend op Bargepels onder Bolsward en zijn dochter Hil Joosten Alderts, 17 jaar, comparerend met 2. Frederik Gerrold Huizer, opzichter en directeur van de dijkscontributie Wymbritseradeel, als voogd van genoemde Hil, en 3. Douw Pieters, weduwe van de heer vrederechter Sicco Gerlisma, namens haar zestienjarige zoon Lammert, met 4. zijn voogd Fekke Fekkes de Jonge, koopman te Hindeloopen. Samen erfgenamen van Lol Pieters, zoals zij bepaalde in haar testament d.d. 7 juni 1816. In de boedel o.a. een obligatie d.d. 3 maart 1791, ad 200 gulden tegen 3½ % jaarlijkse rente, ten laste van de heer Jacobus Scheltema, thans wonend te 's Gravenhage (T 26 nr. 141010 nrs. 312, 316 en 341).

VIIIe. Gerrit Jappes Wiggerts, ged. Hindeloopen 11 maart 1736, koopman te Amsterdam, daar ovl. 17 jan. 1785, begraven in de Oude Kerk aldaar,

trouwt Hindeloopen 13 febr. 1757 Heye Tymens, ovl. Amsterdam 7 juni 1785, begraven Hindeloopen, dochter van Tymen Aukes en Idsk Jelles (VIII.6).

30 sept. 1756, testament van Gerrit Wiggerts, 25 jaar, *wonende of sich onthoudende te Amsterdam, op de binnenkant van't nieuwe Waalse Eyland*, zoon van Jappe Wiggerts en Saling Gerrits, mede-erfgenaar van zijn vader en enig kind en universeel erfgenaar van zijn moeder. Hij legateerde van zijn vaders goederen 6000 gulden aan Wiebe Tjeerds Pauw, 4000 aan Douwe Guyferts, 6000 aan Tet Jans, 2000 aan zijn huishoudster Douwe Pieters Duper, eenzelfde bedrag aan Wybren Roelofs en aan de Mennoniete gemeente, en 3000 aan het *publique weeshuis*, allen te Hindeloopen. Tot universeel erfgenaar van zijn vaders goederen benoemde hij zijn tante, een zuster van zijn moeder, Evert Gerrits te Hindeloopen voor $\frac{1}{4}$, Saling Aukes, makelaar te Amsterdam, voor $\frac{1}{4}$, Piet Johannes Hempenius te Hindeloopen $\frac{1}{4}$, Beyts Aukes, vrouw van Abe Broers Kat $\frac{1}{16}$, Heye Tymens $\frac{1}{16}$, beiden te Hindeloopen en de gereformeerde kerk en gemeente te Hindeloopen $\frac{1}{8}$. Als executeurs van het testament Abe Broers Kat en Saling Aukes (SAA 5075 nr. 9446 / 70).

30 dec. 1760, mutueel testament van Gerrit Jappes Wiggerts en Heye Tymens, wonend te Amsterdam aan de binnenkant van het Nieuw Waals Eiland. In geval Heye zonder kinderen kwam te overlijden benoemde ze haar moeder Idsk Jelles, weduwe van Tymen Aukes, tot haar erfgenaar en in het geval ook haar moeder er niet meer zou zijn haar zusters Beitj, Lieuwk en Jenck Tymens, allen te Hindeloopen (SAA 5075 nr. 13958 / 520).

15 febr. 1776, voogdij; de heer Gerrit Wiggerts en juffrouw Heye Tymens, echtelieden te Amsterdam, benoemen, in aanvulling op hun mutueel testament d.d. 30 dec. 1760, de heren Luyke Broers, Herke Dirks en Aldert Taykes, allen te Hindeloopen, tot bewindhebbers van al hun goederen en bezittingen, zoals het huis in Amsterdam en de huizen in Hindeloopen, voor de tijd tot hun kinderen meerderjarig zullen zijn (SAA 5075 nr. 13990 / 4784 of 52).

23 april 1782, scheepsverkoop; Gerrit Wiggerts te Amsterdam, medereeder en boekhouder van het kofschip 'Goede Verwachting', groot 90 x 20 x 9 Amsterdamse voeten, van schipper Harmen Harmanides. Hij verklaart dit schip op 15 april jl. in een veiling verkocht te hebben aan F.G. Metger en Tobias Bouman te Embden en geeft kwijting voor de koopsom van 9800 gulden (SAA 5075 nr. 12764 / 65).

14 juni 1785, autorisatie Hindeloopen; Luike Broers, oud-grootschipper te Hindeloopen, Herke Dirks, oud-burgemeester, en Aldert Taykes, regerend burgemeester, volgens testament d.d. 15 febr. 1776 van Gerrit Wiggerts en Heye Tymens, geautoriseerd tot curatoren van Tymen en Auke Wiggerts, minderjarige zonen van Gerrit en Heye (T 13-20 nr. 55).

12 en 26 mei 1786, inventaris en verdeling van de goederen, behalve die te Friesland, van Heye Tymens wonend op de binnenkant, tussen de Bantemer en de Schipperstraat, overleden 7 juni 1785, weduwe van Gerrit Wiggerts, ovl. 17 jan. 1785. De inventarisatie geschiedt op verzoek van de heren Luyke Broers, Herke Dirks en Aldert Taaykes, allen te Hindeloopen, bij akte d.d. 15 febr. 1776 (nts. Phillipus Dorfling) door de echtelieden Gerrit Wiggerts en Heye Tymens benoemd tot

executeurs van hun testament d.d. 20 dec. 1760 (nts. Phillipus Dorfling) en voogden en administrateurs van hun minderjarige kinderen Tymen en Auke, en op aangeven van Jappe Wiggerts, meerderjarige zoon van genoemde echtelieden. De totale nalatenschap werd gewaardeerd op 739.838 gulden 12 stuivers en 8 penningen en

George van der Mijn, portret van Gerrit Wiggerts (1759), collectie Museum Hindeloopen. Het stadsbestuur van Hindeloopen verwierf dit portret in 1919, met de aankoop van het uit 1795 daterende huis waar het hing, ook wel 'het Slot' genoemd, dat men bestemde als stadhuis. De in 1837, door Gerardus Assuerus Avenhorn van Nauta (VIIIe.1.bb) gebouwde herberg op Galamadammen vertoonde uiterlijk zeer veel overeenkomsten met dit huis.

bevatte vele scheepsparten, binnen- en buitenlandse effecten en onroerend goed, zoals 1/7 part in de Hoornse lijnbaan te Amsterdam. De stukken beslaan in totaal meer dan 300 bladzijden (SAA 5075 nr. 15795 / 748 en 835).

Uit dit huwelijk:

1. Jappe Wiggerts, geb. Hindeloopen 17 maart 1758, koopman te Amsterdam, ovl. Hindeloopen 27 april 1806, trouwt daar 23 maart 1788 Eelk Tjebbes, geb. Hindeloopen 10 dec. 1767, daar ovl. 30 jan. 1835, dochter van Tjebbe Sybrands en Fok Annes.

18 nov. 1785, scheepsverkoping; Simon Hendriks, medereder en boekhouder van het kofschip 'Voorzichtigheid' van schipper Gosse Jerks Klein, verklaart dit schip op 10 okt. jl. verkocht te hebben aan Jappe Wiggerts, koopman te Amsterdam en geeft kwijting voor de koopsom ad 19.000 gulden (SAA 5075 nr. 16382 / 585).

Uit dit huwelijk:

- aa. Heye Jappesdr Wiggerts (1789-1856), trouwt Johannes Ageus Eidsma (1786-1820).
- bb. Fok Jappesdr Wiggerts (1793-1864), trouwt Gerardus Assuerus Avenhorn van Nauta (1790-1844), grietman van Hemelumel Oldephaert en Noordwolde.

2. Tymen Wiggerts, geb. Hindeloopen 22 juni 1765, lid provinciale staten, wonend Galamadammen, ovl. Hindeloopen 30 sept. 1826.
3. Saling Gerritsdr Wiggerts, geb. Hindeloopen 1 mei 1768, ovl. voor 1785.
4. Auke Wiggerts, geb. Hindeloopen 28 okt. 1770, daar ovl. 11 nov. 1803, trouwt Watergraafsmeer 13 dec. 1795 Jacoba van Barneveld, geb. Amsterdam 13 sept. 1773, ovl. Hattem 28 jan. 1846, dochter van Willem van Barneveld en Walburg Fundrik.

Uit dit huwelijk:

Heye Aukesdr Wiggerts (1802-1825), trouwt Cornelis Albarda (1796-1866).

VIIIg. Hessel Symens, koopvaardijshipper te Hindeloopen, trouwt daar 10 mei 1740 Antje Jans.

23 maart 1750, bijlbrief; Dirk Cornelis Haring, meester groot-scheepstimmerman te Westzaandam, verklaart dat hij recentelijk in opdracht van schipper Hessel Symens te Hindeloopen en diens reders een fluitschip heeft gebouwd van 134 x 32 x 14¹/₄ met een verdek van 6¹/₂ Amsterdamse voeten. Het schip dat de naam 'Windhondt' kreeg en thuishoort in Holland en Westfriesland is afgeleverd aan de schipper en Dirk Haring verleent kwijting voor de laatste termijn van de bouwsom (SAA 5075 nr. 9426 / 13977).

26 okt. 1761, autorisatie Hindeloopen; Abe Broers Kat en Hessel Symens, grootschippers te Hindeloopen, volgens testament d.d. 3 sept. 1761 van Jantjen Lieuwkes [Drieses?] weduwe van Gerbren Ruurds Kat, geautoriseerd tot curatoren van Hitte Gerbrens Kat en de kinderen van Hock Gerbrens Kat bij Folkert Fransen (T 13-20 nr. 55).

Uit dit huwelijk:

1. Symen Hessels, ovl. Hindeloopen 26 sept. 1807, trouwt daar 14 dec. 1766 Mary Wiggerts, ged. Hindeloopen 21 okt. 1739, daar ovl. 28 juni 1809, dochter van Wiggert Symens en Tedde Alkers (VIr.c.bb), weduwe van Anne Lammerts (ged. Hindeloopen 30 dec. 1733, daar ovl. 19 juli 1765, getrouwd met Mary jan. 1764, zoon van Lammert Annes, koopvaardijshipper te Hindeloopen en Klaasje Wybes).

Uit dit huwelijk:

aa. Wiggert Symens, afkomstig van Amsterdam, trouwt Hindeloopen 27 jan. 1799 Yk Sytjes, dochter van Sytje Lammerts, koopvaardijshipper te Hindeloopen, en Hil Tomes.

1811, familienamen Hindeloopen, Wiggert Hessels; Iek Sijtjes, bij absentie van haar man.

Kinderen: Simen 12, Sijtje 8, Hessel 7, Tomes 6.

bb. Fok Symens, geb. omstr. 1773, ovl. Hindeloopen 11 maart 1811, trouwt daar 22 maart 1795 Otte Sierds Blom, geb. Hindeloopen 25 april 1772, daar ovl. 14 sept. 1844. Otte trouwt 2. Hindeloopen 8 jan. 1812 Lysbert Hylkes Roosjen, geb. Hindeloopen 21 dec.

- 1787, ovl. Workum 25 juni 1852, dochter van Hylke Jappes
Roosjen en Klaaske Gerrits.
- cc. Tedde Symens, trouwt Pieter Jelles Kool Heyes, zie VIIIn.b.
- dd. Dries Symens, ged. Hindeloopen 7 dec. 1776.

VIIIh. Broer Symens de Groot, vroedschap te Hindeloopen, trouwt 1. Joux Jansdr; trouwt 2. Hindeloopen 26 jan. 1738 Elisabeth van Poot, ged. Amsterdam 19 aug. 1711, daar begraven 11 nov. 1751, dochter van Joris van Poot en Geertruij Krol.

3 jan. 1738, ondertrouw Amsterdam; Broer Symens, van Hindeloopen en daar wonend, weduwnaar van Joux Jansdr, en Elisabeth Poot, van Amsterdam, 25 jaar, wonend Oude Teertuyn, geen ouders, met haar nicht Maria van Meekeren.

13 okt. 1752, voogdij; Broer Symens de Groot, te Amsterdam, weduwnaar van Elisabeth Poot, verklaart dat bij zijn overlijden Jappe Wiggerts te Amsterdam, Anne Tymens te Hindeloopen en Albert Ley, meester-koekbakker te Amsterdam, verzocht moeten worden de voogdij op zich te nemen van zijn twee minderjarige dochters genaamd Maria en Heye de Groot (SAA 5075 nr. 11918 / 358).

Uit dit huwelijk:

1. Maria de Groot, ged. Amsterdam 29 okt. 1738, trouwt 1. Amsterdam 4 nov. 1757 Abram Backer van Buiksloot; trouwt 2. Oostzaandam 28 jan 1770 Andries Barends.
4 nov. 1757, ondertrouw Amsterdam; Abram Backer, van Buiksloot en daar wonend, gereformeerd, 23 jaar, met zijn vader Dirk Aartz, bakker te Buiksloot, en Maria de Groot, van Amsterdam, gereformeerd, 19 jaar, wonende Oude Teertuinen, met haar vader Broer Zymensz de Groot. De akte is doorgehaald en niet getekend.
12 jan. 1770, ondertrouw Amsterdam; Andries Barends, van Amsterdam, Luthers, 31 jaar, wonend Geldersekade, met zijn moeder Elisabeth Jans, en Maria de Groot, van Amsterdam, gereformeerd, weduwe van Abraham Bakker, wonend Stromarkt. Hij met moeders consent. Zij de weeskamer voldaan 19 jan. 1770. Akte verleend om op 28 jan 1770 te trouwen te Oostzaan.
2. Heye de Groot, ged. Amsterdam 17 sept. 1741, trouwt daar 10 sept. 1748 Jan Hollebeek.
10 sept. 1784, ondertrouw Amsterdam; Jan Hollebeek, van Leiden, weduwnaar van Johanna van Pelt, wonend Vinkestraat, en Heye de Groot, van Amsterdam, gereformeerd, 43 jaar, wonend Heerestraat, geen ouders, met Luyke Broers, wonend als voren.

VIIIi. Beyts Allerts, geb. omstr. 1715, trouwt Hindeloopen 29 april 1736 Tymen Thomas, koopvaardijshipper, vroedschap en burgemeester te Hindeloopen.

8 nov. 1740, collateraalboek Hindeloopen; Luitke Sytjes, weduwe van Jan Barends, Seger Everts vrouw van Sioerd Tomas die uitlandig is en Beyts Alerts vrouw van

grootschipper en vroedschap Tymen Tomas, eveneens uitlandig, zij maken bekend erfgenamen te zijn geworden van Heye Sytjes, *olde bejaarde dogter*, die op 7 okt. 1740 te Hindeloopen overleed. In de bijbehorende inventaris is o.a. opgenomen de 1/64 *portie* aan het fluitschip Agesburgh, schipper de burgemeester Wiggert Barends, en andere parten bij de schippers Cornelis Wybrens (verongelukt fluitschip), Tjeerd Kool (fluitschip 'Prins van Friesland'), Reyn Broers (fluitschip 'Stad Santen') en landerijen te Hindeloopen en Koudum (T 13-20 nr. 116 / 138-141v).

Uit dit huwelijk:

1. Fouck Tymens, ged. Hindeloopen 31 aug. 1738, ovl. voor 1770, trouwt daar 8 jan. 1758 Broer Wiggerts; Broer trouwt 2. Hindeloopen 2 dec. 1770 Johanna Heck, ged. Amsterdam 5 juni 1739, dochter van Jan Heck en Johanna Blokkenberg.

30 nov. 1770, ondertrouw Amsterdam; Broer Wiggerts, van Hindeloopen en daar wonende, gereformeerd, weduwnaar van Vouk Tymens, en Johanna Heck, van Amsterdam, 31 jaar, gereformeerd, wonend Lindegracht, geassisteerd met haar vader Jan Heck.

Uit het eerste huwelijk:

- aa. Luike Broersz Wiggerts.

Uit het tweede huwelijk:

- bb. Sierd Broersdr Wiggerts, ged. Hindeloopen 24 jan. 1773, trouwt Gerrit Schaap.
- cc. Wiggert Broersz Wiggerts, ged. Hindeloopen 20 aug. 1775, trouwt Maria Cornelia Schaap.
- dd. Janna Broersdr Wiggerts, ged. Hindeloopen 16 maart 1777.

VIIIj. Homme Alkers, geb. na 1719, ovl. voor 1756, trouwt Hindeloopen 5 maart 1743 Setj Annes, dochter van Anne Taykes Boer en Piek Murks (VIr.1.aa); Setj' hertrouwt Hindeloopen 22 juni 1756 Klaas Jappes.

21 juli 1746, weesboek Hindeloopen; Setj Annes getrouwd met Homme Alkers te Hindeloopen, verklaart dat haar curator Tayke Tymens, meester-bakker te Hindeloopen, naar behoren rekening en verantwoording heeft afgelegd, inzake de nalatenschap van haar ouders en het legaat van Fok Annes van obligaties ter waarde van 5000 gulden (T 13-20 nr. 77 / 224).

29 juli 1756, autorisatie Hindeloopen; op verzoek van Setj Annes, weduwe van Homme Alkers, nu met Klaas Jappes getrouwd, wordt Wiggert Symens geautoriseerd tot curator inzake de toewijzing van de goederen aan Alker en Yk Hommes (T 13-20 nr. 55).

Uit het eerste huwelijk:

1. Alker Hommes, trouwt Hindeloopen 3 juli 1764 Doed Pieters, ged. Hindeloopen 18 juni 1741, dochter van Pieter Wiggerts en Douw Lammerts (VIIg.5).
2. Yk Hommes, trouwt Hindeloopen 10 juni 1766 Jappe Anskes.

IXa. Lieuwk Abes Kat, ged. Hindeloopen 10 sept. 1738, trouwt daar 23 jan. 1763 Aldert Joostes, gedoopt Hindeloopen 27 aug. 1738, koopman aldaar, zoon van Joost Allerts, scheepsboekhouder, en Tryn Wybes; Aldert trouwt 2. Hindeloopen 17 maart 1790 Jappe Jeyes.

2 aug. 1787, bevrachtingscontract; Aldert Joostes, koopman te Hindeloopen, als bevrachter en Claas Piekies, schipper op de 'Bossenhoren' van 200 roggelasten groot. Van Amsterdam naar Narva, balken en houtwaren laden voor Amsterdam. Vrachtprijs 7300 gulden met 63 gulden kaplaken voor de schipper (SAA 5075 nr 15810 / 1305).

Uit het eerste huwelijk:

1. Joost Aldertz Alderts, geb. Hindeloopen 2 nov. 1764, scheepsboekhouder, ovl. Amsterdam 7 okt. 1828, trouwt 1. Hindeloopen 17 jan. 1790 Mynke Klazes, geb. Hindeloopen 30 sept. 1776, daar ovl. 15 nov. 1790, dochter van Klaas Gerbrands en Aag Etjes (VIIb.4); trouwt 2. Hindeloopen 20 jan. 1793 Sierd Pieters, ged. Hindeloopen 16 dec. 1763, daar ovl. 19 nov. 1810, dochter van Pieter Pieters Amsterdam en Hil Pieters (VIIIc.2); trouwt 3 Hindeloopen 10 okt. 1813 Fod Sytjes Lammerts, geb. Hindeloopen 21 sept. 1781, daar ovl. 9 jan. 1830, dochter van Sytje Lammertsz Lammerts, koopvaardijsschipper te Hindeloopen en Hil Tomes.

1811, familienamen Hindeloopen; Joost Alderts Alderts. Kinderen: Aldert 15, Mienke 21, Hil 12.

22 sept. 1813, huwelijkse voorwaarden; Joost Alderts, scheepsboekhouder te Hindeloopen, en Fod Sytjes Lammerts (T 26 nr. 141001).

1 mei 1827, olografisch testament van Joost Alderts, zonder beroep, wonend te Hindeloopen wijk A nr. 21, op de Nieuwstad. Tot zijn erfgenamen benoemde hij zijn drie kinderen Aldert, boer te Hindeloopen, Mienke, huisvrouw van Hector Jacob Coenraad Mensonides, predikant te Koudum, en Hil Joosten Alderts, vrouw van Douwe Rutinga, belastingontvanger te Langweer, ieder voor 1/3 part. Zijn huidige vrouw Fod Sytjes Lammerts mag zo lang zij leeft, mits zij niet hertrouwt, vrij van huur blijven wonen *in mijn huis*, zoals genoemd, met de verplichting dat zij het onderhoud en de jaarlijkse lasten betaald. Ook heeft zij het vruchtgebruik van de dagelijkse inventaris en beddegoed als alle meubels, spiegels en het porcelein in de theekasten, *welke aldaar op de want en tot versiering verstrekken*, zowel in het huis als in het zomerhuis en de buitenkamer. *En hetgeen op de schrijfkamer, waar ook mijne ijzere kist met mijne effecten en houte kist waar in mijn goud en silver is* (T 26 nr. 72010).

Uit het eerste huwelijk:

- aa. Minke Joostes Alderts, geb. Hindeloopen 15 nov. 1790, trouwt daar 30 mei 1813 Hector Jacob Koenraad Mensonides, heer van Hensbroek, predikant te Koudum (*Jierboek* 1971, 37).

Uit het tweede huwelijk:

- bb. Aldert Alderts, geb. Hindeloopen 5 jan. 1795, ovl. Buiksloot 9 sept. 1849, trouwt Hindeloopen 21 maart 1819 Sytske Kornelis Haagsma, geb. Workum 19 dec. 1795, dochter van Kornelis Haagsma en Maayke Feddes. Zij kregen 3 kinderen.

13 aug. 1829, testament Aldert Joostes Alderts te Hindeloopen. Hij liet $\frac{3}{4}$ van zijn bezit na aan zijn vrouw Sytske Cornelis Haagsma; een vierde gedeelte in het volledig eigendom, een vierde gedeelte in vruchtgebruik *te lijfstonde*, een vierde in eigendom en in vruchtgebruik, *als waar over de wet ten dage van mijn overlijden regerende, mij de vrije beschikking ten haren voordele voor het meest veroorloft*. Aldus opgemaakt te Koudum voor notaris en de getuigen Tjidze Ikes de Vries, winkelier, Douwe Ulferts van der Wal, Lammert Fongers Valck en Iede Fongers Valck, tuinders van beroep en allen te Koudum woonachtig (T 26 nr. 72011 / 132).

- cc. Hil Alderts, geb. Hindeloopen 11 aug. 1799, ovl. Dantumawoude 28 nov. 1862, trouwt Hindeloopen 19 jan. 1819 Douwe Watzes Ruitinga, geb. Leeuwarden 25 okt. 1793, ovl. Franeker 26 nov. 1845, zoon van Watze Douwes Ruitinga en Anna Catharina van Wicheren. Zij kregen 9 kinderen.

26 maart 1818, openbare verkoping bij boelgoed van meubelen, huisraad, vrouwenkleding en *mooije bonten*, op verzoek van juffr. Hil Joostes Alderts te Hindeloopen, ofwel haar voogd Joost Alderts. Het betreft waarschijnlijk de goederen die Hil ontving uit de nalatenschap van Lol Pieters (T 26 nr. 141011 / 588).

29 nov. 1862, overlijdensakte Dantumadeel; Hil Alderts wonend te Arnhem in Gelderland, overleden op 28 nov. 1862 te Dantumawoude, 62 jaar, weduwe van Douwe Ruitinga.

Uit het tweede huwelijk:

- a. Tryn Alderts, geb. Hindeloopen 7 maart 1791, daar ovl. 27 juli 1817.

Archieven, bronnen en digitale zoekhulpen

Archieven

Tresoar te Leeuwarden (T): Handschriften 'Provinsjale Biblioteek fan Fryslân'; nr. 13-18: Hemelum Oldephaert en Noordwolde; 13-20 Hindeloopen; 13-44 Workum; 14 Hof van Friesland; 26 Notarieel; 271-31 Doopsgezinde gemeente Warns.

Noord-Hollands archief te Haarlem (NHA): index op de notariële archieven Noord-Holland voor 1811.

Stadsarchief Amsterdam (SAA): 30452 index op het notarieel archief; 5075 notarieel archief.

Gemeentearchief Súdwest-Fryslân (SWF): Hindeloopen Oud Archief (HOA); Hemelum Oldephaert en Noordwolde (HON); de inventaris 'Dorpsarchief van Molkwerum'.

Westfries Archief te Hoorn (WEA): Oud notariël archief Enkhuizen.

Nationaal Archief Estland (NAE): Narva magistraat - Tsiiviil-, kriminaal- ja hoolekandeesjade kohtutoimikud 1721-1783, beschikbaar op: www.ra.ee (laatst geraadpleegd 1 okt. 2019).

Digitale zoekhulpen (laatst geraadpleegd 1 okt. 2019).

'Alle Friezen', beschikbaar op: allefriezen.nl.

'Indexen Amsterdam', beschikbaar op: amsterdam.nl/stadsarchief.

'Familienamenbank', beschikbaar op: cbgfamilienamen.nl.

'Kranten 1616-1995', beschikbaar op: delpher.nl.

'Notariële akten over de Archangelvaart 1594-1724', beschikbaar op: resources.huylens.knaw.nl.

'Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861', beschikbaar op: resources.huylens.knaw.nl.

'Sonttolregisters', beschikbaar op: soundtoll.nl.

'VOC opvarenden', beschikbaar op: nationalearchief.nl.

Bronnen

Aa, A. J. van der, *Biographisch woordenboek der Nederlanden* (1852-1867).

Abbing, C.A., *Geschiedenis der stad Hoorn, hoofdstad van West-Vriesland* [...] (deel 2, Hoorn 1842).

Albarda, C., *Genealogie Wiggerts* (Leeuwarden 1851, T 332-12 nr. 1).

Beetstra, W.T., 'Alde Saten XLIII', in: *Workumer krant Friso* (15 jan. 1965).

Blom, Gosse, 'Wer in optinksel fan de Scheltema's: Auke Wybes fan Hylpen', yn: *Út de smidte* (Ljouwert, november 1982).

Blom, Gosse, *Sudersee igge, Workum – Molkwerum* (Leeuwarden 1994).

Blom, Gosse † en Siebren Dyk, met ondersteuning van Wiebe Evert Zoethout, *Graet Hylper Wordeboek* (Ljouwert 2019).

- Brandt, Gerard, *Het leven en bedrijf van den heere Michiel de Ruiter* (3de druk, Amsterdam 1687).
- Bremmer, Rolf, 'Een Fries schrijft naar huis', in: Marijke van der Wal (red.), *Brieven als buit* (maart / april 2012).
- Clercq, D.C., 'Verzameling van oorkonden betreffende de familie De Clercq' (Lisserbroek 2008), beschikbaar op: familiedeclercq.nl/ onderzoek (laatst geraadpleegd 1 okt. 2019).
- Cools, Hans, 'Het bezoek van een Toscaans reisgezelschap aan Friese inboorlingen. Het daguitstapje van Cosimo de' Medici naar Stavoren en Molkwerum op 26 juni 1669', in: *It Beaken* (jiergong 77-2015 nr. 3-4) p. 124-138.
- Damsteegt, D.C., *Nieuwe spiegel de zeevaart* (Amsterdam 1942).
- Douwes, T.E.A., 'Kwartieren van Beitj' Tymens uit Hindeloopen', in: A. L. Hempenius, S. ten Hoeve, D. J. van der Meer, P. Nieuwland en D. de Vries (red.), *Genealogysk jierboekje* (Ljouwert 1977) p. 114-123.
- Douwes, T.E.A., 'Scheepvaartadministratie als bron voor genealogie en naamkunde', in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie en het Iconografisch Bureau* (deel 38, 's Gravenhage 1984) p. 200-216.
- Driessen- Van het Reve, Jozien J., *De Kunstkamera van Peter de Grote* (Hilversum 2006).
- Dumont, Andre, *Verzameling van woorden en begrippen voorkomend in doop-, trouw- en begraafboeken en andere genealogie-bronnen* (5e editie, 2012).
- Engels, Martin, 'Naamlijsten', beschikbaar op: mpaginae.nl (laatst geraadpleegd 1 okt. 2019).
- Feitsma, Tony, 'Genealogyske speurtocht yn Hynljippen', in: *Us wurk* (nû. XI, 1962) p. 37-39.
- Halbertsma, Joost Hiddes, vertaling Theun de Vries, *Het Hekershol* [...] (Amsterdam 1963).
- Halbertsma, bruorren, bewurking Ph. H. Breuker, *Rimen en teltsjes* (Ljouwert 1994).
- Hempenius, J., *Het Hindelooper scheepsboek (1715-1718) van Johannes Hempenius (1686-1760); opvarenden en reders van zeeschepen*, bezorgd door Peter van der Meer en Jan de Vries (2019), beschikbaar op: fryskeakademy.nl (laatst geraadpleegd 3 okt. 2019).
- Jong, Alpita de, *Joost Halbertsma 1789-1869: triomfen en tragedies van een uitmiddelpuntig man* (2018).
- Jorritsma, H.A., 'Mensonides', in: H. Bierma, A.L. Hempenius, S. Ten Hoeve, P. Nieuwland, D. de Vries (red.), *Genealogysk Jierboekje* (1971) p. 25-73.
- Meer, D.J. van der, 'De kertieren van Harmen de Vries en Lolkje de Jong', in: H. Bierma, A.L. Hempenius, S. Ten Hoeve, P. Nieuwland, D. de Vries (red.), *Genealogysk Jierboekje* (1975) p. 72-98.

- M.O., 'Vaderlandse drachten; eene Hindelooper vrijster', in: *Kabinet van mode en smaak* (deel 2, Haarlem 1791) p. 24-29.
- N.N., *Verzameling van plaacaaten, resolutien en andere authentieke stukken enz. [...] in het gemeenebest der Vereenigde Nederlanden voorgevallen*, deel 14, 1787-1789(Kampen 1790).
- N.N., *Nieuwe Nederlandsche jaerboeken [...], volume 11* (Amsterdam 1776).
- N.N. 'Hulp voor zwarte schapen', beschikbaar op: verreveren.nl (laatst geraadpleegd 9 okt. 2019).
- Ødegård, Daniel, *Jappe Ippes, Norges første klippfiskgründer* (2018).
- Roosjen, S.O., D. Kroese, W. Eeekhoff, *Merkwaardigheden van Hindeloopen* (Leeuwarden 1855).
- Schellinger, Willem, 't *Volmaeckte en toe-geruste schip* [...] (Jacob en Casparus Loots-Man, Amsterdam 1678) beschikbaar op: dbnl.org (laatst geraadpleegd 13 okt. 2019).
- Scheltema, Jacobus, *Rusland en de Nederlanden beschouwd in derzelver wederkeerige betrekkingen door mr. J. Scheltema, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het Koninklijke instituut en andere maatschappijen van wetenschap* (deel 3, Amsterdam 1818) p. 153-156.
- Schotanus, Christianus, *Beschryvinge van de heerlyckheydt van Frieslandt tusschen 't Flie end de Lauwers [...]* (Leeuwarden 1664).
- Schroor, Meindert, 'Molkwerum, het Friese doolhof', in: *Noorderbreedte* (2001, nr. 5).
- Sieksma, Klaas, (annotaties), *Flags of the World, a seventeenth century manuscript* (Amsterdam 1966).
- Spits, Fred, 'Wie was "de eerste schipper op de Newa"' in: *Schylge myn lântse* (Terschelling 1984).
- Spits, Fred G., 'Wie was de eerste schipper op de Newa' in: *Fryslân, historisch tijdschrift* (2003 nr. 2).
- Stapel, Carl, 'Allert Piersz de Boer of Quaboer', niet uitgegeven documentatie.
- Stracke, J., *de Juest, zur kultuergeschichte des alten Eilands* (Aurich 1956).
- Steenbeek, S., *Schipperen in Friesland: De ontwikkeling van maritieme schippersgemeenschappen in Friesland in de vroegmoderne tijd* (Rijksuniversiteit Groningen 2017).
- Trompetter, Cor, *Eén grote familie, doopsgezinde elites in de Friese Zuidwesthoek* (Hilversum 2007).
- Veluwenkamp, J.W., 'Familienetwerken binnen de Nederlandse koopliedengemeenschap van Archangel in de eerste helft van de achttiende eeuw', in: *BMGN – Low Countries Historical Review* (108 (4) 1993) pp. 655–672, beschikbaar op: doi.org/10.18352/bmgn-lchr.3767 (laatst geraadpleegd 2 okt. 2019).
- Vries, Jan de, 'Zeventiende-eeuwse Staversen, naar aanleiding van

- het inventariseren van de grafschriften in de Nicolaaskerk', in: Ype Brouwers, Anne Hielke Lemstra, Reid van der Lei, Pieter Nieuwland en Jarich Renema (red.), *Genealogysk jierboek* 2011 p. 7-124.
- Vries, Jan de, 'De parentelen van Bencke Abes en Otte Jacobs Hinnema van Koudum', in: Ype Brouwers, Anne Hielke Lemstra, Pieter Nieuwland en Jarich Renema (red.), *Genealogysk Jierboek* 2014 p. 137-292.
- Vries, Jan de, 'Nakomelingen van Reiner Allerts, eigenerfde te Koudum', in: Ype Brouwers, Anne Hielke Lemstra, Pieter Nieuwland en Jarich Renema (red.), *Genealogysk jierboek* 2015 p. 11-66.
- Vries, Jan de, 'Een Hindelooper legende', in: Siebrand Krul en Marijke de Boer (red.), *Fryslân historisch tijdschrift* (jan. / febr. 2016) p. 16-18.
- Vries, Jan de, *Verzwegen zeeheld – Jacob Benckes (1637-1677) en zijn wereld* (Zutphen 2018).
- Vries, Jan de, Bruinsma en Hylckema van Warns, in: Ype Brouwers, Harmen Foekema, Andries Koornstra, Anne Hielke Lemstra en Pieter Nieuwland (red.), *Genealogysk jierboek* 2018, p. 7-73.
- Vries, Jan de, 'Klippfiskpionier Jappe Ippes', in: Siebrand Krul en Marijke de Boer (red.), *Fryslân historisch tijdschrift* (jan. / febr. 2019) p. 4-8.
- Walle, Hessel de, *Friezen uit vroeger eeuwen, opschriften uit Friesland 1280-1811* (Franeker 2007).
- Werkgroep Oud Staveren, 'uittreksels van akten van notaris Horatius Albarda 1816-1818' en 'uittreksels notulen van het stadsbestuur Staveren 1816-1824', beschikbaar op; oudstaveren.nl (laatst geraadpleegd 9 okt. 2019).
- Winsemius, Pierius, *Chronique ofte historische geschiedenis van Vrieslant* (Franeker 1622).
- Woude, Siem van der, 'Reinier Olofs uit Staveren, oplichter of katvanger', in: *Jaarboek 201 Fries Scheepvaart Museum*, p. 38-46.

Wapenregistraasje

It twadde part fan it Genealogysk Jierboek wurdt fersoarge troch – en stiet ûnder ferantwurdlikens fan – de Fryske Rie foar Heraldyk. Dy Rie bestiet út de neifolgjende persoanen:

mr. J.T. Anema, foarsitter,
 J.C. Terluin, H.F. I, twadde foarsitter,
 K.J. Bekkema, skriuwer, argivaris,
 R.J. Broersma, Heraut Frisia IV, wapentekener,
 drs. H. Bremer, lid,
 drs. S.M. Hoekstra, lid,
 P.H. van den Muijzenberg, lid, adviseur flaggen,
 dr. C.J. Kuiken, korrespondearjend lid.

De Fryske Rie foar Heraldyk jout ried by it ûndersyk nei en it ûntwerpen fan famylje-, korporaasje- en oerheidswapens en -flaggen yn Fryslân. Fierders registrearret de Rie dy wapens en flaggen yn it Genealogysk Jierboek.

> Ynhâld

<i>R.J. Broersma:</i>	303
Enkele wapens van diverse bronnen	
<i>Kees Kuiken:</i>	305
Wijbenga	
<i>Famyljewapens (en -flaggen):</i>	309
Algera, Beijert, Bijlsma, Brander, Jongeling, De Jong – Koenders, Nijdam, Piersma, Stelpstra, Tolsma, Tolsma	
<i>Doarpswapens en -flaggen:</i>	322
Menaam / Menaldum	

Enkele wapens van diverse bronnen

Pieter Hilles Tzum, op een zilveren brandewijnkom

Wapen: gedeeld: I. de Friese adelaar; II. doorsneden: a. 2 klavers naast elkaar; b. een klaver.

inscriptie: *“Pijeter Hilles Acke Atses 1730”*

Pieter (2de met deze naam) was een zoon van Hille Asses Nauta en Grietje Pieters Widwart.

gedoopt te Achlum 9-4-1702, tr. Tzum 12-05-1726 (uit Achlum) Akke Atses (Tzum).

Afb.: det. van foto via bemiddeling van J. Schipper (zilverstudie.nl)

Jan Douwes Schettens, op zilveren lepel

inscriptie: *1803 Den 22 September is Gebooren Trientje Jans*

Wapen: een springend paard op een grond.

Dochter van Jan Douwes en Antje Symens Baarda.

In 1811 neemt curator Douwe Douwes te Schettens de familienaam De Boer aan voor Douwe Jans, 10 jaar.

Een overeenkomstig wapen met daarnaast de initialen A I B erin, komt voor in de coll. Van der Kooi, als wapen van Ane Ysbrandts Baarda (Makkum 3-5-1776).

Afb.: det. van foto J. Schipper (zilverstudie.nl)

Rintie Eelckis Bolsward, op zilveren hoornbeslag, ca 1625

Wapen: gedeeld: I. de Friese adelaar; II. een huis- of handmerk.

Zie ook: *Ter Molen Fries Goud en Zilver*, nr. 172, blz. 586/587.

Van Rintje is verder niets bekend (mogelijk gehuwd geweest met Grietje Hendricus, zij wordt in 1652 in Bolsward vermeld als wed. v. Rintje Eelckes).

Afb.: det. van foto (Ton Haartsen) uit hierboven vermeld boek.

Wijbenga

Een van de wapens in het 17de-eeuwse wapenboek van de Fries-Groningse studentenvereniging in Utrecht is dat van de Friese beursstudent Theodorus Wybingha. Hij werd in 1650 in Utrecht ingeschreven en studeerde eerder in Franeker, waar hij in 1646 lid werd van de Leeuwarder studentenvereniging. Kennelijk had hij in Leeuwarden de Latijnse school bezocht. In 1651 – hij was toen ruim twintig jaar oud – ging Theodorus nog een jaar theologie studeren in Leiden. In 1652 werd hij predikant in Jellum-Beers en in 1656 in Ferwerd. Daar is hij in 1665 overleden.¹

Theodorus' studie werd betaald uit het Wijbengaleen te Bolsward. Deze familiestichting uit 1452 was aanvankelijk bedoeld om een kapelaan in Bolsward te bekostigen. Na 1580 werd het een studiebeurs voor predikanten.² In 1637 kreeg de tienjarige Leeuwarder scholier Theodorus, die toen nog 'Dirck Thoma' heette, zijn eerste toelage. Zijn oom Harperus Egberts Wijbenga had die vanaf 1611 genoten. Dirck is in 1622 in Leeuwarden gedoopt als zoon van Thomes Egberts en hield zelf als Theodorus Wybingha, predikant, in 1658 in Ferwerd een zoon Thomas ten doop.

In het Utrechtse wapenboek staat het wapen van Theodorus Wybingha als gedeeld (I) de Friese adelaar, (II) doorsneden (a) in blauw een rode vleugel, (b) in zilver op groene grond in de rechterbenedenhoek een zilveren bloem op een schuin links geplaatste groene bebladerde stengel, helmteken: een vlucht van rood en zwart, helmkleed: goud en zwart. Er stonden Griekse, Latijnse en Hebreeuwse wapenspreuken bij, maar die zijn niet overgeleverd. Het Franeker album van de Leeuwarder studenten geeft alleen een Latijnse spreuk: 'geduld overwint moeilijke zaken'.³

Het wapen van Theodorus Wybingha (zonder bronvermelding) is een van tien in 2000 door Reinder Postma beschreven wapens Wijbenga – hoe dan ook gespeld.⁴ In Postma's lijst ontbreekt nog één wapen Wijbenga. Het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag bezit er drie losse zegelafdrukken van. Het is gedeeld (I) drie klaverbladen boven elkaar, (II) de Friese adelaar, kroon: drie bladeren en twee parels, of vijf bladeren.⁵

-
- 1 W.G. Feith, 'Het Wapenboek der Friesch-Groningsche Studentenvereening aan de *Utrechtsche* Hoogeschool 1648-1656', *De Ned. Leeuw* 42 (1924) 104; J. Visser, *Album Collegii Studiosorum ex Gymnasio Leovardiensi* (Franeker 1985) 100-101.
 - 2 Begevingen in G. Abma, *De vier Bolswarder lenen* (Bolsward 1979) 85.
 - 3 Feith, 'Wapenboek' 104; Visser, *Album* 100.
 - 4 R.H. Postma, 'Familiwapens van het geslacht Wijbenga', *De Sneuper* 54 (2000) 35-43.
 - 5 Zegelcollectie Centraal Bureau voor Genealogie, Den Haag, in *voce* 'Wijbenga' en 'Wybenga' (cbgfamiliewapens.nl).

Dit is het door verschillende andere families gevoerde ‘algemene’ Friese ‘eigenerfdenwapen’, maar dan in spiegelbeeld (‘omgewend’).

Postma’s conclusie dat de door hem beschreven wapens allemaal familiewapens zijn van één ‘geslacht’, lijkt mij niet houdbaar – ook al siert de vleugel (in Postma’s woorden: ‘een halve vlucht’) van het wapen van Theodorus een paar andere wapens op zijn lijst, zoals het wapen Wyboltsma (Tet van Wyboltsma, begraven Blija 1532) en een gevierendeeld wapen Wijbinga. Waarom Postma dit laatste opvoert als ‘wapen van de Leeuwarder tak waartoe [...] Theodorus behoorde evenals Harperus’ en het wapen van Theodorus als een ‘persoonlijk wapen’, is ietwat raadselachtig. Dit gevierendeelde wapen staat namelijk alleen in een 19de-eeuws handschrift dat het benoemt als ‘Wijbenga’, zonder vermelding van historisch controleerbare wapenvoerders.

Wel historisch controleerbaar is de S. Wijbenga die in 1814 als griffier van het Franeker vredegerecht zegelde met een anker. De doopsgezinde griffier en secretaris Sijbrandus Scheltes Wijbenga (1772-1836) en zijn kinderen komen niet voor in de lijsten van gerechtigden in het Wijbengaleen in 1826 en 1838, maar dat stond toen alleen open voor gereformeerden. De eerste bekende gereformeerde Sibrandus Wybingha werd in 1631 lidmaat in Wijnaldum. Een jaar daarna werd hij student in Franeker met een beurs van het Wijbengaleen, die in 1624 was toegekend. Uit zijn inschrijving (‘Harlinganus’) blijkt dat hij zijn Latijnse schoolopleiding in Harlingen had gehad. Sibrandus werd in 1637 conrector van zijn oude school en in 1639 predikant in Twijzel-Kooten. Voor zover bekend stammen alle in de lijsten uit 1826 en 1838 vermelde Wijbenga’s van hem af.⁶

Uit het archief van het Wijbengaleen blijkt dat er in 1622 onenigheid over het leen was tussen Harperus Egberts, die sinds 1619 theologie studeerde in Franeker, en de vader van Sibrandus Wybingha, een zekere Auke Sijbrands uit Harlingen. Er waren toen blijkbaar twee groepen nakomelingen van de stichtster die aanspraak maakten op het leen: de ‘Egbertsgroep’ uit Leeuwarden en de ‘Sijbrandsgroep’ uit Harlingen. Dat beide groepen zich ‘Wijbenga’ noemden, betekent nog niet dat zij in genealogische zin één ‘geslacht’ vormden. Hun naam verwijst naar het stamgoed van het leen, het in 1452 voor het eerst vermelde ‘Wijbenga goed oppa Nijland’. In 1656 traden beide groepen gerechtigden alweer eensgezind op voor het Hof van Friesland.⁷

6 Postma, ‘Familiewapens’ 41; Abma, *Lenen* 85, 109-111; allefriezen.nl.

7 Abma, *Lenen* 71, 85, 98 (Sijbrandus en Harperus Wijbinga met Thomas Egberts tegen Jan Arjens uit Enkhuizen).

Het wapen van de ‘Egbertsgroep’ was vrijwel zeker dat van Theodorus Wybingha uit 1650. Vermoedelijk voerde de ‘Sijbrandsgroep’ toen nog geen wapen. Het portret van de Harlinger Martinus Wilhelmi Wybinga (1591-1646) als hoogleraar in Franeker vertoont er althans geen. Hoewel Martinus niet met een beurs van het leen studeerde – hij was jurist, geen theoloog zoals toen nog vereist was – was hij waarschijnlijk wel familie van Sibrandus Wibinga. Hij was tot 1632 rector van de Latijnse school in Harlingen, waar Sibrandus zelf in 1637 conrector werd.

Het is heel goed mogelijk dat iemand uit de ‘Sijbrandsgroep’ in de 19de eeuw een wapen heeft aangenomen waarop één wapenfiguur (de rode vleugel) is afgeleid van het wapen van de ‘Egbertsgroep’. In het wapenhandschrift van B.F.W. von Brucken Fock (1878) staat namelijk ook een gevierendeeld wapen ‘Wijbenga’: (I) in zwart een rode rechtervleugel, (II-III) in blauw een gouden ster, (IV) in zwart een rode linkervleugel, helmteken: de vleugels van het schild.⁸ In oudere (Friese) handschriften zoals dat van mr. Arent van Halmael ontbreekt dit wapen. Dit neemt niet weg dat de Fryske Rie foar Heraldyk in 2009 alsnog het wapen van de Leeuwarder Theodorus Wybingha – iets vereenvoudigd en met gewijzigde kleuren – heeft toegekend aan een Wijbenga uit de Harlinger Sijbrandsgroep (Hilbrand Cornelis Wijbenga) en zijn nageslacht.⁹

En de Franeker Sijbrandus Scheltes Wijbenga uit 1814 dan? Zijn naam suggereert dat hij ook uit de Sijbrandsgroep stamt, maar de aansluiting is tot nog toe niet genealogisch bewezen. Zijn stamreeks begint met de Franeker bakker Wybe Andries, afkomstig uit Peins, die in 1642 in Easterein (gereformeerd) trouwde met Jets Scheltes.¹⁰ Wybe werd in 1643 burger van Franeker. De Egbertsgroep lijkt uitgestorven. De laatste mij bekende mannelijke nakomeling is Philippus Wybinga, zoon van Egbert Filippus Wybinga uit Leeuwarden, die in 1691 een beurs kreeg en in 1707 in Franeker ging studeren. In 1713 promoveerde hij in de rechten – niet in de theologie.¹¹

Ik kom even terug op het Utrechtse wapenboek dat ik hierboven aanhaalde. Deze bron ontbreekt nog in de *Bibliografyske fynplakken fan wapens, flaggen en wimpels yn Fryslân* (2012). Ik geef daarom nu

8 Postma, ‘Familiewapens’ 42; cbgfamiliewapens.nl.

9 GJ (2009) 348.

10 M.H.H. Engels, *Advocaten bij het (Provinciaal gerechtshof van Friesland* (Leeuwarden 1995) 9, 65, noemt in 1622 een dr. Andreas Wybinga als secretaris van Harlingen (ten rechte: dr. Andreas Heemstra, promotie Franeker 1622; T.J. Meijer, *Album promotorum Academiae Franekerensis* (Franeker 1972) 20; J. Woudstra, ‘De familie Doma’, GJ (2010) 193).

11 Abma, *Lenen* 85; Meijer, *Album* 84.

een alfabetische lijst van de wapens in dit boek, volgens de gedrukte editie uit 1924:¹²

<i>Alema</i> (F)	<i>Hardenbarch</i> (G)	<i>Pibingha</i> (F)
<i>Arssen Beyma</i> (F)	<i>Hazaert</i> (F)	<i>Polman</i> (G)
<i>Barlinchoff</i> (G)	<i>Hemmema</i> (F)	<i>Reynalda</i> (F)
<i>Boelens</i> (F)	<i>Huber</i> (F)	<i>Rhala</i> (F)
<i>Boethius</i> (F)	<i>Itma</i> (F)	<i>Rispens</i> (F)
<i>Brucherus</i> (G)	<i>Jarges</i> (G)	<i>Rotgers</i> (G)
<i>Burmania</i> (F)	<i>Lant</i> (G)	<i>Sanden</i> (G)
<i>Canckebehr</i> (O)	<i>Lengen</i> (O)	<i>Santen</i> (O)
<i>Coops</i> (F)	<i>Louwens</i> (G)	<i>Sighers</i> (G)
<i>Cruidner</i> (G)	<i>Lyclama toe Nyholt</i> (F)	<i>Sparringa</i> (O)
<i>Dalen</i> (F)	<i>Lycochton</i> (W)	<i>Swaart</i> (O)
<i>Dauersman</i> (F)	<i>Martijn</i> (O)	<i>Tammens</i> (G)
<i>Drews</i> (G)	<i>Mees</i> (G)	<i>Titsinck</i> (G)
<i>Echten</i> (F)	<i>Mennenga</i> (O)	<i>Vermees</i> (F)
<i>Eeck</i> (G)	<i>Mepsche</i> (G)	<i>Verwer</i> (O)
<i>Eeverdes</i> (O)	<i>Meyerhoff</i>	<i>Wermeskircher</i>
<i>Eysinga</i> (F)	<i>Muntinck</i> (G)	<i>Wiarda</i> (F)
<i>Fewen</i> (O)	<i>Nienborch</i> (G)	<i>Wichers</i> (G)
<i>Folckers</i> (G)	<i>Oving</i> (G)	<i>Witkopff</i> (O)
<i>Gockinga</i> (G)	<i>Phaesma</i> (F)	<i>Wullen</i> (G)

v.l.n.r.: wapen van Theodorus Wybingha (CBG), wapen Wijbenga (Terluin, GJ 2009), wapens Wijbenga (met zwaard) en Wijbenga (gevierendeeld) (in Von Brucken Fock).

Kees Kuiken

- 12 Feith, 'Wapenboek'. '(F)' betekent Friese wapens, '(G)' Groninger, '(O)' Oostfriese en '(W)' Westfriese. Het wapenboek was in 1924 in het bezit van de kunsthistoricus dr. Cornelis Hofstede de Groot (1863-1930).

> **Algera, Randolph**

Yn blau twa skeankrúste gouden pinsielen mei in sulveren bus, de kwasten nei ûnderen, boppe en oan wjerskanten beselskippe fan in fiifpuntige stjer, en ûnder fan in beblède ikel, de stâle nei ûnderen, alles goud. Helmteken: in flecht, wêrfan't de rjochter wjuk giel en blau trochsnien is en de lofter blau en giel, dêr tusken in read skyld, belein mei trije sulveren skyldsjes. Helmkleed: blau, fuorre mei giel.

In blauw twee schuingekruiste gouden penselen met een zilveren bus, de kwasten naar beneden, boven en ter weerszijden vergezeld van een vijfpuntige ster, en beneden van een gebladerde eikel, de steel omlaag, alles goud. Helmteken: een vlucht, waarvan de rechter vleugel is doorsneden geel en blauw en de linker blauw en geel, daartussen een rood schild, beladen met drie zilveren schildjes. Helmkleed: blauw, gevoerd met geel.

Blau is de favorite kleur fan de ynstjoerder en dêrom brûkt foar it skyld. De pinsielen symbolisearje it berop fan *restaurator* en keunstskilder, wylst de stjerren stean foar de berte, it gesinslibben en de passy foar it berop. De ikel kin besjoen wurde as it resultaat, de “frucht” fan it wurk. Ek it wapenskyldsje fan it St Lukasgilde (dêr't de skilders ta hearre) yn it helmteken ferwiist nei it berop.

Dit is it persoanlike wapen fan Randolph Algera, berne Wolvegea 24-7-1964, soan fan Simon Jan Algera en Nellie Elisabeth van Boven.

Untwerp: J.C. Terluin, lid F.R.f.H.

Ynstjoerder: R. Algera, Hearrenfean

> **Beijert**

Weagjend trochsniien: A. effen goud; B. yn read in stikker en in oplizzer, pleatst as in skeankrús, alles goud. Helmtéken: in reade skiif, belein mei in gouden stjer. Helmkleed: read, fuorre mei giel.

Golvend doorsneden: A. goud; B. in rood een steker en een oplegger, schuingekruist geplaatst, alles goud. Helmtéken: een rode schijf, beladen met een gouden ster. Helmkleed: rood, gevoerd met geel.

De stikken en de kleuren binne ûntliend oan it wapen fan Haulerwyk, dêr't de stamheit berne is. De stikken binne in ferwizing nei syn berop fan û.o. opsichter yn de feanterij. De weagjende trochsnijing tsjut op de moerasigge feanen, wylst it helmtéken ferwiist nei it gemeentewapen fan Eaststellingwerf.

It wapen mei fierd wurde troch de neiteam fan Hinke Gerbens Beyert, berne Haulerwyk omtr. 1781, st. Haulerwyk 25-1-1825, tr. Eaststellingwerf (Easterwâld) 21-6-1816 Geeske Teekes Postmus, berne Haulerwyk 12-3-1791, st. Haulerwyk 24-2-1849.

Untwerp: T.G.J. Hagelaars, Grootebroek.
Ynstjoerder: F. Beijert, Hoorn.

> **Bijlsma, Jacob**

Dieeld; I. yn blau in sulveren bile mei gouden stâle, mei it blêd boppe en nei lofts draaid, ûnder beselskippe fan in sulveren roas mei gouden knop; II. yn read in sulveren bile mei gouden stâle, mei it blêd ûnder en nei rjochts draaid, boppe beselskippe fan in sulveren roas mei gouden knop; yn it hert oer de dielline in gouden leelje. Helmteken: in flecht dêrfan de rjochter wjuk blau en de lofter read, dêr tusken in gouden leelje. Helmkleed: rjochts blau, fuorre mei giel en lofts read, fuorre mei giel.

Gedeeld; I. in blauw een zilveren bijl met gouden steel, met het blad boven en naar links, gewend, beneden vergezeld van een zilveren roos met gouden knop; II. in rood een zilveren bijl met gouden steel met het blad beneden en naar rechts gewend, boven vergezeld van een zilveren roos met gouden knop; in het hart over de deellijn een gouden lelie. Helmteken: een blauwe en rode vlucht, ertussen een gouden lelie. Helmkleed: rechts blauw, gevoerd met geel en links rood, gevoerd met geel.

Dit is it persoanlike wapen fan Jacob Bijlsma, berne Ljouwert 4-8-1967, soan fan Simon Bijlsma en Adolfina Stelpstra. It is basearre op de wapens fan heit (GJ 2018) en mem (GJ 2019).

Untwerp: R.J. Broersma, tekener F.R.f.H., yn oerlis mei de ynstjoerder. Ynstjoerder: J. Bijlsma, Julianadorp

> **Brander**

Blau, goud kappe; it blau belein met in sulveren kalkûne, read iepene, yn it skyldhaad twa blauwe Sint-Jabiksskulpen. Helmtéken: twa skeankrúste skeppen, mei it blêd boppe, de stâlen goud en it blêd sulver. Helmkleed: blau, fuorre mei wyt.

Blauw, goud gekapt; het blauw beladen met een zilveren kalkoven, rood geopend, in het schildhoofd twee blauwe Sint-Jakobsschelpen. Helmtéken: twee schuingekruiste scheppen, met het blad naar boven, de stelen goud en het blad zilver. Helmkleed: blauw, gevoerd met wit.

De kalkûne en de skulpen symbolisearje it berop fan kalkbrâner yn eardere generaasjes en de famyljenamme. De kleuren ferwize nei de kalk, it wite produkt fan de brânerij en it read nei it fjoer, wylst de kleuren goud en blau ferwize nei Frjentsjer, dêr't de famylje in soad mei hat. De skeppen binne it ark fan de kalkbrâner, mar ek fan de arbeider, in oar berop yn de famylje.

It wapen mei fierd wurde troch de neiteam fan Leffert Brander, berne Oerterp 28-1-1904, st. Beetstersweach 3-9-1970, tr. Opsterlân 7-1-1926 Hendrikje de Groot, berne Nij Beets 17-3-1904, st. Beetstersweach 14-8-1993.

Untwerp: J.C. Terluin, lid F.R.f.H. yn oerlis mei de ynstjoerder. Ynstjoerder: E. Brander, Frjentsjer.

> **Jongeling**

Skean yn fjouweren dield: I. yn blau in sulveren fisk; II. en III. yn goud in griene beblêde ikel, de stâle nei ûnderen; IV. yn blau in sulveren omdraaide fisk. Helmteken: in steande gouden ûle, mei in grien iketûkje dêroan in ikel en trije blêden yn de rjochter klau. Helmkleed: blau, fuorre mei giel. Wapenspreuk: SUAVITER SED FORTITER, yn giele haadletters op in blau lint.

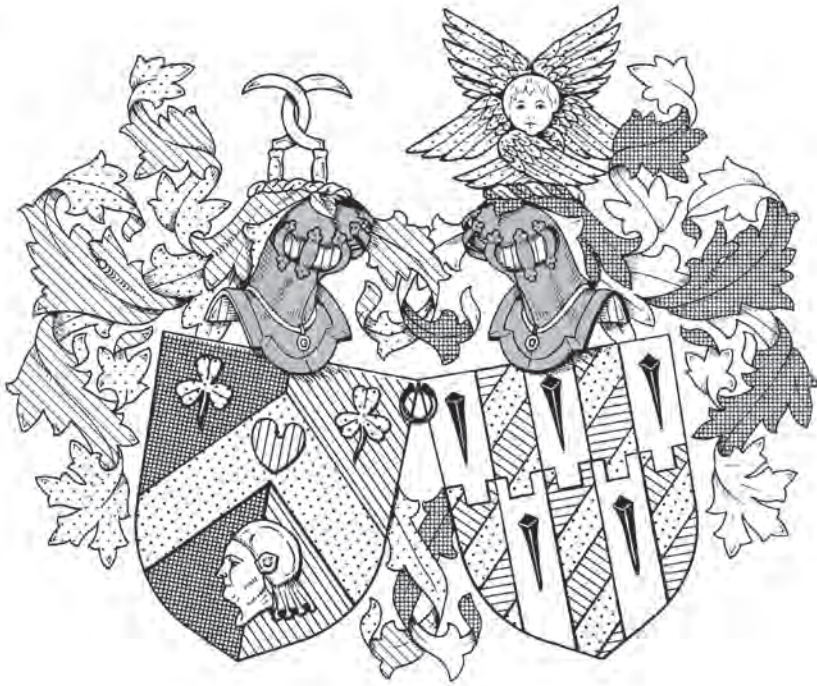
Schuingevierendeeld: I. in blauw een zilveren vis; II. en III. in goud een groene gebladerde eikel, de steel omlaag; IV. in blauw een omgewende zilveren vis. Helmteken: een staande gouden uil, met een groen eikentakje, waaraan een eikel en drie bladeren in de rechterklauw. Helmkleed: blauw, gevoerd met geel. Wapenspreuk: SUAVITER SED FORTITER, in gele kapitalen op een blauw lint.

De Fryske famylje Jongeling is in laach fan fiskers út Wierum. De kleuren blau en goud ferwize nei it wapen fan Nederlân en it doarpswapen fan Wierum, de fisk nei it berop fan de âldste generaasjes en de ûle nei it berop fan arts, útoefene troch ynstjoerder en syn heit.

It wapen is ornearre foar de neiteam mei de namme Jongeling fan Tjeerd Sipkes, berne Wierum en doopt dêre 15-11-1722, 'visscher, kan de kost winnen', soan fan de stamheit Sipcke Dircks, dy't mei syn frou neamd wurdt as lidmaten te Wierum 1712. De soan fan Tjeerd Sipkes en Sypkje Sybes, Sybe Tjeerds Jongeling (±1750-1829), fisker, blykt de skaainamme oannommen te hawwen (in akte ûntbrekt); dy syn soan Tjeerd is omkommen 'door de golven in zee' 27-4-1820.

Untwerp: R.J. Broersma, tekener F.R.f.H. yn oparbeidzjen mei de ynstjoerder.

Ynstjoerder: Dr. N.C. Jongeling, arts, Apartement 2, 25-29 Adams Street, South Yarra, VIC3141 Australia.

> **De Jong – Koenders**

De Jong:

Dield swart en grien mei oer alles hinne in gouden keper, belein mei in read pompebléd, boppe beselskippe fan twa gouden klavers en ûnder fan in frouljusholle fansiden besjoen, mei earizer en mûtse, alles sulver, de fersiering goud. Helmteken: twa sulveren ôfkearde gearflochten sulveren sichten mei gouden hânfet. Helmkleed: grien, fuorre mei giel.

Gedeeld zwart en groen met over alles heen een gouden keper, beladen met een rood plompenblad, boven vergezeld van twee gouden klavers en onder van een vrouwenhoofd, en profiel, met oorijzer en muts, alles zilver, de versieringen goud. Helmteken: twee afgewende samengevlochten zilveren sikkels, de handvatten goud. Helmkleed: groen, gevoerd van geel.

De famylje komt fan Oerterp. De keper, de klavers en it swart (ferfeaning) binne oernommen út it wapen fan Oerterp. It grien en de klavers steane foar feefokkerij, de sichten foar bou. Nêst de pleats wie in apelhôf met de namme Akke muois, in ferwizing nei de namme fan it gebiet. It bedriuwslôg fan it apelhôf wie de frouljusholle yn tradisjonele dracht.

It wapen mei fierd wurde troch de ynstjoerder Willem de Jong, berne Grins 30-1-1951, soan fan Hendrik de Jong en Ruth de Vegt, en syn neiteam mei de namme De Jong.

Koenders:

Kantield tsjinpealle mei fiif sulveren stikken en de oare fiif stikken as ien gehiel lofts skeanbalke mei njoggen stikken blau, goud, grien, goud, blau, goud, grien, goud en blau; elts suveren stik belein mei in swarte antike spiker. Helmteken: in serafyn yn natuerlike kleur mei gouden wjukken. Helmkleed: swart, fuorre mei wyt.

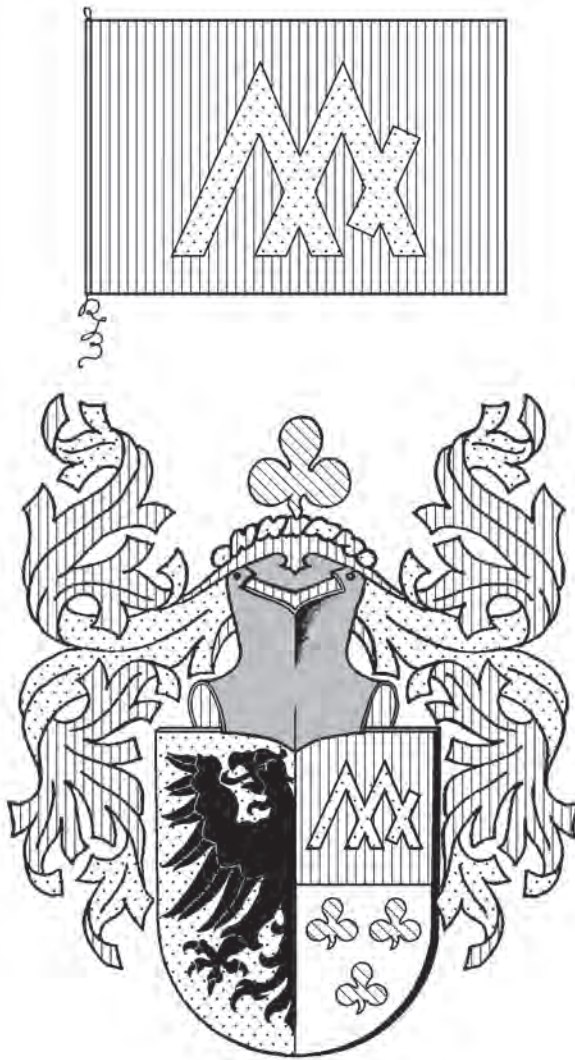
Gekanteeld tegengepaald met vijf zilveren stukken en de andere vijf stukken als één geheel linksgeschuinbalkt met negen stukken blauw, goud, groen, goud, blauw, goud, groen, goud en blauw; elk zilveren stuk beladen met een zwarte antieke spijker. Helmteken: een serafijn van natuurlijke kleur met gouden vleugels. Helmkleed: zwart, gevoerd met wit.

Mefrou Koenders komt út Doorwerth (Renkum), dêr't har heit timmerman wie, symbolisearre troch de spikers yn de fiif sulveren stikken. It tal fiif ferwiist nei it tal bern yn 'e húshâlding. De kantielde trochsnijing en de skeane balken (blinen foar de ruten) ferwize nei it kastiel Doorwerth (blau en goud), wylst it grien en goud nei de boskriek omjouwing en de Fryske wâlden ferwize. De serafyn is in utering fan it kristlike leauwe (Jesaja 6-1:7 en Iepenb. 4- fers 8).

It wapen mei fierd wurde troch de neiteam mei de namme Koenders fan Gerrit Koenders, berne Velp 5-1-1913, timmerman, st. Rheden 14-7-1972, tr. Velp 5-10-1935 Grietje Nijboer, berne Surhústerfean 31-7-1914, st. Drachten 6-1-1971.

Untwerp en tekening: Heraldisch Atelier Bultsma, Oosterwolde (arcering RJB).

Ynstjoerder: P. Bultsma-Vos, út namme fan de hear en mefrou De Jong – Koenders, Oerterp.

> Nijdam

Dield: I. de Fryske earn; II. trochsniën: a. yn read in gouden húsmerk besteande út twa elkoar yn de foet krusende kepers, mei in koarte lofterskeanbalk geand ûnder oer de lofter poat fan de lofter keper en lykop geand mei de oare poat; b. yn sulver trije griene klavers. Helmteken: in griene klaver. Helmkleed: read, fuorre mei giel.

Flagge: yn read in giel húsmerk lykas beskreaun yn it wapen.

Gedeeld: I. de Fries halve adelaar; II. doorsneden: a. in rood een gouden huismark besteande uit twee elkaar in de voet kruisende kepers, met een korte linkerschuinbalk gaand beneden over de linker poot van de linker keper en evenwijdig aan de andere poot; b. in zilver drie groene klavers. Helmteken: een groene klaver. Helmkleed: rood, gevoerd met geel.

Vlag: in rood een geel huismark zoals beschreven in het wapen.

Dit wapen komt foar op in sulveren leppel mei alliânsjewapen fan Douwe Lieuwes Nijdam en Fockel Douwes Allinga út 1665, lykas beskreaun troch dr. Han Nijdam, ‘Een opmerkelijk stuk Fries materieel erfgoed: de wapenlepel van Douwe Lieuwes Nijdam uit 1665 en het familiewapen Nijdam’, *GJb* 2015 69-92. Douwe L. Nijdam wie in soan fan Lieuwe Douwes en Sij Willems Nijdam, dochter fan de stamheit Willem Willems ‘thoe Nidam’, einierde boer op Nijdamstra-state te Grou en begroeven dêre yn de Sint-Piterstsjerke om 1632 hinne, âld ‘ontrent’ 83 jier. Willem syn sark fertoant in einierdenwapen.

It wapen is ornearre foar de neiteam fan Willem Willems ‘thoe Nidam’ dy’t yn manlike of (ien of mear kearen) yn froulike liny fan him skaaie en de nammen fiere fan Nijdam, Vleer of Wynia (Winia, of hokker stavering fan dy namme ek mar).

Untwerp: it bestjoer fan de famyljeferiening Nijdamstra hat yn 1949 op inisjatyf fan Wigle Tsjerk Vleer (1919-1999) dit wapen fan kleuren foarsjoen en as famyljewapen (miskien better ‘clanwapen’) fêststeld.

Untwerp flagge: yn 1949 troch “De Nijdamstra Stichting”, yn 2018 oanpast oan it wapen.

Ynstjoerder: “De Nijdamstra Stichting”, www.nijdamstra.nl

> **Piersma**

Dield: I. de Fryske earn; II. weagjend trochsniën: a. yn grien in sulveren molkbus; b. yn goud in oansjende swarte kowekop. Helmtéken: twa skeankrúste seinen mei reade stâle en sulveren blêd, it blêd boppe. Helmkleed:grien, fuorre mei giel.

Gedeeld: I. de Friese halve adelaar; II. golvend doorsneden: a. in groen een zilveren melkbus; b. in goud een aanzierende zwarte koeienkop. Helmtéken: twee schuingekruiste zeisen met rode steel en zilveren blad, het blad boven. Helmkleed: groen, gevoerd met geel.

De molkbus en de kowekop jouwe omtinken oan de agraryske eftergrûn fan de famylje, wylst de molkbus ek ferwiist nei it berop fan Wytze Johannes Piersma, direkteur fan it molkfabryk te Nijegea (HO). De weagjende trochsnijing tsjut op de wetterrike omkriten. Ek de seinen ferwize nei de agraryske oarsprong. De kleuren binne ûntliend oan it wapen fan De Hommerts, dêr't de âldst bekende foarâlden wennen.

It wapen mei fierd wurde troch de neiteam fan Wytze Johannes Piersma, berne Drylts 12-10-1881, st. Snits 17-1-1967, tr. Snits 23-1-1904 Jetske Bijlsma, berne Grou 12-7-1883, st. Betterwird 10-4-1957.

Untwerp: J.C. Terluin, lid F.R.f.H
Ynstjoerder: W. Piersma, Koudum

> **Stelpstra**

Keperfoarmich trochsniën: A. yn goud twa griene klavers; B. yn blau in gouden leelje, ûnder beselskippe fan twa sulveren roazen mei gouden knop. Helmteken: in gouden leelje. Helmkleed: blau, fuorre mei giel.

Kepervormig doorsneden: A. in goud twee groene klavers; B. in blauw een gouden lelie, beneden vergezeld van twee zilveren rozen met gouden knop. Helmteken: een gouden lelie. Helmkleed: blauw, gevoerd met geel.

It wapen is basearre op de namme Stelpstra, de keperfoarmige trochsniijing ferwiist nei it dak fan in stjelpbuorkerij. De klavers, de leelje en de roazen symbolisearje de generaasjes fan gerniers en koaltsjers yn Huzum, wylst de leelje en de roazen ek ferwize nei de katolike oarsprong. De kleuren komme út de wapens van Ljouwerteradiel en Ljouwert dêr't Huzum ta beheard hat en ta beheard.

It wapen mei fierd wurde troch de neiteam fan Gerben Gerrits Stelpstra, berne Ljouwert 12-5-1764, st. Frjentsjer 2-5-1822, tr. Huzum 6-5-1792 Beitske Jans, berne Marssum 9-9-1769, st. Weidum 29-4-1815.

Untwerp R.J. Broersma, tekener F.R.f.H. yn oerlis mei de ynstjoerder. Ynstjoerder: A. Stelpstra, Julianadorp

> **Tolsma** (Tsjom, Marssum)

Dield: I. de Fryske earn; II. trochsniën: a. yn blau in sulveren krúsbôge; b. yn sulver trije griene klavers. Helmteken: in griene klaver. Helmkleed: blau, fuorre mei wyt.

Gedeeld: I. de Friese adelaar; II. a. in blauw een zilveren kruisboog; b. in zilver drie groene klavers. Helmteken: een groene klaver. Helmkleed: blauw, gevoerd met wit.

Boarne: Rinnert Wopckes tekent yn 1667 mei in húsmerk yn de foarm fan in krúsbôge.

[R.A. Menameradiel 72 (weesb. I26), 105]

Ornearre foar de neiteam mei de namme Tolsma fan Rinnert Wopckes Tolsma, boer te Marsum 1640-1671, tr. 1627 Jets Claeses. Syn pake Rinnert Johansz Tolsum wie boer op Tolsum 1564; de âldst bekende foarfaar is dy syn pake Rinnert, waans widdo Jets yn 1511 eigeneres wie fan de state en sawat 2/3 fan de sate Tolsum ûnder Tsjom (stim 37).

Ûntwerp fan ynstjoerder.

Ynstjoerder: Mr. J.T. Anema, Vijverlaan 94, 3062 HM Rotterdam, jtanema@hotmail.com.

> **Tolsma** (Tolsum ûnder Tsjom)

Dield: I. de Fryske earn; II. yn sulver in swart húsmerk yn de foarm fan it sifer 4 dêr't de lizzende streep oan ûntbrekt, de stôk ûnder skoarre fan twa skean steande staken, en in lizzende staak geand dwers troch de stôk. Helmteken: in griene klaver. Helmkleed: grien fuorre mei wyt.

Gedeeld: I. de Friese adelaar; II. in zilver een zwart huismerk in de vorm van het cijfer 4 waaraan de horizontale streep ontbreekt, de stok beneden geschraagd door twee schuinstaande staken, en met een horizontale staak gaand midden door de stok. Helmteken: een groene klaver. Helmkleed: groen gevoerd met zilver.

Boarne: de grêfsark fan Tæckle Siercks Tolsma (1600-1662) yn de tsjerke fan Tsjom mei in alliânsjewapen fan him en syn frou Riemcke Boyensdr; de wapenskylden binne úthakke mar it helmteken is net skeind en it merk is goed te sjen op in lytse sark dernêst, murken mei de letters T S.

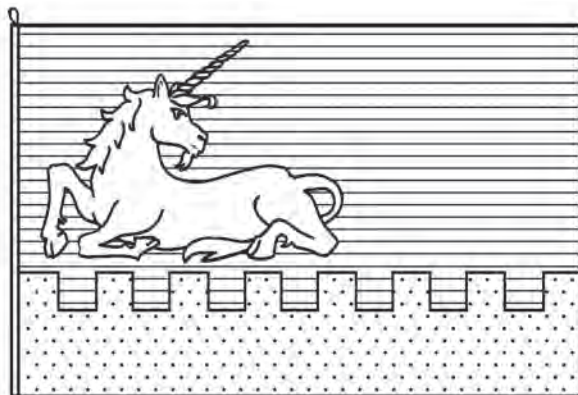
It wapen is ornearre foar de neiteam mei de namme Tolsma fan Tæckle Siercks Tolsma, berne Peins ±1600, boer te Peins, te Wjelsryp en einierde boer te Tsjom, stoarn 24-2-1662, tr. Wjelsryp 26-2-1641 Riemcke Boyensdr, stoarn 27-2-1670. Hy keapet yn 1648 de sate Tolsum ûnder Tsjom (stim 37).

Syn âldste foarfaar is Sierck Jetthiez 'toe Tamghe', boer op Grut-Tammaing te Peins 1514, tr. Lolck Watthiedr.

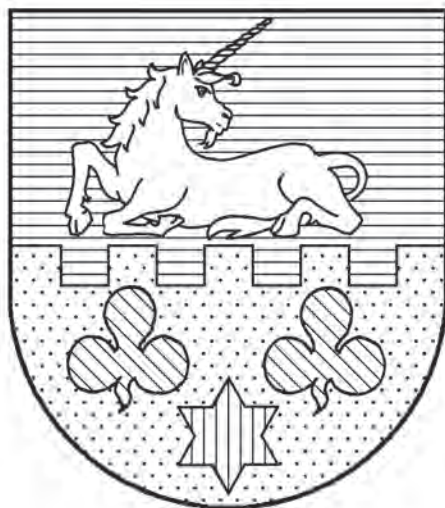
Ynstjoerders stamme fan de wapenfierder ôf, twaris yn froulike liny; de namme Tæckle giet 13 generaasjes fan pake op pakesizzer oer.

In bestand wapen; kleuren fan ynstjoerders. Wapentekening C.E.G. ten Houte de Lange.

Ynstjoerders: Jan Tækele Anema, Rotterdam en Tæckle Jan Anema, Bussum.

222

> **Wapen en flagge fan Menaam / Menaldum yn de gemeente Waadhoeke**

Wapen: kantielich trochsnien fan blau en goud; A. in lizzende omsjende ienhoarn fan sulver; B. twa griene klavers nêst inoar, ûnder beselskippe fan in reade stjer.

Flagge: Twa banen blau en giel yn de ferhâlding 2:1, de ûnderste baan kantiele mei acht kantielen, útgeande fan de broekside en yn it blau in lizzende wite omsjende ienhoarn.

Mei it opheffen fan de gemeente Menameradiel ferdwûn ek it wapen yn de argiven. Dat gemeentewapen befette in foar Fryslân unyk stik: in lizzende omsjende ienhoarn.

Om dizze ienhoarn foar Menaam te bewarjen, hat de Rie oan Pleatslik Belang it foarstel dien om yn in nij doarpswapen en flagge de ienhoarn werom te bringen.

Hy hat in plak yn de boppeste helte fan it wapen krigen yn deselde kleuren as it gemeentewapen, sulver op blau. De kantielen yn de trochsnijing ferwize nei de stinzen en staten dy't yn en rûnom it doarp stienen, sa as Donia, Galama, Gralda, Hemmema, Jukema, Martena en Orxma.

It gemeentewapen fan Menameradiel is yn 1938 ferbettere op histoaryske en heraldyske grûn. It âlde wapen fan 1818 hie oare kleuren en neist de ienhoarn twa griene klavers en in blauwe rût. Yn it nije wapen binne de klavers ferfongen troch in St. Jabiksskulp en in ikel en is de blauwe rût fan sulver wurden.

As oantinken oan dat âlde wapen binne de twa griene klavers yn it doarpswapen opnommen, dy't ek ferwize nei it agraryske karakter fan it doarp. De reade stjer yn de skyldfoet stiet foar it bestjoerssintrum, it haadpak fan de gemeente, dat Menaam iuwen west hat.

Ek yn de flagge hat de ienhoarn in plak krigen lykas yn de gemeenteflagge. Dy flagge hie in giele saneamde broekside, dy't yn de doarpsflagge feroare is yn in lizzende baan mei kantielen. De ienhoarn is út de midsiuwen wei in kristlik symboal foar Jezus Kristus en hat in broerke yn it doarpswapen fan Berltsum. Yn dat wapen leit it Laam fan God yn de daksgoate fan in tsjerkegebou mei de krúsfaan yn de poaten. Ek dit Laam sjocht om, krekt as de ienhoarn. It Laam fan God yn it doarpswapen fan Berltsum lit dúdliker sjen dat it hjir om in kristlik symboal giet. Sa moatte wy de ienhoarn ek besjen.

Untwerp J.C. Terluin, lid F.R.f.H.

FRYSKE AKADEMY

afûk

ISBN 9789493159181

9 789493 159181